T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Doktora Programı

KONSERVATUVAR LİSANS DÜZEYİNDE VURMALI ÇALGILAR METOTLARI GELİŞTİRİLMESİ

Levent Mert DÖNMEZ
Doktora Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. H. Seval KÖSE

Burdur, 2021

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Doktora Programı

KONSERVATUVAR LİSANS DÜZEYİNDE VURMALI ÇALGILAR METOTLARI GELİŞTİRİLMESİ

Levent Mert DÖNMEZ
Doktora Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. H. Seval KÖSE

Burdur, 2021

MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	DOKTORA JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 25/05/2021 tarih ve 383 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 03/06/2021 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Levent Mert DÖNMEZ'in "Konservatuvar Lisans Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Metotları Geliştirilmesi" konulu tez çalışması Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda DOKTORA tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE (TEZ DANIŞMANI) :	Prof. Dr. H. Seval KÖSE	……..
ÜYE :	Doç. Dr. Gökhan ÖZDEMİR	……..
ÜYE :	Dr. Öğr. Üyesi Neşe Öztürk GÜBEŞ	……..
ÜYE :	Prof. Dr. Ayşe SEZER	……..
ÜYE :	Doç. Aydın MECİD	……..

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun …../…../2021 tarih ve ……./……. sayılı kararı.

İMZA / MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[ ] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[ ] Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[ ] Tezimin/Raporumun …… yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Levent Mert DÖNMEZ

Tarih

İmza

TEŞEKKÜR

Doktora eğitimine başlamamda ve her konuda sonsuz destek ile yardımlarını esirgemeyen danışmanım Prof. Dr. H. Seval KÖSE' ye teşekkürlerimi sunarım. Tez sürecinde araştırmalarıma her türlü destek ile beni cesaretlendiren ve yol gösteren hocam Doç. Dr. Gökhan ÖZDEMİR' e, araştırma sürecinde her türlü destek ve fikirleriyle çalışmamın yolunu aydınlatan hocam Dr. Neşe ÖZTÜRK GÜBEŞ' e teşekkür ederim. Metotların yazım sürecinde ve verilerin elde edilmesi için her türlü yardımı sağlayan vurmalı çalgılar öğretim üyelerine de teşekkürlerimi borç bilirim. Ayrıca metot kapağı çizimlerinden dolayı sevgili kuzenim Özgür MARANGOZ'a ve her türlü desteği benden esirgemeyen hayat arkadaşım Eda Özlem DÖNMEZ'e de katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Konservatuvar Lisans Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Metotları Geliştirilmesi
(Doktora Tezi)

Levent Mert DÖNMEZ

ÖZ

Araştırmada öncelikle konservatuvar lisans düzeyinde belirlenen vurmalı çalgılara yönelik, öğretim programlarına uygun metotların geliştirilmesi hedeflenmiş, geliştirilen bu metotların, öğrencilerin çalgı performansına katkısını deneysel yöntemlerle ortaya koyarak, vurmalı çalgılar lisans öğretim programında teknik ve müzikal performans düzeyini arttırmaya yönelik ulusal kaynaklar oluşturulması amaçlanmıştır. Ülkemizde konservatuvar vurmalı çalgılar öğretim programlarında kullanılan metotlar genellikle uluslararası kaynaklıdır. Bu metotların lisans düzeylerinde çalgıların her birinin gerektirdiği teknik ve müzikal beklentilere uygun bir metodolojik sıralamada olmadığı görülmektedir. Araştırma, devlet konservatuvarları vurmalı çalgılar lisans öğretim programlarında aktif olarak kullanılan çalgılar ile bu bölümdeki lisans 1,2,3,4. sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Çalışma, belirlenen üniversitelerde öğrenim gören 4 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, geliştirilen lisans 1, lisans 2, lisans 3 ve lisans 4 metotlarının, öğrencilerin teknik ve müzikal performanslarına yönelik katkılarını ortaya koymak amacıyla ve denek sayısının az olması nedeniyle, tek-denekli yarı deneysel desen kullanılmıştır. Uzmanlara danışılarak ortaya koyulan metotlar kendi içerisinde 4 bölüme ayrılmış ve belirlenen araştırma sürecinde başlama, uygulama, kararlılık düzeyi bağlamında gelişmeler kaydedilmiştir. Araştırmanın verileri Dönmez ve Dalkıran (2018) tarafından geliştirilen 'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı' ile teknik ve müzikal bağlamda kayıt altına alınmış ve puanlayıcılar arası güvenirliğin tespit edilmesi amacıyla Cohen Kappa istatistiği kullanılmıştır. Ayrıca 'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı'ndan elde edilen verilerin analizinde, grafiksel analiz yönteminden sütun grafiği tercih edilmiştir. Sonuç olarak araştırmada geliştirilen vurmalı çalgılar lisans metotlarının öğretim programı bağlamında öğrencilerin çalgı performansına yönelik katkılar sağladığı görülmektedir. Ayrıca bu metotların ulusal kaynaklar oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çalgı Performansı, Konservatuvar, Lisans, Metot, Tek-Denekli Araştırma, Vurmalı Çalgılar

Sayfa Adedi: 291

Danışman: Prof. Dr. H. Seval KÖSE

The Development of Percussion Studying Methods in the Bachelor Degree of Percussion Curriculum at Conservatory

(Doctoral Dissertation)

Levent Mert DÖNMEZ

ABSTRACT

In the study, it was aimed, primarily, to develop methods appropriate to the bachelor degree of percussion curriculum, and to create national sources from these methods to increase the technical and musical performance level in the bachelor degree of percussion curriculum by means of revealing their contribution to the students' performance with experimental methods. The percussion studying methods used in Turkey are generally of international origin. It is seen that these methods are not in a methodological order in accordance with the technical and musical expectations required by each grade, student level and percussion instrument at the curriculum. The research was made with the instruments actively used in the percussion curriculum and with the 1st, 2nd, 3rd and the 4th grade percussion students. The study was carried out with four students from determined universities. Due to the small number of subjects, a single-subject semi-experimental design was used in order to reveal the contributions of the developed percussion studying methods to the technical and musical performances of the undergraduate students from the 1st grade, 2nd grade, 3rd grade and 4th grade. The methods put forward under the consultancy of the experts were divided into four parts, and the developments were recorded in terms of beginning, appliance and determination level throughout the assigned research period. The data of the study was recorded in technical and musical context by the "Percussion Instruments Graded Rating Key" developed by Dönmez and Dalkıran (2018), and Cohen Kappa statistics were used to measure the reliability between the raters. In addition, in the analysis of the data obtained from the "Percussion Instruments Graded Rating Key", the column chart method of the graphical analysis method was preferred. Consequently, it is seen that the percussion studying methods developed in the research contribute to the percussion performance of the students in the bachelor degree of percussion curriculum. It is also understood that these percussion studying methods generate national sources.

Key Words: Conservatory, Percussion Instruments, Percussion Instrument Performance, Percussion Method, Single-Subject Research, Undergraduate Level

Number of Pages: 291

Supervisor: Prof. Dr. H. Seval KÖSE

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM i
TEŞEKKÜR ii
ÖZ iii
ABSTRACT iv
İÇİNDEKİLER v
TABLOLAR DİZİNİ ..... İX
ŞEKİLLER DİZİNİ ..... Xİ
BÖLÜM I 1
GİRİŞ 1
1.1. Problem Durumu 1
1.2. Problem Cümlesi 40
1.2.1. Alt Problemler. 40
1.3. Araştırmanın Amacı 42
1.4. Araştırmanın Önemi 42
1.5. Sınırlılıklar 42
BÖLÜM II 43
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 43
2.1. Kuramsal Çerçeve 43
2.1.1. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Metotlar 43
2.1.2. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Metotların Hazırlanması 43
2.2. İlgili Araştırmalar 43
BÖLÜM III 47
YÖNTEM 47
3.1. Araştırmanın Modeli 47
3.2. Çalışma Gurubu 48
3.3. Deney Öncesi Hazırlık ve Deney Süreci 49
3.4. Veri Toplama Araçları 50
3.5. Verilerin Analizi 52
BÖLÜM IV 54
BULGULAR VE YORUM 54

4.1. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 54
4.2. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum ... 55
4.3. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 57
4.4. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 58
4.5. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 60
4.6. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 61
4.7. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum ... 62
4.8. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 64
4.9. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 66
4.10. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 67

4.11. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 68
4.12. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum ... 70
4.13. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 71
4.14. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 73
4.15. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 74
4.16. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 75
4.17. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum ... 77
4.18. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 78
4.19. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 80
4.20. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum 81
BÖLÜM V 83

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER 83
5.1. Sonuç ve Tartışma 83
5.2. Öneriler 86
KAYNAKLAR 88
EKLER 94
Ek-1 95
Ek-2 98
Ek-3 102
Ek-4 150
Ek-5 199
Ek-6. 249

TABLOLAR DİZİNİ

Tablolar **Sayfa**

Tablo 1. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Betimsel İstatistik Tablosu. 48
Tablo 2. Sınıf Düzeyleri Betimsel İstatistik Tablosu. 49
Tablo 3. Cohen Kappa İstatistiği Puanlayıcılar Arası Güvenirlik İstatistiği Uyum Tablosu... 52
Tablo 4. Lisans 1 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 54
Tablo 5. Lisans 1 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 56
Tablo 6. Lisans 1 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 57
Tablo 7. Lisans 1 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 59
Tablo 8. Lisans 2 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 61
Tablo 9. Lisans 2 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 63
Tablo 10. Lisans 2 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 64
Tablo 11. Lisans 2 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 66
Tablo 12. Lisans 3 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 69
Tablo 13. Lisans 3 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 70
Tablo 14. Lisans 3 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 72
Tablo 15. Lisans 3 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 73
Tablo 16. Lisans 4 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 76

Tablo 17. Lisans 4 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 77
Tablo 18. Lisans 4 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 79
Tablo 19. Lisans 4 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği. 80

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekiller **Sayfa**

Şekil 1. Trampet 12
Şekil 2. Stick Control, No.1 - No.24, (Stone, 1993). 13
Şekil 3. Intermediate Snare Drum Studies, No.1, (Peters, 1976) 14
Şekil 4. Methode de Caisse-Claire (Snare Drum Method), No.63 - No.67, (Delecluse, 1969) 15
Şekil 5. Douze Etudes (Twelve Studies) for Snare Drum, No.1, (Delecluse, 1964) 16
Şekil 6. Elements in Time – Groovy, Cambie De Paso, (Raymond, 2014) 17
Şekil 7. Stick Technique, No.1 – No.3, (Bachman, 2011) 18
Şekil 8. Klavyeli Vurmalı Çalgılar 19
Şekil 9. Instruction Course for Xylophone, No.5 - No. 7, (Green, 1983) 21
Şekil 10. Marimba: Technique Through Music, Fry, (Ford, 2005) 22
Şekil 11. Toccata (Duet) by Anders, Toccata, (Koppel, 1996) 23
Şekil 12. Modern School for Mallet-Keyboard Instruments, Key of D Major, (Sewrey, Hans & Schneller, 1981) 24
Şekil 13. Studies for Marimba by Daniel, A Bunch of Rolls, (Berg, 2009) 25
Şekil 14. 4'lü Timpani Seti 26
Şekil 15. Studies In Copper, Etüt 1, (Orfaly, 2008) 27
Şekil 16. Etuden fur Timpani (Etudes for Timpani) Vol 1, No.1, (Hochrainer, 1958) 28
Şekil 17. Timp-Tastic, Big Ben, (Davila, 2014) 29
Şekil 18. The Tuneful Timpanist, God of Our Fathers, Go Team Go, (Horner, 2000) 30
Şekil 19. Concepts for Timpani, No.1 - No.4, (Beck, 2001) 31
Şekil 20. Style Studies for Timpani by Keith (Larson, 2012) 31
Şekil 21. Vurmalı Çalgılar Seti 32
Şekil 22. Rythmic (Bozza, 2005) 33
Şekil 23. Bateri Seti Nota Sembolleri 34
Şekil 24. Rythmic, Bölüm 3, (Bozza, 2005) 35
Şekil 25. Concerto For Marimba, Percussion, Synthesizer, Melismatic, (McCarthy, 1994) .. 36
Şekil 26. Concerto For Percussion and Orchestra, (Schwantner, 1995) 37
Şekil 27. Sonata for 2 Pianos and Percussion, (Barktok, 1937) 38
Şekil 28. Sonata Pianos and Percussion Bela Bartok Tarafından Çalgıların Dizilim Çizimi (Barktok, 1937) 39

Şekil 29. A-B Modeli Deseni ve Uygulama Aşaması Çizimi 47
Şekil 30. Trampet, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 55
Şekil 31. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 56
Şekil 32. Timpani, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 58
Şekil 33. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 59
Şekil 34 Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 60
Şekil 35. Trampet, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 62
Şekil 36. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 63
Şekil 37. Timpani, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 65
Şekil 38. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 67
Şekil 39 Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 68
Şekil 40. Trampet, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 69
Şekil 41. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 71
Şekil 42. Timpani, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 72
Şekil 43. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 74
Şekil 44 Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 75
Şekil 45. Trampet, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 76
Şekil 46. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 78
Şekil 47. Timpani, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 79
Şekil 48. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 81
Şekil 49 Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği 82

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya temel teşkil eden problem durumu, problem cümlesi ve alt problemler ile araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Vurmalı çalgılar tarihsel ve yapısal olarak ilkel enstrümanlar olarak başlamış ve zamanla gelişerek günümüz modern çalgılarına kadar müziğin birçok türünde temel yapı taşı olarak kullanılmıştır. Ritmin temelini oluşturan birçok çalgı içeren vurmalı çalgılar müziğin başlangıç noktasında da sopaları veya taşları birbirine vurarak çalınmıştır. Halen kabile müziği olarak bu tür çalgılar ile ritim seslendirmeleri yapılsa da hemen hemen tüm müzik türlerinde kullanılan modern, elektronik veya basit yapıda enstrümanlar bu geniş çalgı ailesi bünyesinde barınmaktadır. Yapısal olarak birbirine benzeyen çalgılar bazı fiziksel farklarla birbirlerinden ayrılabilmektedir. Bu ayrımlarda yöresel faktörler de etkili olabilmektedir. Sadece ritim çalmak amaçlı olan çalgılarla birlikte melodik olan enstrümanlar da vurmalı çalgılar ailesinde bulunmaktadır.

İlkel müziğin sanat dışı yapısı, özellikle çalgı alanında ortaya çıkar. İlkellerin dünyasında çalgıların çeşitliliği ve sayısı insanı şaşırtır. Çünkü ilkeller, ellerine geçen her uygun gereci ses çıkaran bir araç yapmışlardır: Kemik, düdük olmuştur; türlü kamışlar, düdüklere ve borulara dönüşmüştür; ceviz kabuklarından, kabaklardan sallayarak ses veren vurmalı çalgılar yapılmıştır; midye kabuklan, içi boş ağaç dalları boru olmuş, ağaç gövdeleri, içinde tepinilen dev vurmalı çalgılar haline getirilmiştir. Toprakta açılan kuyular, ağaç kovukları, hayvan derileri, çeşitli vurmalı çalgılara olanak açmıştır. (Say, 2019, s.12).

Çok geniş bir çalgı ailesi olması nedeniyle vurmalı çalgılar kendi içerisinde ana hatlarıyla ikiye ayrılmaktadır. Bunlar ‘membrafon’ denilen derisinden ses çıkartan çalgılar ve ‘idiofon’ denilen kendi gövdesiyle ses çıkartan çalgılardır. Bazı istisnai durumlarda ise çalgıların her iki sınıfa da girdiği görülebilmektedir. Membrafon sınıfına giren çalgılarda ritim çalgıları ağırlıktadır. En basit verilebilecek örnek olarak ‘davul’ gösterilebilir. Bir davul derisine vurulan bir vuruş ile ses dalgaları üretmekte ve böylece derisinden ses çıkartmaktadır. İdiofon sınıfındaki çalgılar ise kendi gövdeleriyle ses çıkarttığı için melodik veya ritim çalgılarının her iki türünü de kapsamaktadırlar. Bunlardan bazılarını örnek göstermek gerekirse ‘zil’ , ‘gong’ veya ‘ksilofon’ gibi çalgılar gösterilebilir. Bu bağlamda vurmalı çalgılar ailesinin membrafon ve idiofon sınıfından daha fazla ayrıma gittiği söylenebilir. Bir başka deyişle vurmalı çalgıların çeşitliğini kendi içerisinde ayrıca ritim çalgıları ve melodik çalgılar olarak da ayırabiliriz.

Vurmalı çalgılar, çalgı çeşitliliği anlamında müzik türlerine göre de değişiklik gösterebilmektedir. Bunlardan belirli yöresel müzik türlerinin kendi vurmalı çalgılarını ortaya koyduğu ve müziğe çeşitlilik kattığı bilinmektedir. Başka bir deyişle bazı müzik türlerinin belli kalıplarda vurmalı çalgılar içerdiği görülmektedir. Bunlara örnek vermek gerekirse Rock müzik, pop müzik ve caz gibi müzik türlerinde bateri setinin çoğunlukla müziğin ritmik yapı taşı olarak kullanıldığı bilinmekle beraber, yöresel müziklerde daha farklı enstrümanların, o yörenin müzik ve ritim özelliklerine göre evrimleşmiş veya uygun görülen çalgıların kullanıldığı görülmektedir. “Ritim; yaşamın, evrenin, her tür oluşumun ve dolayısıyla bütün sanat alanlarının kalp atışlarıdır” (Keser, 2005, 282). Vurmalı çalgılarda sesin hangi yol ile üretildiği çalgıların sınıflandırılmasında belirleyici olandır.

Vurmalı çalgılarda, ritim çalgıları olarak ifade edilebilecek birçok çalgı bulunmaktadır. Membrafon sınıfına giren Davul, trampet gibi derili çalgılar ile beraber zil ve gong gibi idiofon sınıfına giren çalgılar da ritim çalgıları olarak ifade edilebilir. Bu çalgılar çeşitli araçlarla çalınabildiği gibi elle de çalınabilmektedir. Darbuka, djembe, conga gibi çalgılar elle çalınırken, davul ve trampet gibi çalgılar ‘baget’ olarak adlandırılan, kökeni Fransızca’dan gelen sopalar, tokmaklar yardımıyla çalınırlar. Melodik çalgılar genellikle idiofon sınıfına girmekte ve kendi

bünyeleriyle ses üretmektedirler. Bu çalgılara örnek olarak Ksilofon, marimba, vibrafon gibi çalgılar gösterilebilir. Melodik çalgılar kendi içerisinde yapısal olarak değişiklik göstermektedirler. Örnekte verilen benzer çalgılar bile metal, çeşitli yapay malzemeler veya ağaçtan üretilebilmektedir. Yapısal olarak farklı olan gong veya benzer çalgılar da melodik çalgı sınıfına girebilmekte ve nota ile çalınabilmektedir.

Melodik çalgılar müzik türlerine göre kullanıldığı alanlarda değişiklik gösterebilmektedir. Evrensel müzikte vibrafon, ksilofon daha çok görülürken, yöresel müzik bağlamında Afrika kabilelerinde marimba benzeri çalgılar yer alabilmektedir. Ancak bu çalgılar modern bir marimba gibi kromatik dizilime sahip olmayıp bu çalgının ilkel türlerine daha yakın olmaktadır. Bu çalgılar 'malet' denilen sopa, tokmak benzeri, ancak ucunda küresel lastik, örgü veya bakalit gibi sert cisimler içeren araçlarla çalınır.

Klasik müzikte vurmalı çalgılar en geniş anlamda kullanılmaktadır. Birçok vurmalı çalgı günümüz orkestralarında yer almaktadır. Bunların başında ise timpani gelmektedir. Timpani bir anlamda derisinden ses ürettiği için membrafon sınıfında, diğer anlamda ise melodik çalgı sınıfına girebilmektedir. Timpani pedalı yardımıyla bir oktava yakın ses aralığına sahip olmakta, dört veya beşli set olarak kullanıldığında ise geniş bir ses aralığına sahip olmaktadır. Bu çalgıların klasik müzik orkestralarının temel vurmalı çalgısı olduğu söylenebilir.

Birçok çalgıyı içeren bu ailenin öğretimi değişik tür ve düzeylerde verilmektedir. Genellikle bu öğretim programlarında belirli çalgılar üzerinden, müzik türlerine göre eğitim verildiği bilinmektedir. Başka bir açıdan ifade etmek gerekirse, bir müzik türüne uygun olan vurmalı çalgıların sınıflandırıldığı ve öğretim programlarının da bu yönde geliştirildiği söylenebilir. Evrensel olarak vurmalı çalgılar öğretim programları belirli yönleriyle benzerlik barındırsa da yöresel olarak gelişen müzik türlerine göre de çeşitlenebilir.

Vurmalı çalgılar bağlamında öğretim programlarını müzik türlerine göre incelersek; ülkemizde ağırlıklı olarak devlet konservatuvarları bu programları yürütmektedir. Devlet konservatuvarlarının öğretim düzeyleri ve türleri genellikle benzerlik gösterse de süreç bakımından birbirlerinden ayrılabilmektedir. Türk müziği konservatuvarlarında ise vurmalı çalgılar genellikle ders niteliğinde verilmektedir.

Yabancı kaynaklarda vurmalı çalgılar öğretim programları müzik türlerine ve çalgılara göre ayrılmaktadır. Uluslararası konservatuvarlarda vurmalı çalgılar olarak genel bir öğretim programı olabileceği gibi tek bir çalgı içeren programlar olduğu da görülmektedir.

Öğretim programlarının farklılık içermesi, yürütülen programın da farklı olması sonucunu doğurmaktadır. Belirli bir çalgı veya çalgı grubuna yönelik geliştirilen öğretim programı düzeyi bakımından da farklı olabilmektedir. Bu değişkenler her ne kadar ayrım gösterse de belirli çalgılar için benzer etütler veya parçalar ortaya koyulduğu da bilinmektedir. Bu bağlamda genel olarak ülkemizde bulunan konservatuvarlarda ortaya konulan vurmalı çalgılar öğretim programları benzerlik gösterebilmektedir.

Çalgı eğitimi sürecinde çeşitli problemlerle karşılaşmak olağandır. En çok karşılaşılan problemlerin başında ise teknik güçlükler gelmektedir. Çalgı eğitiminde karşılaşılan teknik ve müzikal sorunların çözülmesinde etüt önemli bir materyaldir. Etütler, eğitimin başlangıcından ileri aşamalarına kadarki sürecin bütününde çalgı tekniğine ilişkin becerilerin oluşturulması amacıyla kullanılmaktadır (Yalçınkaya, 2012).

Devlet konservatuvarlarının vurmalı çalgılar programları ilköğretim, orta öğretim ve lisans dönemini kapsamaktadır. Belirli üniversitelerde ise lisansüstü öğretim programları bulunmaktadır. Bu açıdan öğretim programlarının uzun soluklu planlandığı ortaya çıkmaktadır. Son yıllarda değişen eğitim-öğretim programları bu sürece etki etmektedir. Ancak genellikle 12 senelik bir öğretim süreci planlanmaktadır. Konservatuvarlar genel olarak ilköğretim periyodu içerisinde 5. sınıftan itibaren enstrüman öğrencilerini öğretim programlarına başlatmaktadır. Yurtdışında vurmalı çalgılar öğretim programlarının ağırlıklı olarak lisans düzeyinde başladığı görülmektedir.

Vurmalı çalgılar alanında ulusal öğretim programlarından örnek vermek gerekirse;

> Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı vurmalı çalgılar bölümü uzun yıllardır sanatçı yetiştirmektedir ve pek çok mezun vermiştir. Vurmalı çalgılar eğitimi, konservatuvarın bünyesinde bulunan klasik müzik vurmalı çalgılarıyla ve disipliniyle verilmektedir. İlköğretim, ortaöğretim ve lisans düzeyinde verilen eğitim, bölümde bulunan tüm çalgılarla yapılmaktadır. Öğretimin tamamlanmasının ardından klasik

> orkestralara vurmalı çalgılar sanatçısı veya solist yetiştirilmektedir (Dönmez ve Dalkıran, 2017).

Vurmalı çalgılar alanında uluslararası öğretim programlarından örnek vermek gerekirse;

> 'Bachelor of Music in Percussion Performance' Vurmalı Çalgılar performans derece lisans programı dört yıllık lisans seviyesinde öğretim sunmaktadır. Programda vurmalı çalgıların çoğu zorunlu olarak verilmektedir. Orkestral vurmalı çalgıların tümünün öğretiminin verildiği programda, kültür dersleri bulunmamaktadır. Müzik ile ilgili dersler, birlikte çalma ve performans dersleri ağırlıkta olup pedagojik öğretim de verilmektedir (Dönmez ve Dalkıran, 2017).

Vurmalı çalgılar dışında kalan çalgı öğretim temelinde olduğu gibi vurmalı çalgılar öğretiminin temelinde de etütler ve metotlar bulunmaktadır.

> Birçok değişik çalgı grupları, müzik türlerine göre vurmalı çalgılarda kullanılan eğitim metotları da kendi içerisinde değişiklik göstermektedir. Metotların çalgı türlerine, çalgı gruplarına, çeşitli düzeylere göre farklılık içerdiği de bilinmektedir. Bu bağlamda genel olarak vurmalı çalgılar eğitimi için kullanılan metotlar belirli bir çalgı türüne göre oluşturulmaktadır denilebilir. Bu çalgı türü genellikle metodun yazarının uzmanlık alanına girmektedir. Bir başka deyişle metodun yazarının yurtdışı kaynaklı bir öğretim programı mezunu olması durumunda vurmalı çalgılar içerisinde uzmanlaştığı belirli çalgılar olabilmektedir. Bu nedenle yazarın belirli çalgılara yönelik metotlar hazırladığı sıklıkla görülmektedir (Dönmez ve Dalkıran, 2017).

Birçok çalgı ile yapılan vurmalı çalgılar öğretim programlarında farklı çalgılar için düzeyleri birbirine yakın olan metotların tercih edilmesi gerekebilmektedir. Bu sayede bir öğrencinin kendi düzeyine uygun birkaç metot ile farklı çalgılar üzerinde kendini geliştirebilmesi mümkün olabilmektedir. Ancak farklı metot yazarları ve çalgılara göre benzer düzeylerde metotların bulunması veya o metodun amaçlanan öğretim programını içermesi her zaman mümkün olmayabilmektedir. Belirli metot yazarlarının genellikle öne çıkan vurmalı çalgılar için farklı düzeylerde metotlar yazdığı görülmektedir.

Bugün hemen her enstrüman için başlangıç metotları bulunmaktadır. Fakat yazılan bu metotlar içinde eğitime kolaylık ve yarar sağlayacak metotları seçmek gerekmektedir. Bir enstrüman eğitimine başlanırken doğru tutuş ve duruş pozisyonlarını gösteren, ilgili alanda çeşitli etütler ve beraber müzik yapmayı geliştirecek eşlikli parçaları tercih etmek gerekmektedir. Ancak mevcut metotlar bu özelliklerin hepsini beraber içermemektedir (Dinç, 2010).

Bir başka deyişle; sınıf düzeyleri bağlamında uluslararası kaynaklarda vurmalı çalgılara yönelik standart bir öğretim programı olmayıp, dağınık bir metodolojik düzey sergilendiği söylenebilir. Ayrıca öğretim programı sürecini veya düzeyini destekleyerek çeşitli çalgılar üzerinde çalışmayı içeren vurmalı çalgılar metotları, ulusal literatürde bulunmamaktadır.

Metot bir anlamda (Method) kelimesinden Fransızcadan dilimize geçmiştir denilebilir ve 'çalışma yöntemi' olarak adlandırılabilir. Vurmalı çalgılar bağlamında genel anlamda metot yazımı için çeşitli çalgı ve düzeyleri içeren, öğretim programlarına yönelik bir sınıflandırma da görülmemektedir. Buradan yola çıkarak metotların istenilen düzeylere göre belirlenmesinde alan uzmanlarının öğretim programı bağlamında metotların düzey tespiti için araştırma yapması ve metodun içinden belli etüt veya diğer çalışmaları tespit etmesi gerekebilmektedir.

> Fransızca kökenli étude'den dilimize geçen etüt kelimesi, bir konuda yapılan inceleme, araştırma, ön çalışma anlamlarına gelmektedir. Müzikte etüt, pratik yoluyla teknik gelişimi ilerletmek, müzikal beceriyi geliştirmek üzere solo enstrümanlar için yazılmış, genellikle kısa ve zorlayıcı müzikal kompozisyonlardır. Zamanla etütler ezgi, armoni ve ritim yönünden zengin bir hal almıştır (Eyüpoğlu, 2017).
>
> Müzik eğitiminde belirli zorlukları yenmek üzere hazırlanan etütler, çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi öngören, aynı zamanda müzikal değerlere de ağırlık veren araştırmacı nitelikte olgun alıştırma parçalarıdır. Etütlerin belirli bir formu yoktur. İki ya da üç bölümlü şarkı, bazen de "Rondo" formunda yazılmışlardır. Ancak çoğunluğu özgür formdadır. 15. yüzyılda org öğretiminde kullanılmak üzere yazılan eğitsel parçalar ilk etüt örnekleri arasında kabul edilir. Bu örnekler süreç içerisinde gelişim göstererek 18. yüzyılda kompozisyon değeri taşıyan kısa eserlere (prelude, toccata ve benzer özgür formlu parçalar) dönüşmüştür (Say 2002, s.189, akt. Tufan, 2004).

Yalçınkaya (2012)'nin belirttiği üzere etütler, sonuca hızla ulaştırması bakımından öğretimin kalitesini artırır ve öğretime ayrılan zamanın etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar. Aynı zamanda öğrencilerin eserlere kolaylıkla hazırlanması ve eser içinde karşılaşılan güçlüklerin kolayca aşılması sağlanır.

Genel olarak metotlar belirli türlerde benzer etütler içerebilmektedir. Bu metotlardaki etütler, çalışanlar için giderek artan zorluk düzeylerinde yazımlar barındırmaktadır denilebilir. Bu düzeylerin öğretim programlarına ve uygun sınıflara yayılması gerekebilmektedir. Örnek olarak bir metot 90 adet etüt barındırıyorsa ilk 30 etüt lisans 1, ikinci 30 etüt lisans 2 ve diğer etütler ise ileri düzey sınıflara yönelik olabilmektedir.

Alan araştırmalarından öğretim programlarına yönelik olarak hazırlanan metotlara ihtiyaç duyulabileceği anlaşılabilmektedir. Yazılan metotların genel olarak çalgılara yönelik hazırlandığı, öğretim programlarına uzmanlar tarafından uyarlandığı da anlaşılabilmektedir.

> Vurmalı çalgılar çalan sanatçılar, çalgıların fiziksel gereksinimlerini karşılamaları gerekmektedir. Kadın ve erkek vücudunun fiziksel özellikleri icraya avantaj ve dezavantajları bakımından karşılaştırıldığında solunum sisteminde akciğer kapasitesi, kas sisteminde kuvvet, sinir sisteminde heyecanlı olma halinin daha az olması sebebiyle erkeğin avantajlı olduğu söylenebilir (Sarvan ve Akıncı, 2018).

Çok sayıda çalgıdan oluşan vurmalı çalgılar setleri ve timpani belirli bir fiziksel kondisyon gerektirmektedir. Gerekli kondisyona sahip olmadan veya belirli ısınma hareketleri gerçekleştirilmeden başlanan etüt çalışmaları sonucunda çeşitli incinmeler gerçekleşebilmektedir. Çalışmalara başlamadan önce çalgıların ve bagetlerin kontrol edilmesi, olası incinmelere karşı da koruyucu olabilmektedir.

Bu incinmelerin ortaya çıkması iki ayrı şekilde olabilmekte ve ifade edilen durumlarda ortaya çıkabilmektedir;

> 1)Aşırı kullanım incinmeleri: Sürekli hareket, kasların aşırı kasılması ve aşırı yüklenmeden olan kuvvet nedeniyle aşırı kas kullanımı ortaya çıkabilir. Ayrıca bu nedenlerle bölgesel şişmeler yaşanabilmektedir. Bu şişmeler her ne kadar vücudun iyileşme şekli olsa da sürekli bir ağrıya yol açabilir.
>
> 2)Travmatik yaralanmalar: Vurmalı çalgılar sanatçıları birçok travmatik yaralanmayla karşılaşabilirler. Bunlar arasında, bagetlerin kırılması ve tahta parçalarının sıçraması, eklemleri etkileyebilecek hatalı vuruşlar veya ellerin kasnaklara vurma darbeleri, eklemleri zorlamalar ve burkulmalar sayılabilir.
>
> Bu ortaya çıkabilecek incinmelerin neler olduklarını açıklamak gerekirse;
>
> Tendonit Tendonosis: Tendonda iltihap görülmesine 'tendinit' adı verilir ve bu durum eklem etrafında ciddi bir ağrıya ve hassasiyete sebep olur. Tendinit, vücudun herhangi bir yerindeki tendonda oluşabilmesine rağmen bu durum genellikle dirsek, omuz, diz, bilek ve topuktaki tendonları etkiler.
>
> Dirsek Epikondiliti (Tenisçi Dirseği): Dirsek, iç veya orta bölgede ve dış ya da yanal bölgede var olan bir kemik yapısına sahiptir. Bu bölgeye ya da civarına yaklaşan tendon ve fibröz bağ dokusu, büyük stres altındadır. Alan iltihaplı hale gelirse tam olarak tedavisi yapılamayabilir. Bu durumda kronik bir dirsek ağrısı oluşabilir.
>
> Sinir İltihabı: Tahriş, (bir sinirin sıkıştırılması) veya bir sinir boyunca enfeksiyon, sinir dokusunun "uyarılabilir" hale geldiği bir durumu yaratabilir. Bu durum meydana gelirse, duyu, tat, görme, koku alma veya duyma bozukluğu veya kaybı oluşabilir.
>
> Carpel Tünel Sendromu: El bileği içinde parmakları kontrol eden ve besleyen sinirler, atardamarlar ve damarlar geçer. Median sinirlerin geçtiği, el bileğinin alt tarafında anatomik bir tünel vardır. Median sinir, hareketi kontrol eder ve başparmak ile ikinci parmağa his verir.
>
> Burkulma: Burkulmalar, vücudun bağlarının yırtılmasına ya da aşırı yüklenmesine işaret eder.

> Suş: Zorlamalar bağlar dışındaki dokularda yumuşak doku yaralanmasına sebep olabilir. Kaslar, tendonlar ve bağ dokusu, gerilen yumuşak dokuların örnekleridir. Suş genellikle "Çekme" olarak adlandırılır.
>
> Bel Ağrısı: Bel ağrısının birçok nedeni vardır. Bunlara bölgesel fıtıklar örnek gösterilebilir. Vurmalı çalgılar sanatçılarının uygun olmayan pozisyonda uzun süre oturması veya ağır yükteki çalgıları taşımaları sonucu oluşabilir. Ne yazık ki, ağrının gerçek kaynağı çoğu zaman tanımlanamamaktadır.
>
> Boyun Ağrısı: Boyunda dikkat çekici bir dizi eklem bulunur. Hassas omurga ve beyin ile iletişim sağlarken geniş bir hareket yelpazesi sunar. İncinmeler veya ağrı nadiren dikkat çeker.
>
> Su Toplama ve El Ağrıları: Vurmalı çalgılar bagetlerinin boyutunun ve ağırlığının seçilmesi önemlidir. Birçok sanatçının, yüksek ses üretmek için baget boyutunu büyük seçtiği ve el / parmak / kol için uygun olana dikkat etmediği görülmektedir (Azar, 2020).

Meydana gelebilecek olan incinmelerin önüne geçmek, kas-iskelet sağlığını korumak ve performansı en üst düzeye çıkartmak için metot çalışmalarına başlamadan önce ısınma hareketleri yapılmalıdır. Kas, tendon ve eklemleri ısıtmak, çalgı çalışmaya başlamadan önce önemli görülmektedir. Isınmış kas yapısı, soğuk bir yapıdan çok daha verimli şekilde çalışabilmektedir. Ayrıca, ısınmış eklem sistemleri daha esnek olmaktadır. Bu anlamda hazırlanmış bir kas yapısı, strese ve gerilmeye daha iyi dayanabilen dokular anlamına gelmektedir. Bu durum, tekrarlayan zorlanma veya ani travmatik incinmelerden daha az etkilenme anlamına gelebilmektedir. Araştırma yoluyla ortaya çıkartılacak olan metotlarda gerekli ısınma hareketlerine yer verilmesinin bu tip incinmelerin önüne geçilebilmesi için önemli olduğu düşünülmektedir.

> Devlet konservatuvarlarında verilen vurmalı çalgılar öğretim programları, diğer çalgı öğretim programları gibi performansın ön planda tutulduğu ve bireysel yetenek gerektiren programlardır denilebilir. Performans vurmalı çalgılar öğretim programlarında aranan bir niteliktir. “Performans ‘yapma’ ya da ‘yapım’ demektir. Çalgı çalma, şarkı söyleme, müzik parçalarını okuma, seslendirme ya da yorumlama, müzik yazma ya da yaratma, müzik topluluklarını yönetme vb. beceriler, müzik yapmayı vurgulayan tipik örneklerdir” (Uçan, 2005, s.103., akt. Akın ve Baştürk, 2012).

Birçok çalgı gibi vurmalı çalgıların performans değerlendirmesinde yeni tip uygulamalar yapılabilmektedir.

> Dereceli puanlama anahtarı (DPA) performans değerlendirmesinde kullanılan en yaygın ölçme araçlarındandır. DPA ölçütlerden ve performans düzeylerinden oluşan yapısı ile puanlama sırasında oluşabilecek yanlılıkları en aza indirgerken, öğrencilere performanslarıyla ilgili daha gerçekçi ve ayrıntılı geri bildirim verme olanağı sağlar. İyi tanımlanmış bir DPA puanlamadan kaynaklanabilecek güvenirlik problemlerini ortadan kaldırır (Parlak ve Doğan, 2014).
>
> Dereceli puanlama anahtarının değerlendirme sürecindeki öneminin vurgulanması ayrıca öğretmen adaylarının dereceli puanlama anahtarı ile ilgili bilgilendirilerek, geliştirilmesinin ve kullanımının yaygınlaştırılması okul eğitimine katkı sağlayabilir.

> Sözlü sunum dışında farklı beceri alanlarına ilişkin yeni dereceli puanlama anahtarlarının geliştirilerek, geniş ve çeşitli gruplar üzerinde uygulanması ile üst düzey becerilerin iyileştirilmesi ve tamamlayıcı değerlendirme araçlarının etkileri açısından tartışılması önerilebilir (Güneş ve Kılıç, 2016).

Vurmalı çalgıların devlet konservatuvarlarında verilen öğretim programı belli sınırlamalar içermektedir. Bu sınırlamaların nedeni enstrüman sayıları ve imkanlar olmaktadır. Birçok çalgı ile yapılması gereken vurmalı çalgılar öğretim programlarında belirli çalgıların 'ana çalgı' olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu ana çalgılar ile çalışıldığında diğer ulaşılamayan ancak benzer olan birçok çalgı için de çalışılabildiği söylenebilir. Buradan yola çıkılarak belirli çalgıların öğretim programlarında birçok çalgıyı çalışma anlamında kapsadığı ve çalışıldığı bilinmektedir. Ayrıca tüm devlet konservatuvarları vurmalı çalgılar bölümlerinde benzer sayıda çalgıların bulunmadığı, bu nedenle de ana çalgılara öğretim programlarında ağırlık verildiği, ancak imkanları daha geniş olan ve çalgı sayısı daha fazla olan bölümlerde diğer çalgıların da öğretim programına eklendiği görülmektedir.

Vurmalı çalgılar bölümlerinde ana çalgılar olarak genellikle trampet, ksilofon ve timpani bulunmaktadır. Bu çalgılar tüm devlet konservatuvarlarının aktif olan vurmalı çalgılar bölümlerinde mevcut olmakta ve çalışılmaktadır denilebilir. Bu çalgıların özellikleri diğer benzer çalgılarla da benzerlik göstermekte, böylece belirli çalgılarla imkanlar dahilinde yapılan öğretim programları gerekli tüm çalgıları kapsayabilmektedir.

Vurmalı çalgıların ana çalgıları diyebileceğimiz trampet, derili bir çalgı olup membrafon ve ritim çalgıları sınıfında bulunmaktadır. Derili ve benzer birçok çalgı türü teknik çalışmaları kapsayabilmektedir. Üst ve alt, iki parça ayrı deriden oluşmakta, alt deride ise trampeti diğer çalgılardan ayıran kort bulunmaktadır. Bu kortlar bir araç ile açılıp kapanabilmektedir. Vurmalı çalgıların başlangıç seviyesinde, teknik temel oturtmak amacıyla trampetle başlanması yaygındır. Trampet tek düze bir sese sahip olduğu için sadece ritmik nitelikte düşünülmektedir. Tek bir enstrümanın tek bir ses ile çalınması teknik çalışmaların yapılması için genellikle uygun görülmektedir. Diğer birçok derili çalgıdan boyut ve kort olarak ayrılmaktadır. Ancak temelde teknik çalışmalar birçok derili çalgı ile benzerlik

oluşturmaktadır. Ayrıca trampet baget tutma ve teknik çalışmaya başlamak için öğretim programlarında yer alan ilk çalgıdır denilebilir.

Devlet konservatuvarları vurmalı çalgılar bölümlerinde bulunan diğer idiofon ve melodik çalgılardan olan ksilofon klavyeli vurmalı çalgılar sınıfına girebilmektedir. Klavye dizilimi kromatik düzende ve ses aralığı 3¼ oktavı içermektedir. Tuşlarının ham maddesi çeşitli yapay malzemelerden üretilebildiği gibi gül ağacı kullanımı da yaygındır. Bu çalgı diğer klavyeli vurmalı çalgılara göre klasik müzik orkestralarında daha fazla sayıda eserde yer almaktadır. Klavyeli vurmalı çalgılar son dönemlerde kromatik dizilim olarak üretilmektedir. Ksilofon diğer bilinen klavyeli vurmalı çalgılar olan vibrafon, marimba ve metalofon gibi çalgılardan ses aralığı ve yapı malzemesi olarak ayrılır. Ancak benzerlikleri nedeniyle öğretim programında ksilofon eğitimi diğer klavyeli vurmalı çalgılara göre daha yaygın verilmektedir denilebilir.

Timpani klasik müzik orkestralarında vurmalı çalgılar bağlamında en sık kullanılan çalgıdır denilebilir. Bu çalgı vurmalı çalgılar bölümlerinde bulunmakta ve öğretim programlarının ikinci veya üçüncü senesi itibariyle yer almaktadır. Timpani, membrafon sınıfındadır. Pedalı yardımıyla akort değiştirilebilmekte ve istenilen notaya getirilebilmektedir. Timpaniler derilerinin ölçülerine göre set içerisinde yer almaktadır. Dörtlü klasik bir timpani seti büyükten küçüğe 32 inç (81 cm), 29 inç (74 cm), 26 inç (66 cm), 23 inç (58 cm) deri çapı olarak sıralanmaktadır. Timpanileri büyükten küçüğe sıralayacak olursak, en kalın sesler ikinci oktav, Re (D2), Fa (F2), La (A2), DO(C1) olarak sıralanmakta ve bu en kalın sesler üzerine her bir timpani yaklaşık bir oktav tizleştirilerek ayarlanabilmektedir. Bu sesler eserlerde verilecek olan notalara göre önceden veya timpani çalarken ayarlanabilir.

Gövde materyalleri olarak genellikle bakır kazan tercih edilmektedir. Kazan içerisindeki ses oluşumunu iletmek için bakır kullanıldığı düşünülebilir. Günümüzde başka materyallerden oluşan kazan yapıları da bulunmakla beraber bunlar genellikle ekonomik olan modellerde görülmektedir. Kazanların dış kısmının deseni, kalıptan çıkması veya dövülerek desen verilmesi, oval açıları, bakırın kalınlığı ve saflığı gibi değişkenler timpaninin sesini birebir etkileyebilmektedir.

Günümüz modern timpanilerin derileri ağırlıklı olarak sentetik malzemeden üretilmekte ve timpaninin üzerindeki kasnak yardımıyla gerilmekte, ayrıca akort vidalarıyla da eşit ölçülerde gerilerek ayarlanmaktadır. Sentetik malzeme kullanımının nedeni, geniş ölçülerdeki derilerin akortlarının hem vuruş esnasındaki darbelerden hem de havanın yoğunluğundan dolayı olabildiğince az etkilenmesinin sağlanmasıdır. Deriler müzik türlerine göre de değişiklik göstermektedirler. İstenilen türe göre daha koyu ses üretebilen veya daha hacimli sesler üretilmesi amaçlanan deriler bulunmaktadır.

Ses üretmek için kullanılan bagetler kendi içerisinde çok çeşitli sınıflara ayrılmaktadır. Keçe veya benzeri malzemeler ve çeşitli gövde materyalleri kullanılarak timpani bagetleri üretilmektedir. Bagetler bir çift yani iki adet olacak şekilde kullanılmaktadır. Eser içerisinde bazen istenilen cins baget belirtilmekte bazen de sanatçının hissiyatı veya şefin isteği üzerine de baget seçimi yapılmaktadır. Bagetlerin uç kısımları genelde keçe olmakta ve bu keçe ne kadar yumuşarsa timpaniden o kadar yumuşak ses, ne kadar sert keçe kullanılırsa da o kadar sert ses alınabilmektedir.

Vurmalı çalgılar için birçok çalgıdan oluşan eserler de bulunmaktadır. Vurmalı çalgılar setleri için yazılmış modern konçertolar bunlar için iyi bir örnektir. Bu eserler piyano veya orkestra eşlikli vurmalı çalgılar setleri ve belirli klavyeli çalgıları içermektedir. Vurmalı çalgıların çalgı çeşitliliğini de ön plana çıkartan bu eserlere bir örnek vermek gerekirse; Bela Bartok İki Piyano ve Perküsyon için Sonat adlı eser gösterilebilir. Bu eser sonat formunda olmakta, iki piyanist ve iki vurmalı çalgılar sanatçısı tarafından seslendirilmektedir.

> Yedi vurmalı çalgı (timpani, bas davul, ziller, gong, kortlu ve kortsuz trampet, ksilofon) sadece iki icracı gerektirir; biri asla ksilofonu ve diğeri de asla timpaniyi çalmaz. Bu iki perküsyon partisi önem açısından iki piyano partisinden birine eşittir. Vurmalı çalgıların tınısının çeşitli rolleri vardır: pek çok durumda sadece piyano tonunu renklendirirken, diğerlerinde daha önemli vurguları zenginleştirir; vurmalı çalgılar piyano partilerine karşı kontrapuntal motifleri tanıtırken timpani ile ksilofon sık sık temaları solo olarak çalar (Uzun 2007, s.32).

Ortaya koyulacak olan vurmalı çalgılar metotları öğretim programına yönelik olarak belirli çalgıları kapsayacak şekilde ve düzeylerde olmalıdır denilebilir. Metot yazım sürecinde gerekli araştırmaların yapılabilmesi amacıyla çalgıların iyi tanınması ve

metodun çalgı sınırları ile öğrenci düzeyine uygun olarak tasarlanması gerekebilmektedir.

Çalgı eğitiminde etütler, teknik beceriyle birlikte, deşifre becerisi kazandırma, hızı geliştirme ve müzik duygusunu artırma gibi işlevlere sahiptir (Ercan 2008, s.96, akt. Yalçınkaya, 2012).

Vurmalı çalgılar metotları ana çalgılara yönelik olarak daha çok sayıda metot içermektedir.
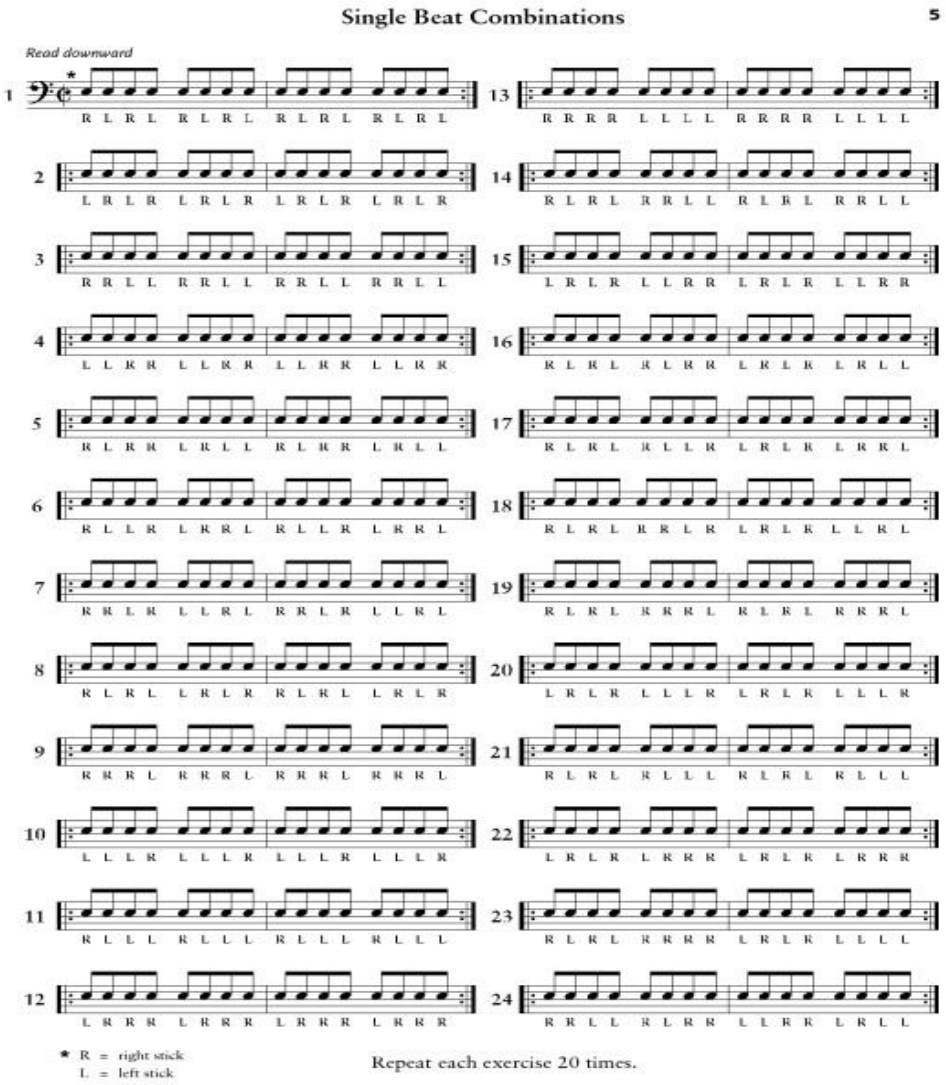
Burada trampet için yazılmış metotlar örnek olarak gösterilebilir;

Şekil 1. Trampet

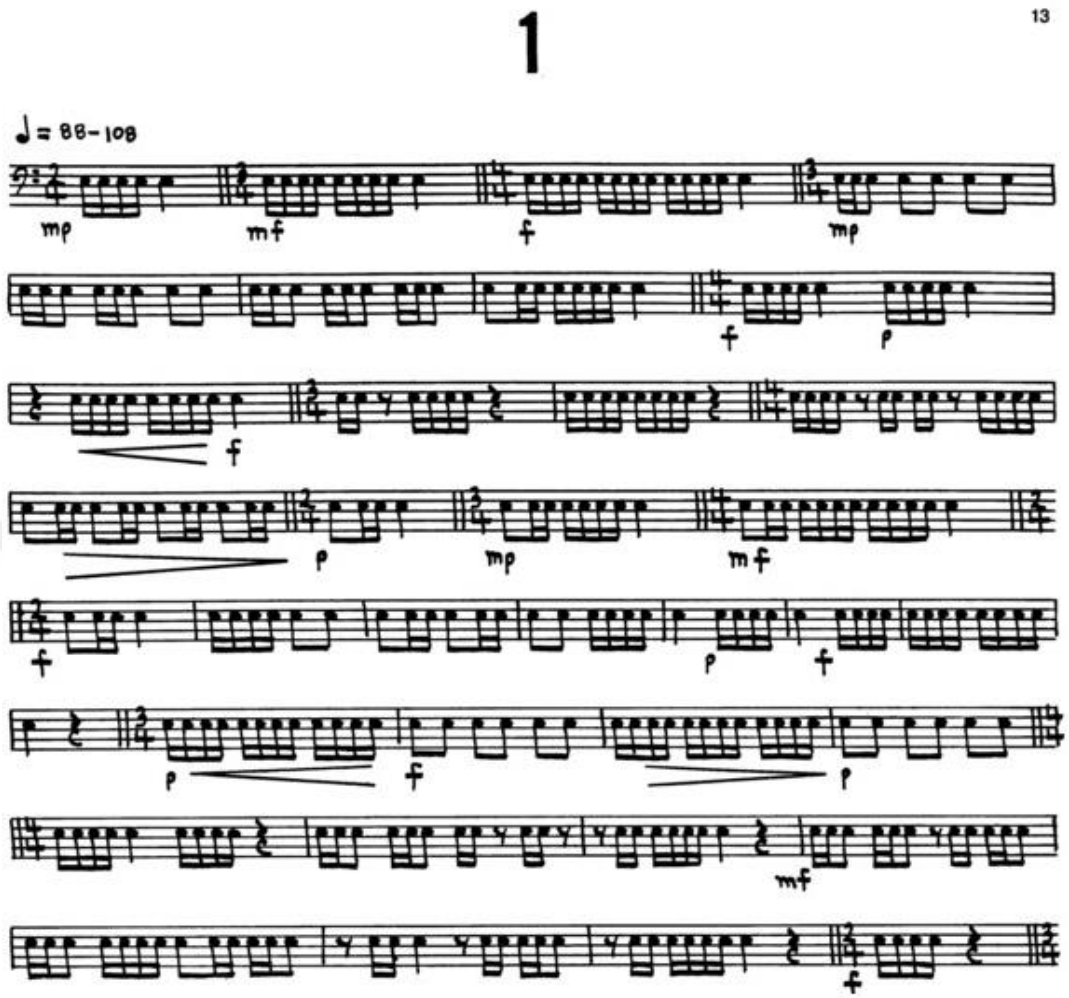
Trampet için yazılan belirli metotları incelemek gerekirse: Vurmalı çalgılar öğretim programlarında diğer ana çalgılardan sayılabilecek olan trampet, genellikle teknik çalışmaların başlatıldığı bir çalgı olarak düşünülebilir. Nota olarak tek bir porte çizgisinde veya beşli porte çizgisinde anahtarsız olarak çeşitli çizgiler üzerinde yazımlar olduğu görülmekle beraber, trampet metotlarında nüanslar ve ritim çalışmaları etütlerin temelini oluşturmaktadır. Her ne kadar tek düze ses çıkarabildiği düşünülmüş olsa da, kasnak vuruşları, bagetlerin birbirine veya çeşitli materyallere vurularak çıkartılabilen seslerle beraber çift trampet için yazılan etütlerin de bulunduğu bilinmektedir. Bazı etütler düet şeklinde iki ayrı trampet ve çalgıcıyla, belirli metotlarda ise üç veya dört trampete kadar nota yazımlarının olduğu görülebilmektedir.

Genel anlamda erişilebilen ve tercih edilen metotlara bakmak gerekirse;

Şekil 2. Stick Control, No.1 - No.24, (Stone, 1993).

Şekilde, George Lawrence Stone tarafından yazılan Stick Control for the Snare Drummer metodundan örnek verilmiştir. Metotta genel olarak el kombinasyon çalışmaları verilmiştir. Yavaş tempodan hızlı tempoya doğru ilerlendiği takdirde bu metodun, tüm düzeyde bulunan sanatçılara teknik temel çalışmalar ve el koordinasyonu için gelişim sağlamak, baget tutuşunu ilerletmek için yazıldığı söylenebilir. Ayrıca metodun ilerleyen etütlerinde baget sektirme ve parmak kullanımı üzerine de çeşitli koordinasyon çalışmaları bulunmaktadır. Verilen etütler trampet üzerinde çalışılabileceği gibi vurmalı çalgılar setleri veya diğer çalgılar üzerinde de çalışılabilmektedir.

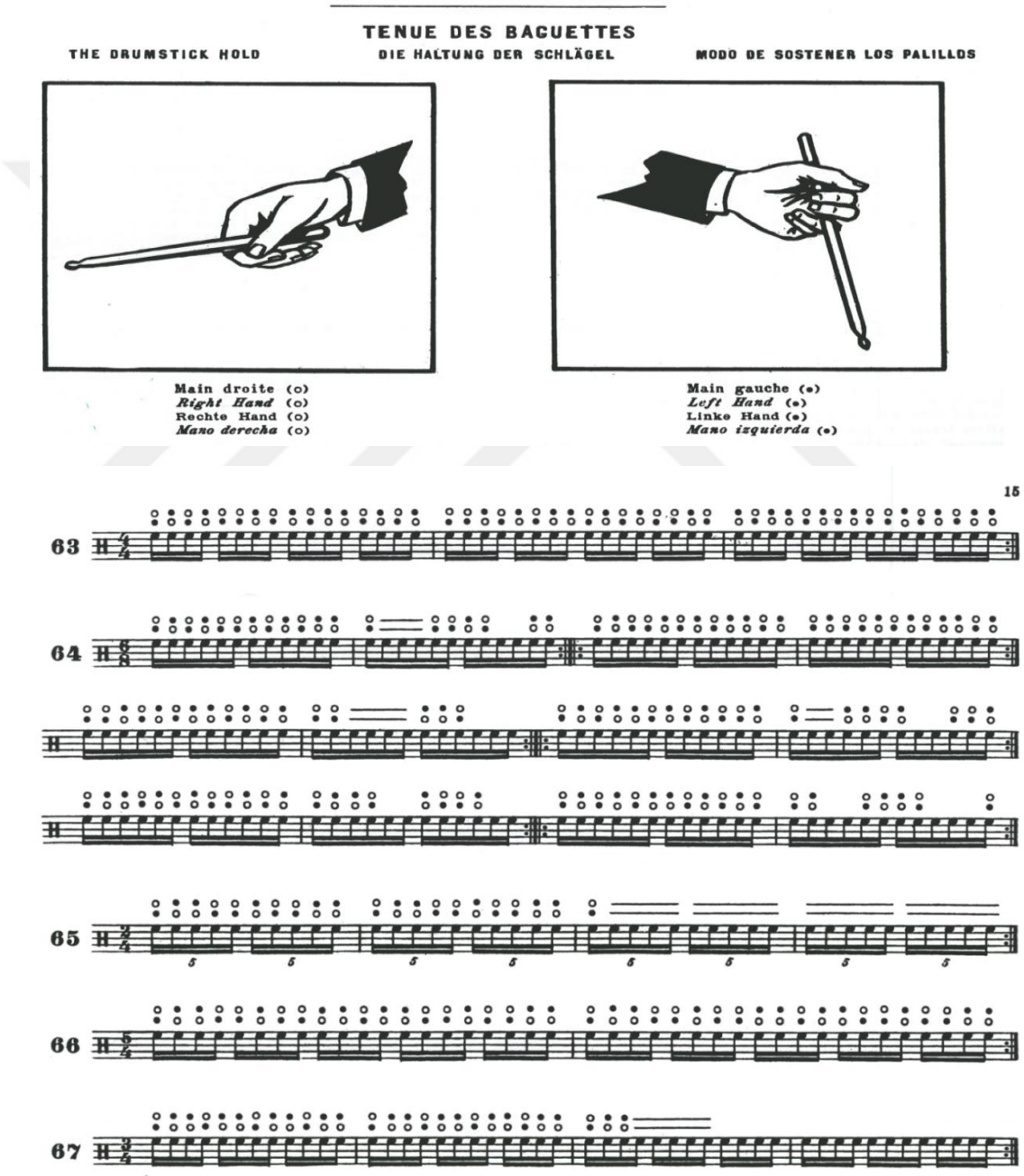

Şekil 3. Intermediate Snare Drum Studies, No.1, (Peters, 1976)

Mitchell Peters tarafından yazılan Intermediate Snare Drum Studies metodu kırk üç adet etüt içermektedir. Bu etütler solo parçalar ve etüt çalışmalarından oluşmakla birlikte teknik çalışmalar için çeşitli bilgiler de içermektedir. Besteci tarafından yazılan bu metotlar bir seri olarak yeni başlayanlar, orta ve ileri düzey sanatçılar için 3 ayrı cilt olarak yazılmıştır denilebilir. Metotta bulunan etütlerin dönem sonu sınavları ve çeşitli yarışmalarda çalındığı görülebilmektedir.

Trampet metotları genel olarak ritim üzerine yapılan çalışmalar olmakla beraber bu metotta tremolo çalışmaları, çarpmalar, nüanslar ve iç içe geçmiş ritimler gibi çalışmalara yer verilmektedir. Bu çalışmalar ile metotların kapsamı genişletilmiştir denilebilir. Şekilde verilen etütte ritim çalışmalarıyla beraber çeşitli ölçü değişiklikleri bulunmaktadır. Metodun ilerleyen etütlerinde bu ölçü değişikliklerinin de giderek artığı görülmektedir.
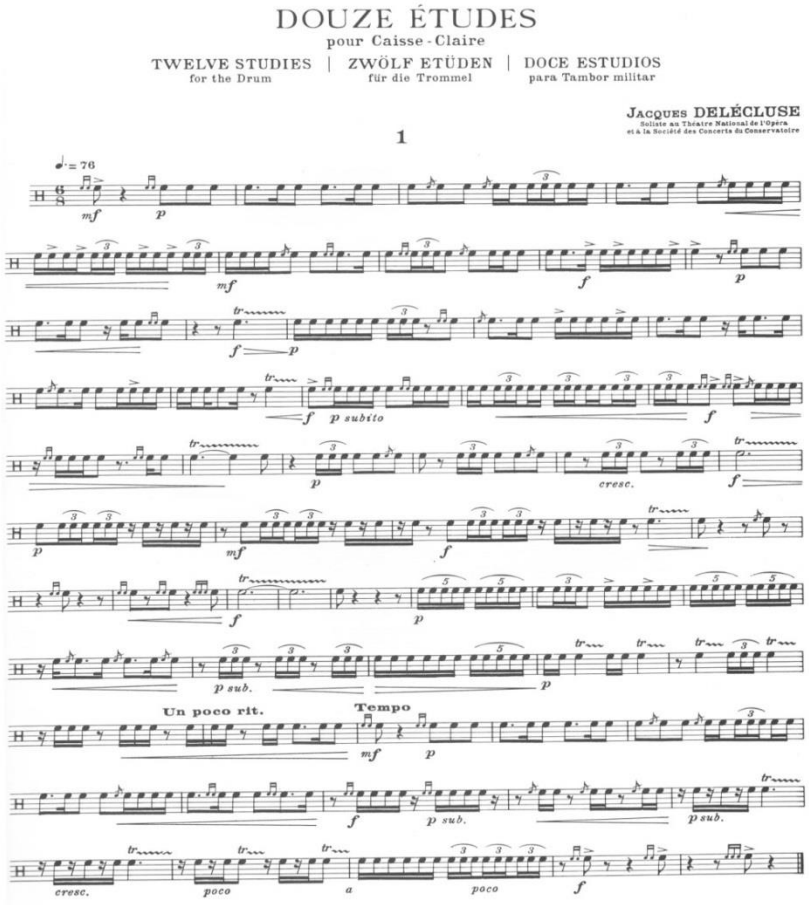
Bestecinin diğer çalgılar için hazırladığı metotlarla beraber bu trampet metodunun da benzer yapıda içeriklerden oluşabildiği görülebilmektedir. Diğer çalgıların temelinde olan ritim çalışmaları, trampet üzerinde ağırlıklı olarak tekrarlandığında o çalgılar için belirli ritimlerin hazırlandığı düşünülebilir. Genel olarak trampet metotlarında bagetlerin birbirine vuruşu veya kasnak vuruşları gibi birçok değişik baget vuruşları bulunurken, bu metot ciltlerinde bu tür etütlerin olmadığı görülmektedir.

Şekil 4. Methode de Caisse-Claire (Snare Drum Method), No.63 - No.67, (Delecluse, 1969)
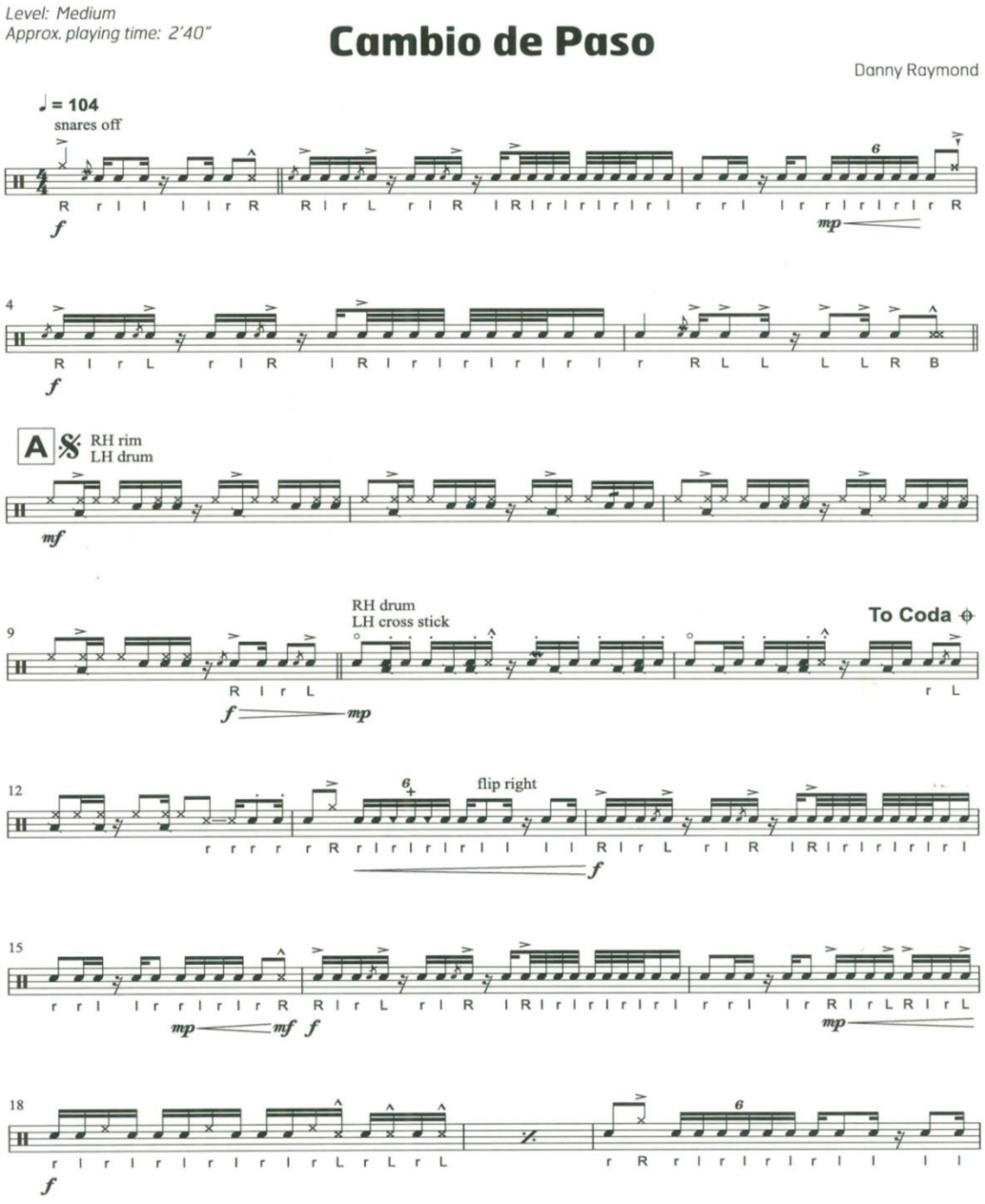
Şekilde Jacques Delecluse tarafından yazılan metot, el koordinasyonu için belirli açıklamalar bulunmaktadır. Notaların üzerinde verilen boş halka ve dolu halka sırasıyla sağ ve sol el ile notaların çalınacağını belirtmektedir. Ayrıca Şekilde verilen baget tutuş tekniği de bilgi amaçlı kullanılabilmektedir. Çeşitli öğretim programlarında verilen teknik çalışmalar için baget tutuşu değişiklik gösterebilmektedir. Şekilde verilen tutuş günümüz öğretim programlarında sıklıkla görülmemektedir. Ayrıca açıklamaların dört dilde verildiği ve metotta bulunan birçok çalışma için gerekli açıklamaların görsel olarak aktarıldığı ortaya çıkmaktadır.

46 sayfadan oluşan metot, vurmalı çalgılara yeni başlayan bir öğrencinin çalışabileceği etütler ile başlamaktadır. İlerleyen etütlerde, tempo arttırılarak yapılan çalışmalarda birçok sanatçının düzeyine uygun olarak hazırlanan ve teknik gereksinimleri olan çalışmalar bulunmaktadır.

Şekil 5. Douze Etudes (Twelve Studies) for Snare Drum, No.1, (Delecluse, 1964)
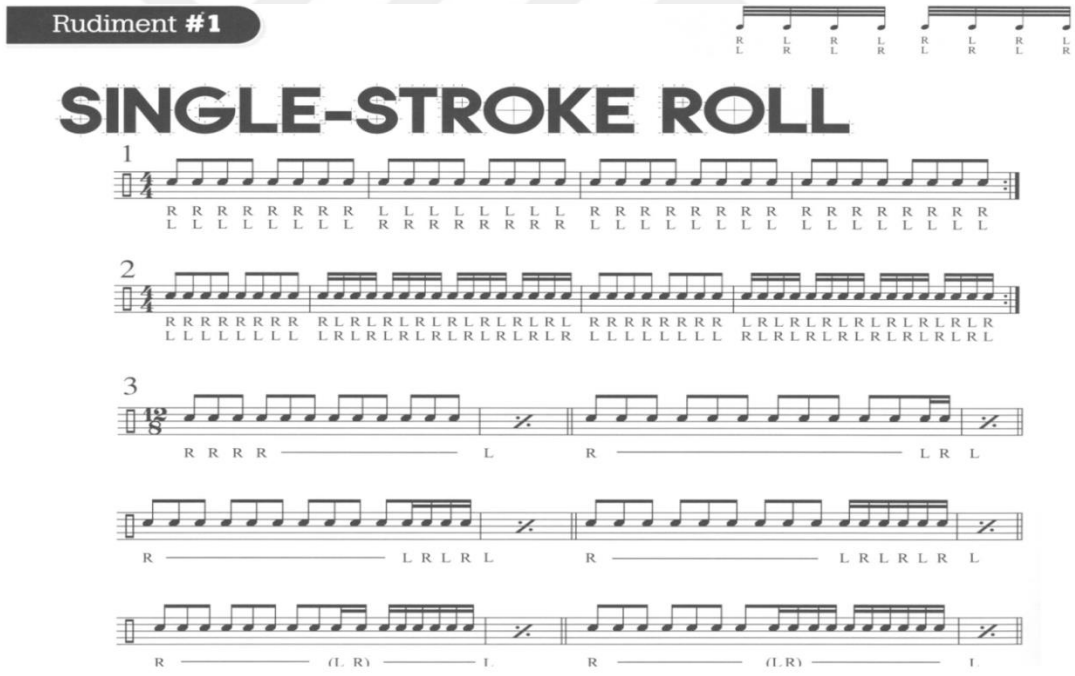
Şekilde Jacques Delecluse tarafından on iki adet solo etüt içeren metodun 1. etüdü verilmektedir. Bu etüdün, metotta bulunan diğer etütler gibi duyuşsal olarak daha anlamlı bir etüt olduğu söylenebilir. Trampet için hazırlanmış solo etütler orkestra giriş sınavlarında veya konserlerde çalınmak üzere hazırlanan çeşitli teknik gereksinimler içerebilmektedir.

Şekil 6. Elements in Time – Groovy, Cambie De Paso, (Raymond, 2014)

Danny Raymond tarafından hazırlanan metot, öğretim programlarında vurmalı çalgılar öğrencileri için teknik egzersizler ve trampet soloları içermektedir. Farklı tarzlardaki etütlerin, metot içerisinde çeşitli düzeylerde verilmektedir. Bu ritimlerin klasik müzik tabanlı olarak çeşitlendirilmesi ve Latin, Caz müziğine uygun içerikte olduğu söylenebilir.

Dört stilde solo parçalar içeren metotta ritimlerin gerektirdiği ana aksanlar trampetin çeşitli yerleriyle verilebilmektedir. Etütlerin tempolarının yanında parçaların ne kadar sürdüğü de verilmiştir. Şekilde vuruşların farklı notalar ile verildiği görülmekle beraber bagetlerin kasnak ve çapraz vuruşlarla yapıldığı anlaşılabilmektedir. Metotta fırça baget kullanılmakta ve değişen ritimlerle beraber senkop çalışmaları bulunmaktadır.

Şekil 7. Stick Technique, No.1 – No.3, (Bachman, 2011)

Şekilde verilen metot Bill Bachman tarafından geliştirilmiştir. Baget tutuş tekniği ile teknik çalışmalar üzerine yoğunlaşmıştır denilebilir. 25 sayfa detaylı teknik çalışmalar içeren metot, çeşitli görsellerle desteklenerek baget sektirmesi, el koordinasyon çalışmaları içermektedir. Metotta ayrıca genel olarak trampet üzerinde ısınma veya çalışma amaçlı kullanılan egzersizler de verilmektedir. Bu egzersizler

anonim olarak ortaya çıkmakla beraber birçok teknik çalışmanın temelini de oluşturabilmektedir.

Şekil 8. Klavyeli vurmalı çalgılar

Vurmalı çalgılar öğretim programlarında melodik çalgılar çeşitli ses aralıkları ve materyallerden yapılmakla birlikte belirli yönlerden kendi aralarında benzerlik göstermektedir. Vurmalı çalgılar öğretiminde belirli bir yöntem ile verilen öğretim programı, öğrencilerin sınıf düzeylerine göre ilerlemektedir. Öncelikle melodik vurmalı çalgılar ailesinden olan ksilofon ile öğretim programında belirlenen parça ve etütlere yer verildiği görülebilmektedir. Ksilofon, klasik müzik orkestralarında vurmalı çalgıların önde gelen melodik çalgısıdır denilebilir. Öğretim programında olduğu gibi eserlerde de bir klavyeli vurmalı çalgı yer alacaksa bu ksilofon olabilmektedir.

Ksilofonun gibi, diğer klavyeli vurmalı çalgıların tuşeleri, piyano tuşeleri gibi kromatik dizilimde olmaktadır. Benzer dizilimi sayesinde ksilofon üstünde yapılan çalışmalar, diğer klavyeli vurmalı çalgılar için de yapılabilir. Daha geniş tuşeye sahip olan marimba, bu benzerliği büyük ölçüde taşımaktadır. Metal tuşesi olan vibrafonun yapısal farklılık içermesi nedeniyle, ksilofon da çalışılan benzer etütler ve parçalar bu çalgı için uygun olmayabilmektedir. Ses rezonans uzunluğu nedeniyle, bir notanın değerinin yeterli birimde çalınması mümkün olabilmekle beraber, rezonansın borular yardımıyla vibrato yapabilmesi, vibrafonu diğer klavyeli vurmalı çalgılardan farklı göstermektedir. Bu sayede ksilofon ve marimbada sesin uzatılabilmesi için yapılan tremololara gerek kalmamaktadır.
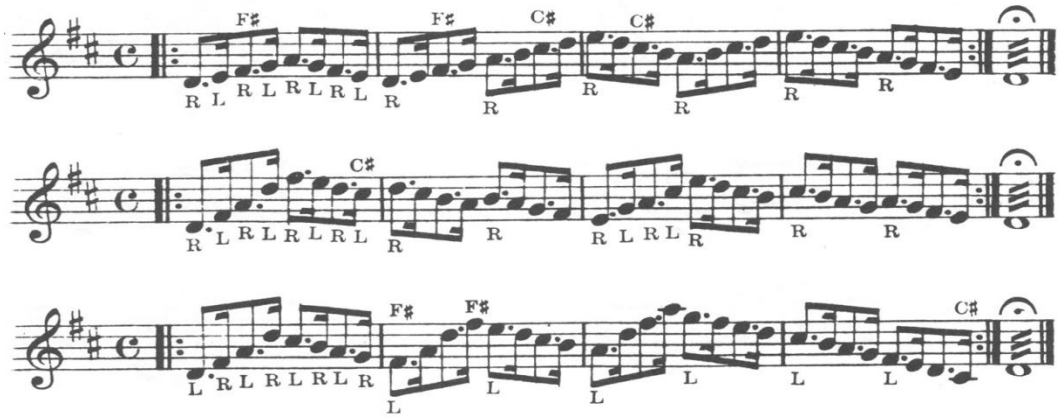
Klasik müzik repertuvarında klavyeli vurmalı çalgılardan olan marimba, solistik olarak kullanılmakla beraber çeşitli eserlerde orkestra çalgısı olarak da görülmektedir. Vibrafon ise daha çok modern müzik ve caz repertuarında bulunmakta ve daha yumuşak bir ses tınısı oluşturmaktadır. Vibrafona klasik müzik orkestralarında solistik çalgı olarak rastlamak mümkün olmakla beraber bu eserlerin sayısı oldukça azdır. Klavyeli vurmalı çalgılara ait olan metalofon da vibrafon gibi metal alaşımlı tuşlara sahiptir; ancak bu çalgıda vibrato yapan bir motor bulunmamakta ve tuşesi daha az sayıdadır.
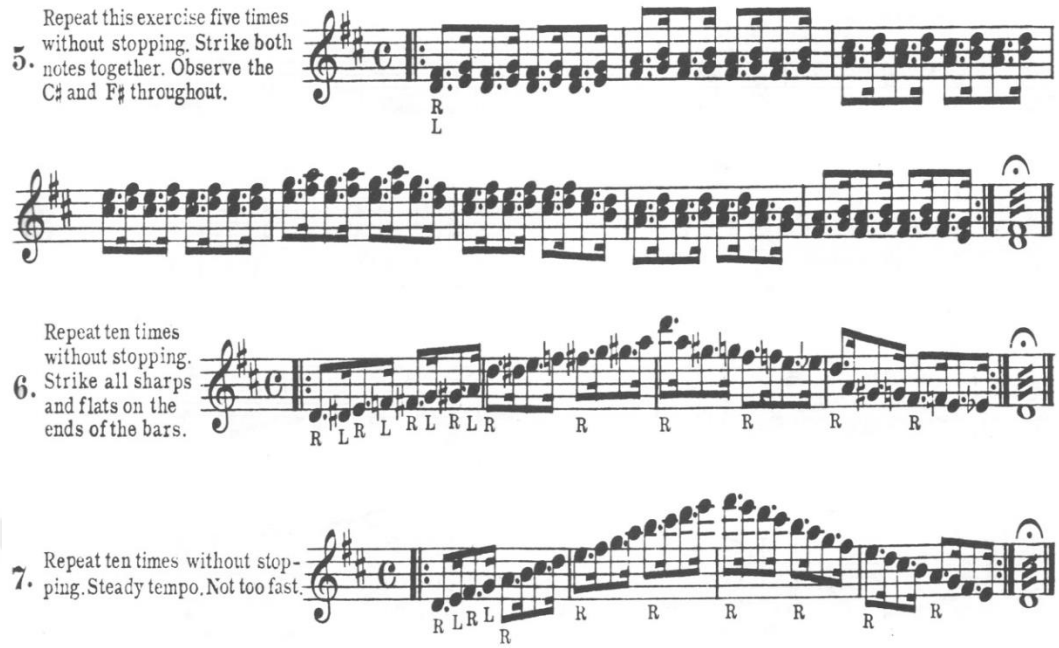
> Uluslararası ve ulusal öğretim programları arasında klavyeli vurmalı çalgılar bağlamında öğretim programı farkları bulunmaktadır. Boston Conservatory At Berklee, genel çalgı çeşitliliğini marimba ve vurmalı çalgılar olarak lisansüstü seviyede ayırmaktadır. Lisansüstü seviyeye kadar çalgı çeşitliliği bağlamında programlar arasında bir farklılık görülmemektedir. Ancak program dâhilinde seçmeli vurmalı çalgı dersi imkanı da sunulmaktadır (Dönmez ve Dalkıran, 2017).

Öğretim programları bağlamında öğrenci düzeylerine yönelik olarak klavyeli vurmalı çalgıların genelini kapsayan metotların az sayıda yazıldığı; ancak bu çalgıların her birine yönelik özel olarak birçok metot yazıldığı bilinmektedir. Bu metotların içeriğinde bulunan etütler ilerledikçe zorluk düzeyinin arttığı ancak tam anlamıyla belirli bir öğretim programına yönelik olmadığı görülmektedir.

Klavyeli vurmalı çalgıların klasik müzik orkestralarında kampana ve metalofon da sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalgıların sesleri, kendi gövde materyalleri sayesinde kendiliğinden uzamaktadır. Bu nedenle çalgının sesini susturmak veya aksine uzatmak için bir pedal kullanılmaktadır. Bu pedal yardımıyla vibrafonda istenilen notalar uzatılabilirken, kampanada tam tersine pedal ile ses sonlandırılmaktadır.

Klavyeli vurmalı çalgılar için yazılan belirli metotları incelemek gerekirse:
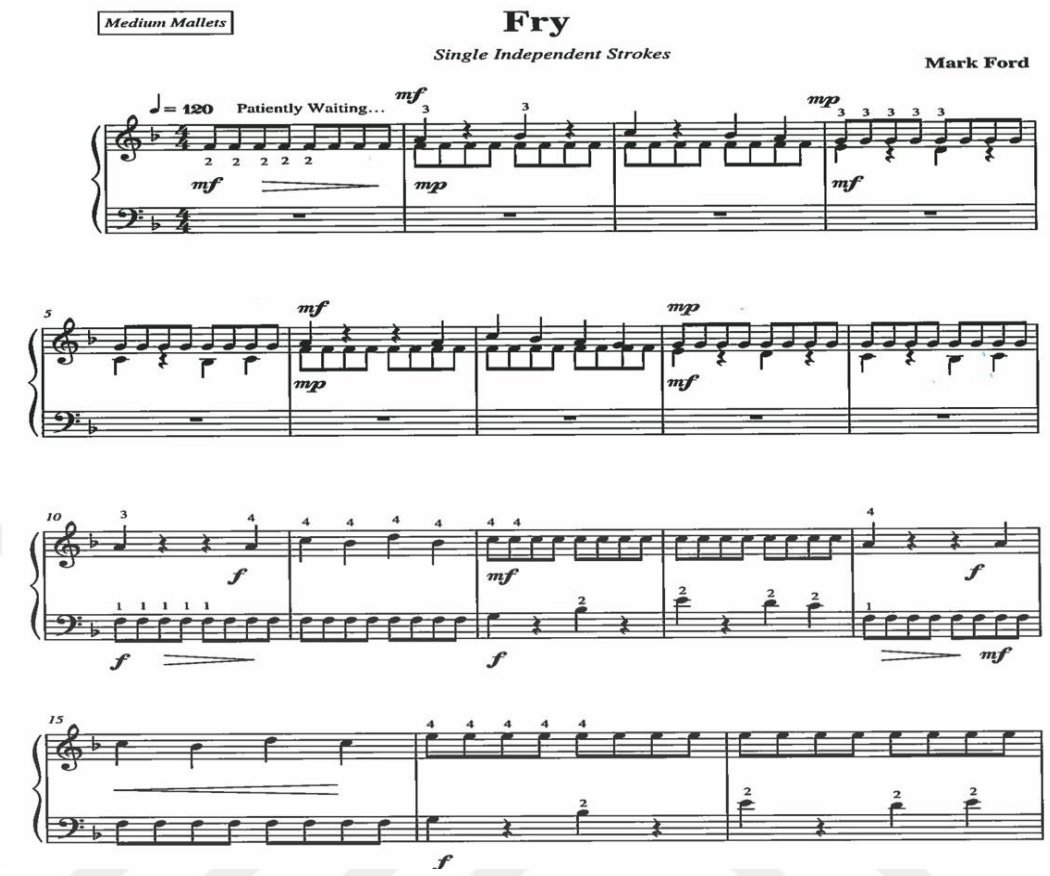

Şekil 9. Instruction Course for Xylophone, No.5 - No. 7, (Green, 1983)

Şekilde verilen etüt, George Hamilton tarafından yazılan metotta bulunan 4 numaralı etüttür. Metodun genelinde modern müzik, caz ve rag caz müziğini içeren birçok etüt bulunmaktadır. Ayrıca metotta müzik türleri ve genel tuşe çalışmalarını destekleyecek türde birçok çalışma yer almaktadır. Elli adet etüt bulunan metotta, teknik gelişim için çalışmalar, emprövize ve daha hızlı tuşe kullanabilme çalışmalarını destekleyici etütlerin olduğu görülebilmektedir. Özellikle belirlenmiş olan bu müzikal türlerine yönelik etütlerin benzer müzik türlerinin çalımı üzerinde fayda sağlayabileceği metotta ana fikir olarak ortaya çıkmaktadır.
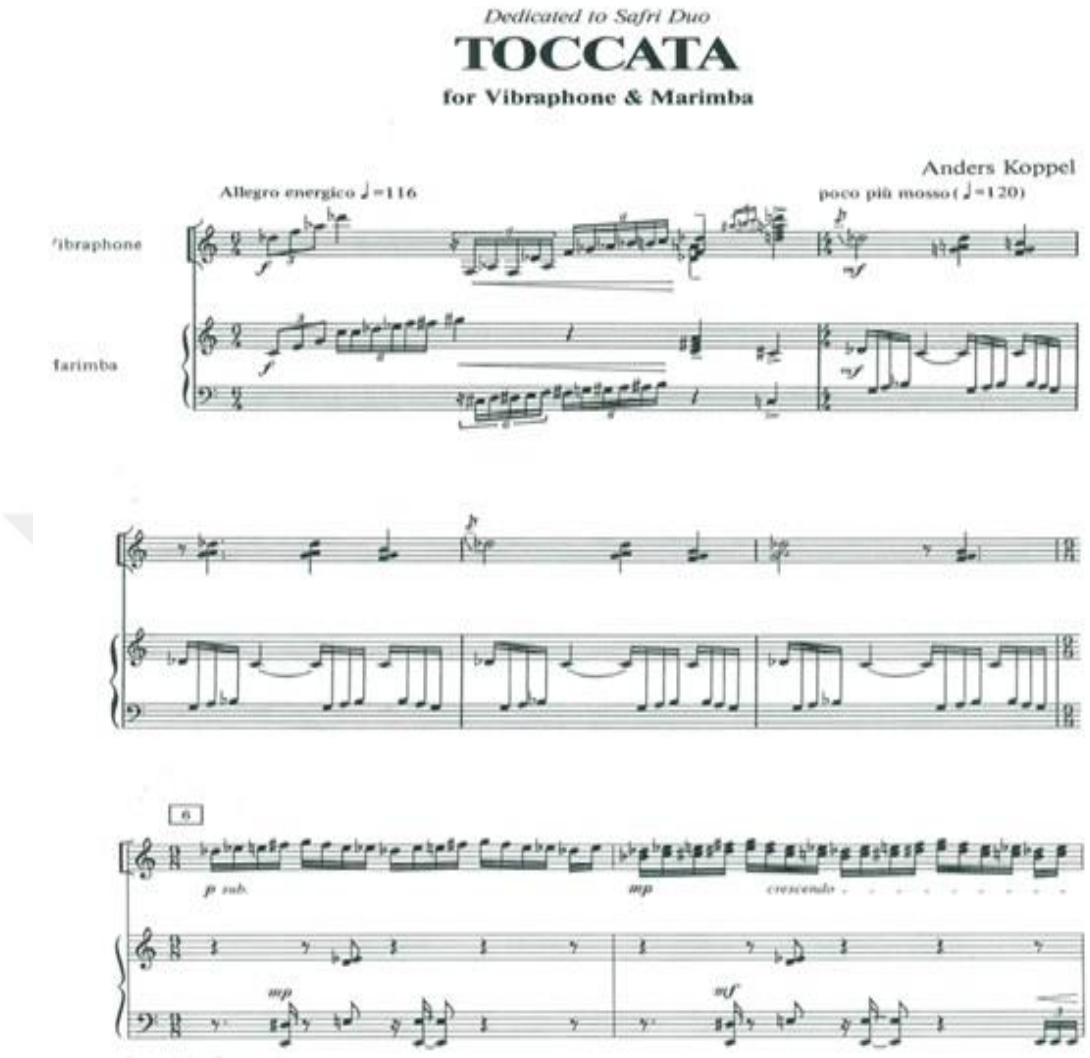
Etüdün yazımında daha sonraki notalara uygun geçiş için maletlerin kullanımının belirlenmesi amacıyla, R ve L harfleri belirtilmiştir. Tonal geçişler ve blues tarzına değinen etütte, verilen notaların durmaksızın 3 dakika çalışılması istenmektedir.

Şekil 10. Marimba: Technique Through Music, Fry, (Ford, 2005)

Şekilde Mark Ford tarafından yazılan marimba solo parça verilmektedir. Metodun teknik çalışmaları destekleyici materyaller içerdiği ve değişen zorluk düzeylerinde olduğu görülebilmektedir. Metot 16 adet parçadan oluşmakta ve müzikal yapıda öğrenciler için solo çalışmalar sunmaktadır denilebilir.

Solo parçada iki adet anahtar kullanımı görülmektedir. Sol el için fa anahtarı, sağ el için ise sol anahtarının verildiği anlaşılmaktadır. Bunlarla beraber sağ el ve sol eli belirten imgeler yerine numara verildiği; ancak bu numaraların marimbada kullanılan dört malet tekniği için olduğu anlaşılmaktadır. Kromatik olarak verilmiş malet numaraları, pes seslerden tiz seslere doğru gidecek şekilde ifade edilmiştir. Ayrıca ses aralığı olarak metodun 4/3 oktav ile 5 oktav marimba için hazırlandığı anlaşılmaktadır.
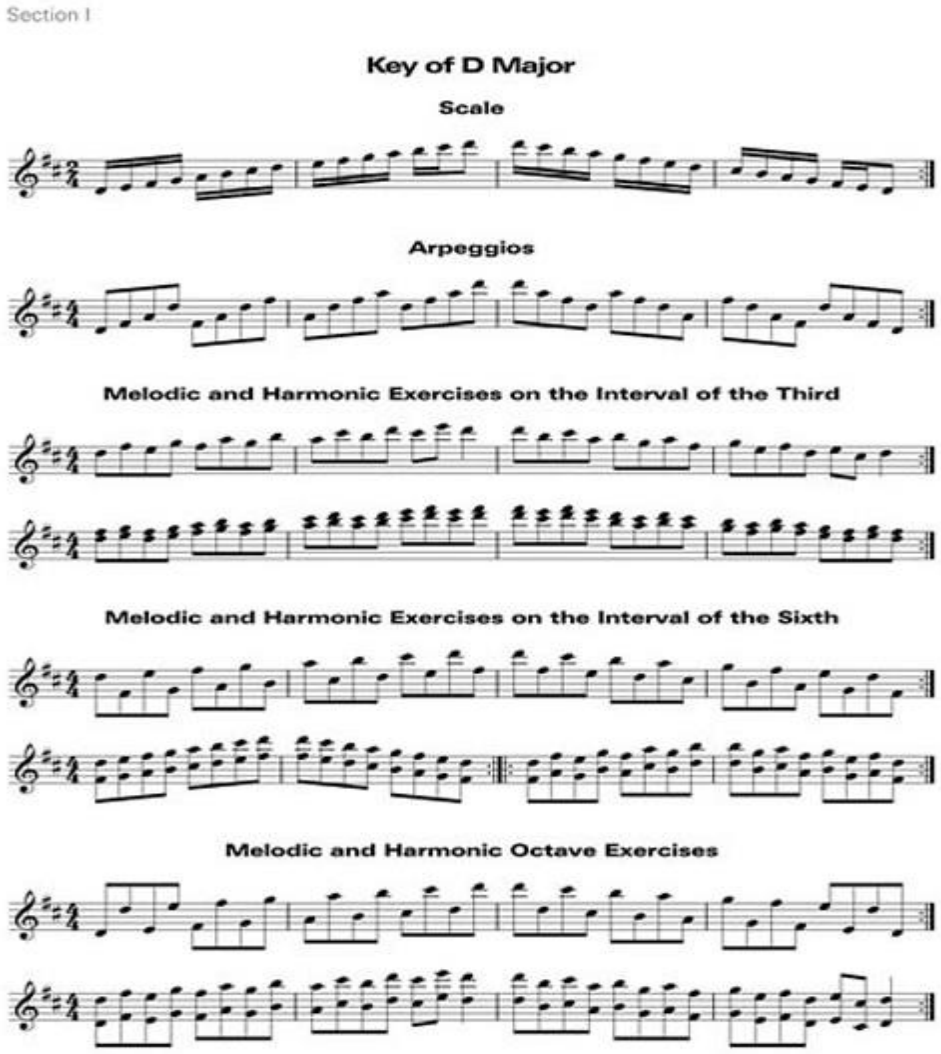

Şekil 11. Toccata (Duet) by Anders, Toccata, (Koppel, 1996)

Şekilde Anders Koppel tarafından vibrafon ve marimba için düet olarak yazılan Toccata parçası verilmektedir. Birçok değişik müzik türünden tınılar içeren parçada özellikle tango, caz ve modern müzik tınıları dikkati çekebilmektedir. Vibrafon notası sol anahtarı, marimba notası ise fa ve sol anahtarı olarak yazılmıştır. Parçada her iki çalgının da dört malet ile çalınması gerektiği anlaşılmaktadır. El koordinasyonu ve gerekli teknik gereksinimlerin verilmediği parça, yaklaşık on bir dakika sürmekte ve ileri düzey bir parça olarak görülmektedir.

Parçanın çalınabilmesi için üç oktav vibrafon ile beraber beş oktav bir marimbaya gerek duyulmaktadır. Bu parçada vibrafon için olağan ses aralığı üç oktavdır. Fakat beş oktav marimba devlet konservatuvarlarının vurmalı çalgılar bölümlerinde

genellikle bulunmamaktadır. Bu nedenle öğretim programlarında çalınabilmesi için bu ve benzeri ses aralığı içeren parçaların düzenlenmesi gerekebilmektedir.

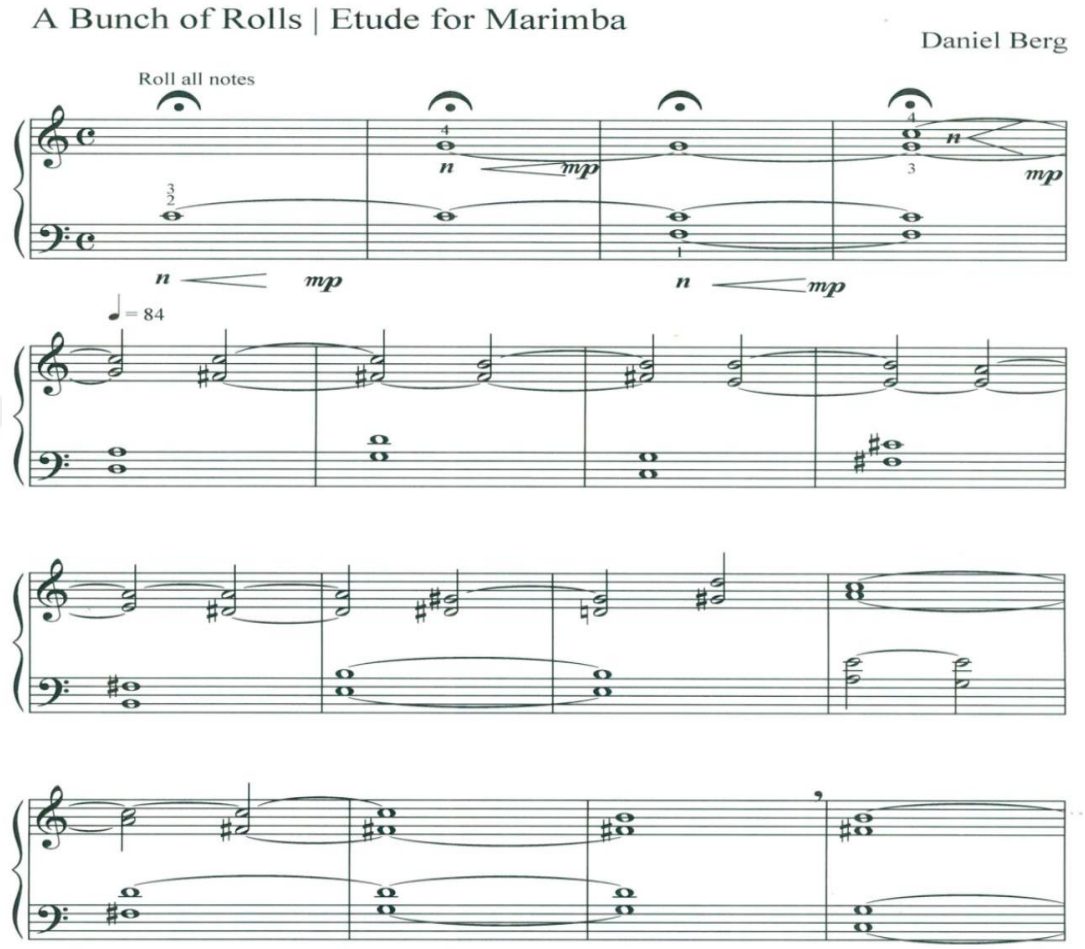

Şekil 12. Modern School for Mallet-Keyboard Instruments, Key of D Major (Sewrey, Hans & Schneller, 1981)

Şekilde Jim Sewrey, Ben Hans and Tom Schneller tarafından klavyeli vurmalı çalgılar için uyarlanan metottan çalışma örneği verilmiştir. Diğer klavyeli vurmalı çalgılar metotlarından farklı olarak bu metot marimba, ksilofon, vibrafon, kampana ve metalofon için hazırlanmıştır. Karşılaşılabilecek orkestra pasajları, iki ve dört malet teknik çalışmalar içeren metot ve klavyeli vurmalı çalgılar üzerinde solfej çalışmaları içermektedir.

Metodun ilk bölümünde verilen çalışmaların tuşe üzerinde teknik gelişim ve içselleştirme amacı taşıdığı anlaşılmaktadır. Diğer vurmalı çalgılar çalışmaları gibi

klavyeli vurmalı çalgılarda da malet kullanım tekniğinin geliştirilmesi önemli görülmektedir.

Şekil 13. Studies for Marimba by Daniel, A Bunch of Rolls, (Berg, 2009)

Şekilde verilen etüt, dört malet marimba için yazılmıştır. Daniel Berg tarafından hazırlanan metot kırk adet etüt içermektedir. Çeşitli düzeyleri ifade eden bu metot ile dört malet tekniği ve müzikalite gelişimi sağlanması hedeflenmiştir. Fa ve sol anahtarları, marimbanın ses aralığına uygun olarak verilmiş olup, dört malet kullanımında notaların daha rahat okunabilmesini sağlayabilmektedir.

Besteci bu metotta tek el ile tutulan iki maleti kullanarak tremolo yazmıştır. Tek bir el ile iki malet tutarak bilekten yapılabilecek tremololar ile notalar gerekli sürede tutulabilmektedir. Etütte 1'lik notalar bağlı tutulmakta, sonrasında ise bilekten tremolo ile iki ses aynı anda uzatılmaktadır. Bu tekniğin çalışılması ve geliştirilmesi için metot içerisinde ilerleyen etütlerde çeşitli teknik çalışmalar bulunmaktadır.
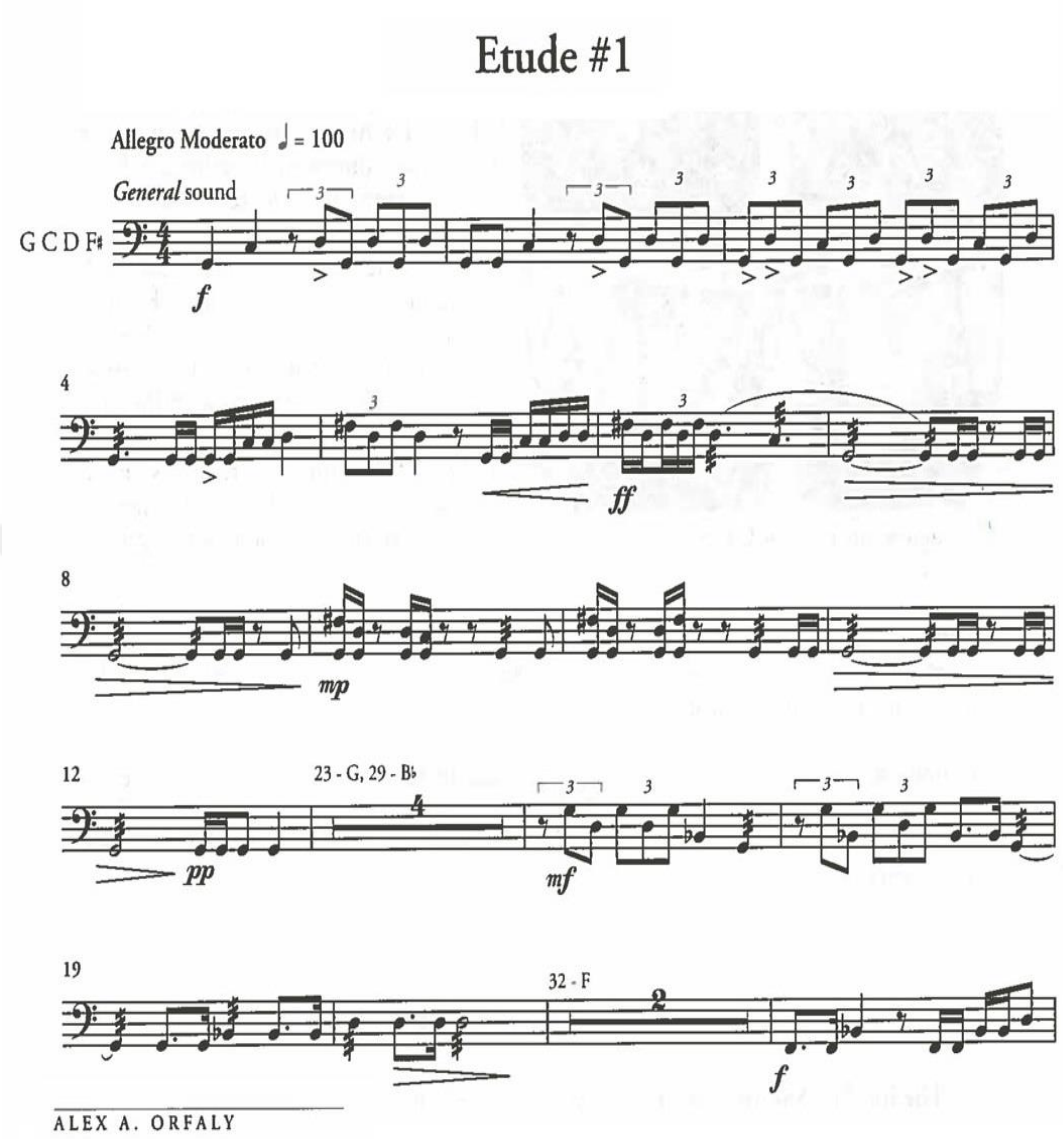
Marimbanın sesi, vuruş yapıldıktan kısa bir süre sonra sona ermektedir. Bu nedenle notaların gerektiği kadar uzatılabilmesi, bir nota üzerinde iki malet kullanarak gerçekleştirilebilir. Bu anlamda marimba üzerinde dört malet tekniğiyle dört ayrı nota gereği kadar uzatılabilirken, iki malet tekniğiyle ancak bir nota gereği kadar uzatılabilmektedir. Ancak bu notaların çalımı sırasında marimba üzerinde malet pozisyonları belirli açılarla değişmektedir. Belirli pozisyonlarda maletler üst üste gelebilmekte, özellikle diyez ve bemol tuşlarının diğer notalardan yukarıda olması nedeniyle her akorun dört malet ile çalımı mümkün olmayabilmektedir. Bu nedenle hazırlanacak olan etütlerde, marimba üzerinde oluşacak olan pozisyon geçişlerinin mümkün hale getirilmesi gerekmektedir.

Şekil 14. 4'lü Timpani seti
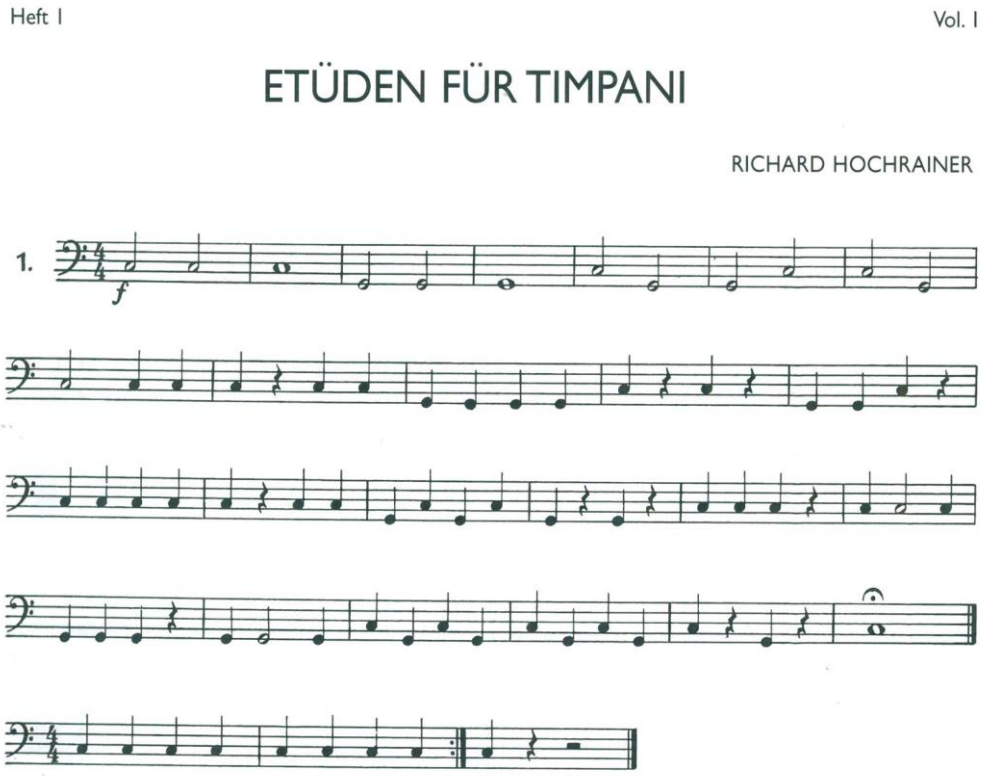
Timpani metotları solo veya piyano eşlikli olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu metotların genel amacı diğer metotlar gibi zorluk düzeyleri arttırılarak timpani seti üzerinde teknik gelişime olanak sağlamasıdır. Timpani metotları, timpanilerin son senelerde gelişen fiziksel yapısına ve ses aralıklarına uygun olarak yazılmaktadır. Metotlarda timpani setlerinin pedal kullanımları ve timpaniler arası geçişler için uygun ellerin belirlenmesine yer verilmektedir.

Timpani için yazılan belirli metotları incelemek gerekirse;

Şekil 15. Studies In Copper, Etüt 1, (Orfaly, 2008)

Vurmalı çalgılar sanatçısı ve besteci olan Alex Orfaly tarafından yazılan bu metot, dört timpani için yazılmış ve on beş adet etüt içermektedir. Yazar tarafından orta zorlukta olduğu ifade edilen metottan seçilen yukarıdaki örnek etüt, tonlama, ritim, geçişler, müzikalite gibi teknik çalışmalar içermektedir.
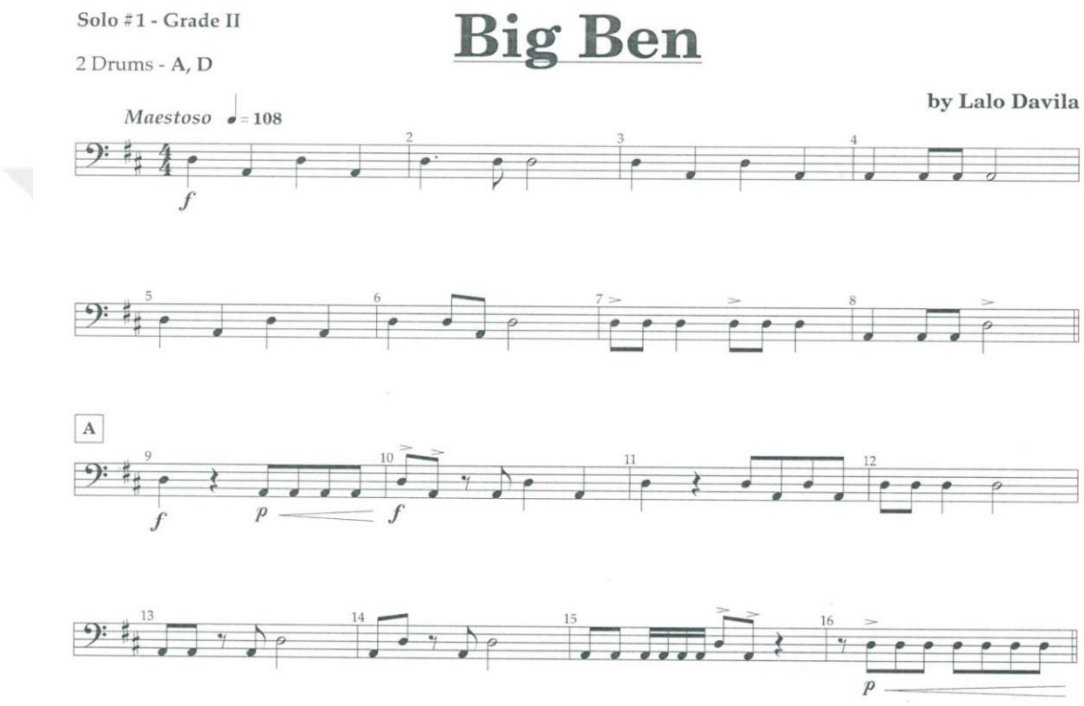

Şekil 16. Etuden fur Timpani (Etudes for Timpani) Vol 1, No.1, (Hochrainer, 1958)

Richard Hochrainer'in timpani için etütler metodu, öğrencileri orkestrada çalmaya hazırlamak amacıyla hazırlanmış bir metottur denilebilir. Orkestralarda sıklıkla çalınan eserlerin timpani notalarından örnekler alınarak hazırlanan bu 1. düzeydeki metot iki timpani için yazılmıştır. Şekilde verilen etüt, belirtildiği üzere oldukça hızlı çalınana kadar çalışılmalı, sonrasında ise yavaş tempoda tekrar edilmelidir. Bu tempo değişikliği ile etüt, başlangıç düzeyinden daha ileri düzeydeki sanatçılara kadar aynı çalışmaları anlamlı hale getirebilmektedir. Üç ayrı düzeyde hazırlanan metot, iki timpani için yazılan etütlerden, dört timpani için olan etütlere kadar ilerlemektedir.

Pedal kullanımı açısından Şekilde verilen etütte çalışmaya başlamadan önce iki timpaninin akordunun yapılması gerekmektedir. Timpani seti göz önüne alınacak olursa 4'lü bir sette bulunan 2 ve 3 numaralı timpanilerin bu etütte kullanılacağı anlaşılabilir. Verilen etütte fa anahtarı üzerinde do ve sol notaları bulunmaktadır. İlerleyen etütlerde, etüt içerisinde nota değişimleri olması nedeniyle timpanilerin pedal yardımıyla akortlarının değiştirilmesi gerekebilmektedir.
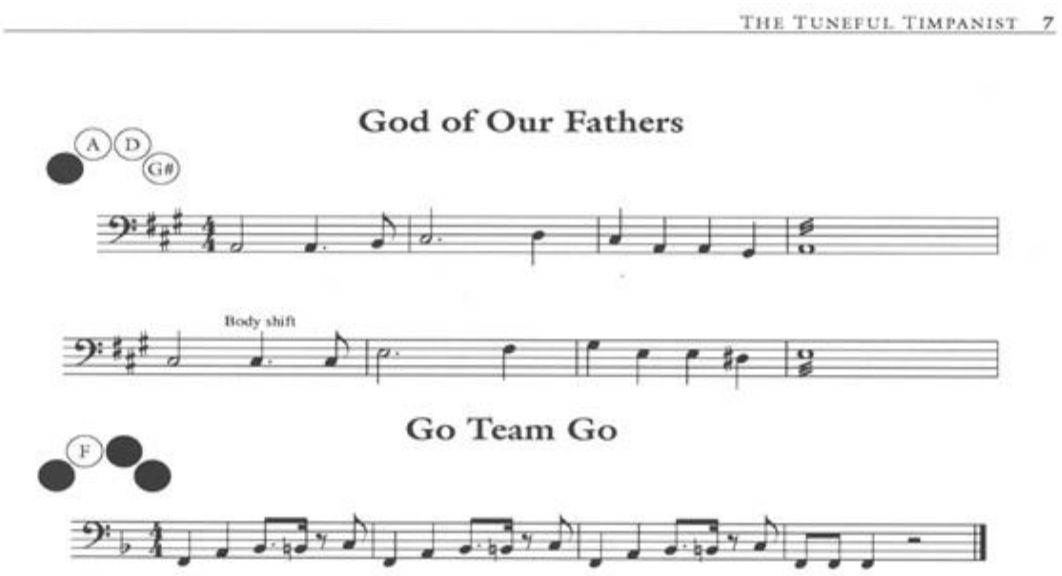
Etütte belirtilen sert vuruşların yapılmasının, baget tutuşu üzerinde hakimiyetin arttırılması ve timpaniden gereken tonun çıkartılabilmesi için istendiği düşünülmektedir. Etütte verilen eslerin, timpaninin susturulmasını gerektirdiği anlaşılmaktadır. Böylece hızlanan tempoda timpanide ses kesme çalışması olarak ortaya koyulduğu görülmektedir.

Şekil 17. Timp-Tastic, Big Ben, (Davila, 2014)
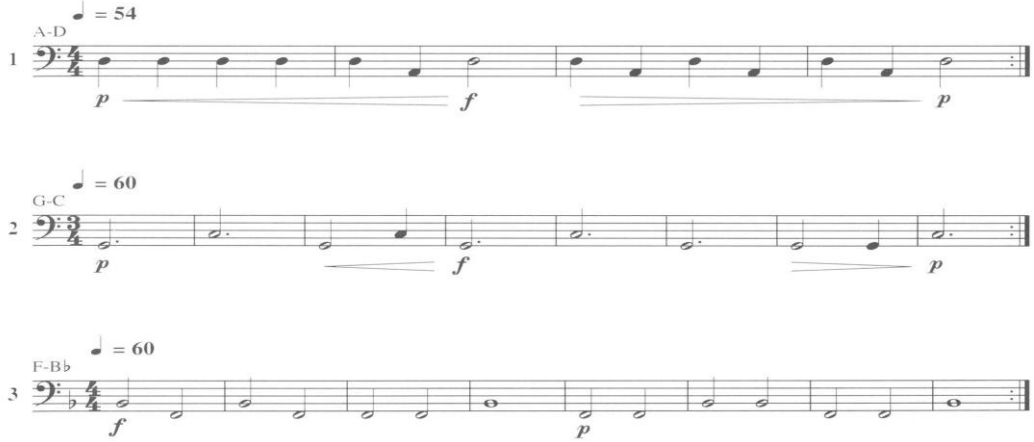
Şekilde verilen etüdün bir kısmı, iki timpani için yazılmıştır. On adet solo etüt içeren metot, iki timpani ile başlamakta ve zorluk düzeyi arttıkça dört timpaniye kadar çıkmaktadır. Birbirinden farklı müzikal yapıda olan etütler çeşitli müzikal türlerden, örneğin caz veya latin ritimlerden ilham almıştır.
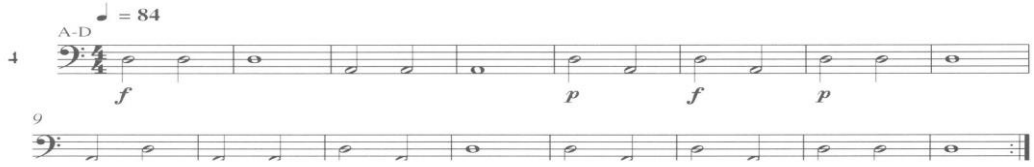
Timpanideki bu solo çalışmalar, öğretim programlarının dönem sonu sınavlarında kullanılabilmektedir. Genellikle çalgının gösterişinin de ön planda tutulmaya çalışıldığı etütlerde, el koordinasyonları ve teknik gelişimin hedeflendiği anlaşılabilmektedir. Ağırlıklı olarak teknik çalışmalar üzerine yazılan metotlarda nüanslar daha az sayıda bulunabilmektedir. Ancak bu tür solo parçaların ve etütlerin olduğu metotlarda genellikle nüanslar ile çalışmaların desteklendiği düşünülebilir.

Şekil 18. The Tuneful Timpanist, God of Our Fathers, Go Team Go, (Horner, 2000)

Ronald Horner'in yazdığı bu metotta tonlama, pedal teknikleri ve vücut pozisyonuyla ilgili çeşitli etütler mevcuttur. Şekilde verilen etüt üç timpani için yazılmış ve vücut pozisyonuyla ilgili bir çalışma içermektedir. Dört timpaniye kadar olan etütlerin bulunduğu bu metot, kromatik çalışmalar, aralık çalışmaları ve belirli teknik çalışmalar ile orkestra veya grup çalışmalarına yönelik olarak yazılmıştır.
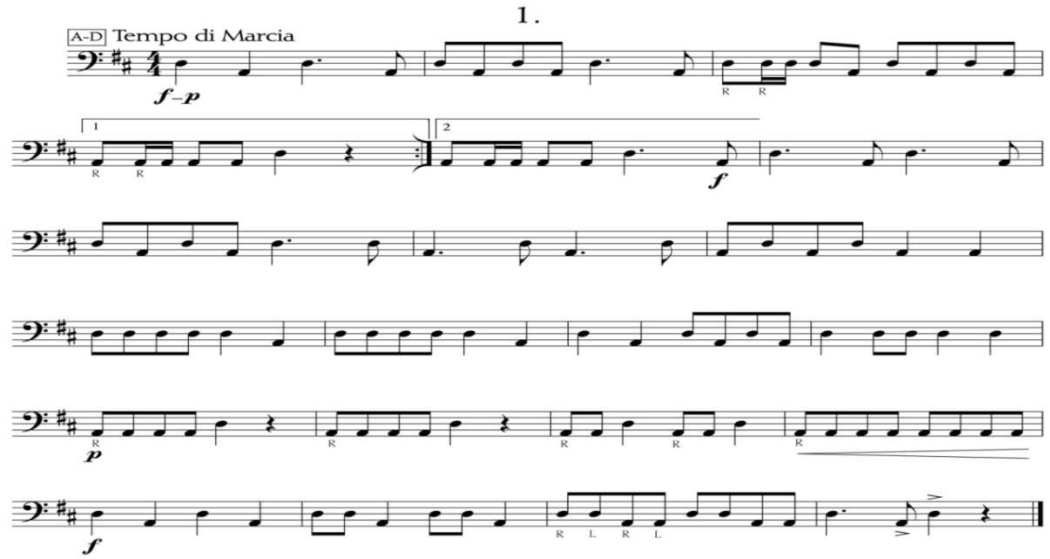

Şekil 19. Concepts for Timpani, No.1 - No.4, (Beck, 2001)

'Yavaş Kaldırma' tekniğinin kolların omuzdan hareket ederek timpani derisi üzerine kaldırılması ve vuruşun deriye yapılmasıyla gerçekleşmesi gerekir. Bilek kullanılmadan deriye vurulduğunda bagetlerin geri sekme yardımı ile tekrar yükselmesi ve ortaya çıkan sesin deriye anlık temas ile üretilmesi, kısa ve uzun seslerin çalımı için en uygun teknik olarak kullanılabilir. Ayrıca Mozart eserlerini çalarken olduğu gibi omuzdan hareket ile yapılan aksanlı vuruşlar, uzun ses yaratmayı hedefleyerek egzersizin çalışılmasını belirtmektedir.

John Beck tarafından Timpani için hazırlanan bu metot, çeşitli zorluk düzeylerine yönelik olarak, etüt ve solo çalışmalar içermektedir. On iki adet solo etüt içeren bu metot, tonlamayı artırmak ve başlangıç düzeyinden ileri düzeye kadar gelişim sağlamak amacıyla yazılmıştır denilebilir. Metotta akort yapma, ısınma egzersizleri, tremololar, sesi kesme, çapraz çalım teknikleri, pedal tekniği ve aralık çalışmaları yer almaktadır.

Şekil 20. Style Studies for Timpani by Keith (Larson, 2012)

Keith Larson tarafından yazılan metot kırk bir adet etüt içermektedir. Metot genel olarak iki timpani ile kolaydan zora doğru giderek dört timpani gerektiren yeni yaklaşımları içermektedir. Metodun ilk kısmında orkestra için çalışmalar, ikinci kısmında ise etütler bulunmaktadır. Timpani ile ilgili terimler ve gerekli açıklamalar da ayrıca metot ile tanıtılmaktadır.

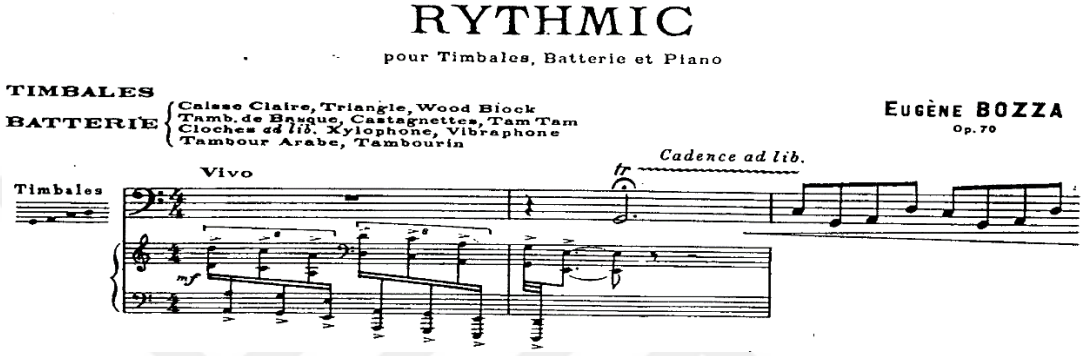

Şekil 21. Vurmalı çalgılar seti

Birçok vurmalı çalgı içeren konçerto veya sonat formunda eserler vurmalı çalgı setleri için yazılmaktadır. Bu setler kendi aralarında çalgı türü olarak eserlere göre fark içerebilmektedir. Çalgıların türü eşlikli veya solo çalışmalara göre değişiklik gösterebilir. Membrafon ve idiofon sınıfındaki çalgılar bu setlerde bir arada bulunabilmektedir. Belirli durumlarda bir veya daha fazla vurmalı çalgı sanatçılarının bu tür setleri beraber çaldıkları görülebilmektedir. Sayısı çok olmasa da bazı konçertolarda vurmalı çalgılar seti, konçertonun bir bölümünü, klavyeli vurmalı çalgılar ve diğer vurmalı çalgılar da başka bölümleri oluşturabilmektedir.

Sayı olarak birçok çalgı içeren bu setler için belirli metotlar bulunmaktadır. Ancak her çalgı bu metotlarda yer almamaktadır. Çalgılar istenilen tonlara veya eşliğe göre besteci tarafından belirlenmektedir. Burada bazı yerel çalgılar veya sıklıkla bulunmayan çalgılarla da karşılaşılabilmektedir. Bu metotlarda hangi çalgıların ve setlerin nasıl dizileceği esere uygun olarak ifade edilmektedir. Metotlar genel olarak teknik çalışmalar için yazılmakla beraber müzikal olarak zengin olabilmekte ve sınavlarda veya konserlerde çalınabilmektedir.

Bu tür setler için hazırlanan metotlarda nota yazımı için farklı tarzlar bulunabilmektedir. Porte çizgileri çalgı sayısı kadar olabilmekle beraber anahtarsız porteler üzerinde notalar imgesel bir ifade ile verilebilmektedir. Metotlarda genellikle görsel olarak baget veya çalgılar da tanıtılabilmektedir. Bu sayede besteci tarafından istenilen ses ortaya koyulabilmekte ve eser veya etütler özgünlüğünü koruyabilmektedir.

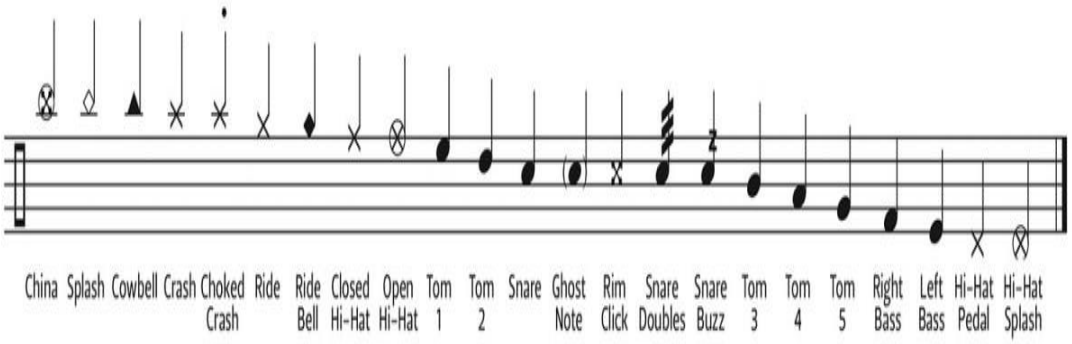
Şekil 22. Rythmic (Bozza, 2005)

Şekilde verilen eser vurmalı çalgılar seti için yazılmıştır. Eserin başında hangi çalgıların istendiği açıkça belirtilmektedir. On bir çalgı için yazılmış bu eser piyano eşliklidir ve üç bölümden oluşmaktadır. Bölümler arasında çalgılar ve pozisyonları değişmektedir. Belirli görsellerle çalgıların nasıl dizildiği genellikle besteci tarafından verilebilmekte ancak bu durum başka pozisyonlarda çalgıları çalmaya alışmış veya solak sanatçılar için çeşitli zorluklar doğurabilmektedir. Bu eserde ise çalgıların nasıl dizileceği ile ilgili herhangi bir bilgi verilmemekte, çalgıların pozisyonu çalacak olan sanatçının tercihi ve fikirleri doğrultusunda tasarlanmaktadır.

Eserde istenen vurmalı çalgılar; trampet, çelik üçgen, tahta blok, def, kastanyet, gong, metalofon, ksilofon, vibrafon, timpaniden oluşmaktadır. Bu çalgılardan ksilofon, metalofon, marimba ve timpani ayrı pozisyonlarda yer almaktayken, diğer çalgılar bir set oluşturacak şekilde dizilebilmektedir.
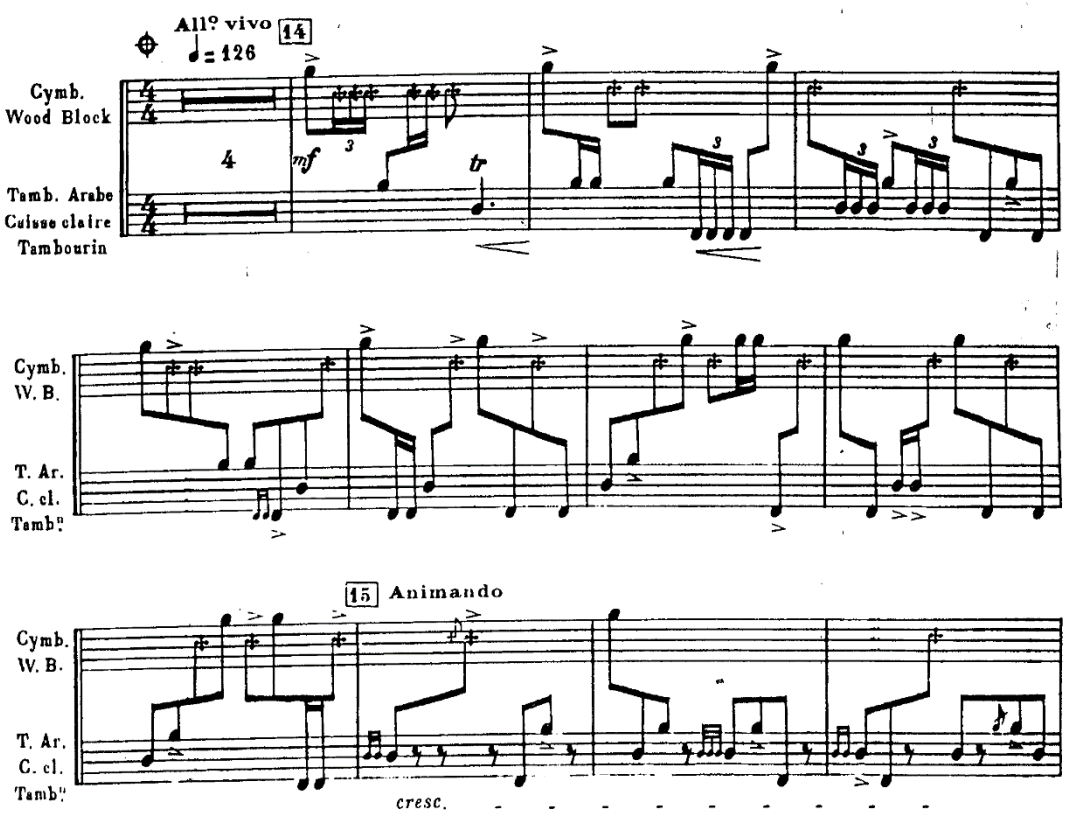
Vurmalı çalgı setlerinde notaların anahtarsız olduğu ve istenilen çalgının değişik nota sembolleriyle ortaya çıktığı görülebilmektedir. Bu nota sembollerinde trampetin altında bulunan ve normal çalımlarda kullanılan kort için çeşitli ifadeler

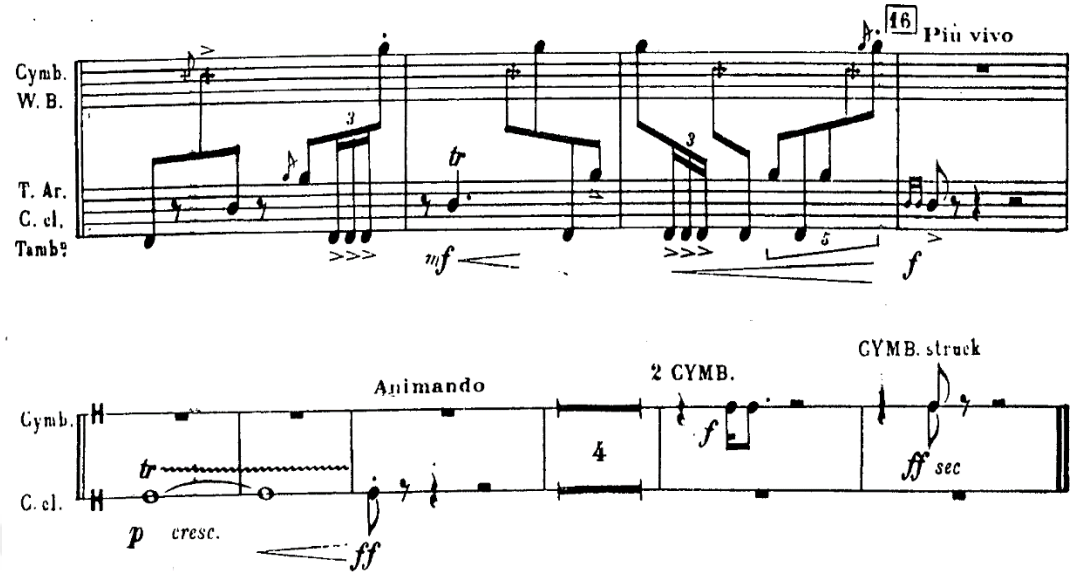
bulunmaktadır. Bu tarz ifadeler ayrıca bateri setlerinde benzer nota sembolleri şeklinde görülmekte ve çeşitli ifadeler ile istenilen çalgıları anlatmaktadır.

Şekil 23. Bateri Seti Nota Sembolleri

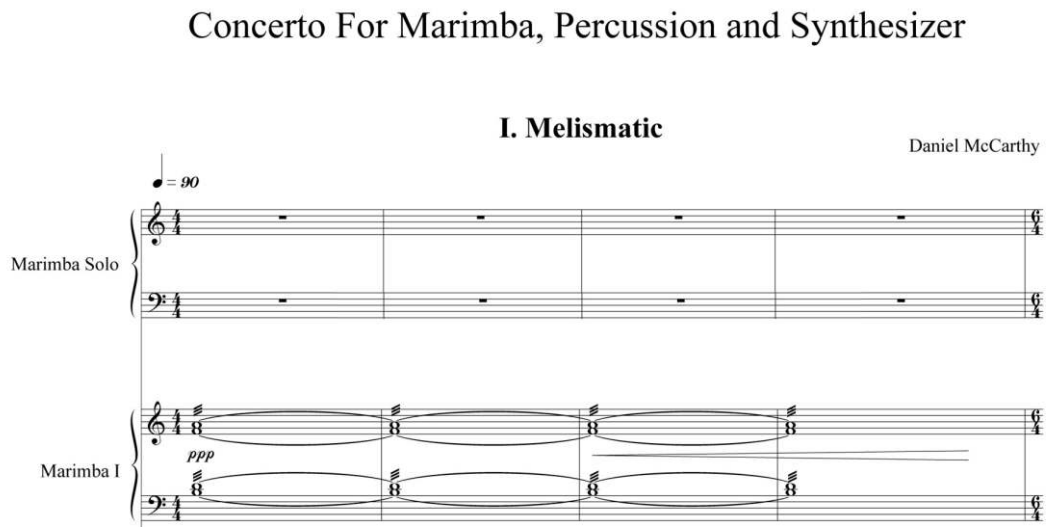
Şekilde verilen nota sembolleri herhangi bir anahtara bağlı olmaksızın beş porte üzerinde verilmiştir. Ziller ve zilin pedal üzerindeki pozisyonları ile beraber tüm bateri setinde çalınması istenen sesler için semboller hazırlanmıştır. Vurmalı çalgılar setlerinde tıpkı bateri setlerinde olduğu gibi benzer nota sembolleri ortaya çıkabilmektedir.

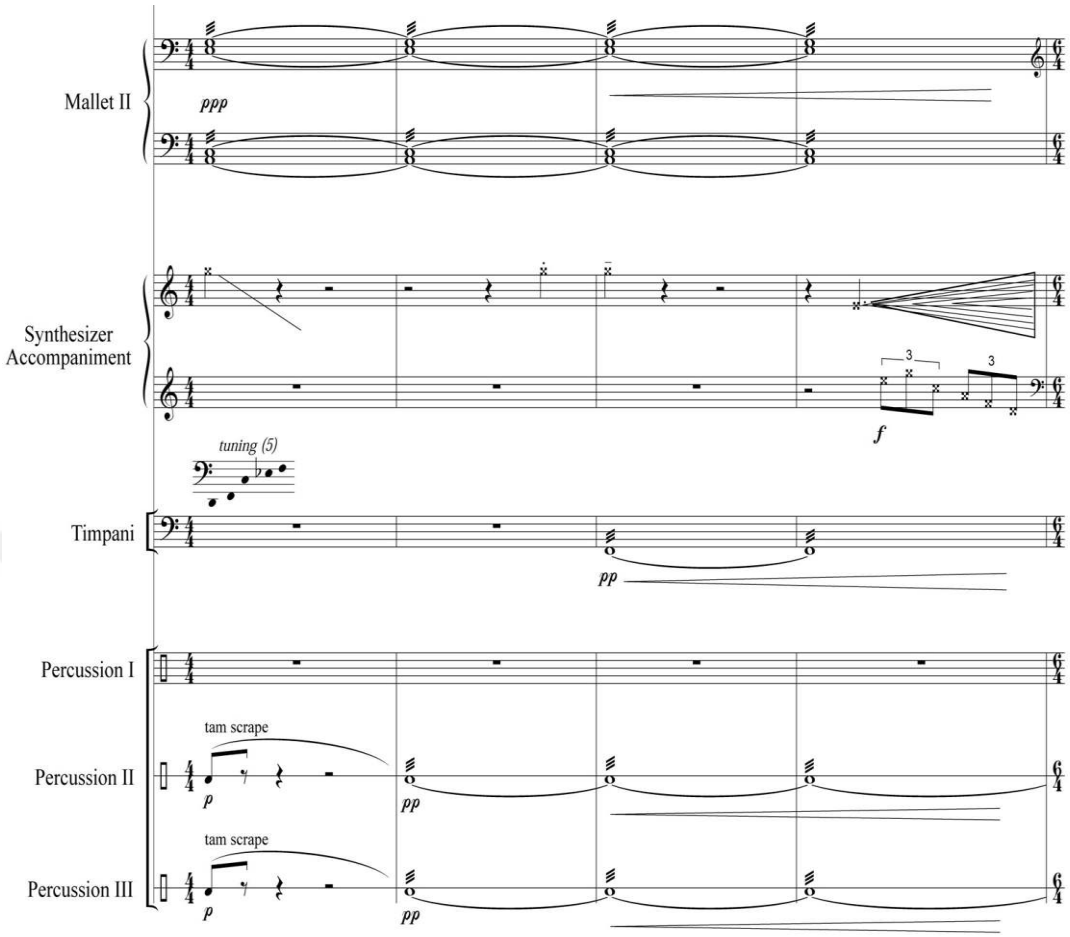

Şekil 24. Rythmic, Bölüm 3, (Bozza, 2005)

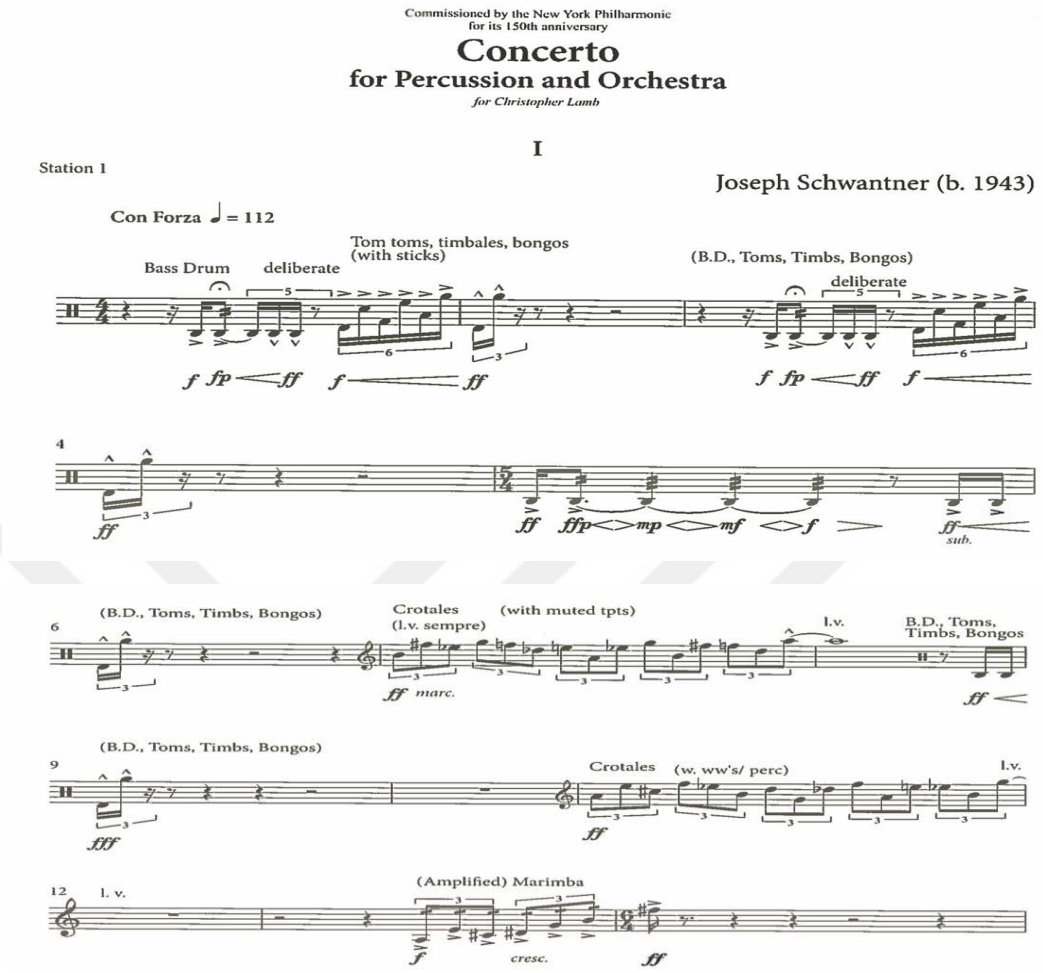
Şekilde vurmalı çalgılar seti için yazılan ve bilinen notalardan farklı sembollerle gösterilen çalgılar için hazırlanmış ifadelere yer verilmektedir. Notalar iki ayrı portede verilmiş ve okunmasının daha rahat olduğu sağlanmıştır denilebilir. Zil ve tahta blok için üst porte kullanılırken alto ve tenor trampet ile tef için alt porte kullanılmıştır. Piyano eşlikli olan bu bölümde çalgılar üzerinde birbirine geçiş için koordinasyon çalışmaları, çeşitli ritim çalışmaları ve çarpmalara yer verilmiştir. Ayrıca piyano eşliği ile iç içe geçen bir ifade içeren eser, konservatuvarların öğretim programlarında yer alabilmektedir.

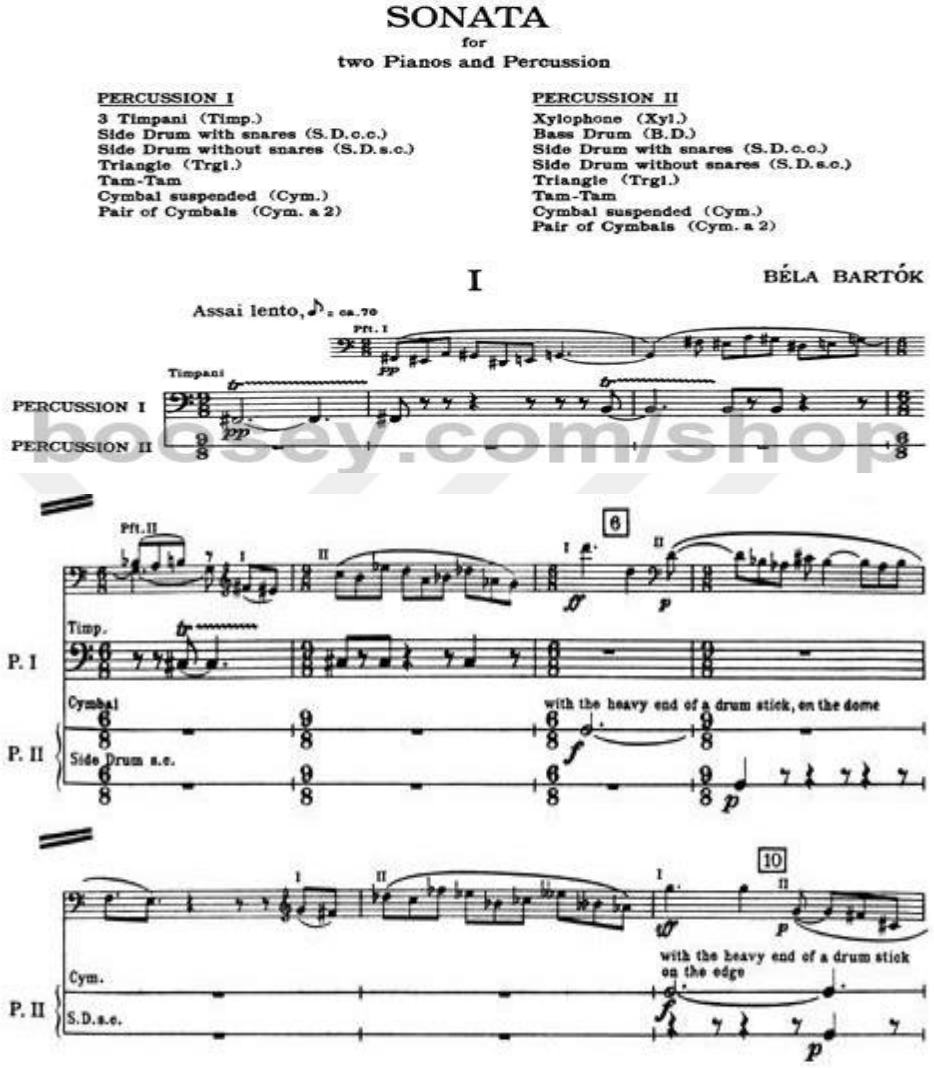
Şekil 25. Concerto For Marimba, Percussion and Synthesizer, Melismatic, (McCarthy, 1994)

Şekilde Daniel McCarthy tarafından yazılan marimba, vurmalı çalgılar seti ve synthesizer için konçerto verilmektedir. Konçerto üç bölümden oluşmakta ve solo olarak sekiz sanatçı tarafından çalınmaktadır. Ayrıca orkestra veya piyano eşlikli olarak notalar bulunmaktadır. Bunlar; solo marimba, 1. marimba, vibrafon, timpani, 1. perküsyon, 2. perküsyon 3. perküsyon ve synthesizer olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca vurmalı çalgılar seti; bas davul, temple blok, roto tom, asılı zil, log davul içermektedir. Yaklaşık olarak on üç dakika süren bu konçertoda, diğer konçertolarda olduğu gibi solo çalgılar orkestranın önünde yerleştirilmemiş, vurmalı çalgıların normal yeri olan orkestranın arkasında çalınması istenmiştir. Modern yapıda bir eserdir.

Şekil 26. Concerto For Percussion and Orchestra, (Schwantner, 1995)

Şekilde verilen konçerto üç bölümden oluşmaktadır. Klavyeli vurmalı çalgıları içermekle beraber vurmalı çalgılardan oluşturulacak bir set gerektirmektedir. Yaklaşık olarak yirmi dokuz dakika süren eserin çalınabilmesi için bas davul, timpani, bongo, marimba, crotales, tomlar, çelik üçgen ve shaker istenmektedir. Vurmalı çalgıların solo çalgılar olarak ön plana çıkması yakın zaman dilimine rastlamakta ve bu nedenle oluşturulan eserler genellikle modern müzik temalı olabilmektedir. Bu konçertoda oldukça modern müzik yapıları kullanılmakta ve orkestra ile soloların değişik poli ritimler ile iç içe geçtiği anlaşılabilmektedir. Birçok teknik yapı içeren konçertonun çalınabilmesi için orkestra ve soloların birbirleri ile uyum içinde olması gerektiği düşünülebilir.

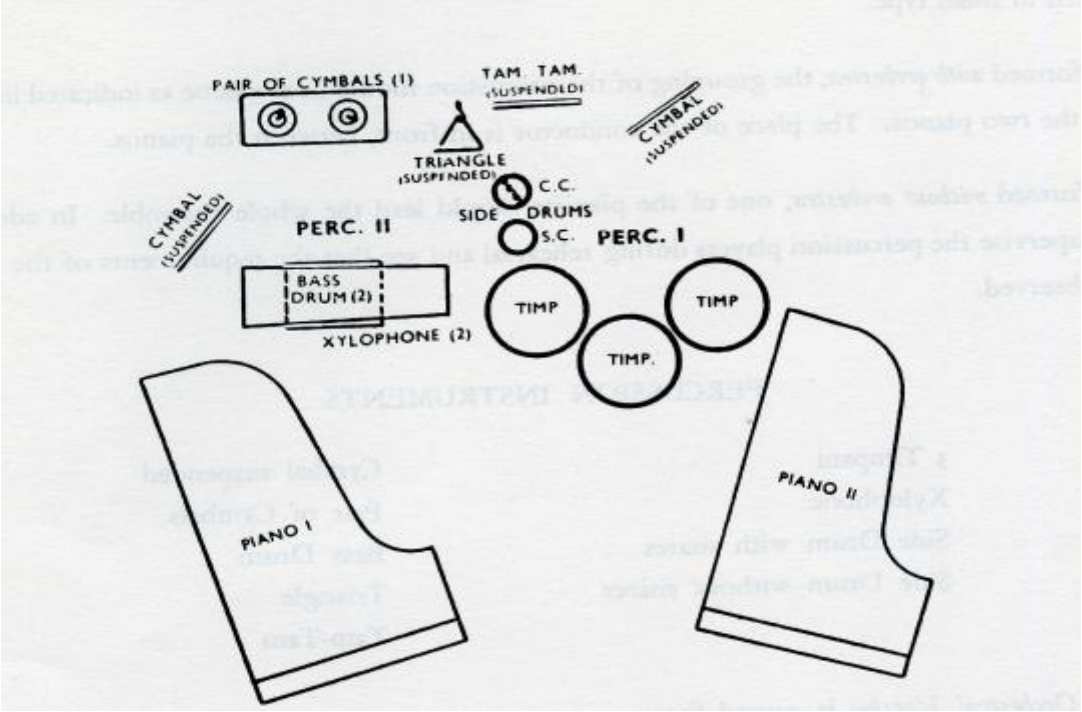
Şekil 27. Sonata for 2 Pianos and Percussion, (Barktok, 1937)

Şekilde Bela Bartok'un 2 piyano ve 2 perküsyon için üç bölümden oluşan sonatı verilmiştir. Vurmalı çalgılar için en sık çalınan orkestra solo eserlerinden biri sayılabilecek olan bu eserde 2 piyano ve 2 perküsyona orkestra eşlik etmektedir. Vurmalı çalgılar seti iki ayrı sanatçı tarafından paylaşılmaktadır. Bunlardan 1. vurmalı çalgılar seti üç timpani, trampet, çelik üçgen, gong, asılı zil ve çift zilden oluşmaktadır. 2. vurmalı çalgılar setinde klavyeli vurmalı çalgılardan ksilofon, davul, trampet, çelik üçgen, gong, asılı ve çift zil yer almaktadır. Buradan yola çıkarak iki ayrı sette de benzer çalgıların olduğu anlaşılabilir.

Bartok, uyuşumsuz armonileri, salkım sesleri, aksak ritmleri ve pentatonik skalaya dayalı melodileri ile çağdaş müziğe zengin bir dağarcık sunmuştur. Müziğinin bir özelliği de vurmalı çalgıların karakterini öne çıkarması ve geleneksel çalgılara yeni ses renkleri getirmesidir (İlyasoğlu, 1994, s.228, akt. Taner, 2007, s. 21).

Bartok Piyanoyu da ezgisel düşünceleri açıklayan bir çalgıdan çok, kesinliği belirten vurmalı çalgı olarak kullanmıştır. Schönberg, Hindemith ve Stravinsky'nin teorik eserlerine karşılık, pratik kullanılışla sunduğu teorisini gençlere Mikrokosmos ile belirtmiştir (Taner, 2007, s. 21).

Vurmalı çalgılar seti ve çalgıların pozisyonlarıyla ilgili görseller sanatçılar açısından esere hazırlık aşamasında kolaylık sağlayabilmektedir. Bu çalgıların dizilimi bazı besteciler tarafından verilmektedir.

Şekil 28. Sonata Pianos and Percussion Bela Bartok tarafından çalgıların dizilim çizimi (Barktok, 1937)

> Bartók'un çizimine göre, akordlu vurmalı çalgı piyanolara yakın konurken, akord edilemeyenler arkaya konur. Enstrümanların fiziksel yerleşimi eserin akustik konsepti açısından hayati öneme sahiptir. Bu yerleşim aslında enstrümanların melodik hiyerarşisini taklit eder; çünkü ana ritmik perküsyon, tüm melodik kabiliyetlerin yayılabileceği bir temel oluşturur. Saf ritmik enstrümanlar arkadan melodik enstrümanları desteklerken, bu sahne düzeni aslında yeni oda müziğine üç boyutlu bir unsur sunmaktadır (Uzun, 2007, s. 33).

Bela Bartok'un diğer eserleri gibi modern yapıda olan bu sonatın çalınabilmesi için birçok teknik gerekmektedir. Eserin genel takibi ve diğer solo çalgılar olan piyanoların takibi sürekli dikkat gerektirmektedir. Çalgılar beraber çalınırken birbirleri arasındaki geçiş koordinasyonları sürekli devam etmektedir.

> Bartók'un enstrümanlar arasındaki detaylı tınısal ve akustik ilişkiye yönelttiği ilgi eserin bütünü boyunca tutarlıdır. Spesifik yenilikçi teknikler arasında, davul derisinin veya zilin kenarı, merkezi veya göbeği gibi farklı yerlerine vurmanın yanı sıra bagetlerin ölçüsünü ve sertliğini değiştirmek de vardır. Bir çakının bıçağı ya da hafiflik efekti vermek için tırnak gibi önceden keşfedilmemiş kullanımlar bile önerilir. Piyanonun geleneksel olarak melodik rolü, onun vurmalı kabiliyetlerini gösterecek şekilde genişletilmiştir. Ancak, Bartók'un kendi piyano performanslarının genel kayıtları onun tını, ritim ve melodi nüanslarındaki sıra dışı detayla, lirik Roma geleneğinden gelen bir piyanist olduğunu ortaya çıkarır (Uzun, 2007, s. 34).

Kavramsal çerçeve bağlamında yapılan incelemede ülkemizde devlet konservatuvarı vurmalı çalgılar öğretim programlarında, bu programların gerektirdiği metotların tercih edildiği görülmektedir. Bu metotlar genel olarak uluslararası kaynaklar olup değişik düzeylere yönelik dağılım göstermektedir. Ayrıca öğretim programında belirlenen metotların, öğrencilerin vurmalı çalgılar performanslarını geliştirmek amacıyla tercih edildiği bilinmektedir. Bu metotların, öğrencilerin düzeyleri ve çalgı türleri ile uyumlu olmasının, öğretim programının gerektirdiği müzikal ve teknik performansı arttırabileceği beklenmektedir. Dolayısıyla bu araştırmada konservatuvar vurmalı çalgılar öğretim programlarına yönelik trampet, klavyeli vurmalı çalgılar, timpani, konçerto ve vurmalı çalgılar seti metotları geliştirilmesi hedeflenmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Konservatuvar lisans düzeyinde vurmalı çalgılar öğretim programı için geliştirilen metotların, öğrencilerin çalgı performanslarına katkısı nasıldır?

1.2.1. Alt problemler.

1- Konservatuvar lisans 1 düzeyinde vurmalı çalgılar için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;
   a) 'Trampet' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
   b) 'Klavyeli vurmalı çalgılar' performansı üzerinde katkıları nasıldır?

c) ‘Timpani’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
d) ‘Konçerto ve vurmalı çalgılar seti’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır?

2- Konservatuvar lisans 2 düzeyinde vurmalı çalgılar için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;
a) ‘Trampet’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
b) ‘Klavyeli vurmalı çalgılar’ performansı üzerinde katkıları nasıldır?
c) ‘Timpani’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
d) ‘Konçerto ve vurmalı çalgılar seti’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır?

3- Konservatuvar lisans 3 düzeyinde vurmalı çalgılar için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;
a) ‘Trampet’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
b) ‘Klavyeli vurmalı çalgılar’ performansı üzerinde katkıları nasıldır?
c) ‘Timpani’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
d) ‘Konçerto ve vurmalı çalgılar seti’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır?

4- Konservatuvar lisans 4 düzeyinde vurmalı çalgılar için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;
a) ‘Trampet’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
b) ‘Klavyeli vurmalı çalgılar’ performansı üzerinde katkıları nasıldır?
c) ‘Timpani’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
d) ‘Konçerto ve vurmalı çalgılar seti’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır?
e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırma ilk amacı yoluyla; konservatuvar lisans düzeyinde belirlenen vurmalı çalgılara yönelik, öğretim programlarına uygun metotların geliştirilmesi hedeflenmiştir. Araştırmanın nihai hedefi; geliştirilen bu metotların, öğrencilerin çalgı performansına katkısını deneysel yöntemlerle ortaya koyarak, vurmalı çalgılar öğretiminde teknik ve müzikal performans düzeyini arttırmaya yönelik ulusal kaynaklar oluşturmaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Ülkemizde konservatuvar vurmalı çalgılar öğretim programlarında kullanılan metotlar genellikle uluslararası kaynaklıdır. Bu metotların lisans düzeyinde sınıf, öğrenci düzeyi ve çalgıların her birinin gerektirdiği teknik ve müzikal beklentilere uygun bir metodolojik sıralamada olmadığı görülmektedir. Araştırma; nihai hedefi olan metotları, bu beklentileri karşılayacak nitelikte ortaya koyması ile deneysel sürece dayalı, ulusal ilk kaynak olarak sunması bakımından önemlidir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma; ülkemizde kurumsal olarak yapılanmış devlet konservatuvarları, vurmalı çalgılar lisans öğretim programlarında aktif olarak kullanılan çalgılar ve bu çalgılardaki lisans 1, 2, 3, 4. sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır. Diğer yandan, araştırma, doktora tez dönemi ve olanakları ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırmanın konusu ile ilgili literatür bilgisi taranarak araştırmaya yönelik kuramsal çerçeve oluşturulmuştur.

2.1.1. Çalgı eğitiminde kullanılan metotlar. Viyolonsel eğitimi ile ilgili Özçimen ve Burubatur (2012) tarafından yapılan çalışmada; çalgı eğitimden ve bu eğitimin alınabilmesi amacıyla ortaya koyulan ihtiyacın çalgılara göre oluşan teknik gereksinimlere uygun hazırlanan etütlerle yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

2.1.2. Çalgı eğitiminde kullanılan metotların hazırlanması. Viyolonsel eğitimi ile ilgili Özçimen ve Burubatur (2012) tarafından yapılan çalışmada; metotların hazırlandıkları döneme uygun müzikal türde ve dönemin teknik özelliklerini taşıyarak hazırlanması gerektiğini aktarmışlardır. Araştırmada viyolonsel 1 ve 2. sınıf öğrencilerinin eğitiminde en çok kullanılan egzersizlerin tespiti için öğretim elemanlarına anket uygulanmış ve halk ezgileriyle ilgili metot eksikliğine yer verilmiştir.

2.2. İlgili Araştırmalar

> Çalgı metotları, çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplardır. Çalgı metotları çağlar içinde geliştirilmiş modern eğitsel kavrayışlarla yenilenmiştir. Çağının tanımı içinde önemli olan, metodun tutarlılık taşıması uygulamadaki sonuçlarıyla uluslararası ölçekte onaylanmasıdır (Say, 2002, s.124., akt. Özçimen ve Burubatur, 2012).
>
> "Çalgı metodu sözü söyle tanımlanabilir: saz çalma sanatının teknik ve müzikalite yönlerini bilimsel bir yöntemle öğretebilmek için her çalgının kendi özelliklerine göre hazırlanmış çalgı öğretim kitabı. Bir çalgı metodu ilk önce, o çalgının teknik olanaklarını bilimsel bir kesinlikle saptar, belirli bir teknik olanağı herkesin öğrenebilmesine açar, bu olanağın aşılmasını, tekniğin ve müzikalitenin gelişmesini sağlar, yaratıcıların tasarımlarını genişletir, müzik icrasının yükselmesinde etkin olur" (Sun, 1969, s.158., akt. Özçimen ve Burubatur, 2012).

> Yıllardan beri süre gelen tecrübeler doğrultusunda hazırlanan çalgı metotlarının düzenli ve gerektiği şekilde çalışılması neticesinde çalgı çalmada hedeflenen düzeye ulaşılabileceği görülmektedir. Ayrıca çalgı metotlarının sadece icracının değil, çalgı tekniğinin de gelişmesinde etken olduğu görülmektedir (Özçimen ve Burubatur, 2012).

Delikara (2013) tarafından yapılan 'Keman Eğitimine Yönelik Bir Etüt Analiz Modeli' isimli çalışmada eğitim fakülteleri keman derslerinde kullanılan bir etüdün analizi yapılmıştır.

> İcracının çalgısı üzerindeki teknik gelişiminin sağlanması amacıyla yaratılan bir özel kompozisyon" olarak tanımlanabilen *etüt* kavramı, hemen her çalgıda olduğu gibi, keman eğitimi ve repertuvarının da en önemli unsurlarından biridir. Etütler; bir ya da birkaç tekniğine yönelik yazılmış küçük çapta eserler olabildiği gibi; geniş, derin müzikal ifade biçimi olarak da karsımıza çıkmaktadır. Etütler, içerdikleri hedeflerle müziksel eserlerin teknik ve müzikal olarak doğru ve güzel seslendirilmesini/yorumlanmasını amaçlar. Bu yönüyle çalgı eğitiminde çok önemli bir yere ve işleve sahiptirler (Scholes, 1992, s.336., akt. Delikara, 2013).

Yalçınkaya (2012) yaptığı 'Çalgı Eğitiminde Etüt Yazma Modeli' isimli çalışmasında; etütlerin ortaya çıkartılmasında bilimsel bir yapı oluşturulmasının öneminden ve yazım sırasında Taba-Tyler isimli bir metot geliştirme sistemiyle etütler için ortaya çıkacak olan gereksinimlerin belirlenmesinden bahsetmektedir.

> Etütler incelendiğinde, her etüdün farklı öğelerden oluştuğu görülmektedir. Etüt bestelerken, belirlenen öğelerin, hedeflere uygun olarak çeşitli şekillerde kurgulanmasıyla farklı etüt tasarımları ortaya çıkar. Çalgı eğitimi sürecinin parçası olarak birden çok hedefi içerebilen materyaller olan etütlerin kapsamlı ve sistemli bir şekilde yazılması gerekmektedir. Bu nedenle etütlerin, bir eğitim programı tasarımıyla oluşturulması başarılarını artıracaktır. Eğitim programı tasarımı, bir programın hangi öğelerden oluşacağının ortaya çıkarılması sürecidir (Demirel, 2009, s.47., akt. Yalçınkaya, 2012).
>
> Aynı şekilde etüt tasarımı da bir etüdün hangi öğelerden oluşacağının ortaya çıkarılmasıdır. Bu nedenle, yapılan araştırmalar sonucunda, "Etüt Yazma Modeli"nin oluşturulması aşamasında bir eğitim programı modelinden yararlanılması uygun görülmüştür. "Taba-Tyler Modeli" kapsamı ve geçerliği açısından kendisini ispatlamış ve yaygın olarak kullanılan bir modeldir. Bu nedenle etüt yazma modeli oluşturulurken bu model temel alınmıştır (Yalçınkaya, 2012).

'Geleneksel Makamlar Kullanılarak Yazılan Etütlerin Piyano Eğitimi Açısından Önemi' isimli Tufan (2004) tarafından yapılan çalışmada; piyano eğitiminde etütlerin önemi ve tarihsel süreçte bestecilerin piyano eğitiminin tüm evrelerinde etütlere yer verildiği bahsedilmektedir. Ayrıca etütlerin çalışılması bağlamında gerekenlerin nasıl yapılacağı ve geleneksel makamların piyano üzerinde nasıl çalışılabileceği aktarılmıştır.

Etütler, çalıcının teknik kabiliyetini geliştirmek amacıyla tasarlanmış ve genellikle motif ya da belirlenmiş bir figür üzerine yazılmış enstrüman parçalarıdır. Söz konusu parçalar, müzik edebiyatında rastlanan tüm güçlükleri sistemli ve belli bir bütünlük içerisinde aşmak düşüncesiyle ele alındıkları ve piyaniste ayrı bir deneyim kazandırdıkları için çalışılmaları çok yararlı eserlerdir (Agay 1981, s.185, akt. Tufan, 2004).

> Etütler, çalışılırken temponun ve artikülasyonun eşitliğine, seçilen nüansların dozajlarına özen gösterilmeli ve bunların etüdün karakterine uygunluğu iyi belirlenmeli,
>
> Etüdü oluşturan figürler kesin olarak açıklığa kavuşturulmadan ve gerçek temposu içerisinde kusursuz çalınmadan yeni bir etüde geçilmemelidir. Çalışma sırasında etütler küçük bölümlere ayrıştırılmalı ve bu bölümler daha sonra birleştirilmeli,
>
> Etüt seçiminde dikkatli davranılmalı ve hep aynı tür etütler seçilerek zaman kaybedilmemelidir. Bölüm, bölüm, çok yavaş ve iki elin ayrı ayrı çalıştırılmasını gerektiren etütlerde her seferinde ayrı bir çalışma yöntemi ödev olarak istenmeli,
>
> Etüdün hızı, her şeyin kontrol altında tutulabildiği bilinçli bir hız olmalı,
>
> Etüt ve çalışma egzersizlerine ayrılan süre, toplam çalışma süresinin üçte birinden fazla olmamalı,
>
> Etüdün çalışılması aşamasında bütün sorunlara ayrı ayrı yaklaşılmalı ve zaman kaybını önlemek için aynı etüt ile birçok sorunun çözülmesi amaçlanmalı,
>
> Öğrencinin, etüt içerisinde oluşturulan türlü değişikliklerden zevk alarak ve sıkılmadan çalışması sağlanmalıdır (Pamir, tarihsiz, s.130, akt. Tufan, 2004).

Geleneksel Türk Müziği ve metot ihtiyacı üzerine Kahyaoğlu (2017) tarafından yapılan çalışmada; Türk Müziği'nde metot ihtiyacına değinilmiş ve diğer müzik türlerinden üslup, tavır ve ses sistemi farklı olması nedeniyle belirli metotların Türk Müziği çalgılarında çalışılamayacağından bahsedilmiştir.

> Bilimsel açıdan metot, bir işi meydana getirirken, ya da bir bilim, teknik ve folklor dalında incelemelerde, araştırmalarda bulunurken gidilen yolun saptanması yöntemidir. Sık sık kullanılan "metodik" terimi ise, rastgele ve karışık olmayan, metotlu bir düzen tertip içinde anlamına gelmektedir. Buna göre bir metot, eğitim ve öğretim için kullanılan gerekli çalışma parçaları, düzeye ve öğrencinin kulak eğitimine uygun bulunan ve metodun esasını teşkil eden, ayrıca sanat değeri olan ve yavaş yavaş çok seslendirilmiş türkü, şarkı ve teknik yürüyüşe uygun parçalardan oluşmalıdır. Bununla birlikte herhangi bir metodla ilgili çalgının eğitimine-öğretimine, ses alanına ve karakterine uygun melodiler ve evrensel kurallar uygulanmadan bilimsel ve teknik çalışma yapılamaz ve çalgı eğitiminde metod ihtiyacı da giderilemez (Saydam, 1988, s. 421, akt. Kahyaoğlu, 2017).
>
> "Çalgı metodu" kavramı şöyle tanımlanabilir; çalgı çalma sanatının teknik ve müzikalite yönlerini bilimsel bir yöntemle öğretebilmek için her çalgının kendi özelliklerine göre hazırlanmış çalgı öğretim kitabı. Her çalgı metodu çalgıda sesin nasıl çıkarılacağından başlayarak virtüoziteye kadar uzanır (Sun, 1969, s. 198, akt. Kahyaoğlu, 2017).
>
> Deneme süreci, etütlerle hedeflenen/beklenen değişimin kontrol edilme sürecidir. Bu sürecin doğru bir şekilde planlanması ve ihtiyaca yönelik geçerli bir ölçme aracının

oluşturulması, sağlıklı sonuçlar elde edilmesi ve doğru bir değerlendirme yapılması açısından oldukça önem taşımaktadır. Deneme süreci sonunda yapılan değerlendirme ile etütlerin belirlenen hedefleri hangi oranda gerçekleştirdiği ortaya konulmaktadır. Elde edilen sonuçların yeterli olması durumunda, uygulama sırasında karşılaşılan yeni durumlara ve düzeltmelere göre etütler yeniden düzenlenir. Tüm aşamalar kontrol edilerek rapor hazırlanır. Deneme süreci sonunda sonuçlar yeterli çıkmaz ise amaçların belirlenmesi aşamasından itibaren yapılan işlemler tekrar kontrol edilir. Amaçlara uygun öğelerin seçimi ve deneme süreci tekrar gözden geçirilerek, modelin her basamağı dikkatle kontrol edilerek tekrar uygulanmalıdır (Yalçınkaya, 2010, s. 24).

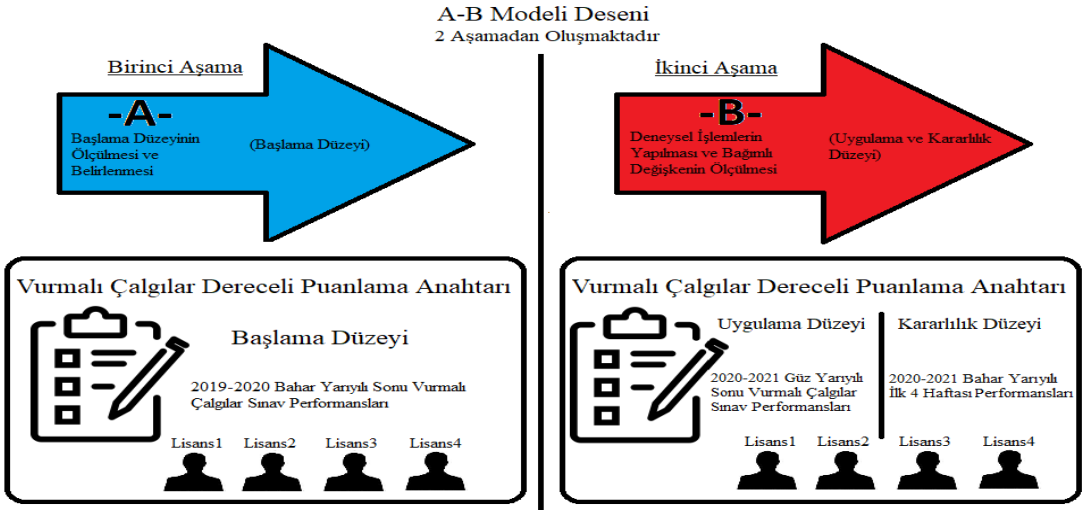
BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada konservatuvar lisans düzeyinde vurmalı çalgılar öğretim programı için geliştirilen lisans 1, lisans 2, lisans 3 ve lisans 4 metotlarının, öğrencilerin teknik ve müzikal performanslarına yönelik katkılarını ortaya koymak amacıyla, denek sayısının az olması nedeniyle, tek-denekli yarı deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. "Tek-denekli araştırmalar nicel araştırma yaklaşımı esas alınarak geliştirilmiş olan yarı deneysel araştırma grubunda tanımlanan araştırmalardır" (G. İftar, İftar, Kurt ve Erbaş 2018, s. 16). Tek-denekli araştırmanın planlanmasında ve yürütülmesinde yararlanılabilecek birçok tek-denekli araştırma desenleri bulunmaktadır (Büyüköztürk vd., 2016, s. 217). Araştırmaya uygun olarak A-B modeli deseni tercih edilmiştir. A-B modelinde amaç, başlama düzeyi evresinde toplanan veriler ile uygulama sırasında toplanan verilerin karşılaştırılmasıdır (İftar vd., 2018, s. 157).

Şekil 29. A-B Modeli deseni ve uygulama aşaması çizimi

3.2. Çalışma Gurubu

Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'de belirlenen devlet konservatuvarları lisans düzeyi vurmalı çalgılar öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrenciler; Ankara Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarından bir vurmalı çalgılar, Edirne Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarından bir vurmalı çalgılar, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarından bir vurmalı çalgılar, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi vurmalı çalgılar bölümünden bir vurmalı çalgılar öğrencisi ile toplamda dört öğrenci olarak belirlenmiştir. "Tek denek betimlemesi her bir denek için tekil değerlendirmeler yapılmasından kaynaklanmaktadır. Tek-denekli araştırmalarda genellikle üç ile sekiz arasında denekle çalışıldığı görülmektedir" (İftar vd., 2018, s. 38).

Araştırmaya katılan öğrencilerin üniversite, demografik yapı, cinsiyet ve sınıf düzeyleri Tablo 1. ve Tablo 2.'de detaylı olarak gösterilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Betimsel İstatistik Tablosu

Hacettepe Üniversitesi Vurmalı Çalgılar Öğrencileri		Dokuz Eylül Üniversitesi Vurmalı Çalgılar Öğrencileri		Anadolu Üniversitesi Vurmalı Çalgılar Öğrencileri		Trakya Üniversitesi Vurmalı Çalgılar Öğrencileri	
Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
1	0	0	1	1	0	1	0

Toplam Öğrenci Sayısı: 4

Erkek		Kadın	
f	%	f	%
3	75	1	25

Tablo 1'de görüldüğü gibi toplam öğrenci sayısı 4 olup, öğrencilerden 1 erkek Hacettepe Üniversitesi, 1 kadın Dokuz Eylül Üniversitesi, 1 erkek Anadolu Üniversitesi ve 1 erkek Trakya Üniversitesi Vurmalı Çalgılar Bölümü öğrencisidir.

Üniversite, demografik yapı ve cinsiyet değişkeni araştırmada değerlendirilmemekle birlikte betimsel istatistik tablosunda olduğu gibi verilmek istenmiştir.

Tablo 2.

Sınıf Düzeyleri Betimsel İstatistik Tablosu

Sınıf Düzeyleri			
Lisans 1	Lisans 2	Lisans 3	Lisans 4
1	1	1	1

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerden, 1 öğrenci lisans 1, 1 öğrenci lisans 2, 1 öğrenci lisans 3 ve 1 öğrenci lisans 4 düzeyinde öğrenim görmektedir.

3.3. Deney Öncesi Hazırlık ve Deney Süreci

Bu süreçte vurmalı çalgılar öğretim programı lisans metotlarının oluşturulması, başlama düzeyinin belirlenmesi, deneysel işlem aşamaları ve süreci ortaya koyulmuştur.

3.3.1. Metotların planlama süreci. Metotların planlama sürecinde öncelikle öğretim programı bağlamında belirlenen vurmalı çalgılar ana çalgı gruplarına ayrılmıştır. Bu ana çalgı grupları, diğer vurmalı çalgıları bir çatı altında toplamaya ve geliştirilen metotların tüm çalgılara yönelik katkı sağlaması amacıyla oluşturulmuştur. Ana çalgıların belirlenmesi sürecinde, süregelen öğretim programları incelenmiş ve uzmanlara danışılmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarından iki öğretim üyesi bu süreçte görüşleriyle metodun oluşturulmasında uzman olarak katkı sağlamışlardır. Bu süreçte araştırmacı tarafından tasarlanan metotlarda yer alan çalışma parçaları, egzersizler ile bunların metodik sıralılığı, lisans 1. 2. 3. ve 4. sınıflar için ayrı ayrı oluşturulan metotlarda, trampet, klavyeli vurmalı çalgılar, timpani, konçerto ve

vurmalı çalgılar seti bölümleri olarak ayrı ayrı uzman görüşlerine sunulmuştur. Diğer yandan bu süreçte metotların ana çalgıların gerektirdiği teknik ve müzikal gereksinimleri karşılayacak nitelikte olduğuna ilişkin uzman görüşü alınmıştır. Gönderilen örnekler, uzmanlar tarafından uygun, uygun değildir ve/veya düzeltilmeye ihtiyaç vardır şeklinde değerlendirilmiş, araştırmacı bu değişiklik önerileri doğrultusunda gerekli düzenlenmeleri yapmıştır.

3.3.2. Metotların geliştirilme süreci. Oluşturulan metotların geliştirilme sürecinde özellikle metodik sıralılık bakımından, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarından bir, Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarından bir vurmalı çalgılar öğretim üyesi uzman görüşleri ile araştırmaya katkı sağlamışlardır. Böylelikle oluşturulmak istenilen metotların öğretim programlarına uygunluğu sağlanmaya çalışılmıştır.

1. 2. 3. ve 4. sınıf metotları kendi içinde trampet, klavyeli vurmalı çalgılar, timpani, konçerto ve vurmalı çalgılar seti olarak dört bölüme ayrılmıştır. Bu bölümlere uzman görüşleri yoluyla son şekli verilerek deneye hazırlık sürecine geçilmiştir.

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, ilgili literatür yanında Dönmez ve Dalkıran (2018) tarafından geliştirilen 'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı' yoluyla elde edilmiştir.

Dönmez ve Dalkıran (2018) Dereceli puanlama anahtarı teknik ve müzikal olarak dört bölüme ayrılmakta, bunlar tıpkı çalışma metotlarında belirtildiği gibi trampet, klavyeli vurmalı çalgılar, timpani, konçerto ve vurmalı çalgılar seti olarak sıralanmaktadır.

Dereceli puanlama anahtarının ilgili bölümlerinde belirlenmiş olan teknik ve müzikal ölçütler, uzman öğretim üyeleri ve araştırmacı tarafından, öğrencilerin performans kayıtları izlenerek değerlendirilmiştir. Değerlendirme süreci; araştırma sürecinin pandemi dönemine rastlaması nedeniyle, *başlama düzeyinin belirlenmesi*, *uygulama düzeyinin belirlenmesi*, *kararlılık düzeyinin belirlenmesi* aşamalarının her biri için canlı performans/performans kaydı yoluyla gerçekleşmiştir.

Ayrıca çalışma grubundaki her öğrenci için tüm düzeylerde iki puanlayıcı; uygulayıcı öğretim üyesi ve araştırmacı tarafından dereceli puanlama anahtarı uygulanmış ve ortalaması kaydedilmiştir. Sonrasında puanlayıcılar arası güvenirlik kat sayısına ulaşılmıştır.

3.4.1. Başlama düzeyinin belirlenmesi. Başlama düzeyinin belirlenmesi amacıyla çalışma gurubunun dört bölüme ayrılmış olan trampet, klavyeli vurmalı çalgılar, timpani, konçerto ve vurmalı çalgılar seti, 2019-2020 bahar yarıyılı sonu vurmalı çalgılar sınav performansları, uygulayıcı öğretim üyesi ve araştırmacıyla, Dönmez ve Dalkıran (2018) tarafından geliştirilen 'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı'yla değerlendirilerek kaydedilmiştir. Değerlendirme puanları başlama düzeyi puanı olarak belirlenmiştir.

3.4.2. Uygulama düzeyinin belirlenmesi. Araştırma sürecinde geliştirilen metotlar bir yarıyıl süresince vurmalı çalgılar öğretim programında yer alan öğrencilere uygulayıcı öğretim üyesi tarafından uygulanmıştır. Her sınıf için ayrı ayrı oluşturulan metotlardan hangi egzersiz ve çalışma parçalarının çalışılacağı ve bunların hangi sayıda olacağı, uygulayıcı öğretim üyesi ve araştırmacı tarafından birlikte belirlenmiştir.

Bu çalışmalar öğrencilerin uygulama performansı doğrultusunda değerlendirilmiş ve uygulayıcı öğretim üyesi tarafından metotların uygulaması devam ettirilmiştir.

Bir yarıyıllık eğitim süreci sonunda 'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı' aracılığıyla çalışma gurubunun, 2020-2021 güz yarıyılı sonu vurmalı çalgılar sınav performansları, uygulayıcı öğretim üyesi ve araştırmacı tarafından incelenerek değerlendirilmiştir. Değerlendirme puanları uygulama düzeyi puanı olarak kaydedilmiştir.

3.4.3. Kararlılık düzeyinin belirlenmesi. Bu süreçte 2020-2021 bahar yarıyılının ilk dört haftasında eğitime devam edilmiştir. Dört haftalık eğitim sonunda öğrencilerin vurmalı çalgılar performansları, 'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama

Anahtarı' yoluyla değerlendirilmiştir. Değerlendirme puanları kararlılık düzeyi puanı olarak kaydedilmiştir. Kararlılık analizi bir evredeki veri noktalarının değişkenliğini incelemek üzere gerçekleştirilen analizdir (G. İftar, İftar, Kurt ve Erbaş 2018, s. 417).

3.5. Verilerin Analizi

Dönmez ve Dalkıran (2018) tarafından geliştirilen 'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı'ndan elde edilen veriler tek-denekli araştırmalarda temel olarak kullanılan grafiksel analiz ile elde edilmiş (İftar vd., 2018) ve bu doğrultuda sütun grafikleri çizilmiştir.

Çubuk grafiği de denilen sütun grafiğinde veriler basit ve anlaşılır biçimde sunulabilmektedir. Grafikte her bir deneysel evre için bir sütun hazırlanır ve her bir sütun temsil ettiği verideki evrelerin ortalama değerini gösterir. Sütun grafiğinin en temel yararı verilerin anlaşılırlığının kolay olmasıdır (İftar vd., 2018, s. 408).

'Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı'ndan elde edilen verilerin güvenirliğini belirlemek için puanlayıcılar arası güvenirlik hesaplanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Cohen'in Kappa istatistiği hesaplanmıştır. Puanlayıcılar arasında hesaplanan uyum derecesine işaret eden Kappa katsayısı -1 ile +1 arasında değişmekle birlikte, κ istatistiği değerlerinin yorumu için farklı değer aralıkları önerilmiştir (Fleis, 1971; Von Eye & Mun, 2005, akt. Gülleroğlu 2019). Bu çalışmada Tablo 3'te görülen uyum düzeyi değerleri kullanılmıştır.

Tablo 3.

Cohen Kappa İstatistiği Puanlayıcılar Arası Güvenirlik İstatistiği Uyum Tablosu

κ düzeyi	Uyum Düzey Değeri
κ = 0 - 0,40	Zayıf düzeyde uyum
κ = 0,41 - 0,59	Orta düzeyde Uyum
κ = 0,60 - 0,75	İyi düzeyde Uyum
κ = 0,76 - 1	Mükemmel Düzeyde Uyum

Tablo 3’de Cohen Kappa uyum düzey değerleri belirtilmiştir.

Kappa değerleri için aralıklar; 0,40 tan daha küçük değerler beklenen uyumun ötesinde zayıf uyum; 0,40 ile 0,59 arasındaki değerler orta düzeyde uyum; 0,60 ile 0.75 arasındaki değerler beklenen uyumun ötesinde iyi uyum; 0,75‟ten daha büyük değerler beklenen uyumun ötesinde mükemmel uyum şeklinde tanımlanmıştır (Gülleroğlu, 2019).

Veri analizinde Spss 22 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programı kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde sırasıyla alt problemlere ilişkin bulgular, puanlayıcılar arası güvenirlik analizleriyle birlikte yorumlanmaktadır.

4.1. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak trampet dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'4'te verilmiştir.

Tablo 4.

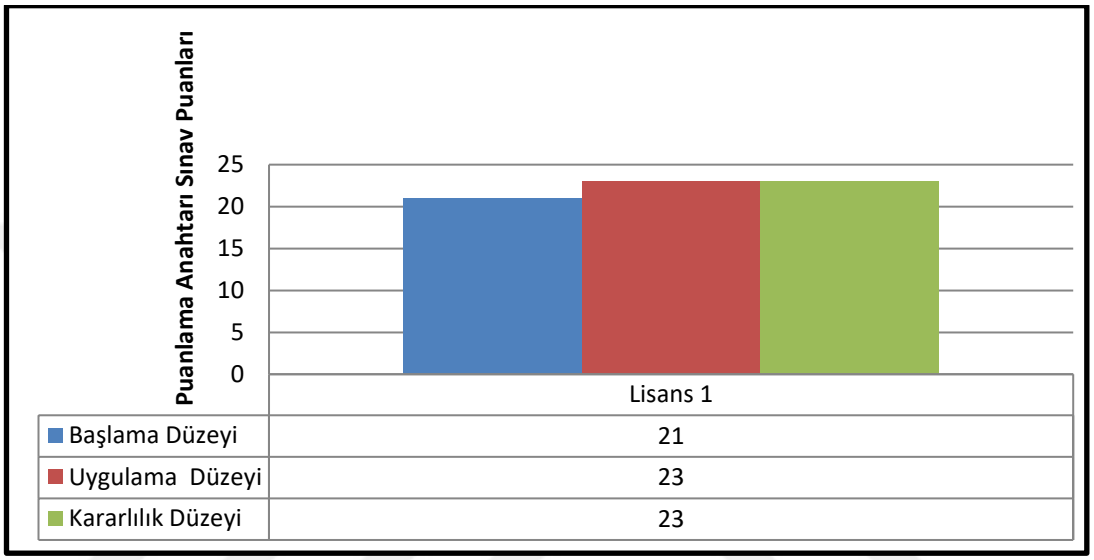
Lisans 1 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,80	p = 0,05
Uygulama Düzeyi	κ = 0,80	p = 0,05
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,80	p = 0,05

*p<,05

Tablo 4'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre trampet dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır ($\kappa = 0{,}80$, $p<{,}05$).

'Trampet' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 30'da verilmiştir.

Şekil 30. Trampet, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 30 incelendiğinde öğrencinin trampet dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 21, uygulama ve kararlılık düzeylerinde ise 23 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 1 vurmalı çalgılar metodunun trampet çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 2 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olduğu söylenebilir.

4.2. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'5'te

verilmiştir.

Tablo 5.

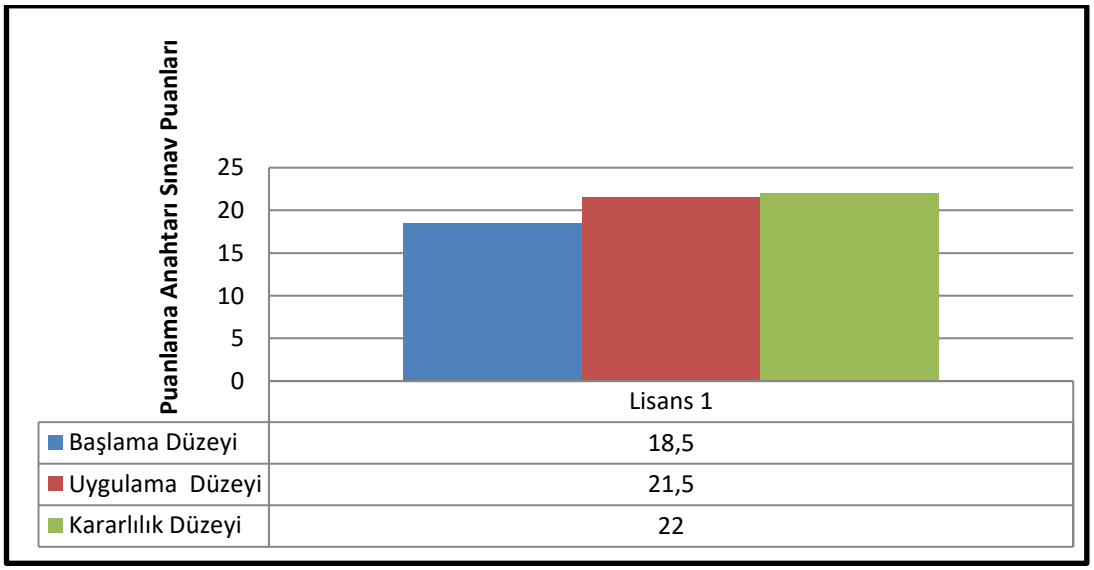
Lisans 1 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,87	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,71	p = 0,08
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,85	p = 0,01

*p<,05

Tablo 5'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel, iyi ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,87 , κ = 0,71 , κ = 0,85 , p<,05).

'Klavyeli vurmalı çalgılar' performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 31'de verilmiştir.

Şekil 31. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 31 incelendiğinde öğrencinin klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 18,5, uygulama düzeyinde 21,5 ve kararlılık düzeyinde 22 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 1 vurmalı çalgılar metodunun klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 3 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 0,5 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.3. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak timpani dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'6'da verilmiştir.

Tablo 6.

Lisans 1 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

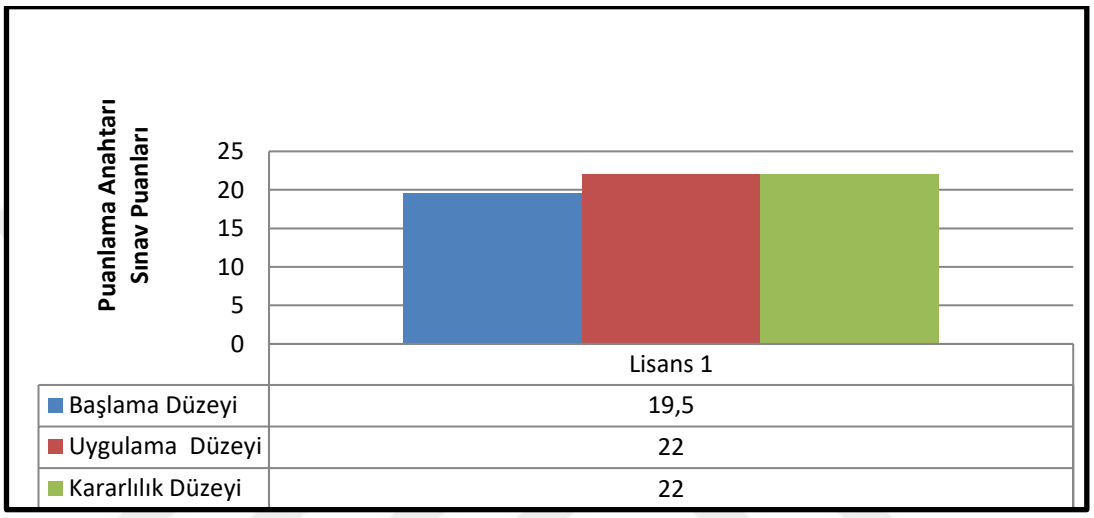
Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,86	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03

*p<,05

Tablo 6'da görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre timpani dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında

mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,86 , κ = 0,83 , p<,05).

'Timpani' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 32'de verilmiştir.

Şekil 32. Timpani, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 32 incelendiğinde öğrencinin timpani dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 19,5, uygulama düzeyinde 22 ve kararlılık düzeyinde 22 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 1 vurmalı çalgılar metodunun timpani çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 2,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olduğu söylenebilir.

4.4. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'7'de verilmiştir.

Tablo 7.

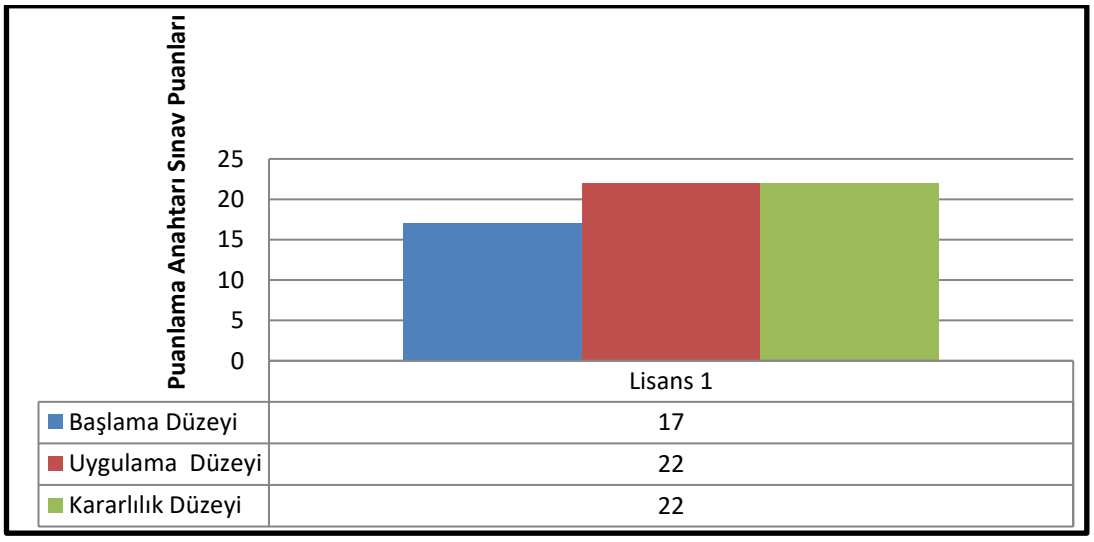
Lisans 1 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,84	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03

*p<,05

Tablo 7'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,84 , κ = 0,83 , κ = 0,83 , p<,05).

'Konçerto ve vurmalı çalgılar seti' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 33'de verilmiştir.

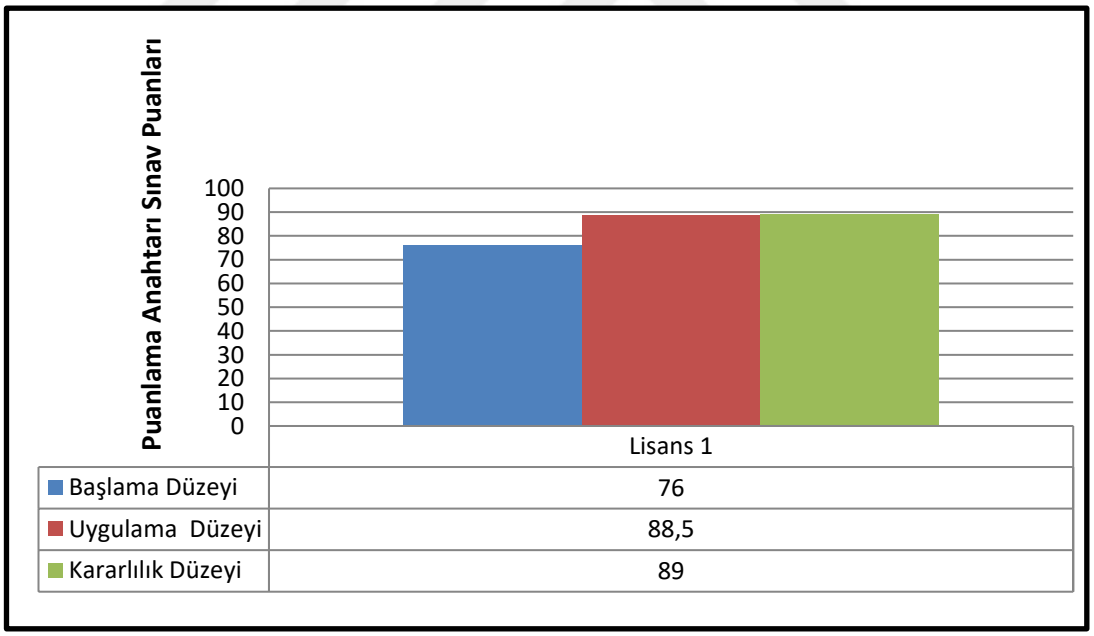

Şekil 33. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 33 incelendiğinde öğrencinin konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 17, uygulama düzeyinde 22 ve kararlılık düzeyinde 22 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 1 vurmalı çalgılar metodunun konçerto ve vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olduğu söylenebilir.

4.5. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

'Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır' alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 34'de verilmiştir.

Şekil 34. Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 1 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 34 incelendiğinde öğrencinin lisans 1 dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 76, uygulama düzeyinde 88,5 ve kararlılık düzeyinde 89 puan aldığı

görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 1 vurmalı çalgılar metodunun çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 12,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 0,5 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.6. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak trampet dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'8'de verilmiştir.

Tablo 8.

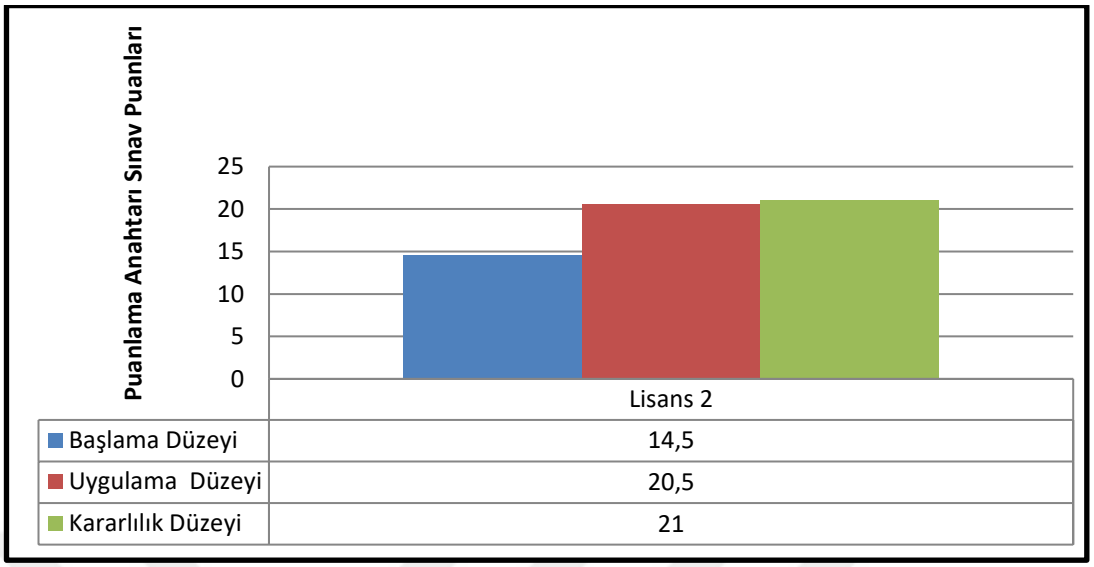
Lisans 2 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,85	p = 0,05
Uygulama Düzeyi	κ = 0,87	p = 0,05
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,05

*p<,05

Tablo 8'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre trampet dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,85 , κ = 0,87 , κ = 0,83 , p<,05).

'Trampet' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 35'de verilmiştir.

Şekil 35. Trampet, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 35 incelendiğinde öğrencinin trampet dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 14,5, uygulama düzeyinde 20,5 ve kararlılık düzeyinde 21 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 2 vurmalı çalgılar metodunun trampet çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 6 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 0,5 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.7. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'9'da verilmiştir.

Tablo 9.

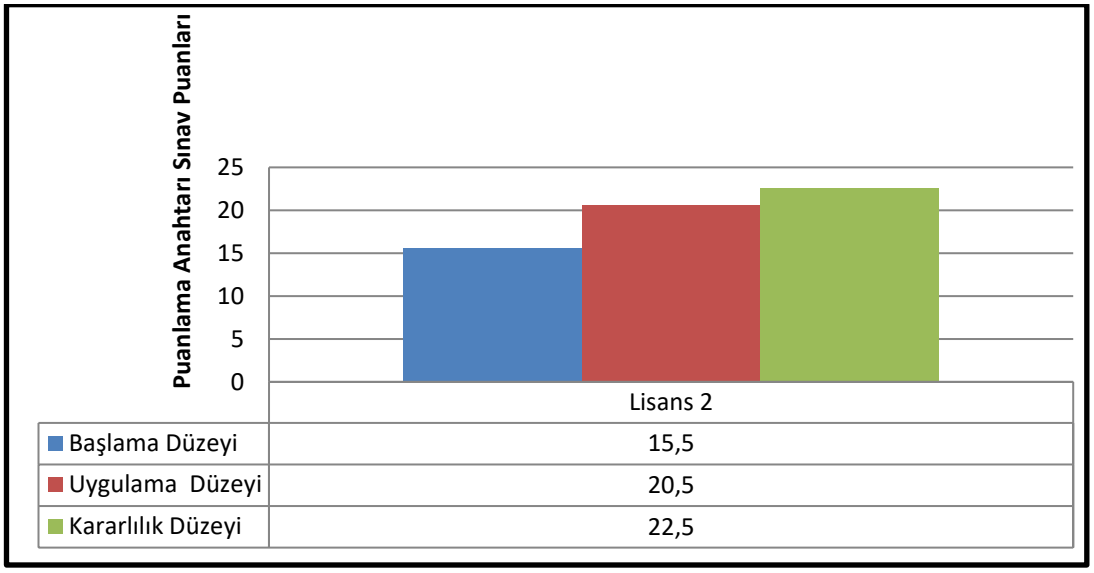
Lisans 2 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,87	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,87	p = 0,01
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,85	p = 0,01

*p<,05

Tablo 9'da görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,87 , κ = 0,85 , p<,05).

'Klavyeli vurmalı çalgılar' performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 36'da verilmiştir.

Şekil 36. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 36 incelendiğinde öğrencinin klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 15,5, uygulama düzeyinde 20,5 ve kararlılık düzeyinde 22,5 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 2 vurmalı çalgılar metodunun klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 2 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.8. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak timpani dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'10'da verilmiştir.

Tablo 10.

Lisans 2 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

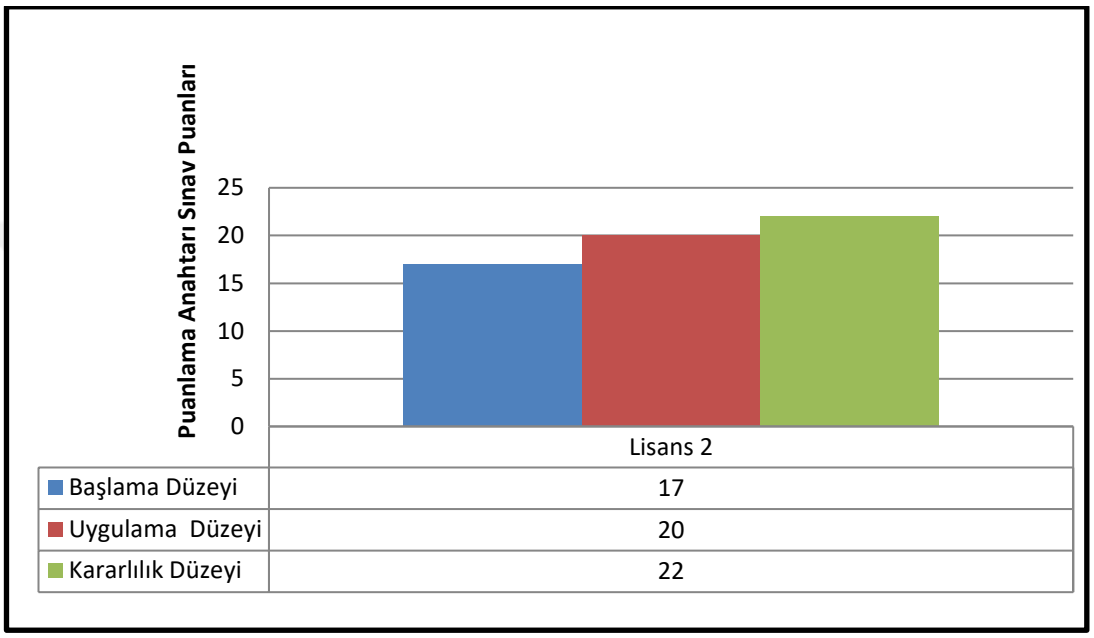
Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 1	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,85	p = 0,01
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03

*p<,05

Tablo 10'da görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre timpani dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında

mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 1 , κ = 0,85 , κ = 0,83 , p<,05).

‘Timpani’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 37’de verilmiştir.

Şekil 37. Timpani, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 37 incelendiğinde öğrencinin timpani dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 17, uygulama düzeyinde 20 ve kararlılık düzeyinde 22 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 2 vurmalı çalgılar metodunun timpani çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 3 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 2 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.9. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'11'de verilmiştir.

Tablo 11.

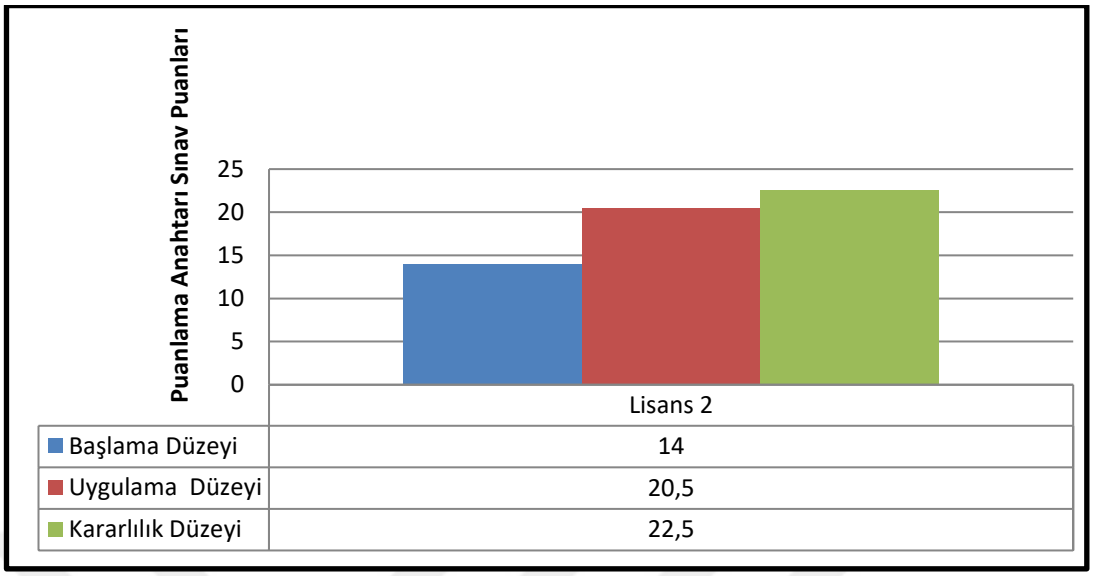
Lisans 2 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,81	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,85	p = 0,01
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03

*p<,05

Tablo 12'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,81 , κ = 0,85 , κ = 0,83 , p<,05).

'Konçerto ve vurmalı çalgılar seti' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 38'de verilmiştir.

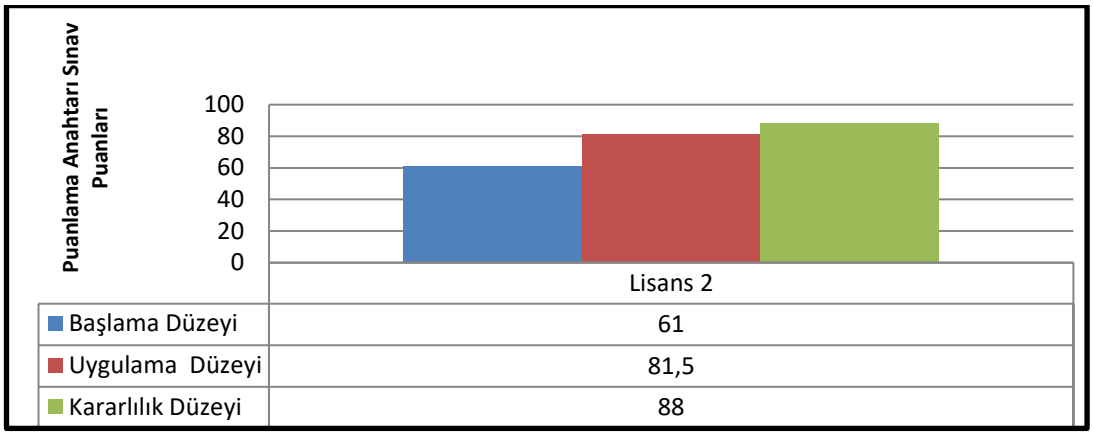

Şekil 38. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 38 incelendiğinde öğrencinin konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 14, uygulama düzeyinde 2,5 ve kararlılık düzeyinde 22,5 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 2 vurmalı çalgılar metodunun konçerto ve vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 6,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 2 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.10. Konservatuvar Lisans 2 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

'Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır' alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 39'da verilmiştir.

Şekil 39. Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 2 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 39 incelendiğinde öğrencinin lisans 2 dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 61, uygulama düzeyinde 81,5 ve kararlılık düzeyinde 88 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 2 vurmalı çalgılar metodunun çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 20,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 6,5 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.11. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak trampet dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'12'de verilmiştir.

Tablo 12.

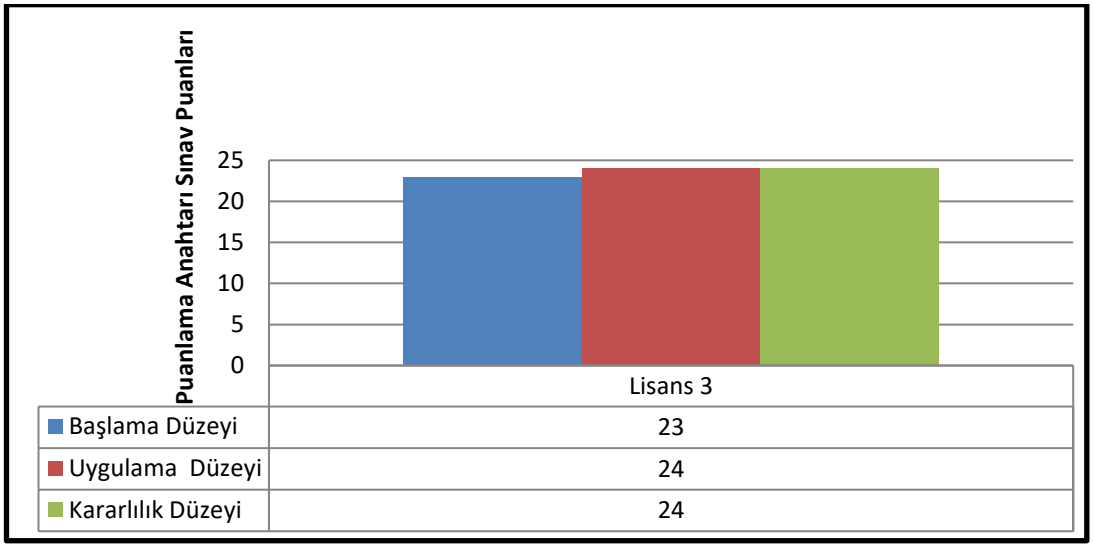
Lisans 3 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,82	p = 0,04
Uygulama Düzeyi	κ = 0,62	p = 0,20
Kararlılık Düzeyi	κ = 1	p = 0,01

*p<,05

Tablo 12'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre trampet dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel, iyi ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,82 , κ = 0,62 , κ = 1 , p<,05).

'Trampet' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 40'da verilmiştir.

Şekil 40. Trampet, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 40 incelendiğinde öğrencinin trampet dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 23, uygulama ve kararlılık düzeylerinde 24 puan aldığı

görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 3 vurmalı çalgılar metodunun trampet çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 1 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olduğu söylenebilir.

4.12. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'13'de verilmiştir.

Tablo 13.

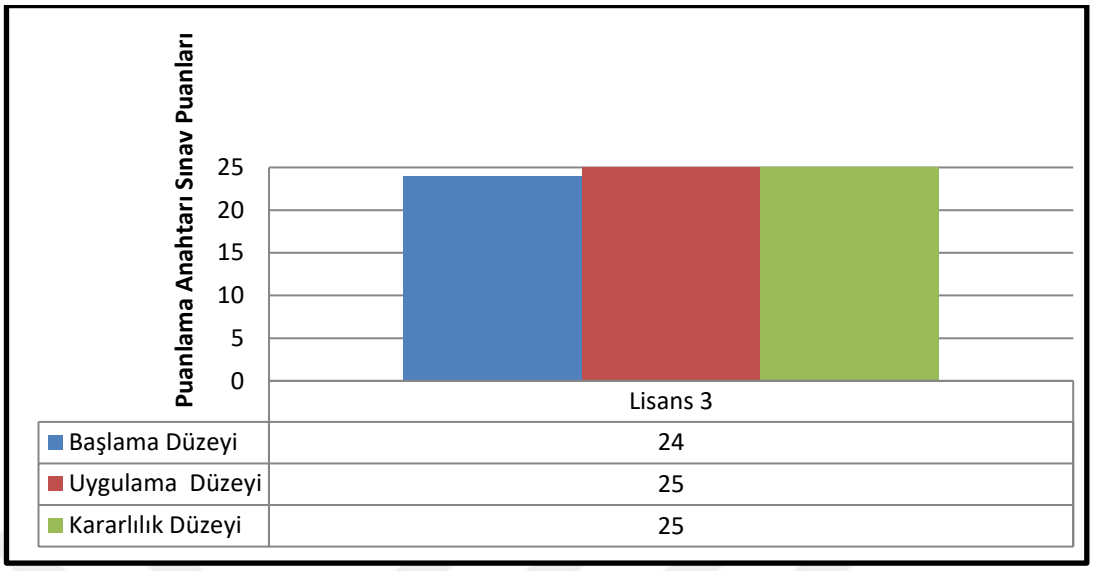
Lisans 3 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,76	p = 0,03
Uygulama Düzeyi	κ = 1	p = 0,01
Kararlılık Düzeyi	κ = 1	p = 0,01

*p<,05

Tablo 13'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,76 , κ = 1 , p<,05).

'Klavyeli vurmalı çalgılar' performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 41'de verilmiştir.

Şekil 41. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 41 incelendiğinde öğrencinin klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 24, uygulama ve kararlılık düzeylerinde 25 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 3 vurmalı çalgılar metodunun klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 1 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olduğu söylenebilir.

4.13. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak timpani dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'14'de verilmiştir.

Tablo 14.

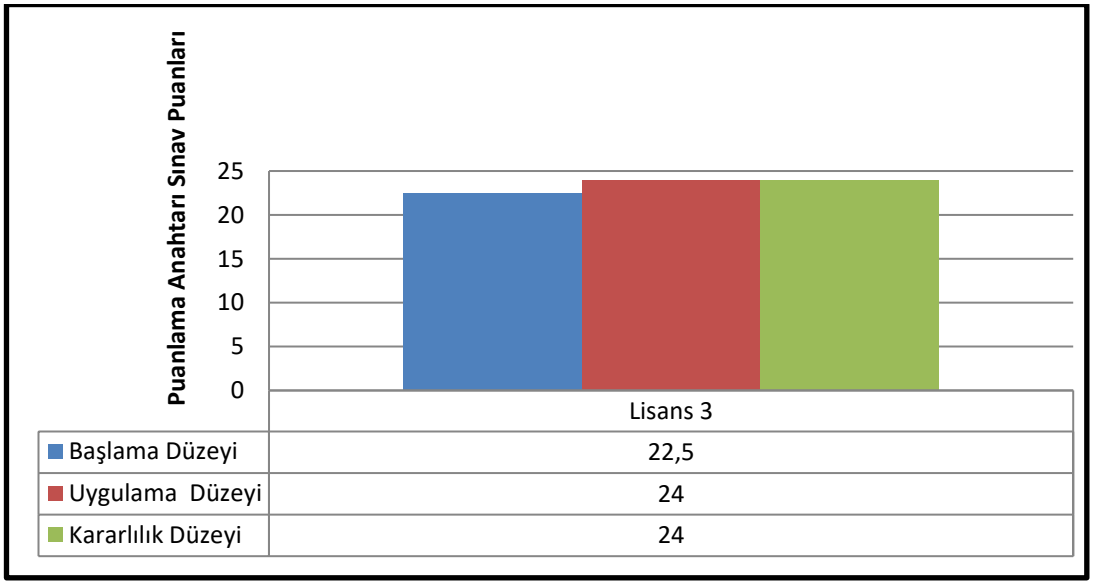
Lisans 3 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,82	p = 0,04
Uygulama Düzeyi	κ = 1	p = 0,01
Kararlılık Düzeyi	κ = 1	p = 0,01

*p<,05

Tablo 14'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre timpani dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 1 , κ = 0,85 , κ = 0,83 , p<,05).

'Timpani' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 42'de verilmiştir.

Şekil 42. Timpani, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 42 incelendiğinde öğrencinin timpani dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 22,5, uygulama ve kararlılık düzeylerinde 24 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 3 vurmalı çalgılar metodunun timpani çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 1,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olduğu söylenebilir.

4.14. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'11'de verilmiştir.

Tablo 15.

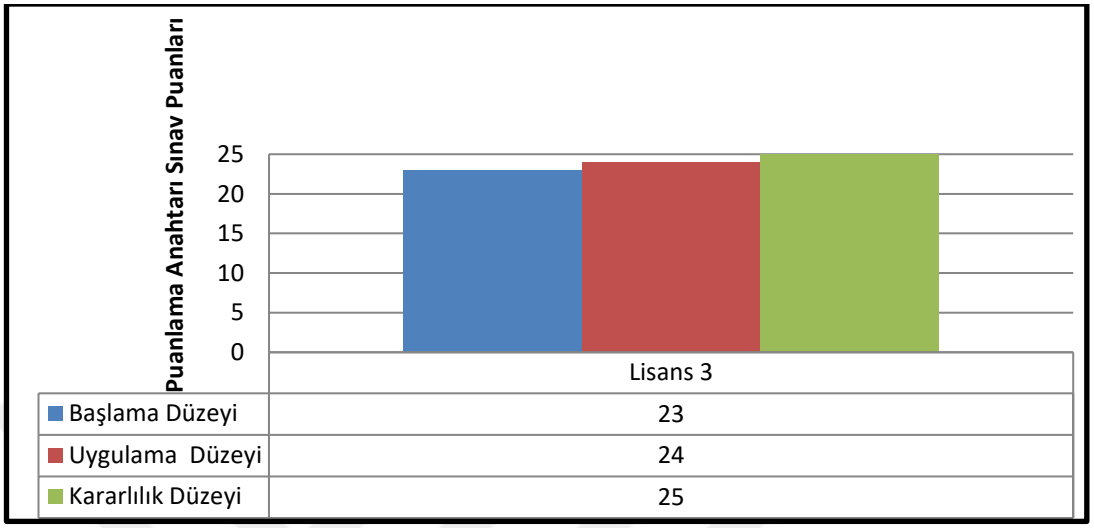
Lisans 3 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,75	p = 0,07
Uygulama Düzeyi	κ = 1	p = 0,01
Kararlılık Düzeyi	κ = 1	p = 0,01

*p<,05

Tablo 12'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,81 , κ = 0,85 , κ = 0,83 , p<,05).

‘Konçerto ve vurmalı çalgılar seti’ çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 43’de verilmiştir.

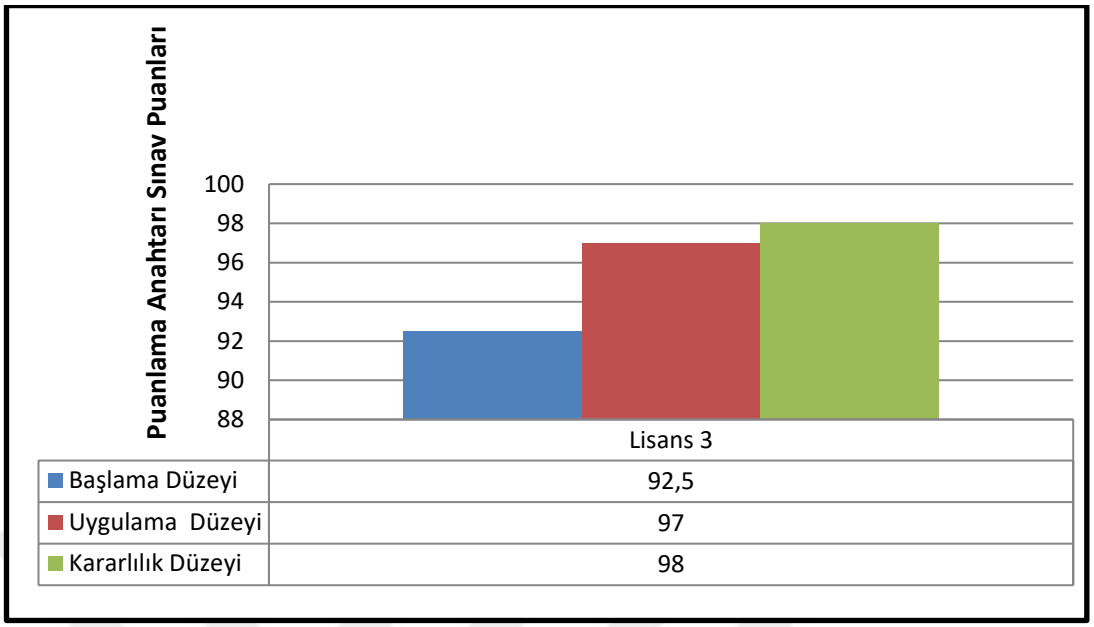

Şekil 43. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 43 incelendiğinde öğrencinin konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 23, uygulama düzeyinde 24 ve kararlılık düzeyinde 25 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 3 vurmalı çalgılar metodunun konçerto ve vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 1 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 1 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.15. Konservatuvar Lisans 3 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 44’de verilmiştir.

Şekil 44. Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 3 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 44 incelendiğinde öğrencinin lisans 3 dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 92,5, uygulama düzeyinde 97 ve kararlılık düzeyinde 98 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 3 vurmalı çalgılar metodunun çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 4,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 1 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.16. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Trampet Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak trampet dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'16'de verilmiştir.

Tablo 16.

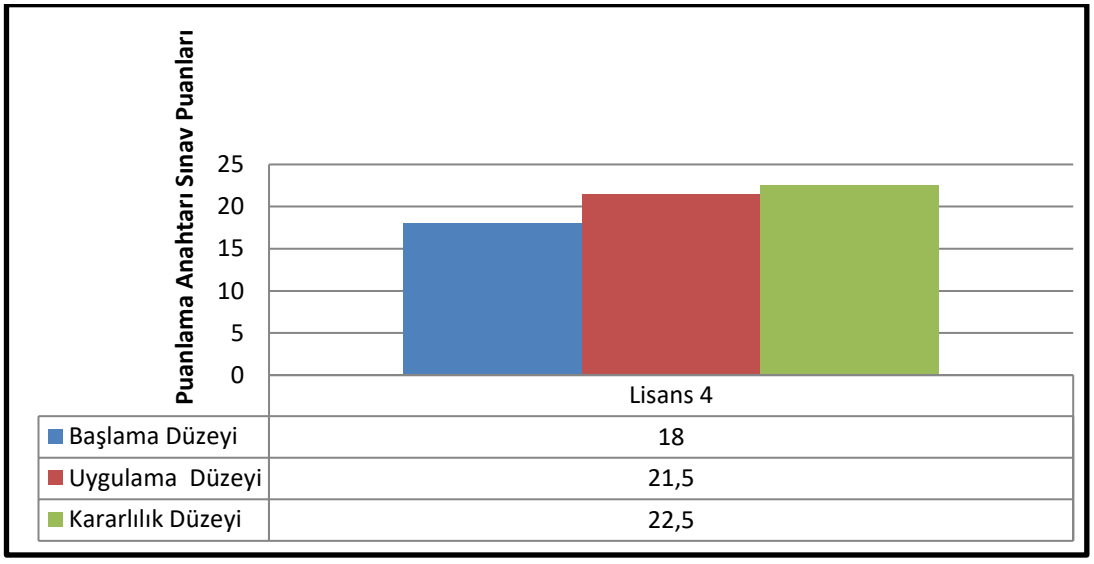
Lisans 4 Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,73	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03
Kararlılık Düzeyi	κ = 82	p = 0,04

*p<,05

Tablo 16'da görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre trampet dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel, iyi ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,73 , κ = 0,83 , κ = 0,82 , p<,05).

'Trampet' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 45'de verilmiştir.

Şekil 45. Trampet, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 45 incelendiğinde öğrencinin trampet dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 18, uygulama düzeyinde 21,5 ve kararlılık düzeyinde 22,5 puan

aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 4 vurmalı çalgılar metodunun trampet çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 3,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 1 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.17. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Klavyeli Vurmalı Çalgılar Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'17'de verilmiştir.

Tablo 17.

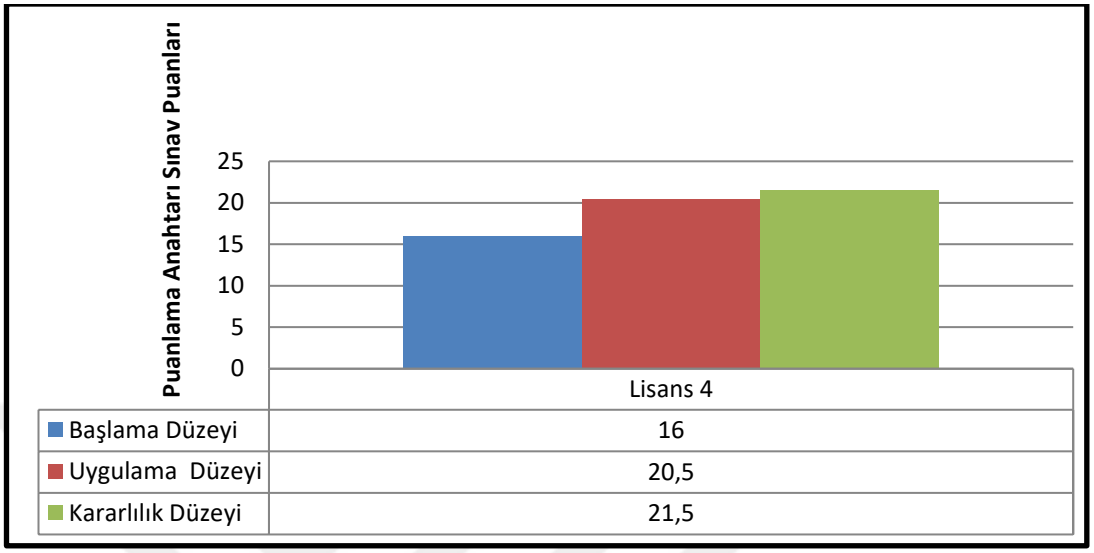
Lisans 4 Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,74	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,67	p = 0,04
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,86	p = 0,01

*p<,05

Tablo 17'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel, iyi ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,74 , κ = 0,67 , κ = 0,86 , p<,05).

‘Klavyeli vurmalı çalgılar’ performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 46’da verilmiştir.

Şekil 46. Klavyeli Vurmalı Çalgılar, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 46 incelendiğinde öğrencinin klavyeli vurmalı çalgılar dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 16, uygulama düzeyinde 20,5 ve kararlılık düzeyinde 21,5 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 4 vurmalı çalgılar metodunun klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 4,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 1 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.18. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Timpani Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen’in Kappa istatistiği kullanılarak timpani dereceli puanlama anahtarı’nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo’18’de verilmiştir.

Tablo 18.

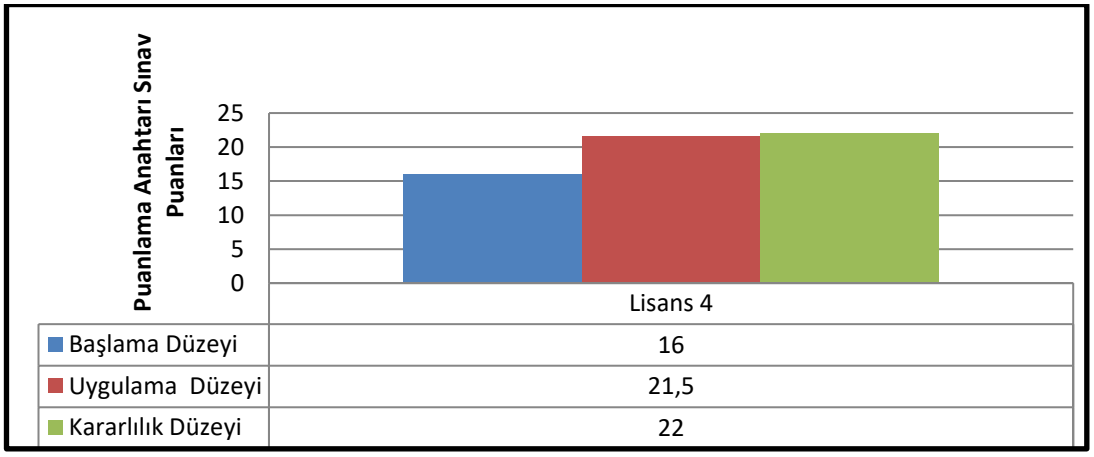
Lisans 4 Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,85	p = 0,01
Uygulama Düzeyi	κ = 0,66	p = 0,23
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,67	p = 0,21

*p<,05

Tablo 18'de görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre timpani dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel, iyi ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,85 , κ = 0,66 , κ = 0,67 , p<,05).

'Timpani' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 47'de verilmiştir.

Şekil 47. Timpani, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 47 incelendiğinde öğrencinin timpani dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 16, uygulama düzeyinde 21,5 ve kararlılık düzeyinde 22 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 4 vurmalı çalgılar metodunun

timpani çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 5,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 0,5 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.19. Konservatuvar Lisans 4 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Çalgı Performansı Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Cohen'in Kappa istatistiği kullanılarak konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı'nın başlama, uygulama ve kararlılık düzeyleri bağlamında verilen puanlar için puanlayıcılar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo'19'da verilmiştir.

Tablo 19.

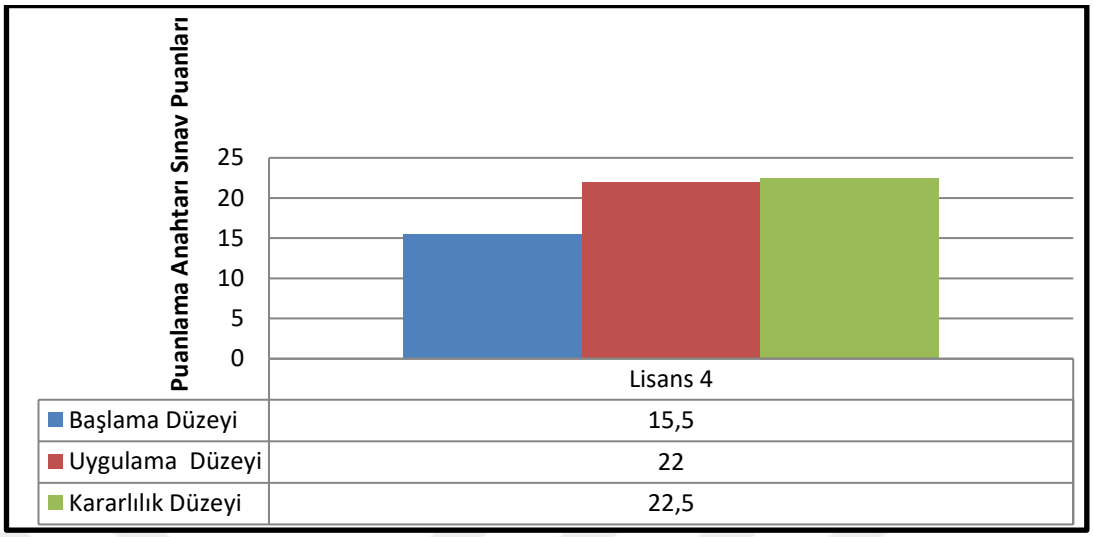
Lisans 4 Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı Başlama, Uygulama ve Kararlılık Düzeyi Cohen Kappa İstatistiği

Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı		
	Kappa İstatistiği Değeri (κ)	p Değeri
Başlama Düzeyi	κ = 0,83	p = 0,03
Uygulama Düzeyi	κ = 0,66	p = 0,23
Kararlılık Düzeyi	κ = 0,66	p = 0,23

*p<,05

Tablo 19'da görüldüğü üzere, Kappa istatistiğine göre konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarı, başlama, uygulama ve kararlılık düzeylerinde puanlayıcılar arasında mükemmel, iyi ve istatistiksel olarak anlamlı uyum bulunmaktadır (κ = 0,83 , κ = 0,66 , κ = 0,66 , p<,05).

'Konçerto ve vurmalı çalgılar seti' çalgı performansı üzerinde katkıları nasıldır alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 48'de verilmiştir.

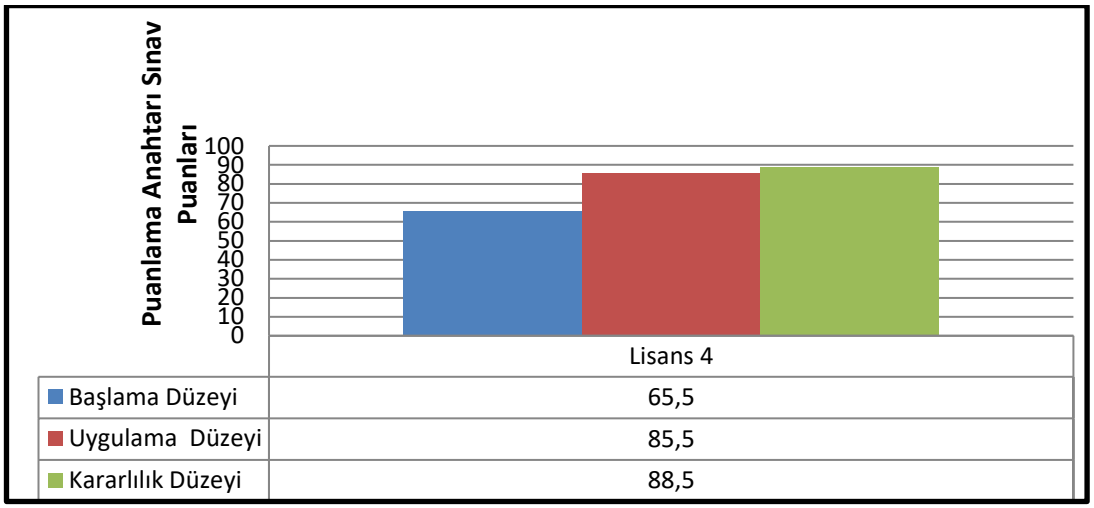

Şekil 48. Konçerto ve Vurmalı Çalgılar, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 48 incelendiğinde öğrencinin konçerto ve vurmalı çalgılar seti dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 15,5, uygulama düzeyinde 22 ve kararlılık düzeyinde 22,5 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 4 vurmalı çalgılar metodunun konçerto ve vurmalı çalgılar performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 6,5 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 0,5 puan artış gösterdiği söylenebilir.

4.20. Konservatuvar Lisans 1 Düzeyinde Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı İçin Geliştirilen Metodun Teknik ve Müzikal Olarak Tüm Çalgılara Yönelik Performans Üzerinde Katkıları Nasıldır Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

'Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde katkıları nasıldır' alt probleminin çözümüne yönelik sütun grafiği çizilmiş ve şekil 49'da verilmiştir.

Şekil 49. Tüm Çalgılara Yönelik, Lisans 4 Vurmalı Çalgılar Metoduna İlişkin Sütun Grafiği

Şekil 49 incelendiğinde öğrencinin lisans 4 dereceli puanlama anahtarından başlangıç düzeyinde 65,5, uygulama düzeyinde 85,5 ve kararlılık düzeyinde 88,5 puan aldığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak lisans 4 vurmalı çalgılar metodunun çalgı performansı üzerinde teknik ve müzikal olarak 20 puanlık katkı sağladığı ve bu katkının zamana karşı kararlı olarak 3 puan artış gösterdiği söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına dayalı sonuçlarına ve bu sonuçlar doğrultusunda önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

1- Konservatuvar lisans 1 düzeyinde vurmalı çalgılar öğretim programı için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;

a) Trampet çalgı performansı üzerinde başlama düzeyinde 21, uygulama düzeyinde 23 ve kararlılık düzeyinde 23 puan,

b) Klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde başlama 15,5, uygulama 20,5 ve kararlılık düzeylerinde 22,5 puan,

c) Timpani çalgı performansı üzerinde başlama 19,5, uygulama 22 ve kararlılık düzeylerinde 22 puan,

d) Konçerto ve vurmalı çalgılar seti çalgı performansı üzerinde başlama 17, uygulama 22 ve kararlılık düzeylerinde 22 puan,

e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde başlama düzeyi 76, uygulama düzeyi 88,5 ve kararlılık düzeyinde 89 puan elde edilmiştir.

2- Konservatuvar lisans 2 düzeyinde vurmalı çalgılar öğretim programı için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;

a) Trampet çalgı performansı üzerinde başlama 14,5, uygulama 20,5 ve kararlılık düzeyinde 21 puan,

b) Klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde başlama 15,5, uygulama 20,5 ve kararlılık düzeylerinde 22,5 puan,

c) Timpani çalgı performansı üzerinde başlama 17, uygulama 20 ve kararlılık düzeylerinde 22 puan,

d) Konçerto ve vurmalı çalgılar seti çalgı performansı üzerinde başlama 14, uygulama 20,5 ve kararlılık düzeylerinde 22,5 puan,

e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde başlama düzeyi başlama 61, uygulama 81,5 ve kararlılık düzeylerinde 88 puan elde edilmiştir.

3- Konservatuvar lisans 3 düzeyinde vurmalı çalgılar öğretim programı için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;

a) Trampet çalgı performansı üzerinde başlama 23, uygulama 24 ve kararlılık düzeyinde 24 puan,

b) Klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde başlama 24, uygulama 25 ve kararlılık düzeylerinde 25 puan,

c) Timpani çalgı performansı üzerinde başlama 22,5, uygulama 24 ve kararlılık düzeylerinde 24 puan,

d) Konçerto ve vurmalı çalgılar seti çalgı performansı üzerinde başlama 23, uygulama 24 ve kararlılık düzeylerinde 25 puan,

e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde başlama 92,5, uygulama 97 ve kararlılık düzeylerinde 98 puan elde edilmiştir.

4- Konservatuvar lisans 4 düzeyinde vurmalı çalgılar öğretim programı için geliştirilen metodun teknik ve müzikal olarak;

a) Trampet çalgı performansı üzerinde başlama 18, uygulama 21,5 ve kararlılık düzeyinde 22,5 puan,

b) Klavyeli vurmalı çalgılar performansı üzerinde başlama 16, uygulama 20,5 ve kararlılık düzeylerinde 21,5 puan,

c) Timpani çalgı performansı üzerinde başlama 16, uygulama 21,5 ve kararlılık düzeylerinde 22 puan,

d) Konçerto ve vurmalı çalgılar seti çalgı performansı üzerinde başlama 15,5, uygulama 22 ve kararlılık düzeylerinde 22,5 puan,

e) Tüm çalgılara yönelik performans üzerinde başlama 65,5, uygulama 85,5 ve kararlılık düzeylerinde 88,5 puan elde edilmiştir.

Lisans düzeyinde geliştirilen vurmalı çalgılar metotlarının genel anlamda öğrencilerin çalgı performansına yönelik katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Kuramsal çerçevede metot geliştirme alanında yayımlanan makale ve tezlerle ilgili olarak yapılan araştırmaların benzerlik taşıdığı görülmektedir.

Özçimen ve Burubatur (2012), tarafından yapılan çalışmada, uzmanlara danışılmış ve öğretim programında kullanılan ezgiler tespit edilmiştir. Araştırmada benzer olarak oluşturulan etütler ile öğretim programı planlanmıştır. Ayrıca çalışmada, kolaydan zora doğru bir eğitsel çizgi ile metot planlanması gerektiği aktarılmıştır.

Aynı araştırmada benzer olarak geliştirilen metotların, öğretim programına yönelik öğrenciler üzerinde çalgı performansını geliştirme amacı göstermesi araştırmamızla örtüşmektedir. Ayrıca metotların çalışılması neticesinde, sadece müzikal icra gelişimi değil, teknik gelişimin sağlanması hedefi de benzerlik göstermektedir.

Delikara (2013) tarafından yapılan araştırmada etüt geliştirilmiş, çalgı repertuarında teknik ve müzikal gelişimin sağlanması amacının benzer olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca materyal olarak kullanılan etütlerin çalgı performansı gelişimine destekleyici yaklaşımla ortaya koyulması araştırmamızla benzerlik göstermektedir.

Yalçınkaya (2012) tarafından yapılan araştırmada ön görülen öğretim programından yola çıkarak kapsamlı ve sistemli bir model üzerinde etütler oluşturulması gerektiği tespit edilmiştir. Bu nedenle belirlenen çalgı alanında müfredat boşluğunun doldurulabilmesi amacı bizim araştırmamızla örtüşmektedir. Ayrıca araştırmada verilen modelleme ile uygun değerlendirme yapılması ve ortaya koyulan çalışmaların çalgı performansına gerekli katkıyı vermesi durumu araştırmamızla yakınlık göstermektedir.

Tufan (2004) tarafından yapılan araştırmada, metotların sanatsal performansı ortaya koyan eserler olması ve birlikte çalma alanına katkı sunması benzer sonuçlar olarak tespit edilmiştir. Ayrıca çalgı performansının tüm evrelerinde çalışma parçaları

kullanımı ve çalgıların özelliklerine göre etütlerin yazılması da araştırmamızla yakın sonuçlar elde edildiğini göstermektedir.

Kahyaoğlu (2009) tarafından yapılan çalışmada, metot yazımının belirli düzey sıralaması ile oluşturulması araştırmamızla örtüşmektedir. Ayrıca metot geliştirme anlamında bilimsel ve sistematik çalışma parçaları oluşturulması amacı bizim araştırmamızı desteklemektedir.

Sonuç olarak, araştırmada geliştirilen vurmalı çalgılar lisans metotlarının öğretim programı bağlamında öğrencilerin çalgı performansına yönelik katkılar sağladığı anlaşılmıştır. Buradan yola çıkarak, konservatuvar vurmalı çalgılar bölümlerinin lisans düzeylerinde ulusal öğretim programını karşılayan kaynaklar olarak eşlikli ve solo çalışma parçaları ortaya koyulmuştur.

5.2. Öneriler

1) Genellikle Devlet konservatuvarlarında vurmalı çalgılar bölümüne öğrenci kabulü ilköğretim 5. sınıfta başlamakta ve orta öğretim ile devam ederek lisans düzeyinde sona ermektedir. Bu nedenle araştırmada ortaya koyulan lisans metotları haricinde ilk ve orta öğretim programlarına yönelik metotların yazılması da alana katkı sunabilir.

2) Vurmalı çalgılar alanında oldukça kısıtlı ulusal kaynaklar bulunmaktadır. Yeni yapılacak araştırmalar ile ortaya koyulacak metot veya benzeri çalışma parçaları ulusal kaynak olarak alana faydalı olabilir.

3) Alan uzmanları ile yapılacak başka çalışmalar yoluyla, araştırmada yer alan tüm çalışma parçalarının, elektronik ortamda kaydedilerek CD veya benzeri kaynaklar halinde bu metotlara dijital araçlar olarak eklenmesi düşünülebilir.

4) Konservatuvar vurmalı çalgılar bölümlerinde çalışılan etüt ve parçaların sınıf düzeylerine göre ayrıştırılması düşünülebilir.

5) Uluslararası kaynaklarda sadece belirlenen bir vurmalı çalgı üzerinde teknik ve müzikal gelişimini hedefleyen metotlar olduğu görülmektedir. Yapılabilecek yeni çalışmalar yoluyla sadece bir çalgı için detaylı olarak teknik ve müzikal gelişimi hedefleyen metotların ulusal bağlamda ortaya koyulması düşünülebilir.

4) Ortaya koyulan vurmalı çalgılar lisans metotları üzerinde sınıf düzeylerine uygun yeni etüt, çalışma parçaları geliştirilerek güncelleme yapılabilir.

KAYNAKLAR

Akın, Ö. ve Baştürk, D. (2012). Keman Eğitiminde Temel Becerilerin Rasch Ölçme Modeli ile Değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *31*(31), 175-187.

Azar, N. R. (2020). Rates and Patterns of Playing-Related Musculoskeletal Disorders in Drummers. *Medical problems of performing artists, 35*(3), 153-161.

Bachman, B. (2011). *Stick Technique.* https://www.moderndrummer.com/modern-drummer-presents-stick-technique/ sayfasından erişilmiştir.

Bartok, B. (1937). Sonata for 2 Pianos and Percussion, Sz.110 https://imslp.org/wiki/Sonata_for_2_Pianos_and_Percussion,_Sz.110_(Bartók,_Béla) sayfasından erişilmiştir.

Beck, J. (2001). *Concepts for Timpani.* https://books.google.com.tr/books/about/Concepts_for_timpani.html?id=8yNQNXtw5IC&redir_esc=y sayfasından erişilmiştir.

Berg, D. (2009). *Studies for Marimba by Daniel.* https://www.lonestarpercussion.com/Sheet-Music-Books/Marimba-Method-Books/Marimba-Method-Book-Studies-for-Marimba-by-Daniel-Berg-Norsk-Percussion.html sayfasından erişilmiştir.

Bilgen, B. Ö. ve Doğan, N. (2017). Puanlayıcılar Arası Güvenirlik Belirleme Tekniklerinin Karşılaştırılması. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology, 8*(1), 63-78.

Bozza, E. (2005). *Rythmic For Timpanı, Percussıon And Piano.* Alphonse Leduc Yayınevi.

Davila, L. (2014). *Timp-Tastic. https://www.lonestarpercussion.com/Sheet-Music-Books/Timpani-Method-Books/Timpani-Multi-Percussion-Solo-Timp-Tastic-By-Lalo-Davila-Row-Loff.html* sayfasından erişilmiştir.

Delecluse, J. (1964) *Douze Etudes (Twelve Studies) for Snare Drum.* Alphonse Leduc Yayınevi.

Delecluse, J. (1969). *Methode de Caisse-Claire (Snare Drum Method).* Alphonse Leduc Yayınevi.

Delikara, A. (2013). Keman Eğitimine Yönelik Bir "Etüt Analiz Modeli". *Sanat Eğitimi Dergisi, 1*(2), 1-17.

Dinç, Ş. Ö. (2010). Konservatuvarların Müfredatlarında Kullanılan Viyola Başlangıç Metotlarının İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerine Uygulanmasında Oluşan Sorunlar. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *12*(1), 454-464.

Dönmez, L. M. ve Dalkıran, E. (2017). Vurmalı Çalgılar Eğitiminde Karşılaştırmalı Program Analizi. *The Journal of Academic Social Sciences*, (60), 567-582.

Dönmez, L. M. ve Dalkıran, E. (2018). Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı Tasarımı ve Geleneksel Puanlama Yöntemi İle İlişki ve Farklılığın Tespit Edilmesi. *The Journal of Academic Social Sciences*, (84), 500-518.

Eyüpoğlu, E. B. (2017). F. Chopin'in Op. 10 No. 2 Kromatik Etüdünün Piyano Tekniğine Etkileri. *Konservatoryum Dergisi*, *4*(2), 37-60.

Ford, M. (2005). *Marimba: Technique Through Music.* https://www.lonestarpercussion.com/Sheet-Music-Books/Marimba-Method-Books/Mallet-Keyboard-Book-Marimba-Technique-Through-Music-Ford-Innovative-Percussion.html sayfasından erişilmiştir.

Green, G. H. (1983). *Instruction Course for Xylophone.* https://www.steveweissmusic.com/product/Green-Instruction-Course-For-Xylophone/mallet-books sayfasından erişilmiştir.

Hochrainer, R. (1958). *Etuden fur Timpani (Etudes for Timpani) Vol 1.* https://www.lonestarpercussion.com/Sheet-Music-Books/Timpani-Method-Books/Timpani-Method-Book-Etuden-fur-Timpani-Etudes-for-Timpani-Vol-1-by-Richard-Hochrainer-Doblinger-M_2.html sayfasından erişilmiştir.

İftar, G., İftar, E., Kurt, O. ve Erbaş, D. (2018). *Eğitim ve Davranış Bilimlerinde Tek-Denekli Araştırmalar*. Ankara: Anı Yayıncılık.

İstock. (tarihsiz). *Snare Drum* [Photograph]. Retrieved from https://www.istockphoto.com/tr/search/2/image?page=2&phrase=snare%20drum

Kahyaoğlu, Y. (2017). Kanun Sazı Eğitiminde Metod İhtiyacı ve Türkiye'deki Kanun Metodları Üzerine Bir İnceleme. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi, 3*(1), 97-107.

Keser, N. (2005). *Sanat Sözlüğü*, Ankara: Ütopya Yayınları.

Koppel, A. (1996). *Toccata (Duet) by Anders.* https://www.steveweissmusic.com/product/koppel-toccata-for-marimba-vibraphone-duet-version/mallet-duet sayfasından erişilmiştir.

Kılıç, D. ve Güneş, P. (2016). Dereceli Puanlama Anahtarı İle Öz, Akran ve Öğretmen Değerlendirmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *1*(39), 58-69.

Larson, K. (2012). *Style Studies for Timpani by Keith.* https://www.explorersdrums.com/Style-Studies-for-Timpani--Keith-Larson_p_4183.html sayfasından erişilmiştir.

Mancar, S. A. (2019). *Performansa Dayalı Durum Belirlemede Puanlayıcılar Arası Güvenirlik Tekniklerinin Karşılaştırılması.* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, Ölçme Ve Değerlendirme Programı, Ankara. https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

McCarthy, D. (1994). *Concerto For Marimba, Percussion and Synthesizer.* http://c-alanpublications.com/concerto-for-marimba-percussion-synthesizers/ sayfasından erişilmiştir.

Orfaly, A. (2008). *Studies In Copper.* http://c-alanpublications.com/studies-in-copper/ sayfasından erişilmiştir.

Özçimen, A. ve Burubatur, M. (2012). Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Birinci Sınıf 1. ve 2. Yarıyıl Viyolonsel Eğitiminde En Çok Kullanılan Metot Etüt ve Egzersizler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* (27), 185-194.

Parlak, B. ve Doğan, N. (2014). Dereceli Puanlama Anahtarı ve Puanlama Anahtarından Elde Edilen Puanların Uyum Düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29*,(29-2), 189-197.

Peters, M. (1976). *Intermediate Snare Drum Studies.* TRY Publishing Yayınevi

Pinterest. (tarihsiz). *Percussion Set Up* [Photograph]. Retrieved from https://tr.pinterest.com/pin/438960294907390209/

Raymond, D. (2014). *Elements in Time – Groovy.* https://www.tapspace.com/snare-drum/elements-in-time-groovy sayfasından erişilmiştir.

Horner, R. (2000). *The Tuneful Timpanist. https://www.amazon.com/Tuneful-Timpanist-Anthology-Melodies/dp/0634022172* sayfasından erişilmiştir.

Sachs, C. (1965). *Kısa Dünya Musikisi Tarihi, Çeviren İlhan Usmanbaş*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Sarvan, G. ve Akıncı, Ç. (2018). Eğitim Yıllarından Profesyonelliğe, Üfleme ve Vurma Çalgı Çalan İcracılarda Cinsiyetin İcraya Etkisi. *Etnomüzikoloji Dergisi, 1*(1), 25-40.

Say, A. (2019). *Müzik Üzerine*, İstanbul: Kor Kitap Yayınları.

Schwantner, J. (1995). *Concerto For Percussion and Orchestra.* https://www.eamdc.com/psny/composers/joseph-schwantner/works/concerto-11/ sayfasından erişilmiştir.

Sewrey, J., Hans, B. & Schneller, T. (1981). *Modern School for Mallet-Keyboard Instruments.* https://www.alle-noten.de/Schlagzeug-Percussion/Stabspiele/Modern-School-For-Mallet-Keyboard-Instruments.html sayfasından erişilmiştir.

Shutterstock. (tarihsiz). *Timpani* [Photograph]. Retrieved from https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/timpani-isolated-on-white background-793013341

Stone, G. L. (2009). *Stick Control: For The Snare Drummer*. George B. Stone Yayınevi.

Taner, B. B. (2007). *Çağdaş Bestecilerden Bela Bartok'un Mikrokosmoslarının Taşıdığı Müzikal Değerler ve Bu Yapıda Örnek Eserler Yazılması* (Yüksek Lisans tezi). Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Anabilim Dalı, Afyonkarahisar. https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Tufan, E. (2004). Geleneksel Makamlar Kullanılarak Yazılan Etütlerin Piyano Eğitimi Açısından Önemi, GÜ, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24*(2), *65-77.*

Uzun, G. U. (2007). *Bela Bartok İki Piyano ve Perküsyon İçin Sonat'ın İncelenmesi* (Yüksek Lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Anasanat Dalı, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Sanat Dalı, İstanbul. https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Yalçınkaya, B. (2010). *Flüt Eğitiminde Geleneksel Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan "Etüt Yazma Modeli" ve Bu Modelle Bestelenen "Özgün Etütler"in Öğrenci Başarısı Üzerine Etkileri.* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi

Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara. https://tez.yok.gov.tr sayfasından erişilmiştir.

Yalçınkaya, B. (2012). Çalgı Eğitiminde Etüt Yazma Modeli. *E-Journal of New World Sciences Academy*, *7*(1), 21-34.

Yamaha. (tarihsiz). *Keyboard Percussion* [Photograph]. Retrieved from https://usa.yamaha.com/products/musical_instruments/percussion//index.html

Yurteri, N. ve Akdemir, M. (2019). Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklarda Müzik Terapinin Otizm Belirtileri Ve Yaşam Kalitesine Etkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi, 20*(4), 436-441.

EKLER

EK-1

4 Dereceli Puanlama Anahtarı İçin Hesap Tablosu

TRAMPET		KLAVYELİ VURMALI ÇALGILAR		TİMPANİ		KONÇ. VE VURMALI ÇALG. SETİ	
Katsayı = 100/76 = 1.315789		Katsayı = 100/88 = 1.13636		Katsayı = 100/72 = 1.388888		Katsayı = 100/72 = 1.388888	
Dereceli puanlama anahtarı puanı	**Ortalamaya alınacak**	Dereceli puanlama anahtarı puanı	Ortalamaya alınacak	**Dereceli puanlama anahtarı puanı**	**Ortalamaya alınacak**	**Dereceli puanlama anahtarı puanı**	**Ortalamaya alınacak**
19	**6**	22	6	**18**	**6**	18	6
20	**7**	23	7	**19**	**7**	19	7
21	**7**	24	7	**20**	**7**	20	7
22	**7**	25	7	**21**	**7**	21	7
23	**8**	26	7	**22**	**8**	22	8
24	**8**	27	8	**23**	**8**	23	8
25	**8**	28	8	**24**	**8**	24	8
26	**9**	29	8	**25**	**9**	25	9
27	**9**	30	9	**26**	**9**	26	9
28	**9**	31	9	**27**	**9**	27	9
29	**10**	32	9	**28**	**10**	28	10
30	**10**	33	9	**29**	**10**	29	10
31	**10**	34	10	**30**	**10**	30	10
32	**11**	35	10	**31**	**11**	31	11
33	**11**	36	10	**32**	**11**	32	11
34	**11**	37	11	**33**	**11**	33	11
35	**12**	38	11	**34**	**12**	34	12
36	**12**	39	11	**35**	**12**	35	12
37	**12**	40	11	**36**	**13**	36	13
38	**13**	41	12	**37**	**13**	37	13
39	**13**	42	12	**38**	**13**	38	13
40	**13**	43	12	**39**	**14**	39	14
41	**13**	44	13	**40**	**14**	40	14
42	**14**	45	13	**41**	**14**	41	14

43	**14**	46	13	**42**	**15**	42	15
44	**14**	47	13	**43**	**15**	43	15
45	**15**	48	14	**44**	**15**	44	15
46	**15**	49	14	**45**	**16**	45	16
47	**15**	50	14	**46**	**16**	46	16
48	**16**	51	14	**47**	**16**	47	16
49	**16**	52	15	**48**	**17**	48	17
50	**16**	53	15	**49**	**17**	49	17
51	**17**	54	15	**50**	**17**	50	17
52	**17**	55	16	**51**	**18**	51	18
53	**17**	56	16	**52**	**18**	52	18
54	**18**	57	16	**53**	**18**	53	18
55	**18**	58	16	**54**	**19**	54	19
56	**18**	59	17	**55**	**19**	55	19
57	**19**	60	17	**56**	**19**	56	19
58	**19**	61	17	**57**	**20**	57	20
59	**19**	62	18	**58**	**20**	58	20
60	**20**	63	18	**59**	**20**	59	20
61	**20**	64	18	**60**	**21**	60	21
62	**20**	65	18	**61**	**21**	61	21
63	**21**	66	19	**62**	**22**	62	22
64	**21**	67	19	**63**	**22**	63	22
65	**21**	68	19	**64**	**22**	64	22
66	**22**	69	20	**65**	**23**	65	23
67	**22**	70	20	**66**	**23**	66	23
68	**22**	71	20	**67**	**23**	67	23
69	**23**	72	20	**68**	**24**	68	24
70	**23**	73	21	**69**	**24**	69	24
71	**23**	74	21	**70**	**24**	70	24
72	**24**	75	21	**71**	**25**	71	25
73	**24**	76	22	**72**	**25**	72	25
74	**24**	77	22				
75	**25**	78	22				

76	**25**	79	22
		80	23
		81	23
		82	23
		83	24
		84	24
		85	24
		86	24
		87	25
		88	25

EK-2

Dereceli Puanlama Anahtarları

Tarih :

İsim :

Sınıf :

Trampet Dereceli Puanlama Anahtarı

	Ölçütler	Ölçüm Puanları					
		Kat Sayı	Kötü 1 Puan	Geliştirilebilir 2 Puan	Yeterli 3 Puan	Mükemmel 4 Puan	Puanlar
Teknik Beceri	**Çalgı başında oturuş pozisyonu**	X1					
	Baget tutuş tekniği	X1					
	Çalgı üzerinde teknik hakimiyet	X1					
	Pasajlara göre uygun ellerin kullanımı	X1					
	Pasajlara göre derinin uygun yerlerinin kullanımı	X1					
Müzikal Beceri	**Çalış akıcılığı ve bütünlüğü**	X2					
	Doğru ritimlerle çalma	X2					
	Nüanslar	X2					
	Notalarda belirtilen özel vuruşlar	X2					
	Tremololar	X2					
	Süslemeler	X2					
	Dönem içerisindeki performans	X2					
Trampet Dereceli Puanlama Anahtarlarından Alınan Toplam Puan ve Kat Sayısı							
Trampet Dereceli Puanlama Anahtarının Ortalamaya Alınacak Sınav Puanı							

Tarih :

İsim :

Sınıf :

Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarı

	Ölçütler	Ölçüm Puanları					
		Kat Sayı	Kötü 1 Puan	Geliştirilebilir 2 Puan	Yeterli 3 Puan	Mükemmel 4 Puan	Puanlar
Teknik Beceri	**Çalgı başında duruş pozisyonu**	X1					
	Malet tutuş tekniği	X1					
	Çalgı üzerinde teknik hakimiyet	X1					
	Tuşların pasajlara göre uygun yerlerinin kullanımı	X1					
	Pedal kullanımı	X1					
	Pasajlara göre uygun ellerin kullanımı	X1					
Müzikal Beceri	**Çalış akıcılığı ve bütünlüğü**	X2					
	Doğru notalarla çalma	X2					
	Doğru ritimlerle çalma	X2					
	Notaların temiz seslerle çalınışı	X2					
	Nüansların yapılması	X2					
	Ezberleme	X2					
	Eşlik ile uyum	X2					
	Dönem içerisindeki performans	X2					
Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarlarından Alınan Toplam Puan ve Kat Sayısı							
Klavyeli Vurmalı Çalgılar Dereceli Puanlama Anahtarının Ortalamaya Alınacak Sınav Puanı							

Tarih :

İsim :

Sınıf :

Timpani Dereceli Puanlama Anahtarı

	Ölçütler	Ölçüm Puanları					
		Kat Sayı	Kötü 1 Puan	Geliştirilebilir 2 Puan	Yeterli 3 Puan	Mükemmel 4 Puan	Puanlar
Teknik Beceri	**Çalgı başında oturuş pozisyonu**	X1					
	Baget tutuş tekniği	X1					
	Doğru akortlama ve pedal kullanımı	X1					
	Çalgı üzerinde teknik hakimiyet	X1					
	Pasajlara göre uygun ellerin kullanımı	X1					
	Derilerin doğru yerlerini kullanabilme	X1					
Müzikal Beceri	**Doğru notalarla çalma**	X2					
	Nüanslar	X2					
	Çalış akıcılığı ve bütünlüğü	X2					
	Notaların enstonasyonu	X2					
	Doğru ritimlerle çalma	X2					
	Dönem içerisindeki performans	X2					
Timpani Dereceli Puanlama Anahtarlarından Alınan Toplam Puan ve Kat Sayısı							
Timpani Dereceli Puanlama Anahtarının Ortalamaya Alınacak Sınav Puanı							

Tarih :

İsim :

Sınıf :

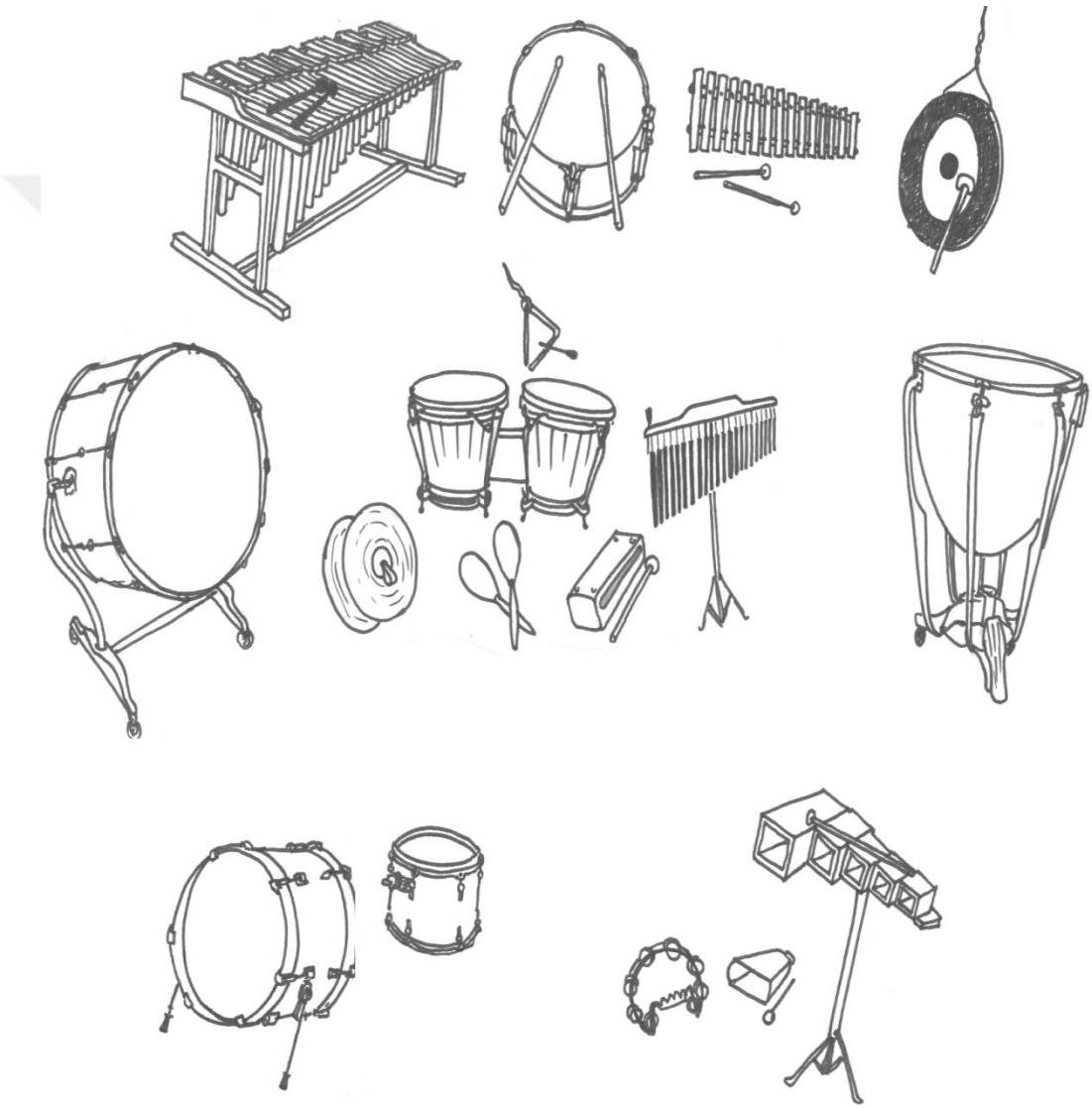
Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarı

	Ölçütler	Ölçüm Puanları					
		Kat Sayı	Kötü 1 Puan	Geliştirilebilir 2 Puan	Yeterli 3 Puan	Mükemmel 4 Puan	Puanlar
Teknik Beceri	**Çalgı başında oturuş pozisyonu**	X1					
	Baget tutuş tekniği	X1					
	Doğru çalgılar ve setin kullanımı	X1					
	Çalgılar üzerinde teknik hakimiyet	X1					
	Pasajlara göre uygun ellerin kullanımı	X1					
	Çalgıların doğru yerlerini ve seslerini kullanabilme	X1					
Müzikal Beceri	**Nüanslar**	X2					
	Çalış akıcılığı ve bütünlüğü	X2					
	Doğru ritimlerle çalma	X2					
	Doğru notalarla çalma	X2					
	Eşlik ile uyum	X2					
	Dönem içerisindeki performans	X2					
Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarlarından Alınan Toplam Puan ve Kat Sayısı							
Konçerto ve Vurmalı Çalgılar Seti Dereceli Puanlama Anahtarının Ortalamaya Alınacak Sınav Puanı							

EK-3

Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı Lisans Metodu

Lisans 1

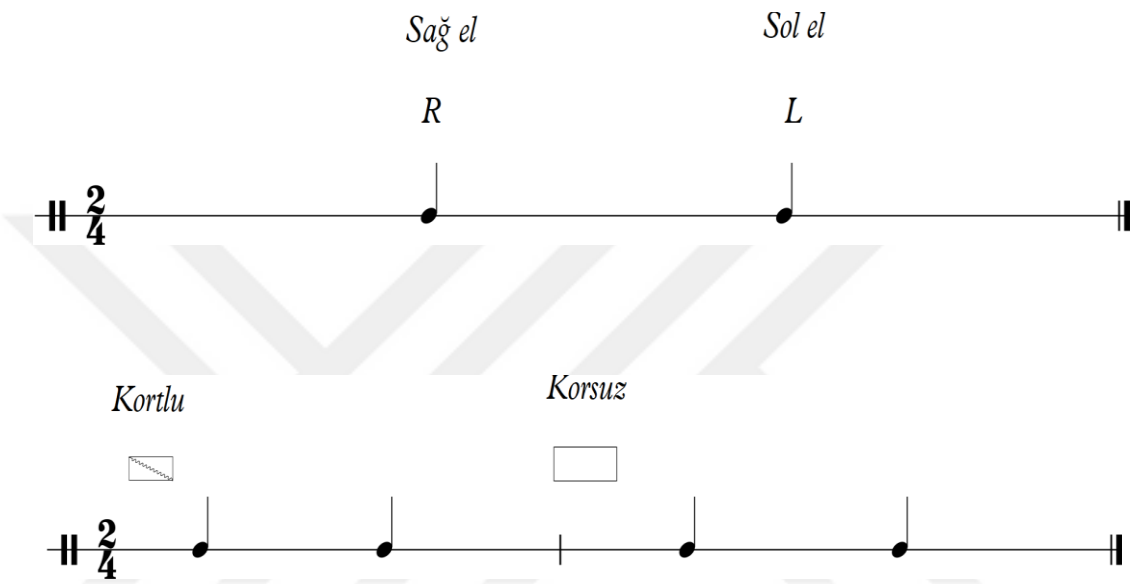

Levent Mert Dönmez

BÖLÜM I
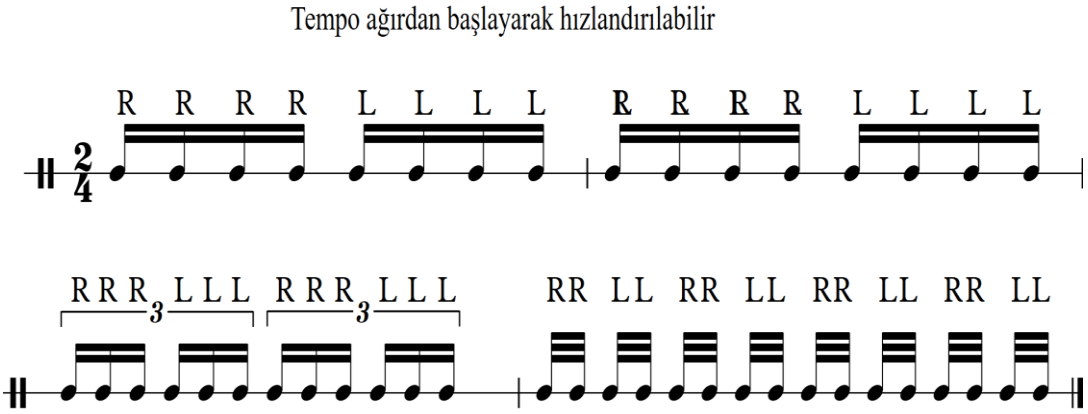
TRAMPET

Metotta belirlenen semboller;

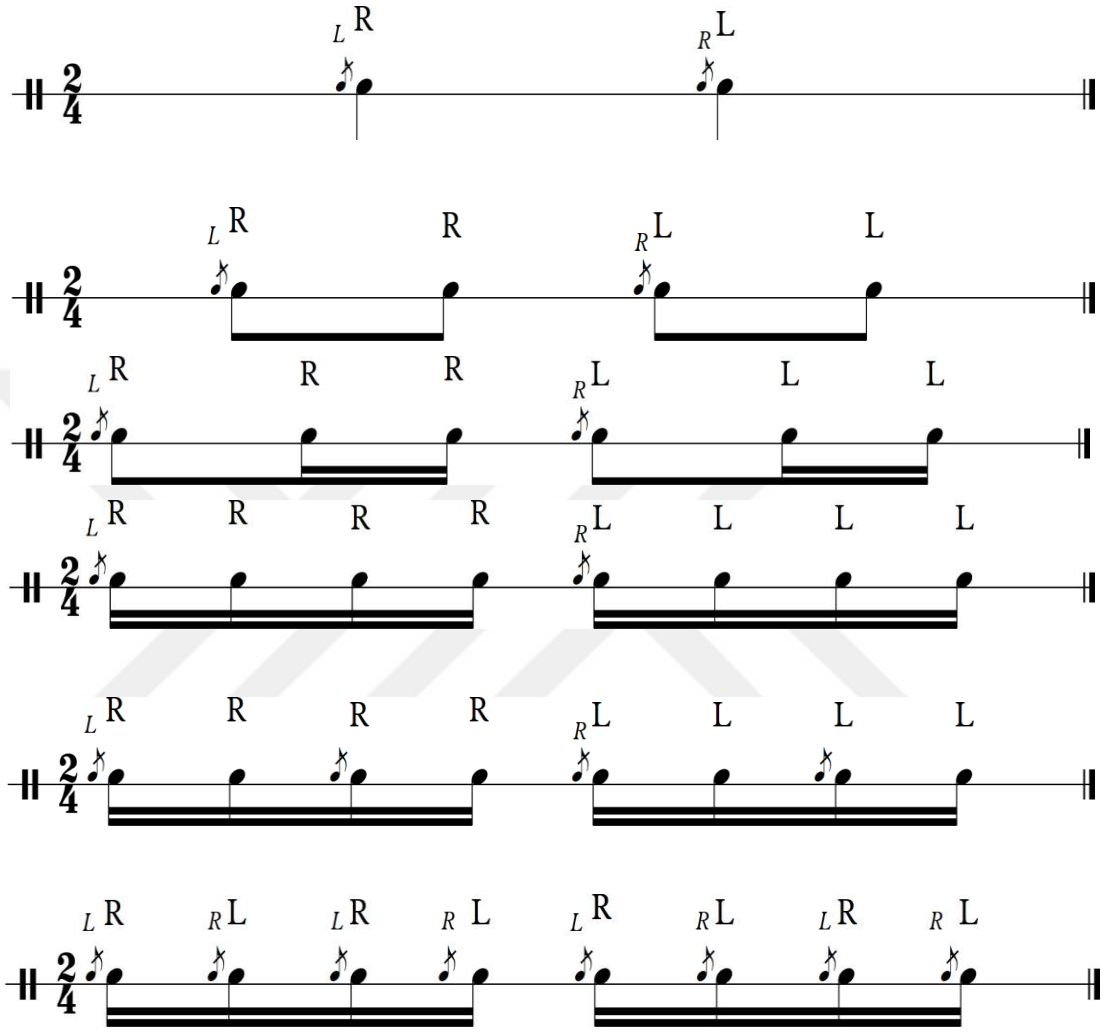

Isınma Çalışmaları

Verilen çalışmalar tekrar edilerek çalınmalıdır.

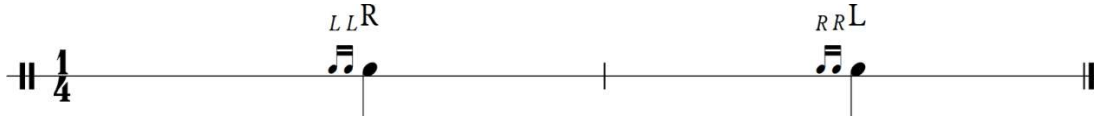

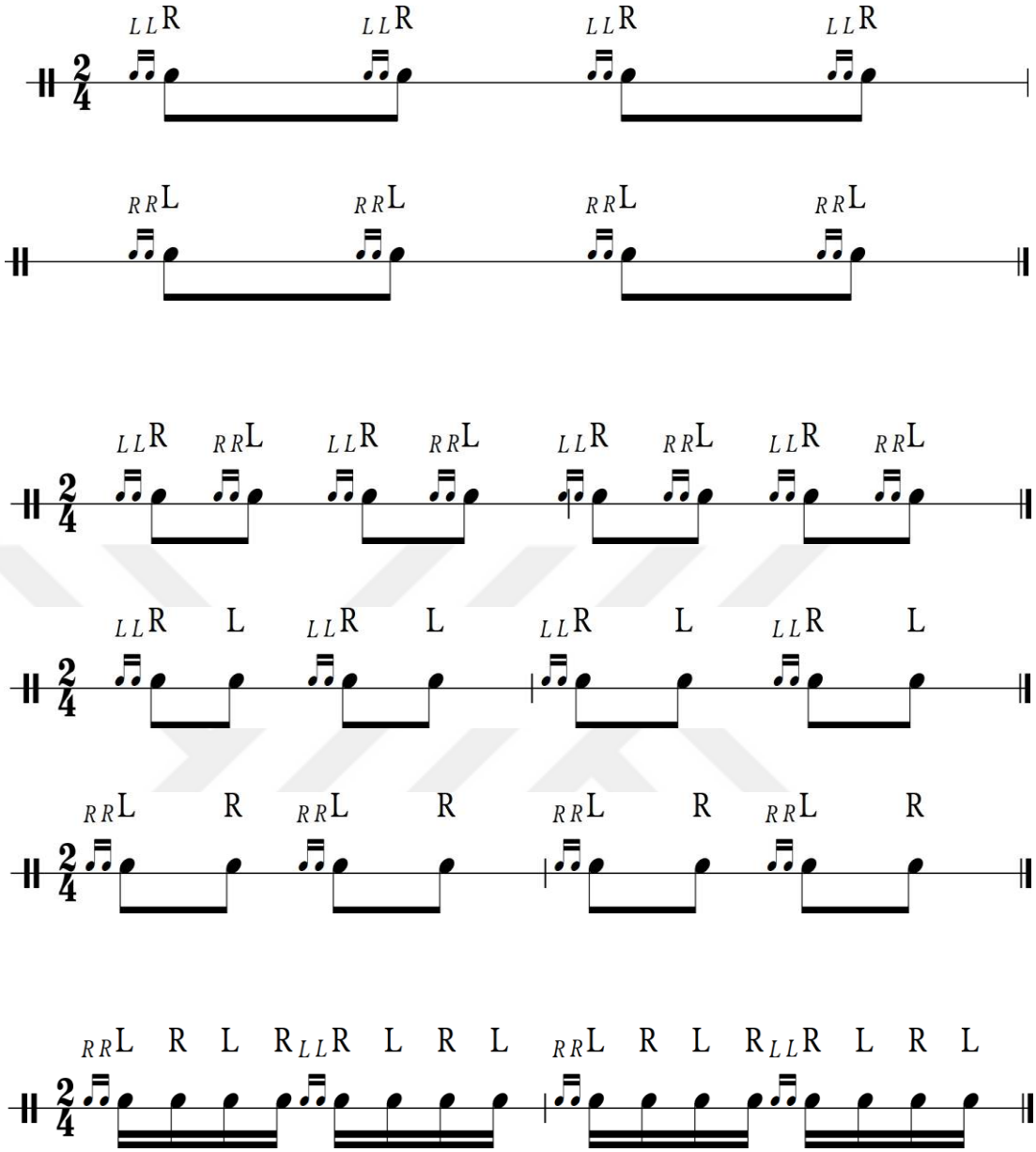
Çarpma Çalışmaları (Flam)

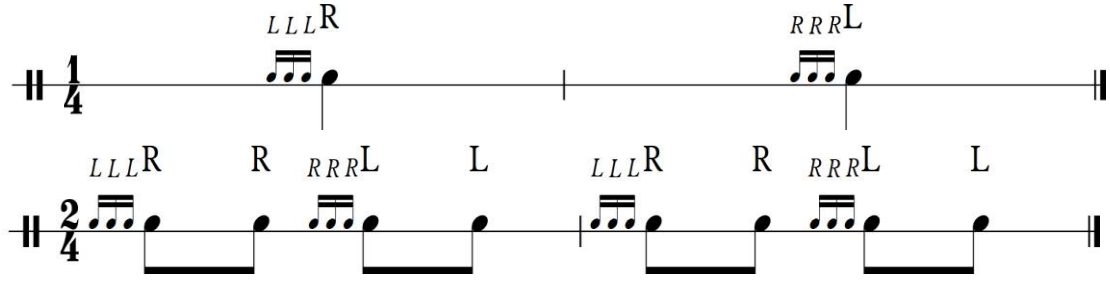
Zıplatma Çalışmaları

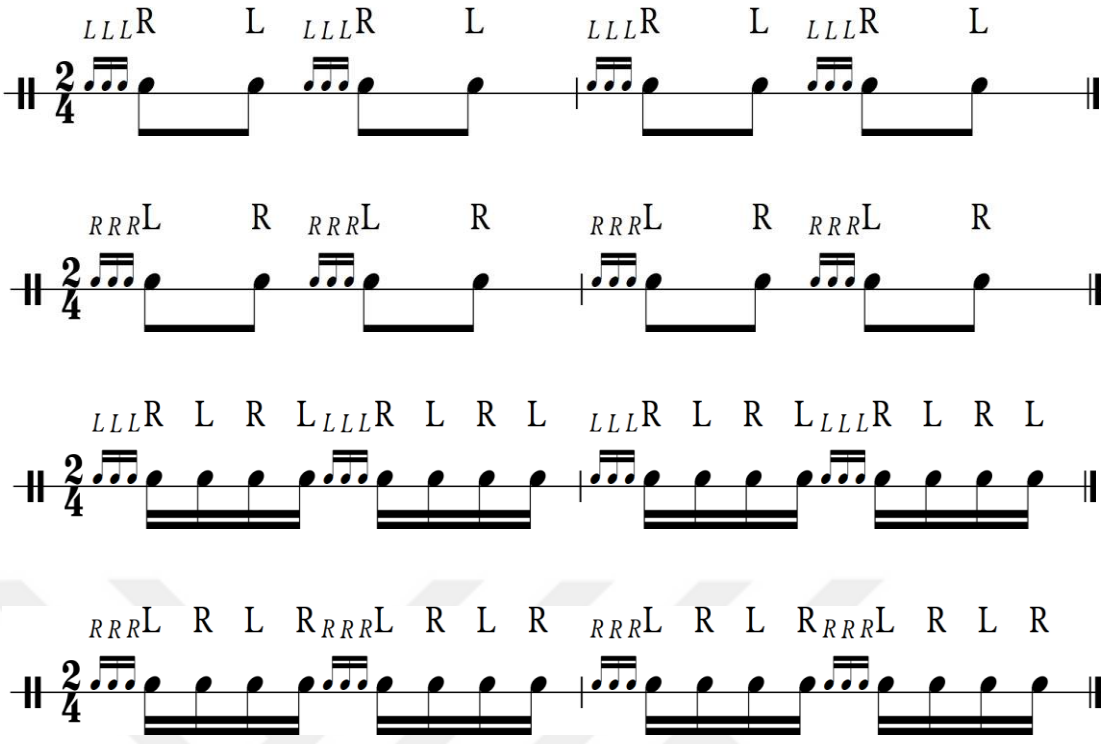
Çift Zıplatma

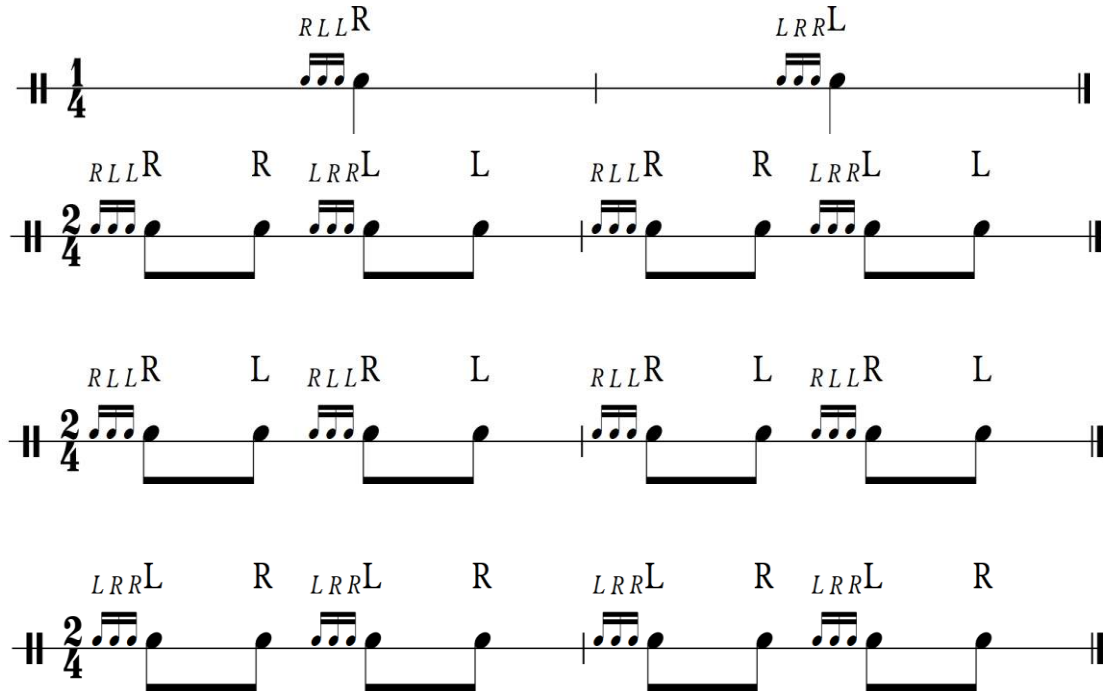

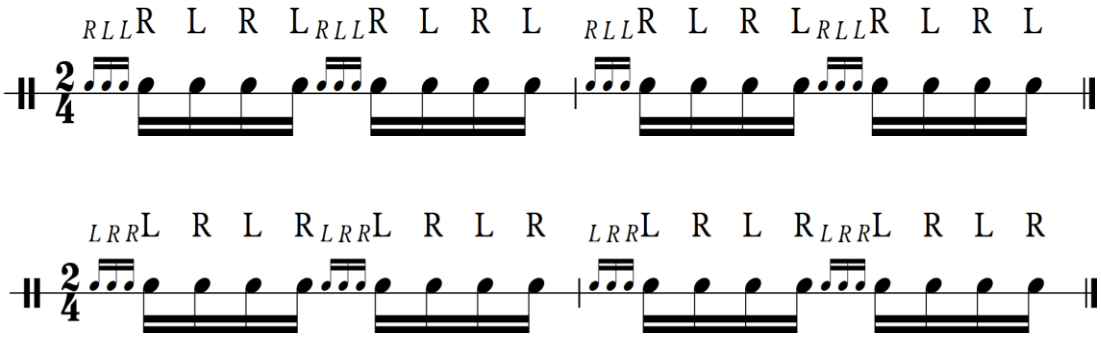
Üçlü Zıplatma

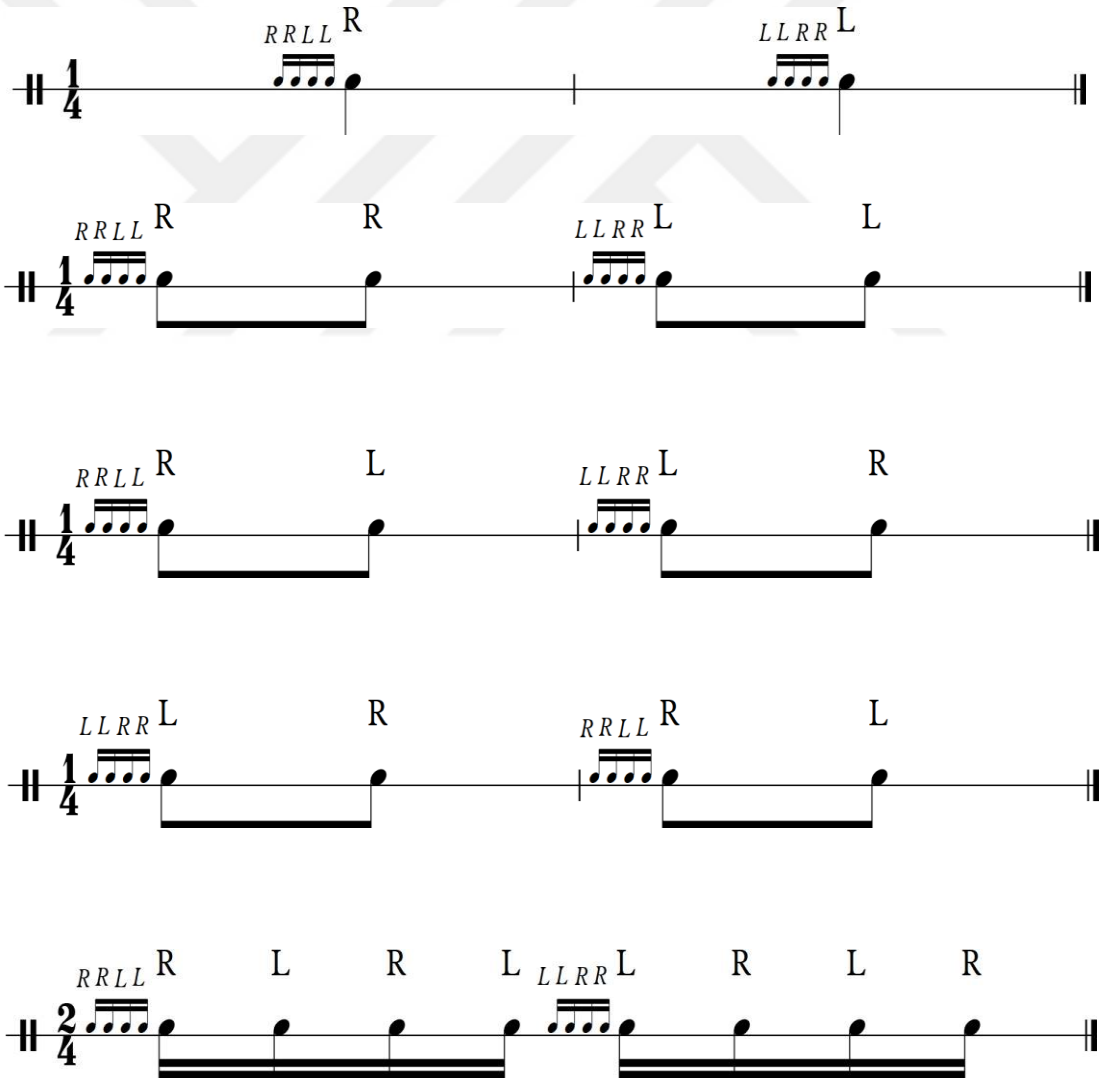

İki eli de kullanarak 3’lü zıplatma

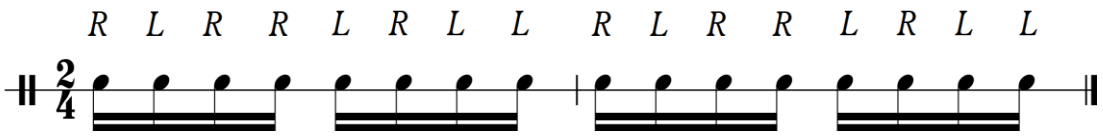

Dörtlü Zıplatma
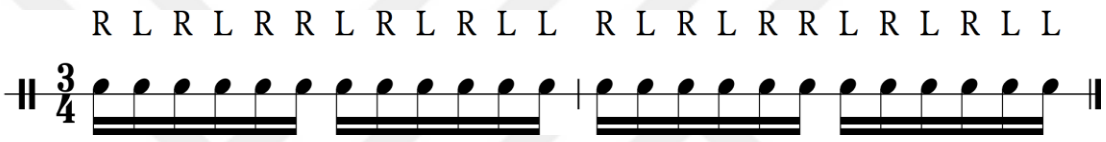

Paradiddle Çalışmaları

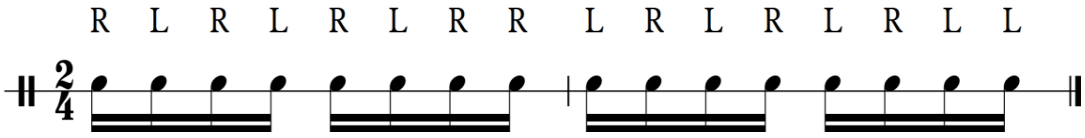
Tek Paradiddle

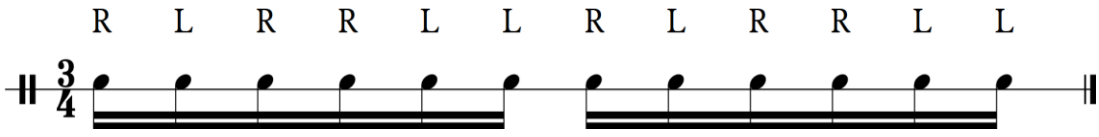
Çift Paradiddle

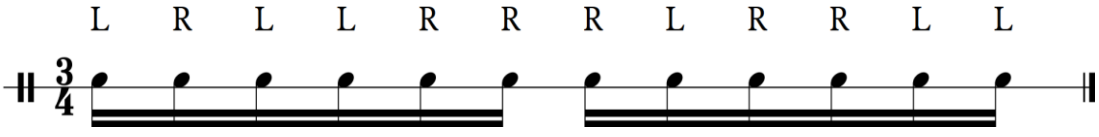

Üçlü Paradiddle

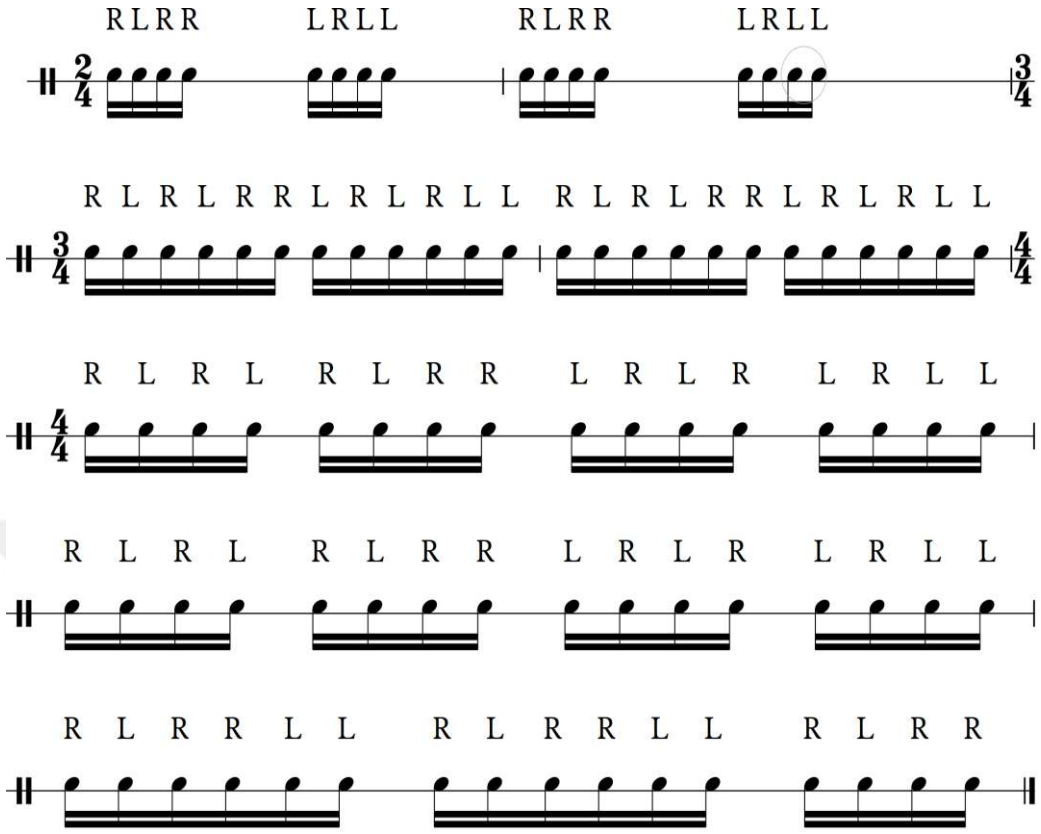

Paradiddle diddle

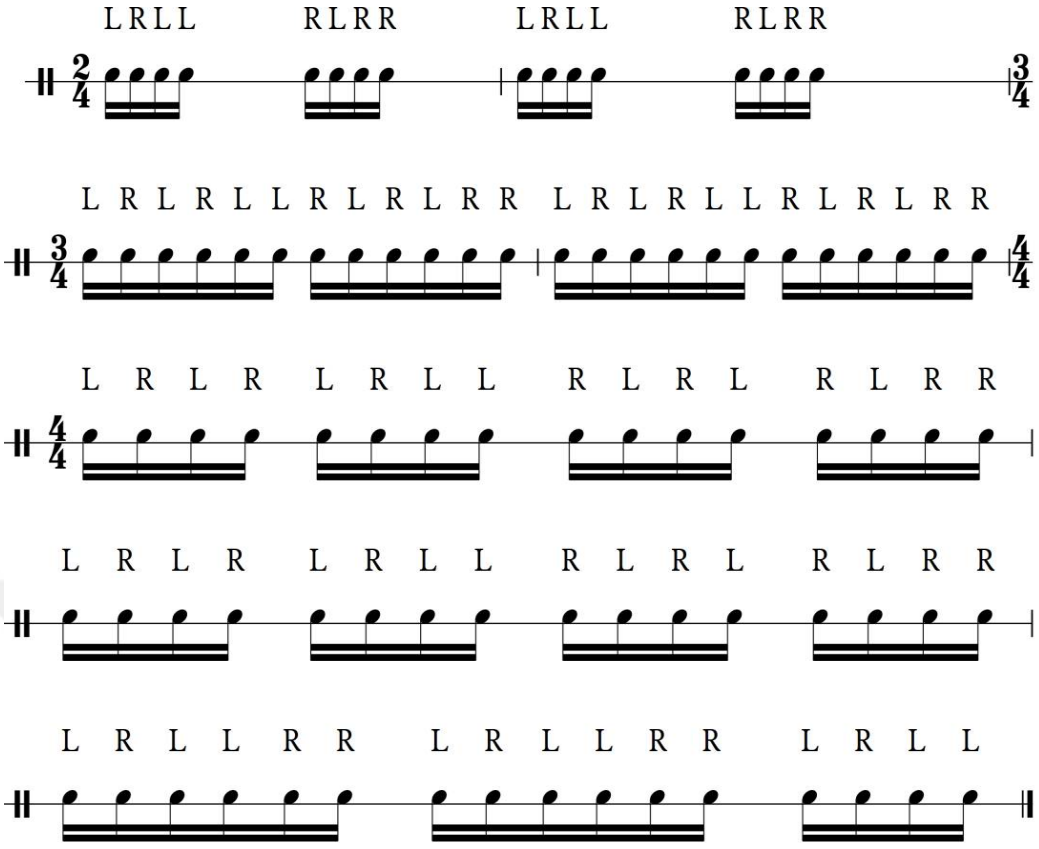

Paradiddle Birleşik Çalışma

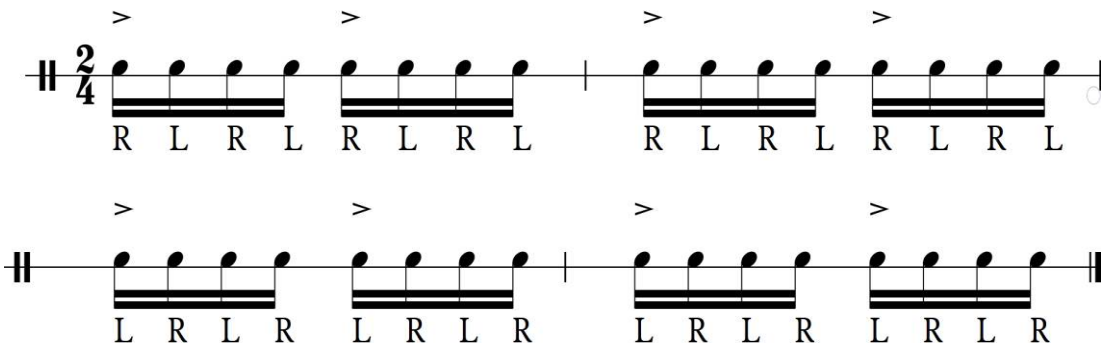

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

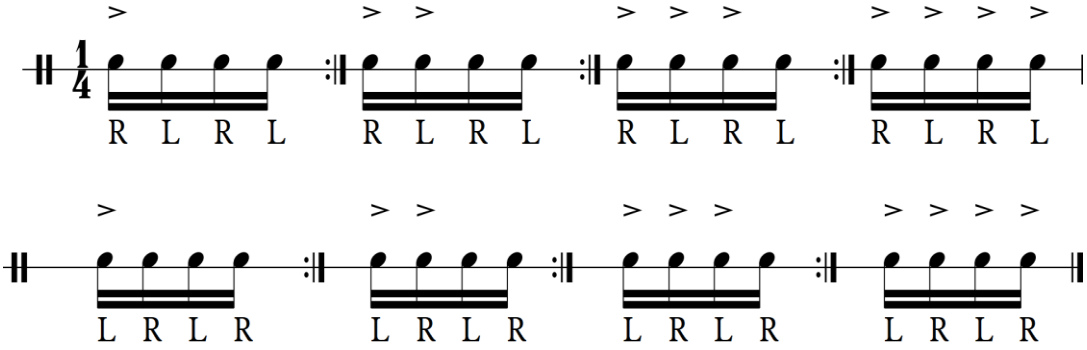

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

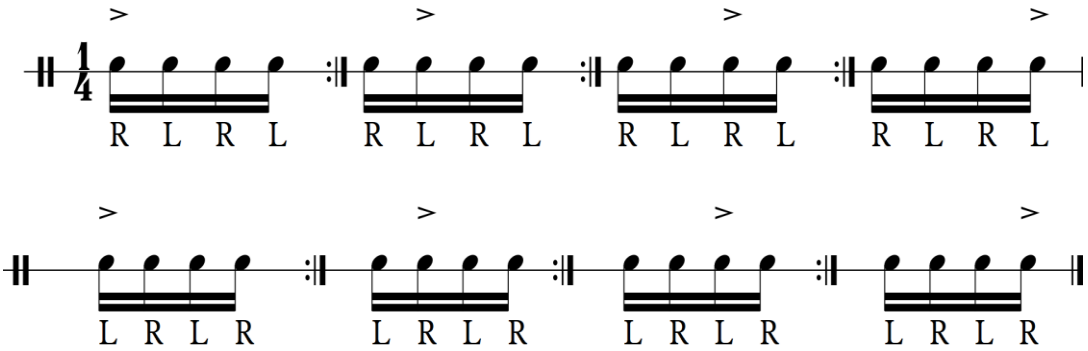
Aksan Çalışmaları

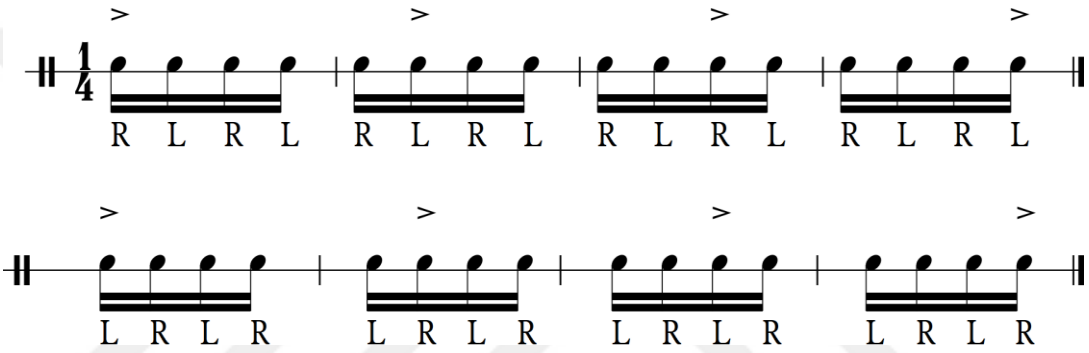
Sırasıyla Aksanlar

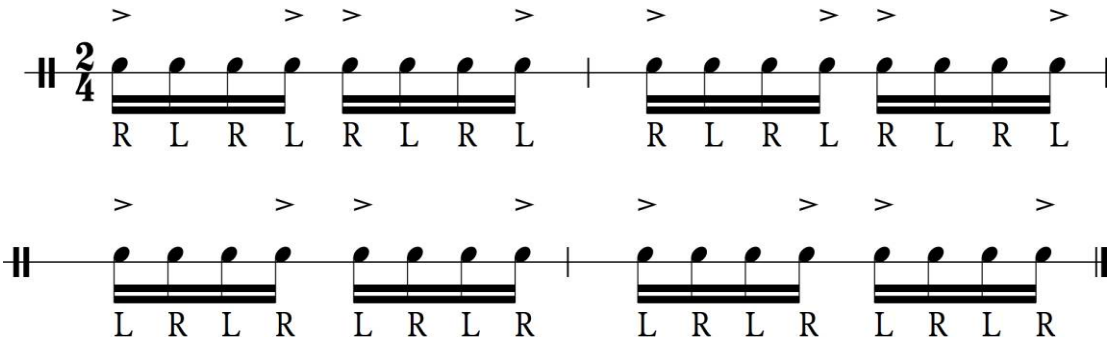
Sırasıyla Aksanlar 2

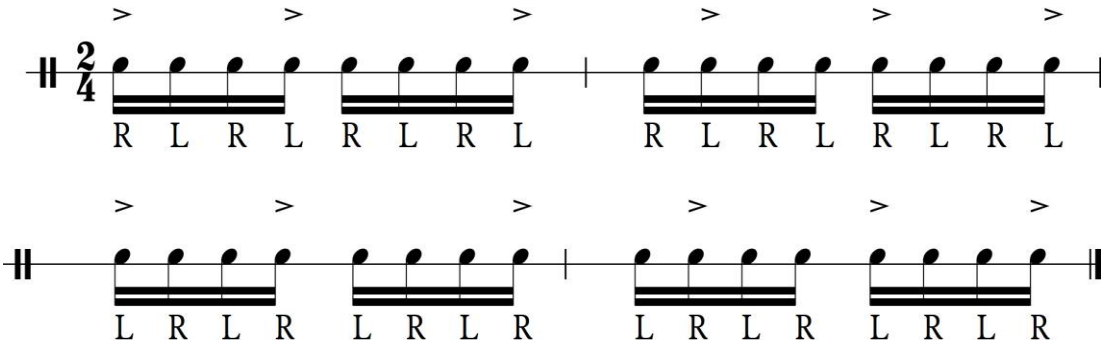
Sırasıyla Aksanlar Seri Çalışma

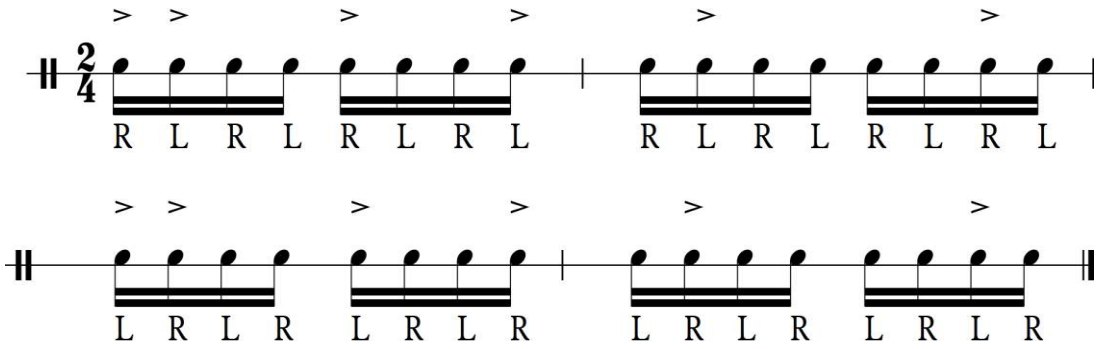
1 Ve 4'lere Aksan

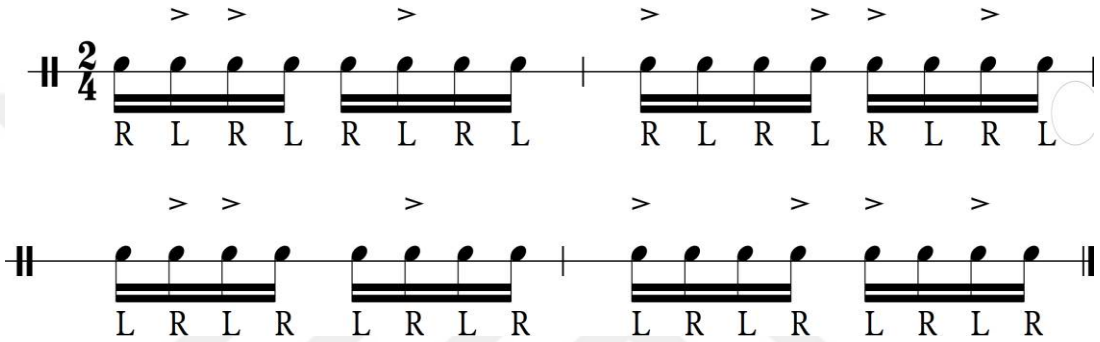
1, 4 ve 2'lere Aksan

1, 2 ve 4'lere Aksan

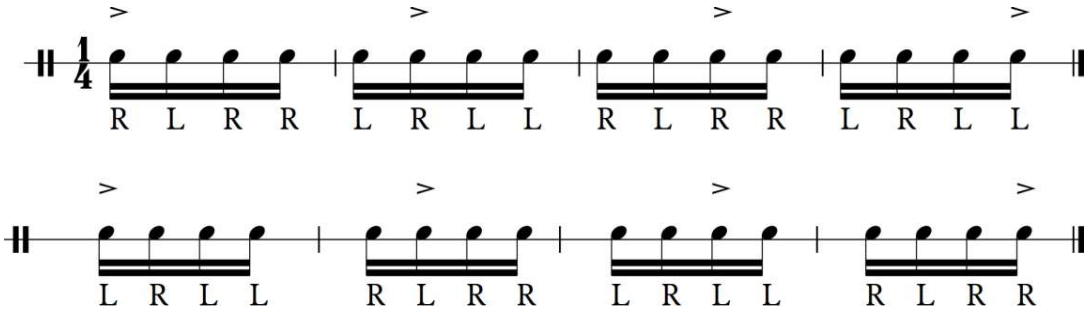

Tüm vuruşlara yayılan aksanlar

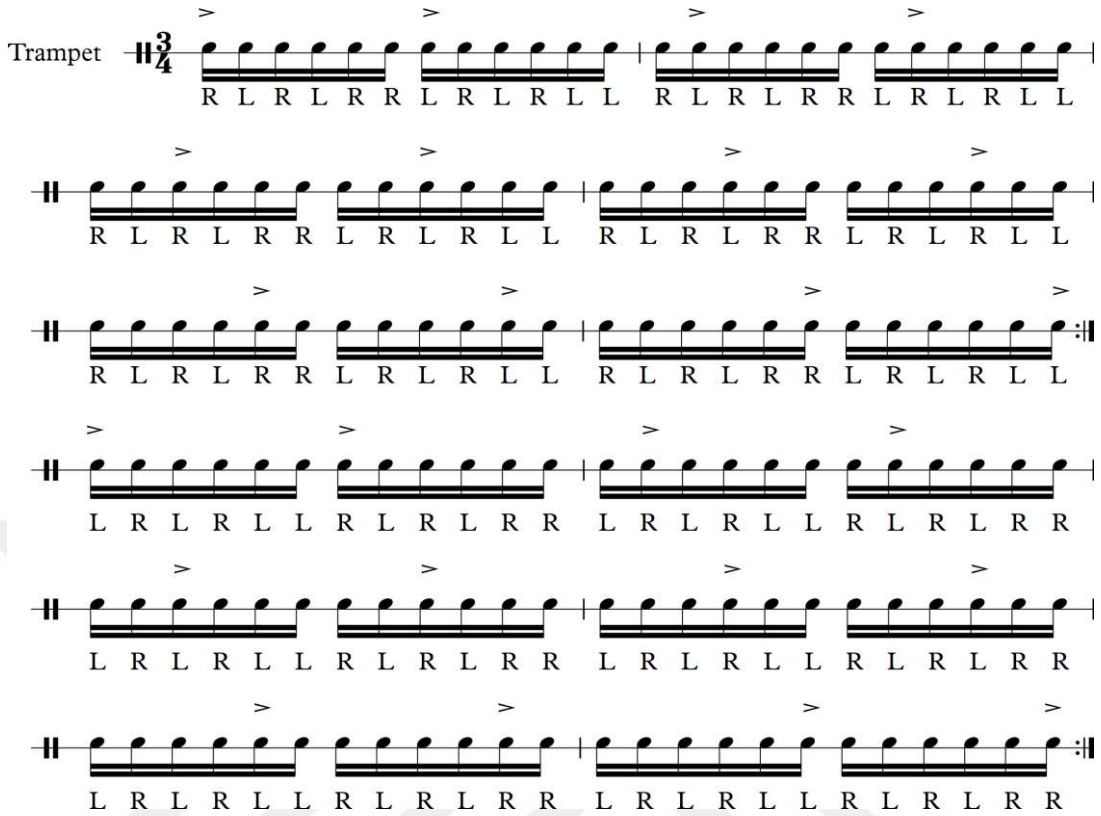

Aksan Ve Paradiddle Çalışmaları

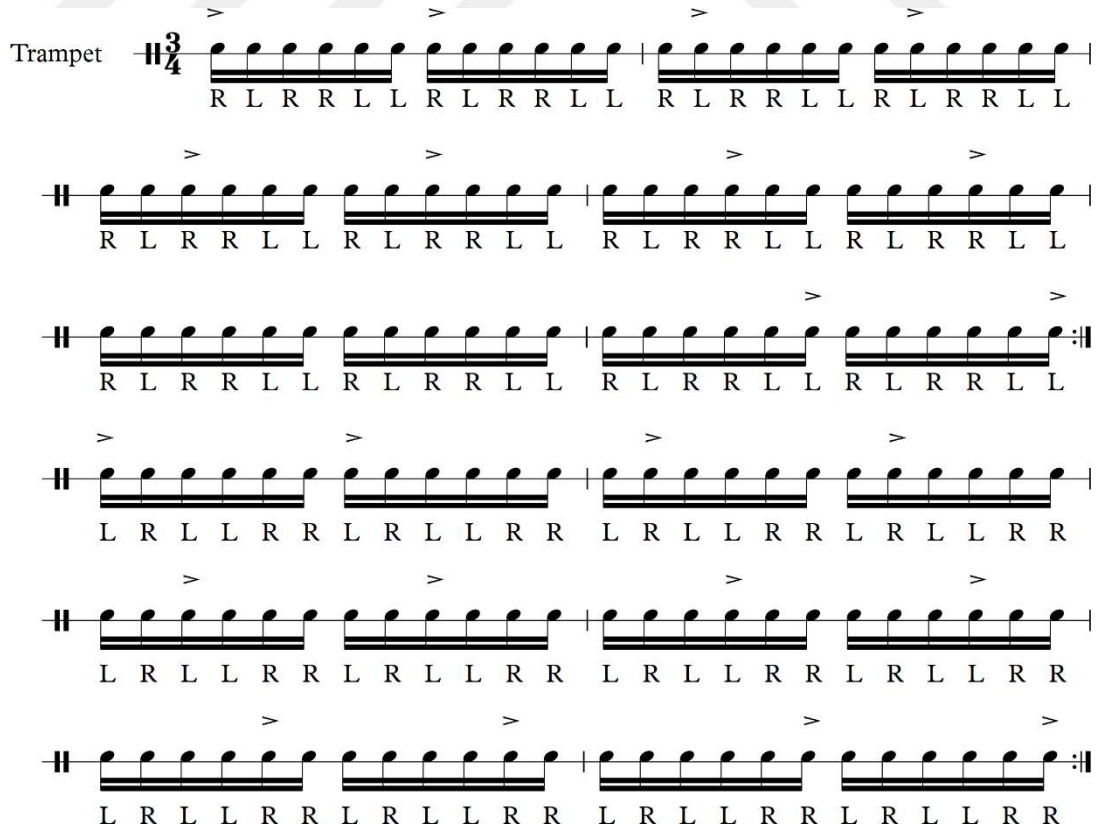
Tek Paradiddle

Çift Paradiddle

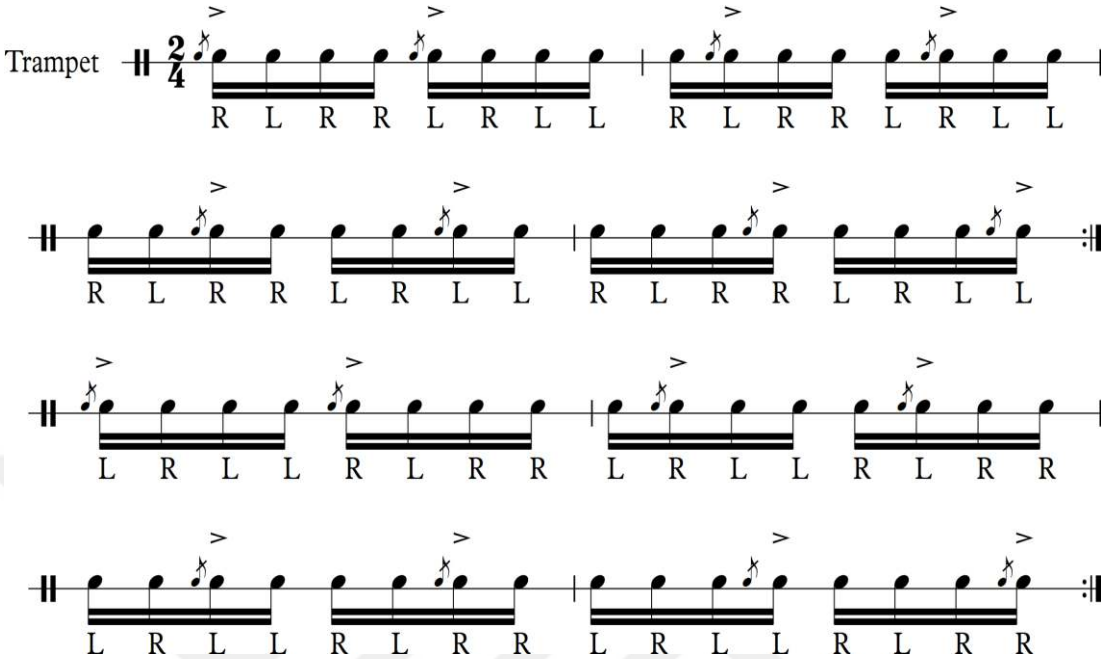

Paradiddle Diddle

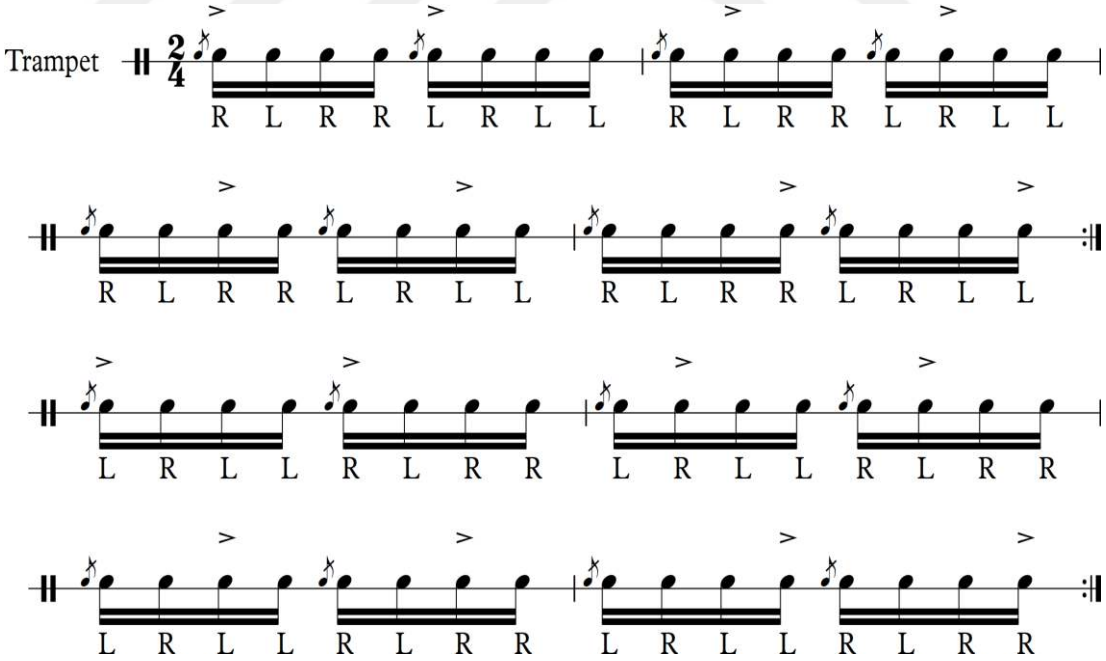

Birleşik Çalışmalar

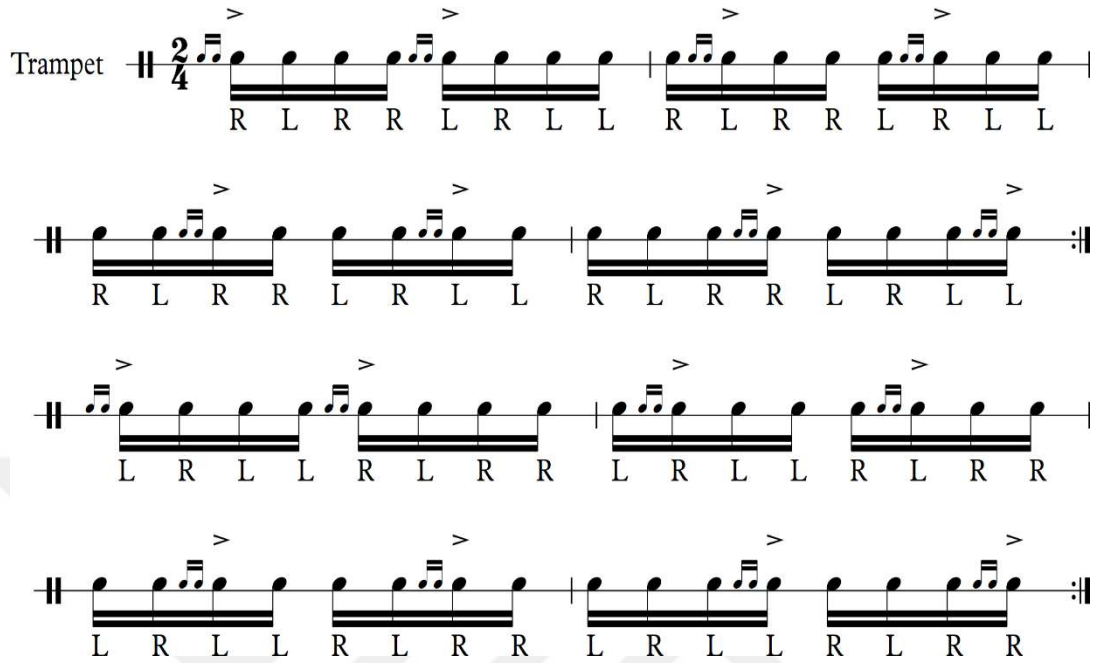
Aksan ve Çarpmalar Aynı Zamanda

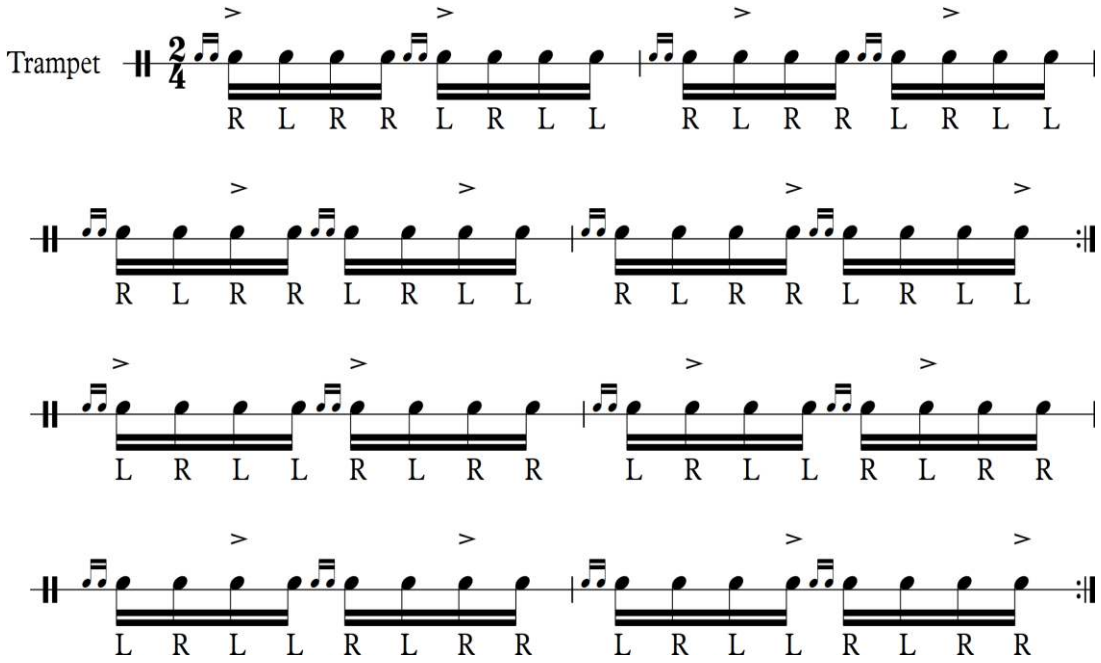
Aksanlar değişen, Çarpmalar Aynı Zamanda

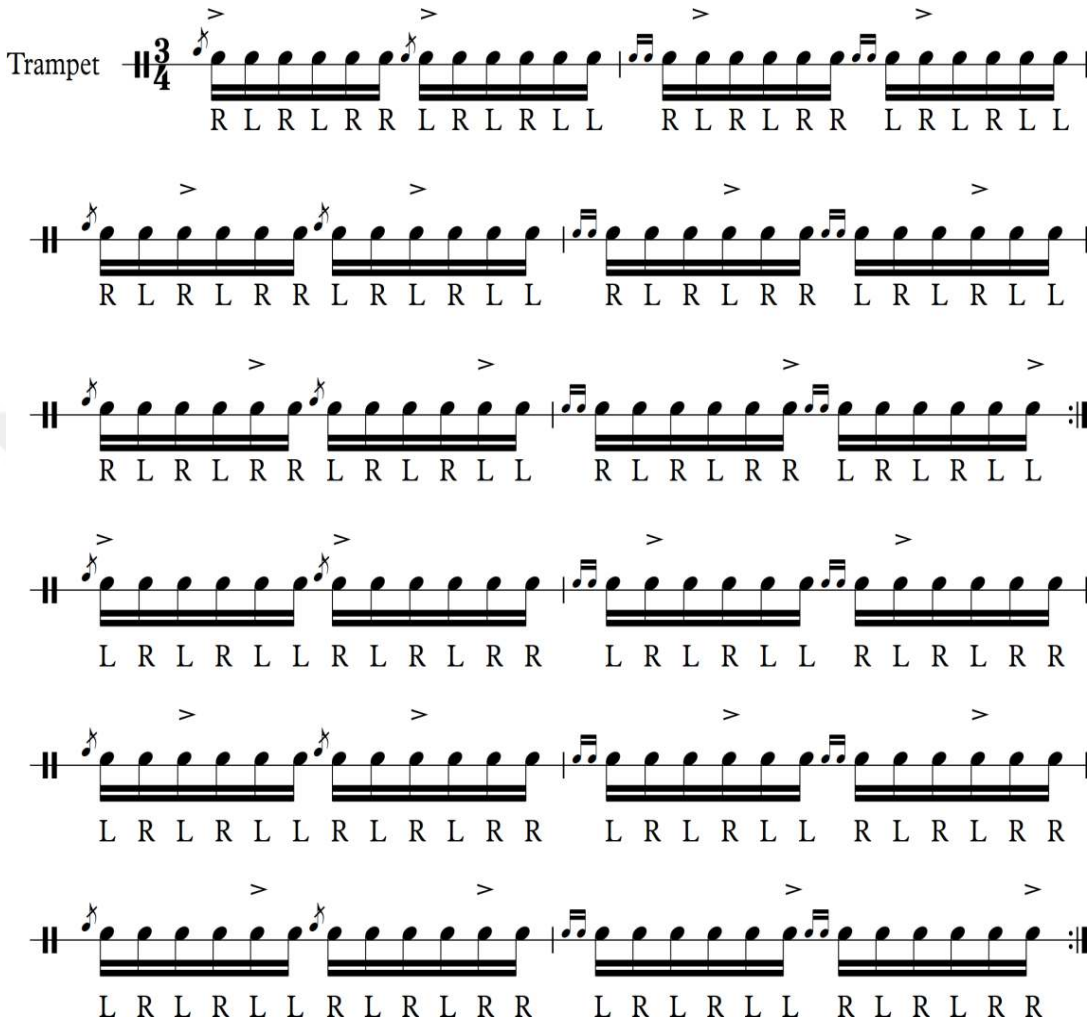
Aksanlar ve İkili Zıplatma Aynı Zamanda
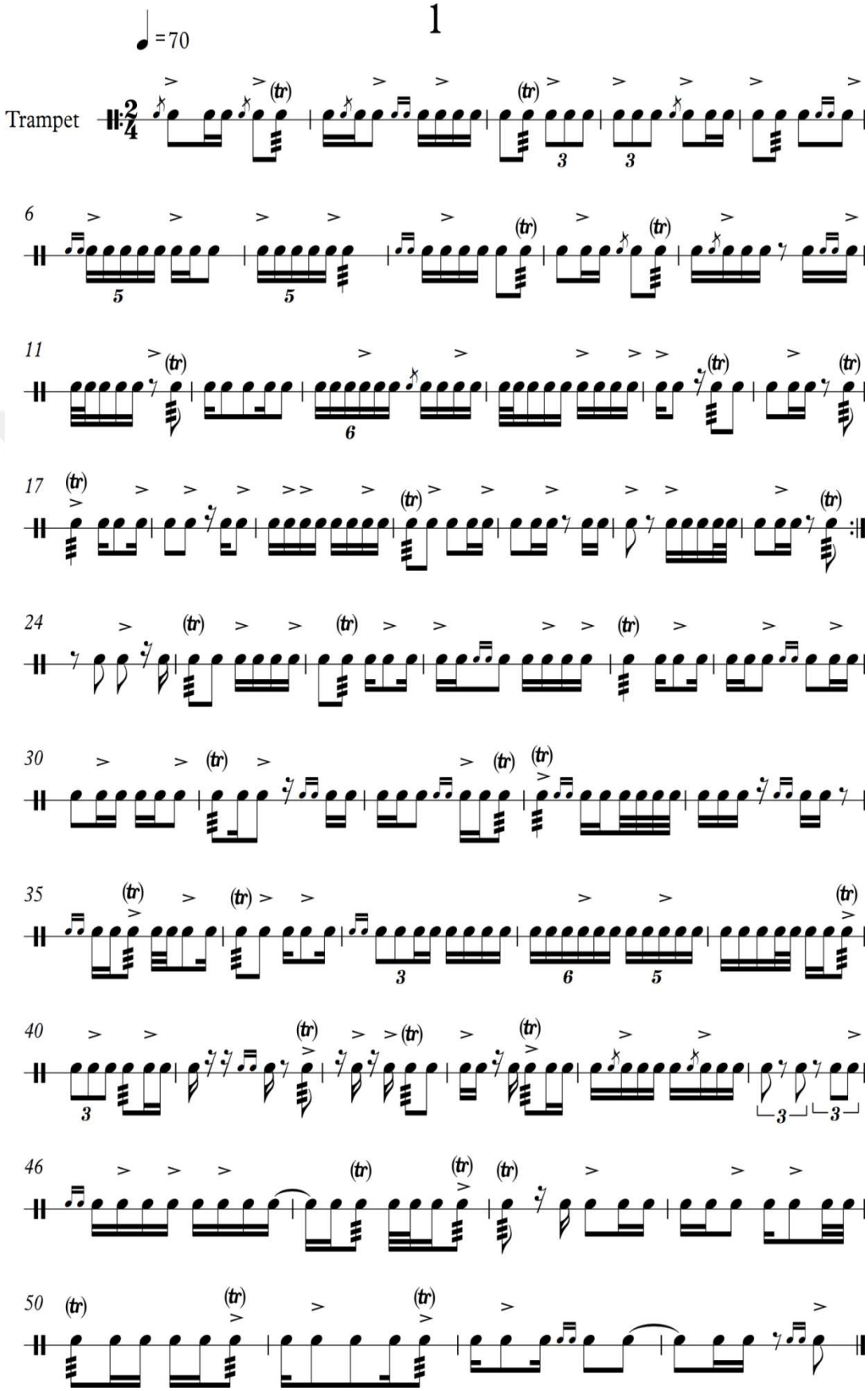

Aksanlar Değişen, İkili Zıplatma Aynı Zamanda
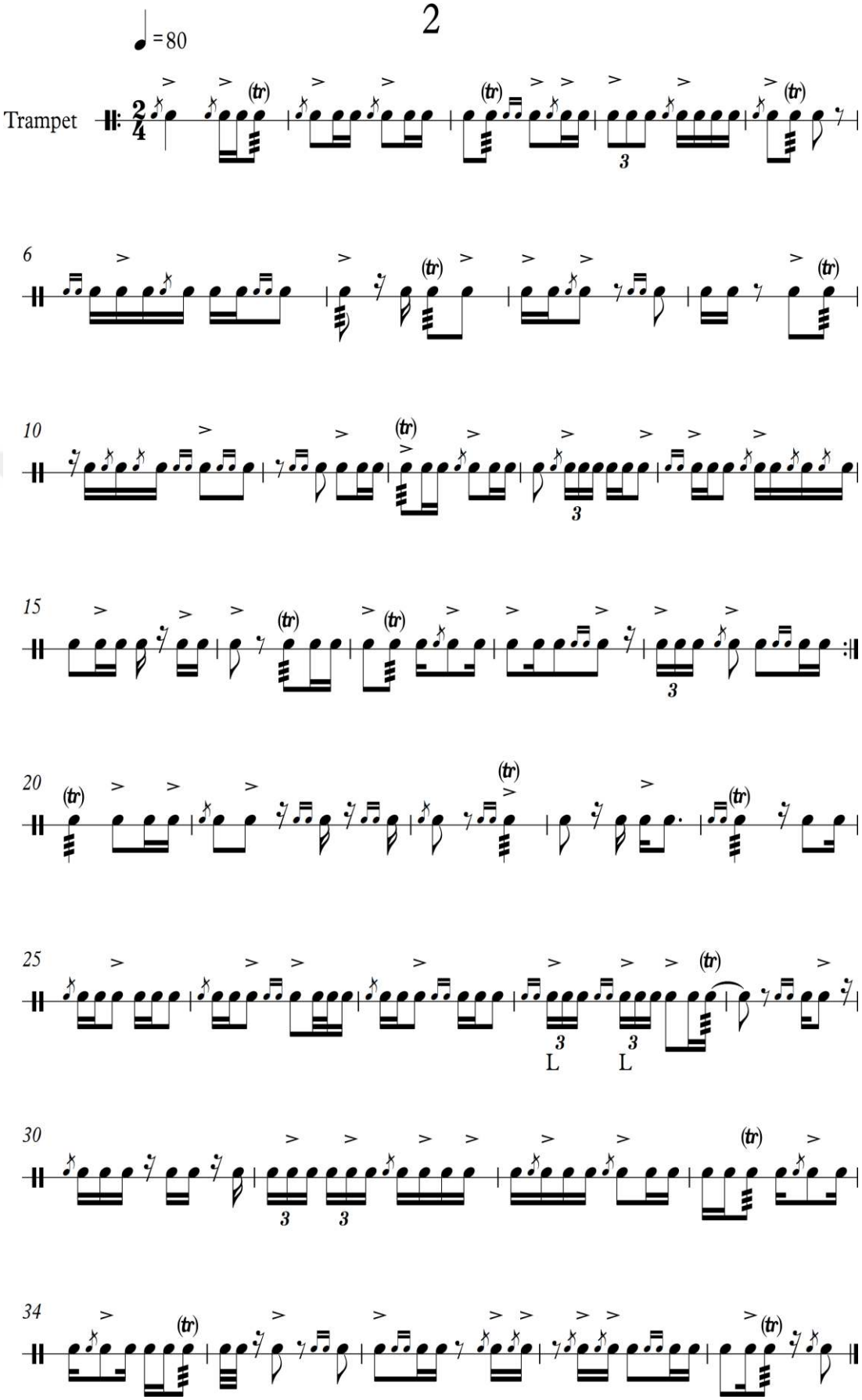

Çift Paradiddle Üzerinde, Değişen Aksan Zamanlarında Çarpma ve Çift Zıplatma
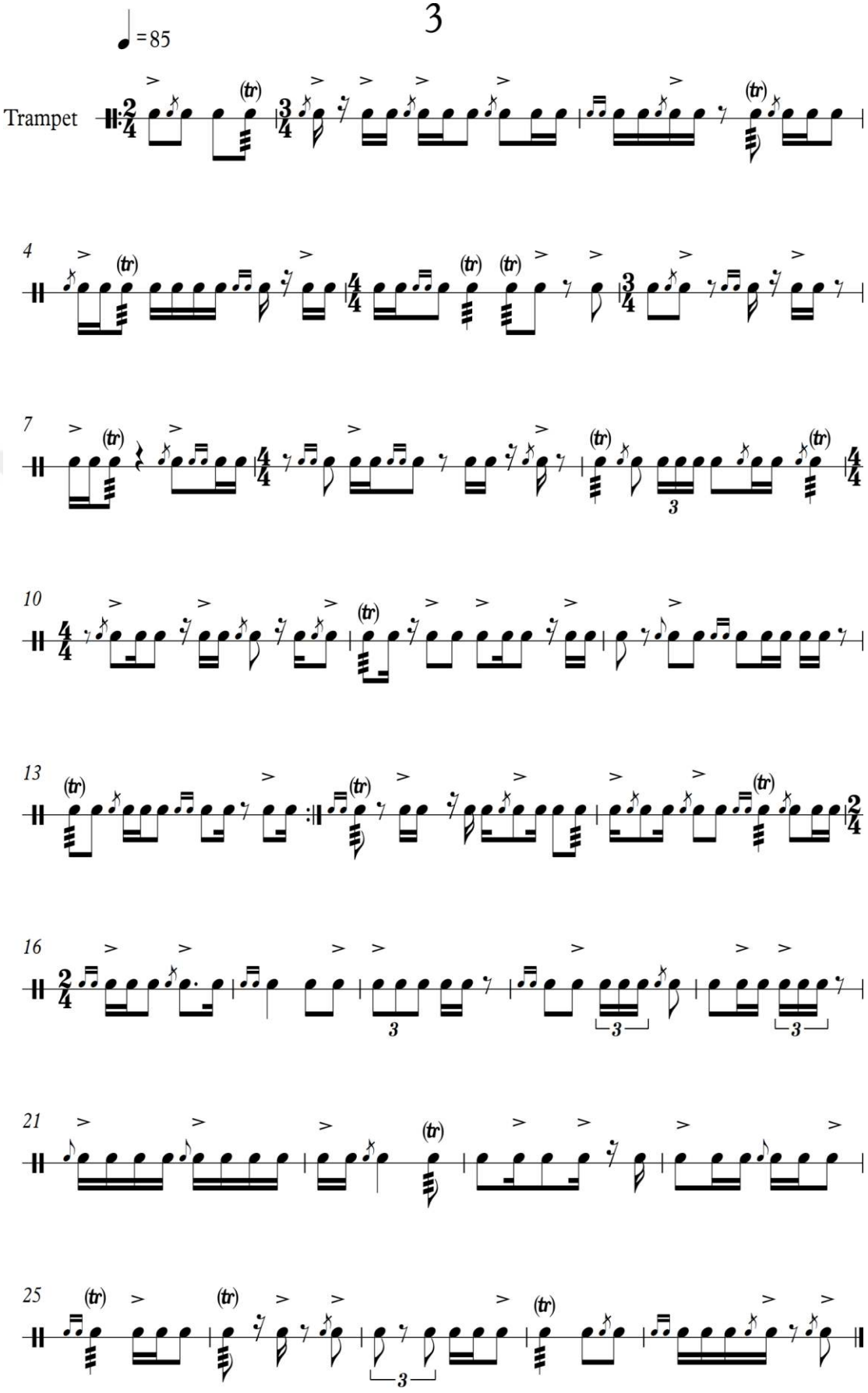

Trampet Çalışma Parçaları
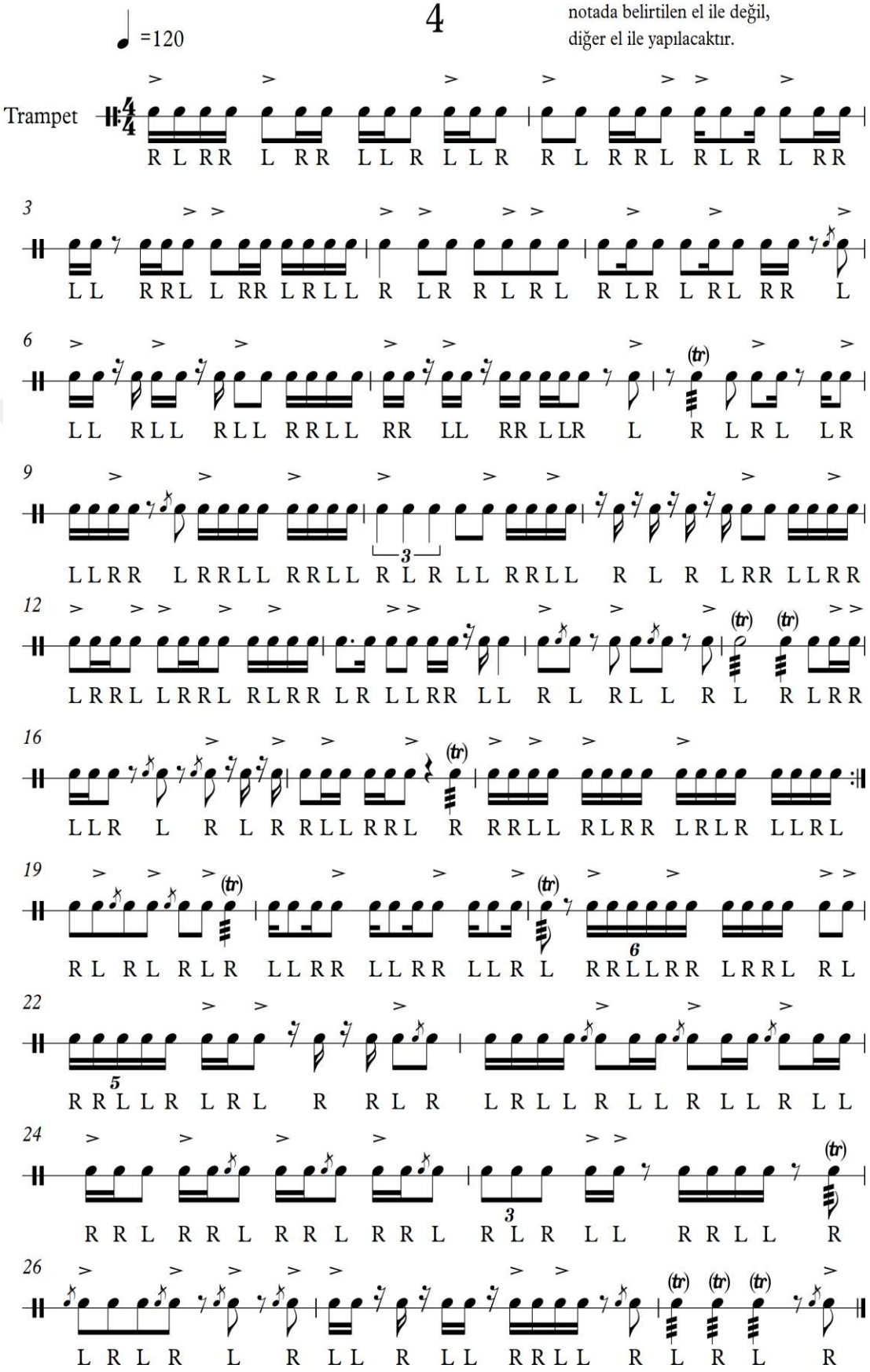

2
= 80
Trampet
6
10
15
20
25
30
34
(tr)
3
L
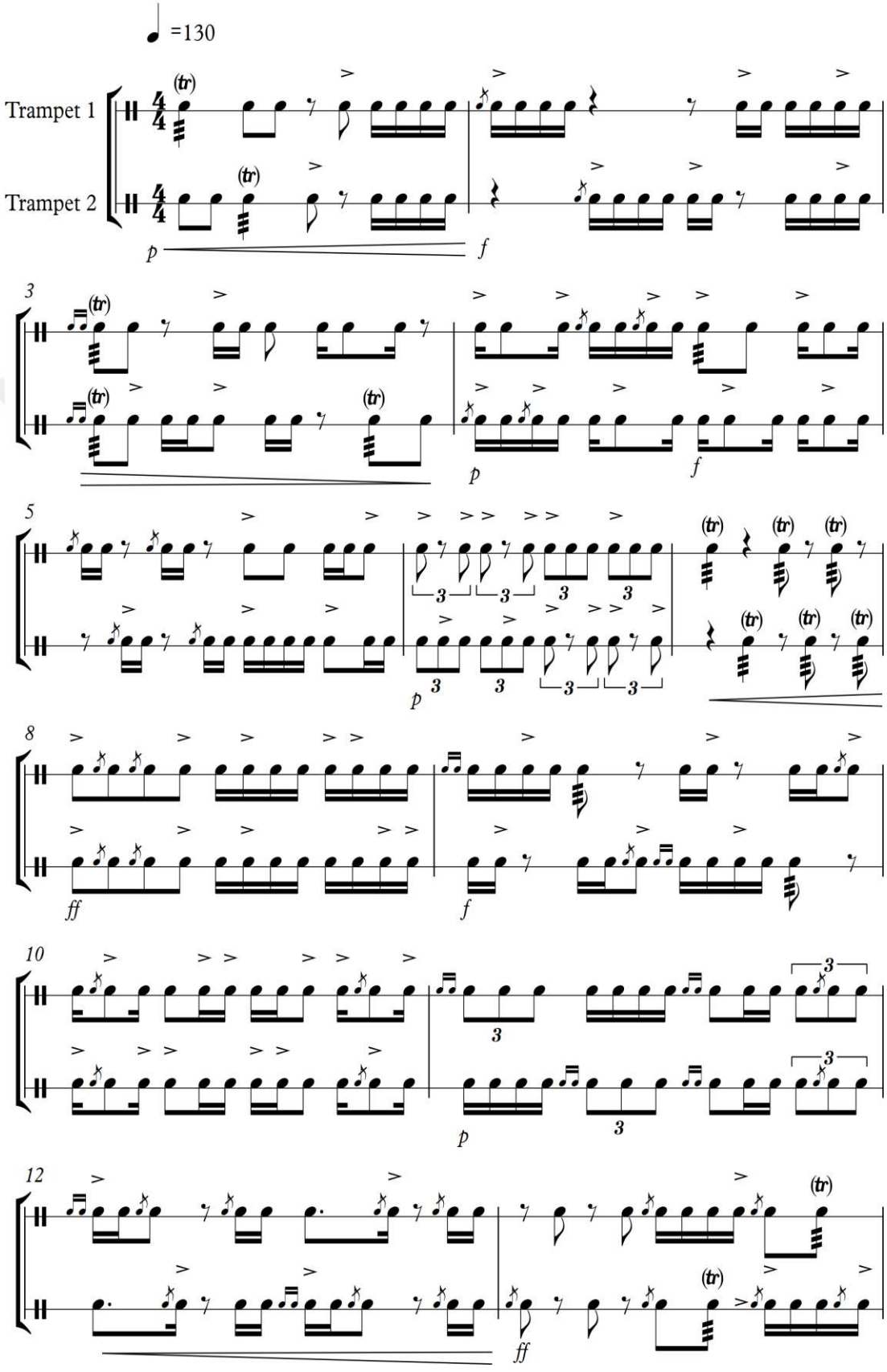
3
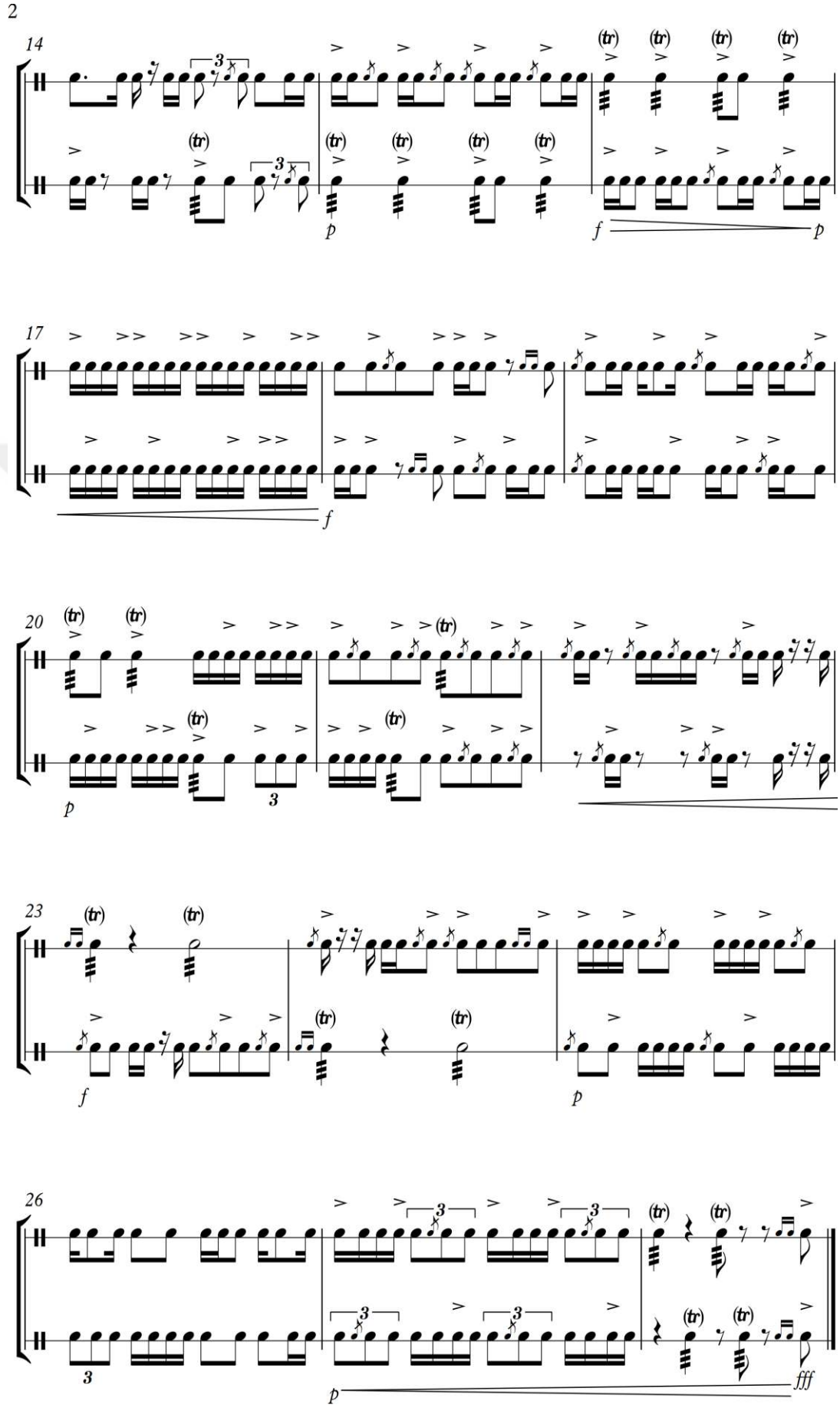

Belirtilen eller ile notaların çalınabilmesi için; çarpmalar notada belirtilen el ile değil, diğer el ile yapılacaktır.

Düet 1

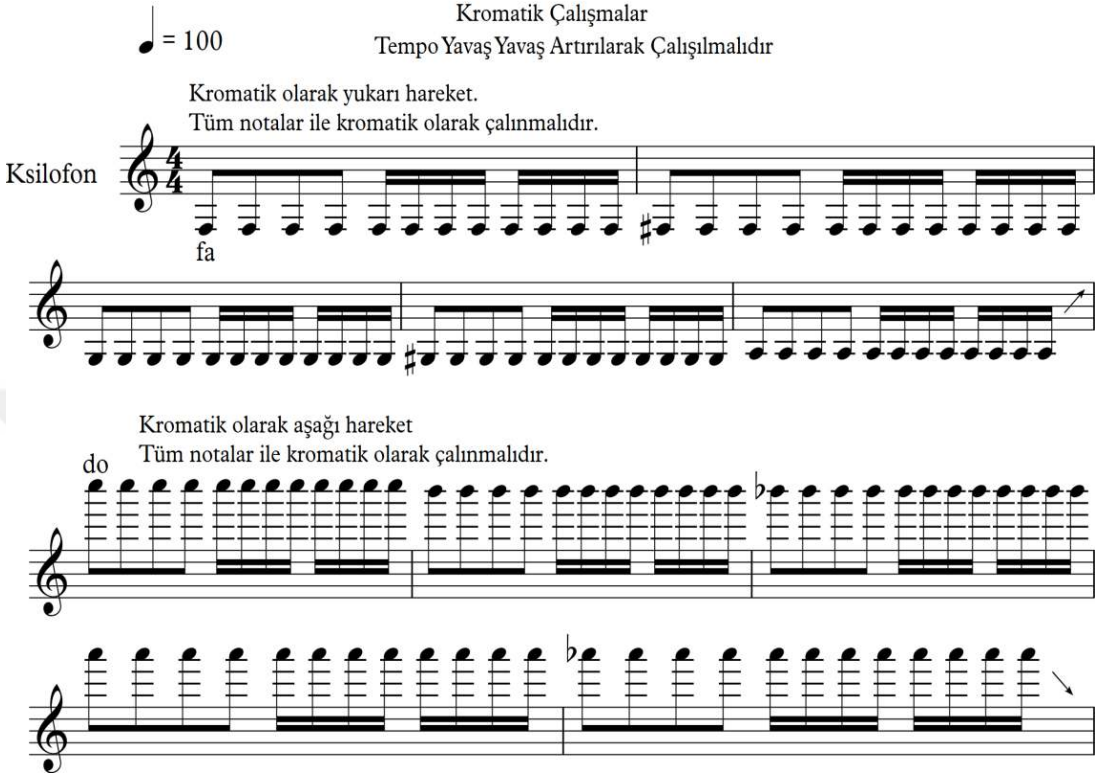

2
14
17
20
23
26

BÖLÜM II

KLAVYELİ VURMALI ÇALGILAR

1
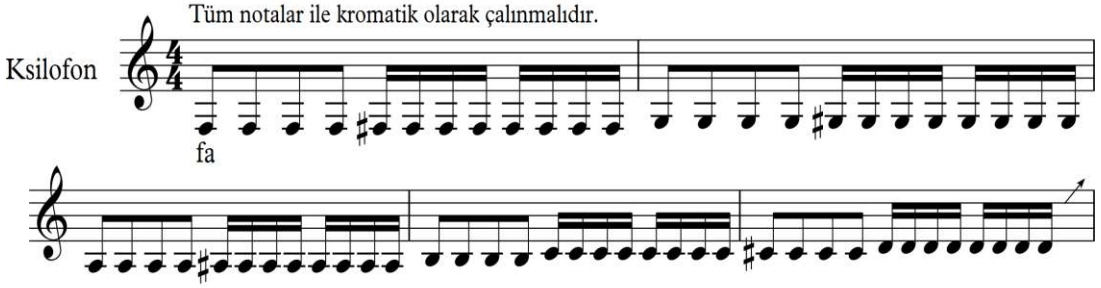

2

Kromatik Çalışmalar

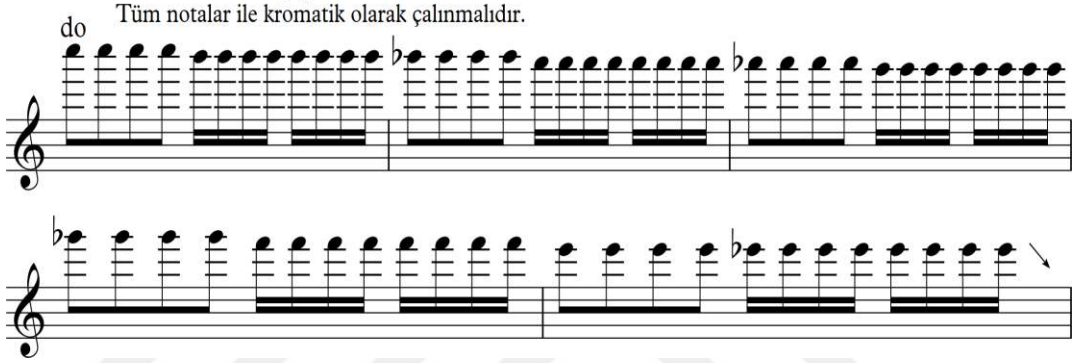
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Kromatik olarak aşağı hareket
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
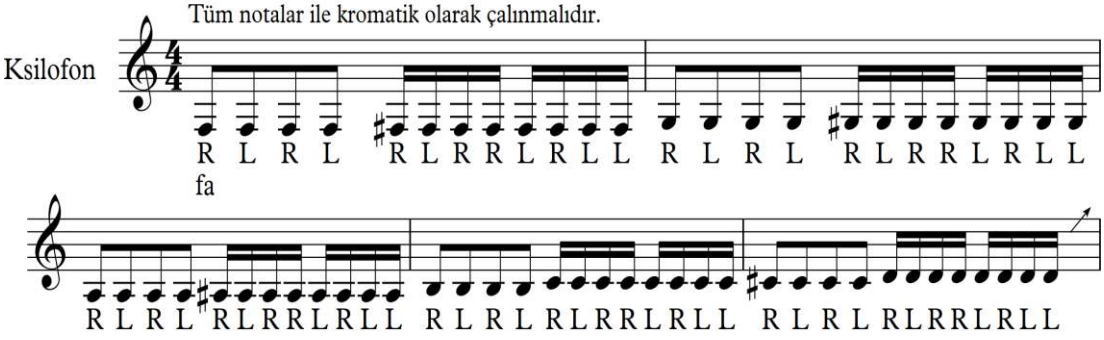

3

Kromatik Çalışmalar

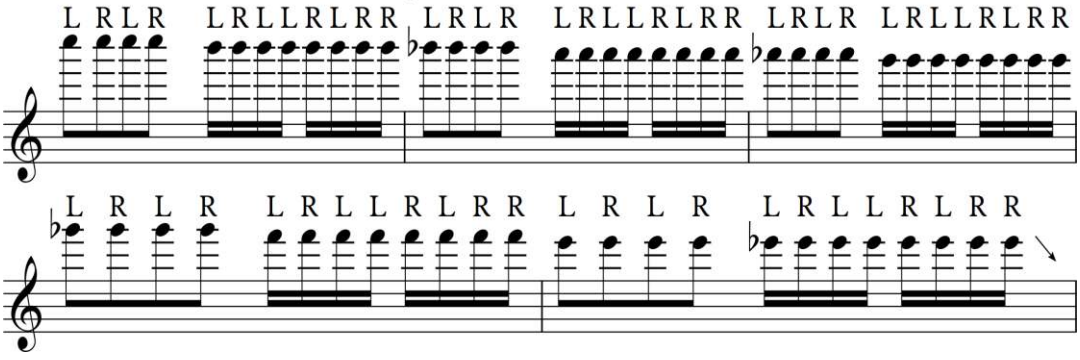
♩ = 100

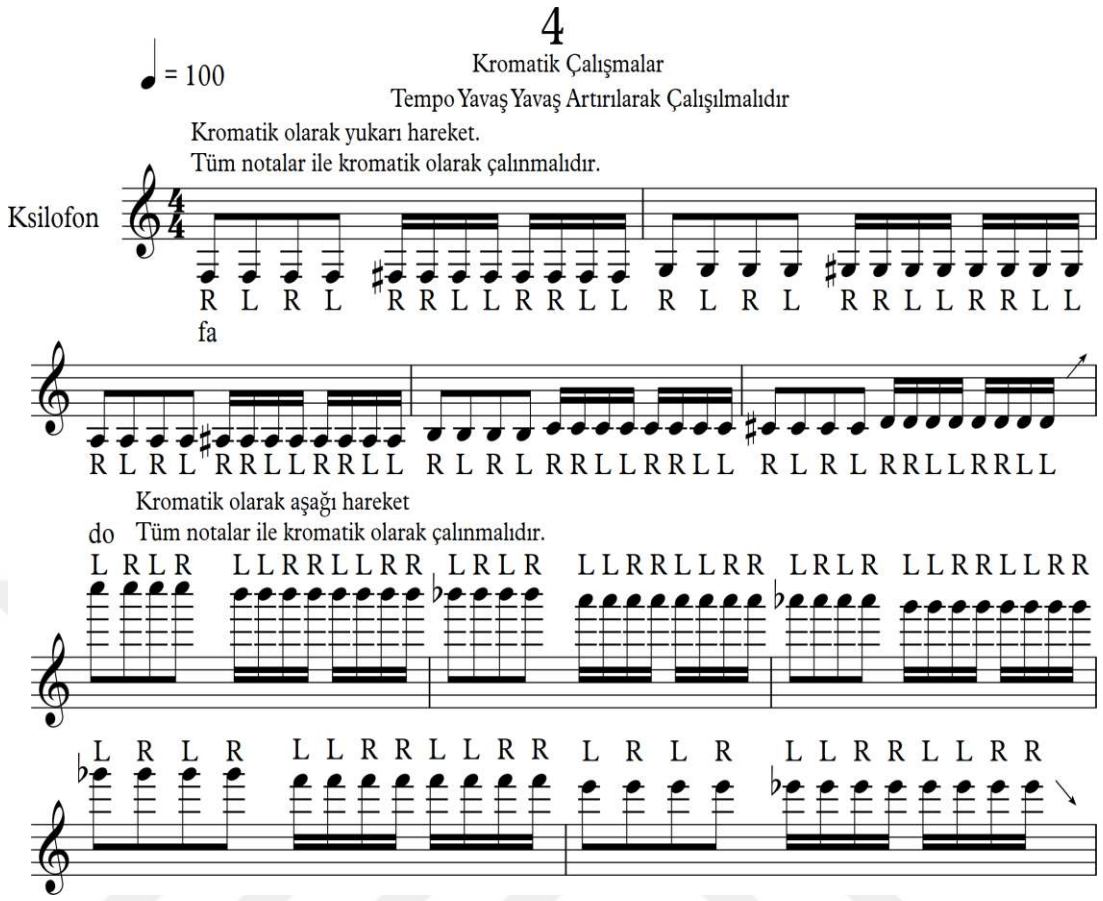
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

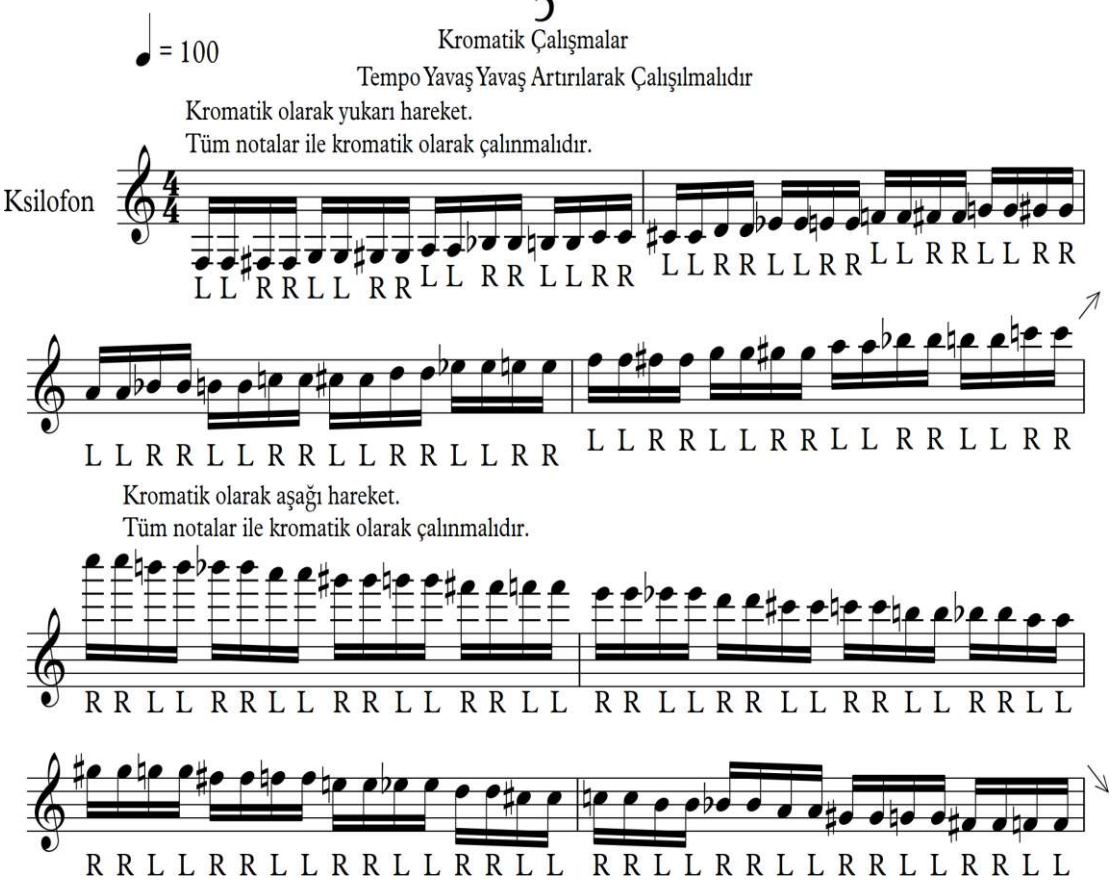
Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Kromatik olarak aşağı hareket
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

4
= 100
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
Ksilofon
R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L
fa
R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L
Kromatik olarak aşağı hareket
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
do
L R L R L L R R L R L R L L R R L R L R L L R R
L R L R L L R R L L R R L R L R L L R R L L R R

5
= 100
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
Ksilofon
L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R
L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R
Kromatik olarak aşağı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L
R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L

6

Kromatik Çalışmalar
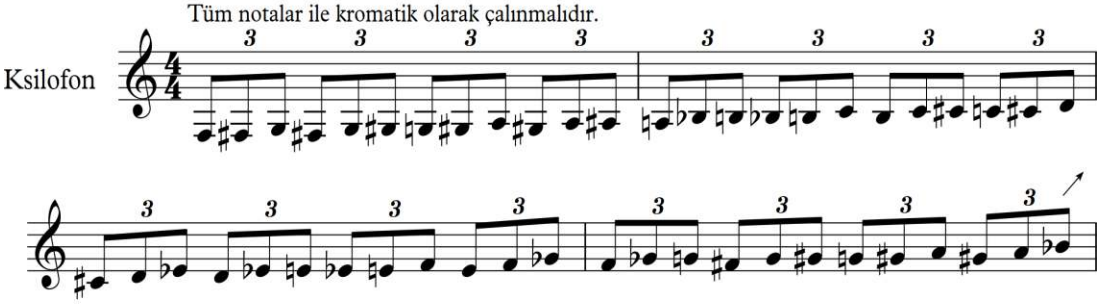
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
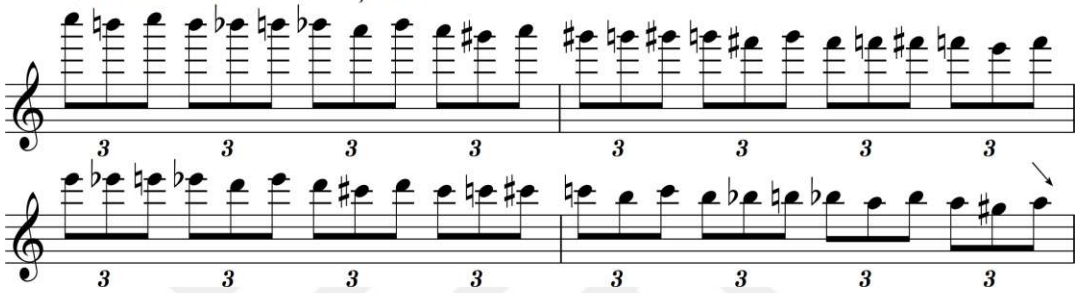
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Ksilofon

Kromatik olarak aşağı hareket

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

7

Kromatik Çalışmalar
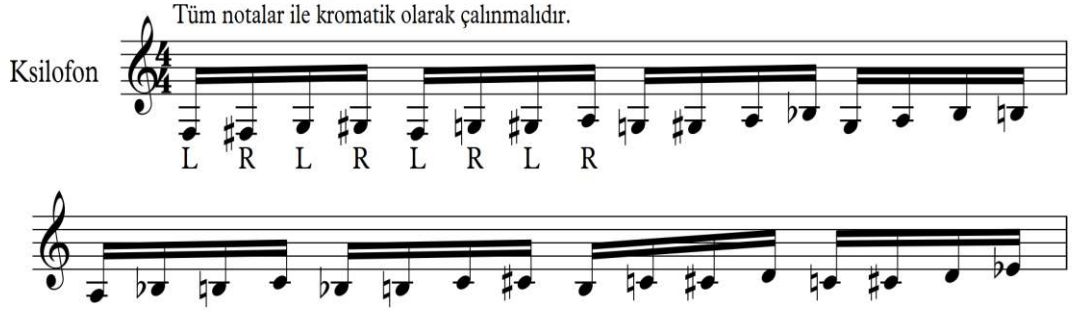
♩ = 100
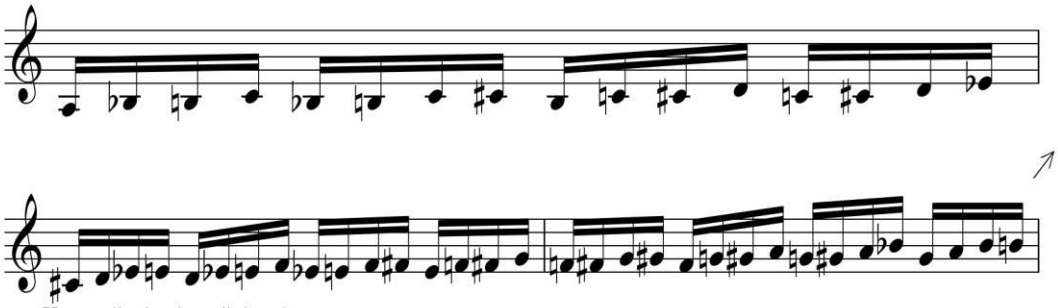
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
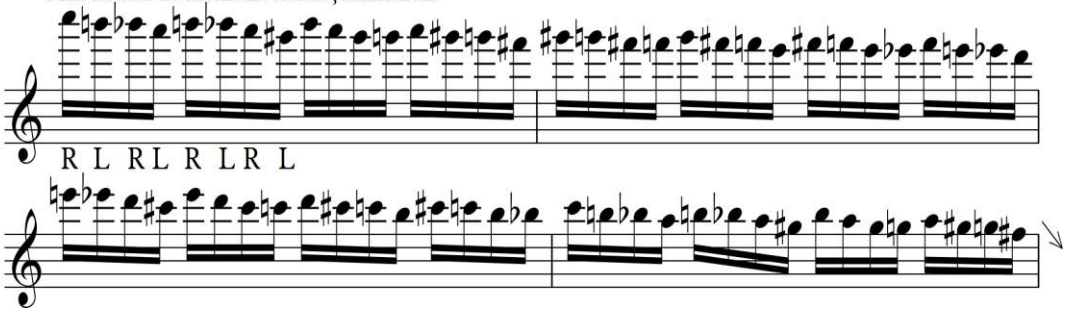
Ksilofon

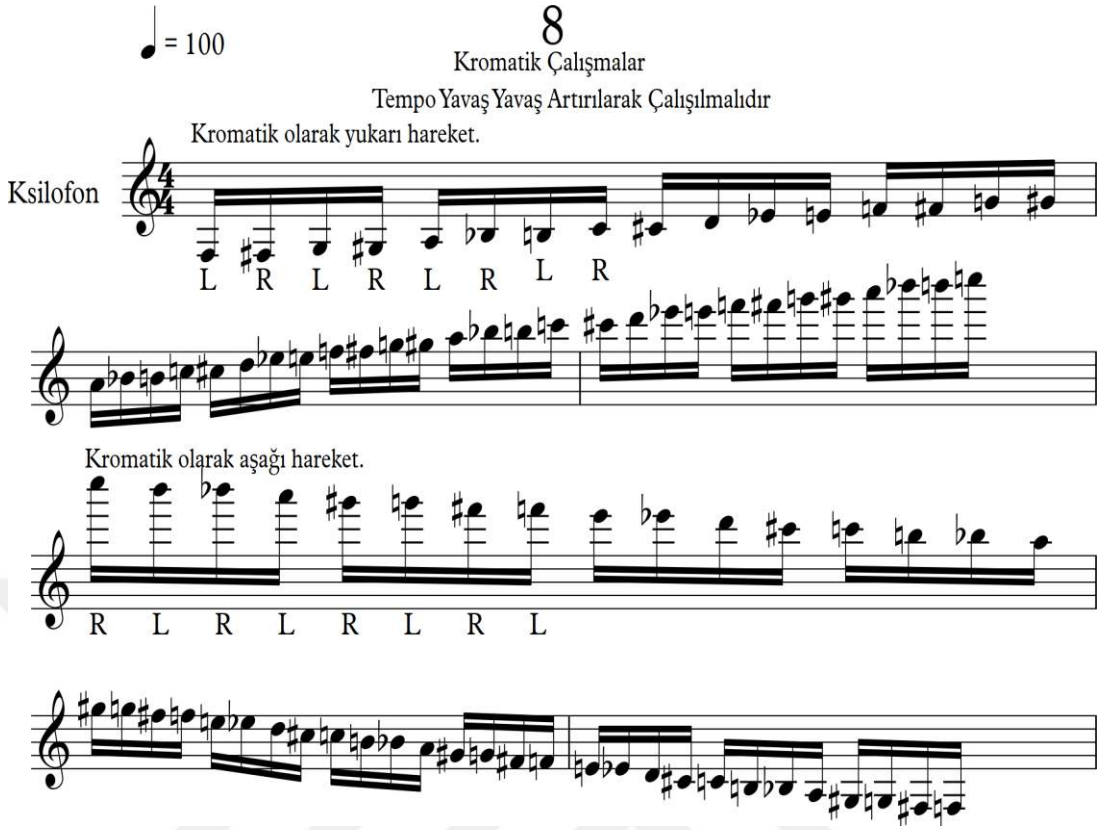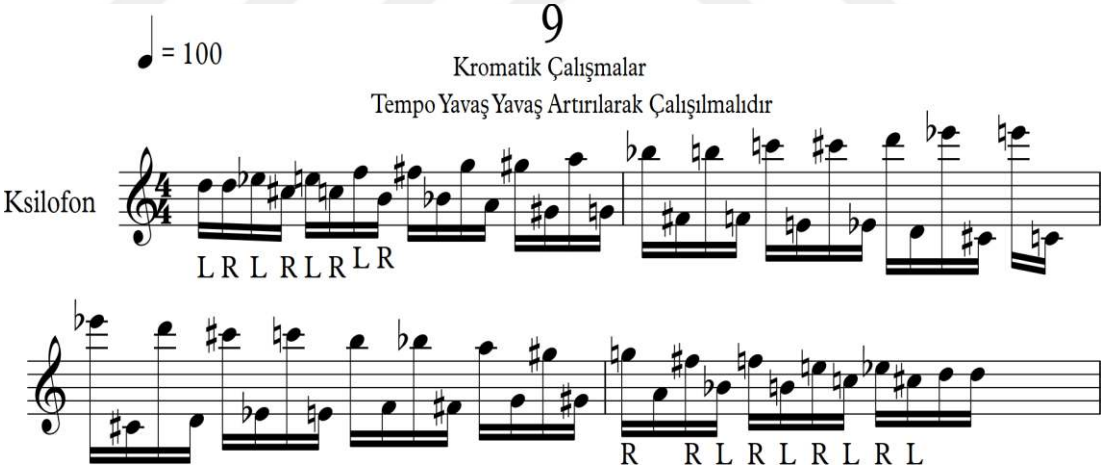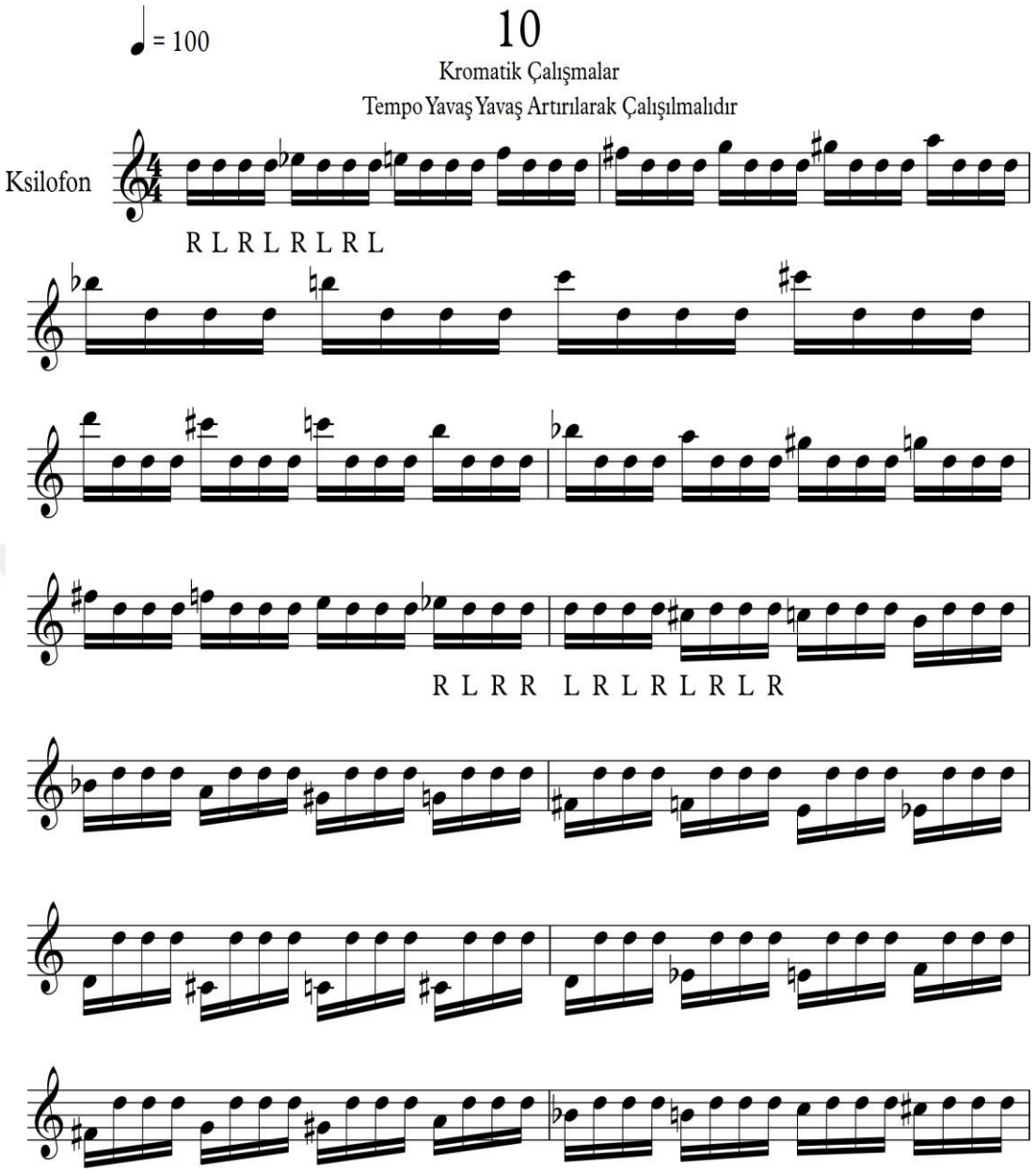

Kromatik olarak aşağı hareket.
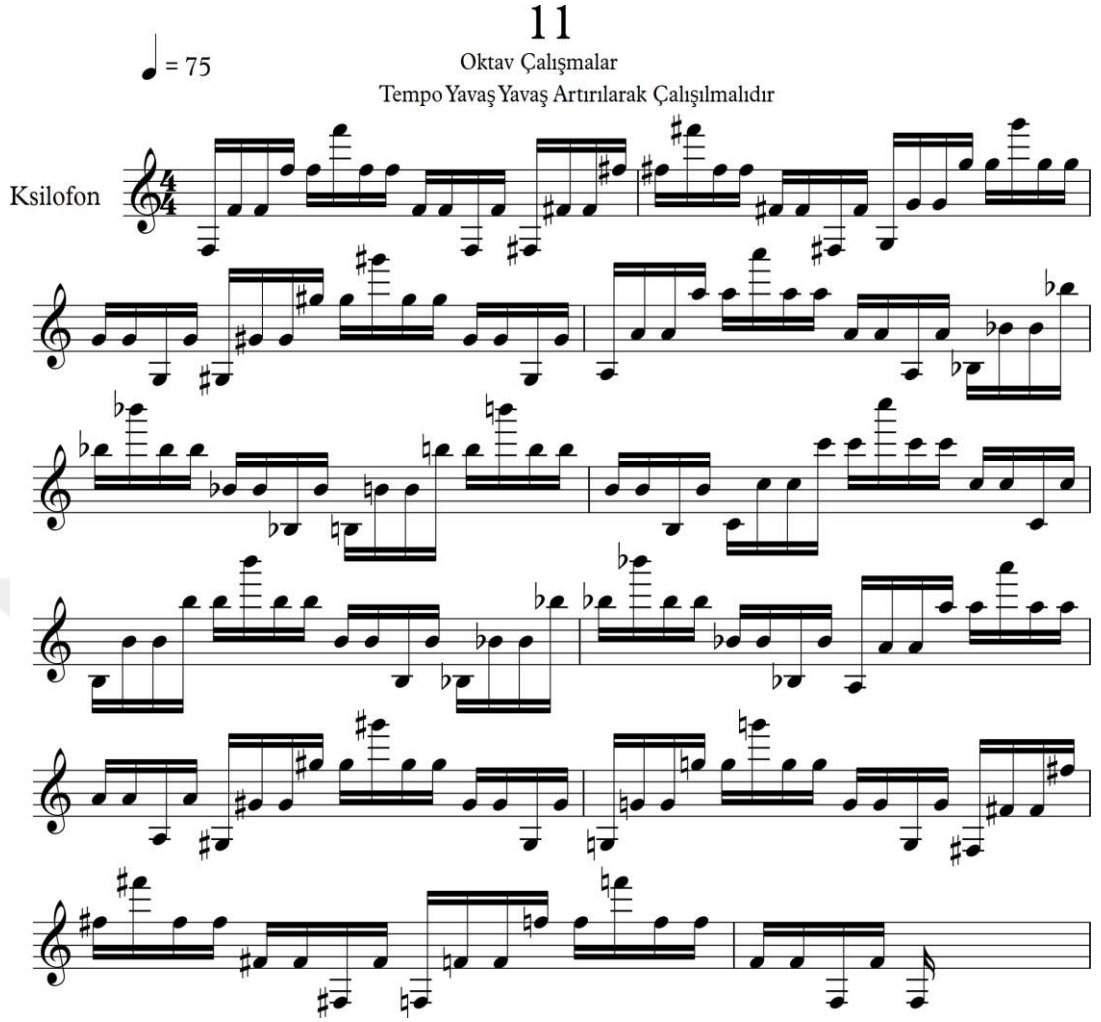
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

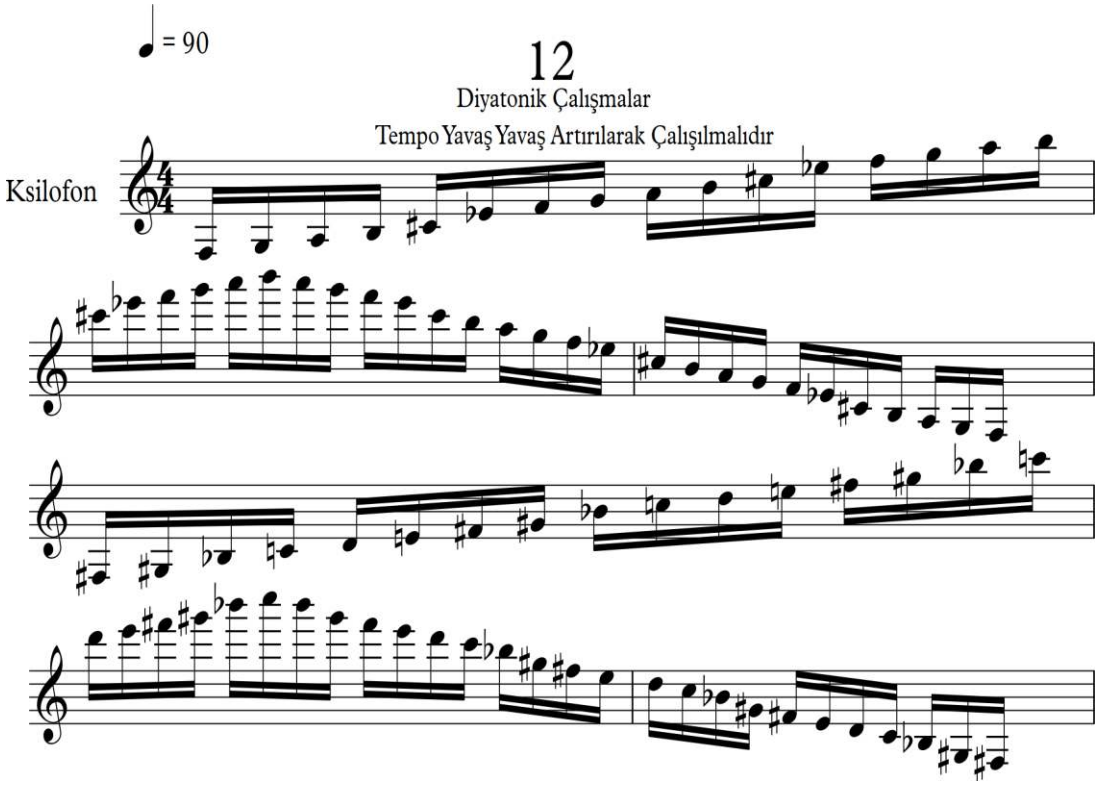

= 100
8
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Kromatik olarak yukarı hareket.
Ksilofon
L R L R L R L R
Kromatik olarak aşağı hareket.
R L R L R L R L
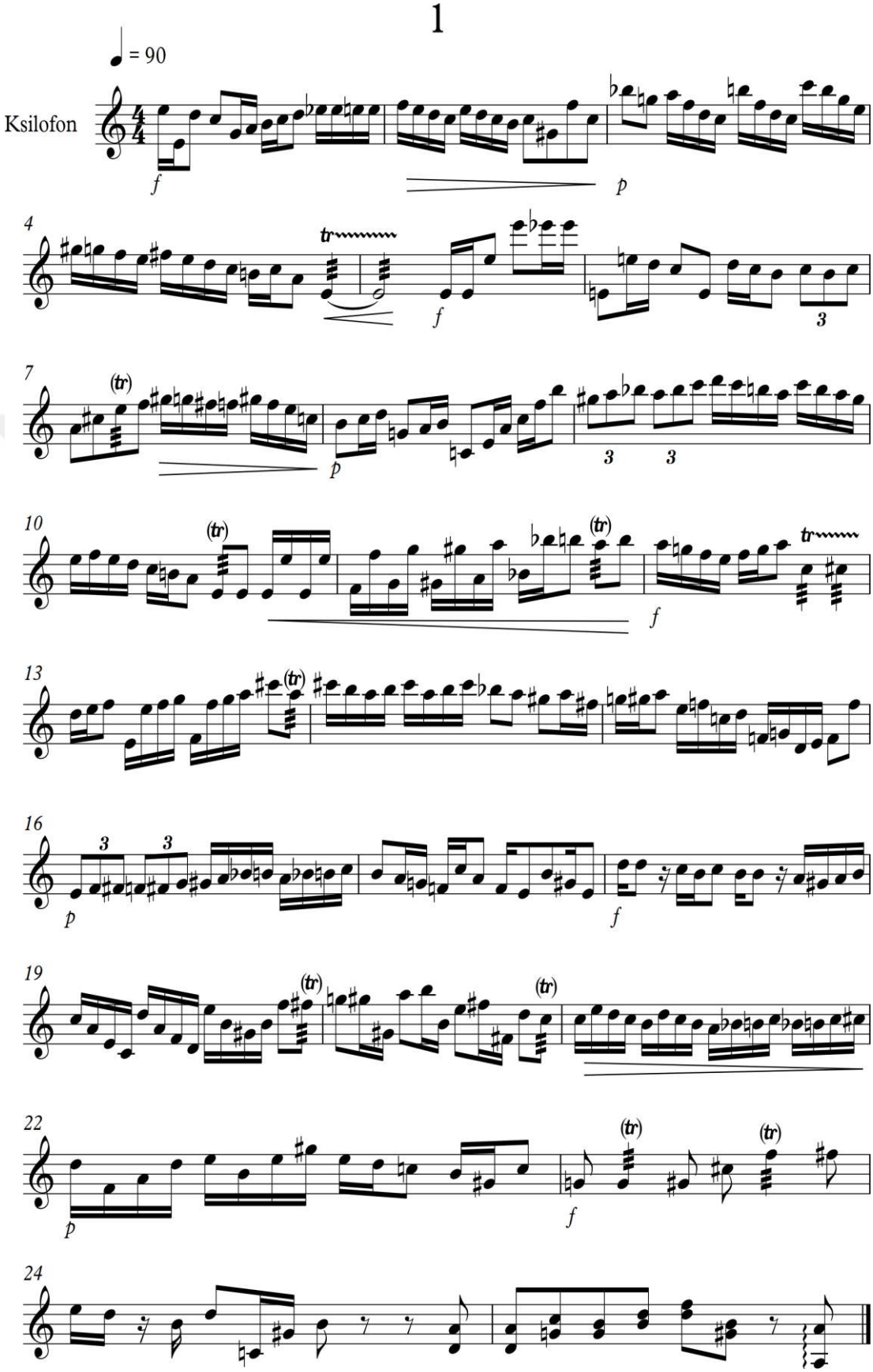

= 100
9
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
L R L R L R L R
R R L R L R L R L

♩ = 100
10
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
R L R L R L R L
R L R R L R L R L R L R

11
Oktav Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
= 75
Ksilofon
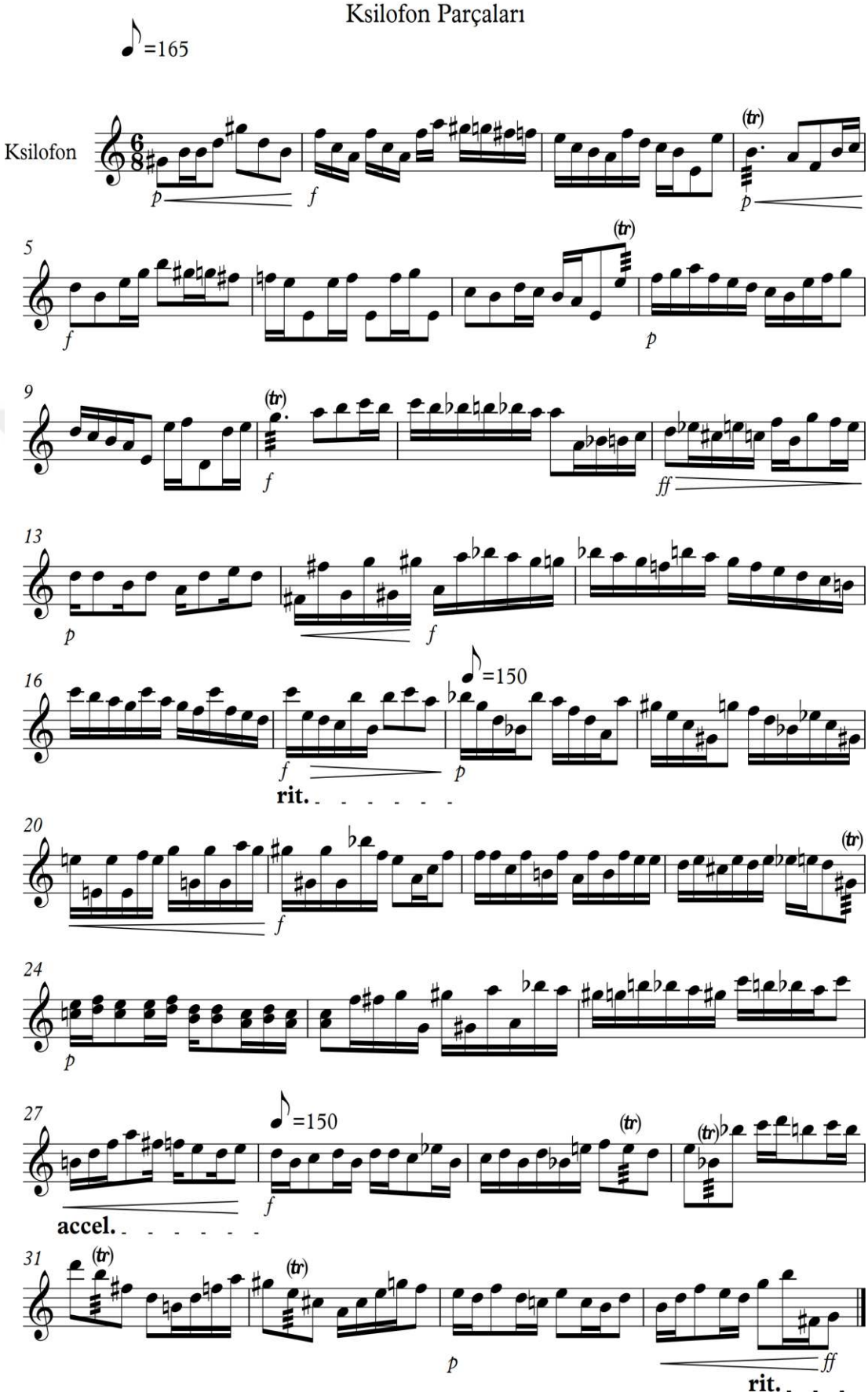

12
Diyatonik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
= 90
Ksilofon

Ksilofon Parçaları
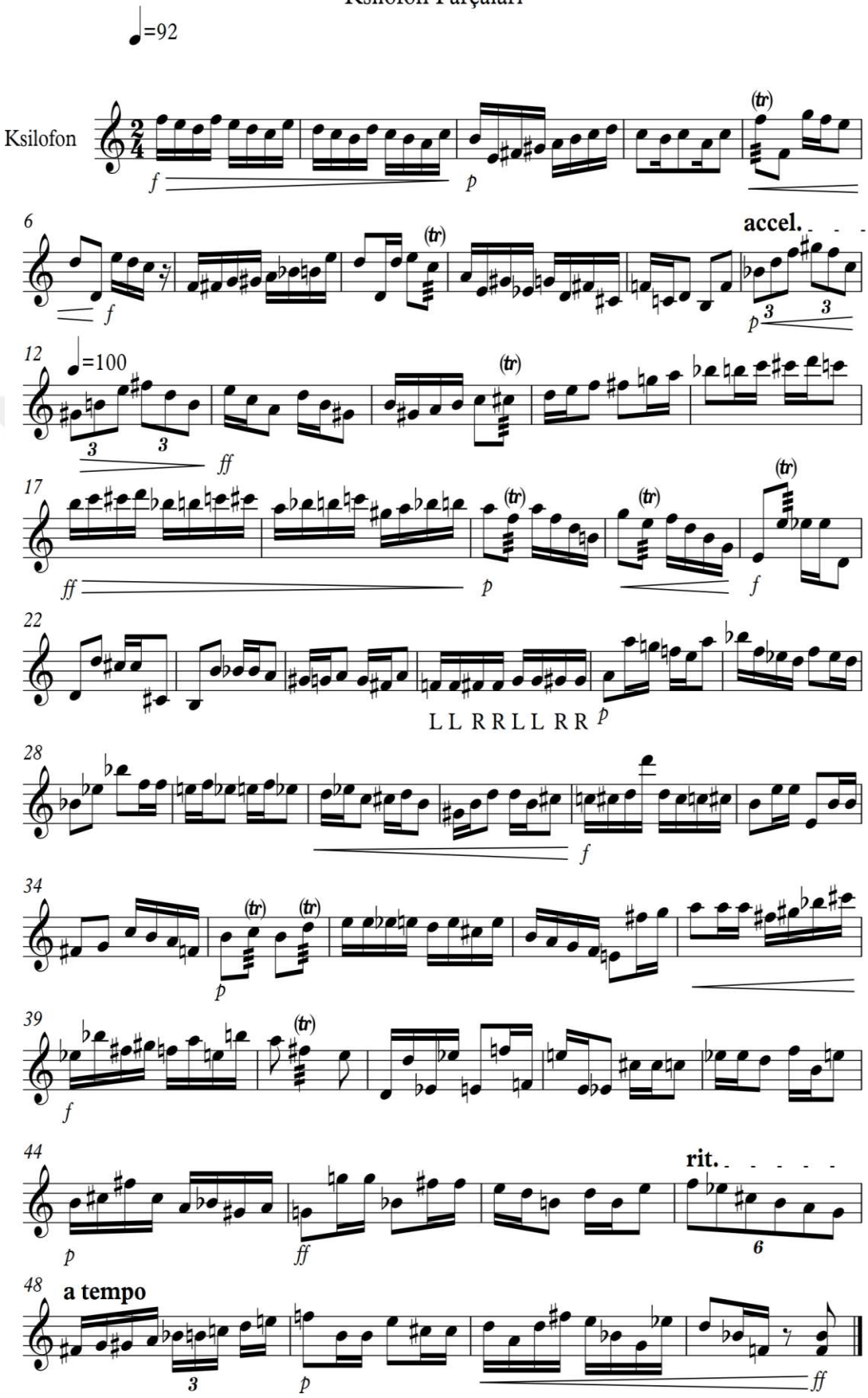

2

Ksilofon Parçaları

3

Ksilofon Parçaları
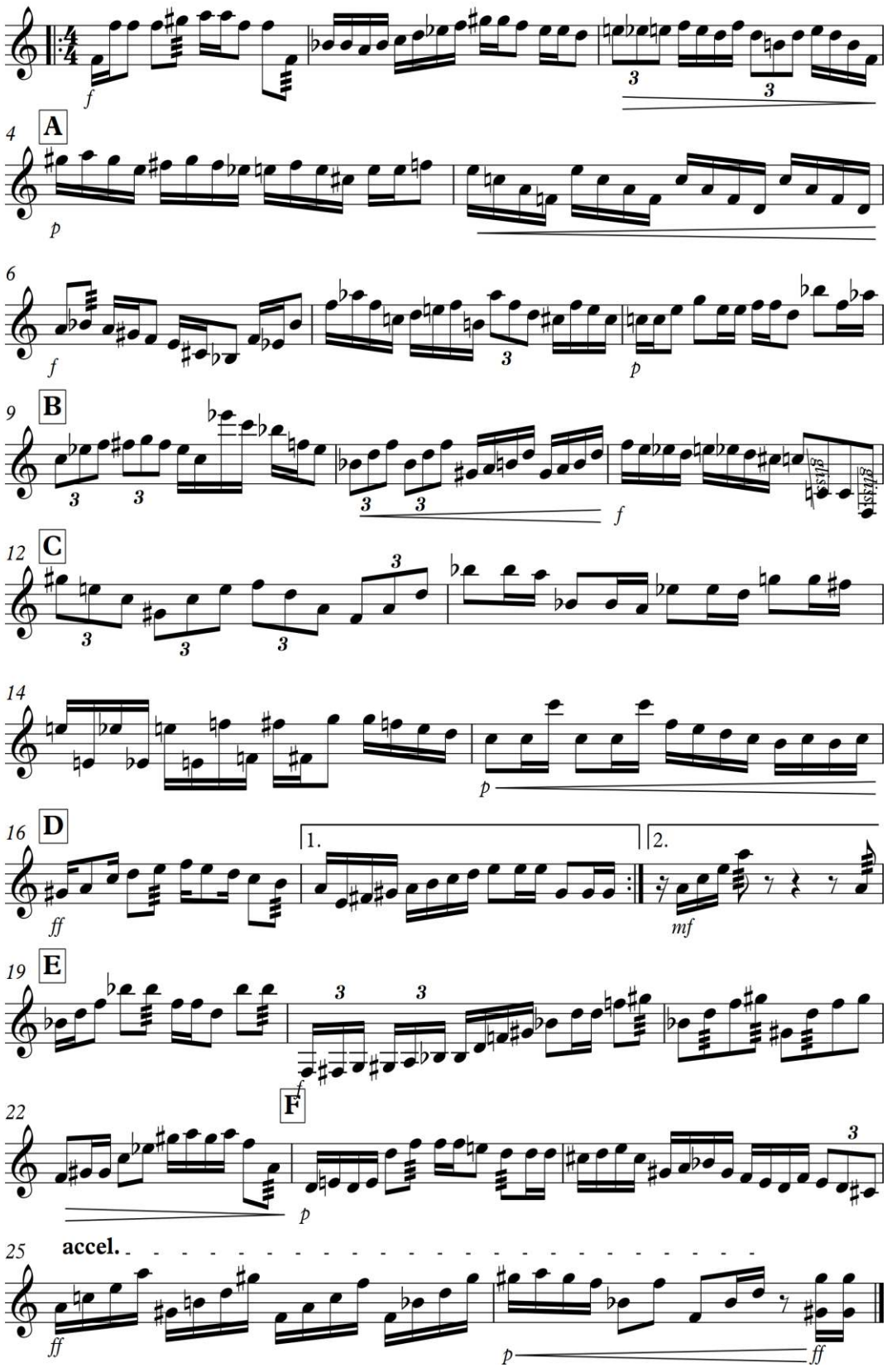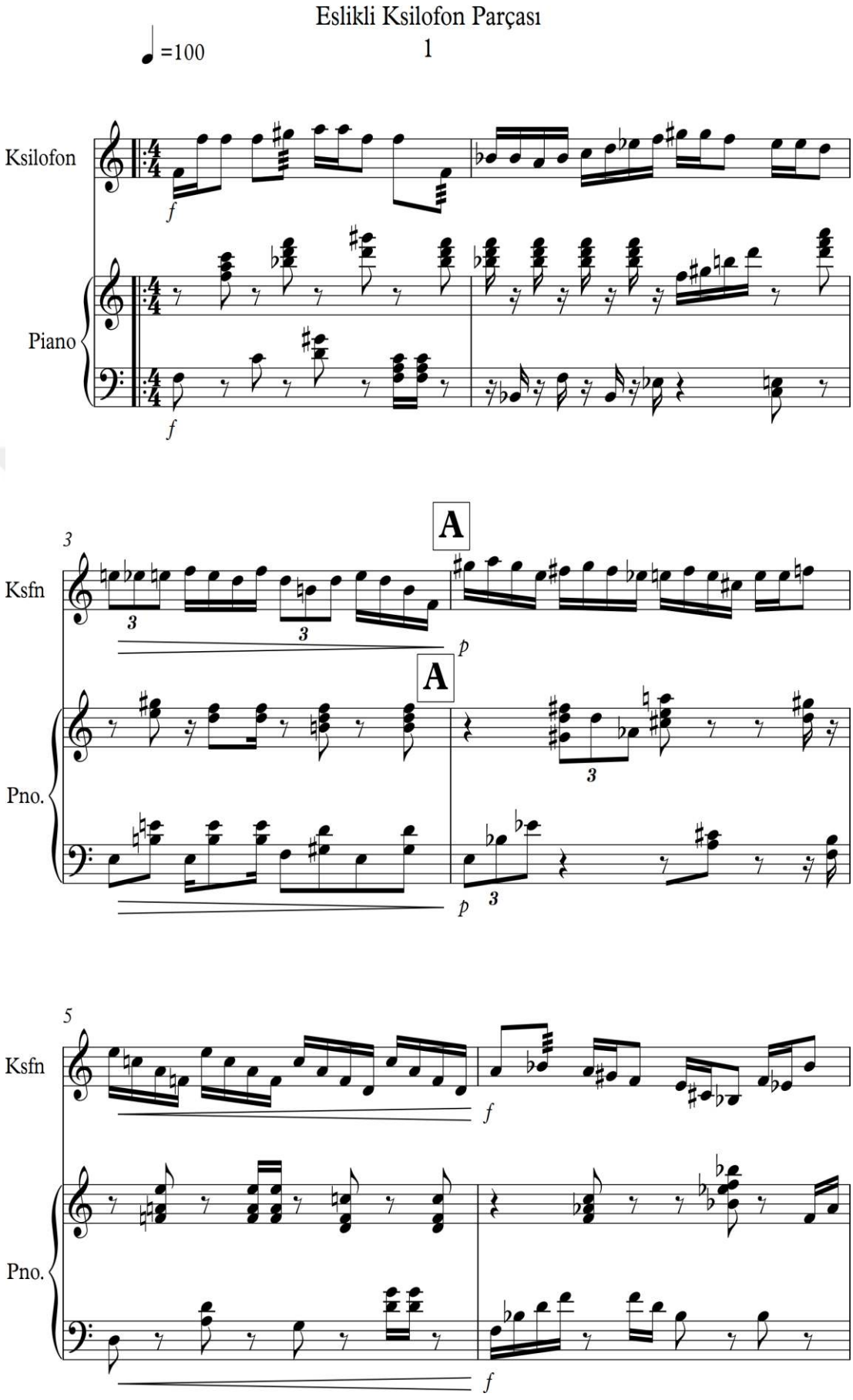

Ksilofon
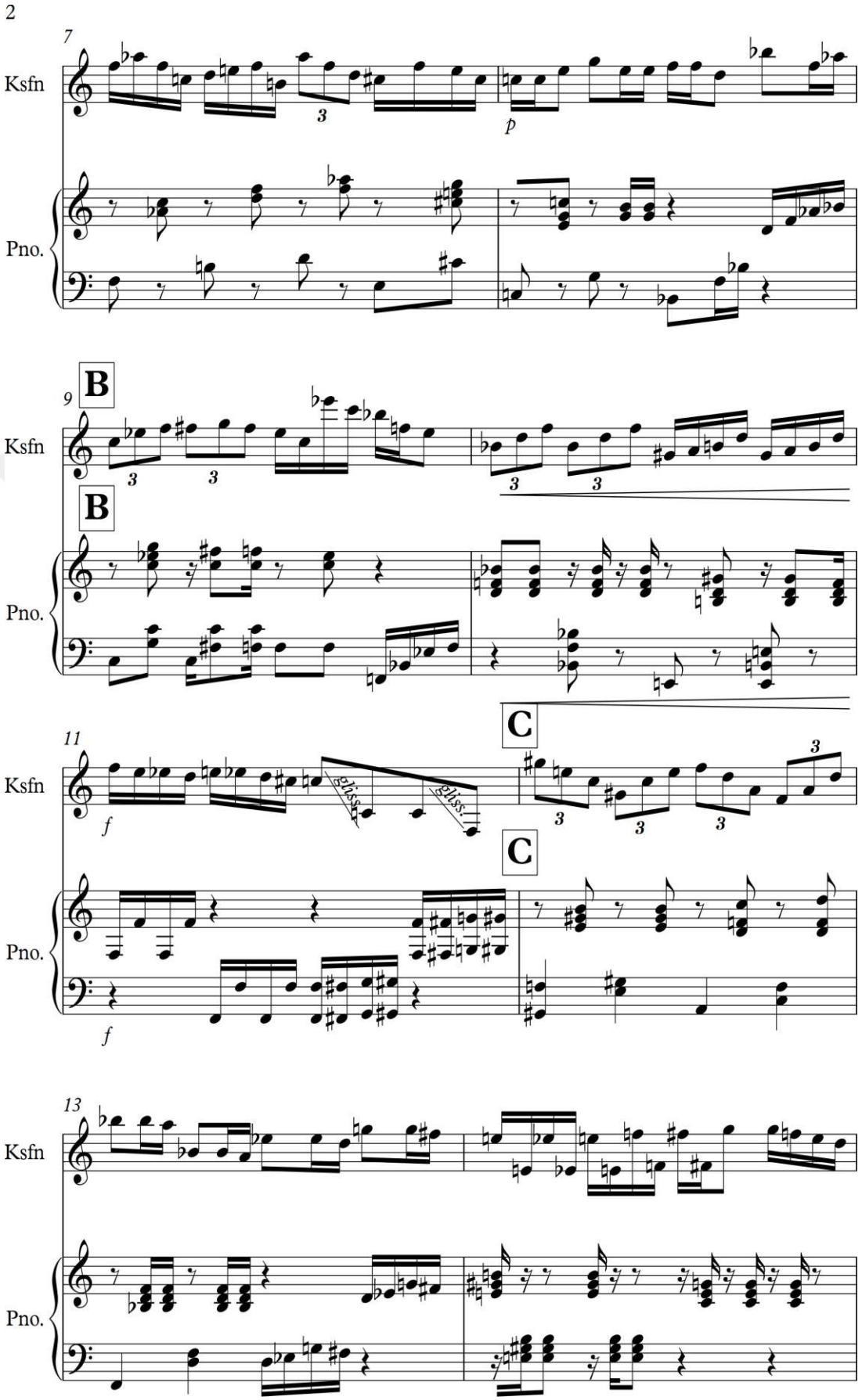
Eslikli Ksilofon Parçası
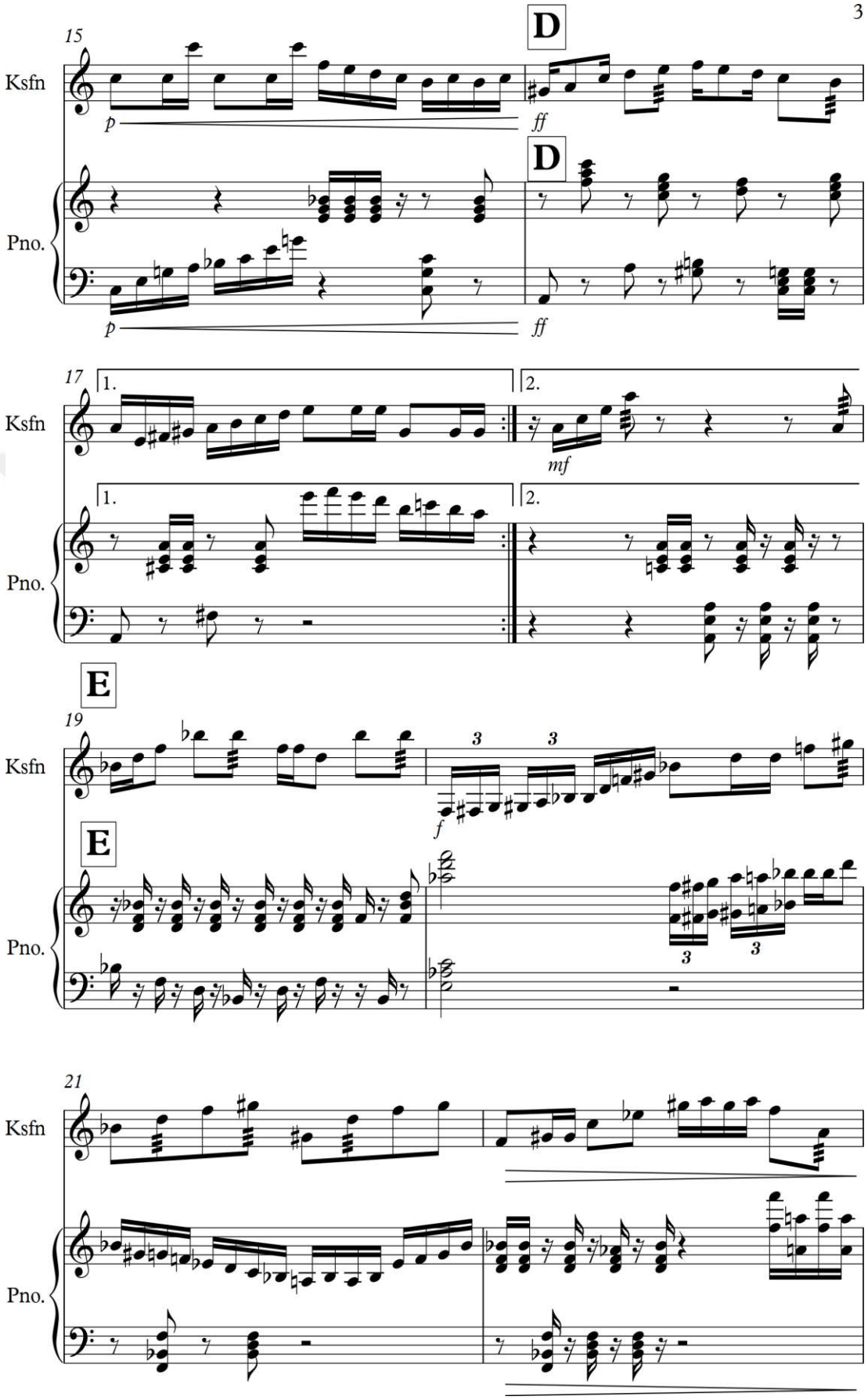
1
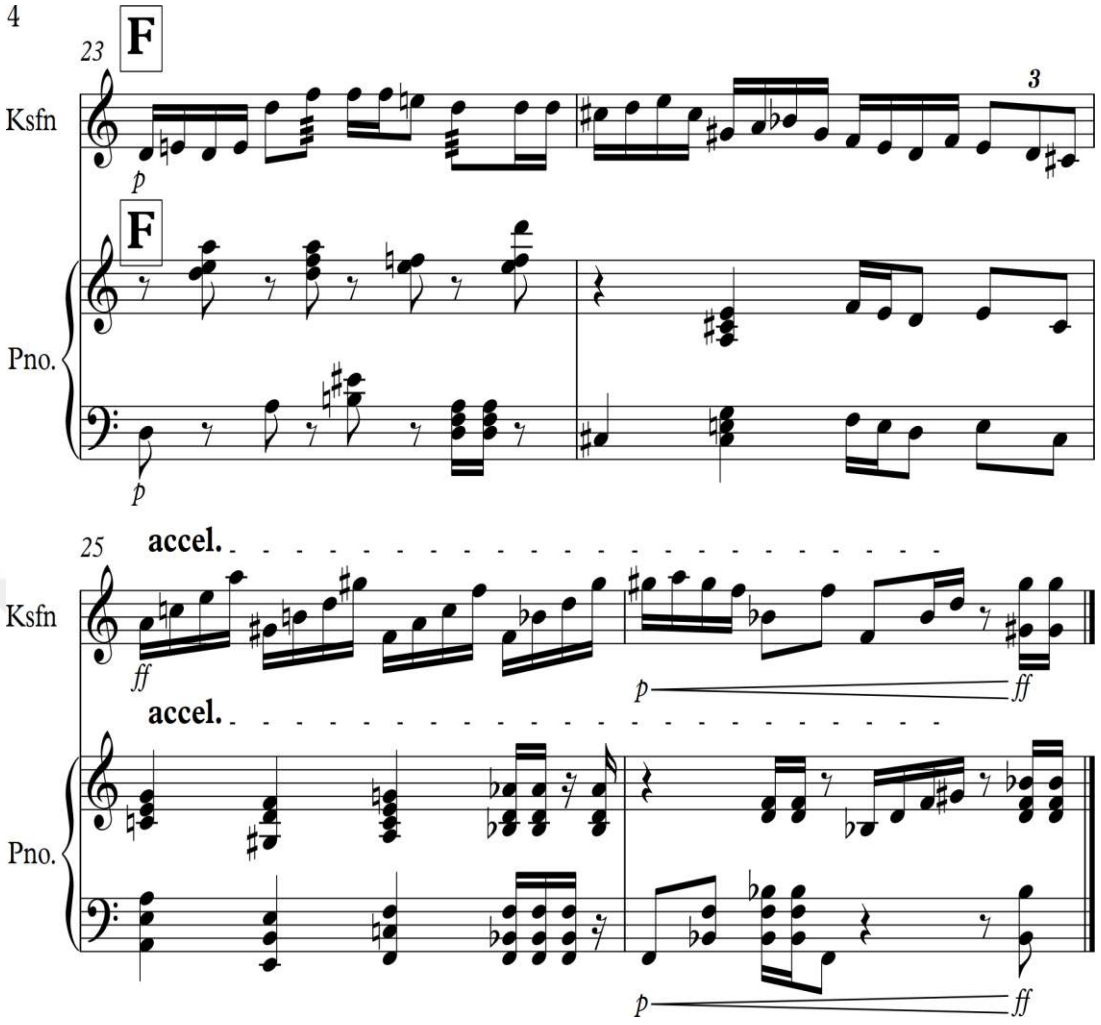
♩=100

Eslikli Ksilofon Parçası
1
♩=100
Ksilofon
Piano
Ksfn
Pno.
A
A
Ksfn
Pno.

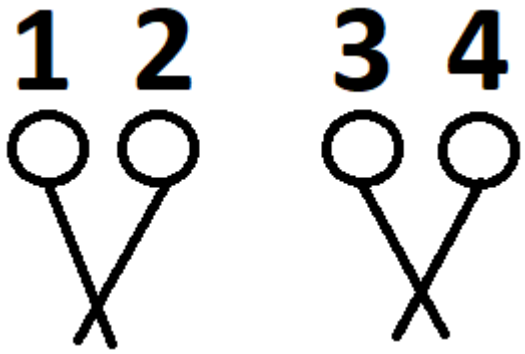

2
7
Ksfn
Pno.
p
9
B
Ksfn
B
Pno.
11
Ksfn
f
C
C
Pno.
f
13
Ksfn
Pno.

3
15
D
Ksfn
Pno.
p
ff
17
1.
2.
mf
E
19
f
21

4
23
F
Ksfn
p
3
F
Pno.
p
25
accel.
Ksfn
ff
p
ff
accel.
Pno.
p
ff

Marimba
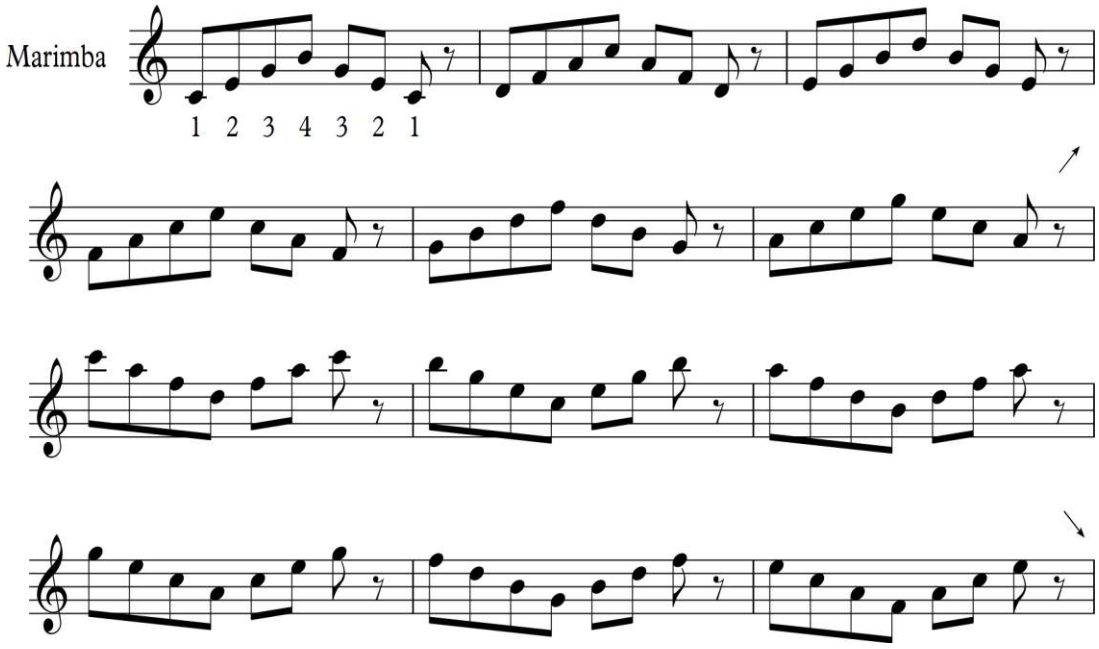
Marimba dört malet tutuş pozisyonu için belirlenen numaralar

Marimba Isınma Çalışmaları
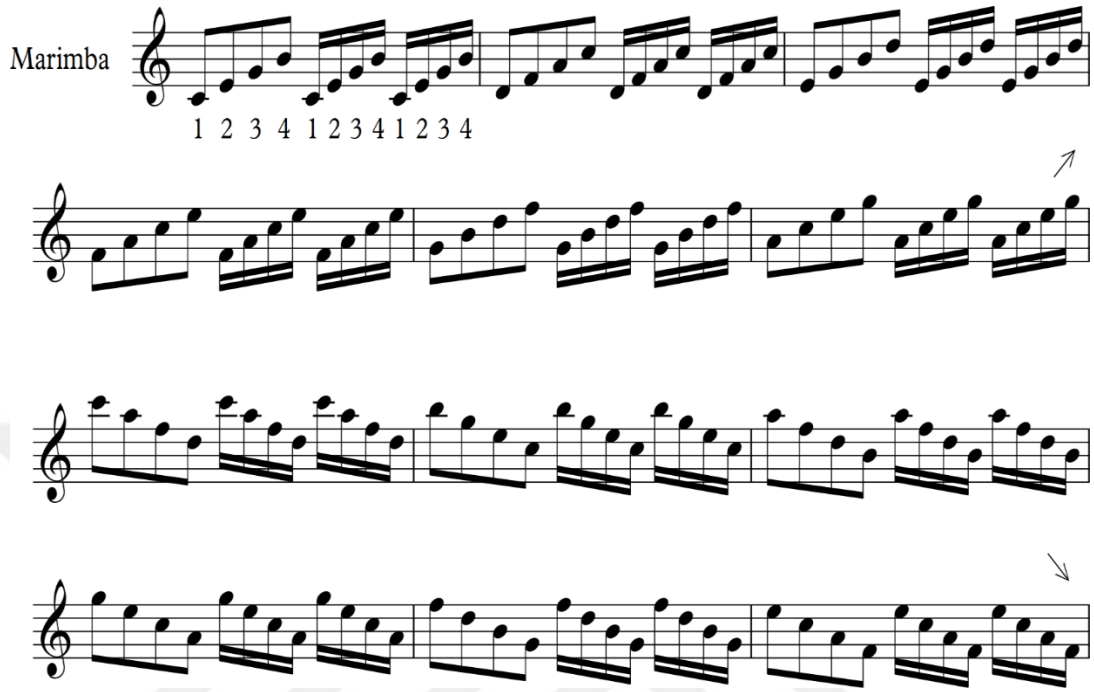
1

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
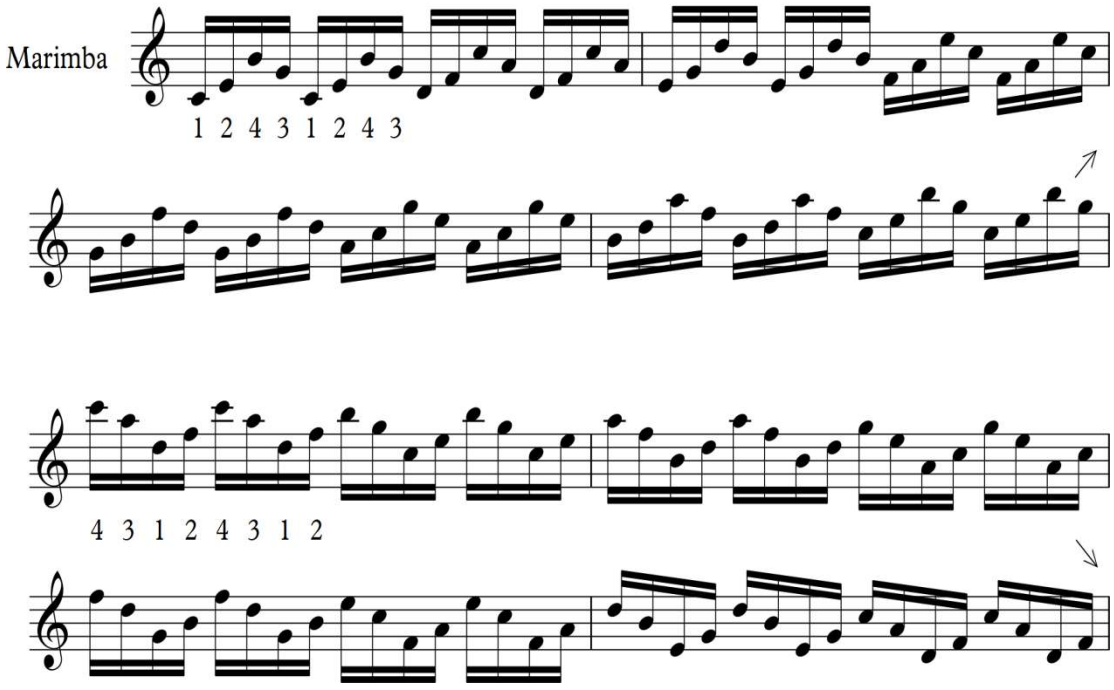

Marimba Isınma Çalışmaları
2

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
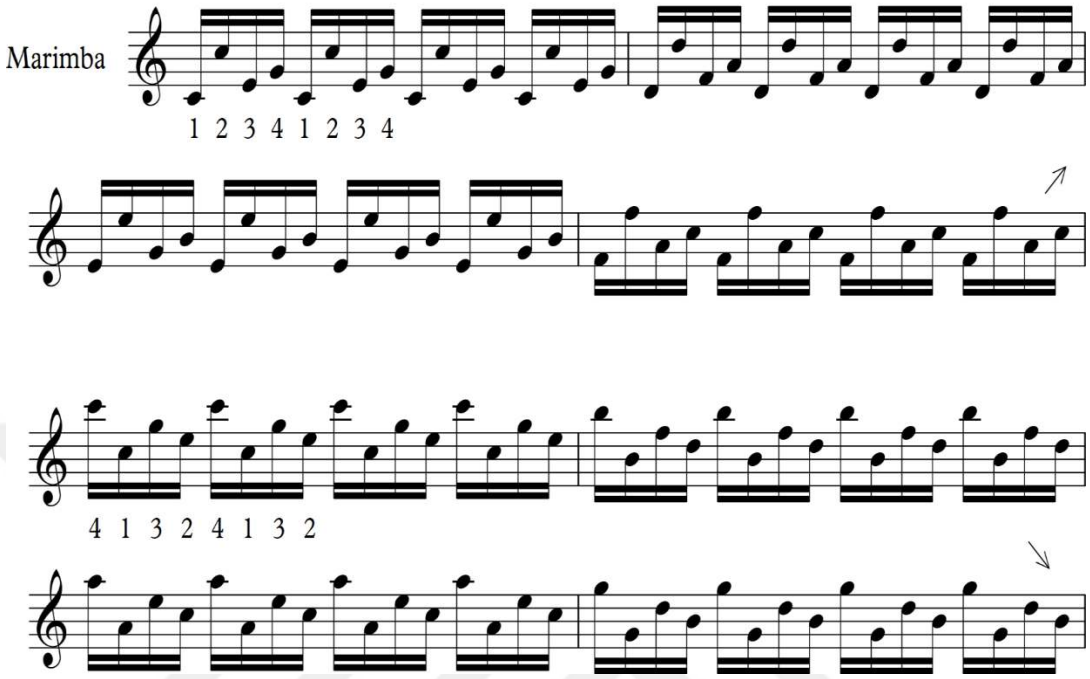

Marimba Isınma Çalışmaları
3

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
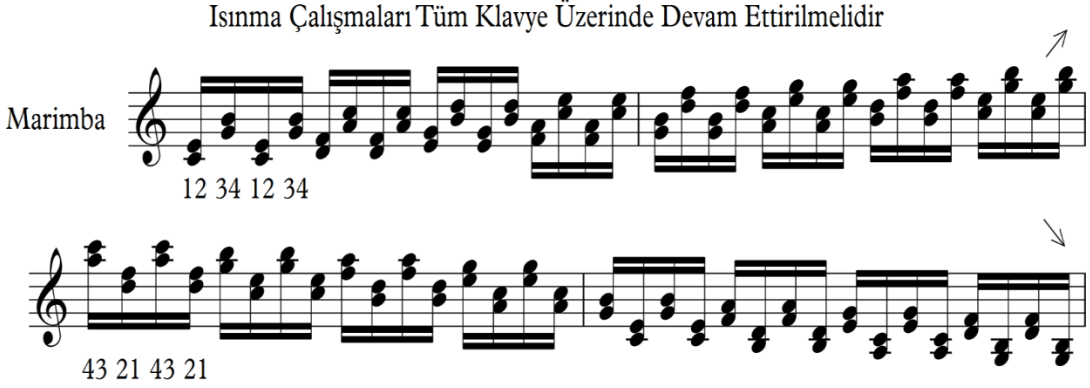

Marimba Isınma Çalışmaları
4

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları
5

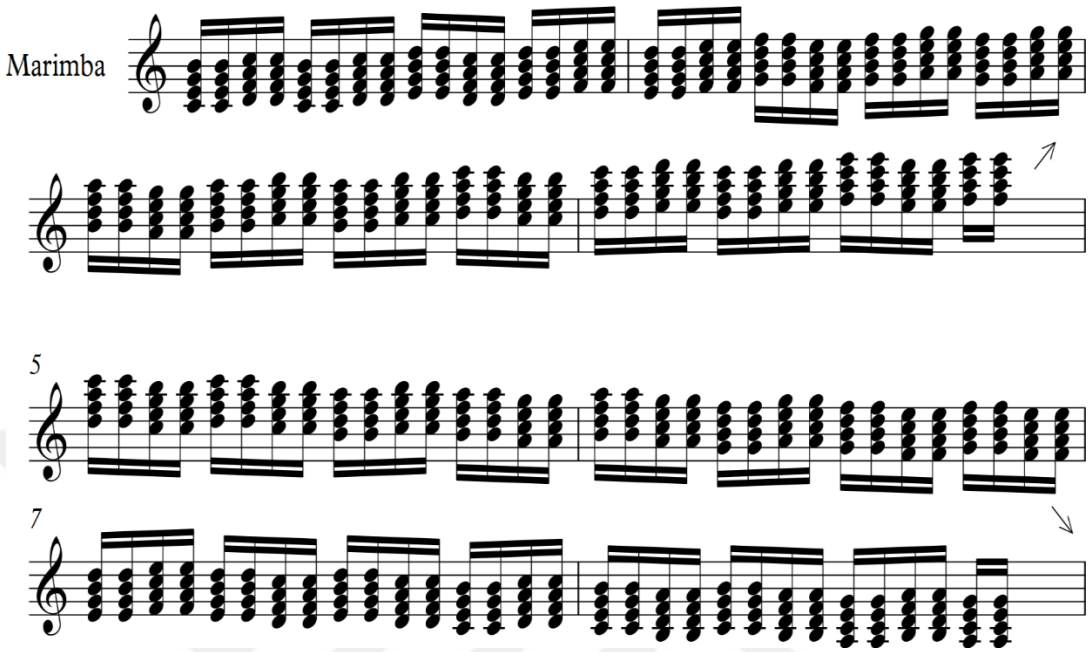
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
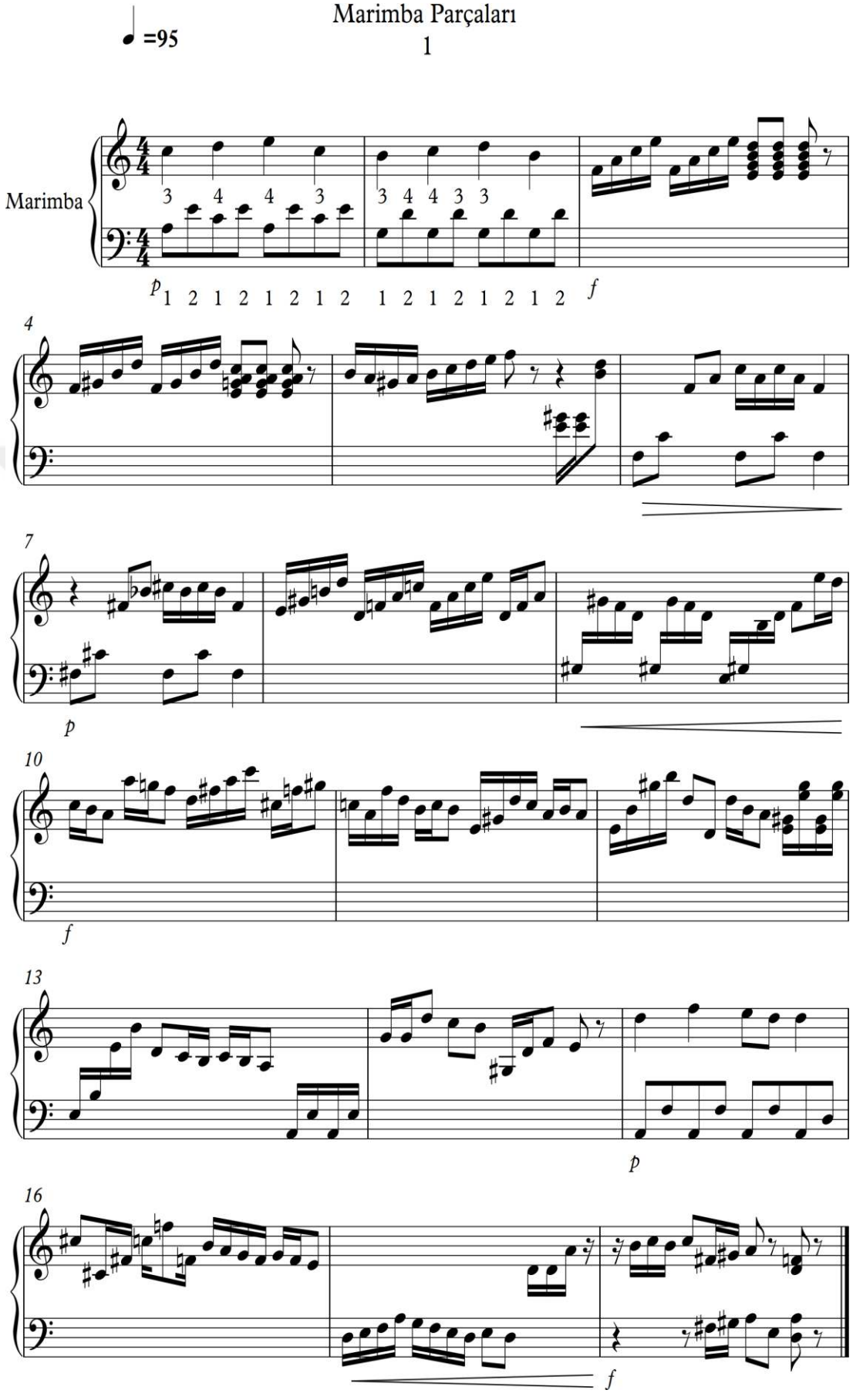

Marimba Isınma Çalışmaları

6

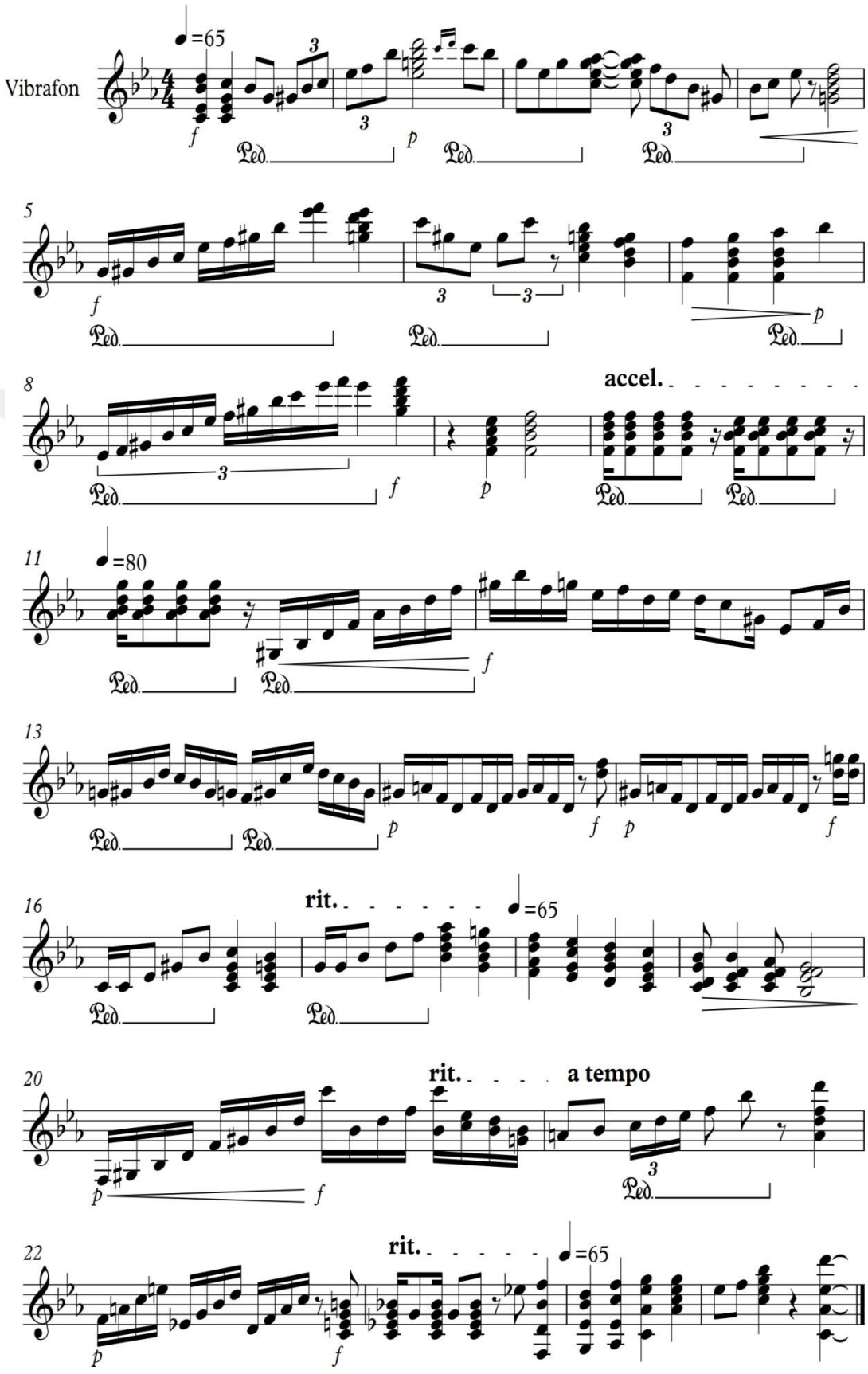
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Parçaları
1
♩ =95
Marimba
p
f
p
f
p
f

Vibrafon Parçaları

1

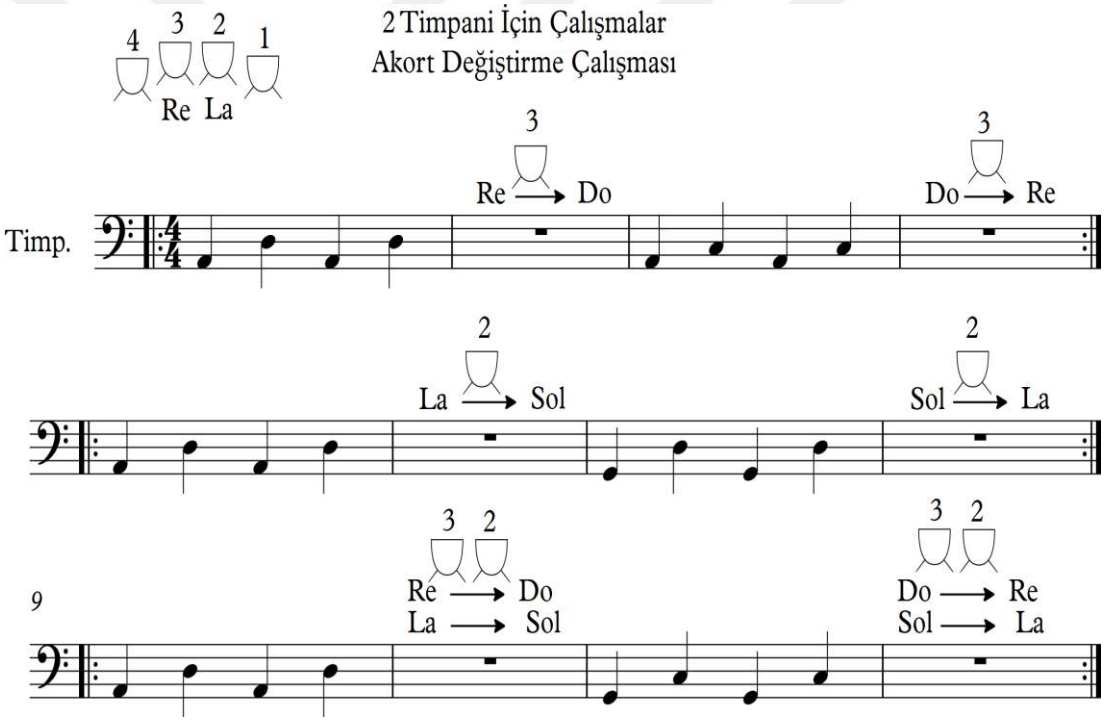

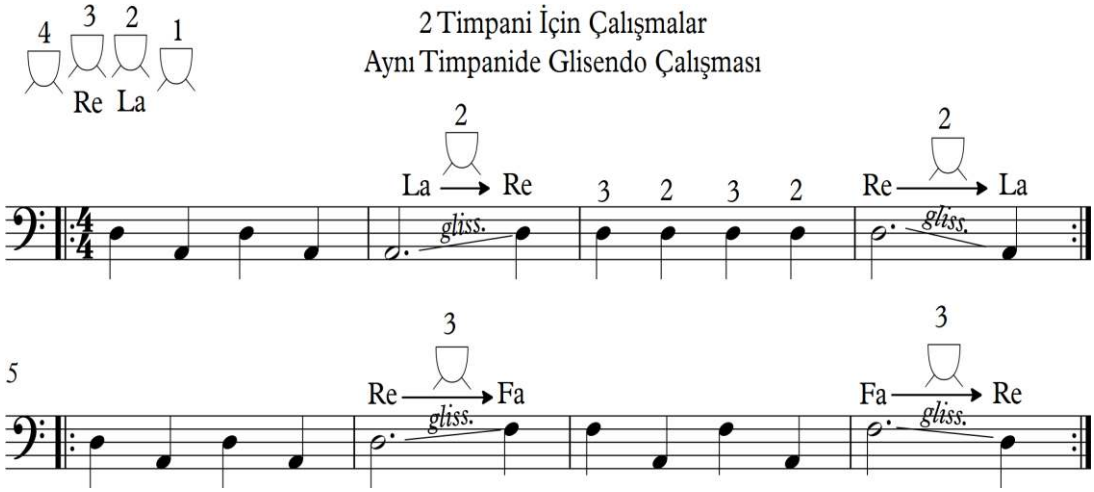
BÖLÜM III
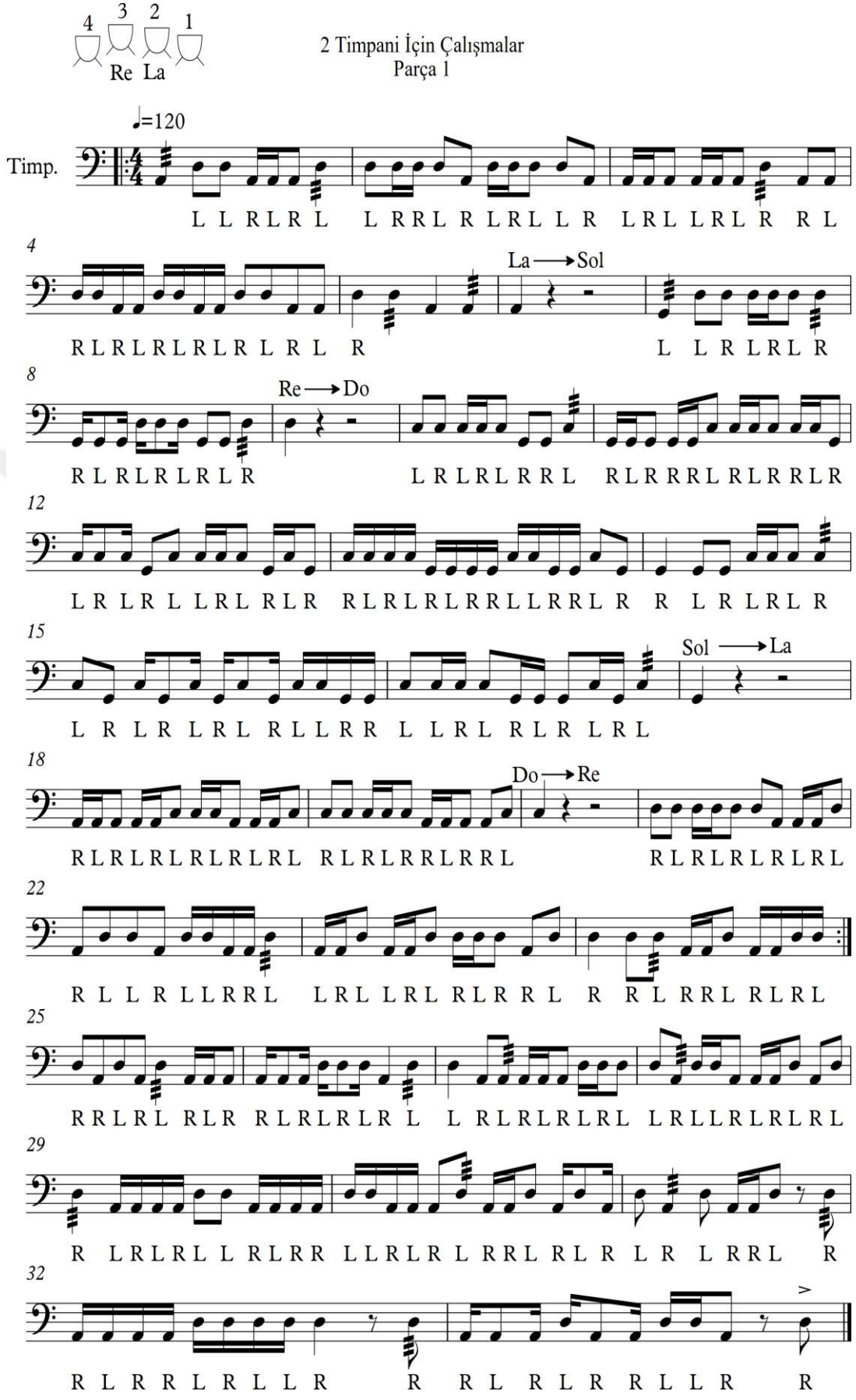
TİMPANİ
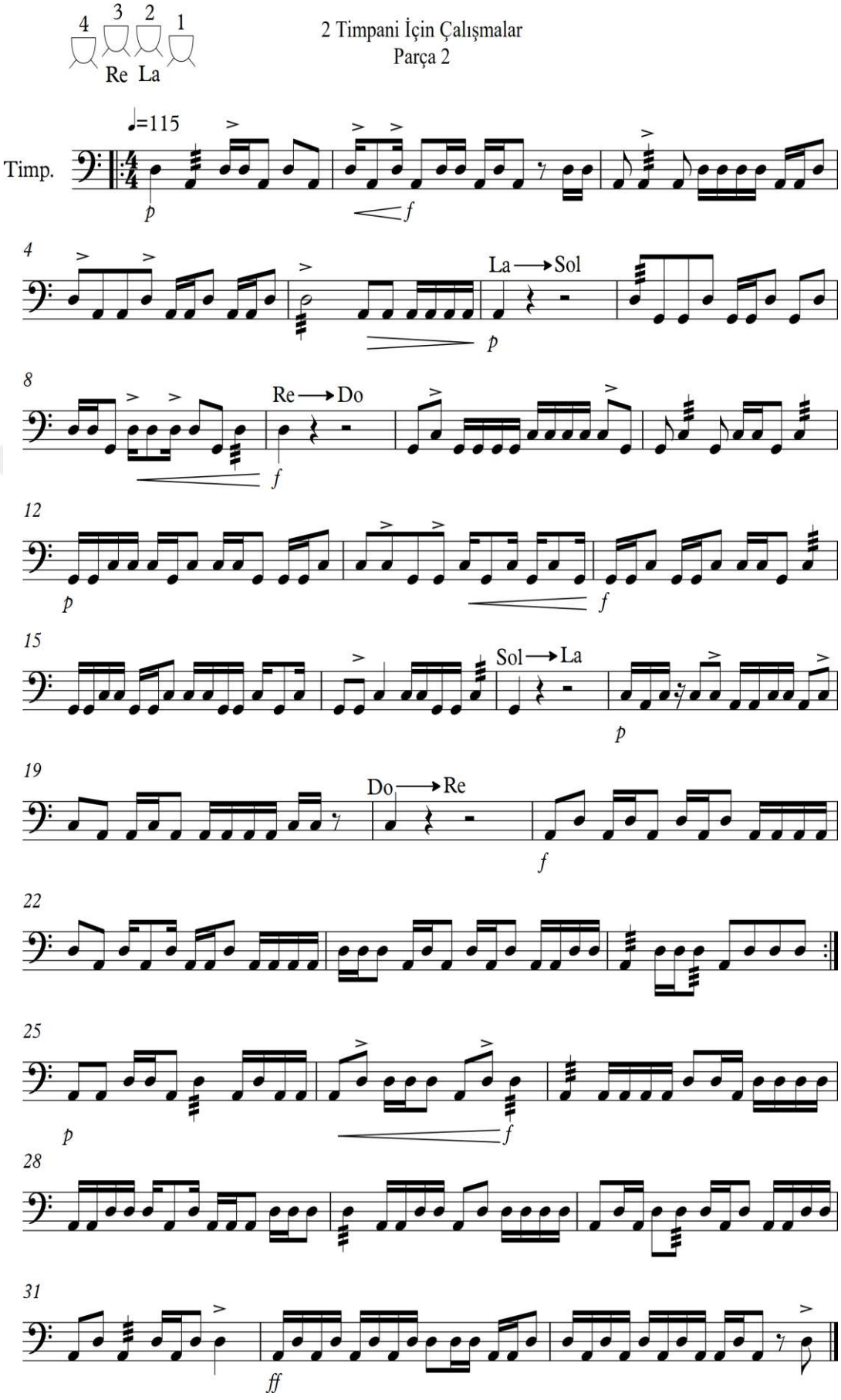
Timpani ses aralıkları
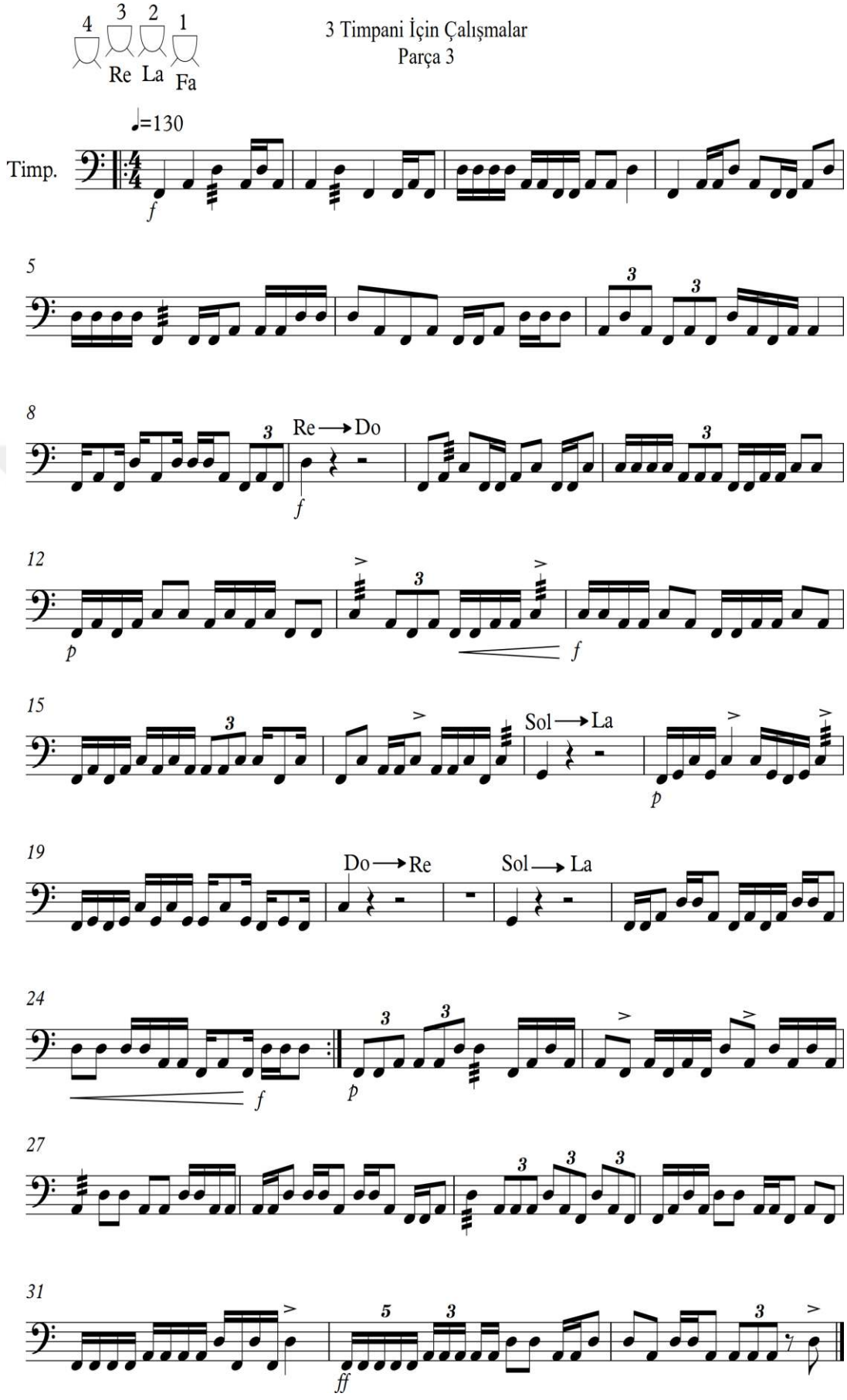

4 3 2 1
Re La
2 Timpani İçin Çalışmalar
Aynı Timpanide Glisendo Çalışması
2
La → Re
gliss.
3 2 3 2
2
Re → La
gliss.
5
3
Re → Fa
gliss.
3
Fa → Re
gliss.
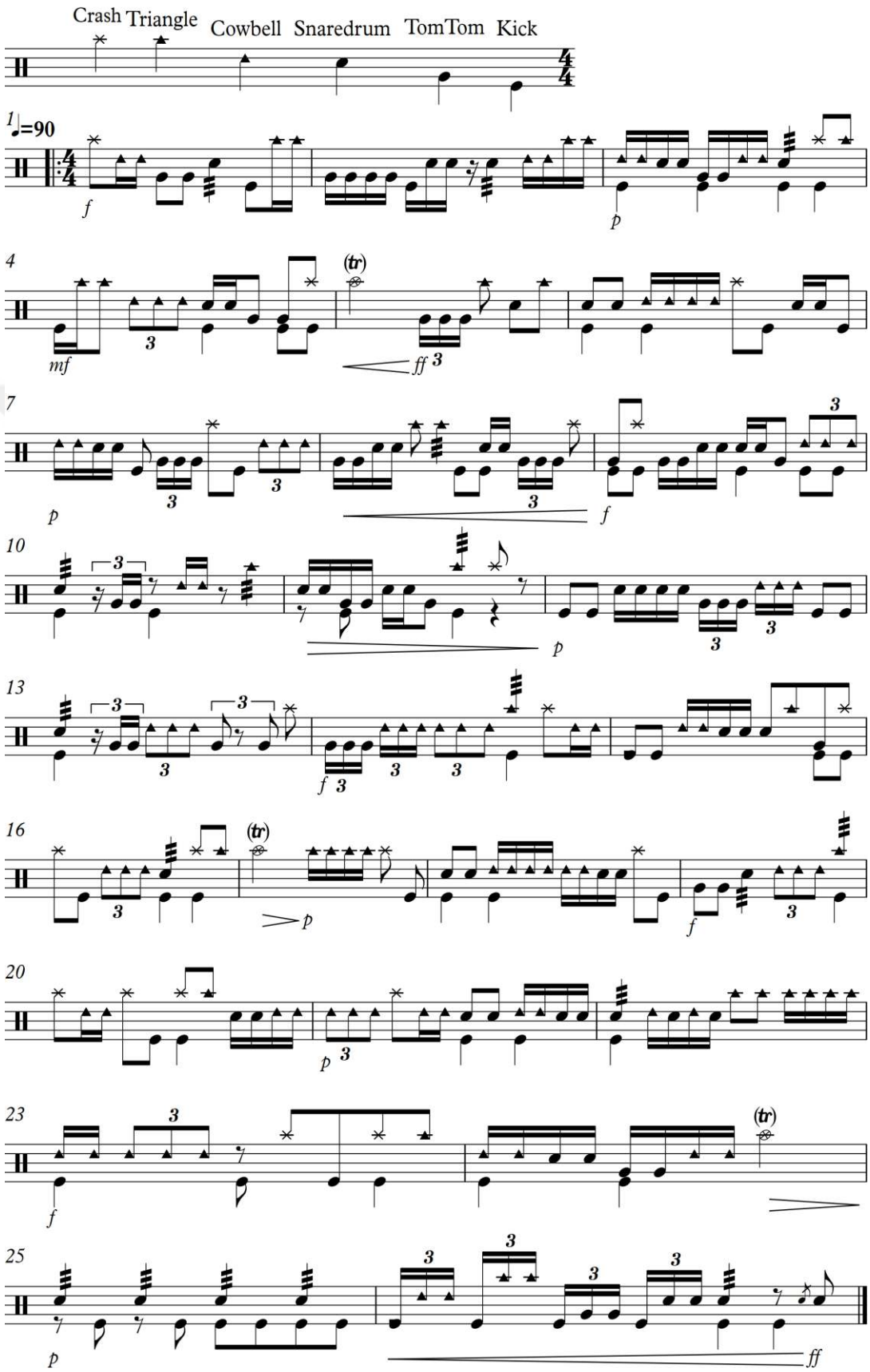

4 3 2 1
Re La
2 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 1
♩=120
Timp.
L L R L R L L R R L R L R L L R L R L L R L R R L
4
La → Sol
R L R L R L R L R L R L R L R L R L L R L R L R
8
Re → Do
R L R L R L R L R L R R L R L R R L R L R R L R L R R L R
12
L R L R L L R L R L R R L R L R R L R R L L R R L R L R
15
Sol → La
L R L R L R L R L L R R L L R L R L R L R L
18
Do → Re
R L R L R L R L R L R L R L R L R R L R R L R L R L R L R L
22
R L L R L L R R L L R L L R L R L R L R R L R R L R R L R L
25
R R L R L R L R R L R L R L R L R L L R L R L R L R L R L R L
29
R L R L R L L R L R R L L R L R L R R L R L R L R L R R L R
32
R L R R L R L L R R R L R L R R L L R R

4 3 2 1
Re La
2 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 2
♩=115
Timp.
p
f
4
La → Sol
p
8
Re → Do
f
12
p
f
15
Sol → La
p
19
Do → Re
f
22
25
p
f
28
31
ff

4 3 2 1
Re La Fa
3 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 3
♩=130
Timp.
Re → Do
Do → Re
Sol → La
Sol → La

Vurmalı Çalgılar Seti

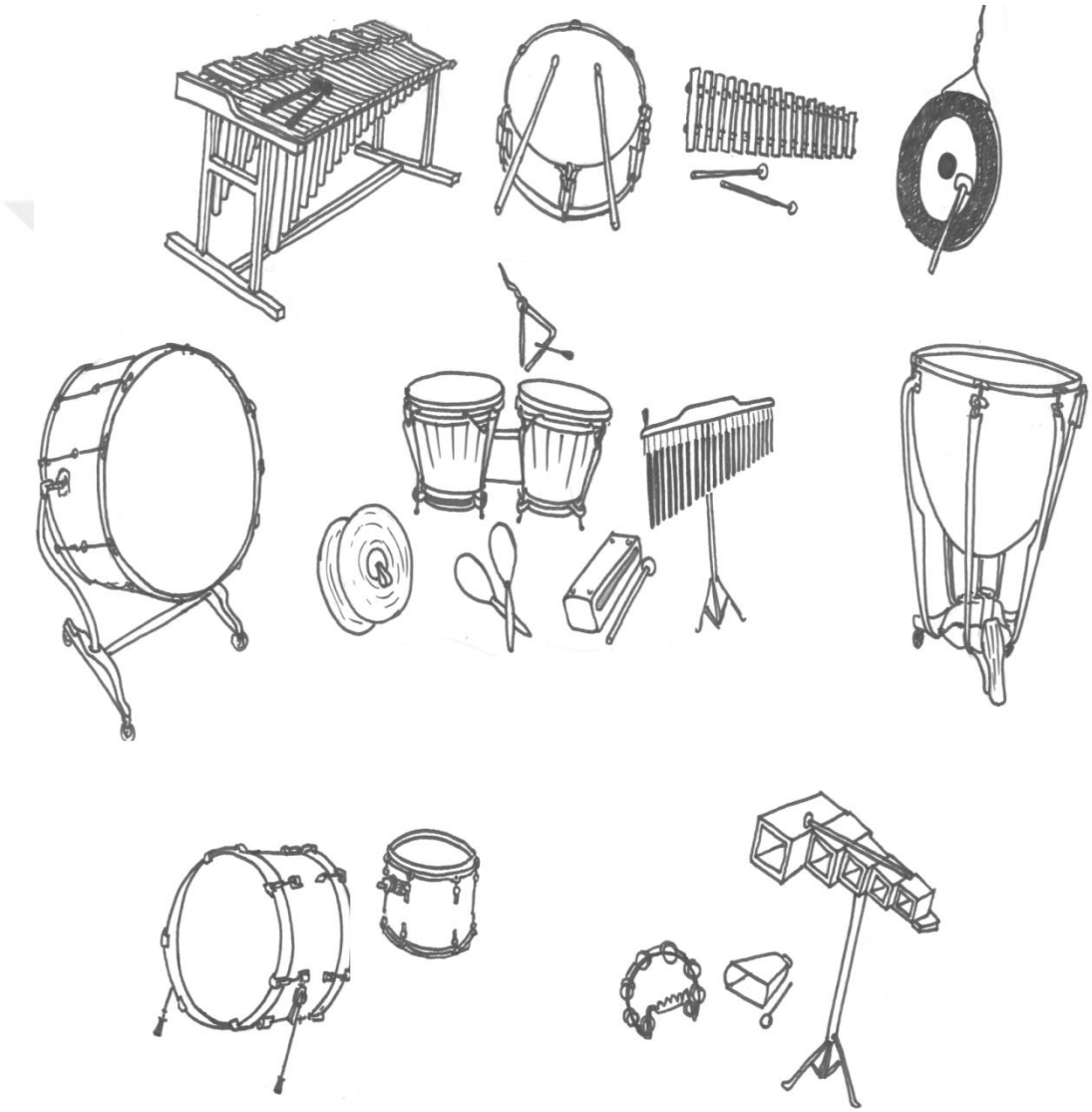
Parça 1

EK-4

Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı Lisans Metodu

Lisans 2

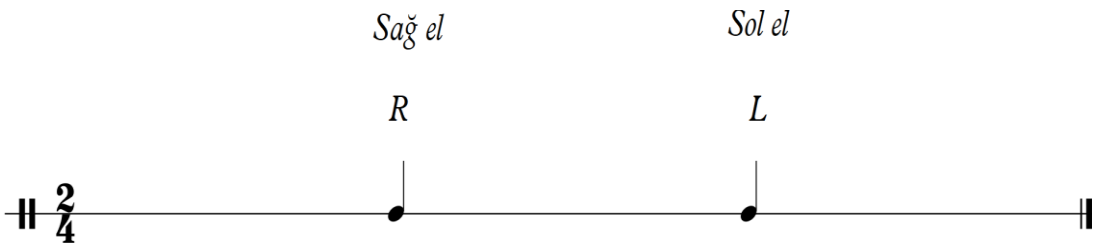

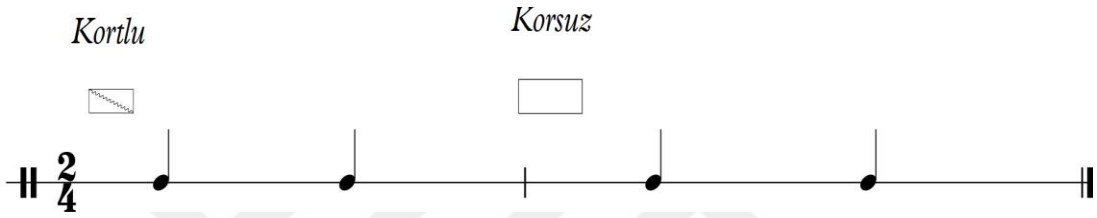
Levent Mert Dönmez

BÖLÜM I

TRAMPET

Metotta belirlenen semboller;

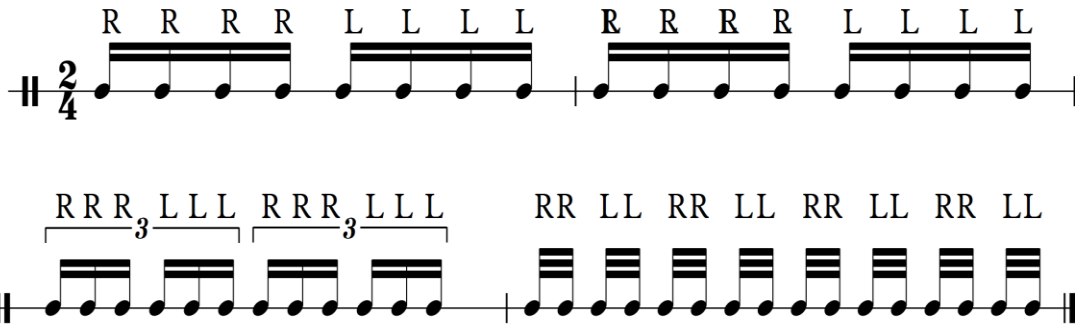

Isınma Çalışmaları

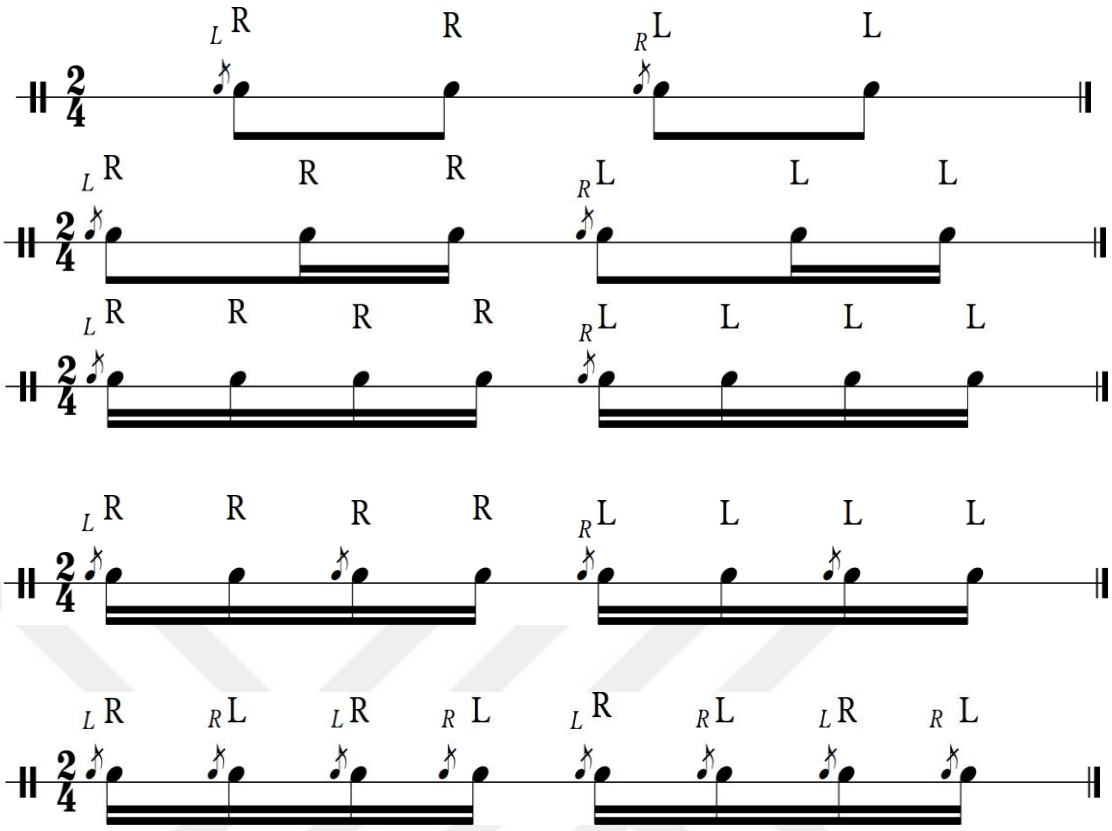
Verilen çalışmalar tekrar edilerek çalınmalıdır.

Tempo ağırdan başlayarak hızlandırılabilir
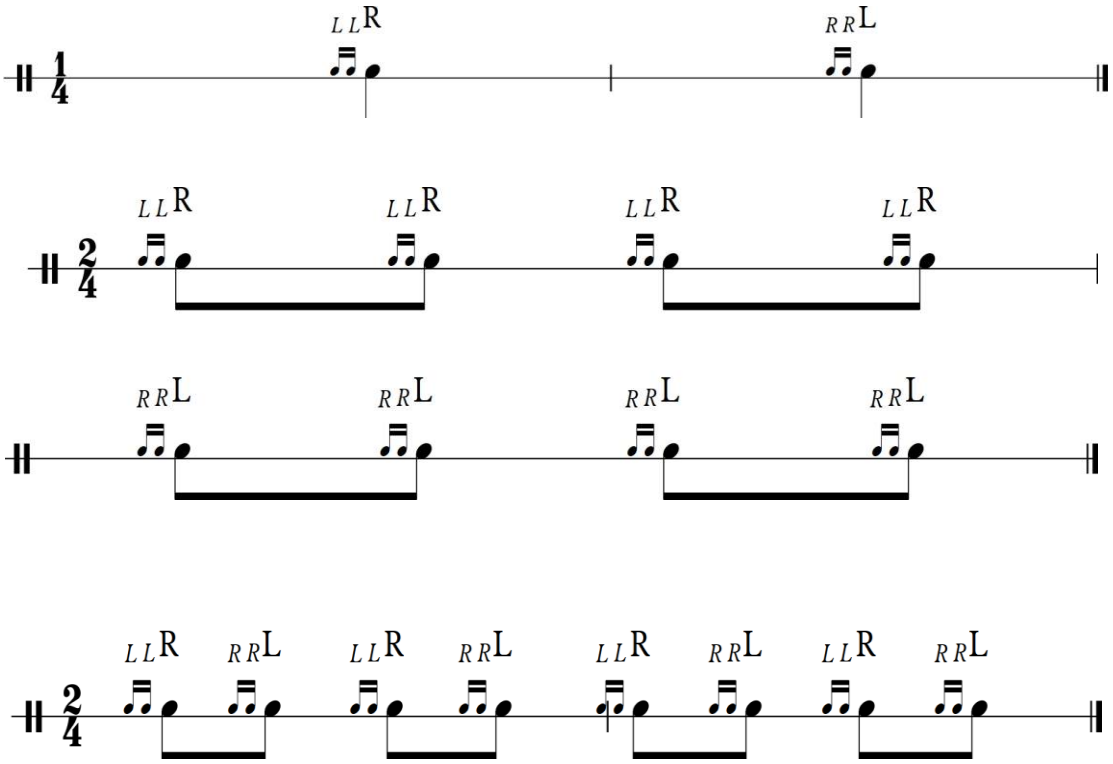

Çarpma Çalışmaları (Flam)

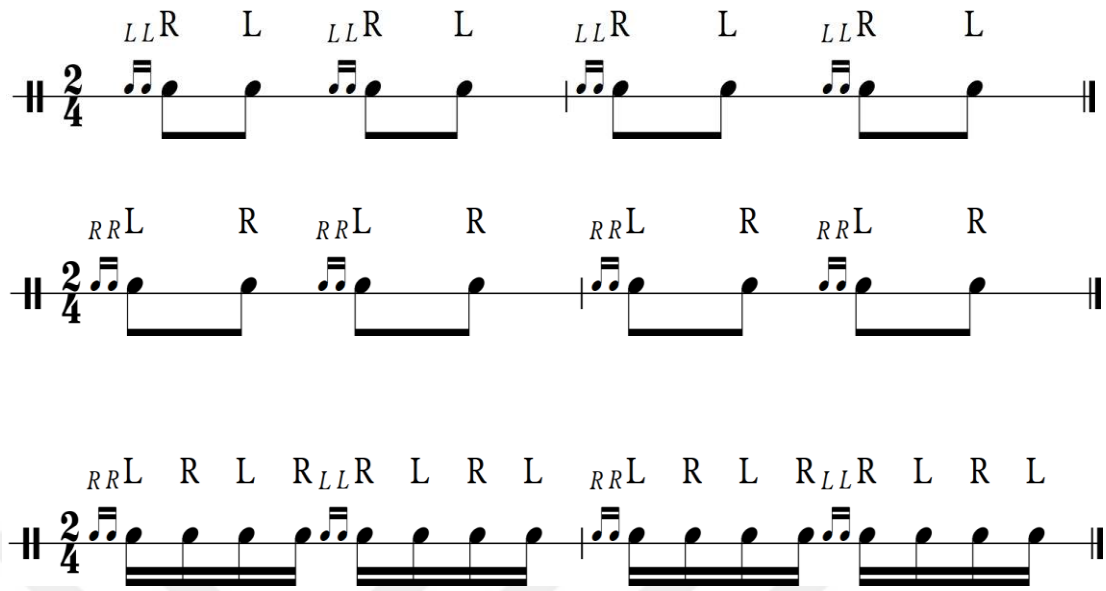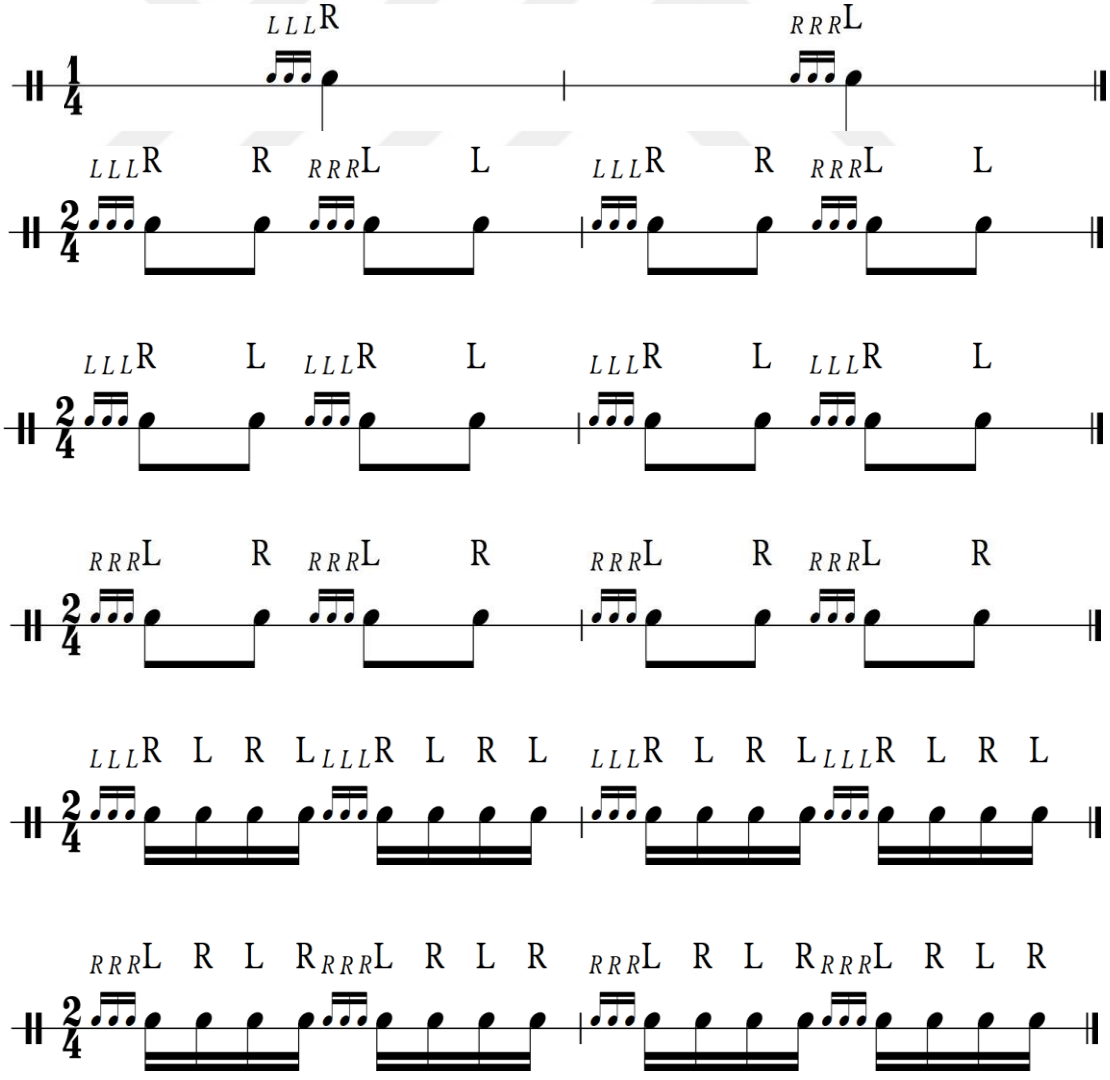

Zıplatma Çalışmaları

Çift Zıplatma
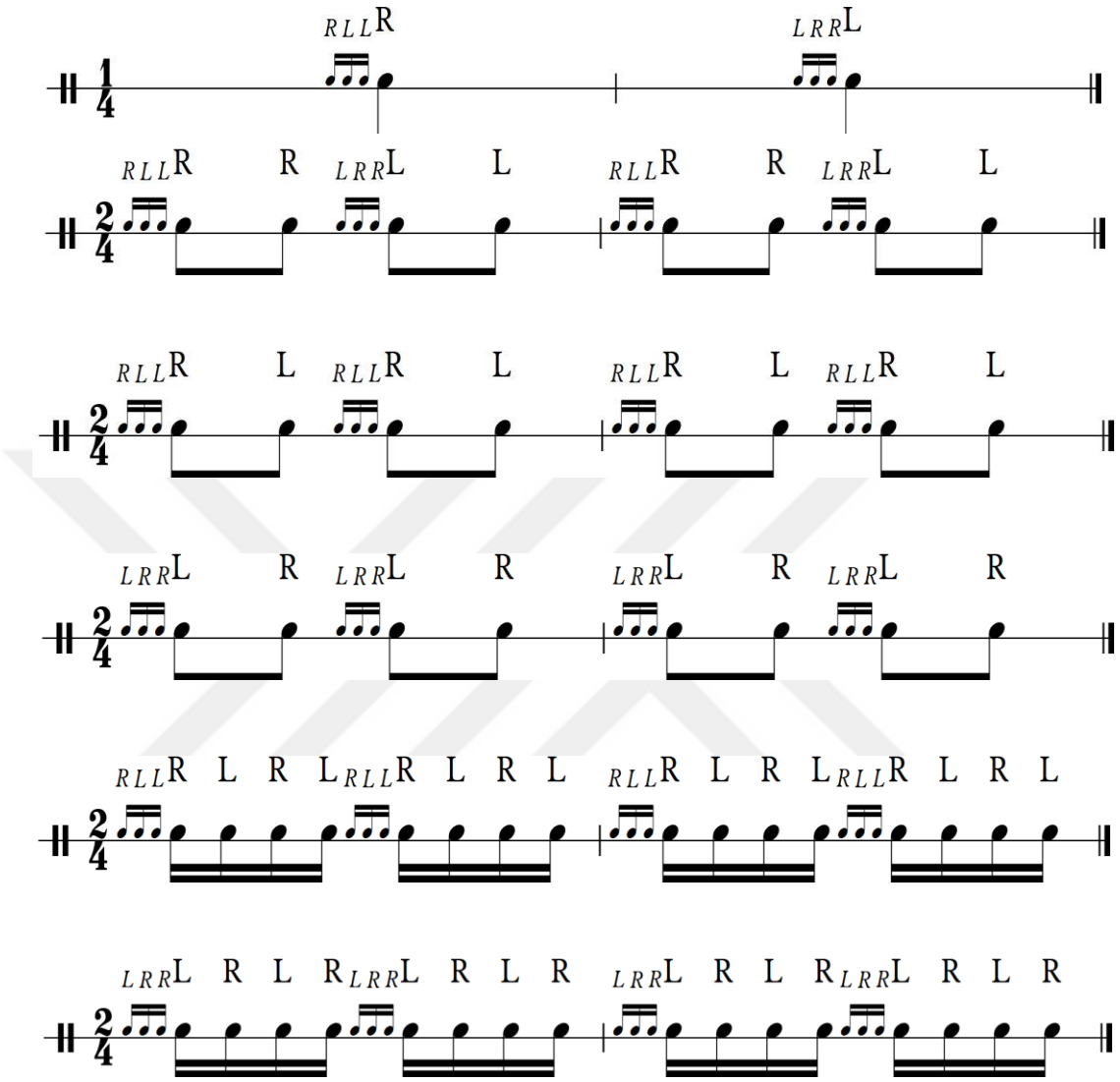

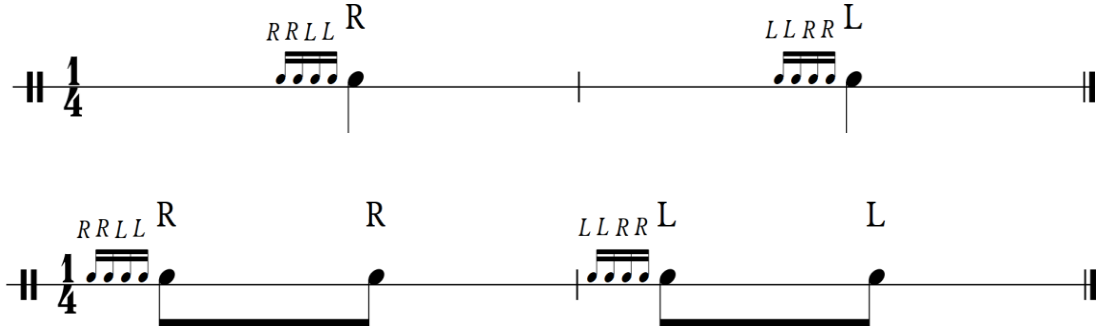
Üçlü Zıplatma

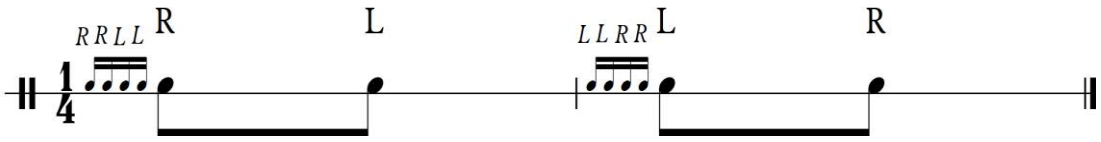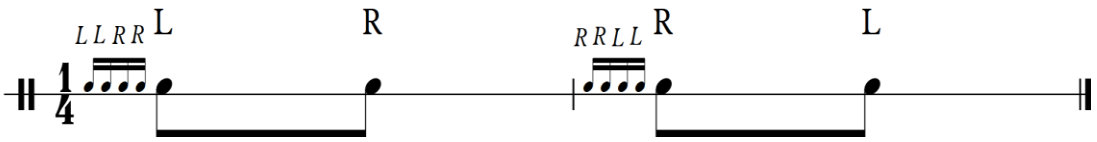

İki eli de kullanarak 3'lü zıplatma

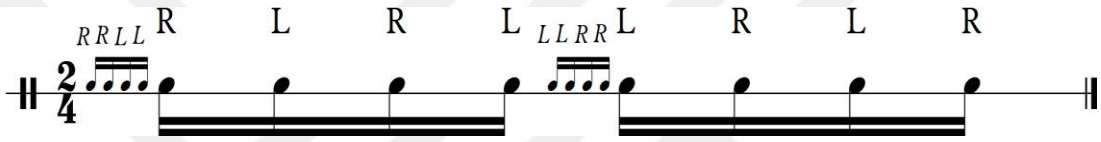

Dörtlü Zıplatma

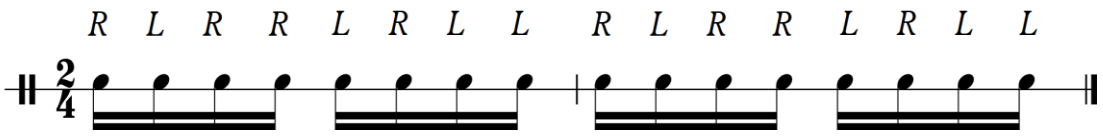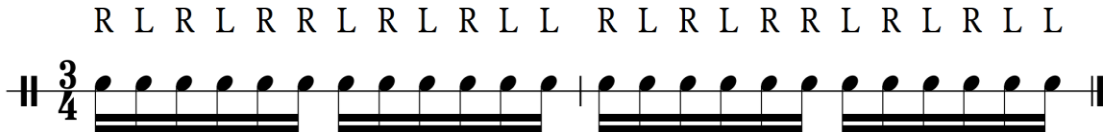

Paradiddle Çalışmaları

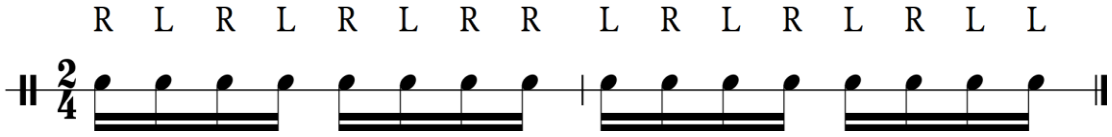
Tek Paradiddle

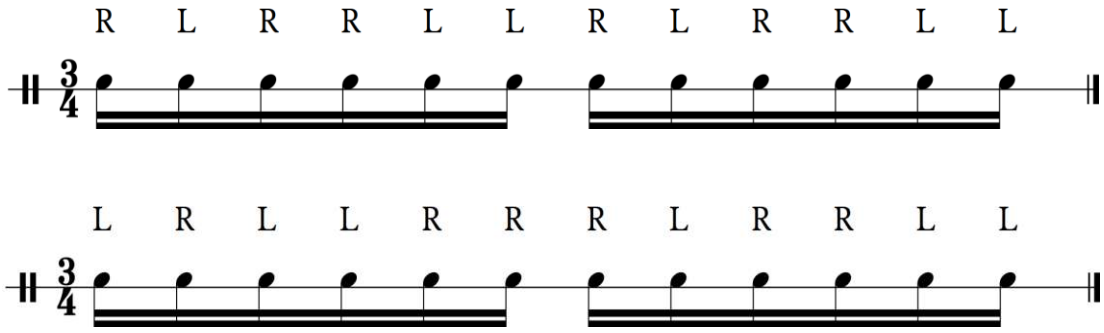
Çift Paradiddle

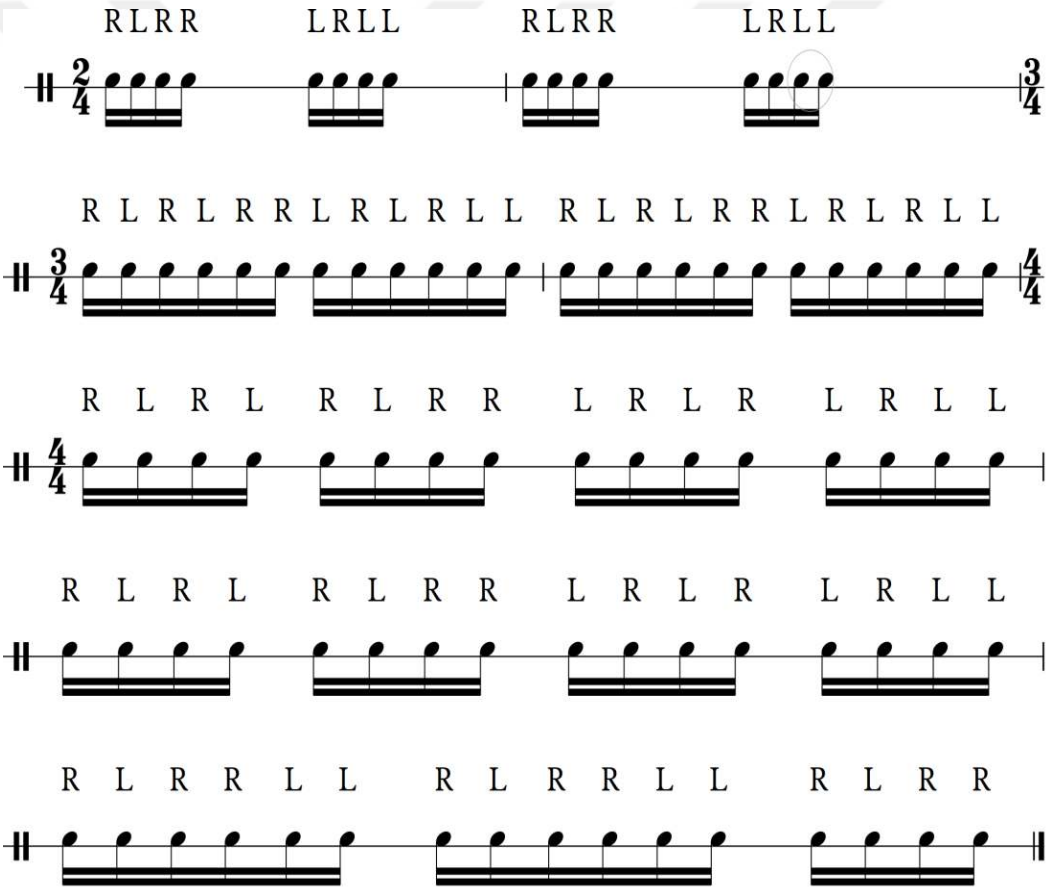
Üçlü Paradiddle
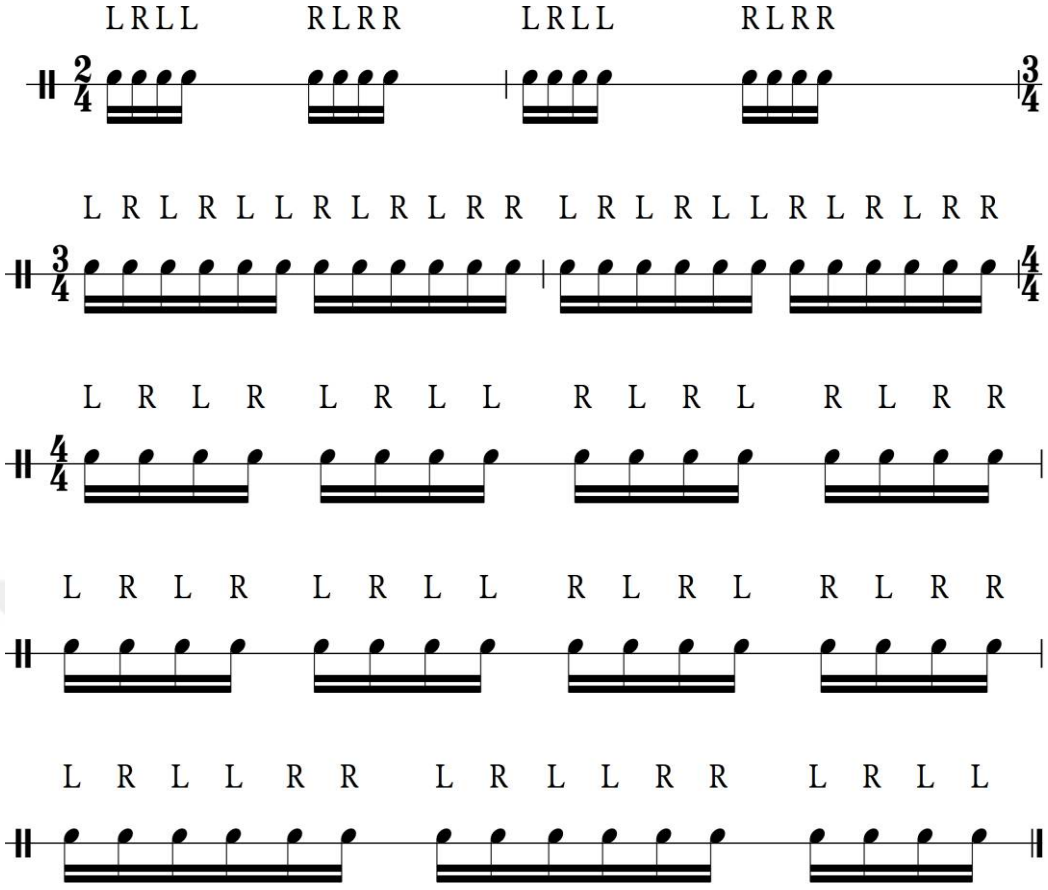

Paradiddle diddle

Paradiddle Birleşik Çalışma

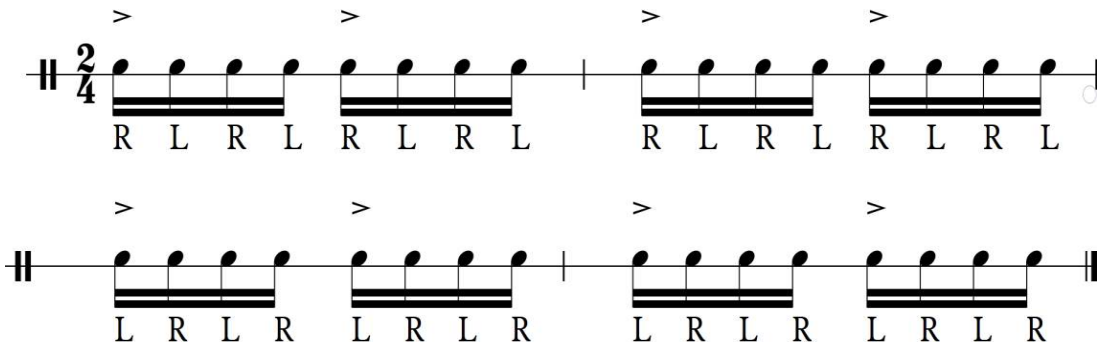

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

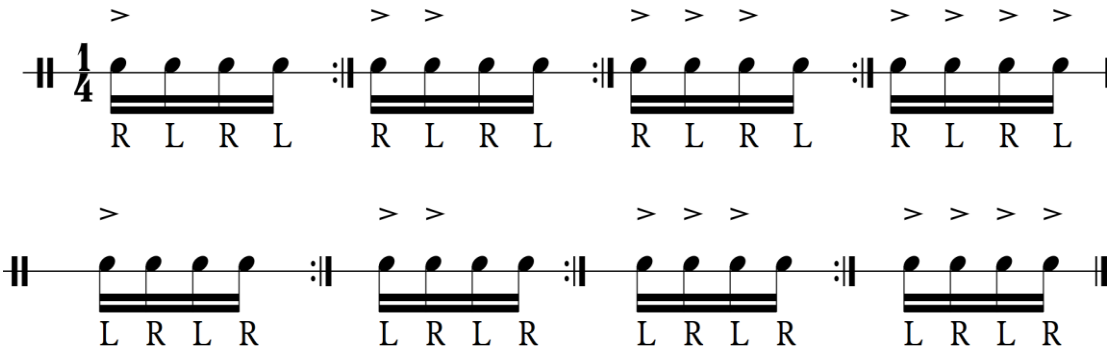

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

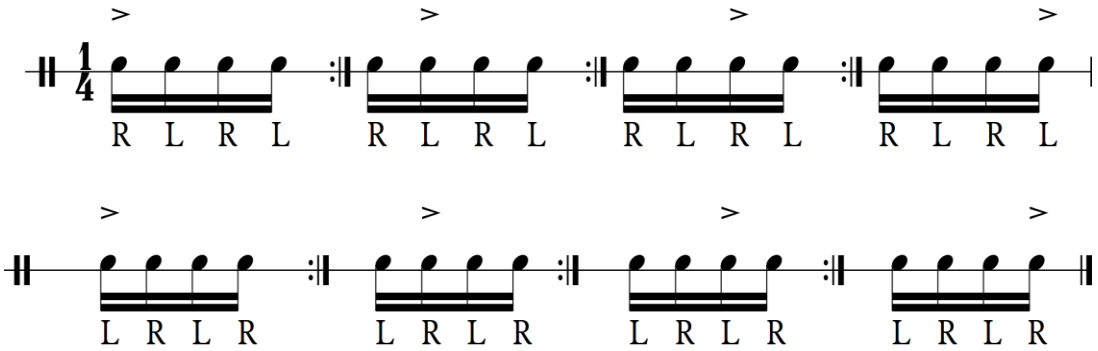
Aksan Çalışmaları

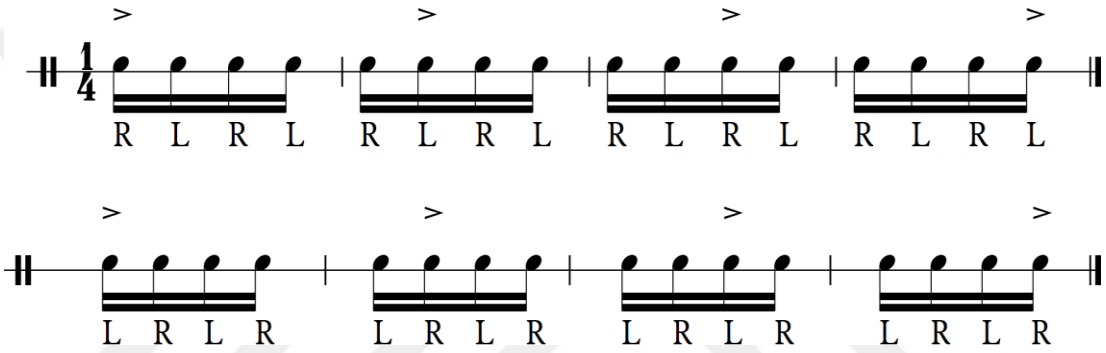
Sırasıyla Aksanlar

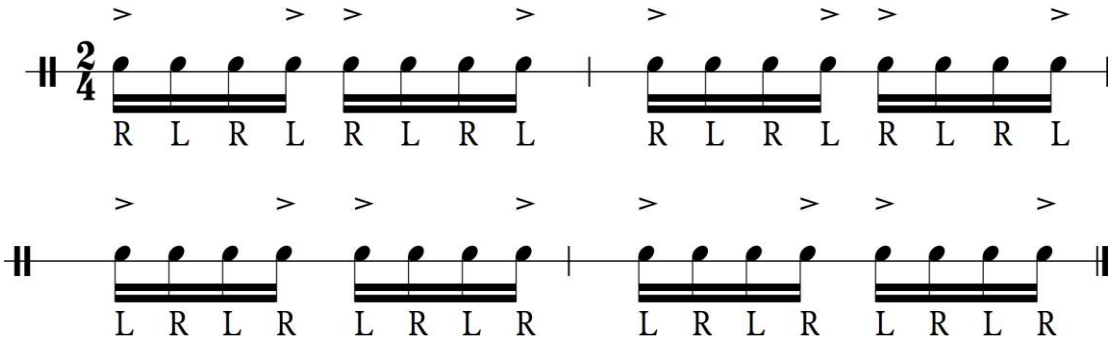
Sırasıyla Aksanlar 2

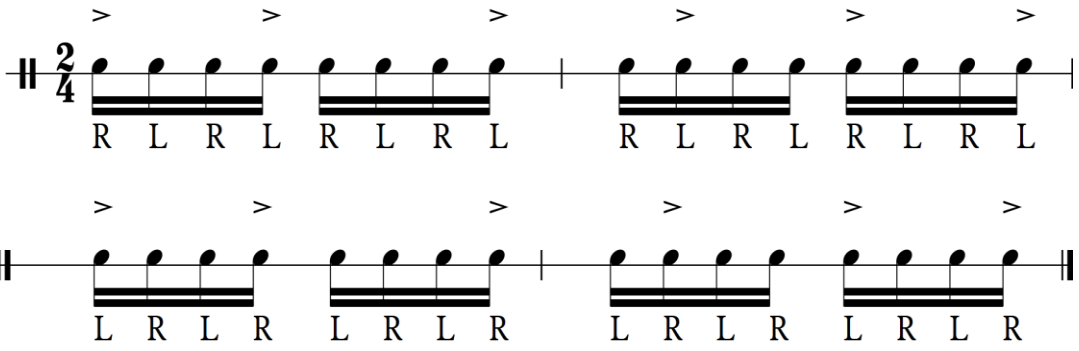
Sırasıyla Aksanlar Seri Çalışma

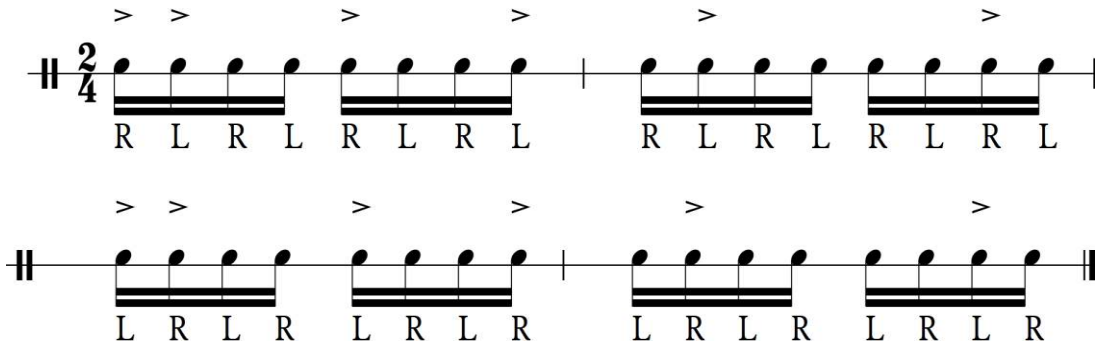
1 Ve 4'lere Aksan

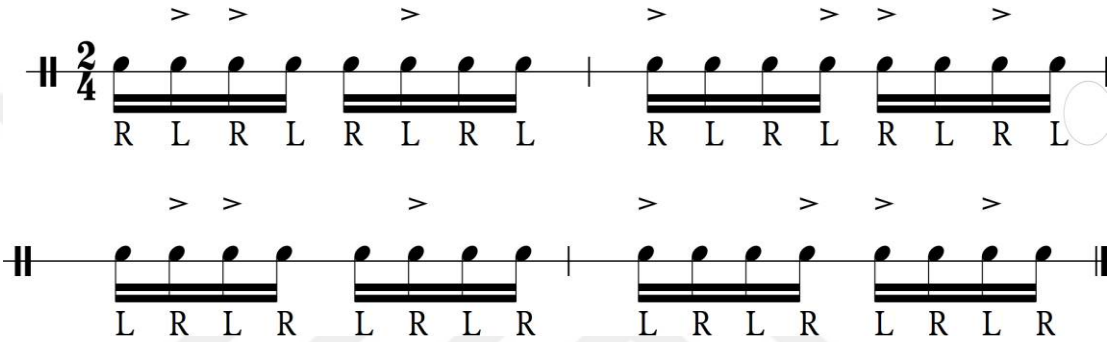
1, 4 ve 2'lere Aksan

1, 2 ve 4’lere Aksan

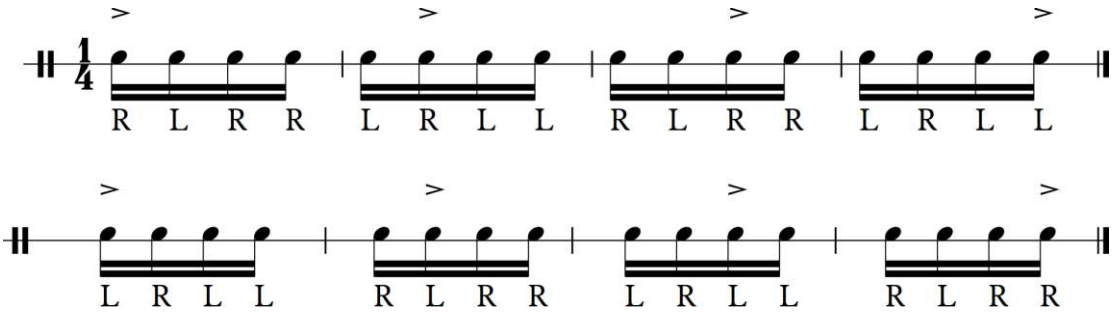

Tüm vuruşlara yayılan aksanlar

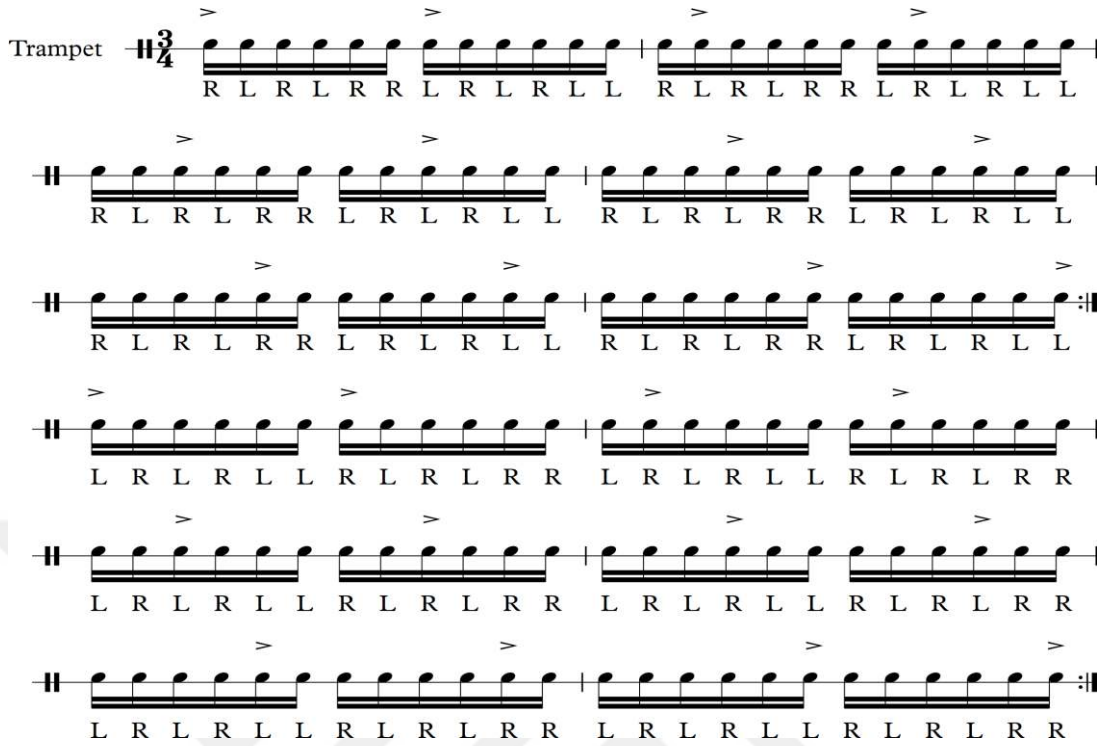

Aksan Ve Paradiddle Çalışmaları

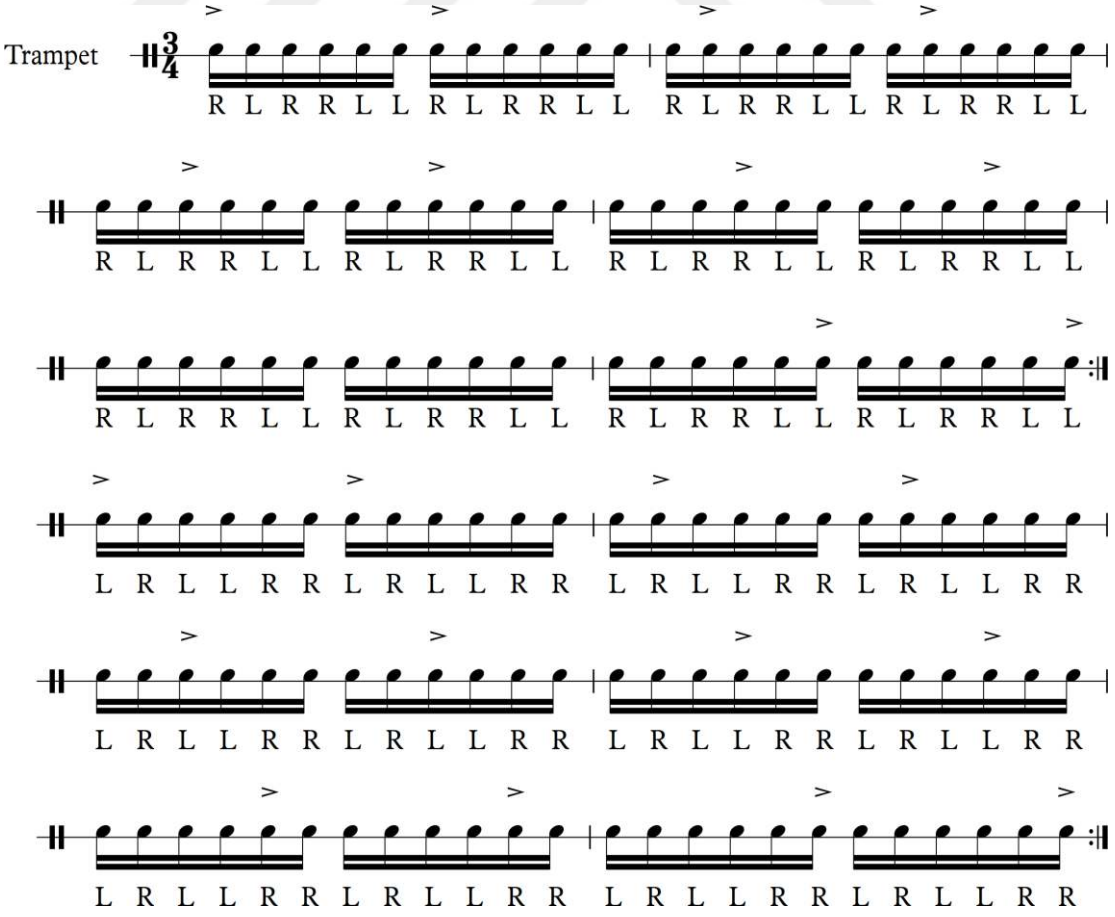
Tek Paradiddle

Çift Paradiddle

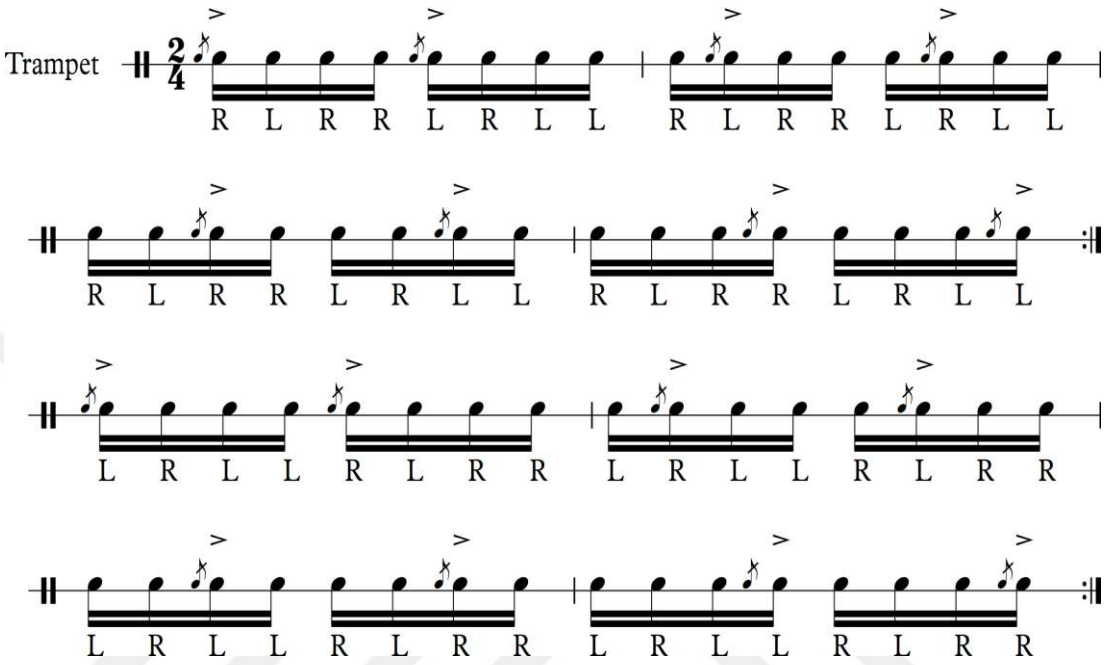

Paradiddle Diddle

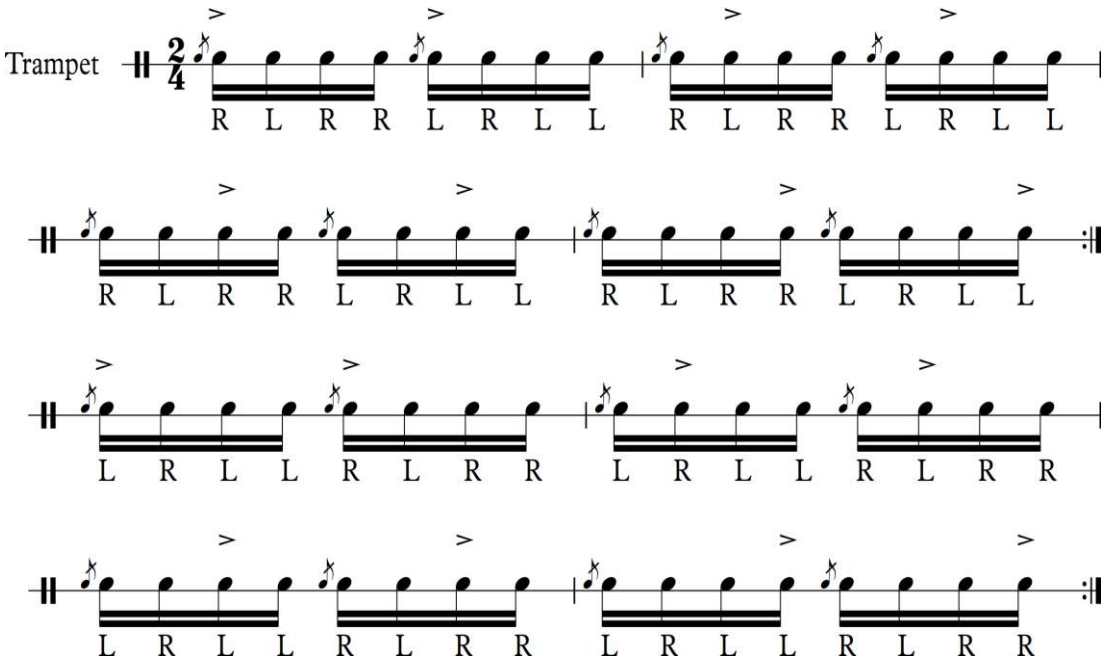

Birleşik Çalışmalar

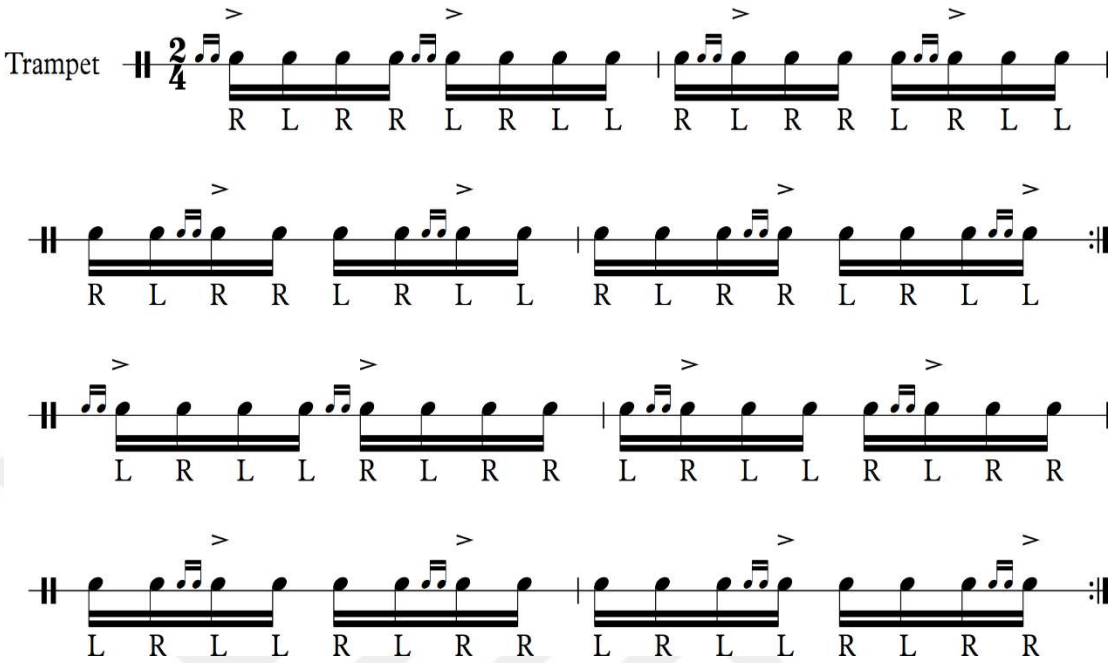
Aksan ve Çarpmalar Aynı Zamanda

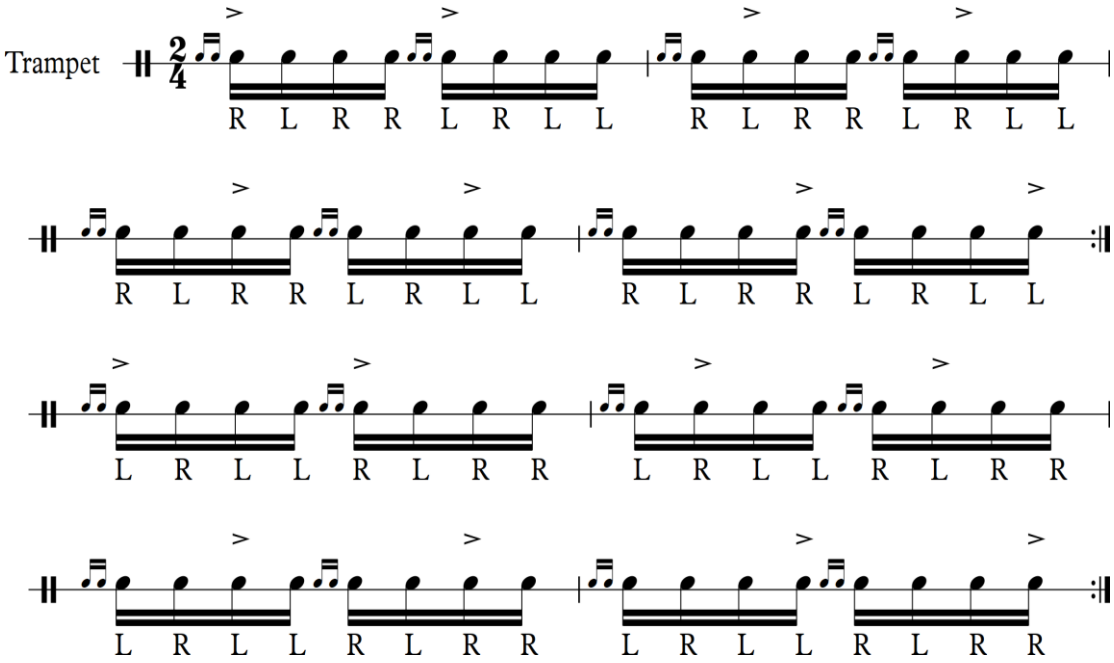
Aksanlar değişen, Çarpmalar Aynı Zamanda

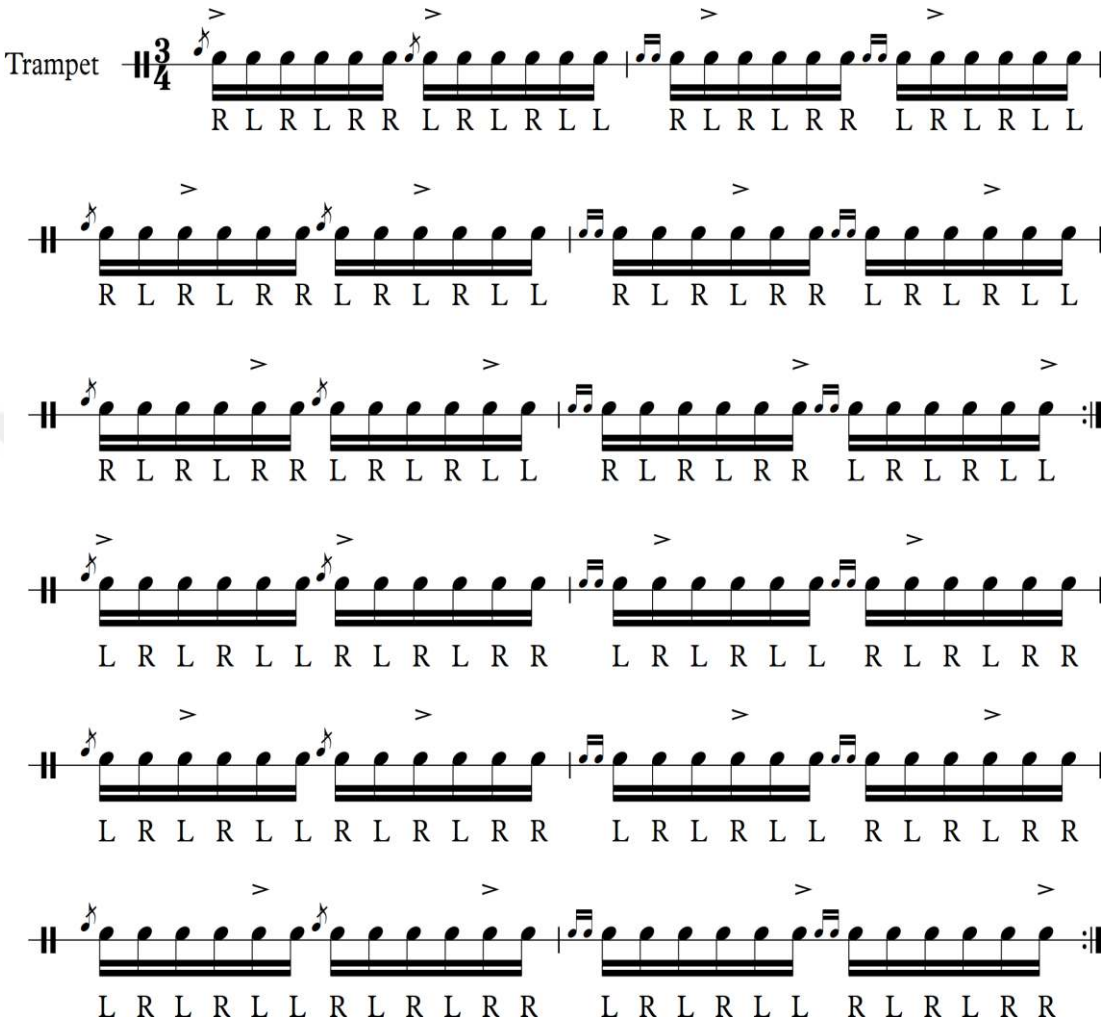
Aksanlar ve İkili Zıplatma Aynı Zamanda

Aksanlar Değişen, İkili Zıplatma Aynı Zamanda
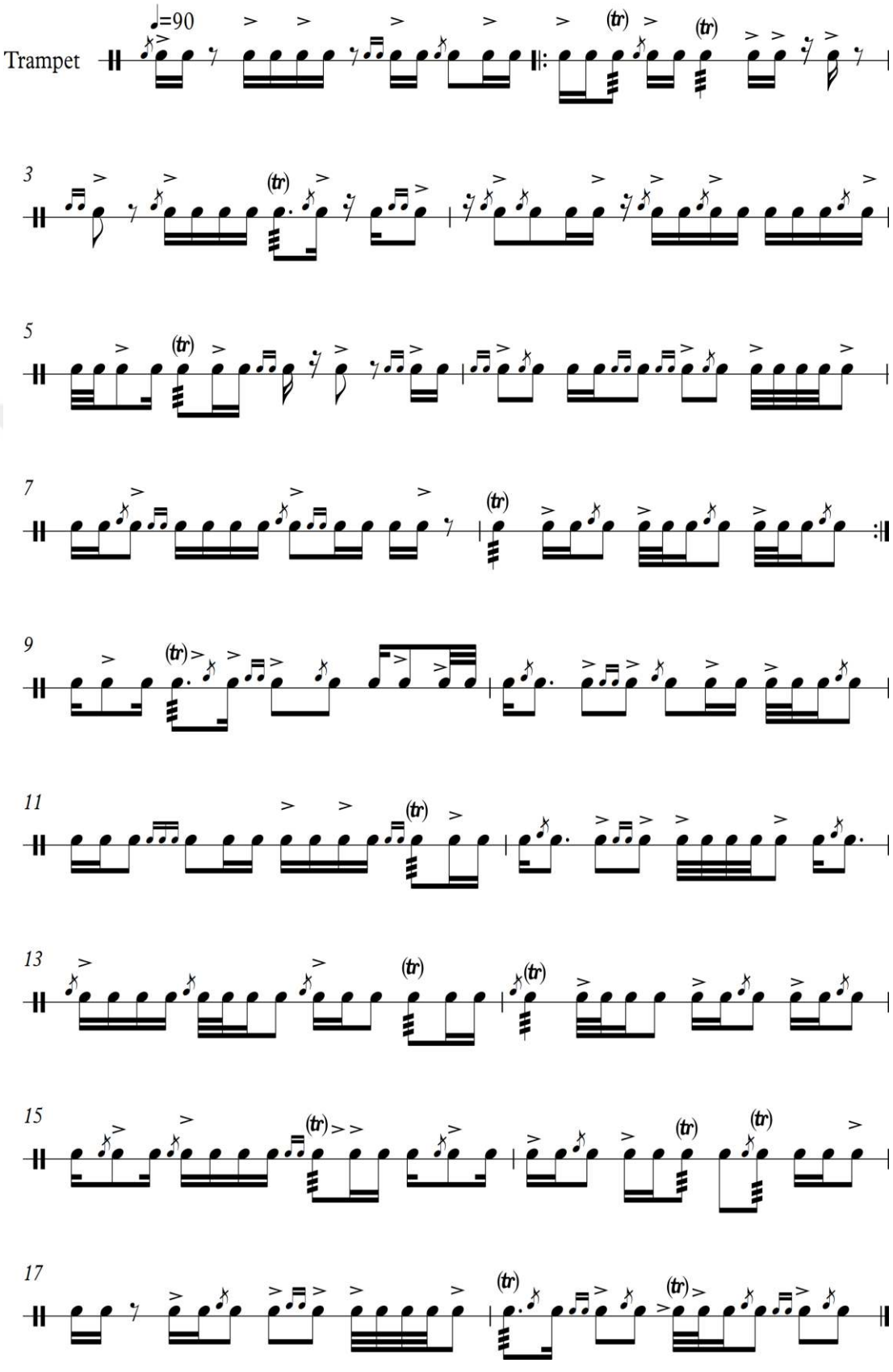

Çift Paradiddle Üzerinde, Değişen Aksan Zamanlarında Çarpma ve Çift Zıplatma
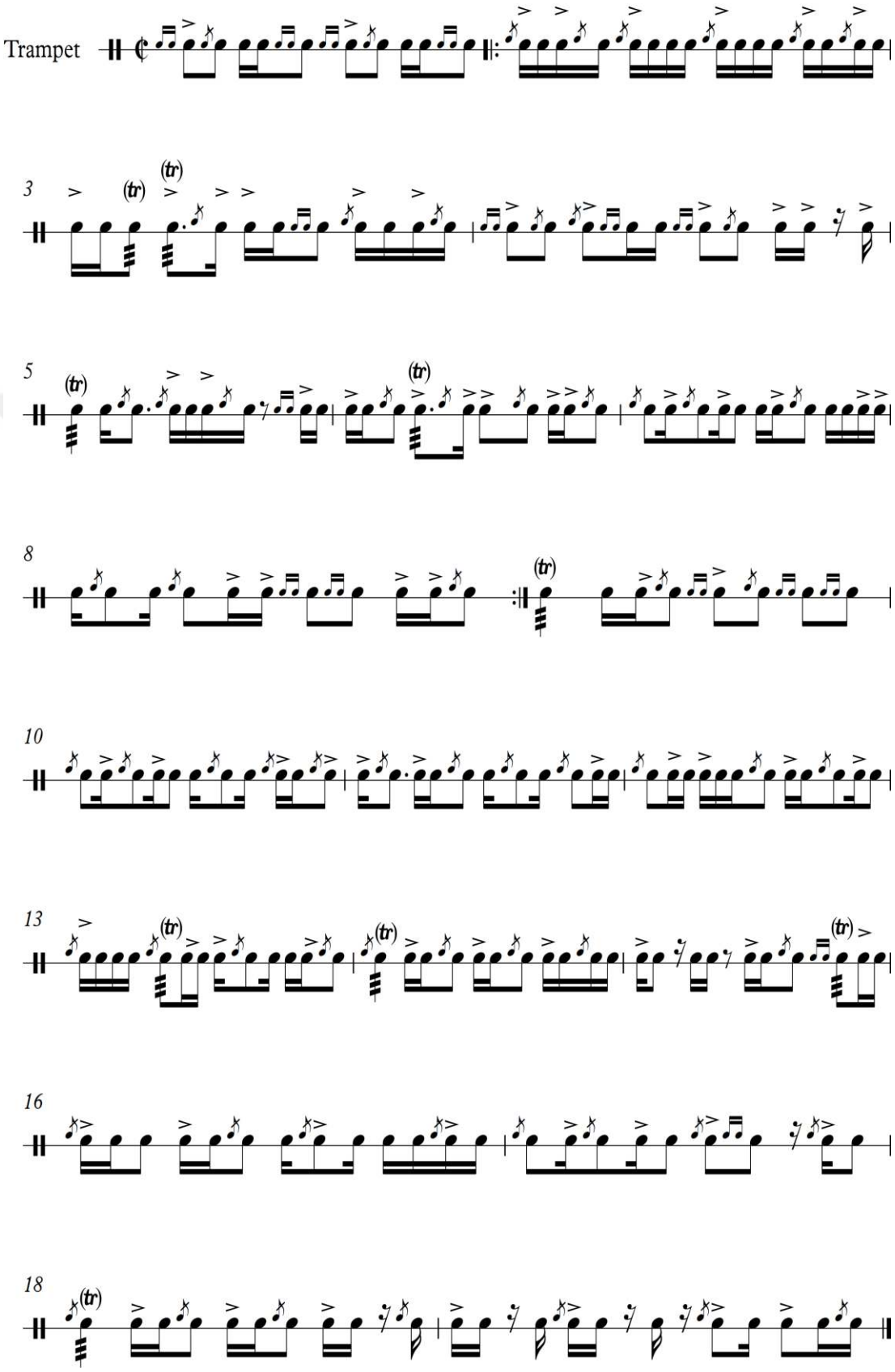

Trampet Çalışma Parçaları
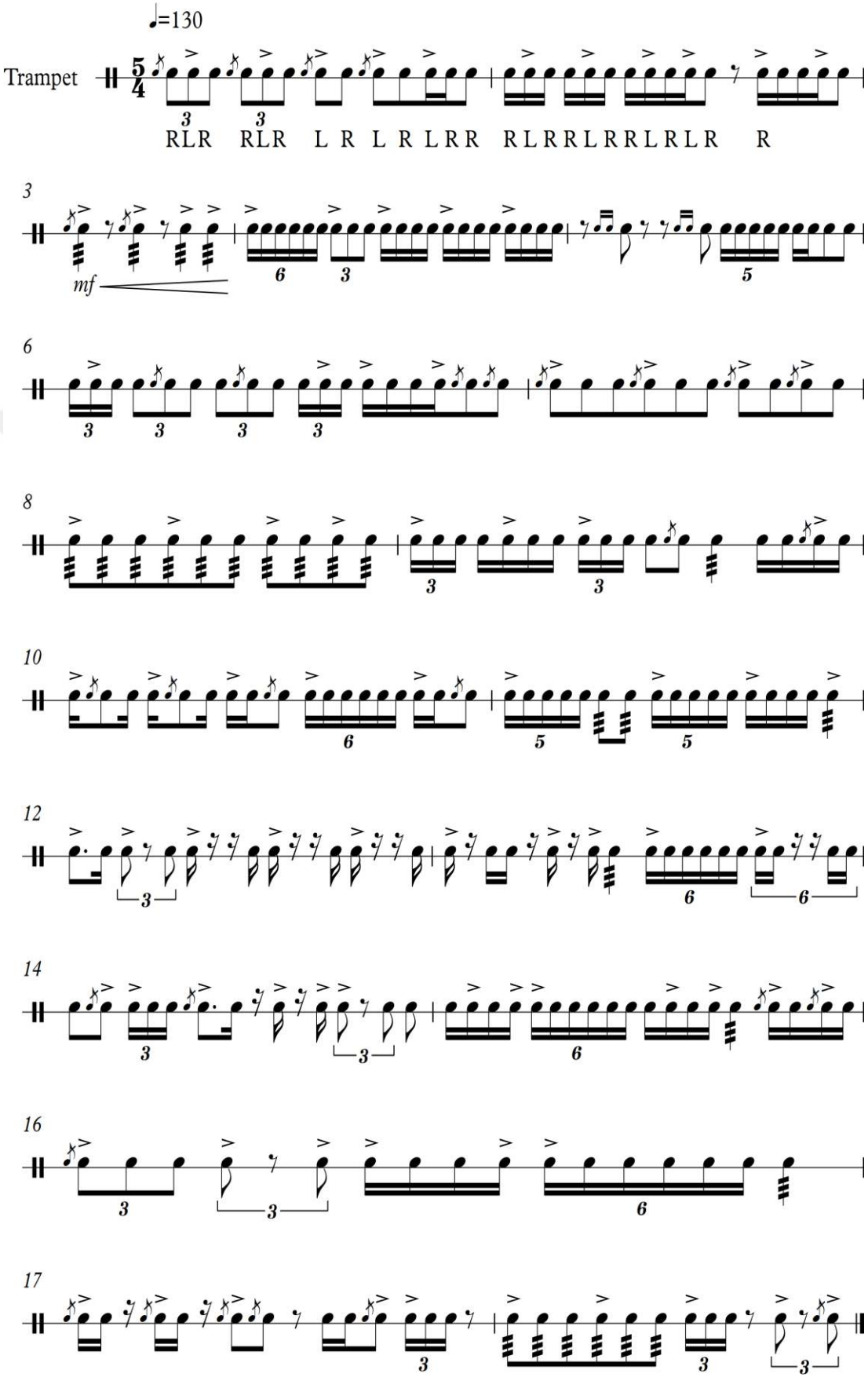
1
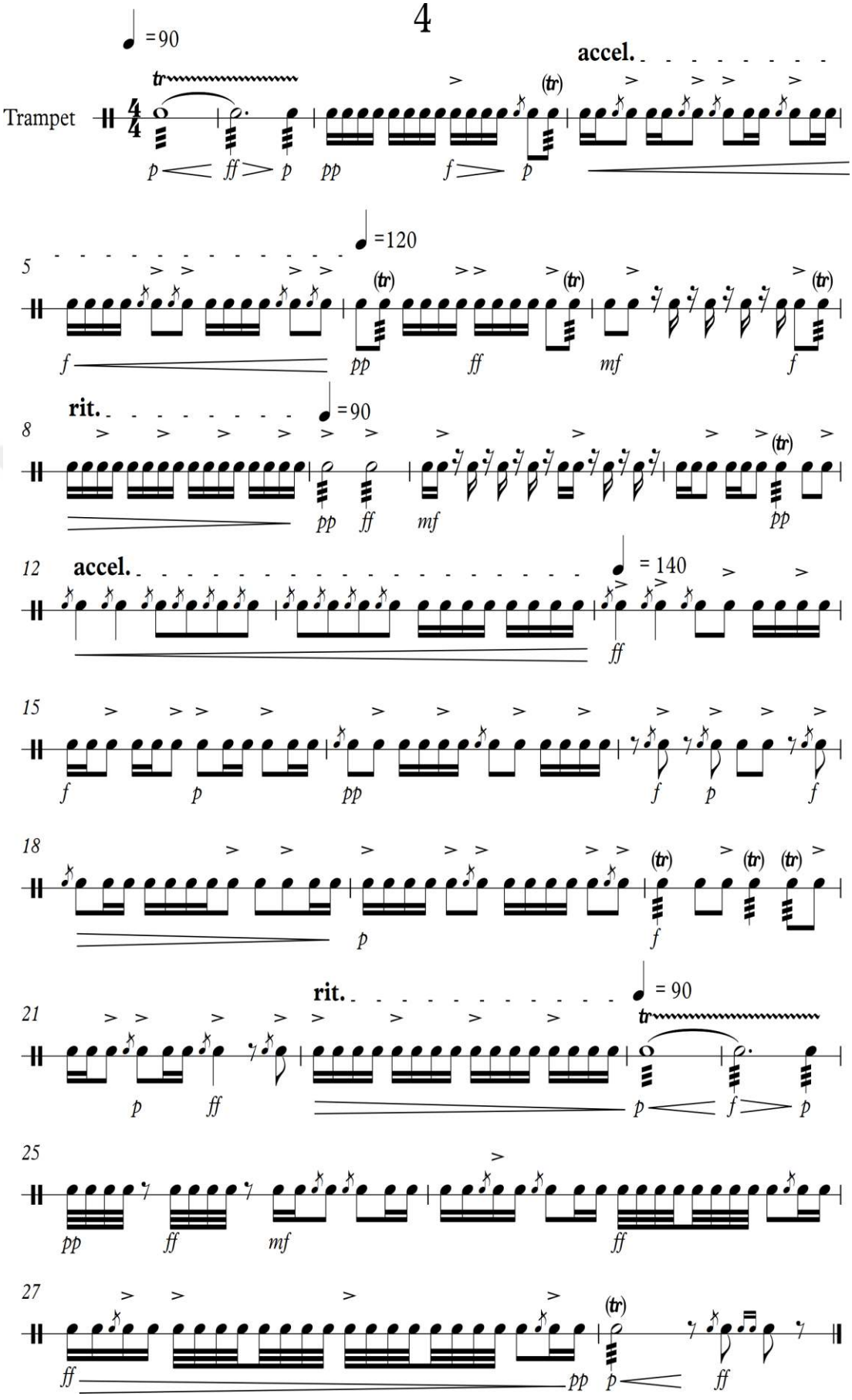

2
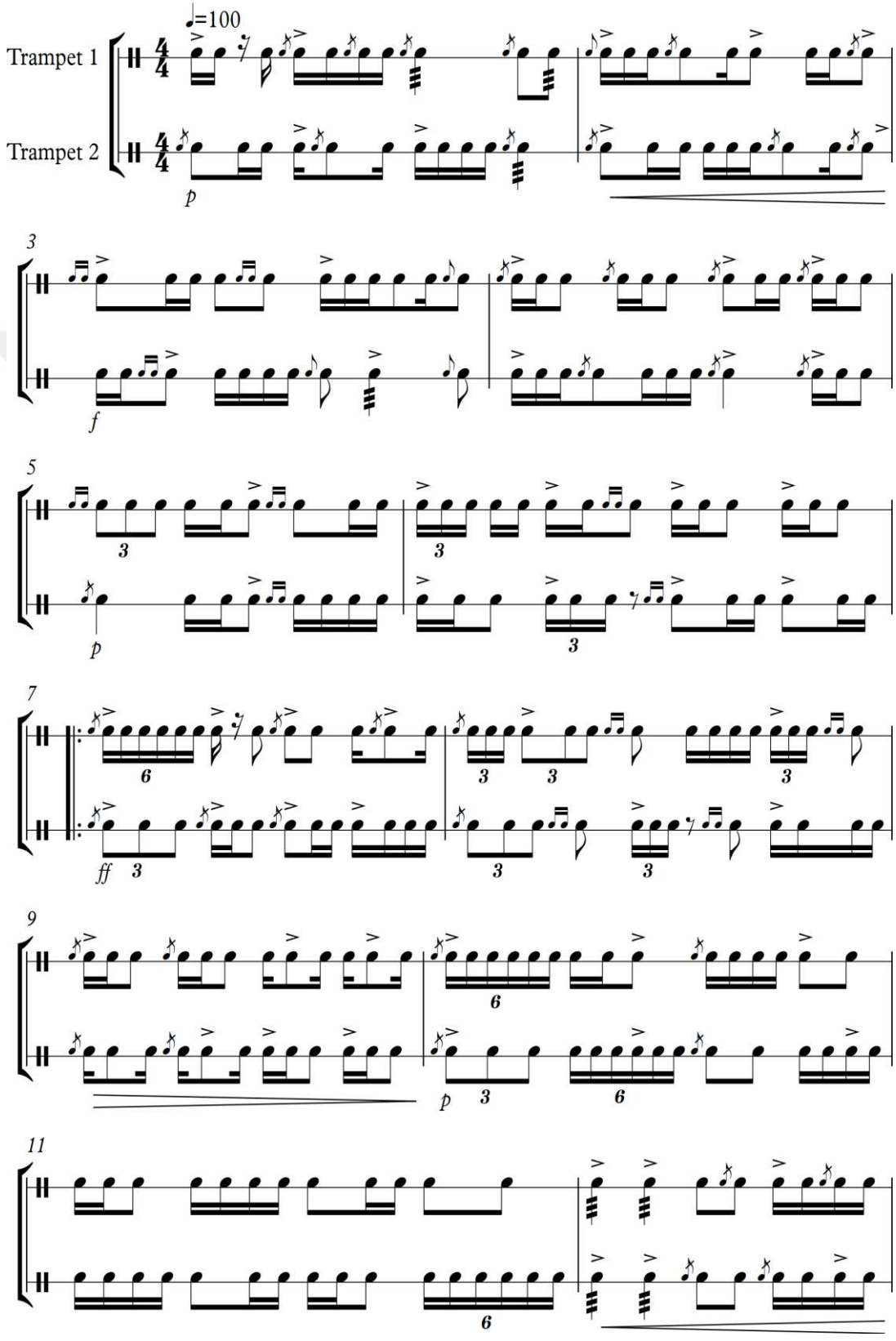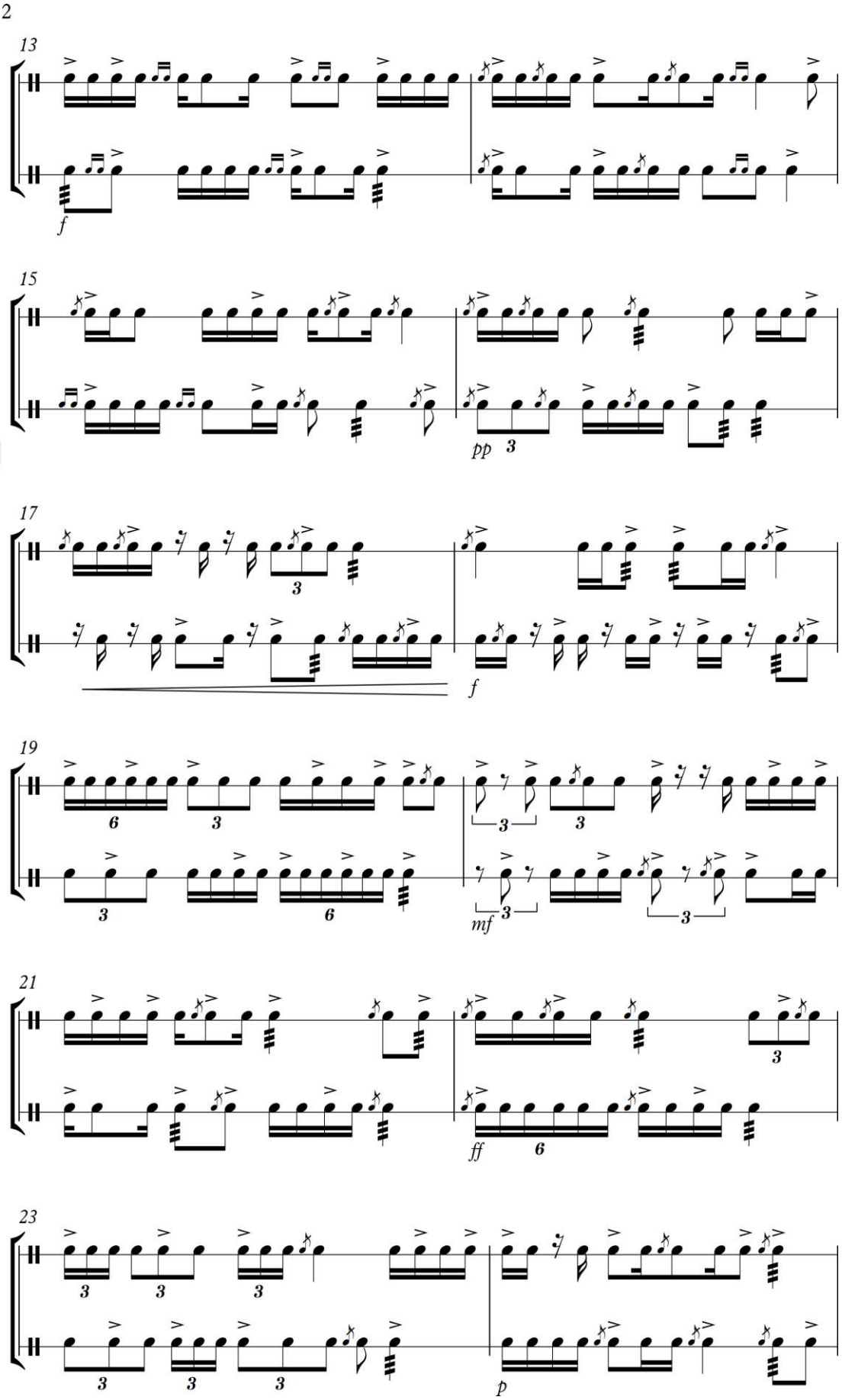

3
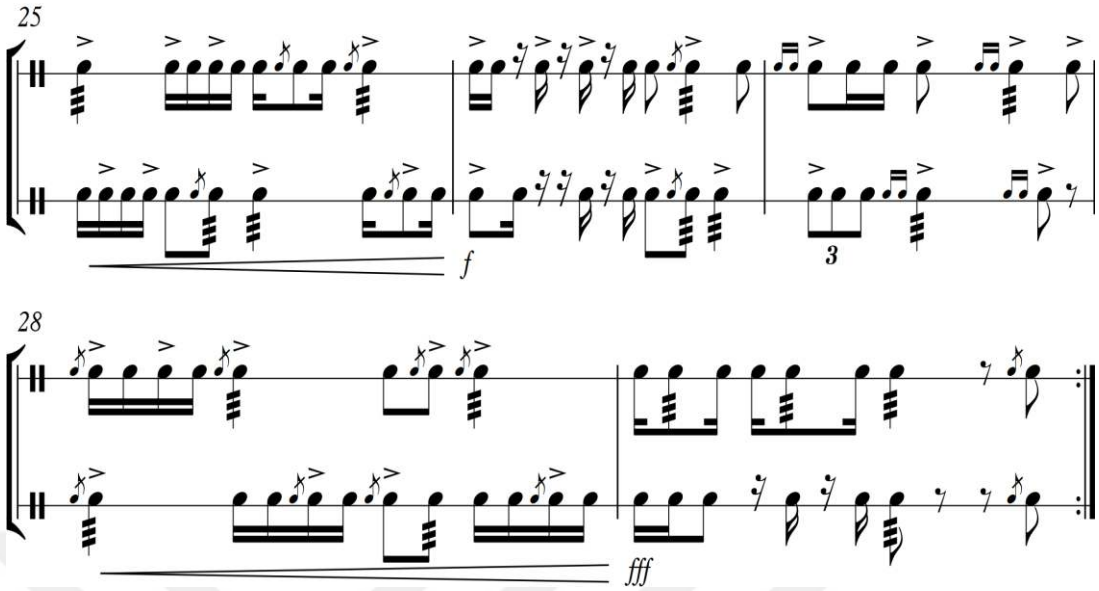

4
Trampet
accel.
rit.
accel.
rit.

Düet 2

2
13
f
15
pp
3
17
3
f
19
6
3
3
6
3
3
mf
3
21
3
ff
6
23
3
3
3
3
3
3
p

3

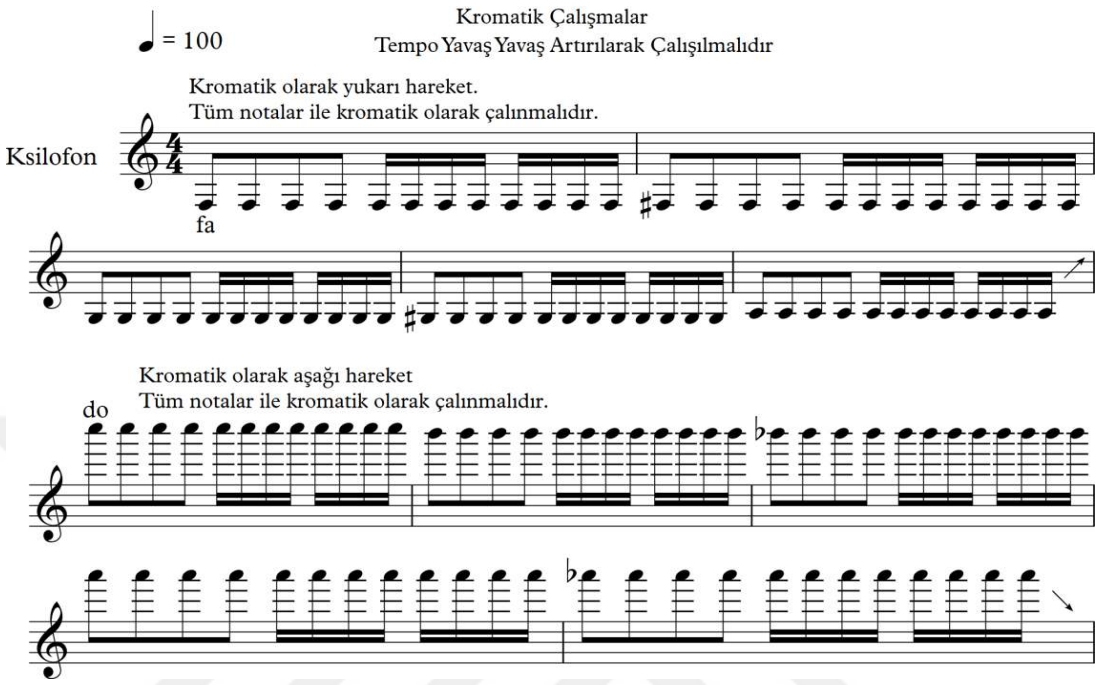
BÖLÜM II

KLAVYELİ VURMALI ÇALGILAR

1

Kromatik Çalışmalar

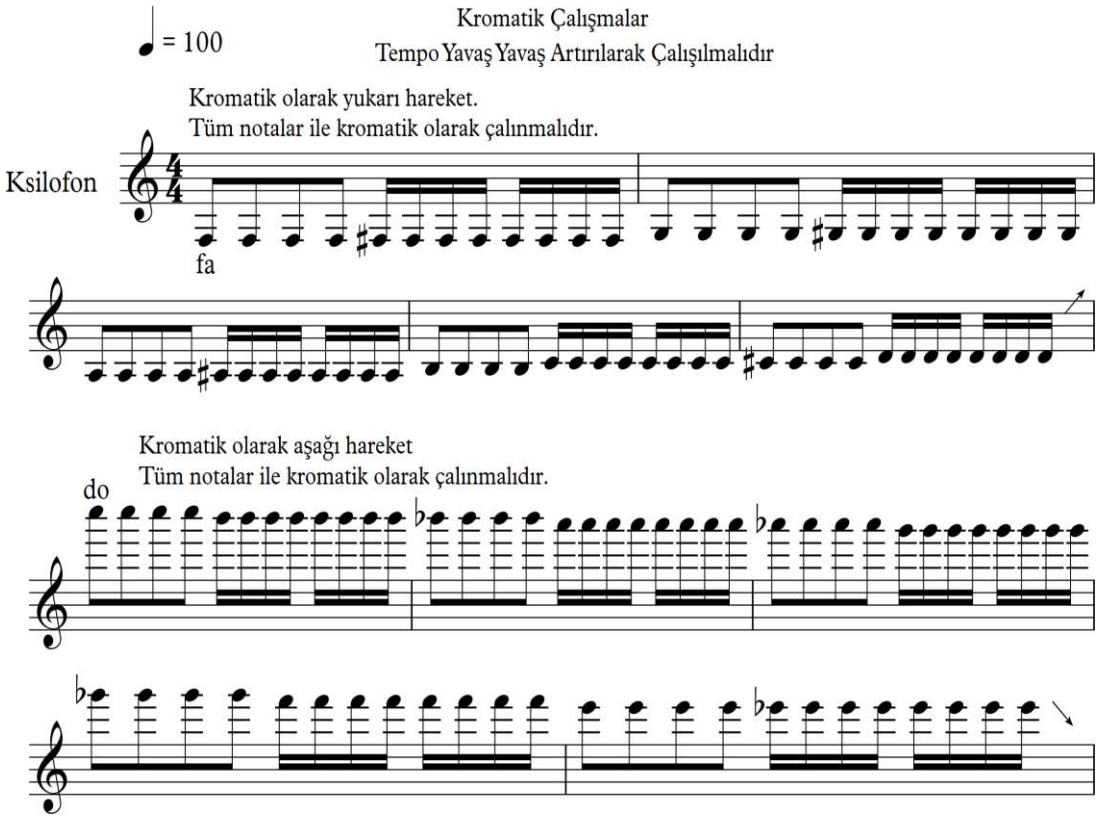
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

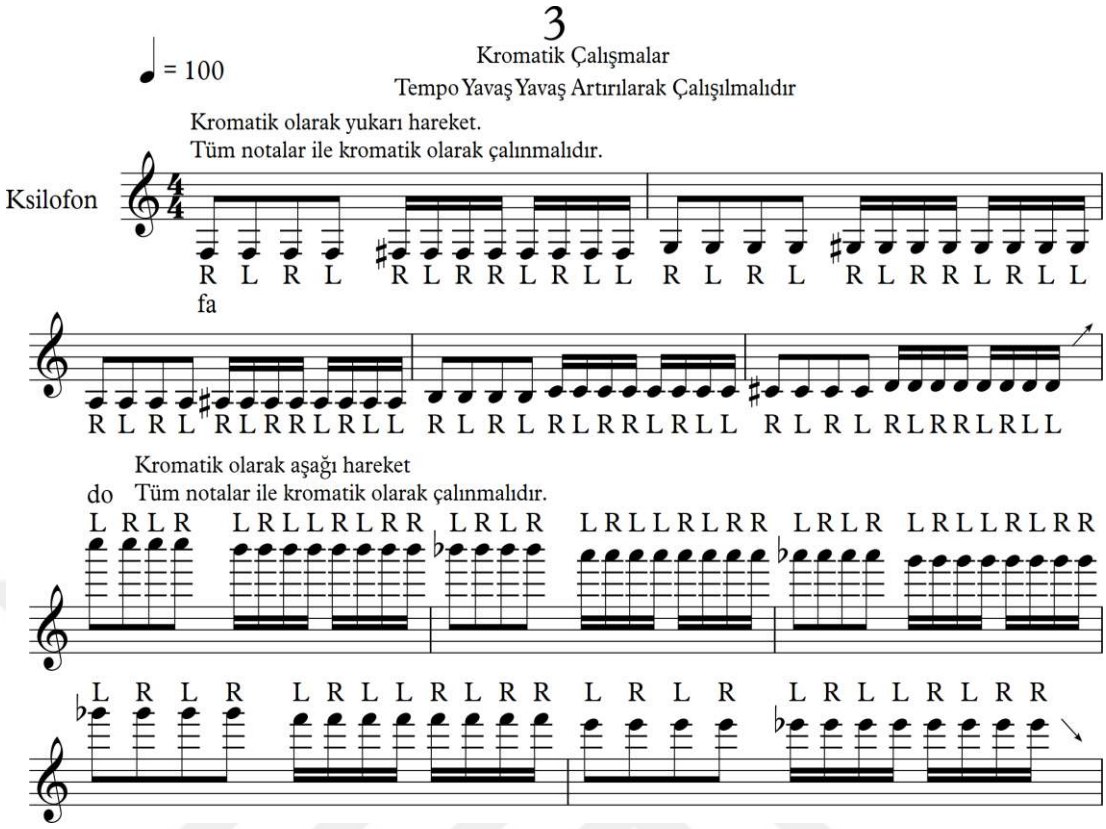

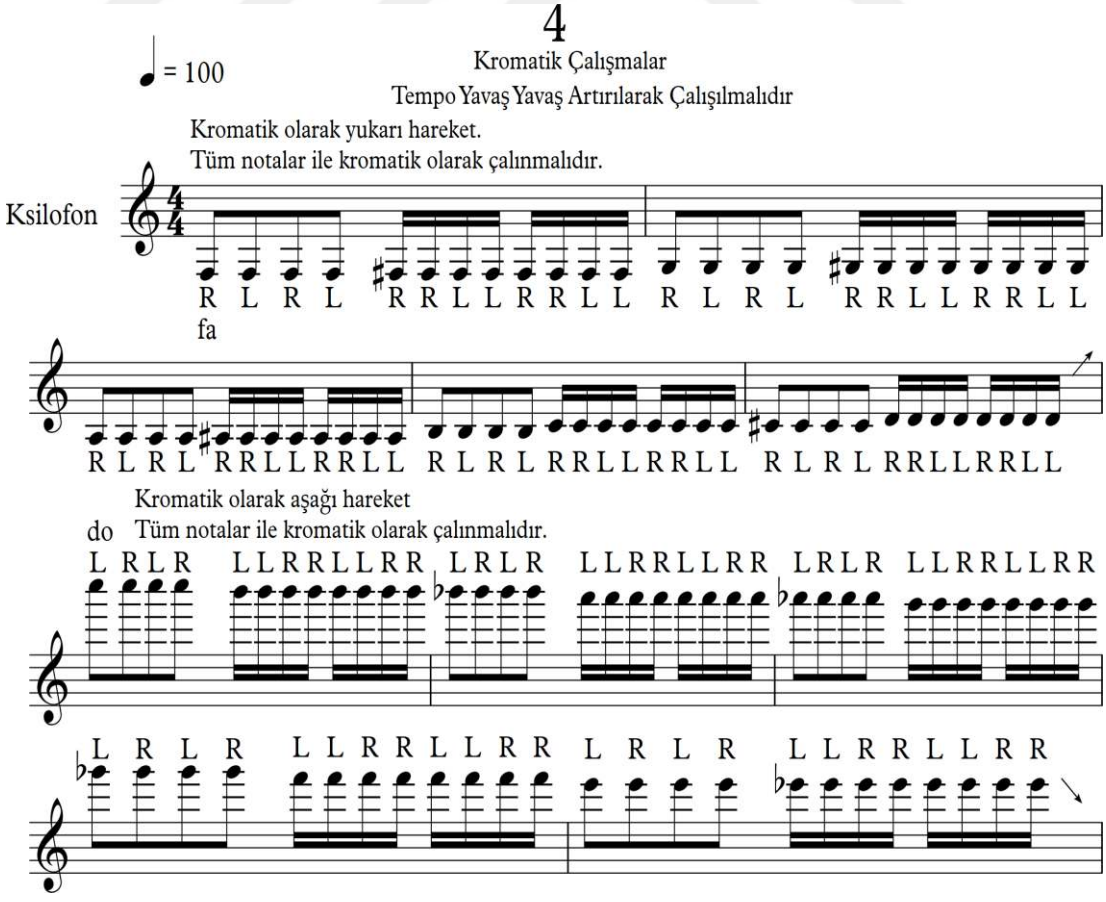
2

Kromatik Çalışmalar

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

3
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
= 100
Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
Ksilofon
R L R L R L R R L R L L R L R L R L R R L R L L
fa
R L R L R L R R L R L L R L R L R L R R L R L L R L R L R L R R L R L L
Kromatik olarak aşağı hareket
do Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
L R L R L R L L R L R R L R L R L R L L R L R R L R L R L R L L R L R R
L R L R L R L L R L R L L R L R R L R L R L R L L R L R R

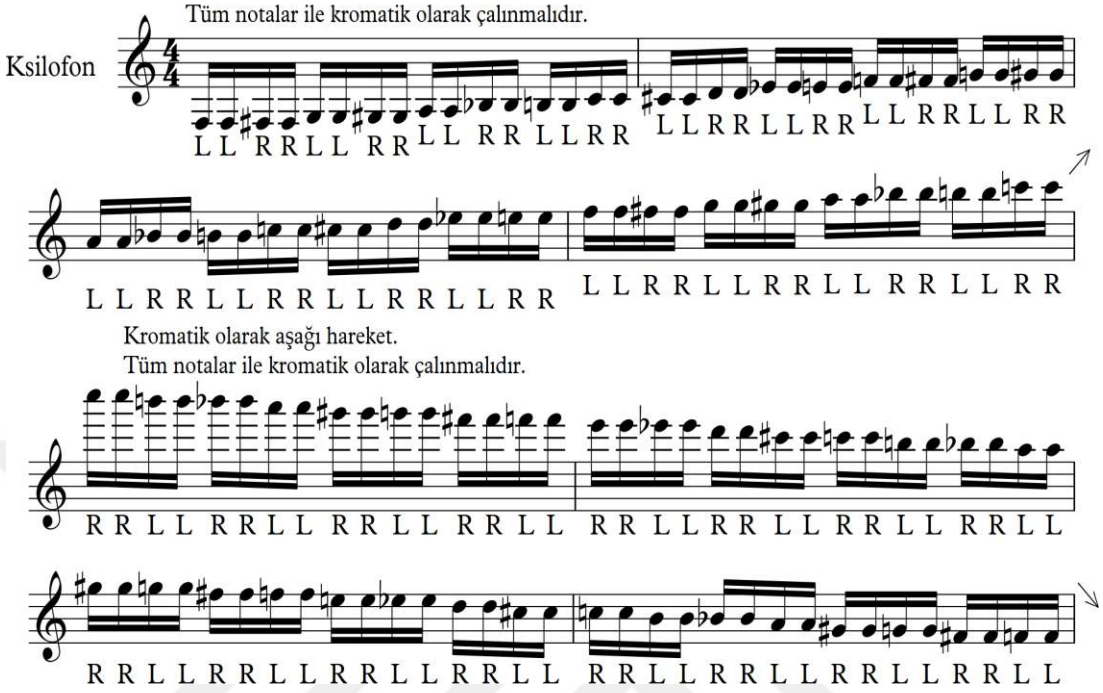

4
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
= 100
Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
Ksilofon
R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L
fa
R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L
Kromatik olarak aşağı hareket
do Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
L R L R L L R R L L R R L R L R L L R R L L R R L R L R L L R R L L R R
L R L R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R

5

Kromatik Çalışmalar

♩ = 100 Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Kromatik olarak aşağı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L

7

Kromatik Çalışmalar
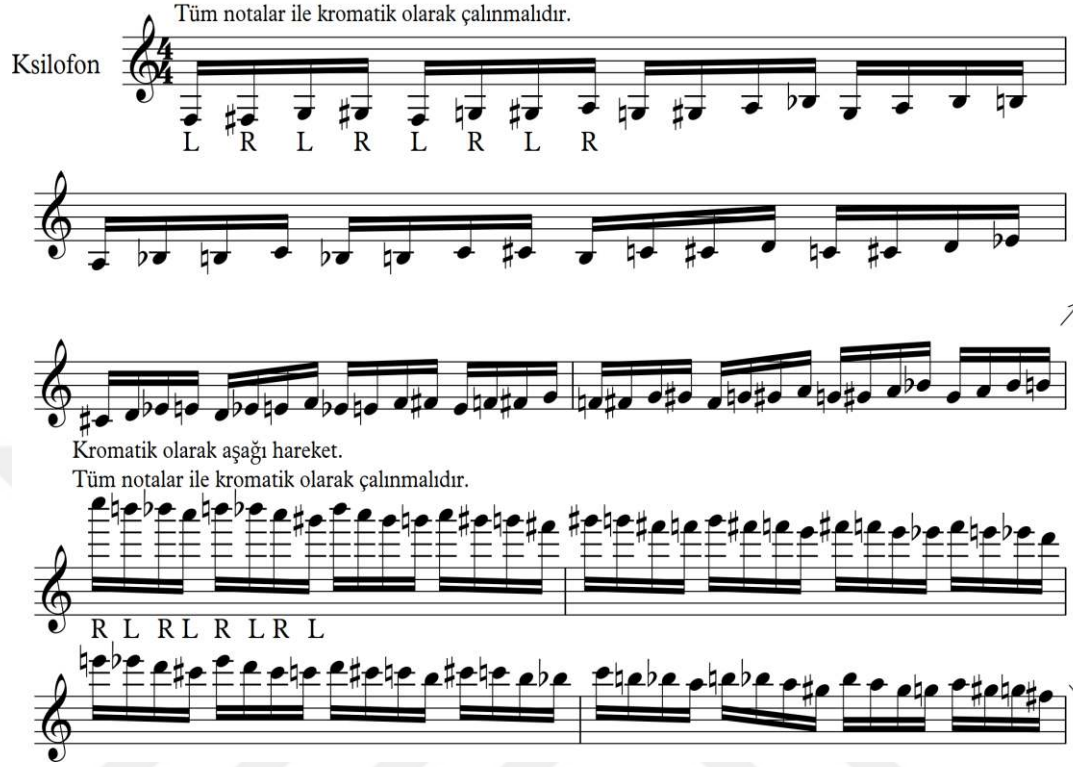
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Ksilofon

8

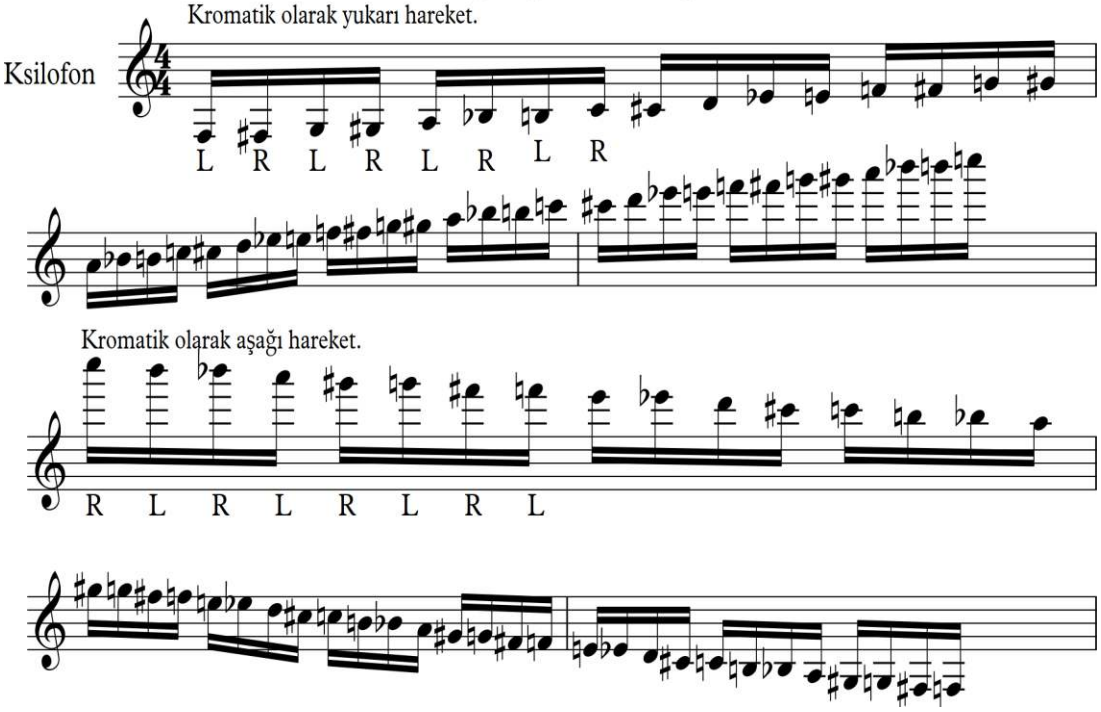
Kromatik Çalışmalar
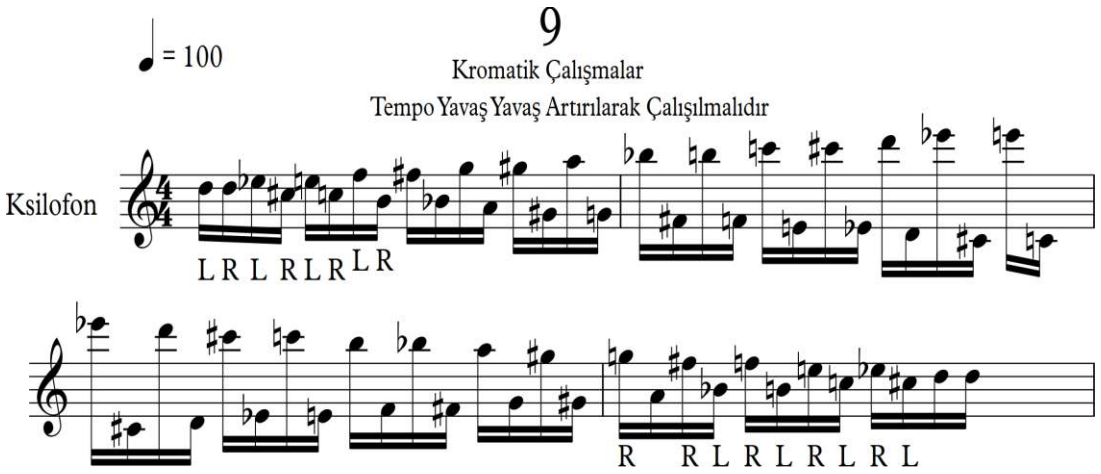
♩ = 100
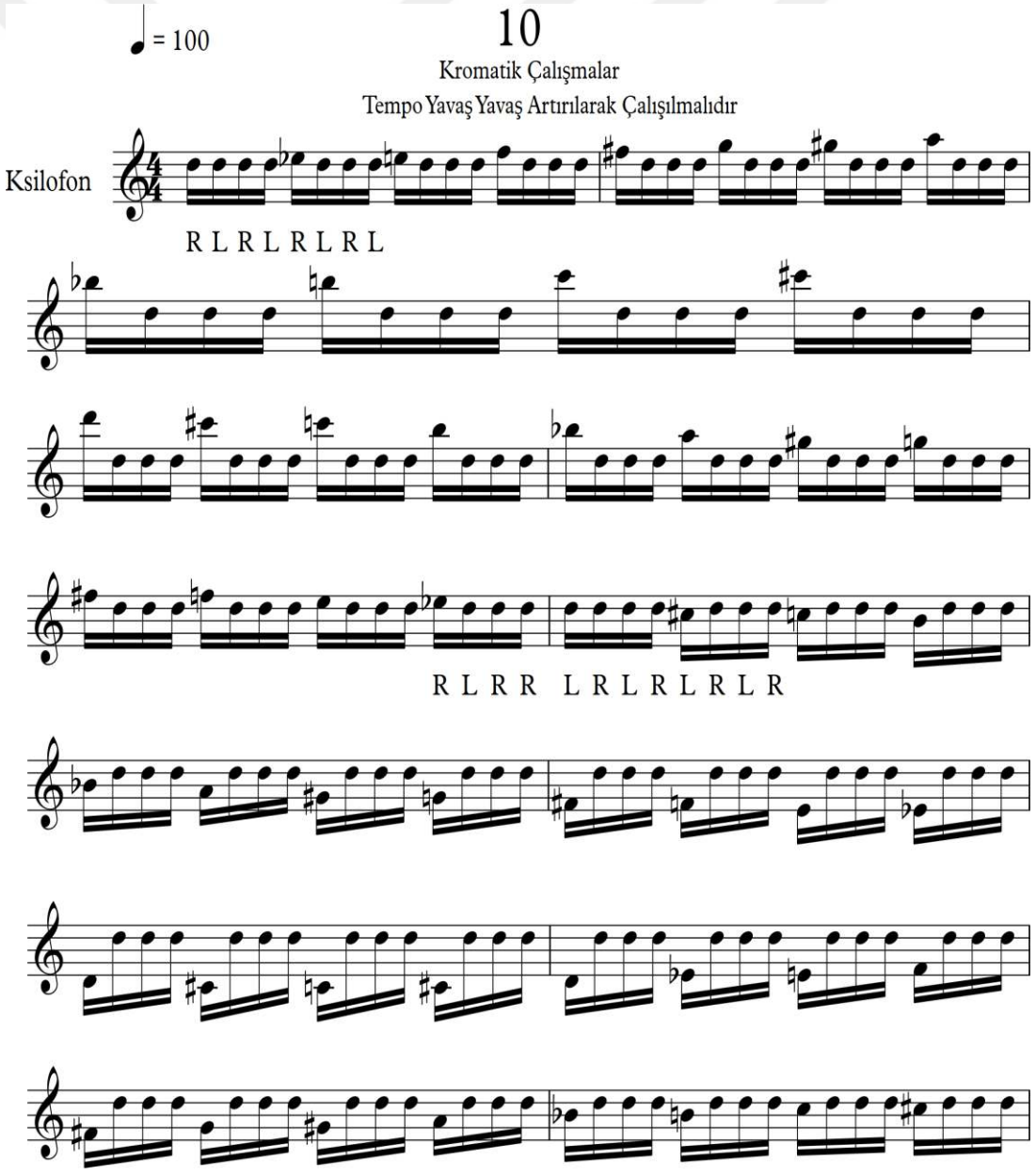
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
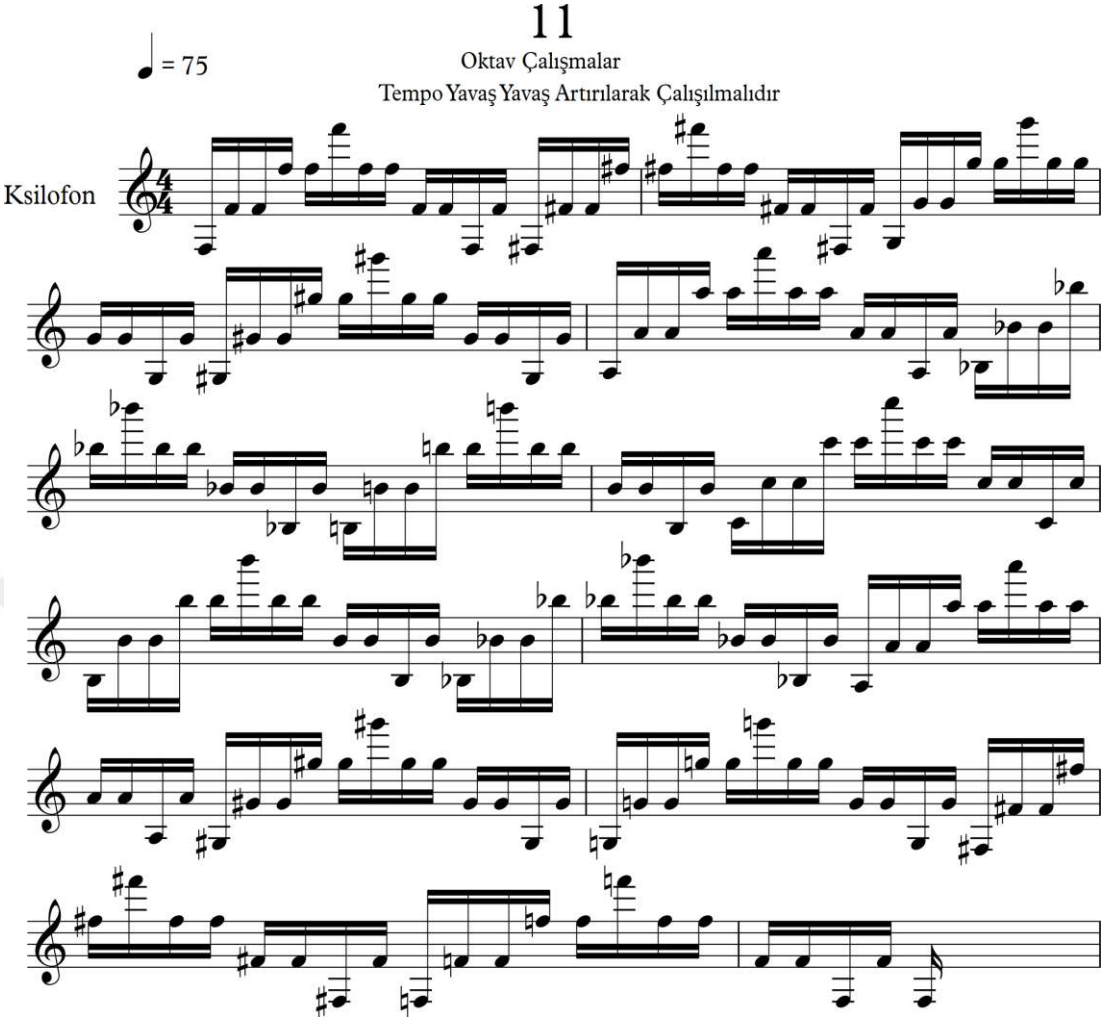
Kromatik olarak yukarı hareket.

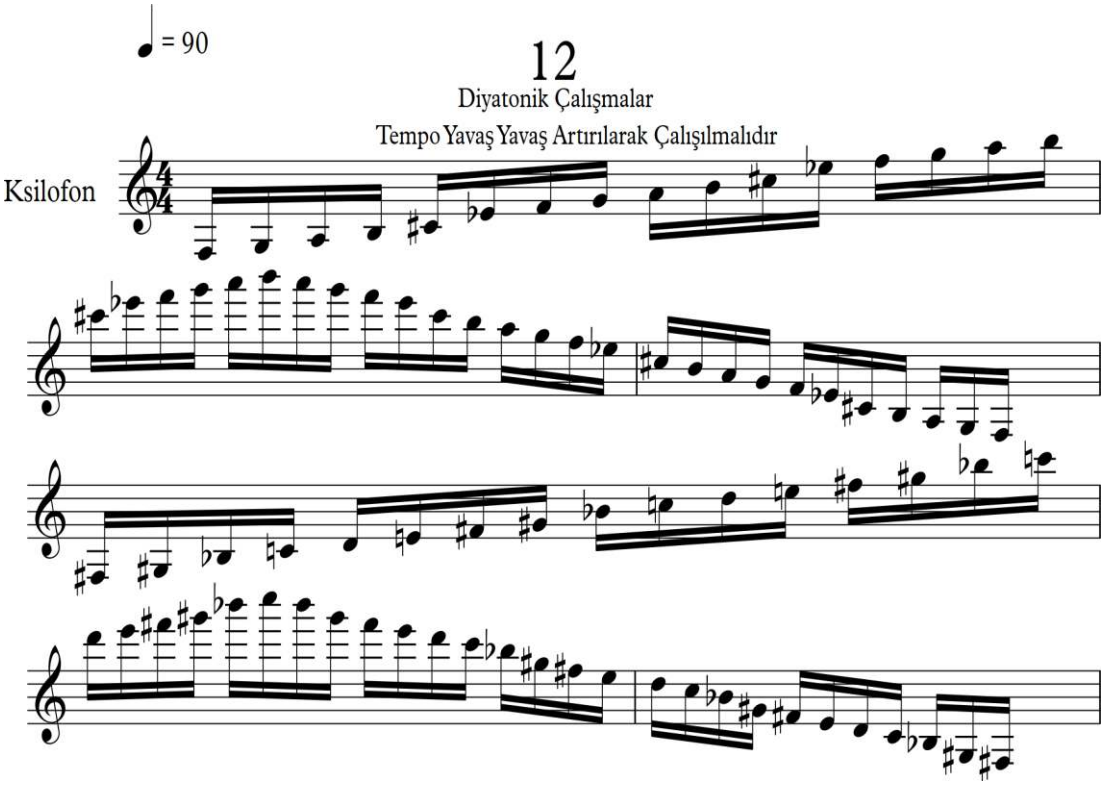
Ksilofon

9
= 100
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
L R L R L R L R
R R L R L R L R L
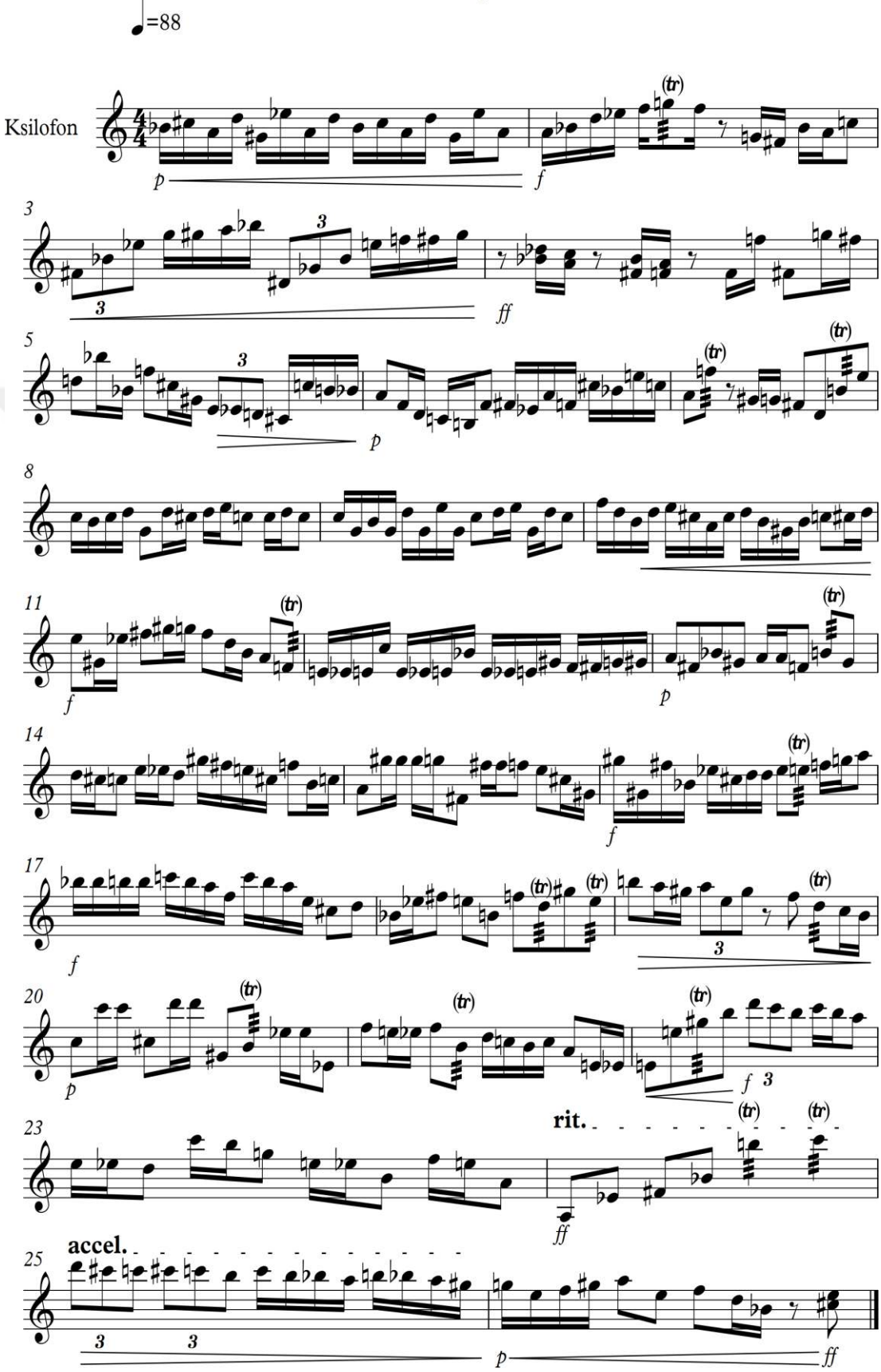

10
= 100
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
R L R L R L R L
R L R R L R L R L R L R

11
♩ = 75
Oktav Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon

12
♩ = 90
Diyatonik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
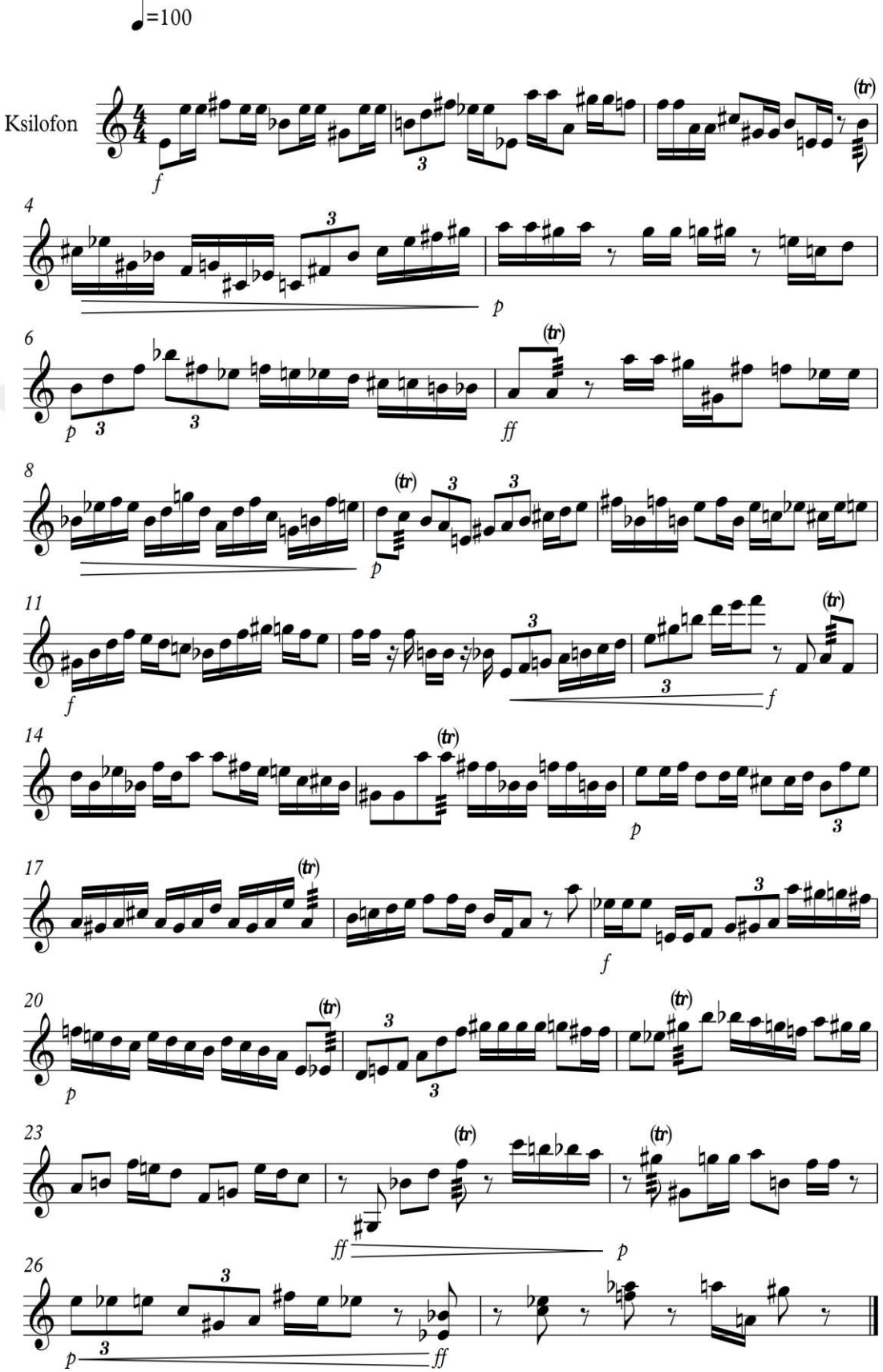
1

Ksilofon Parçaları
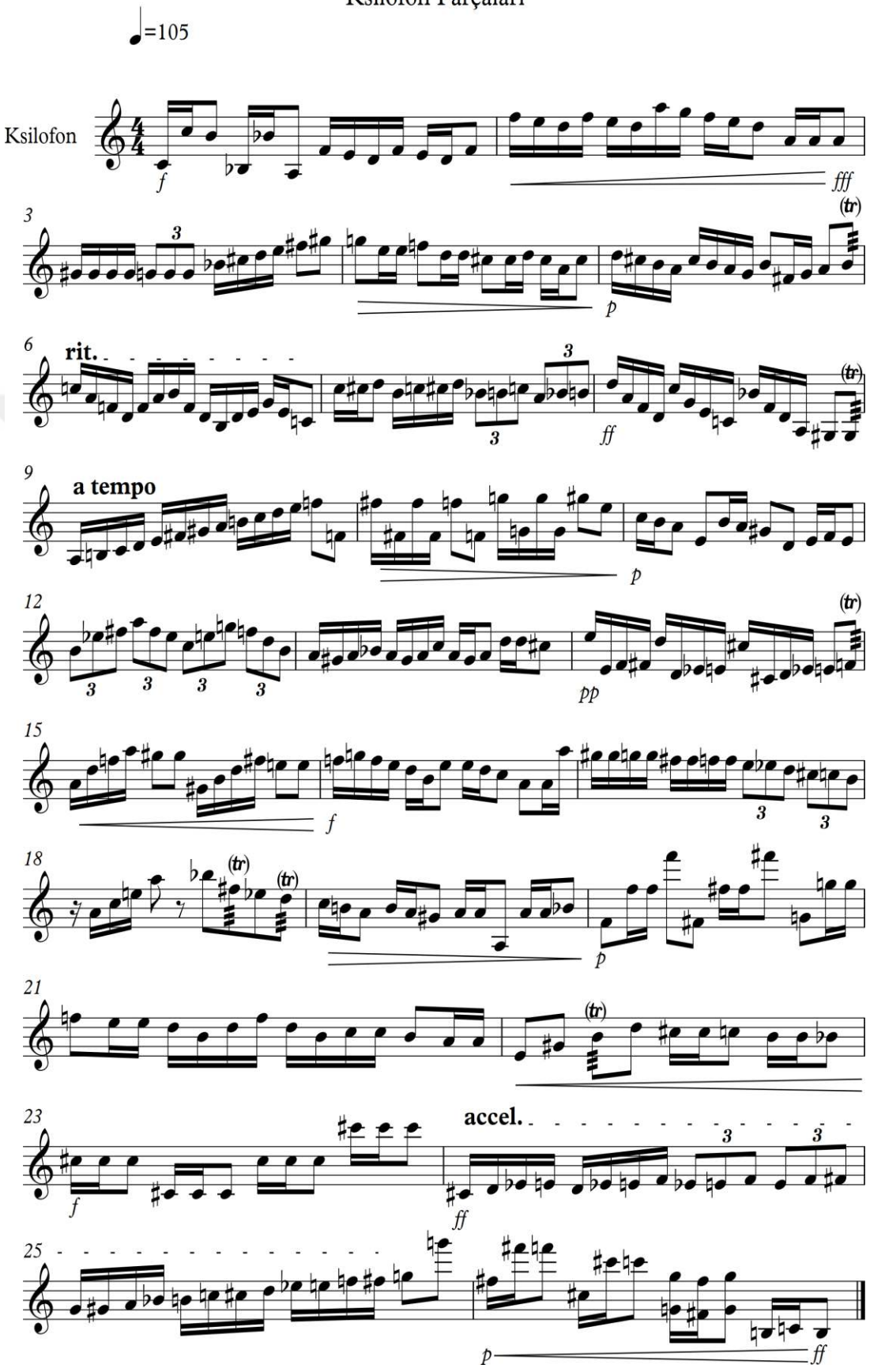

2

Ksilofon Parçaları

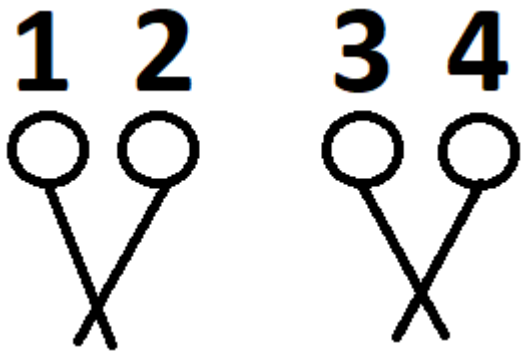
3

Ksilofon Parçaları

Marimba
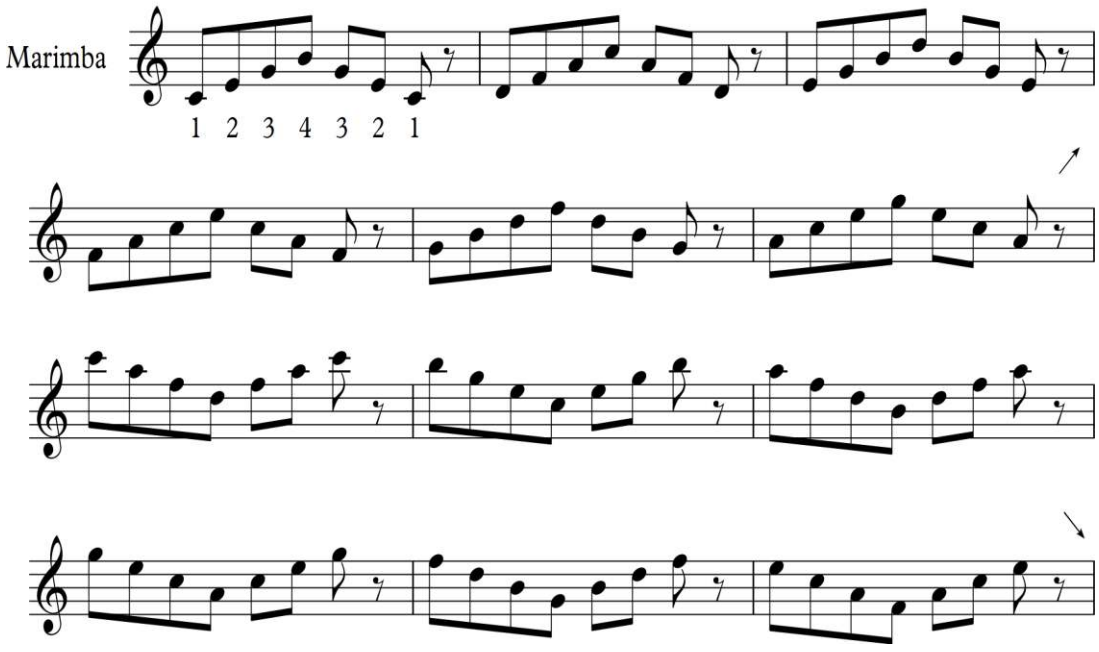
Marimba dört malet tutuş pozisyonu için belirlenen numaralar

Marimba Isınma Çalışmaları
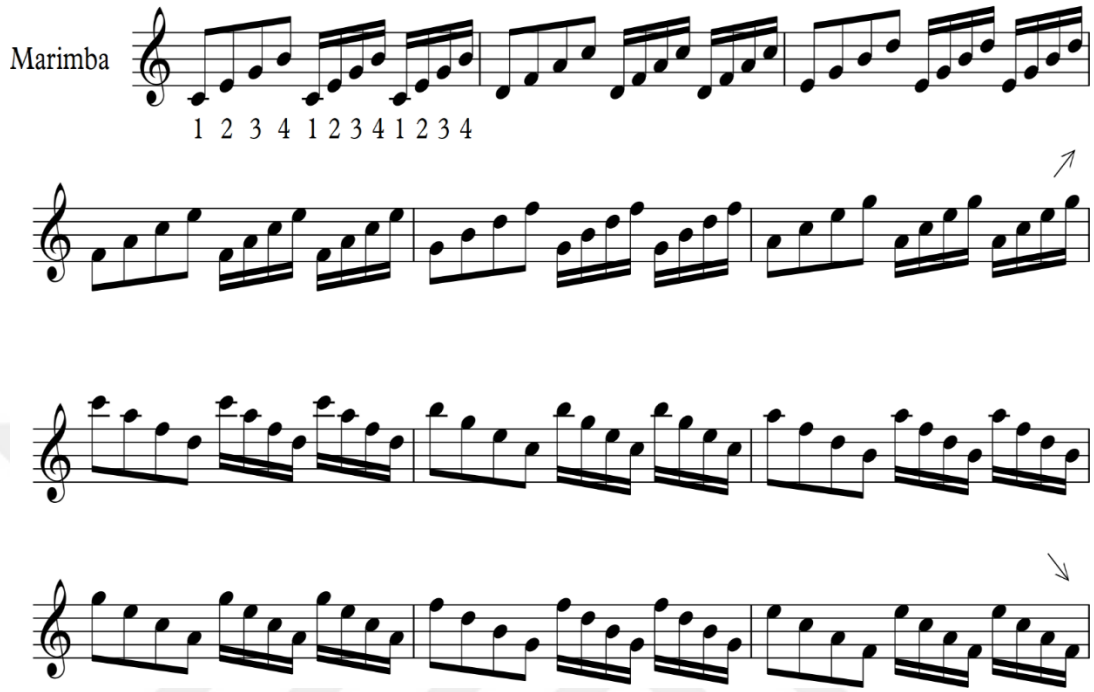
1

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
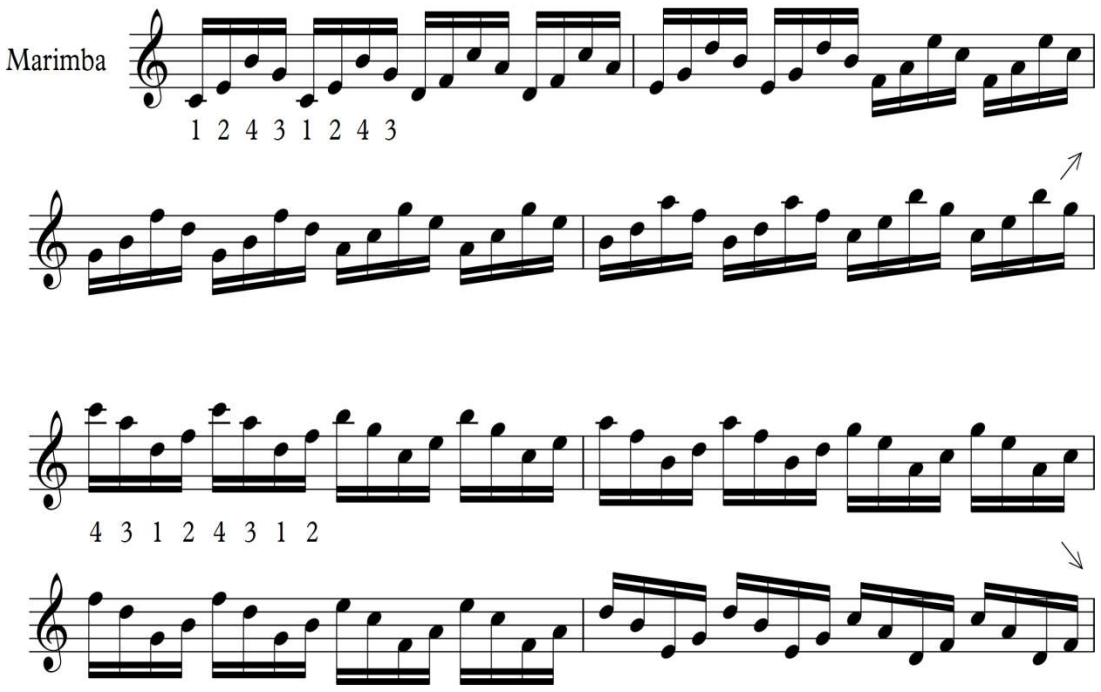

Marimba Isınma Çalışmaları
2

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
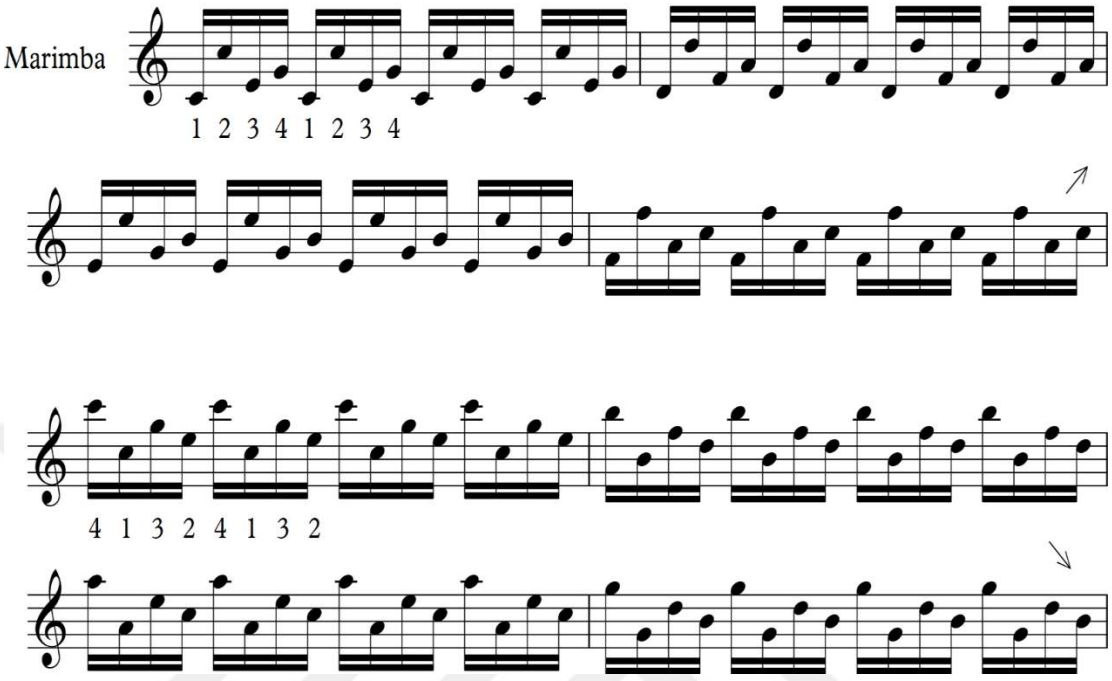

Marimba Isınma Çalışmaları
3

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

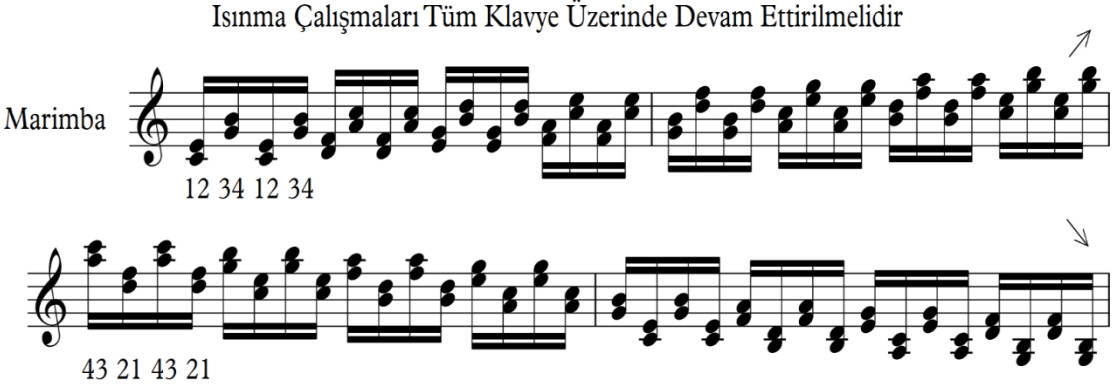
Marimba Isınma Çalışmaları
4

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları
5

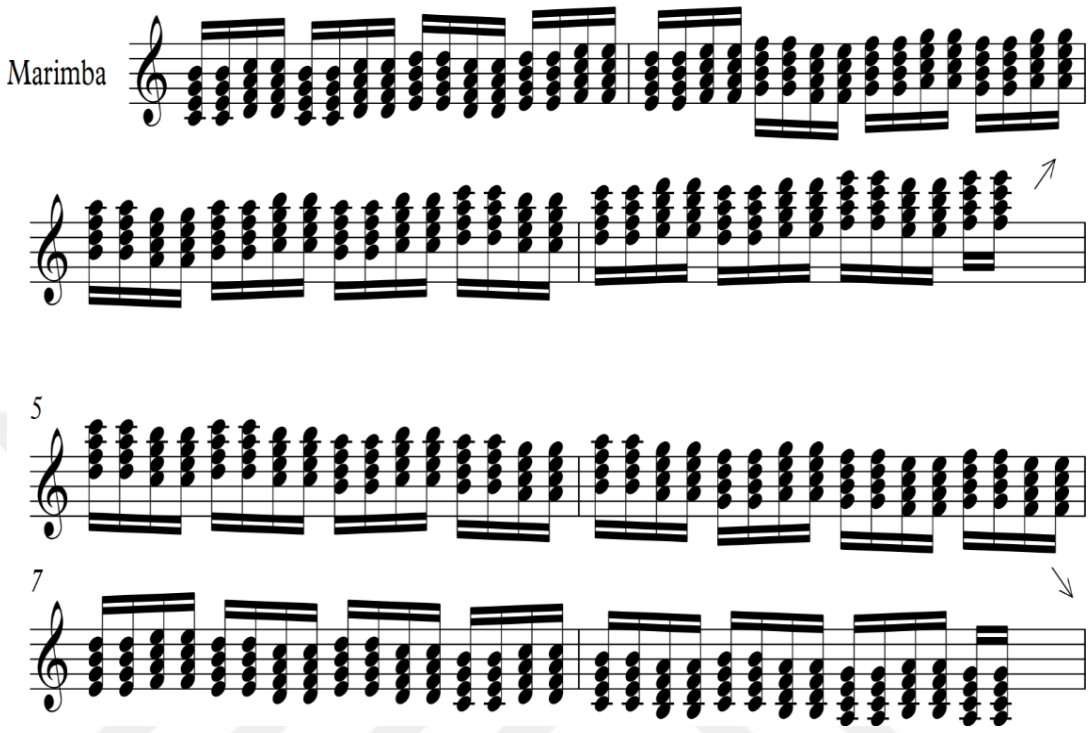
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları
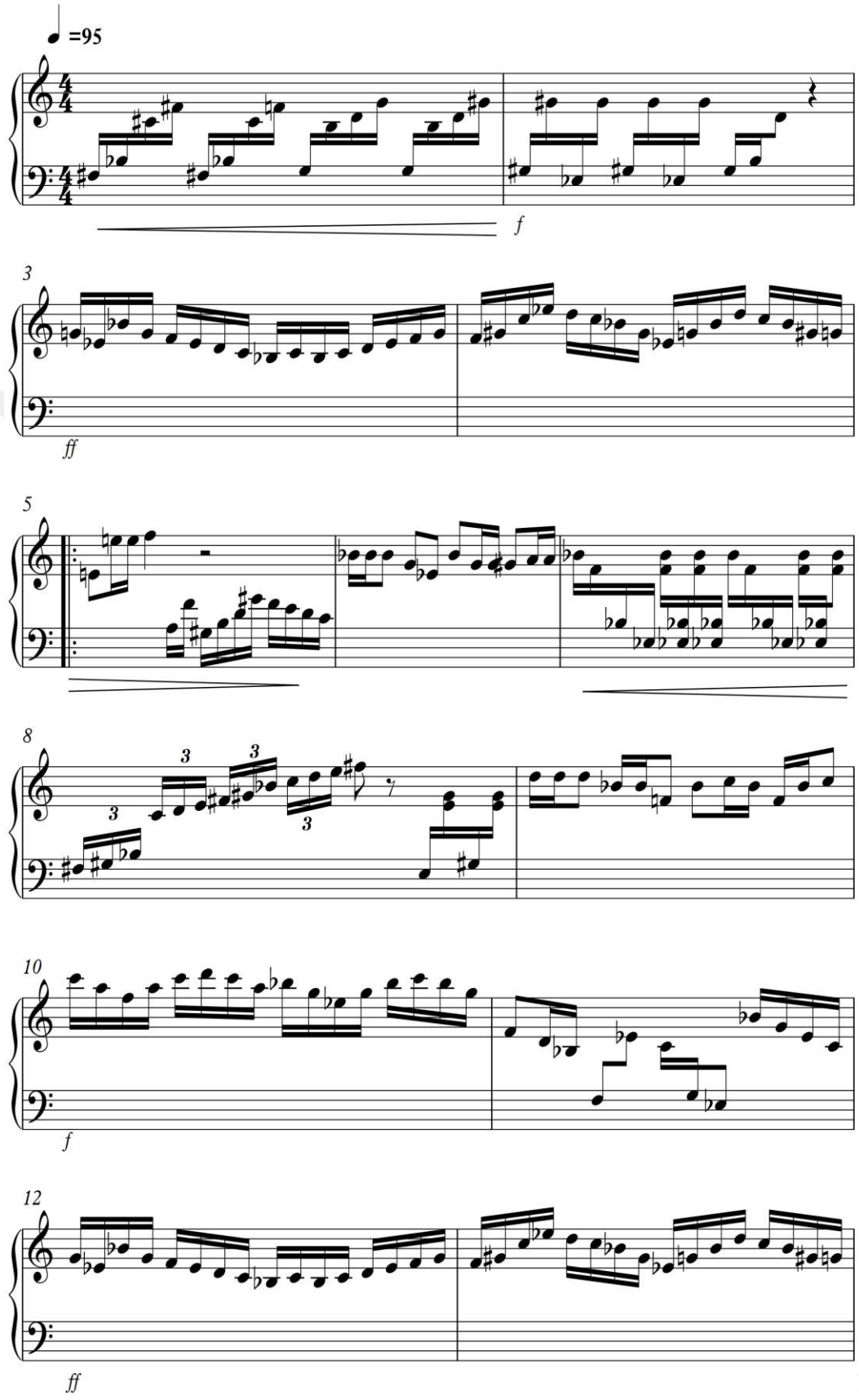
6

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
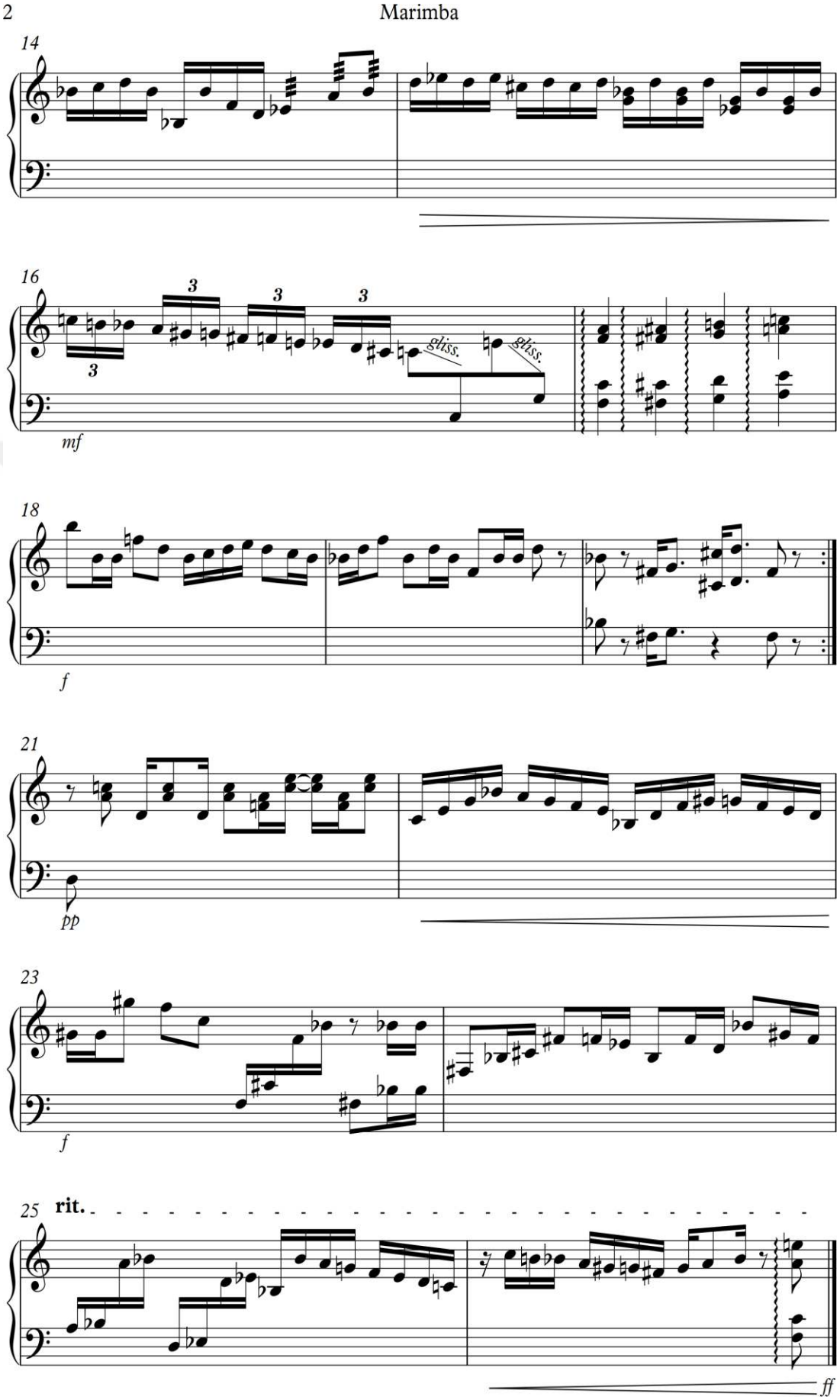

Marimba
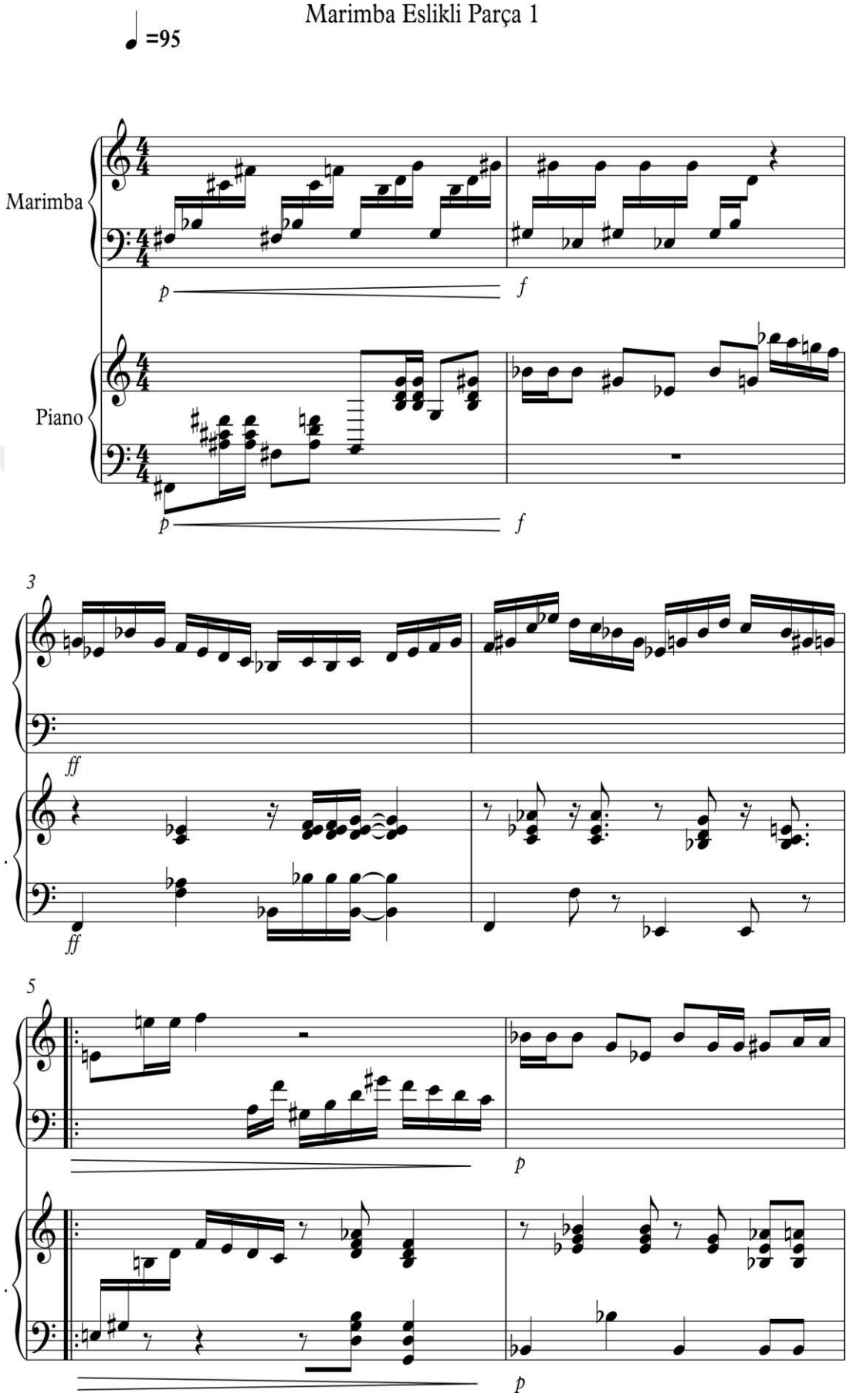
Marimba Eslikli Parça 1
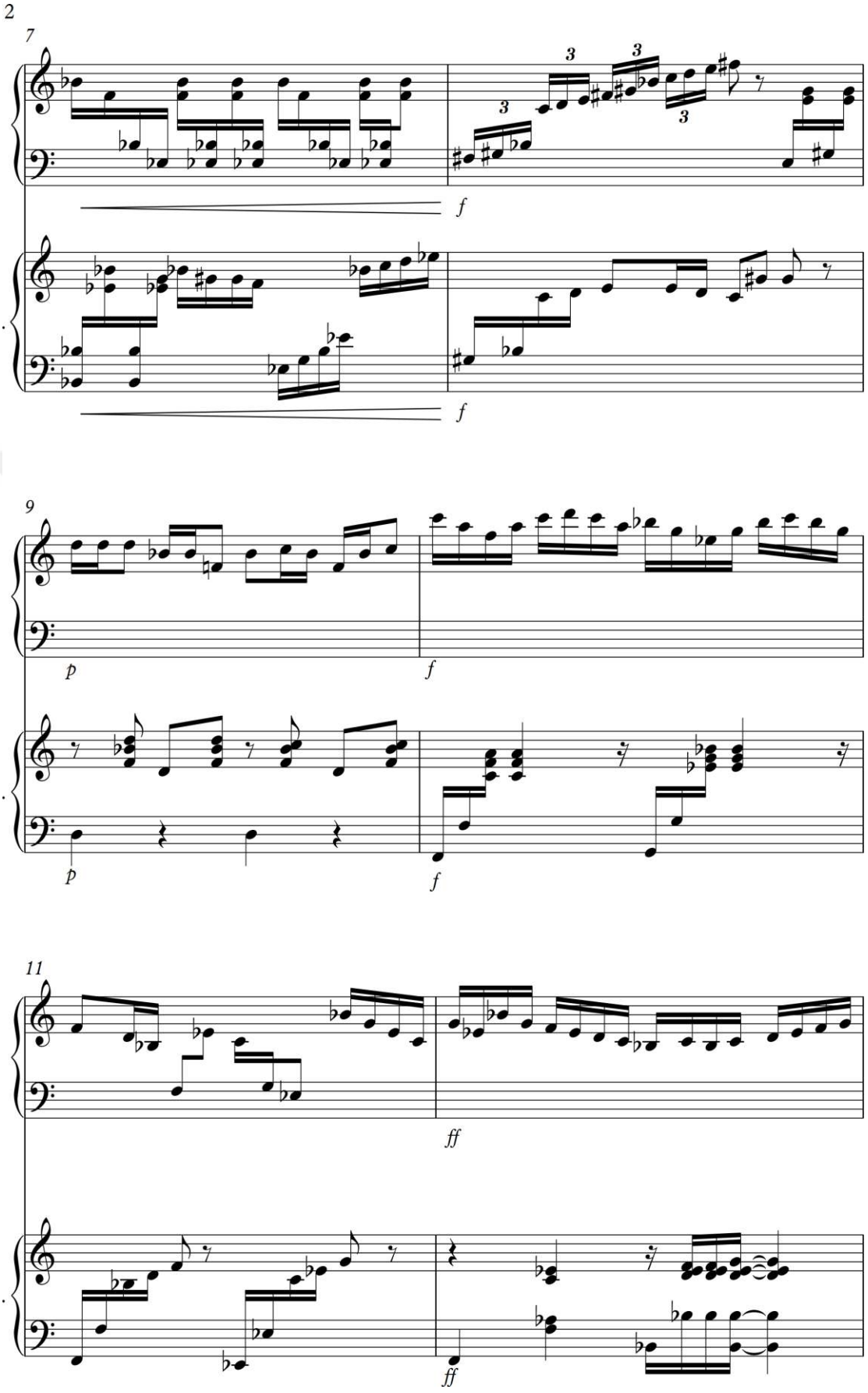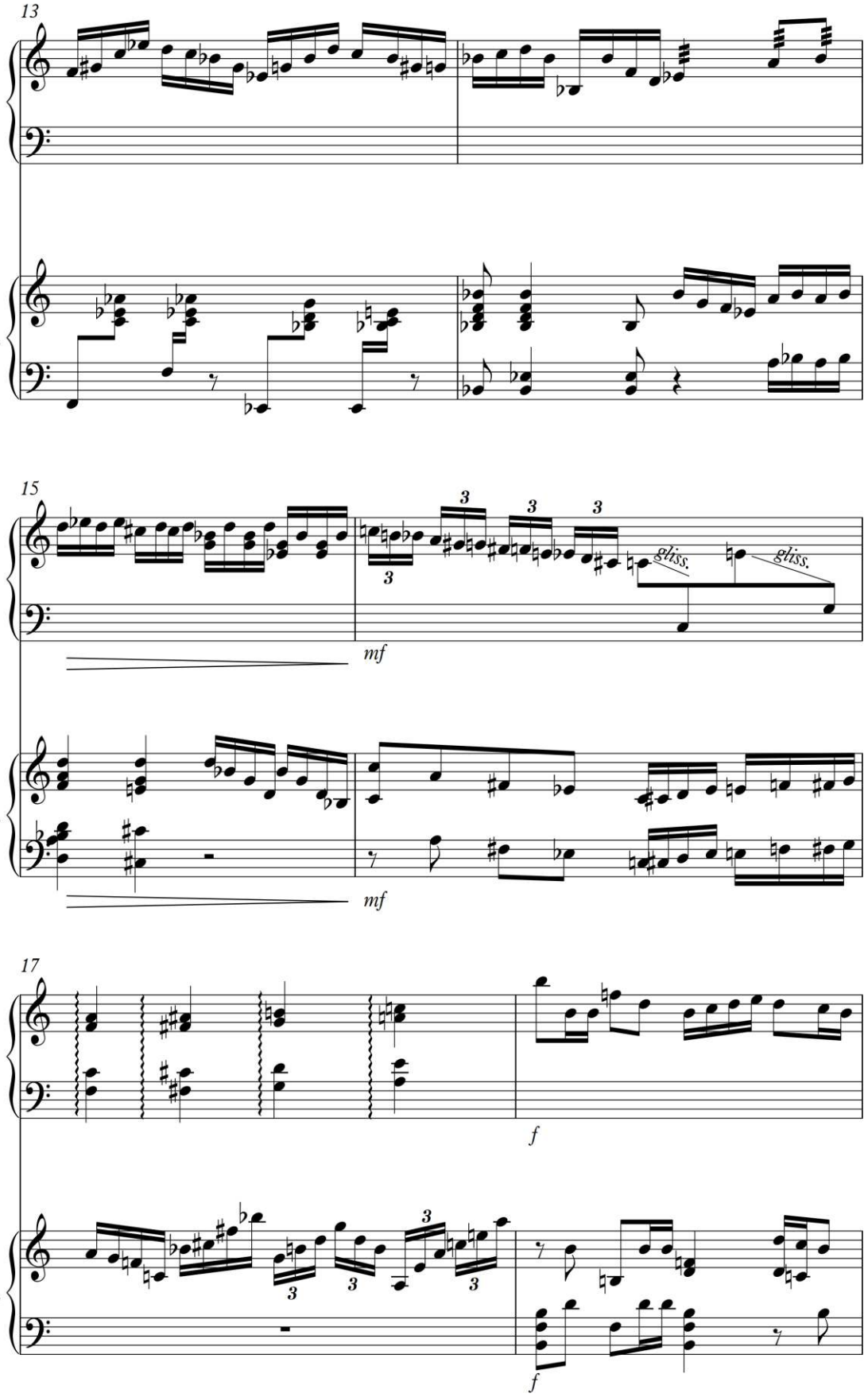

V.S.
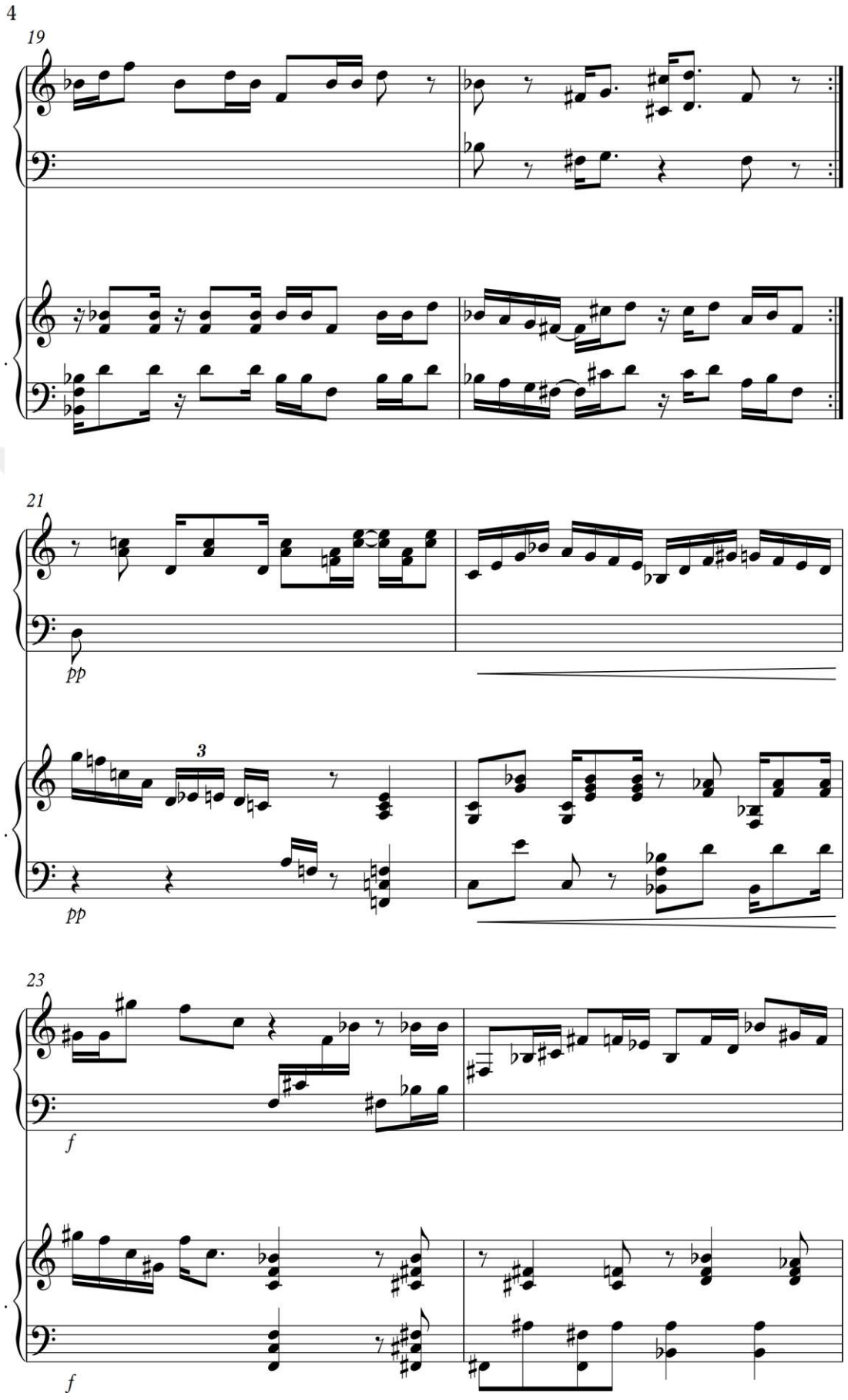

2
Marimba
14
16
3
3
3
3
gliss.
gliss.
mf
18
f
21
pp
23
f
25
rit.
ff
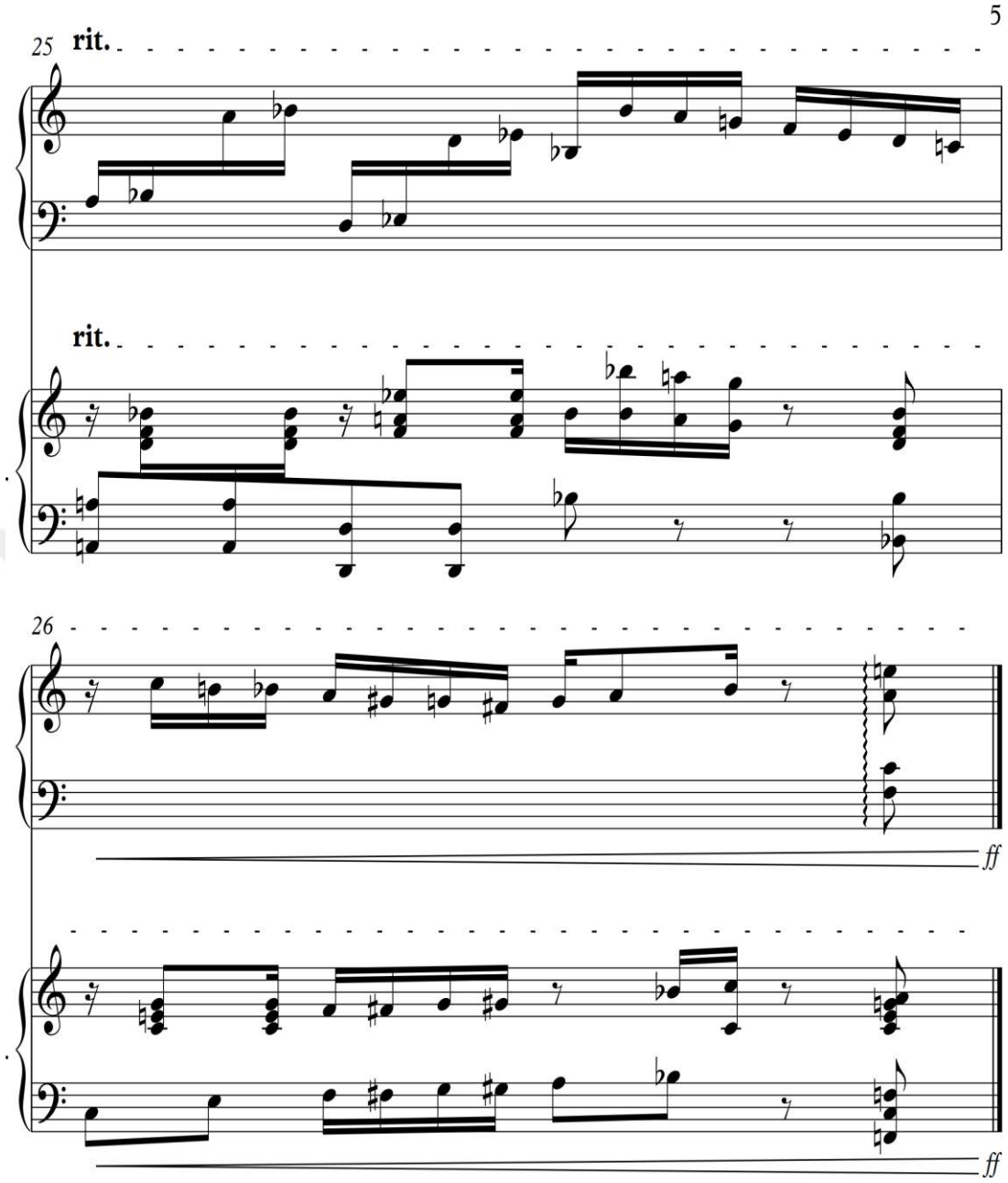
Marimba Eslikli Parça 1

2
7
3
3
3
f
f
9
p
f
p
f
11
ff
ff

13
15
gliss.
gliss.
mf
mf
17
f
f

4
19
21
pp
3
pp
23
f
f

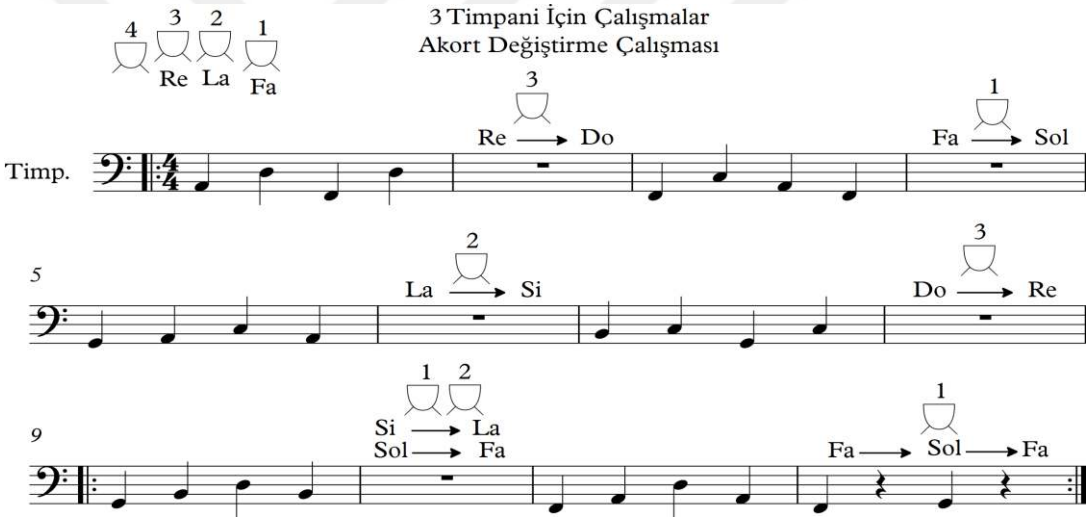

5
25
rit.
rit.
26
ff
ff

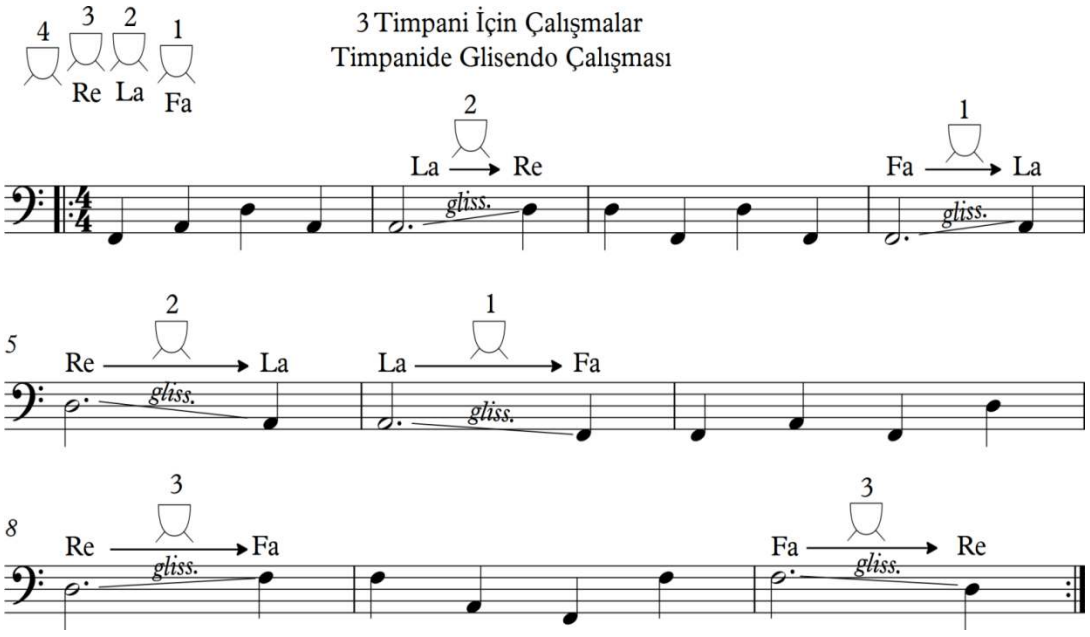
BÖLÜM III
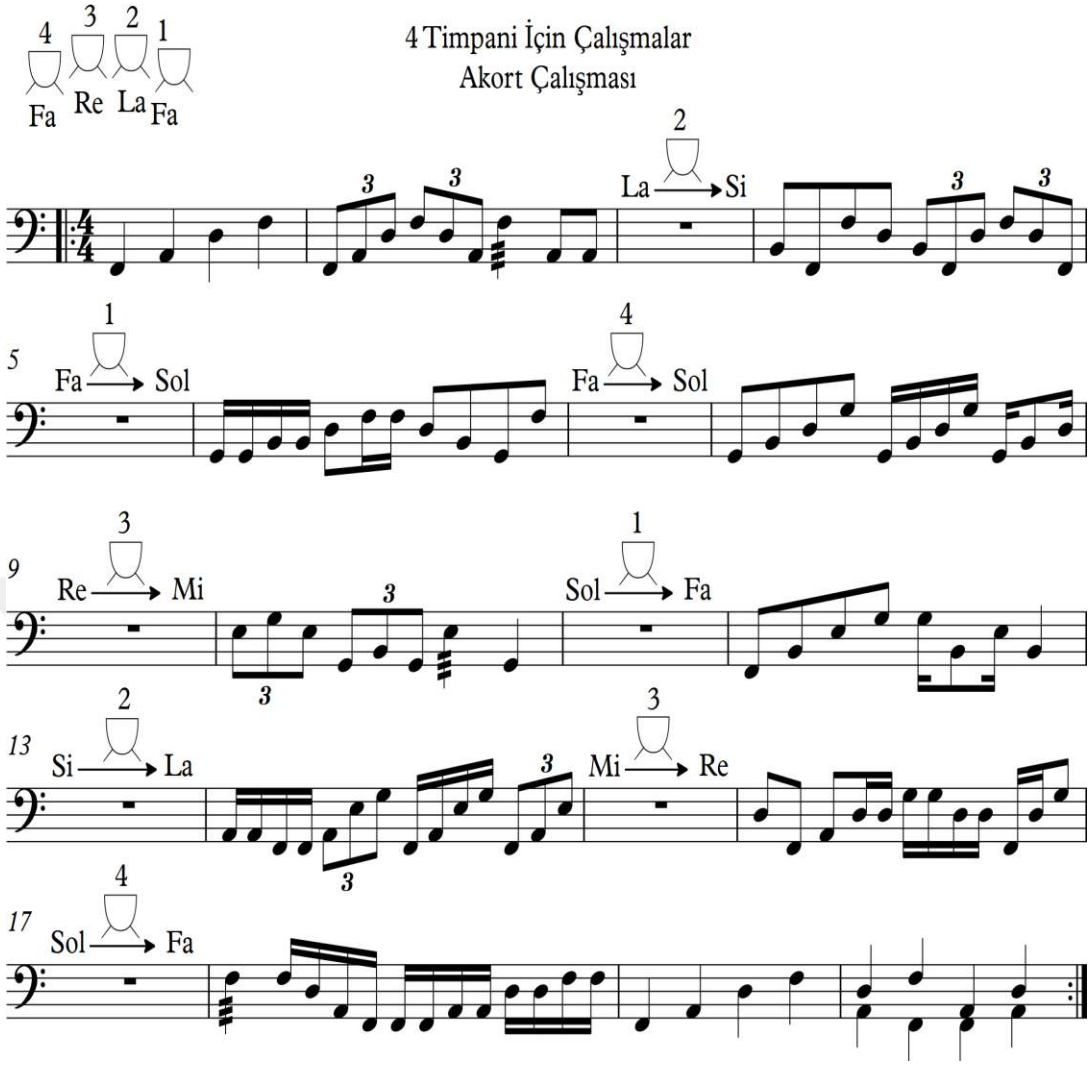
TİMPANİ
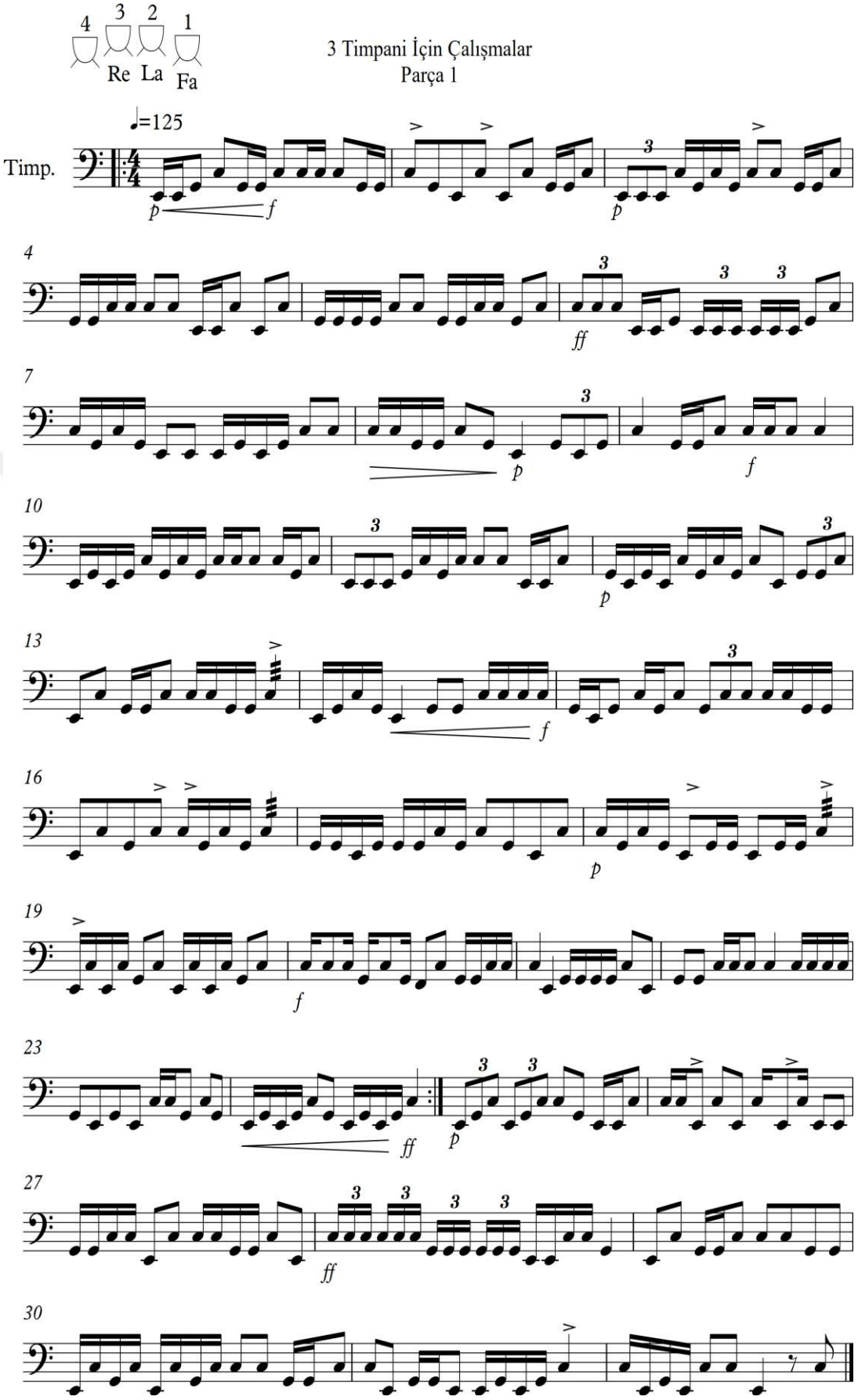
Timpani ses aralıkları
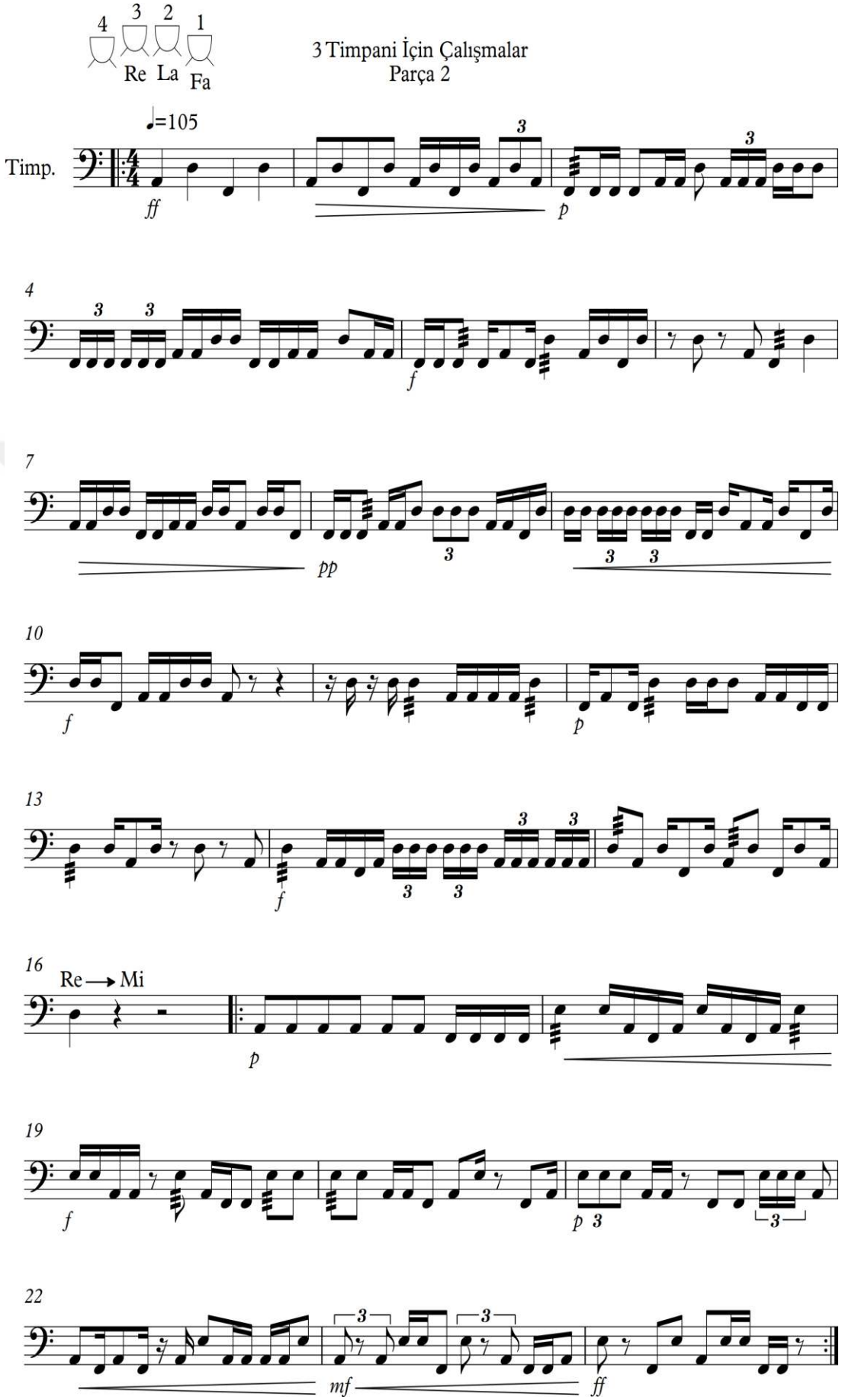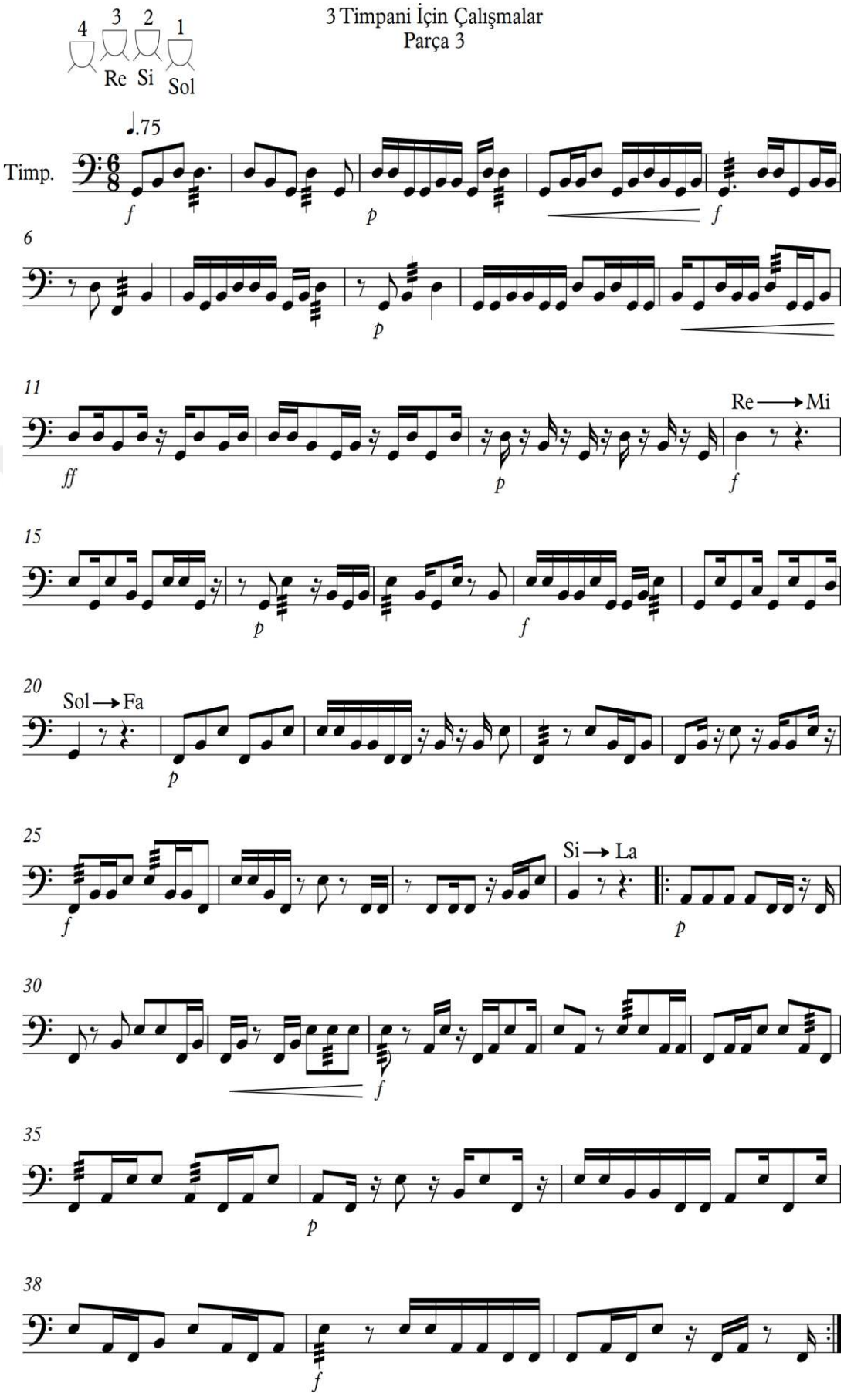

4 Timpani İçin Çalışmalar
Akort Çalışması
4 3 2 1
Fa Re La Fa
2
La → Si
1
Fa → Sol
4
Fa → Sol
3
Re → Mi
1
Sol → Fa
2
Si → La
3
Mi → Re
4
Sol → Fa
5
9
13
17
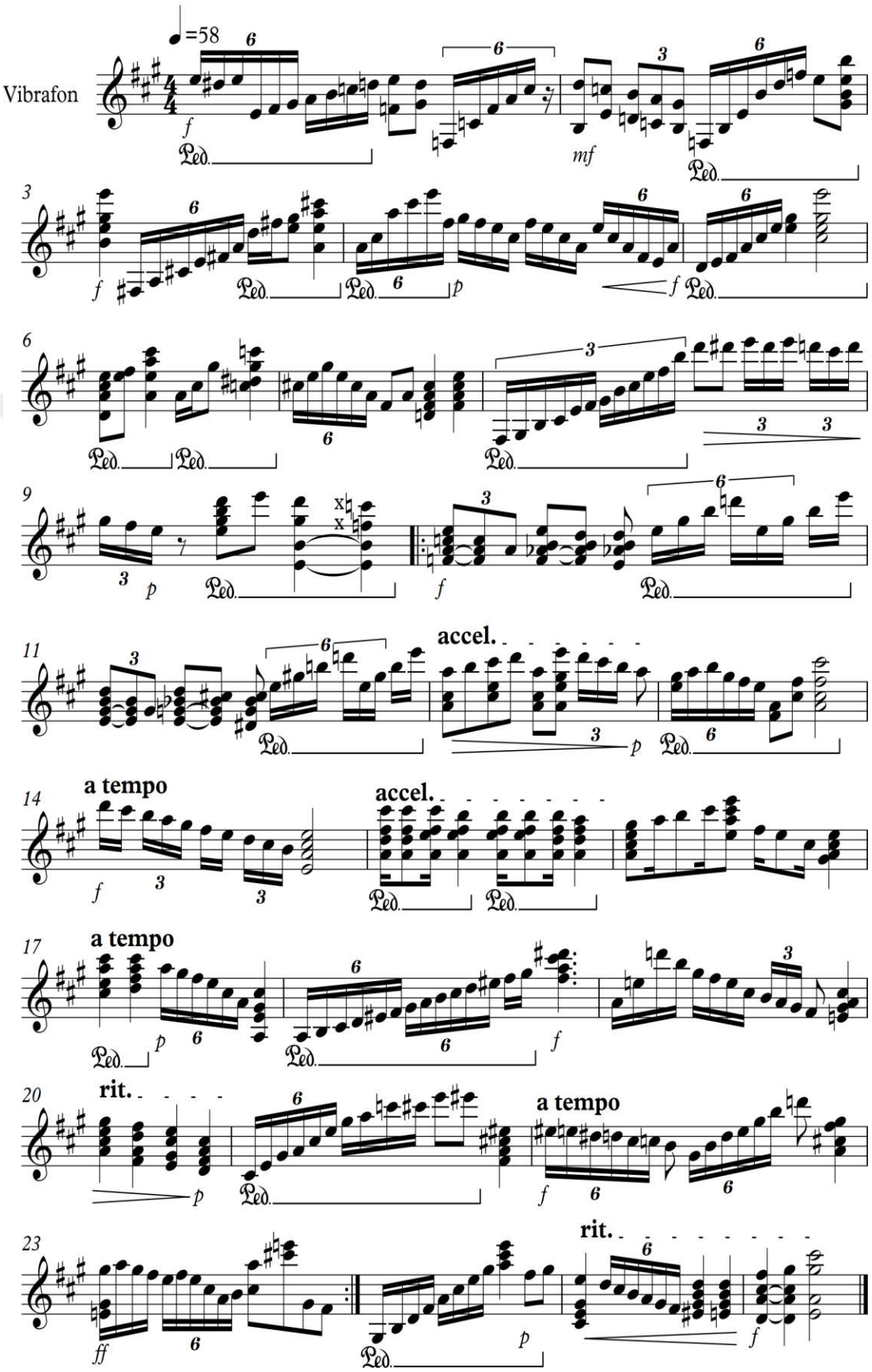

4 3 2 1
Re La Fa
3 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 1
♩=125
Timp.

4 3 2 1
Re La Fa
3 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 2
♩=105
Timp.
ff
p
4
f
7
pp
10
f
p
13
f
16
Re → Mi
p
19
f
p 3
22
mf
ff

3 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 3
4 3 2 1
Re Si Sol
Timp.
♩.75
f
p
f
6
p
11
ff
p
f
Re → Mi
15
p
f
20
Sol → Fa
p
25
f
Si → La
p
30
f
35
p
38
f
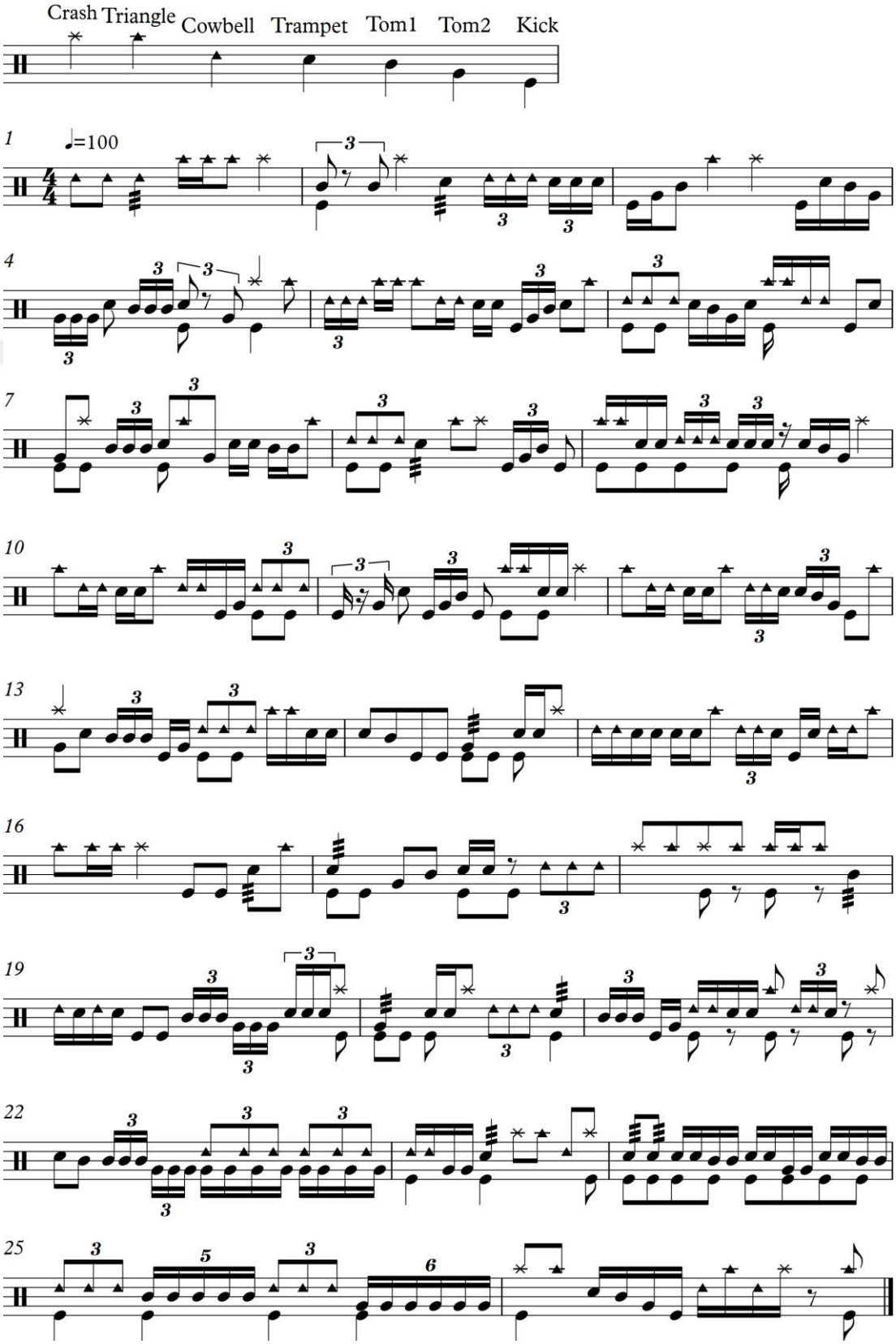
Vibrafon Parça

1

BÖLÜM IV

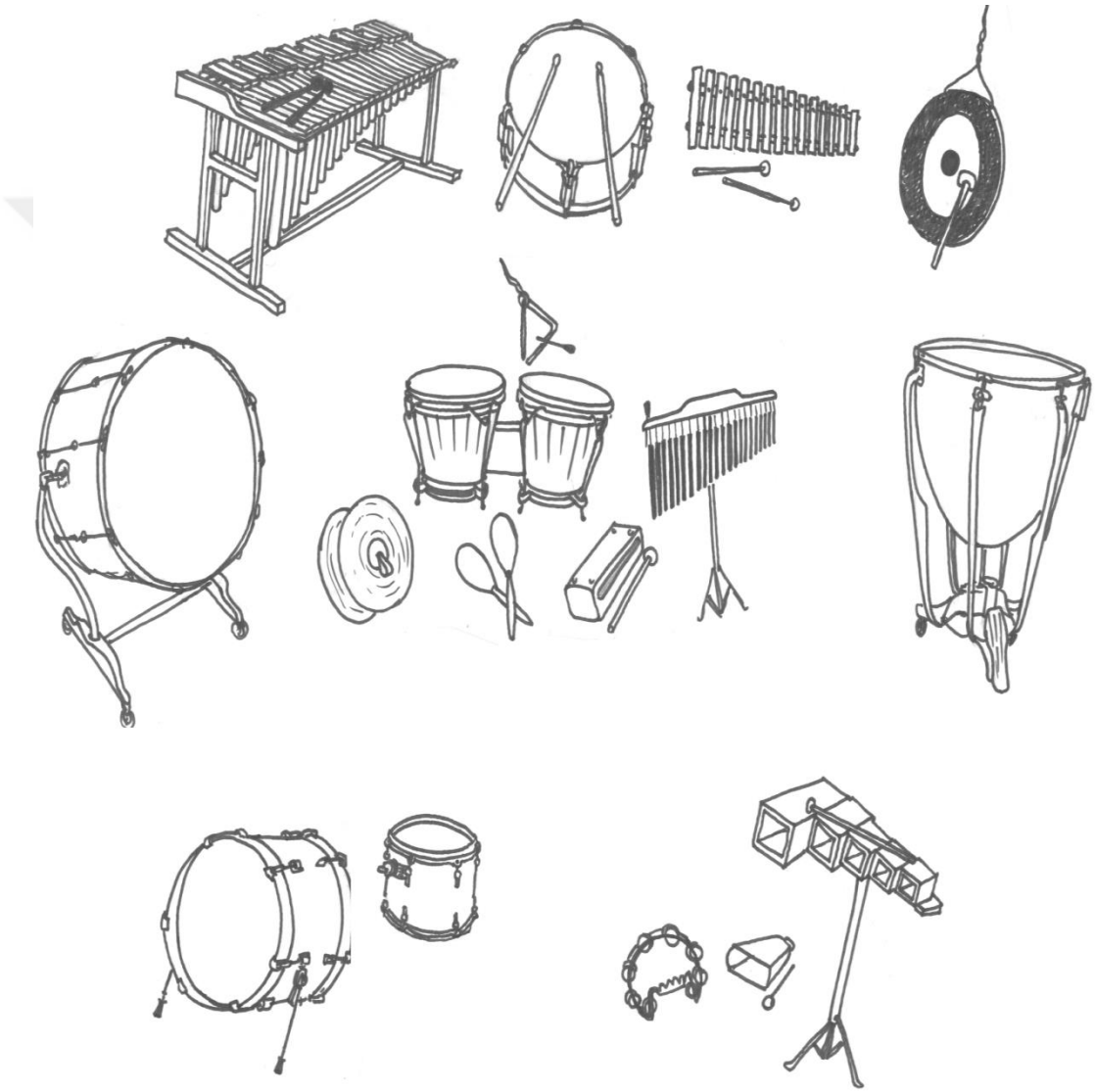
Vurmalı Çalgılar Seti
Parça 1

EK-5

Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı Lisans Metodu

Lisans 3

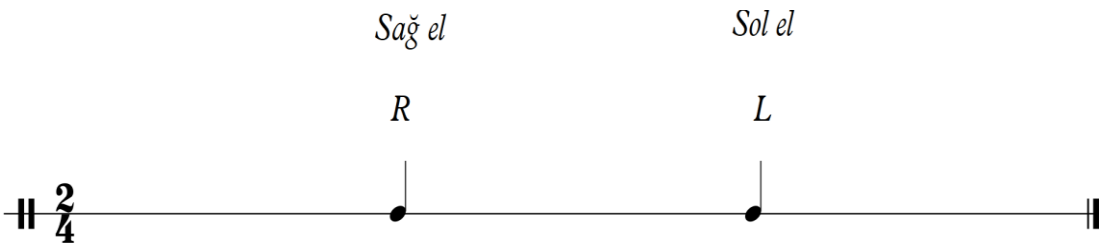

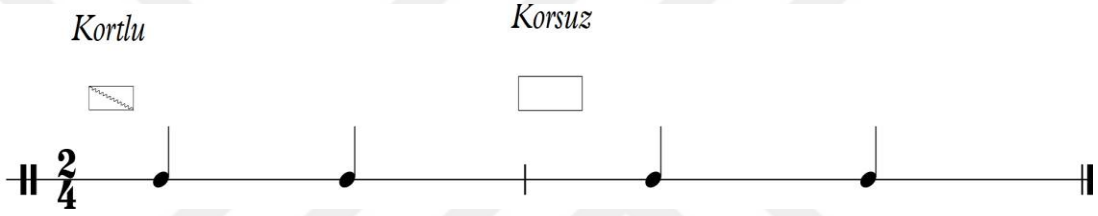
Levent Mert Dönmez

BÖLÜM I

TRAMPET

Metotta belirlenen semboller;

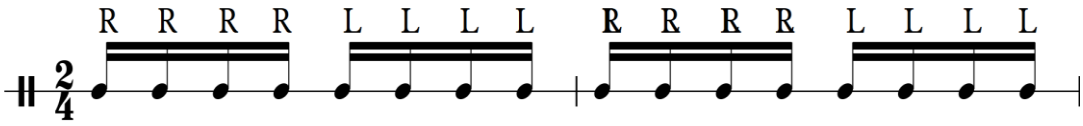

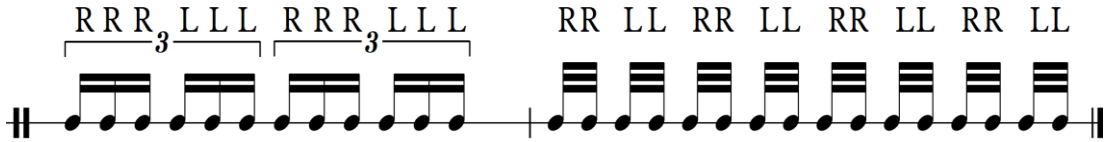

Isınma Çalışmaları

Verilen çalışmalar tekrar edilerek çalınmalıdır.

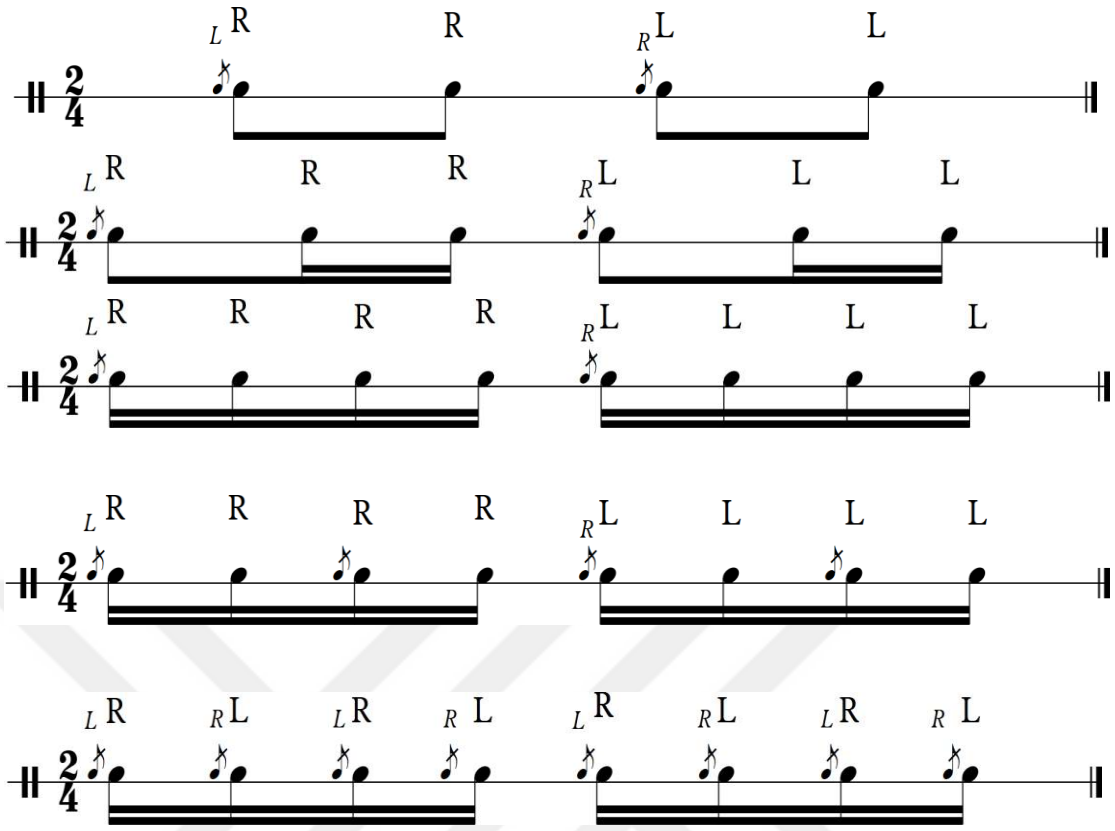
Tempo ağırdan başlayarak hızlandırılabilir

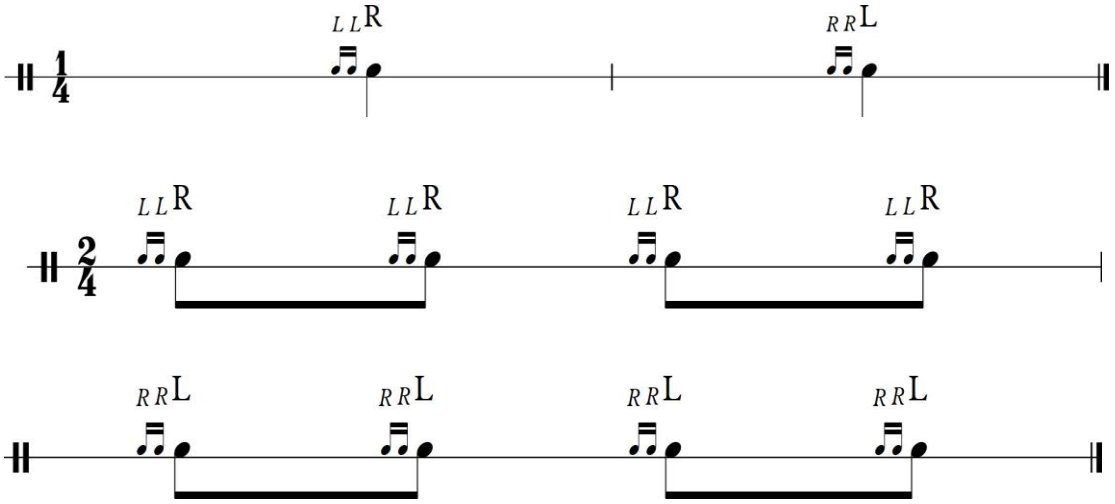
Çarpma Çalışmaları (Flam)
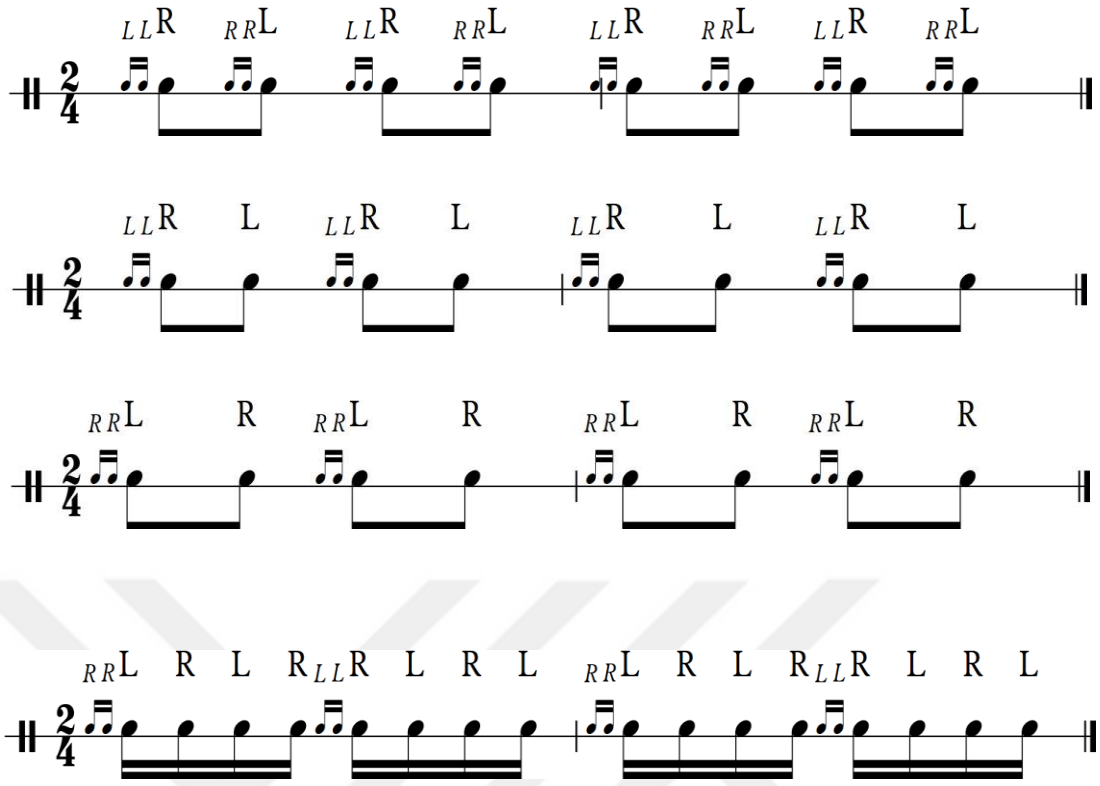

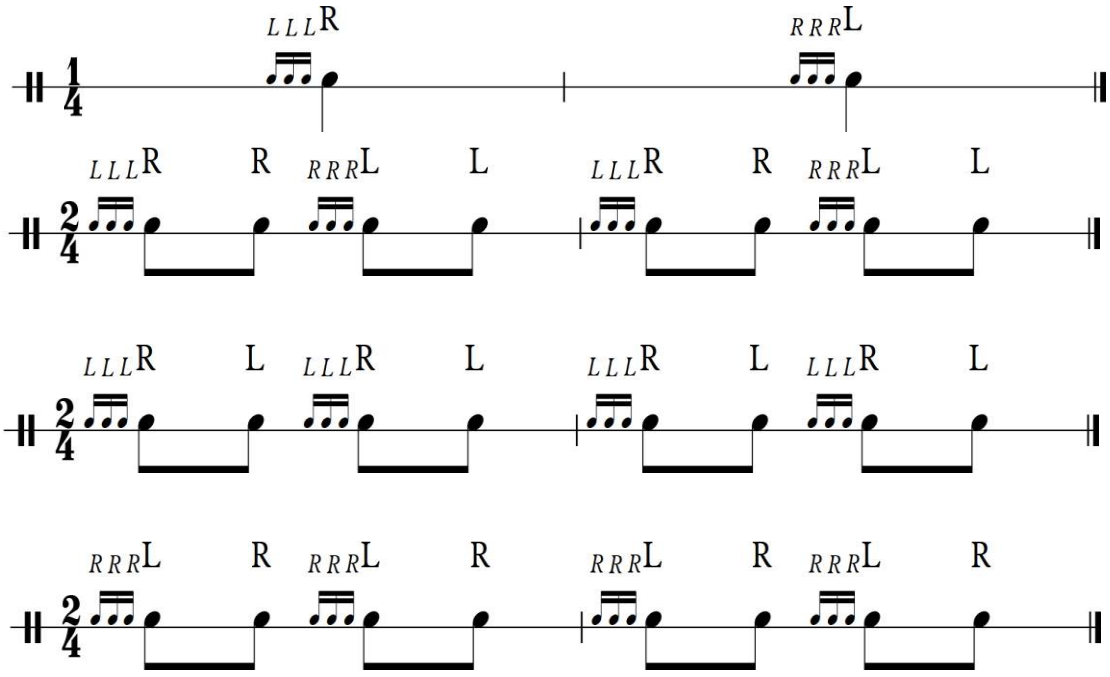
Zıplatma Çalışmaları

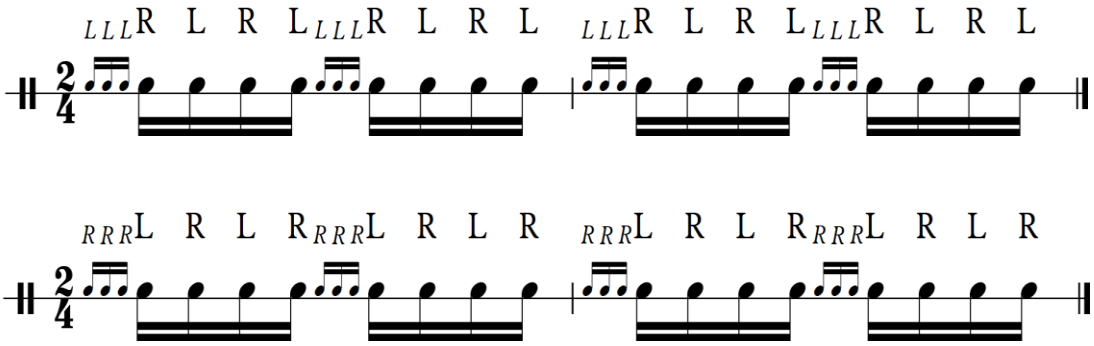
Çift Zıplatma

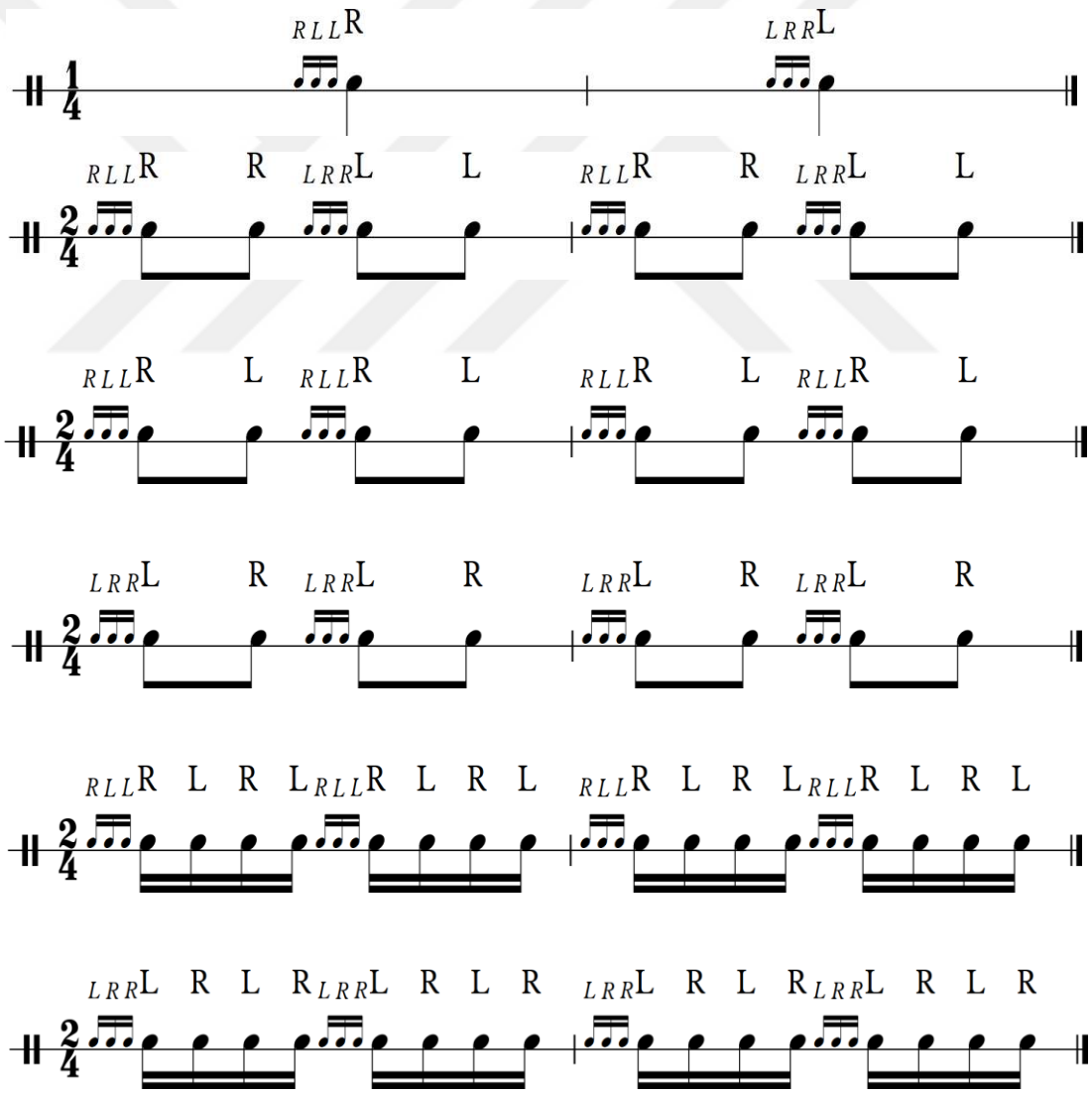

Üçlü Zıplatma

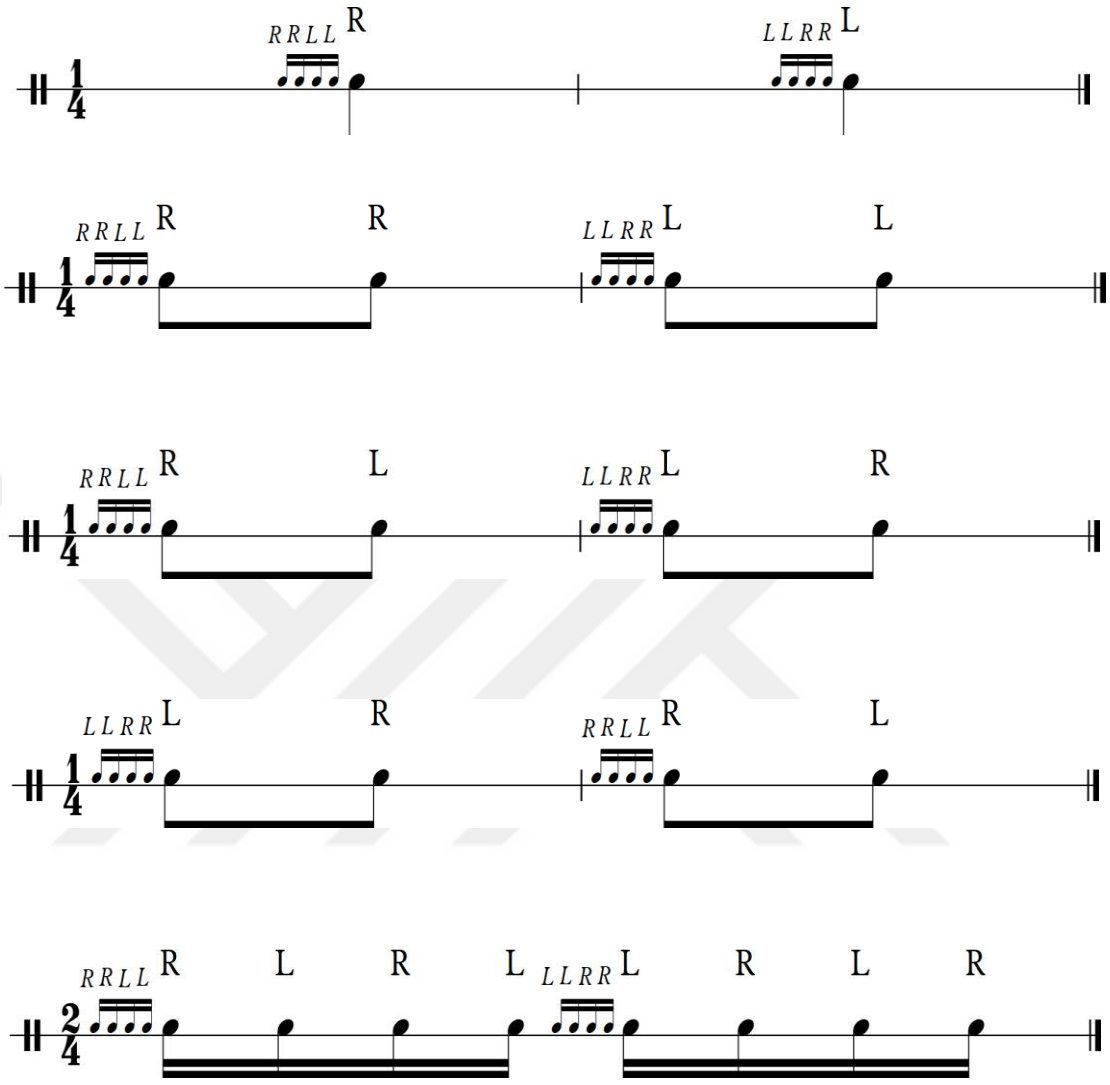

İki eli de kullanarak 3’lü zıplatma

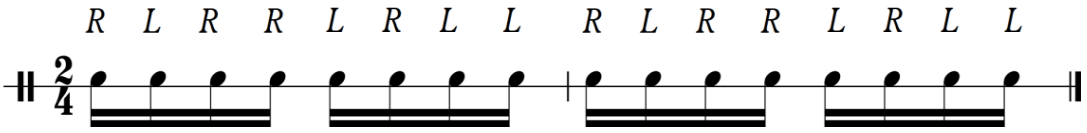

Dörtlü Zıplatma
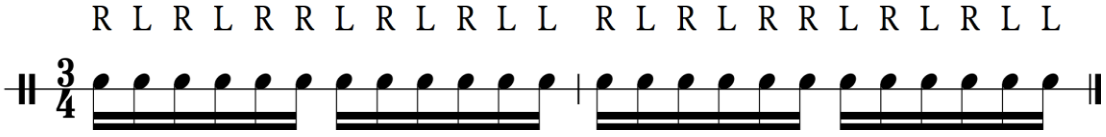

Paradiddle Çalışmaları

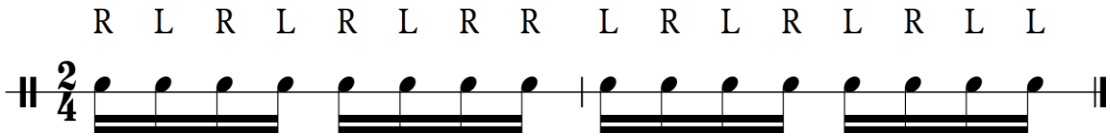
Tek Paradiddle

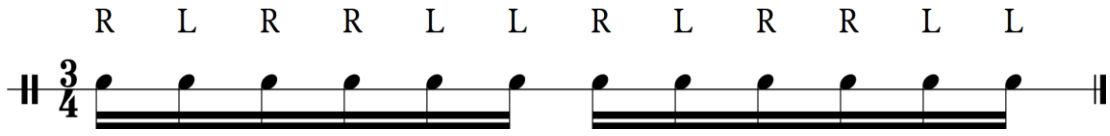
Çift Paradiddle
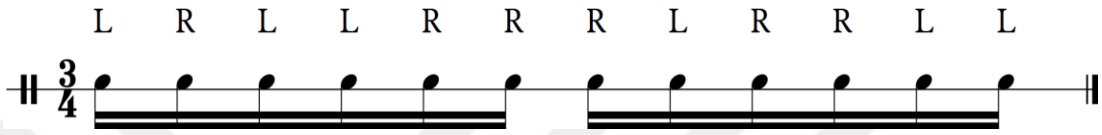

Üçlü Paradiddle

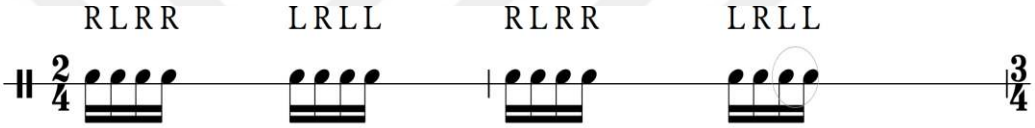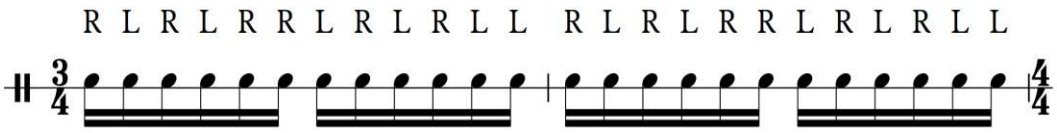

Paradiddle diddle

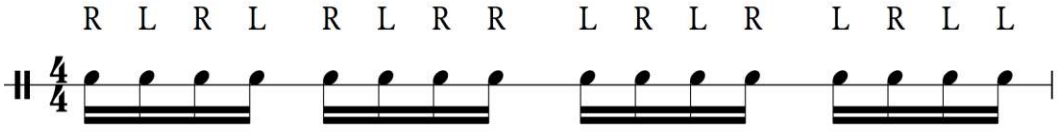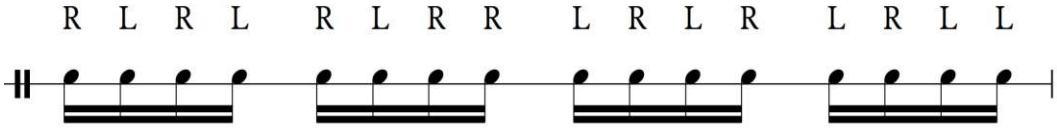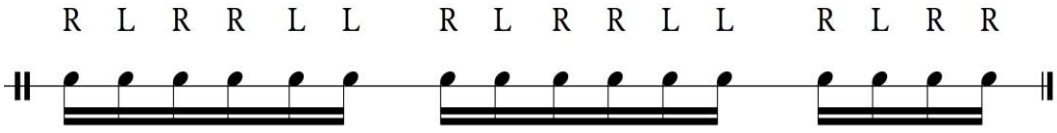

Paradiddle Birleşik Çalışma
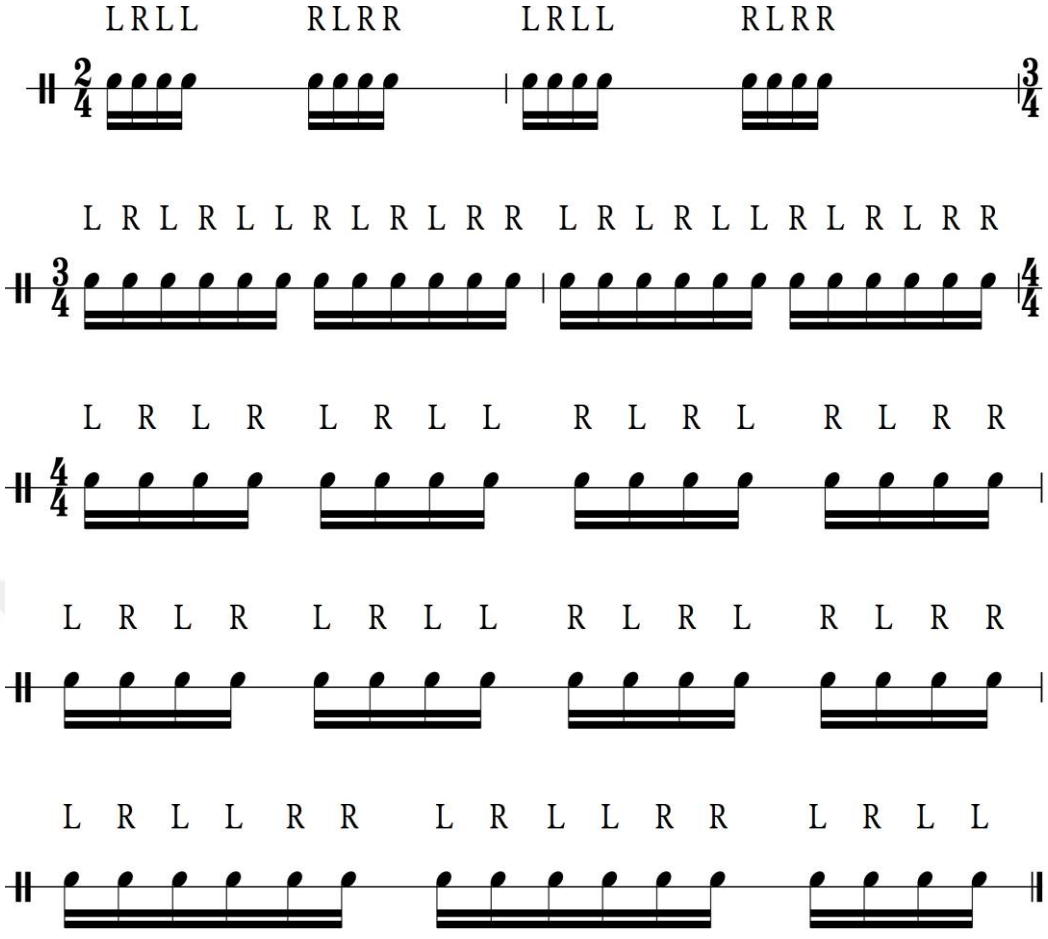

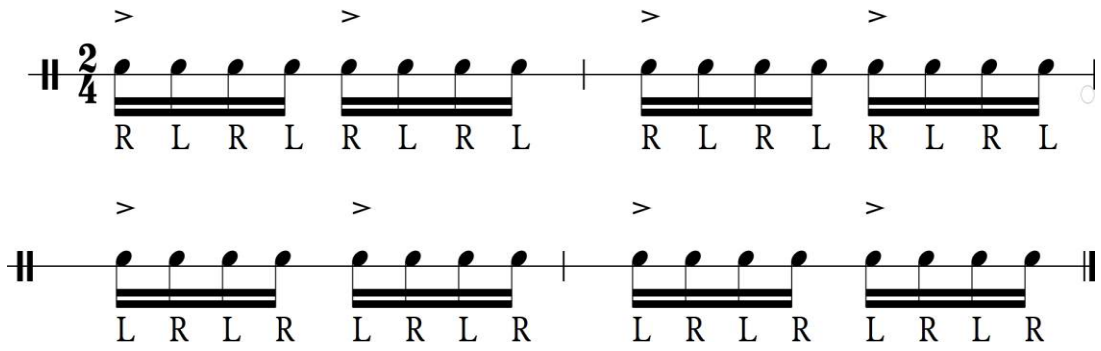

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

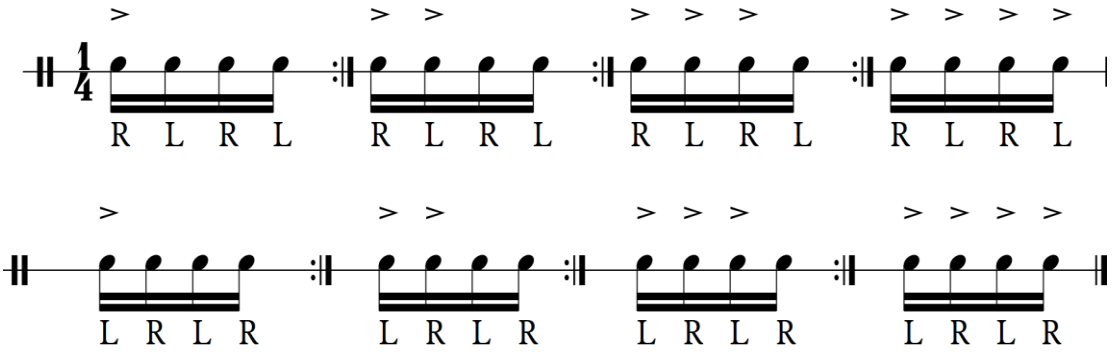

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

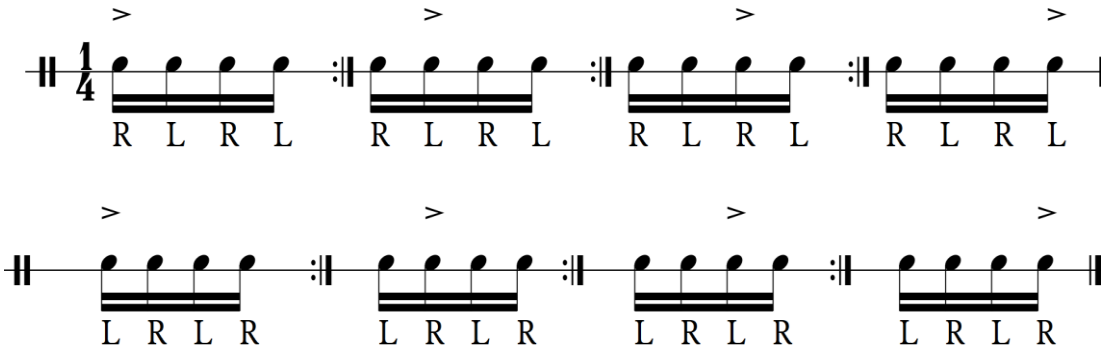
Aksan Çalışmaları

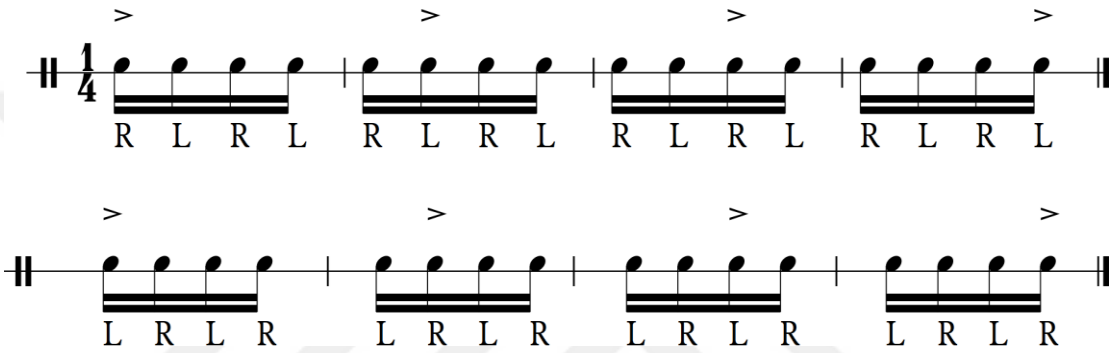
Sırasıyla Aksanlar

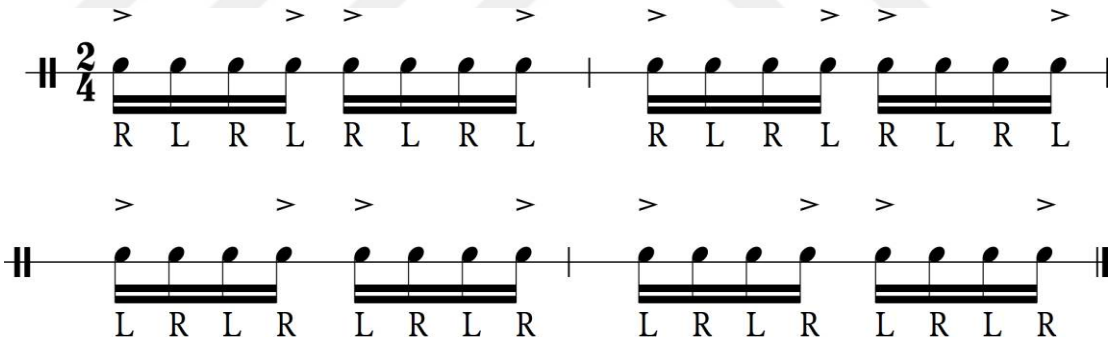
Sırasıyla Aksanlar 2

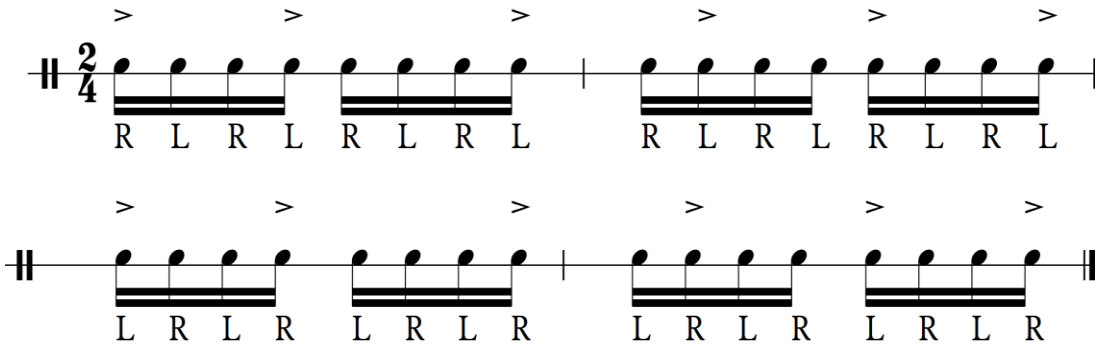
Sırasıyla Aksanlar Seri Çalışma

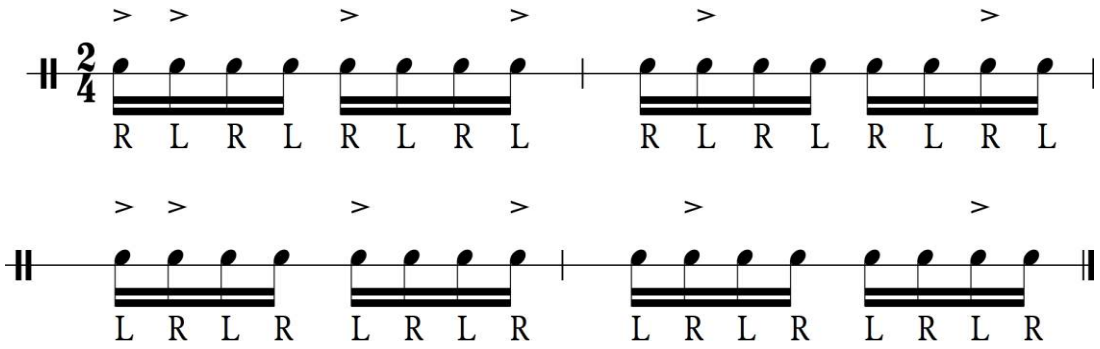
1 Ve 4'lere Aksan

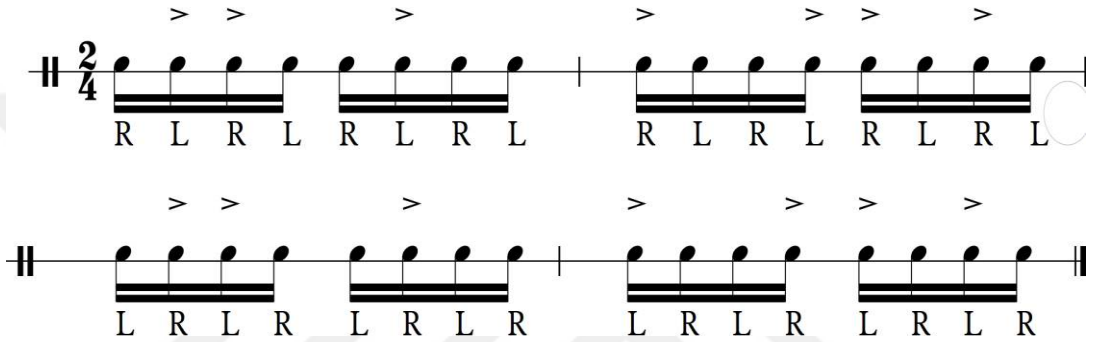
1, 4 ve 2'lere Aksan

1, 2 ve 4'lere Aksan

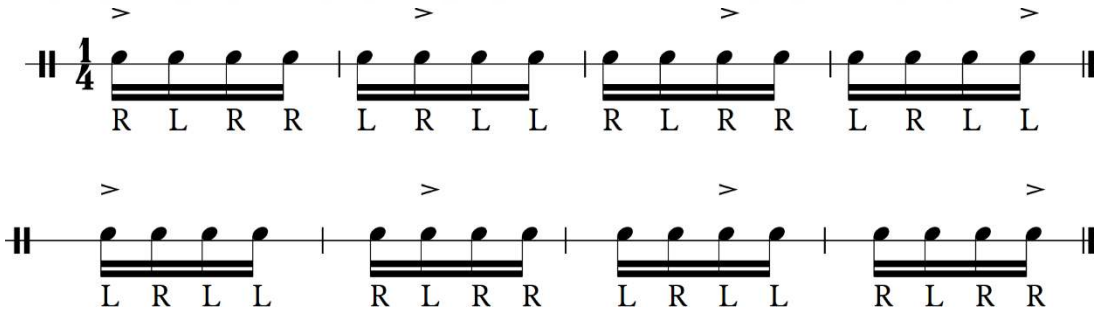

Tüm vuruşlara yayılan aksanlar

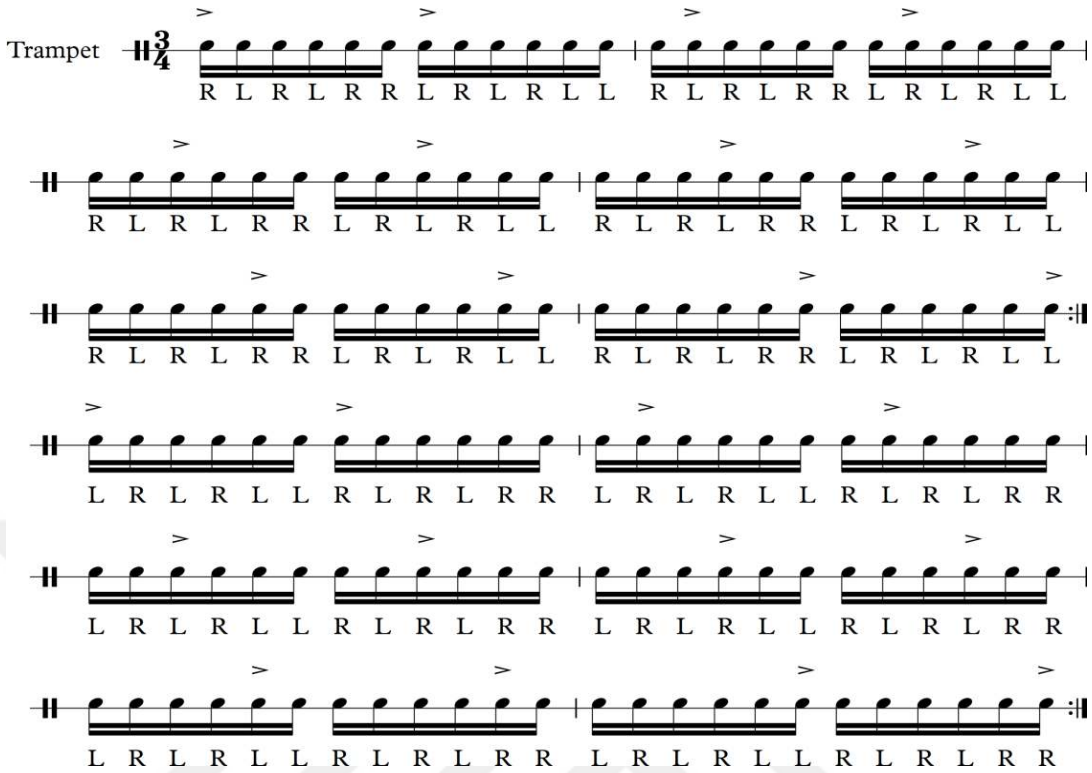

Aksan Ve Paradiddle Çalışmaları

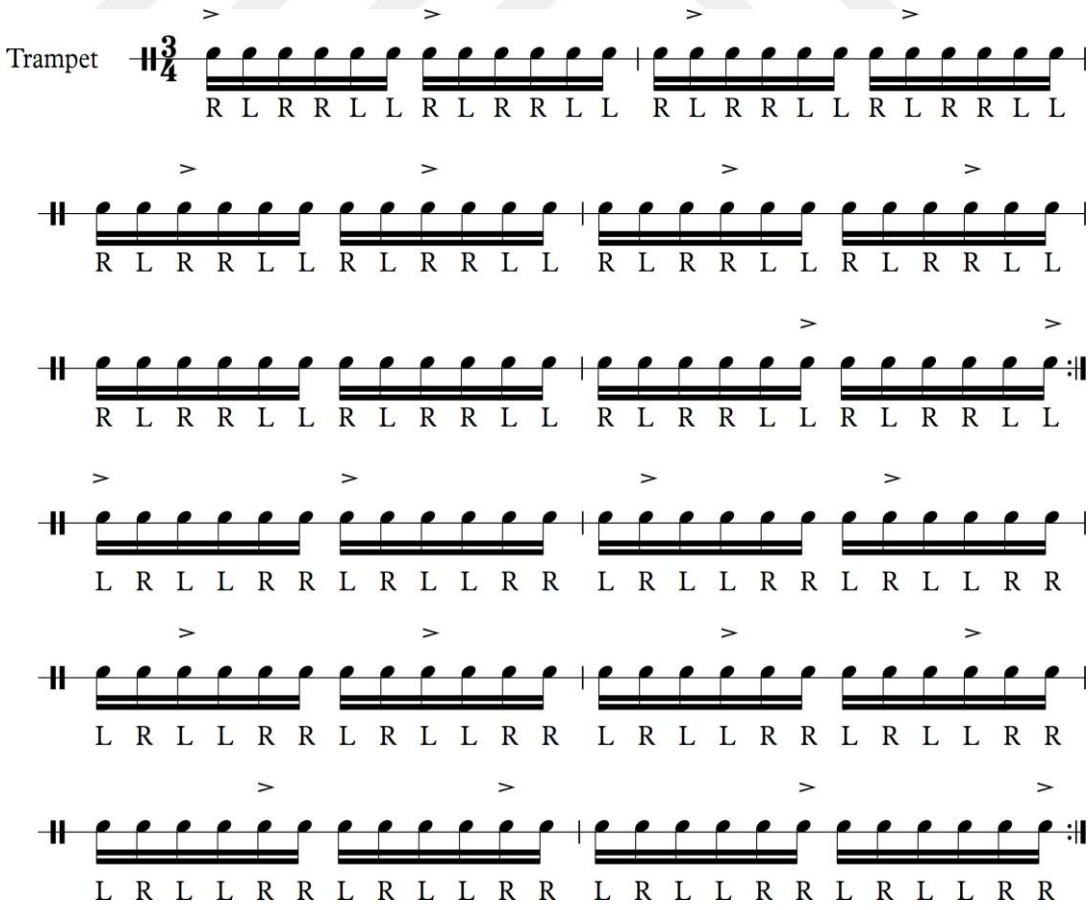
Tek Paradiddle

Çift Paradiddle

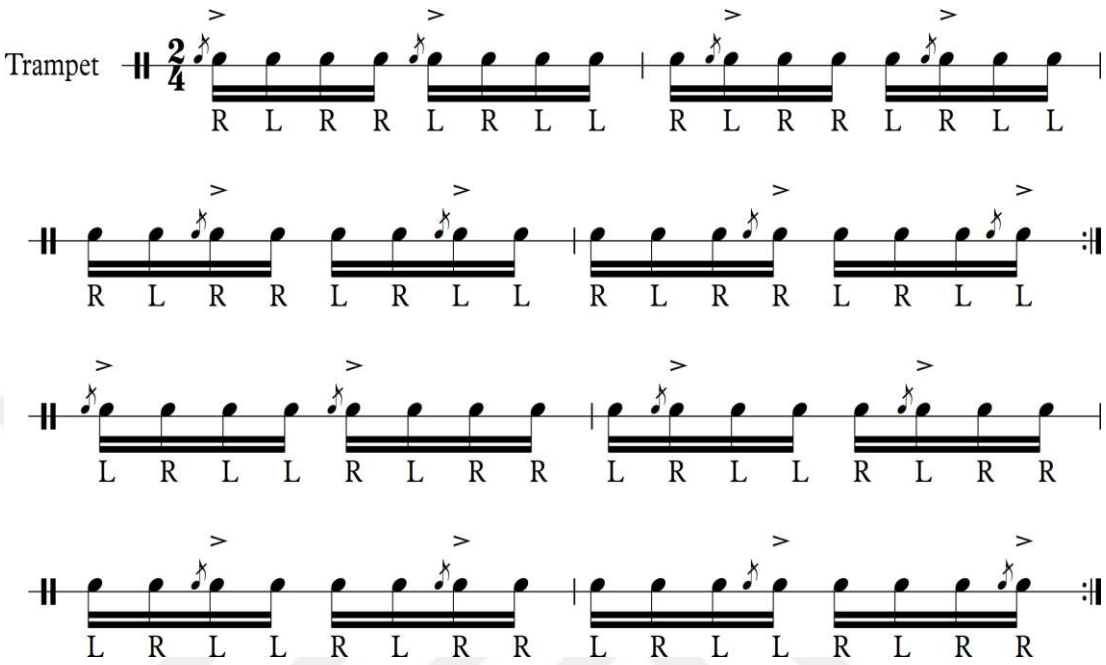

Paradiddle Diddle

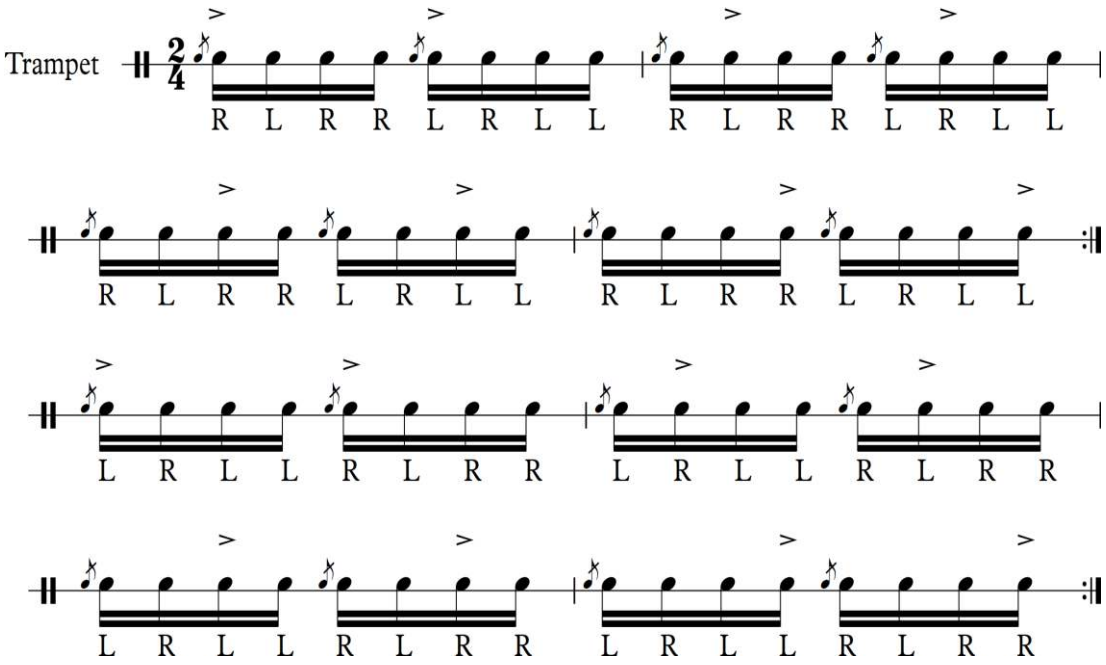

Birleşik Çalışmalar

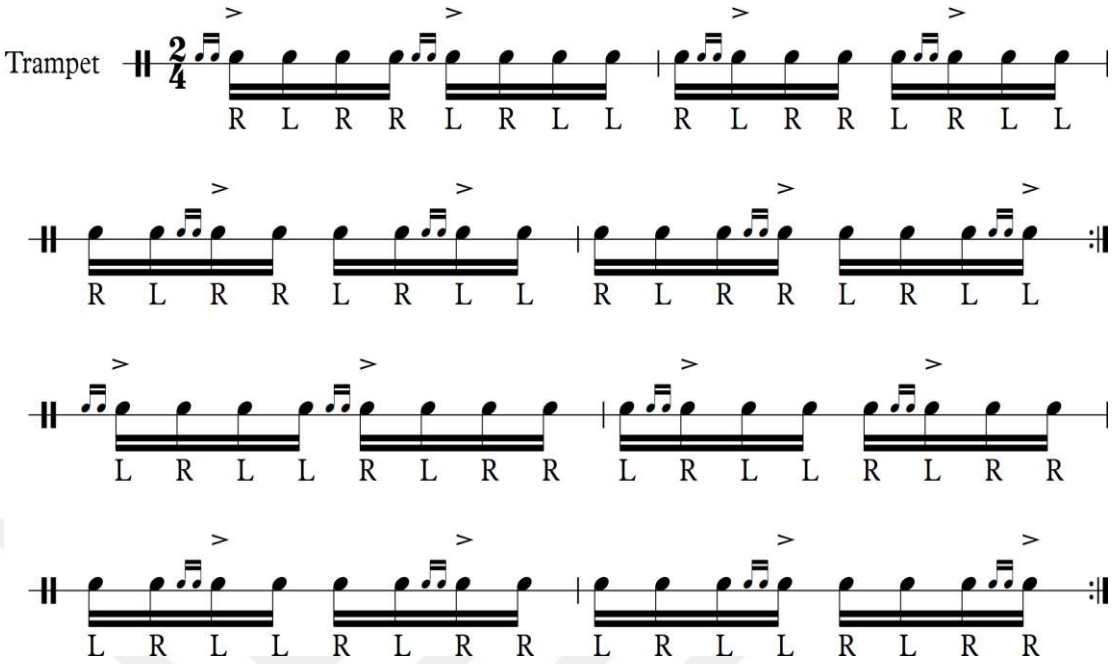
Aksan ve Çarpmalar Aynı Zamanda

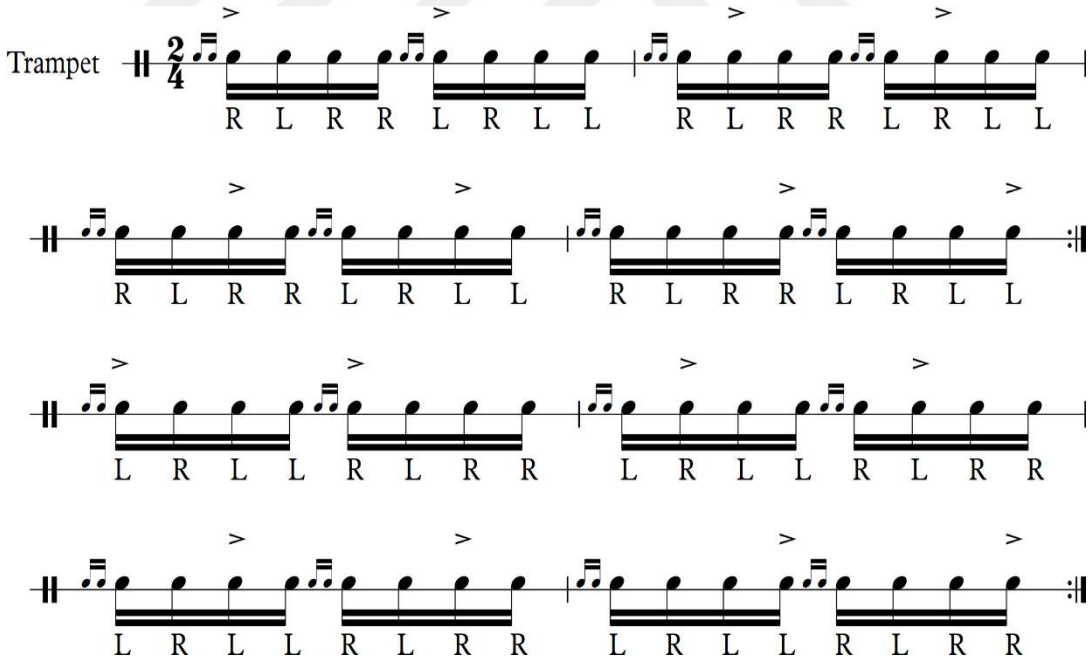
Aksanlar değişen, Çarpmalar Aynı Zamanda

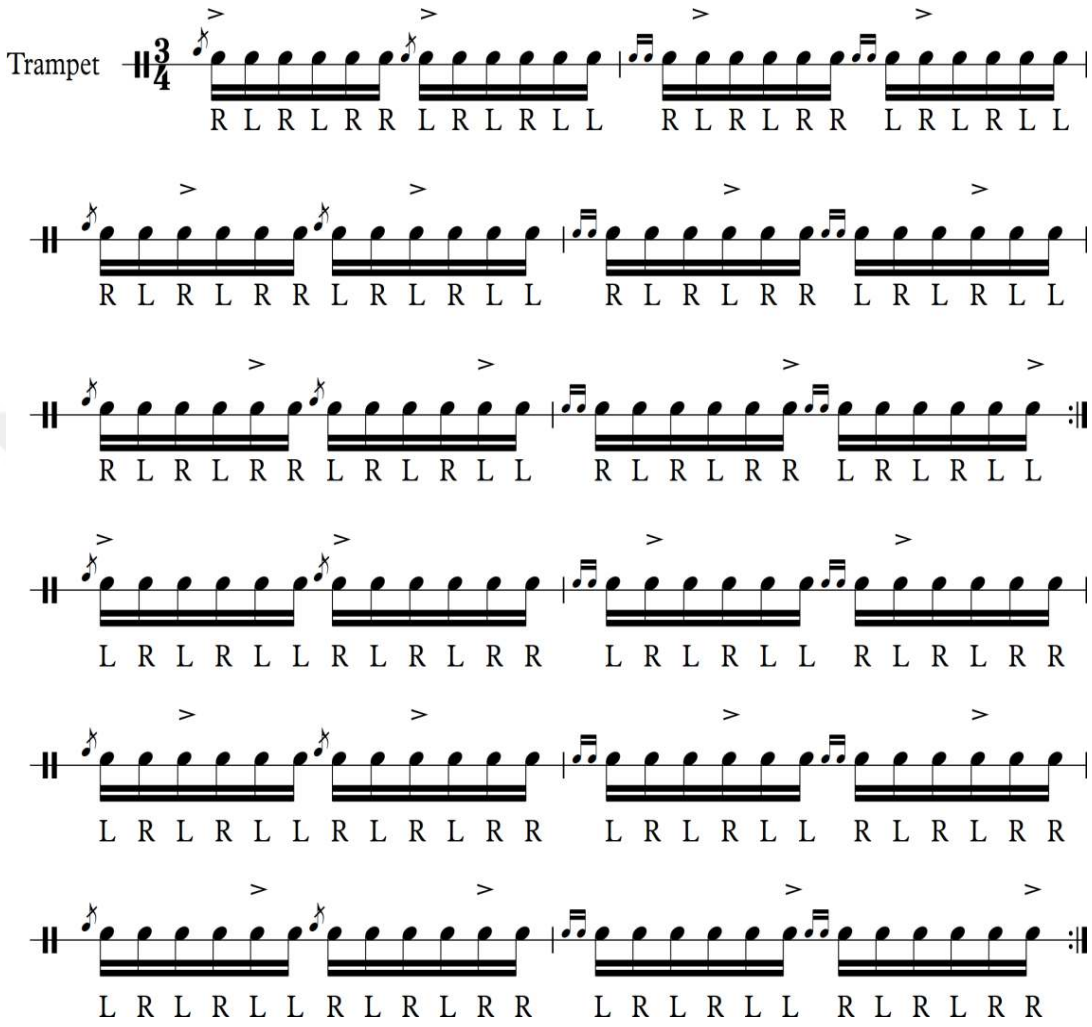
Aksanlar ve İkili Zıplatma Aynı Zamanda

Aksanlar Değişen, İkili Zıplatma Aynı Zamanda
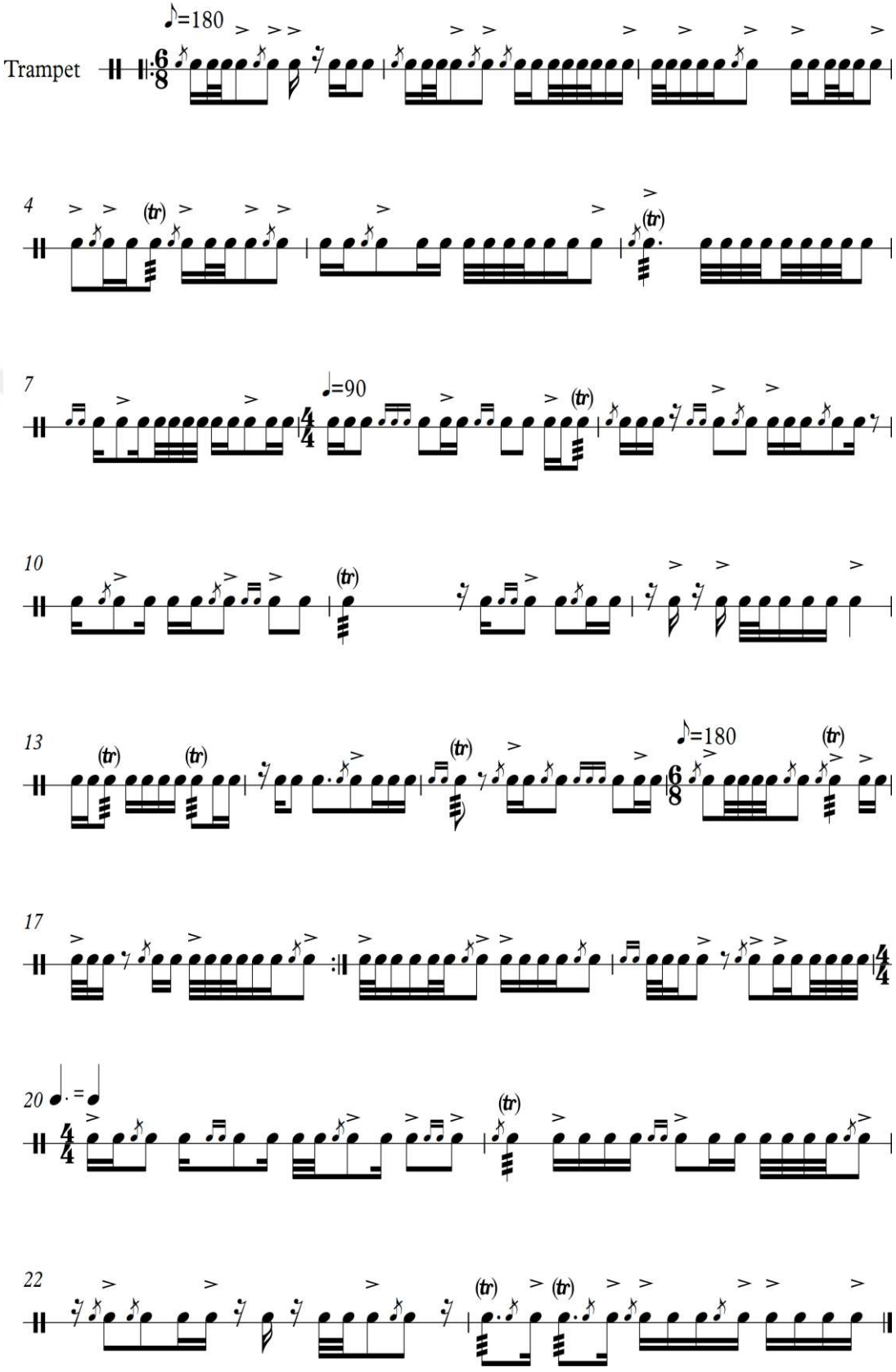

Çift Paradiddle Üzerinde, Değişen Aksan Zamanlarında Çarpma ve Çift Zıplatma
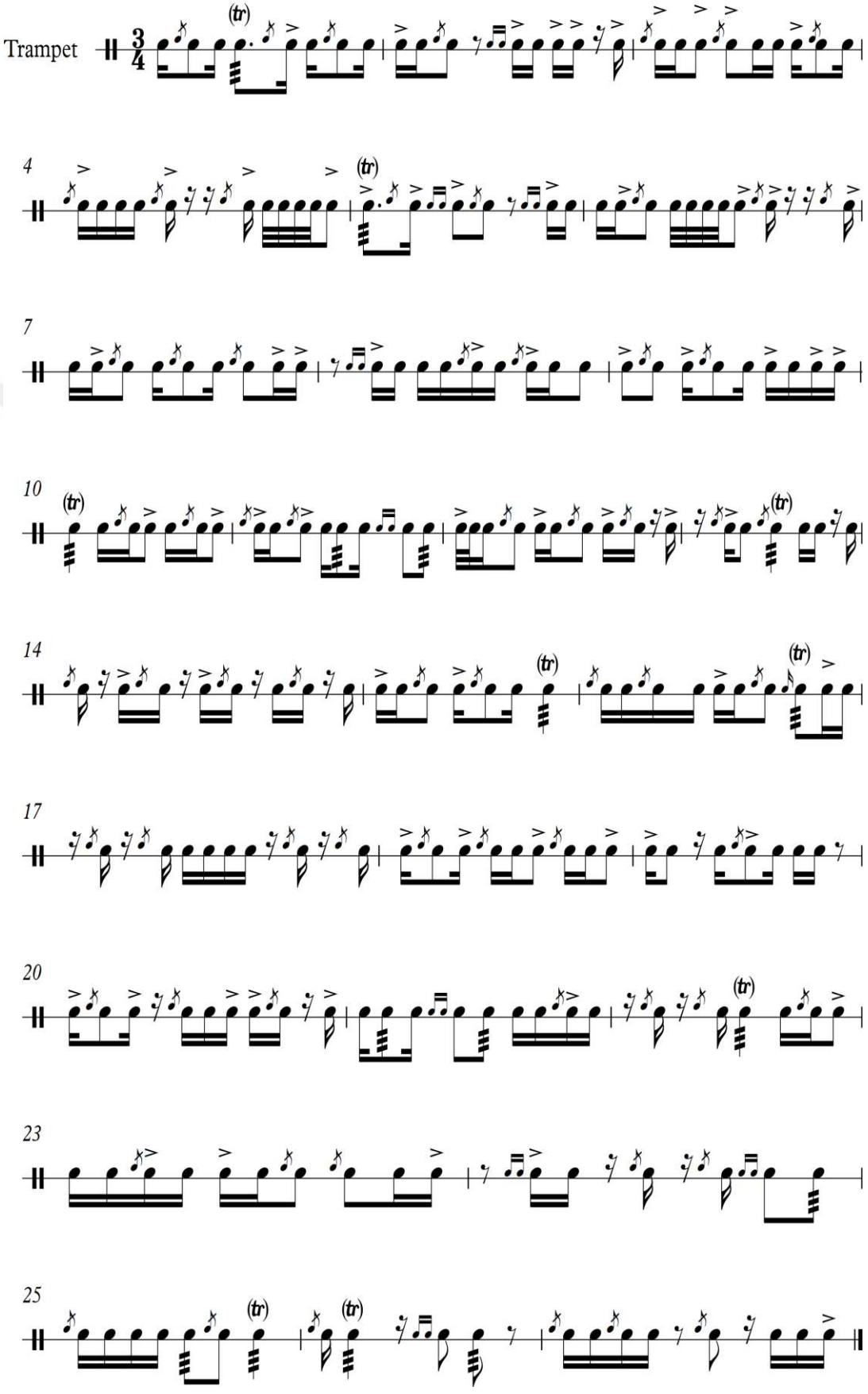

Trampet Çalışma Parçaları

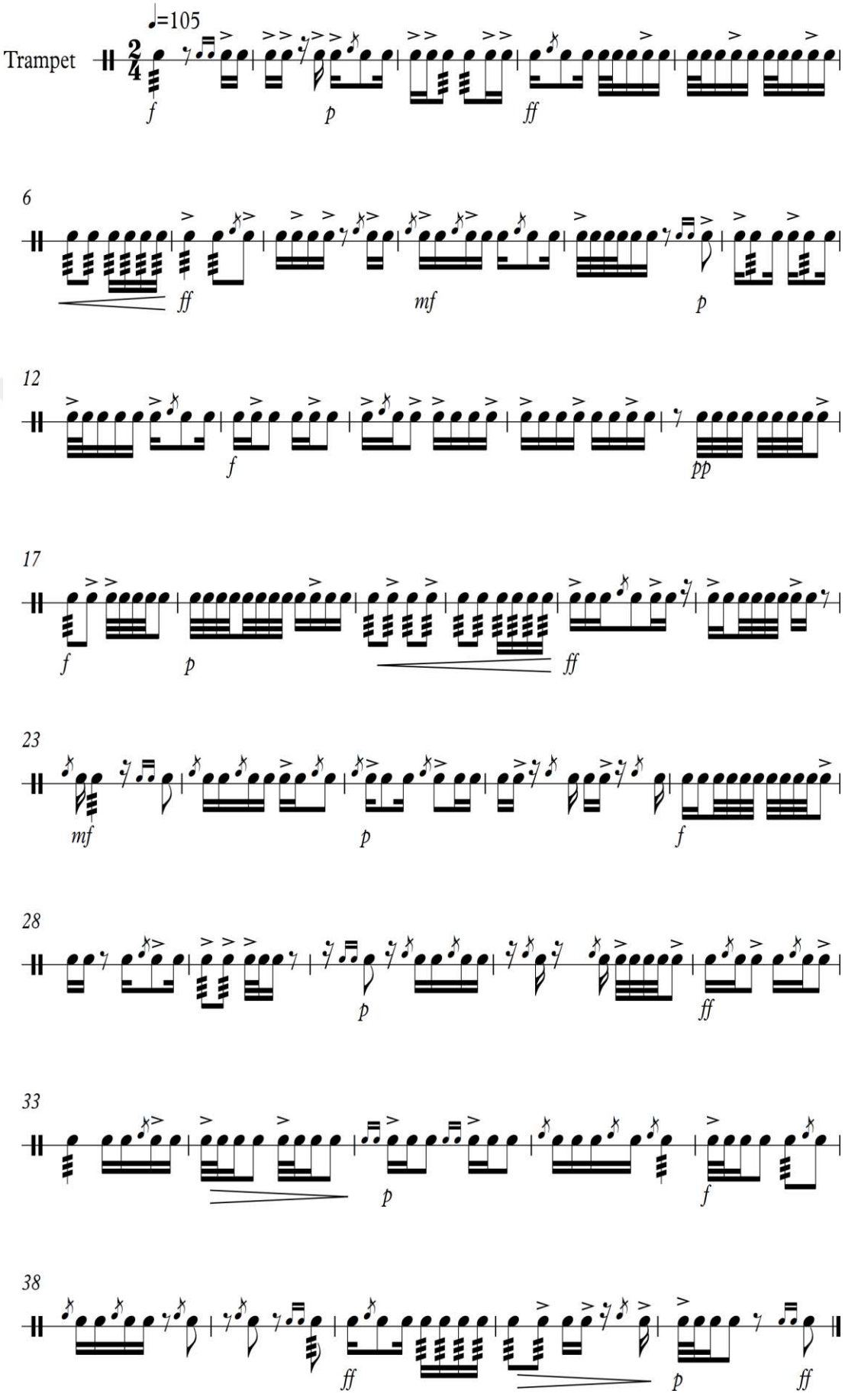
1

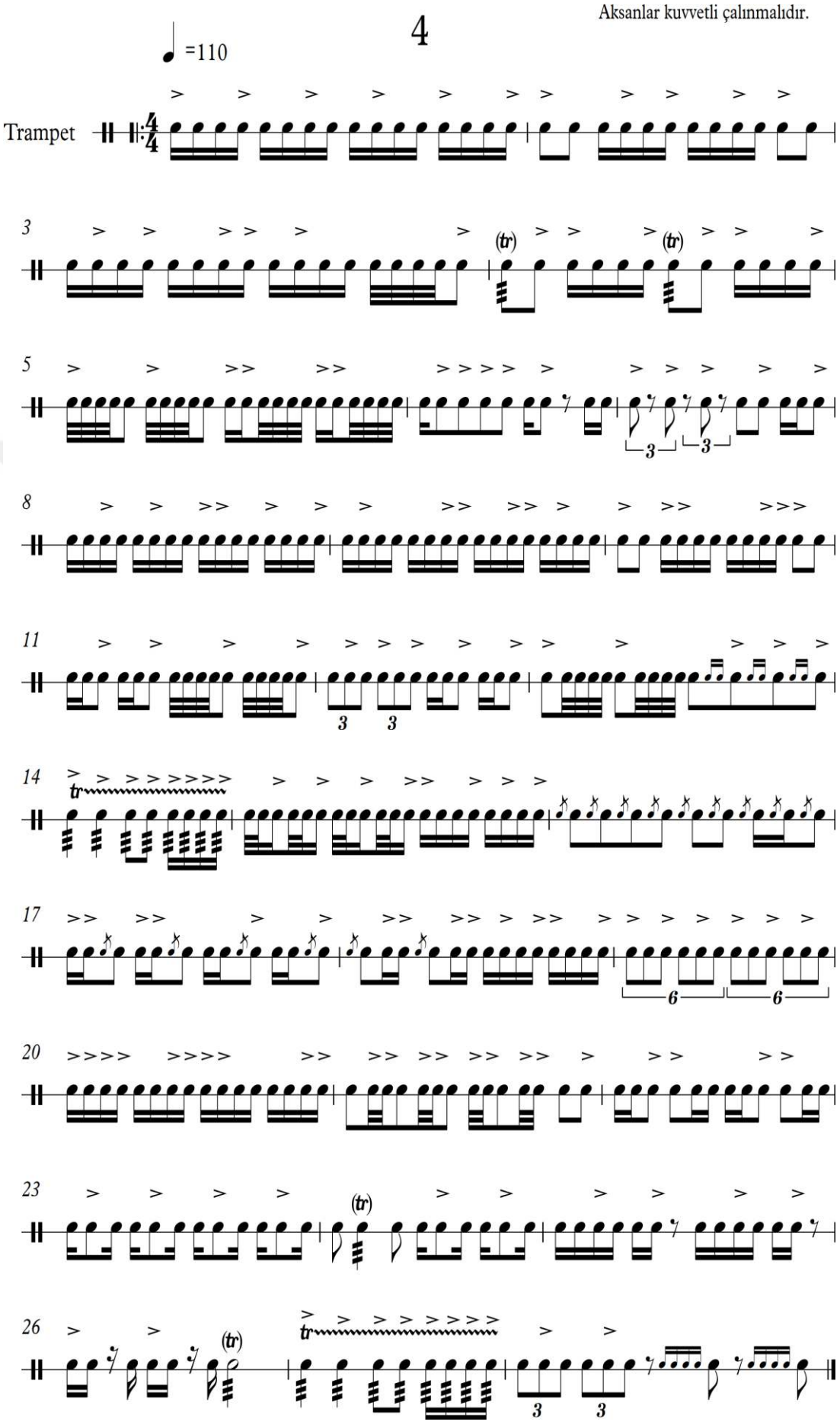

2

3

Trampet
♩=105
f
p
ff
6
ff
mf
p
12
f
pp
17
f
p
ff
23
mf
p
f
28
p
ff
33
p
f
38
ff
p
ff

Aksanlar kuvvetli çalınmalıdır.
4
=110
Trampet

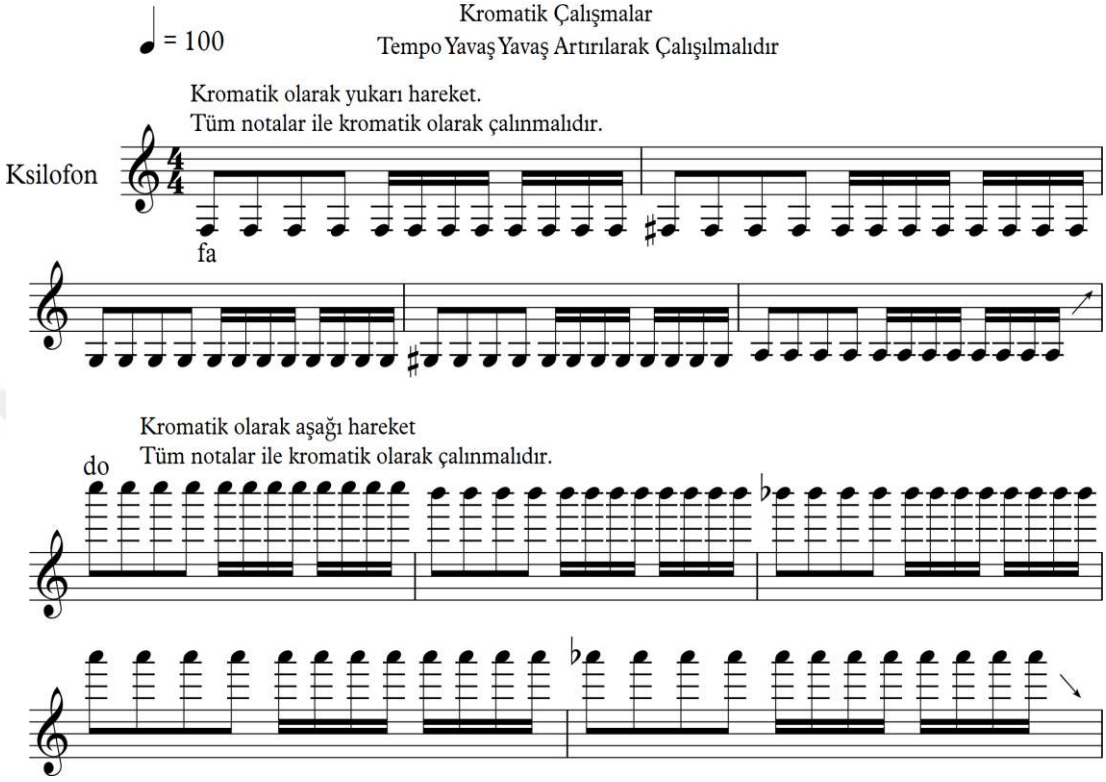
BÖLÜM II

KLAVYELİ VURMALI ÇALGILAR

1

Kromatik Çalışmalar

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
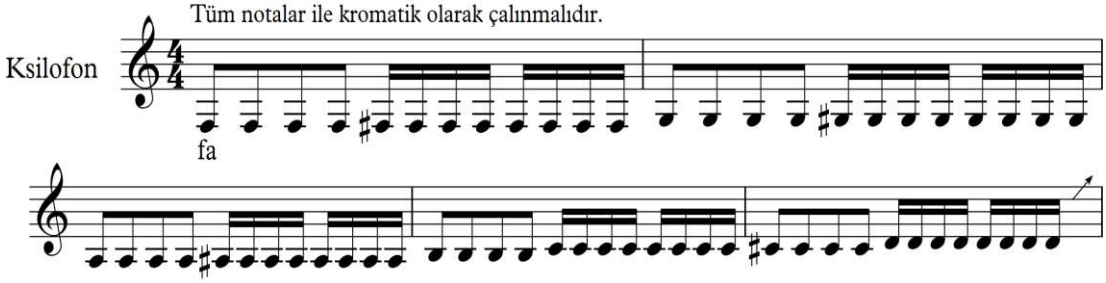

2

Kromatik Çalışmalar

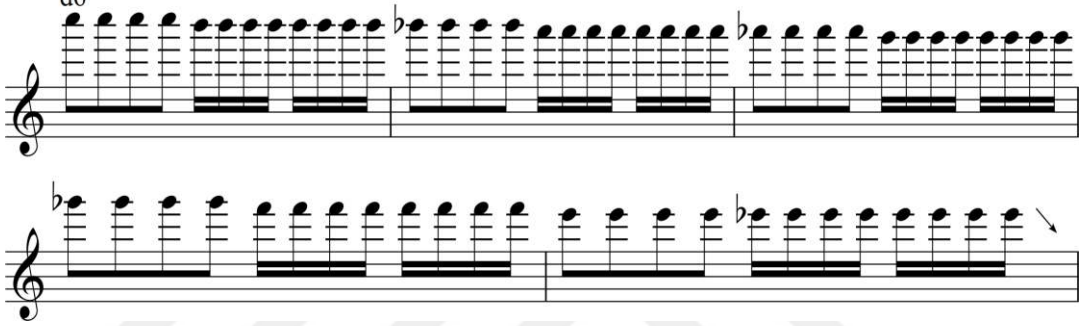
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Kromatik olarak aşağı hareket
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
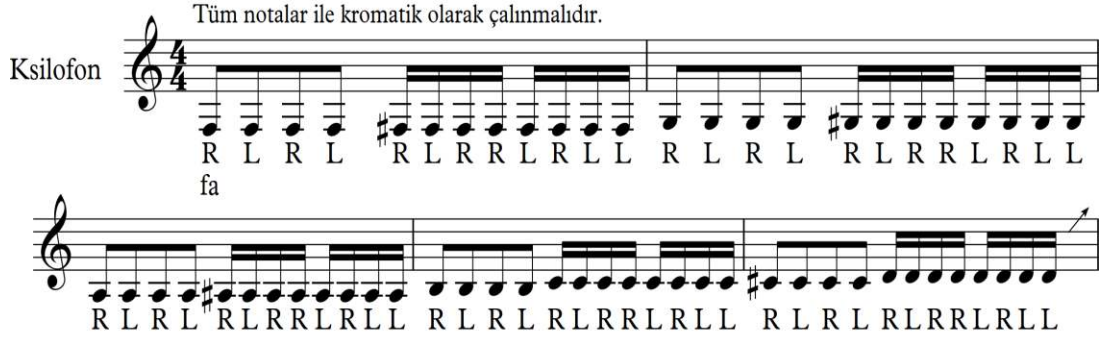

3

Kromatik Çalışmalar

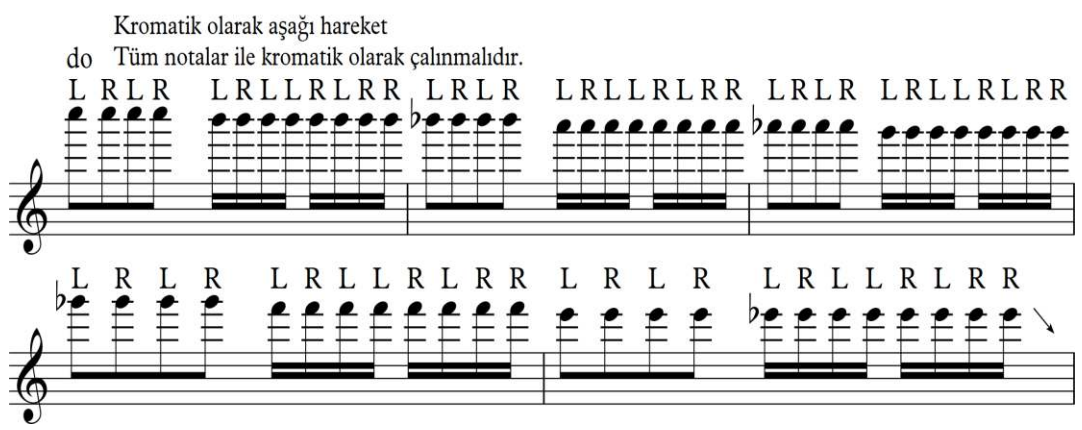
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Kromatik olarak aşağı hareket
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

4

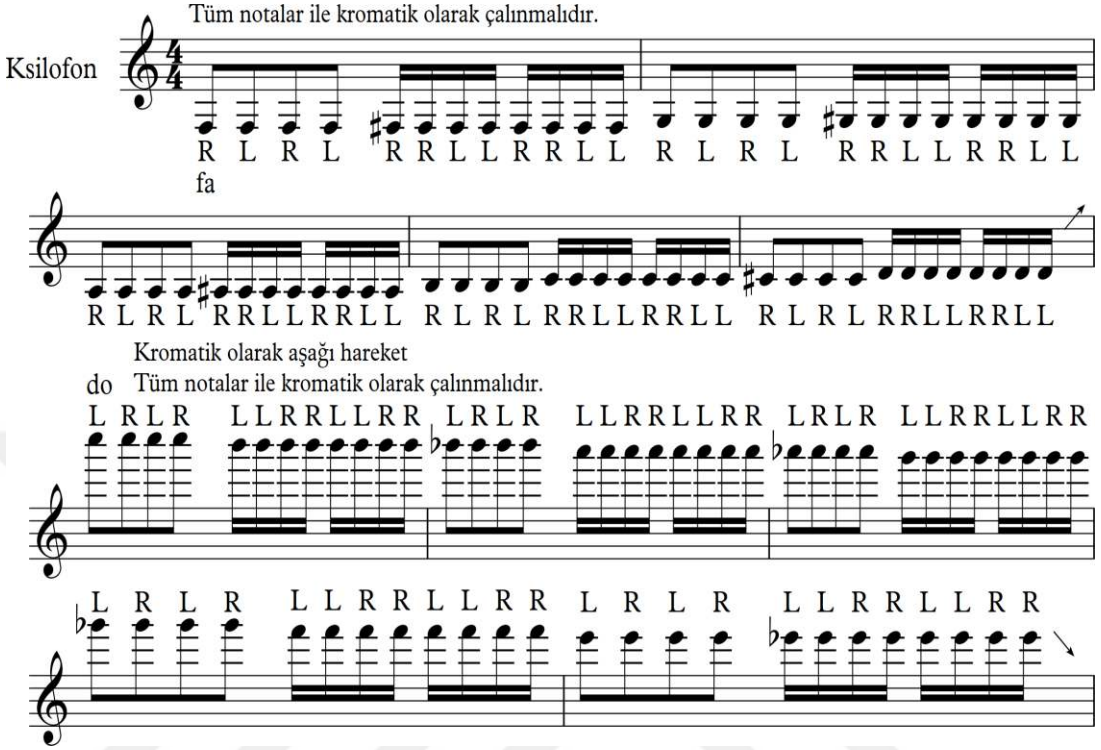
Kromatik Çalışmalar

♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

5

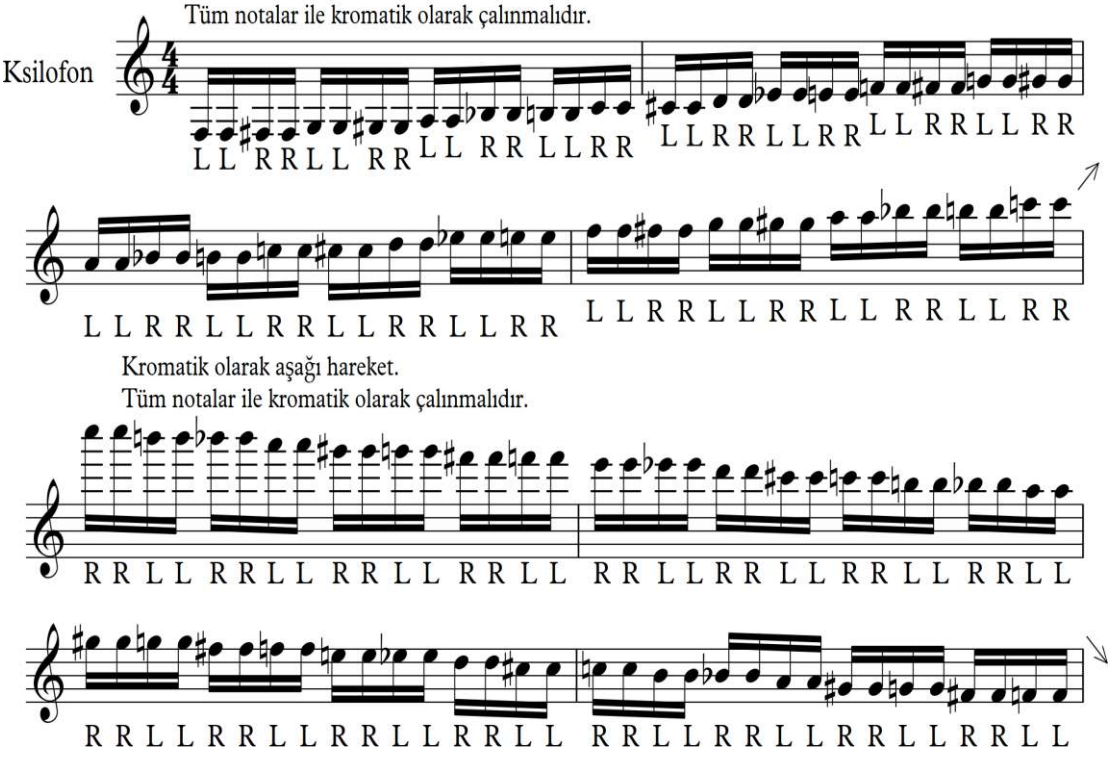
Kromatik Çalışmalar

♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

6

Kromatik Çalışmalar
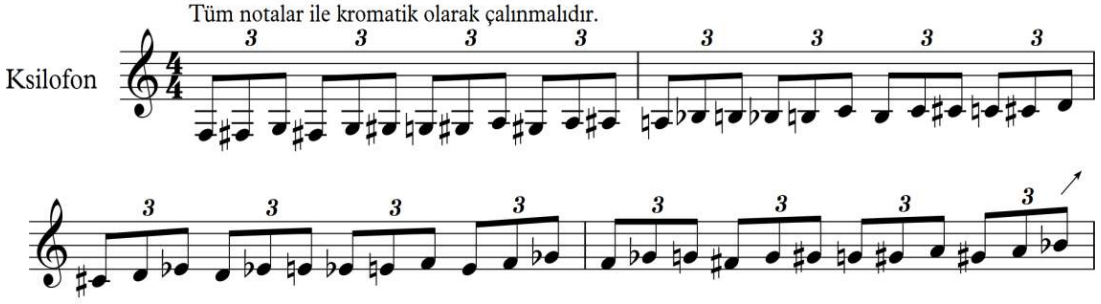
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
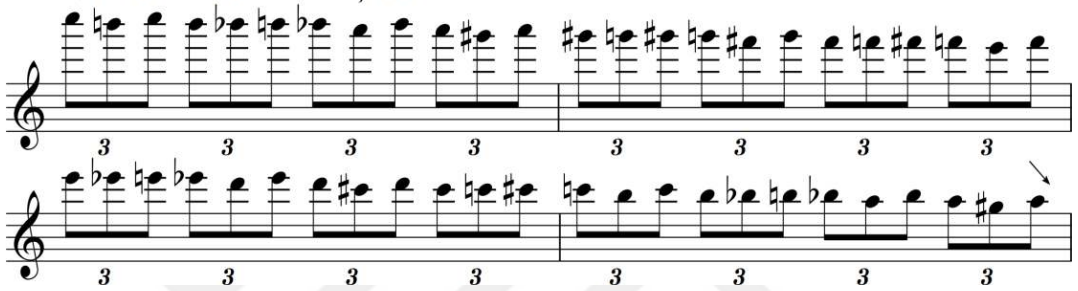
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Ksilofon

Kromatik olarak aşağı hareket

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

7

Kromatik Çalışmalar
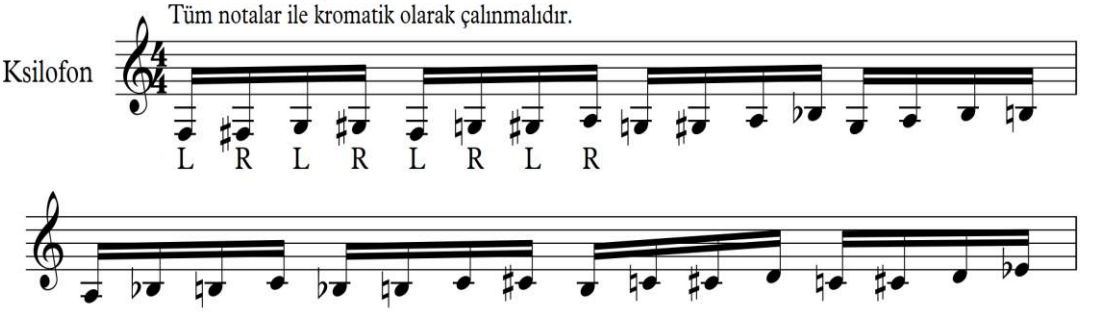
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
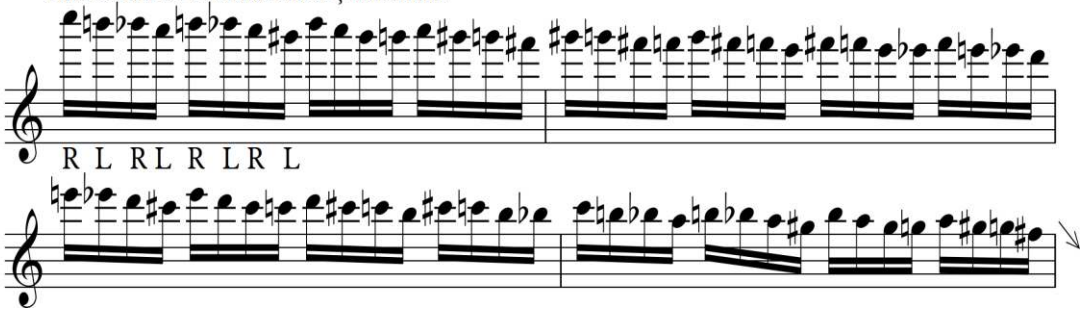
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

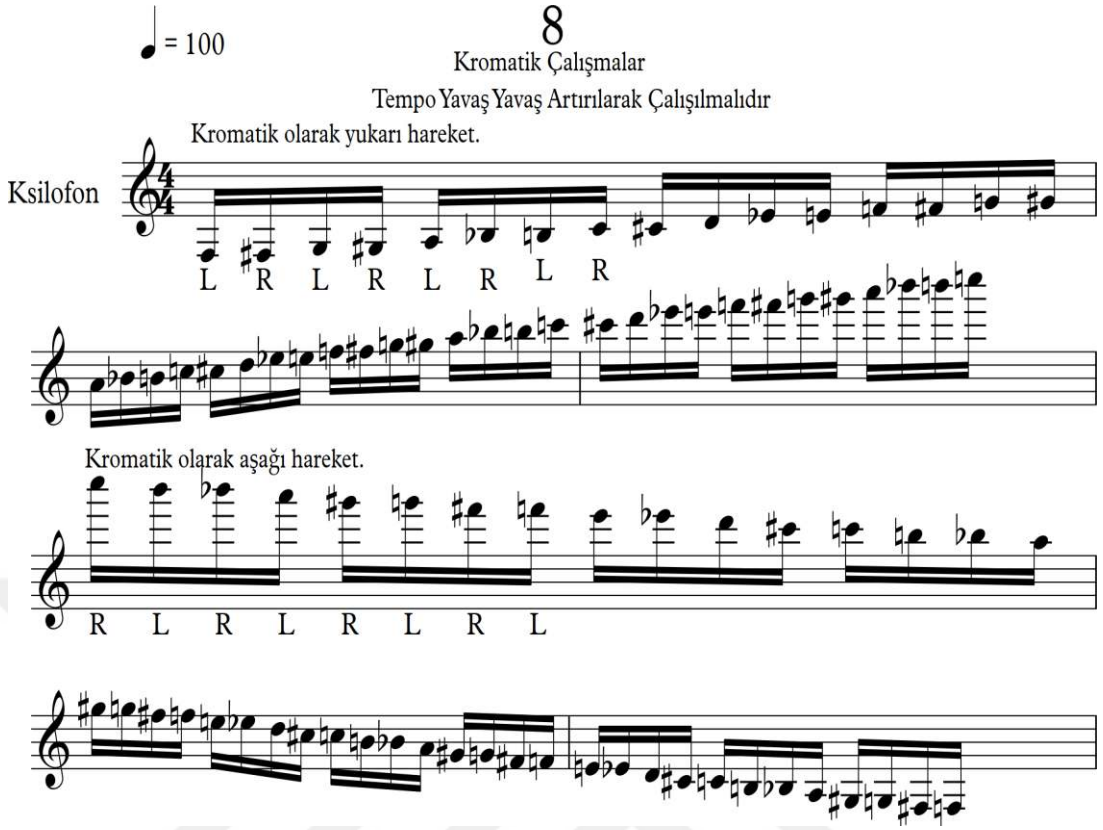
Ksilofon
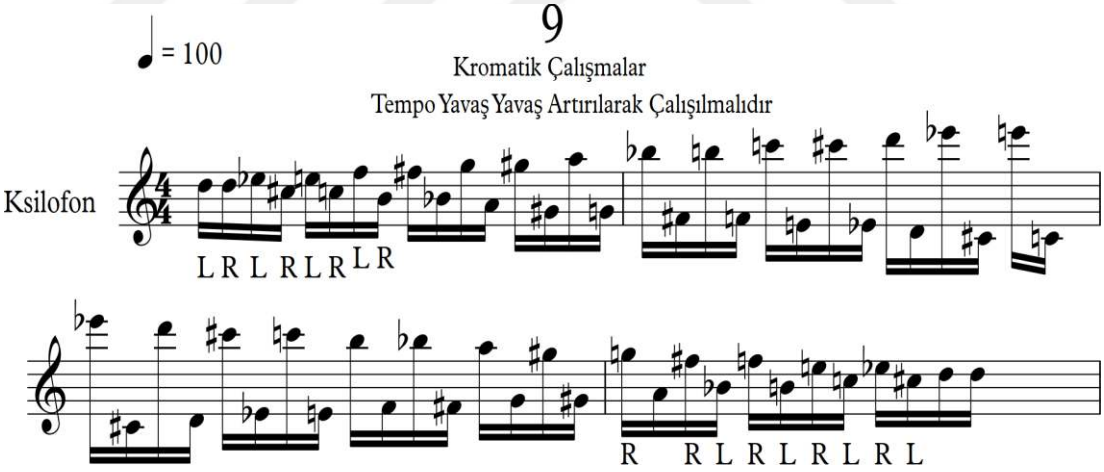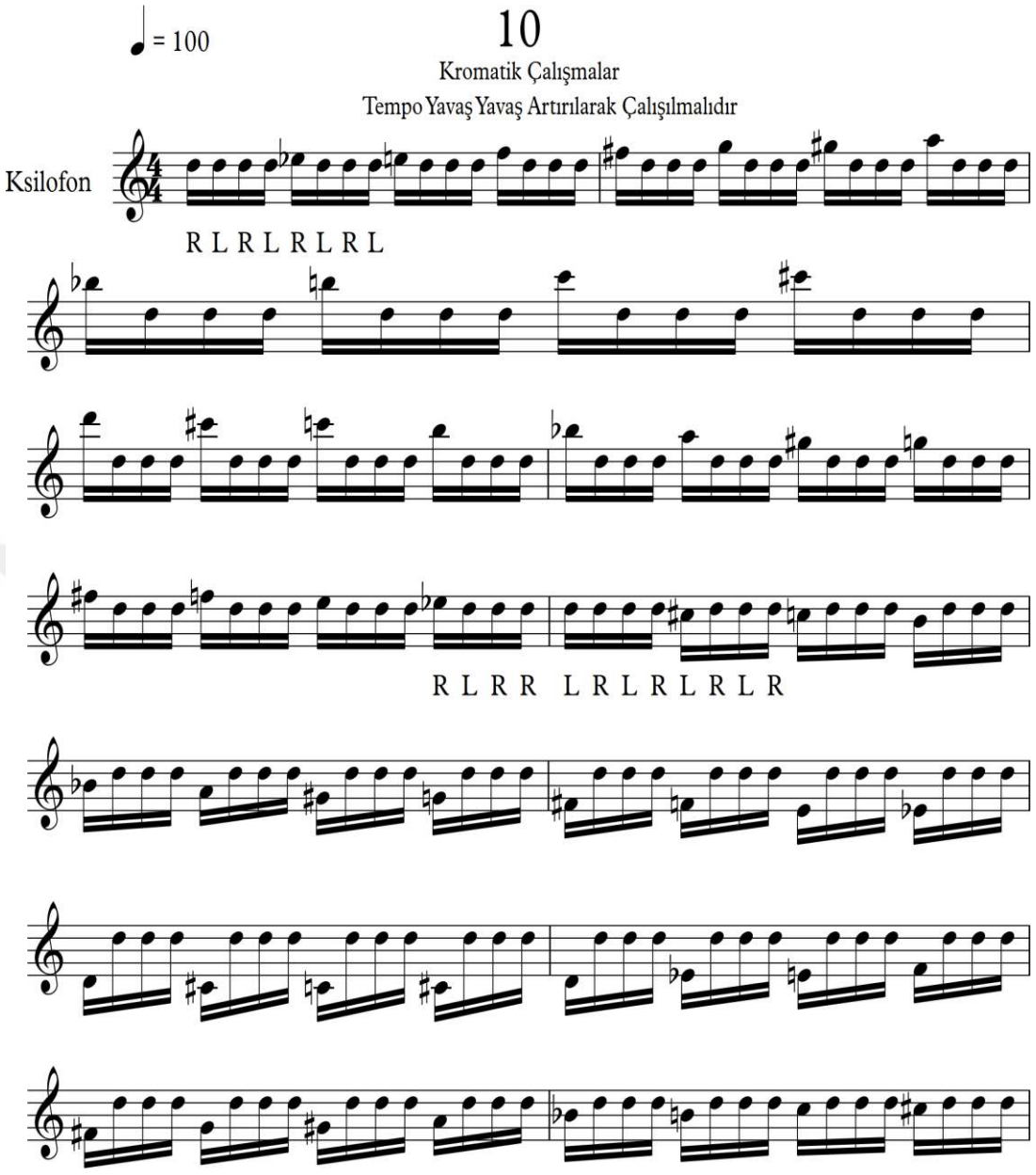

Kromatik olarak aşağı hareket.

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

= 100
8
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Kromatik olarak yukarı hareket.
Ksilofon
L R L R L R L R
Kromatik olarak aşağı hareket.
R L R L R L R L

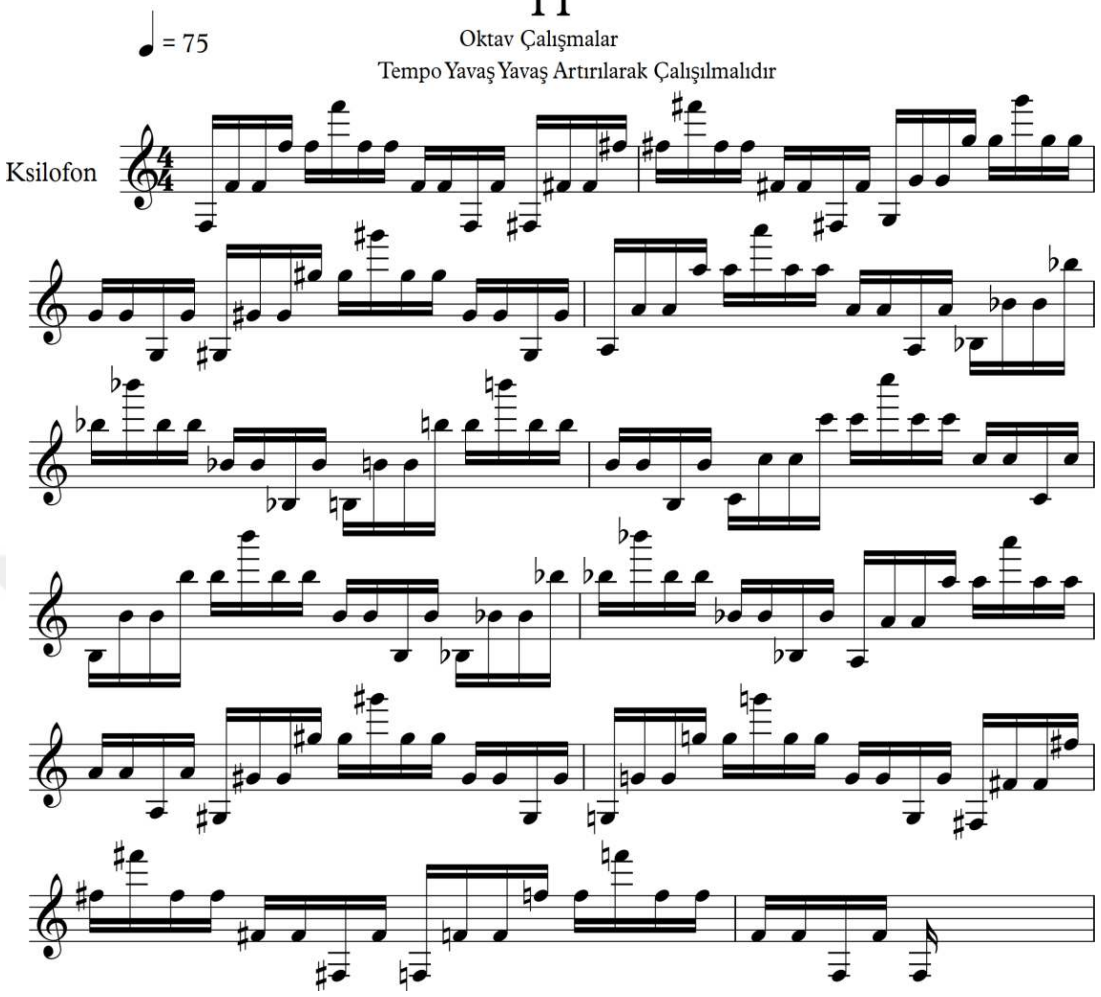

= 100
9
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
L R L R L R L R
R R L R L R L R L

♩ = 100
10
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
R L R L R L R L
R L R R L R L R L R L R

11

Oktav Çalışmalar

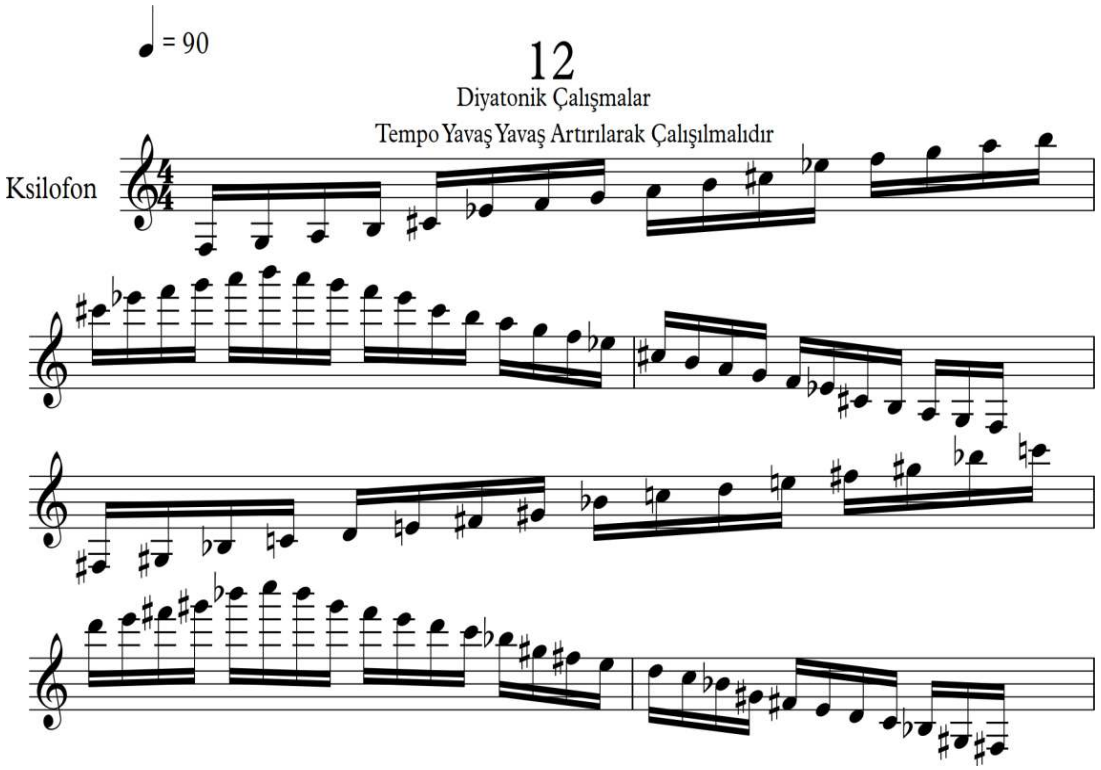
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

12
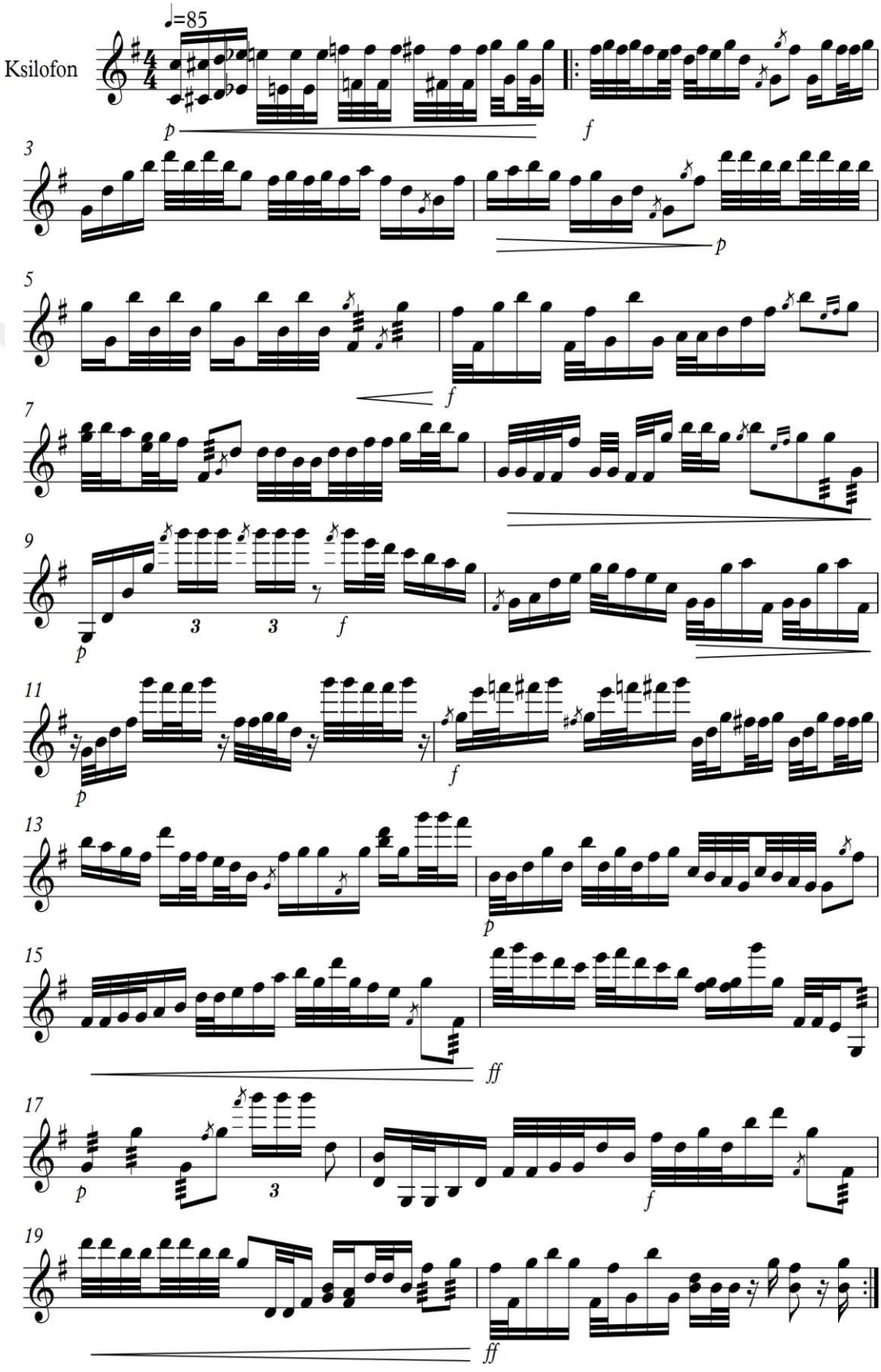
Diyatonik Çalışmalar

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
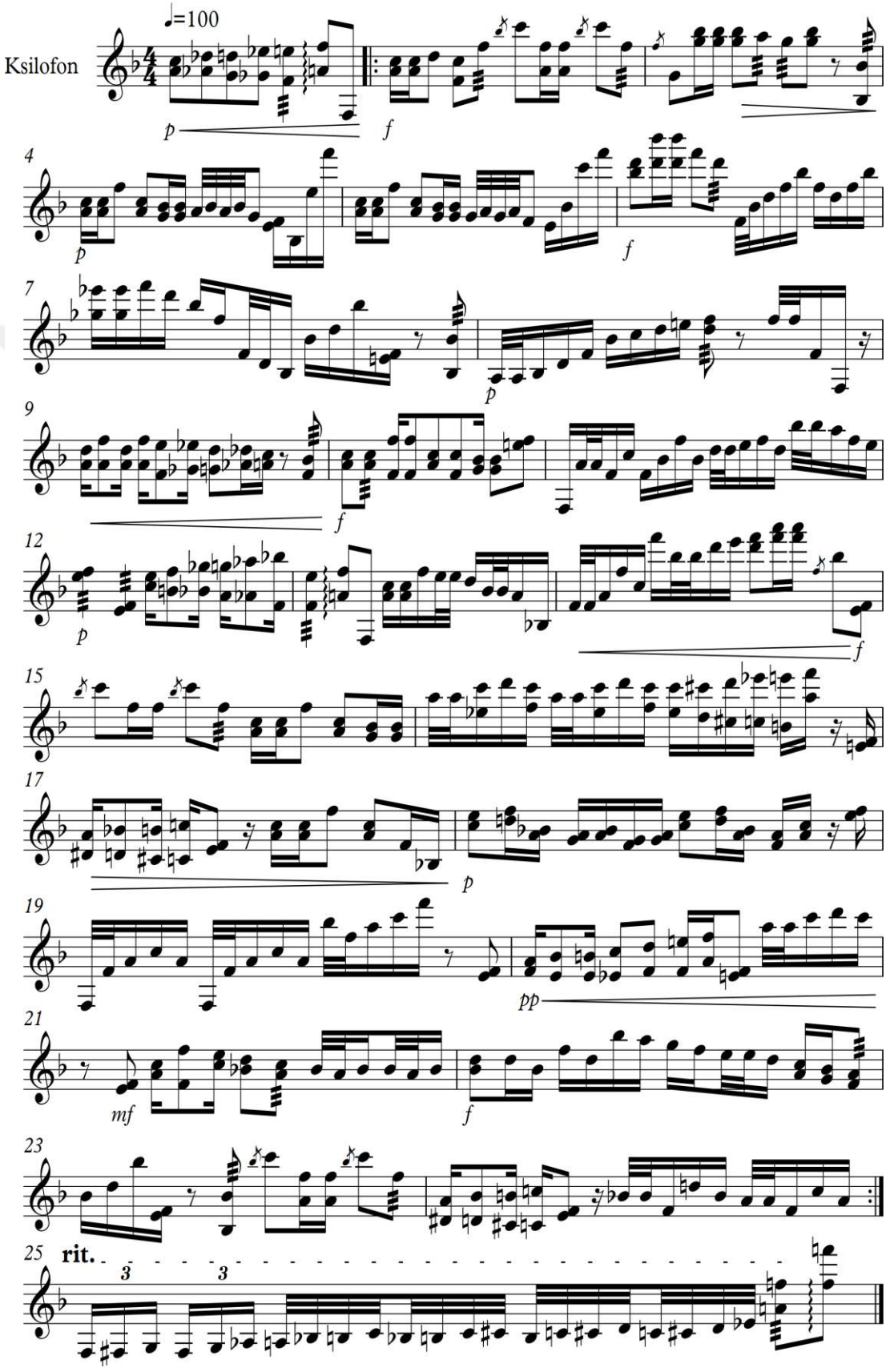

1

Ksilofon Parçaları

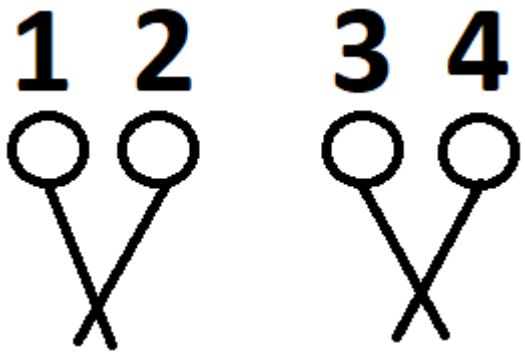

2
Ksilofon Parçaları

Marimba
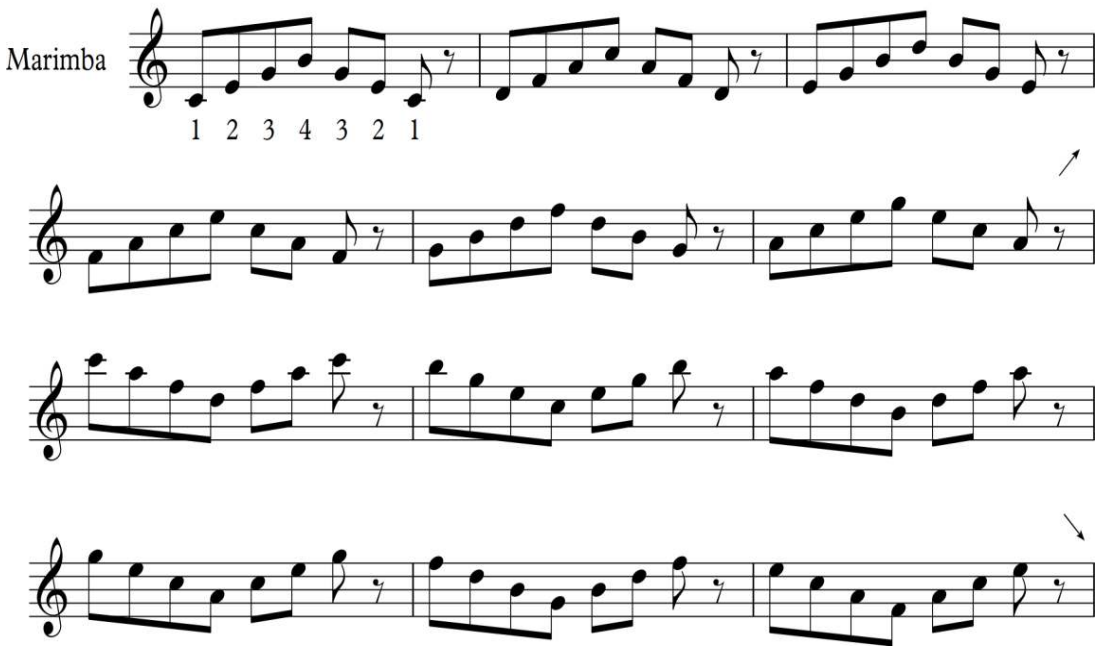
Marimba dört malet tutuş pozisyonu için belirlenen numaralar

Marimba Isınma Çalışmaları
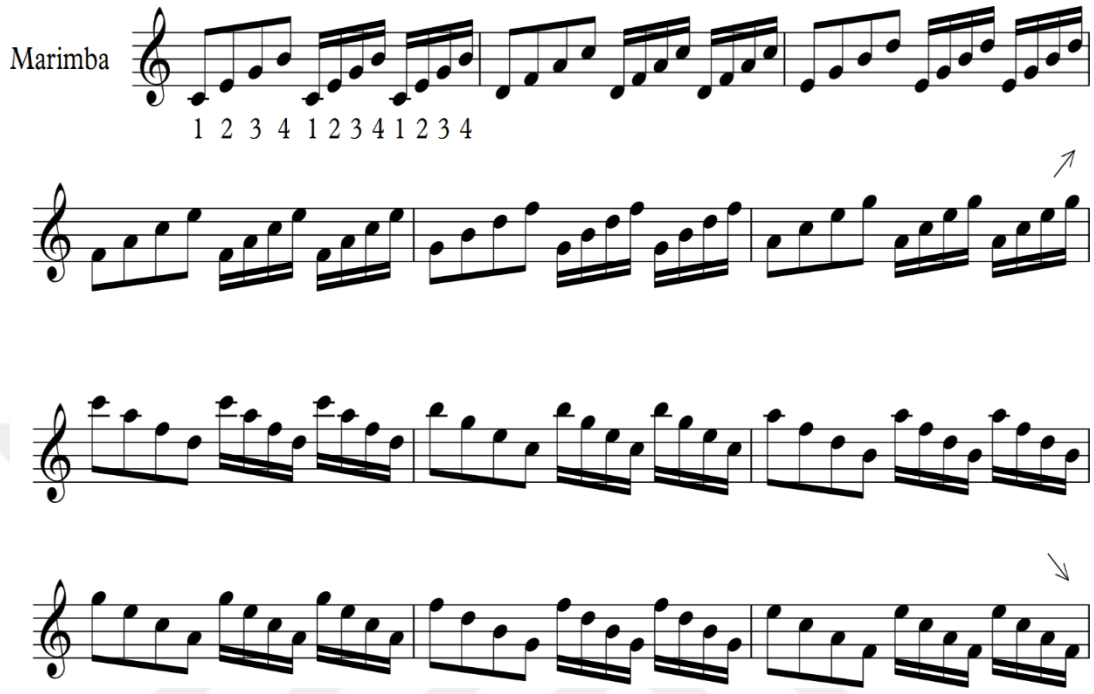
1

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
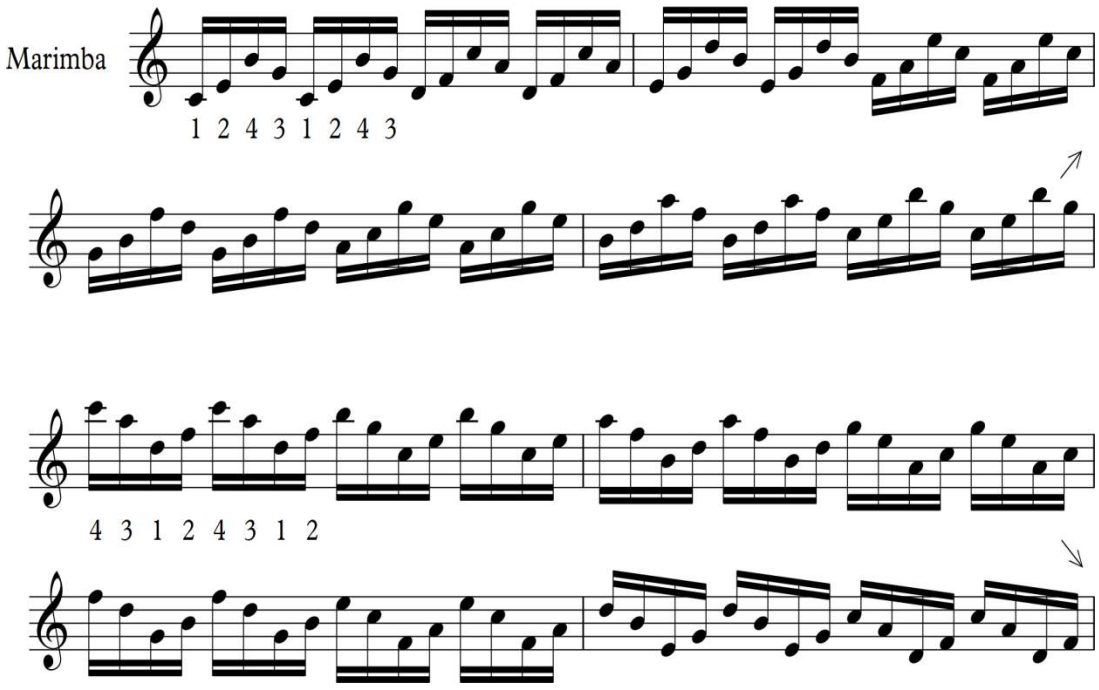

Marimba Isınma Çalışmaları
2

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
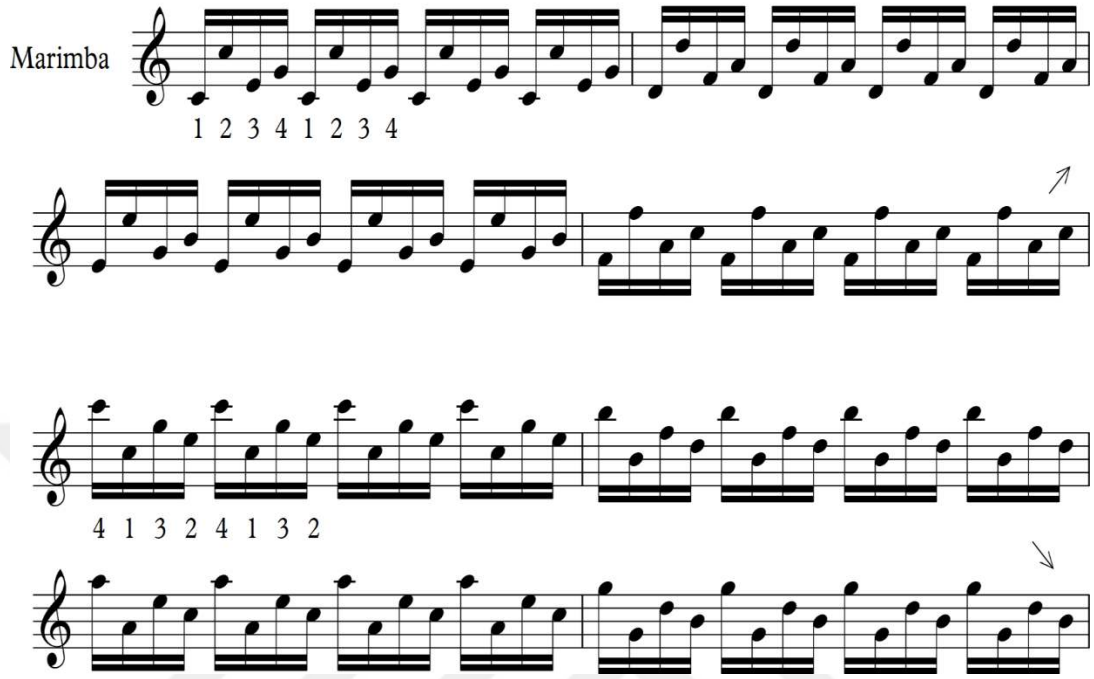

Marimba Isınma Çalışmaları
3

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
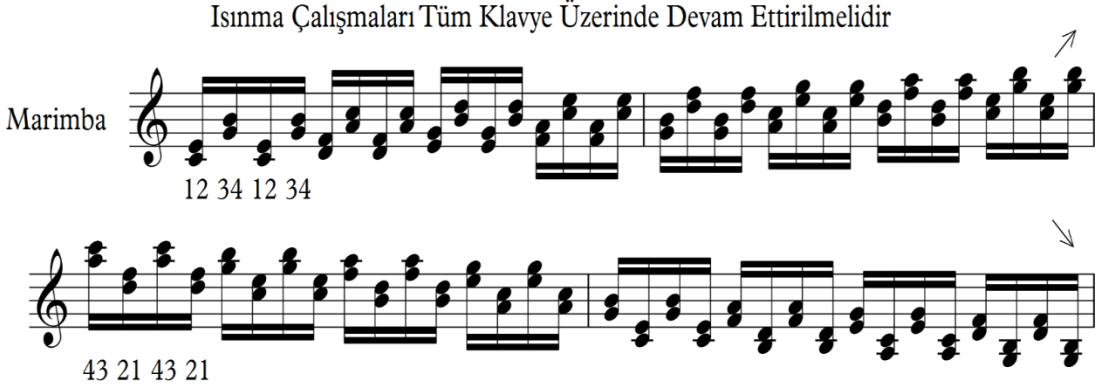

Marimba Isınma Çalışmaları
4

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları
5
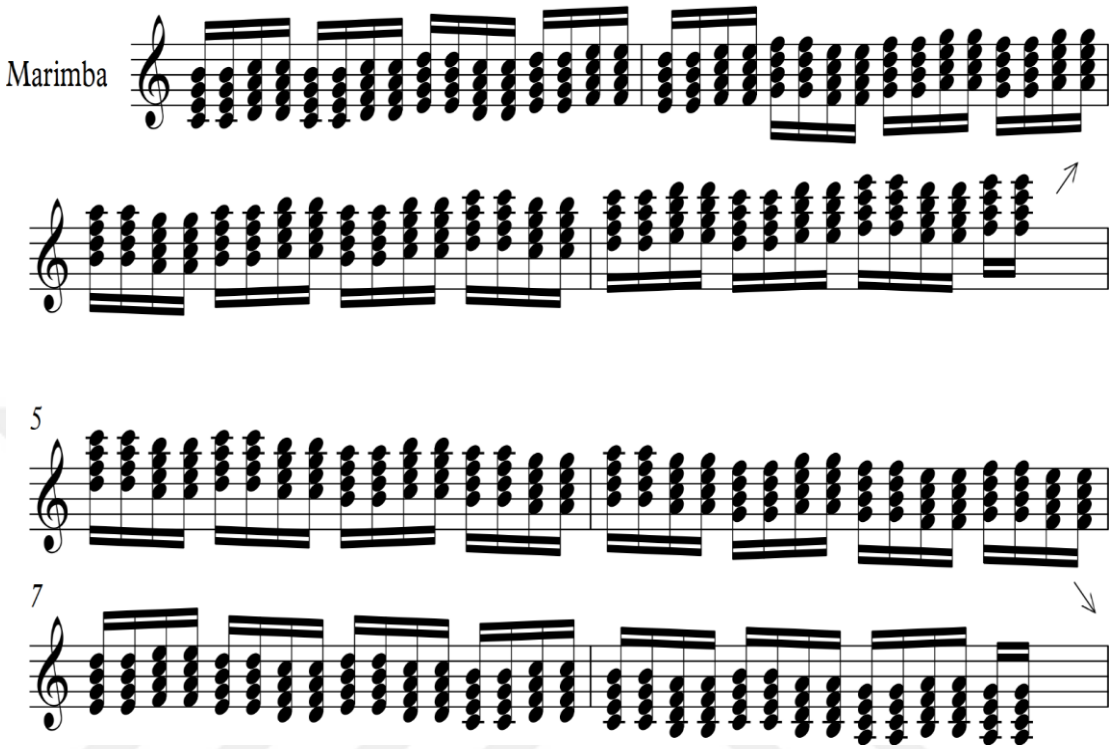
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları
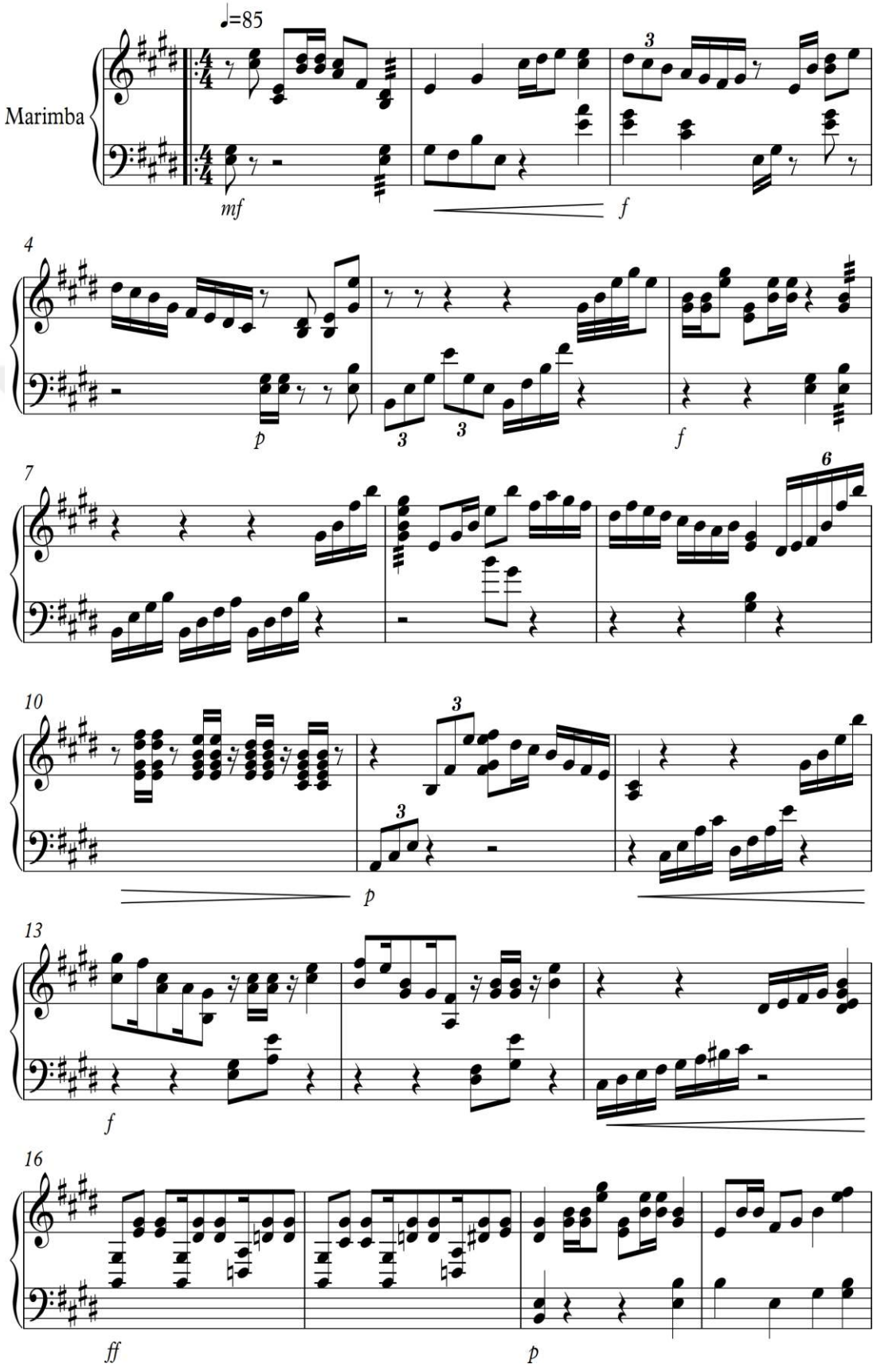
6
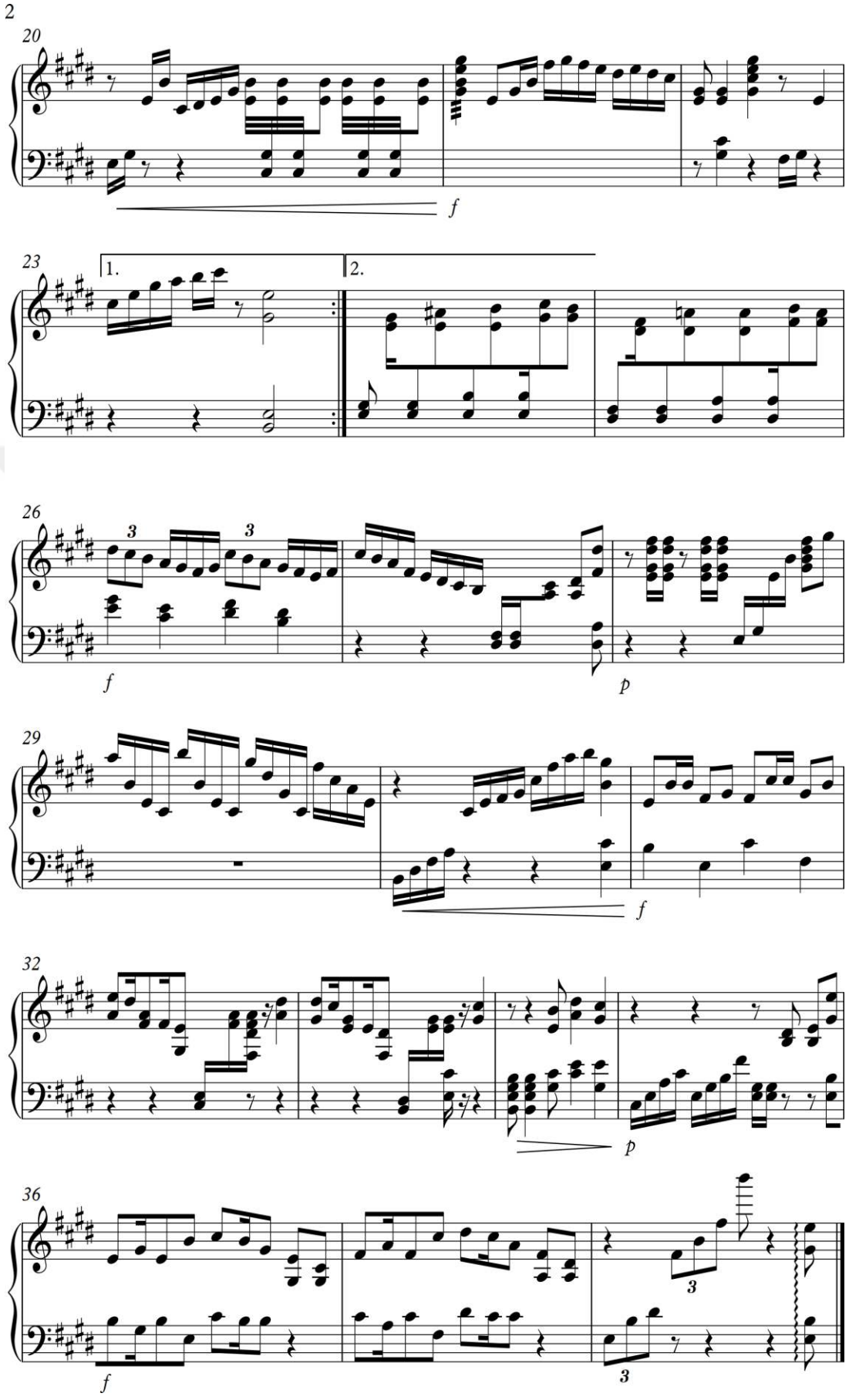
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Parçaları

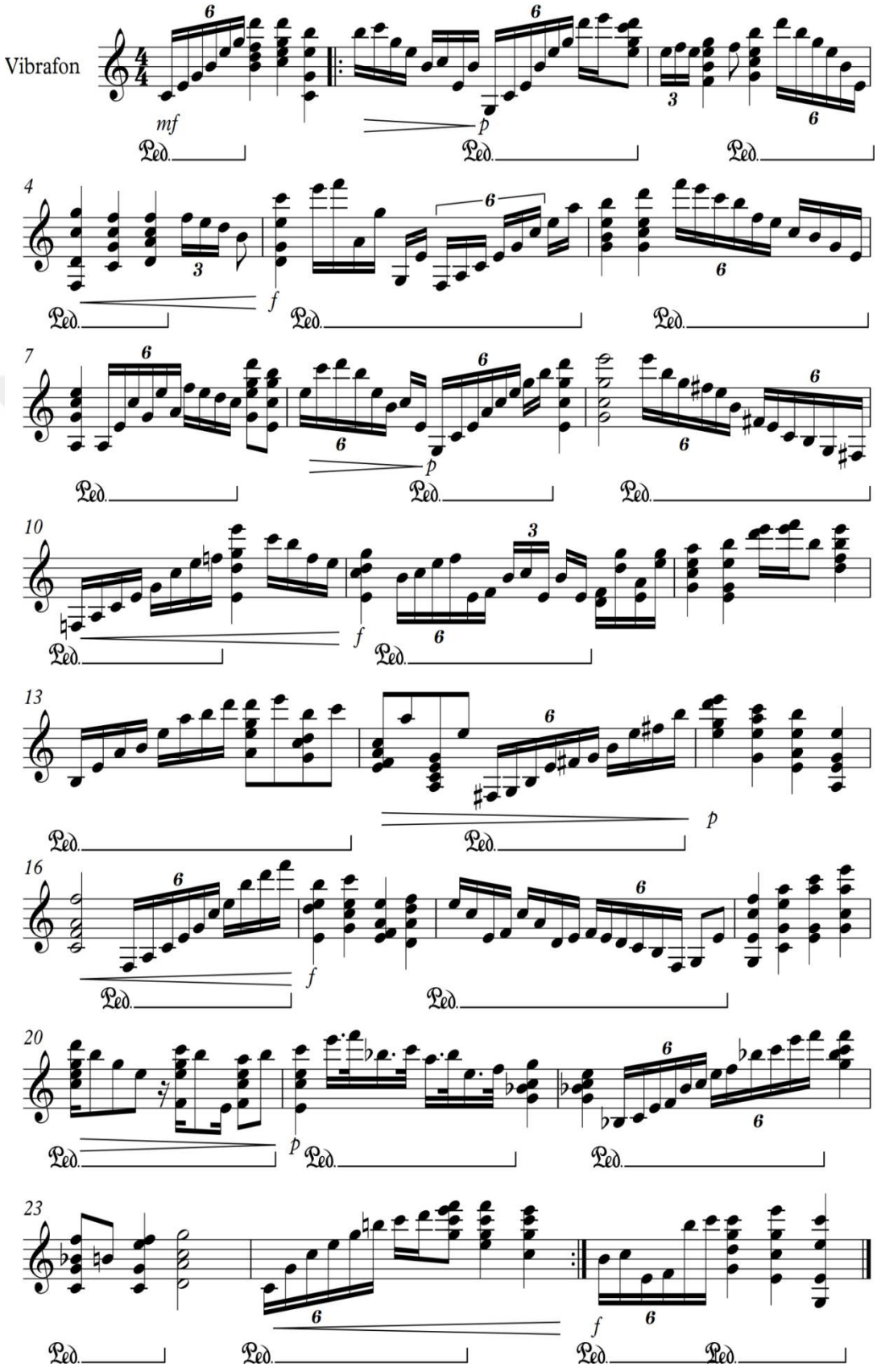
1

2
20
f
23
1.
2.
26
3
3
f
p
29
f
32
p
36
f
3
3

Vibrafon Parçaları

1

BÖLÜM III
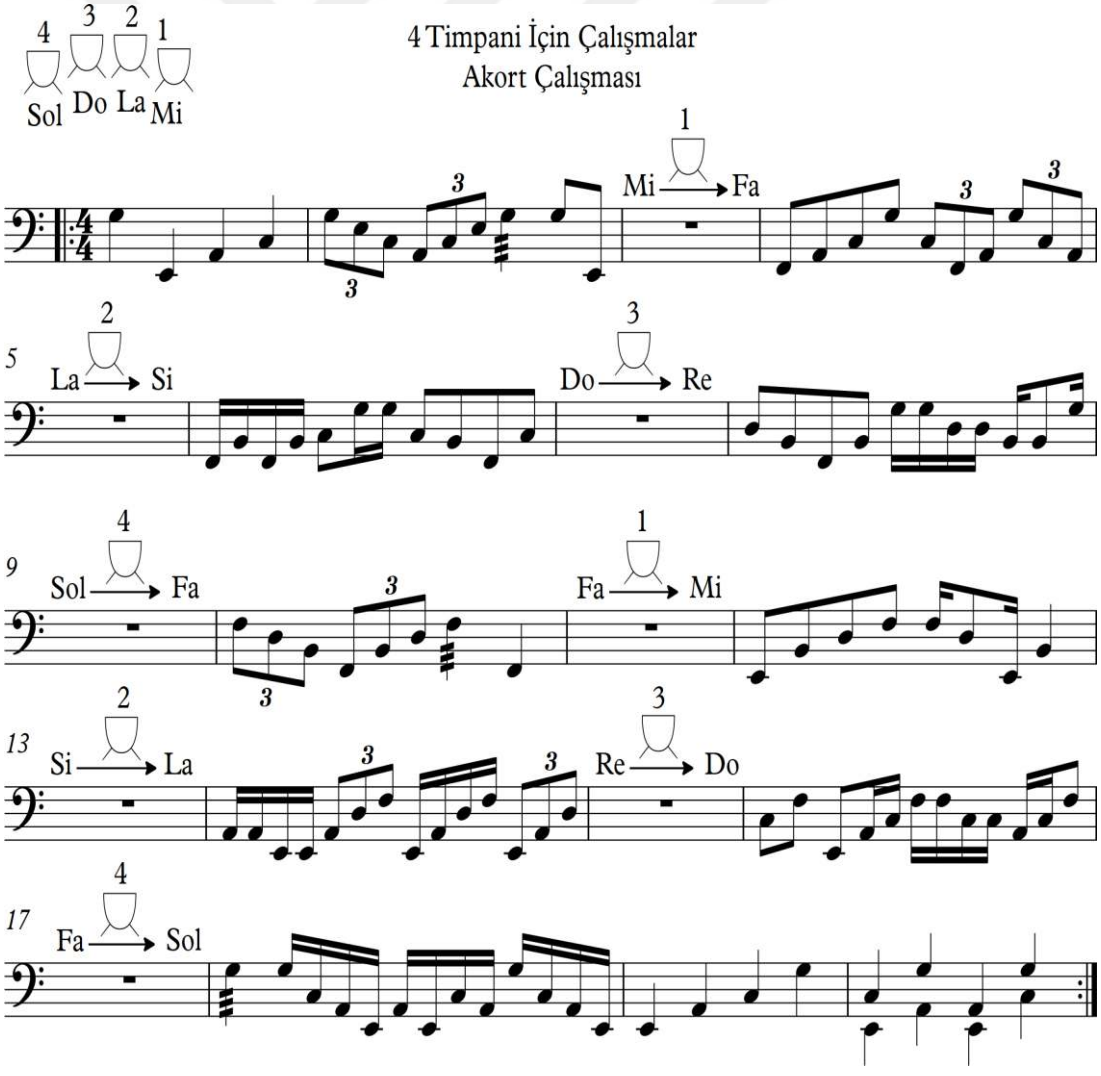
TİMPANİ
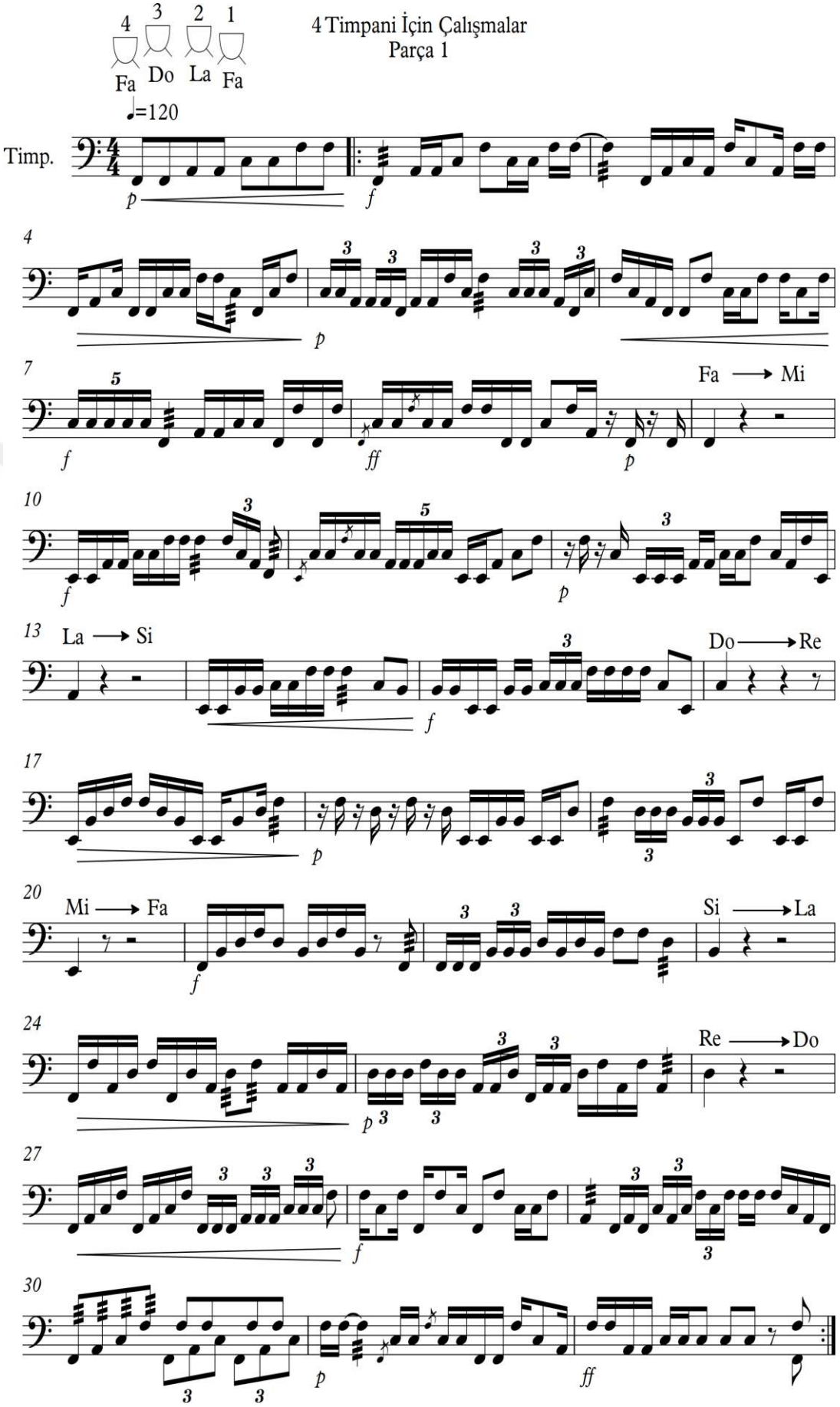
Timpani ses aralıkları
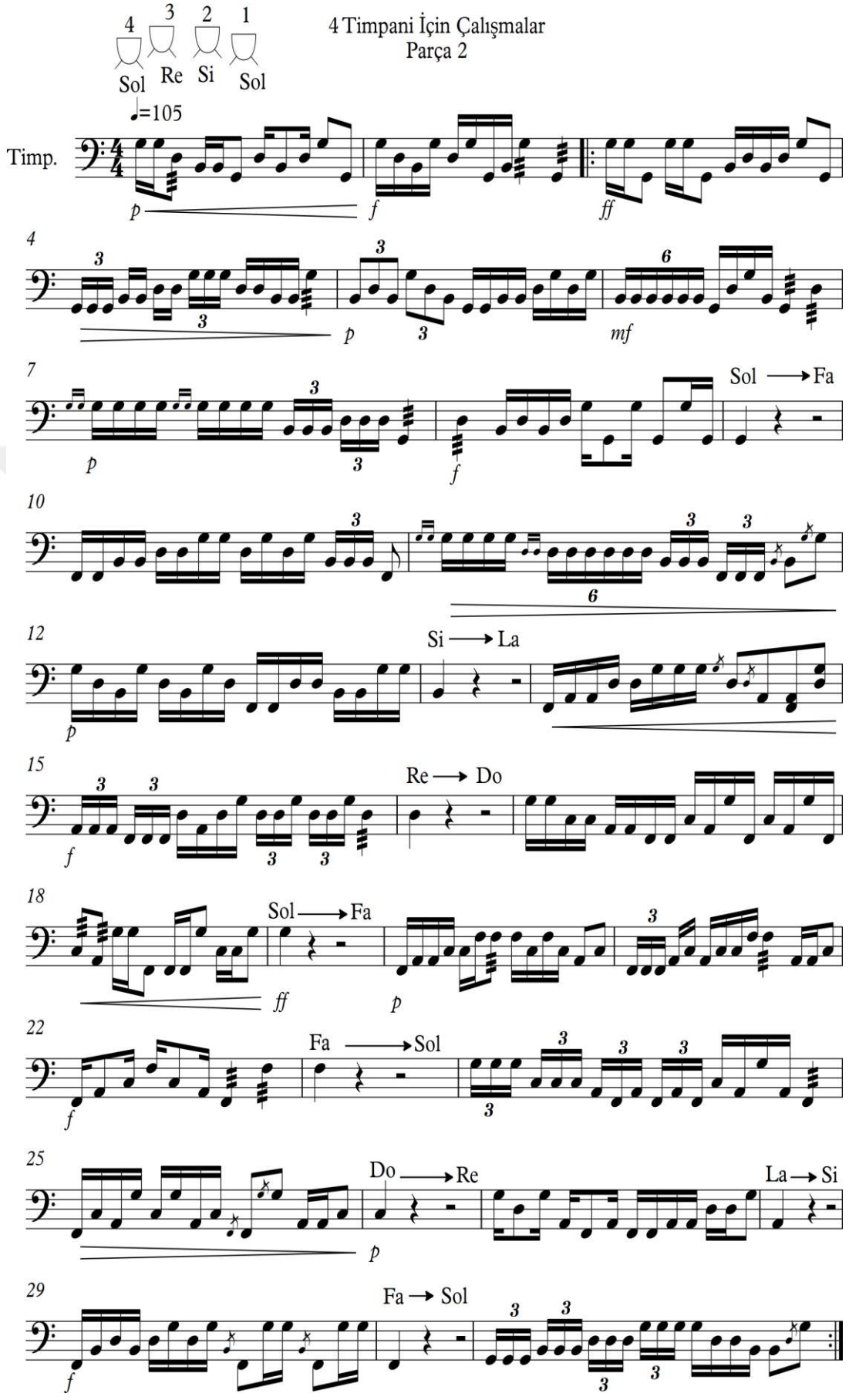

4 Timpani İçin Çalışmalar
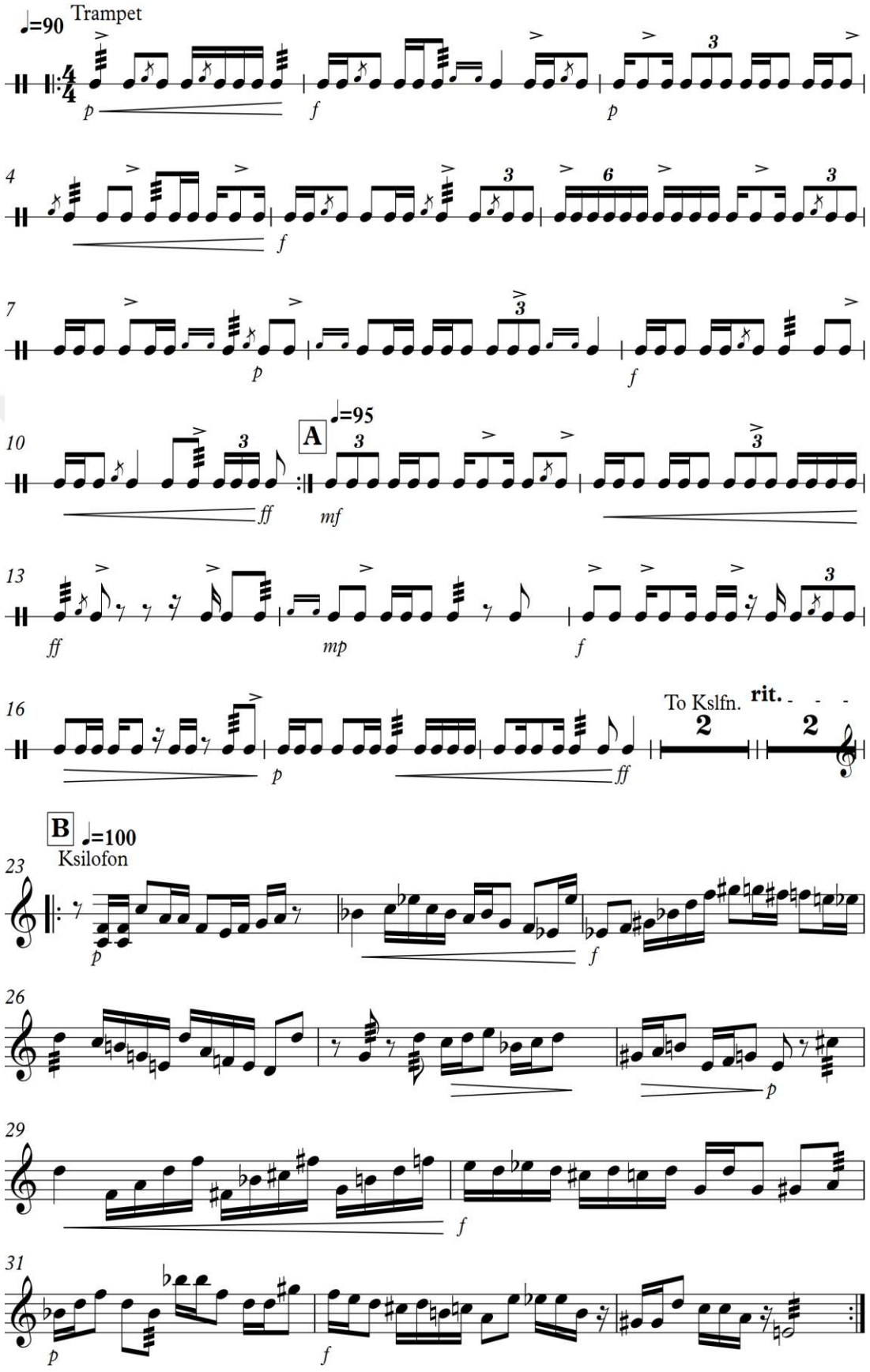
Akort Çalışması
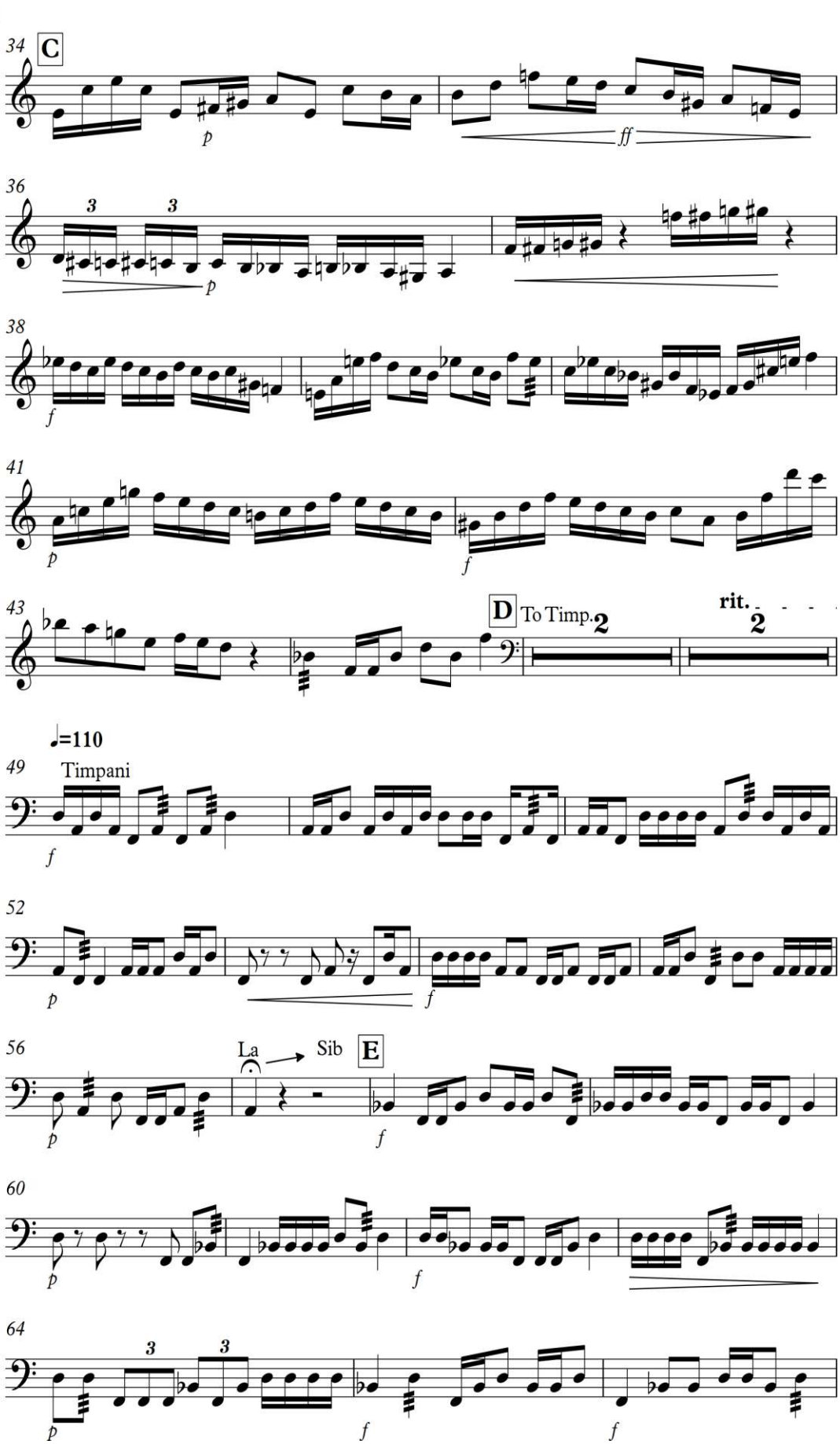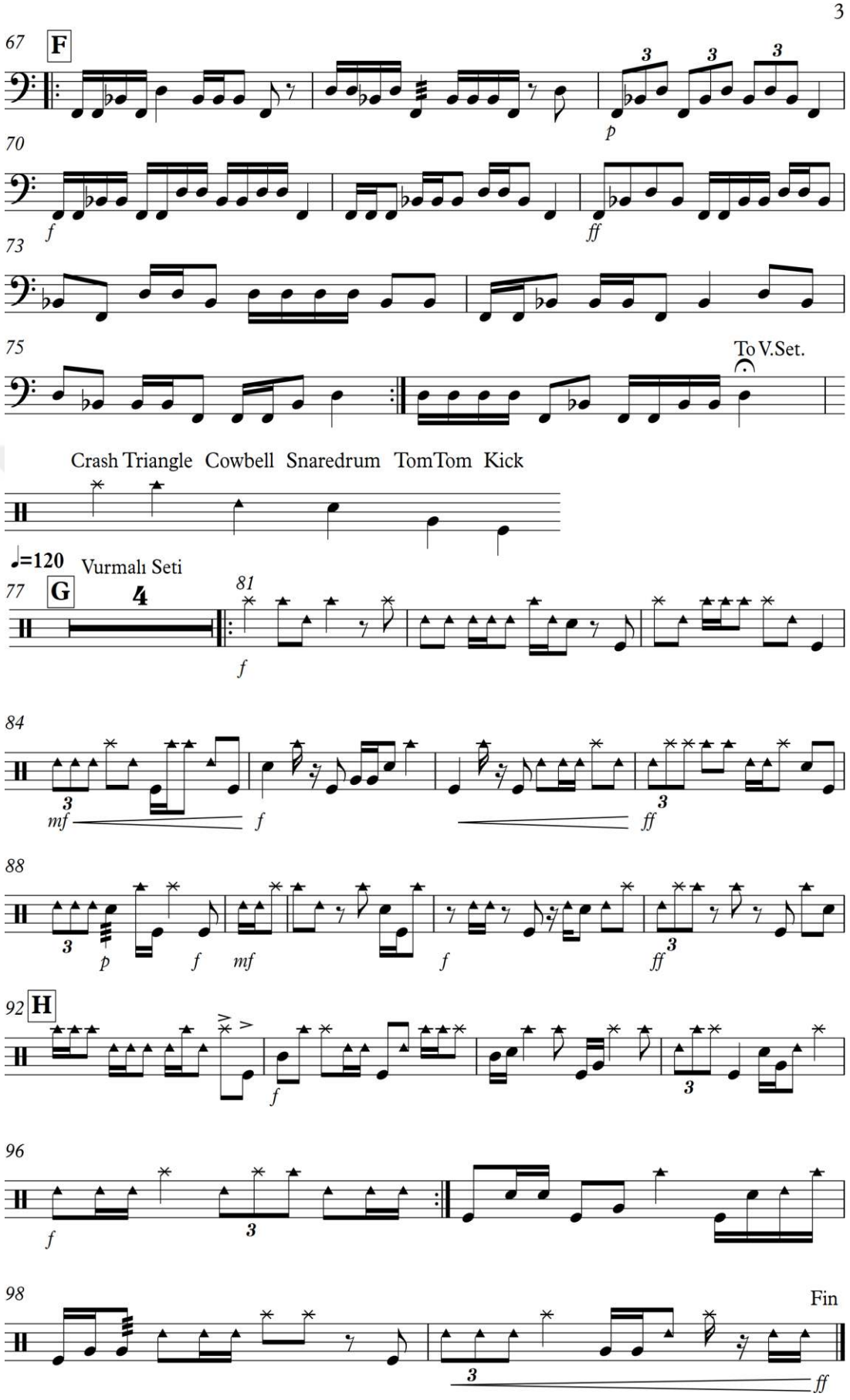

4 3 2 1
Fa Do La Fa
4 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 1
♩=120
Timp.
Fa → Mi
La → Si
Do → Re
Mi → Fa
Si → La
Re → Do

4 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 2
4 3 2 1
Sol Re Si Sol
♩=105
Timp.
p
f
ff
mf
Sol → Fa
Si → La
Re → Do
Fa → Sol
Do → Re
La → Si
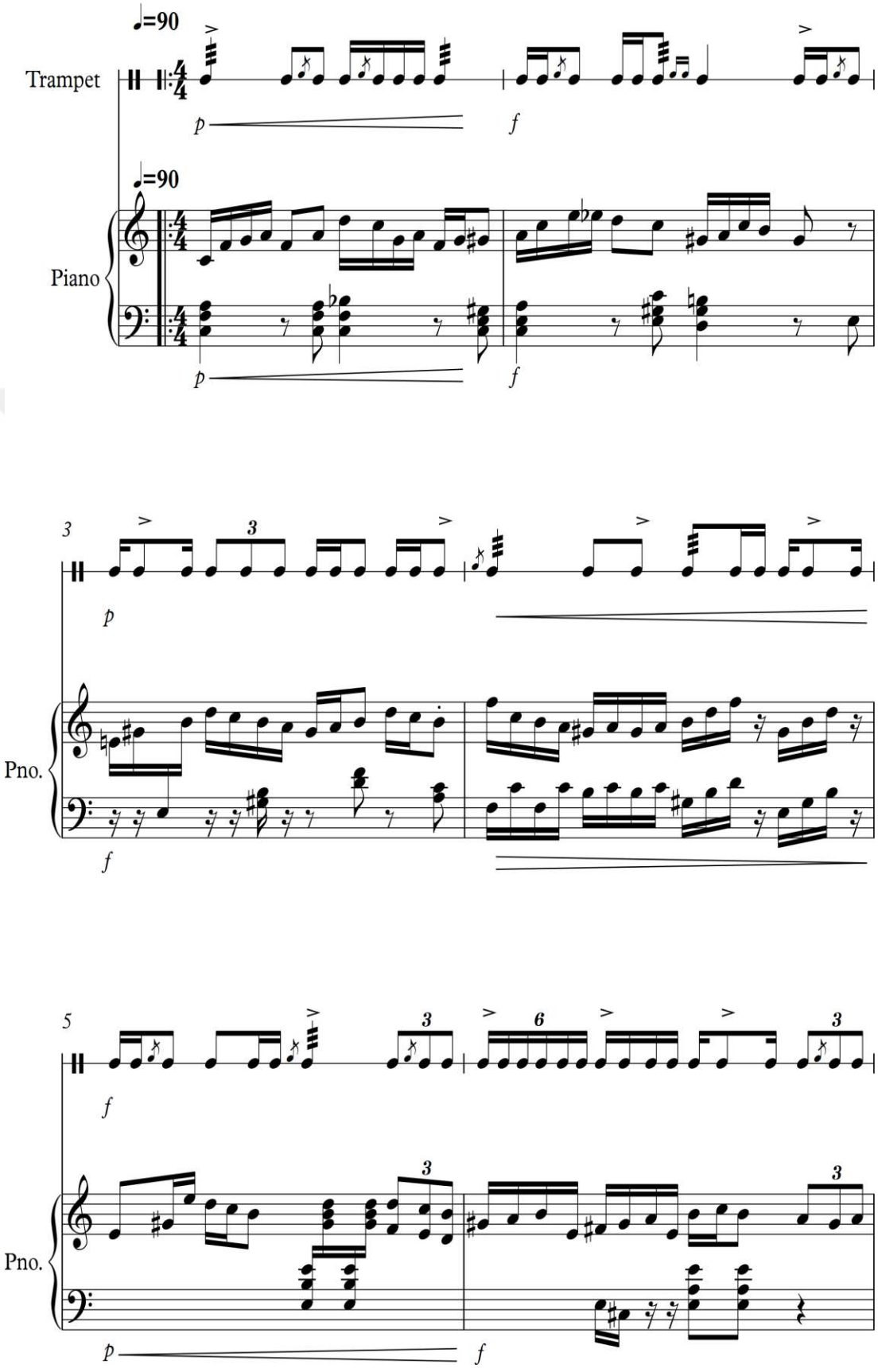
Konçerto 1
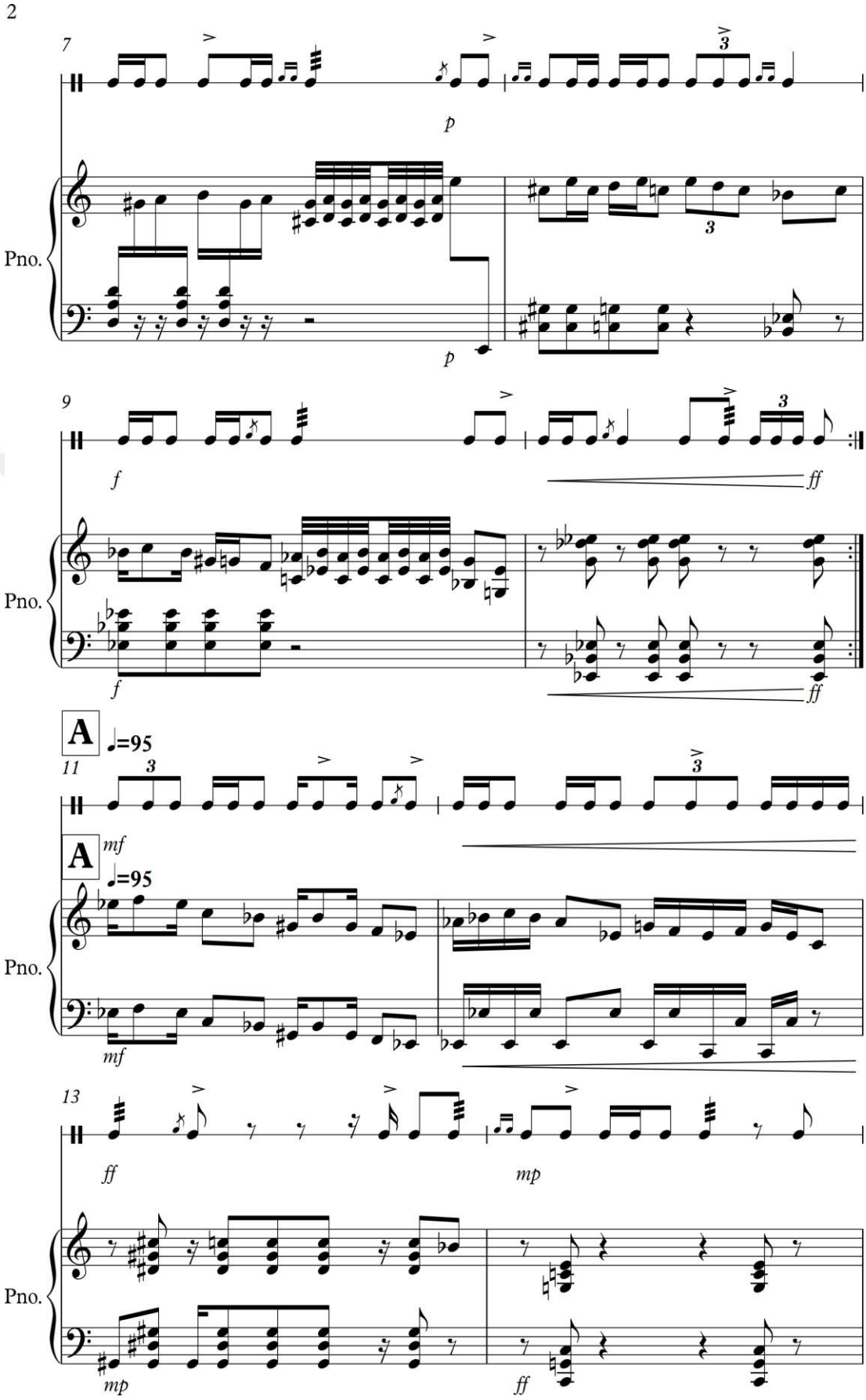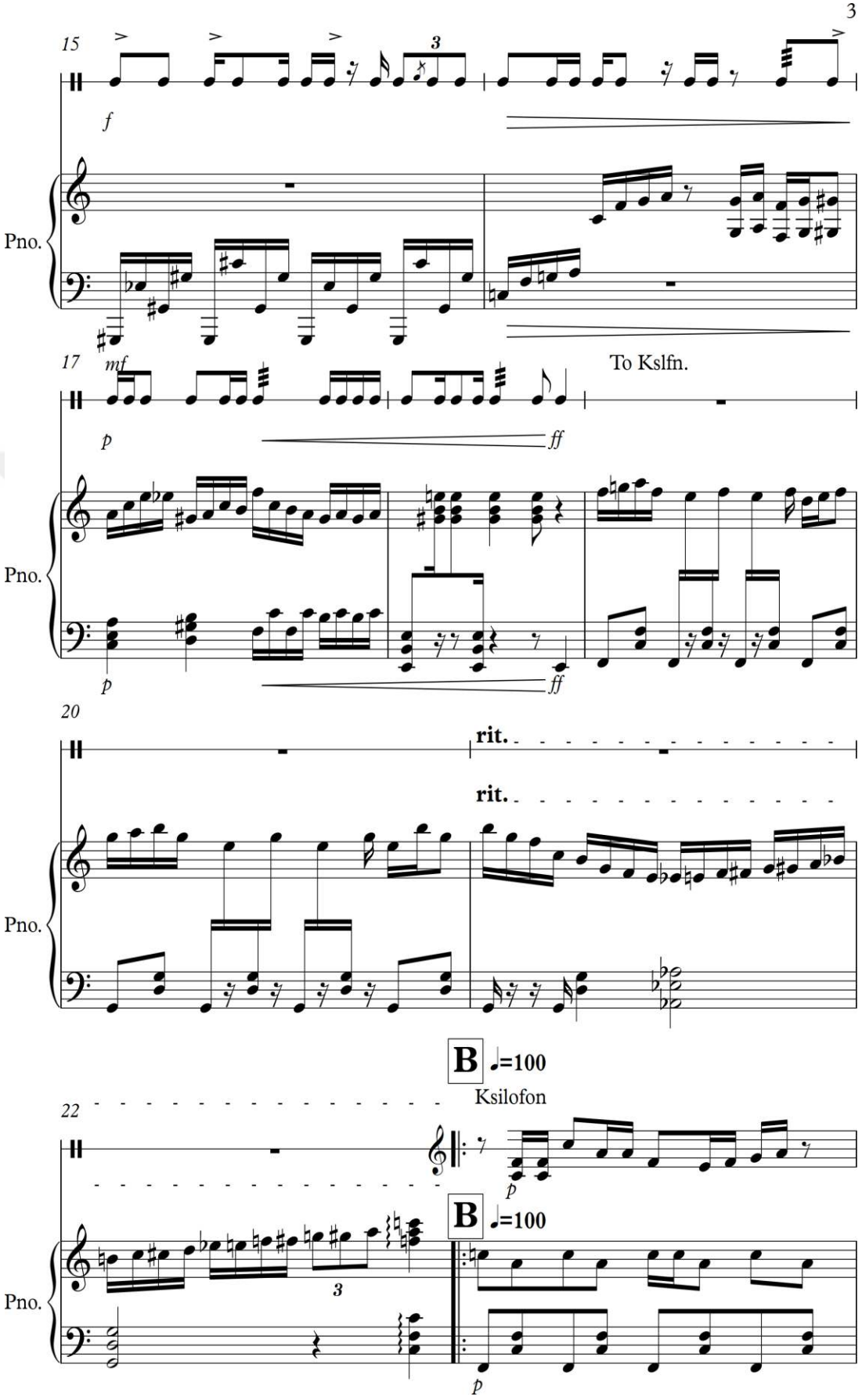

2
34
C
p
ff
36
3
3
p
38
f
41
p
f
43
D
To Timp.
2
rit.
2
♩=110
49
Timpani
f
52
p
f
56
La
Sib
E
p
f
60
p
f
64
3
3
p
f
f

3
67
F
p
70
f
ff
73
75
To V.Set.
Crash Triangle Cowbell Snaredrum TomTom Kick
♩=120
Vurmalı Seti
77
G
4
81
f
84
mf
f
ff
88
p
f
mf
f
ff
92
H
f
96
f
98
Fin
ff
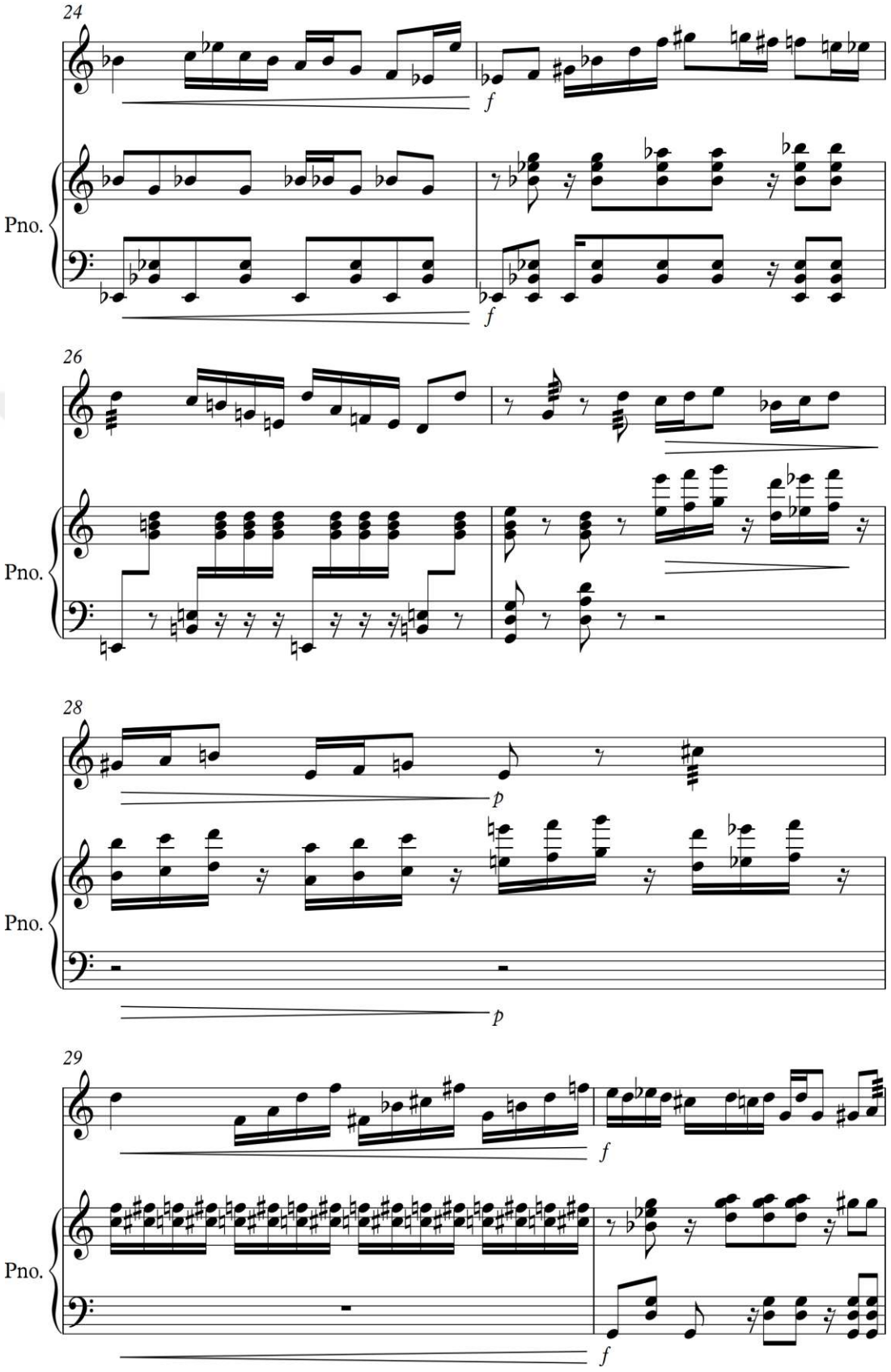
Konçerto 1
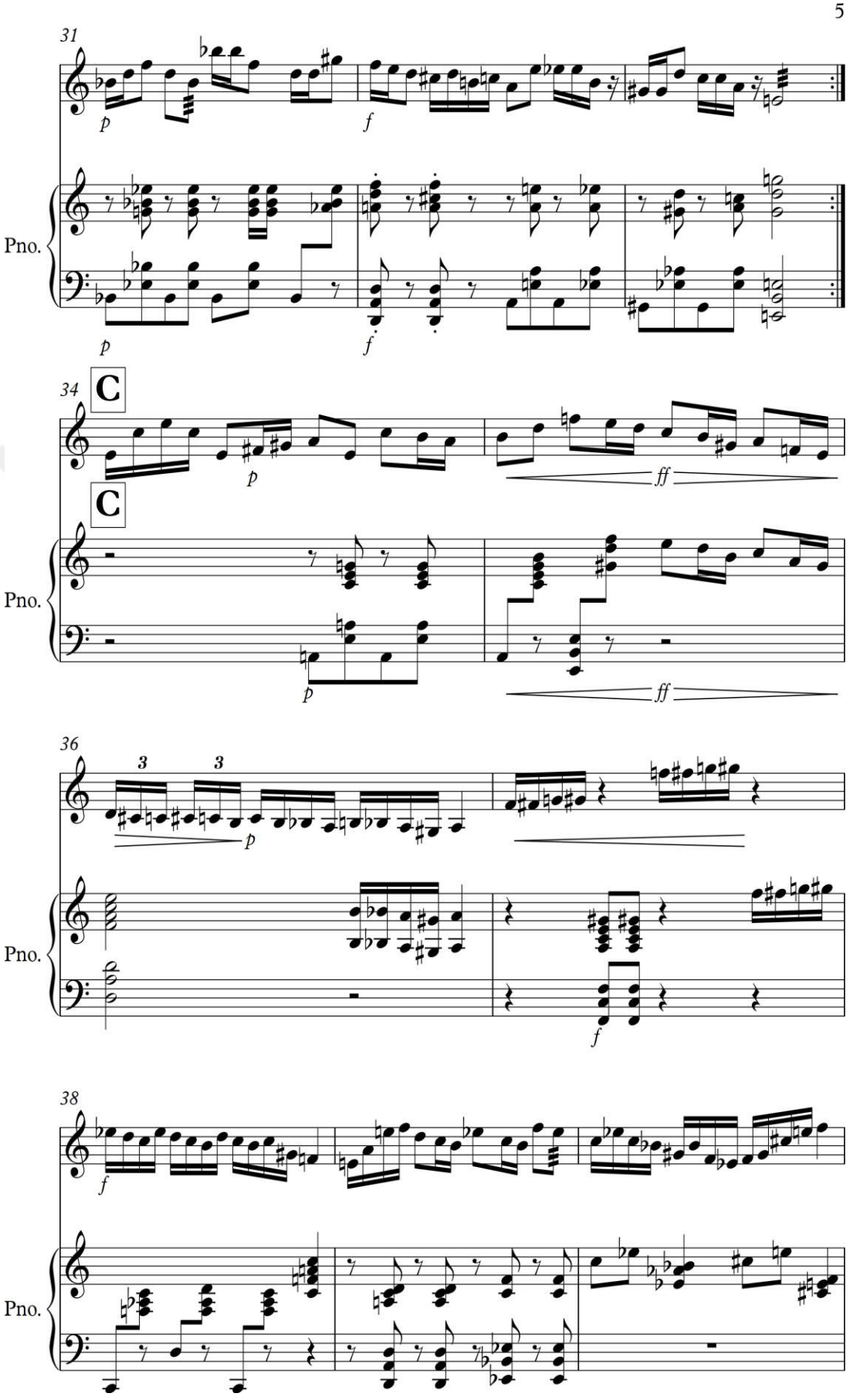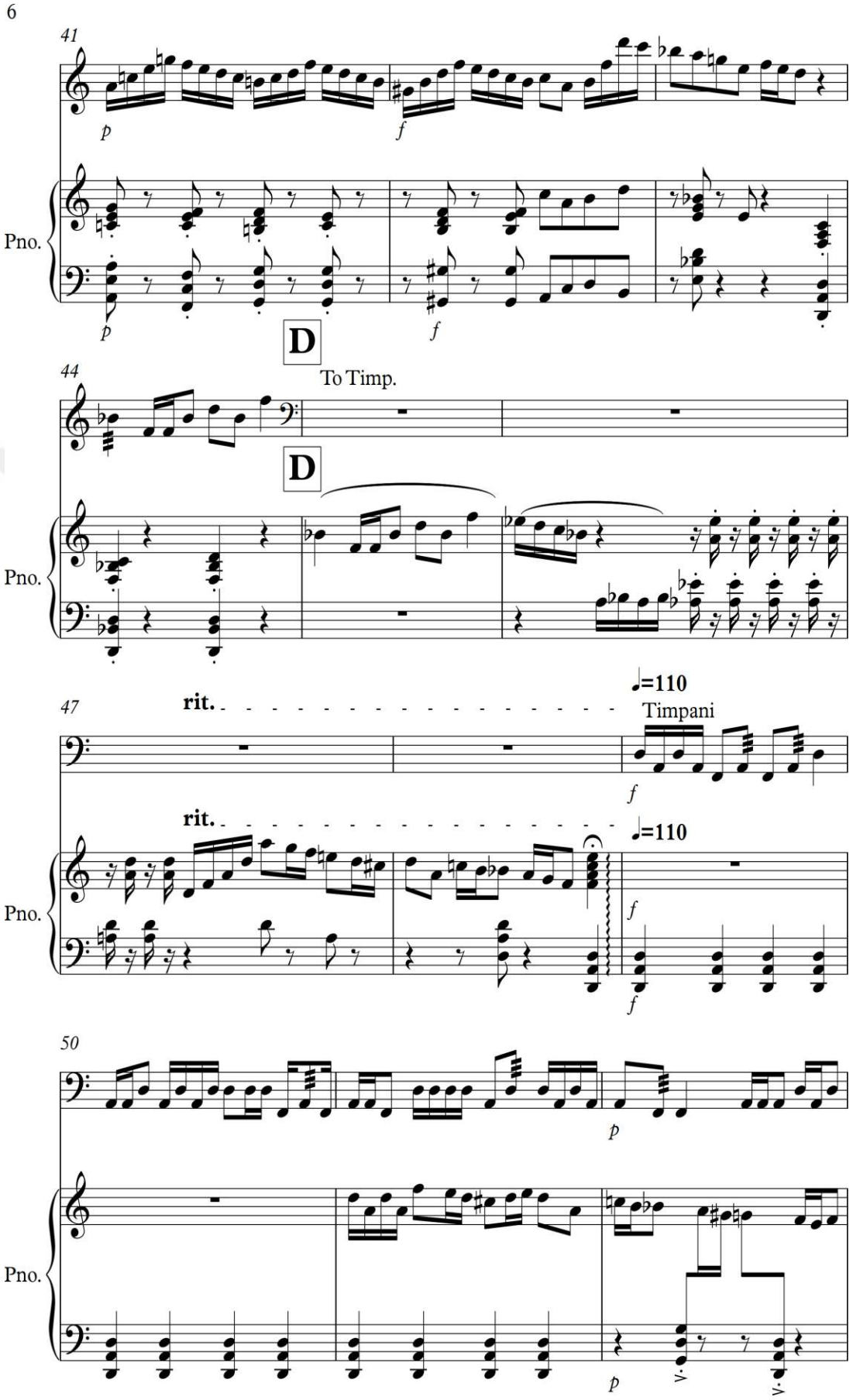

2
7
p
Pno.
p
9
f
ff
Pno.
f
ff
A
=95
11
3
A
mf
=95
Pno.
mf
13
ff
mp
Pno.
mp
ff
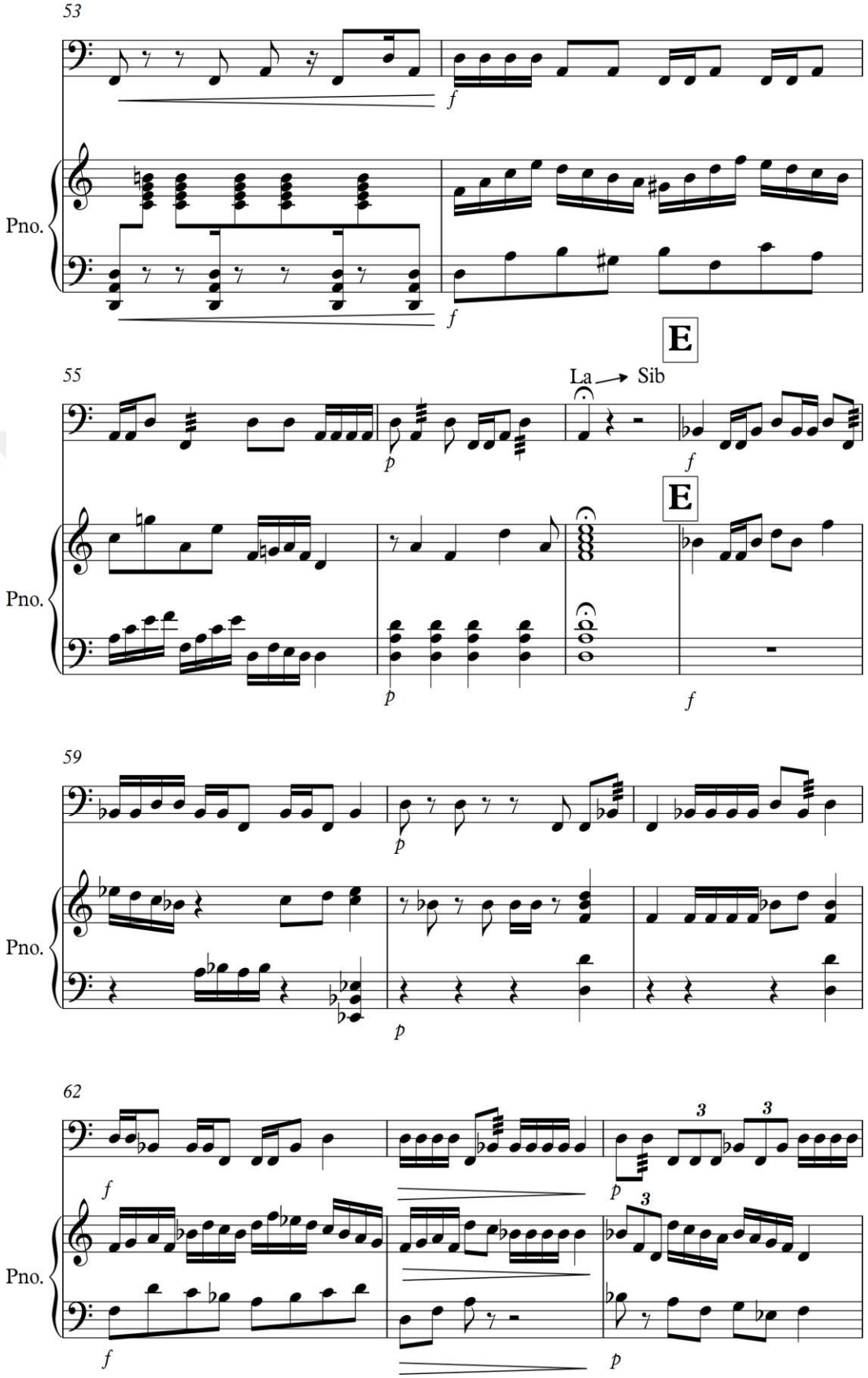

3
15
f
Pno.
17
mf
p
ff
To Kslfn.
Pno.
p
ff
20
rit.
rit.
Pno.
B
♩=100
Ksilofon
22
p
B
♩=100
Pno.
3
p
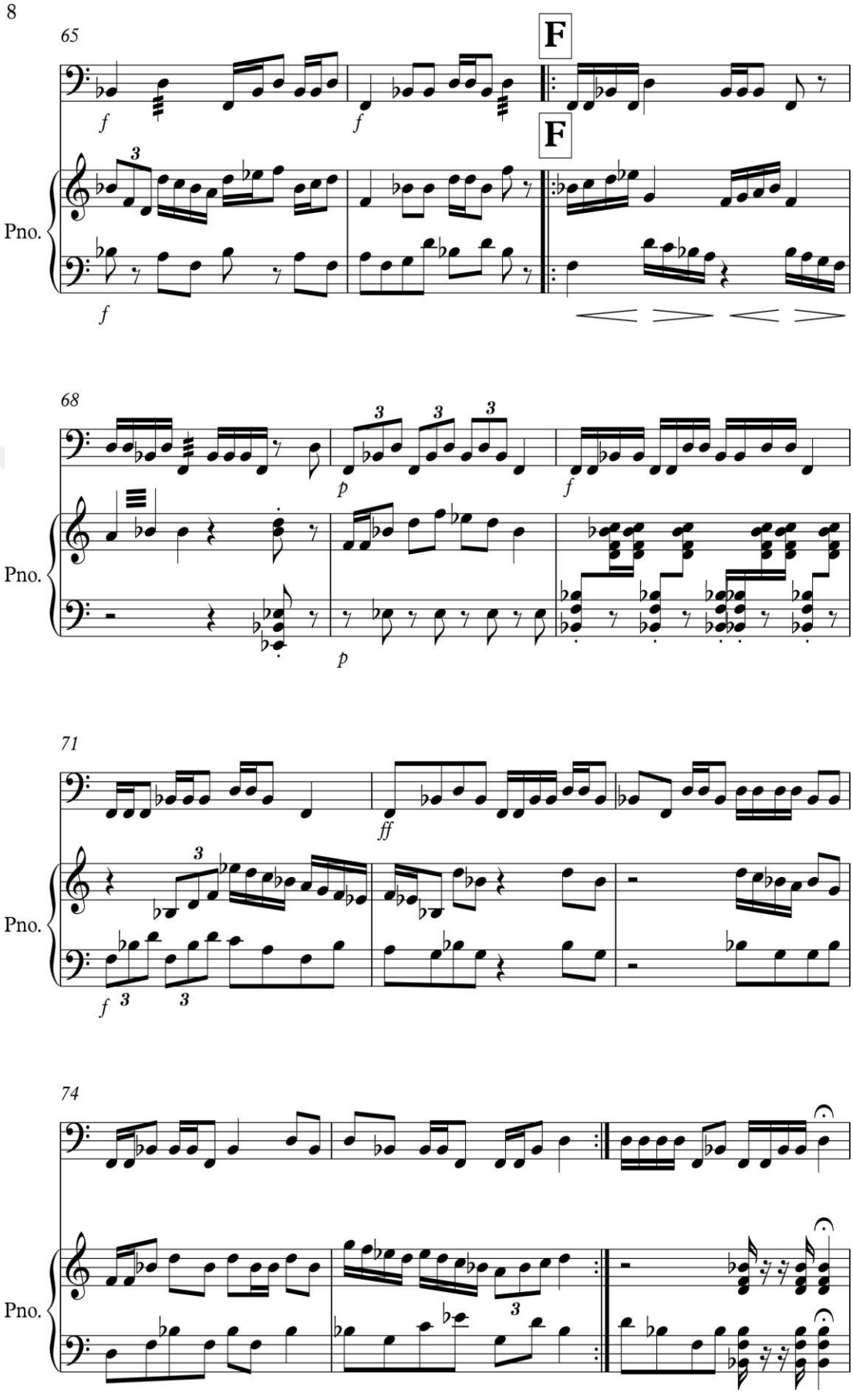
4
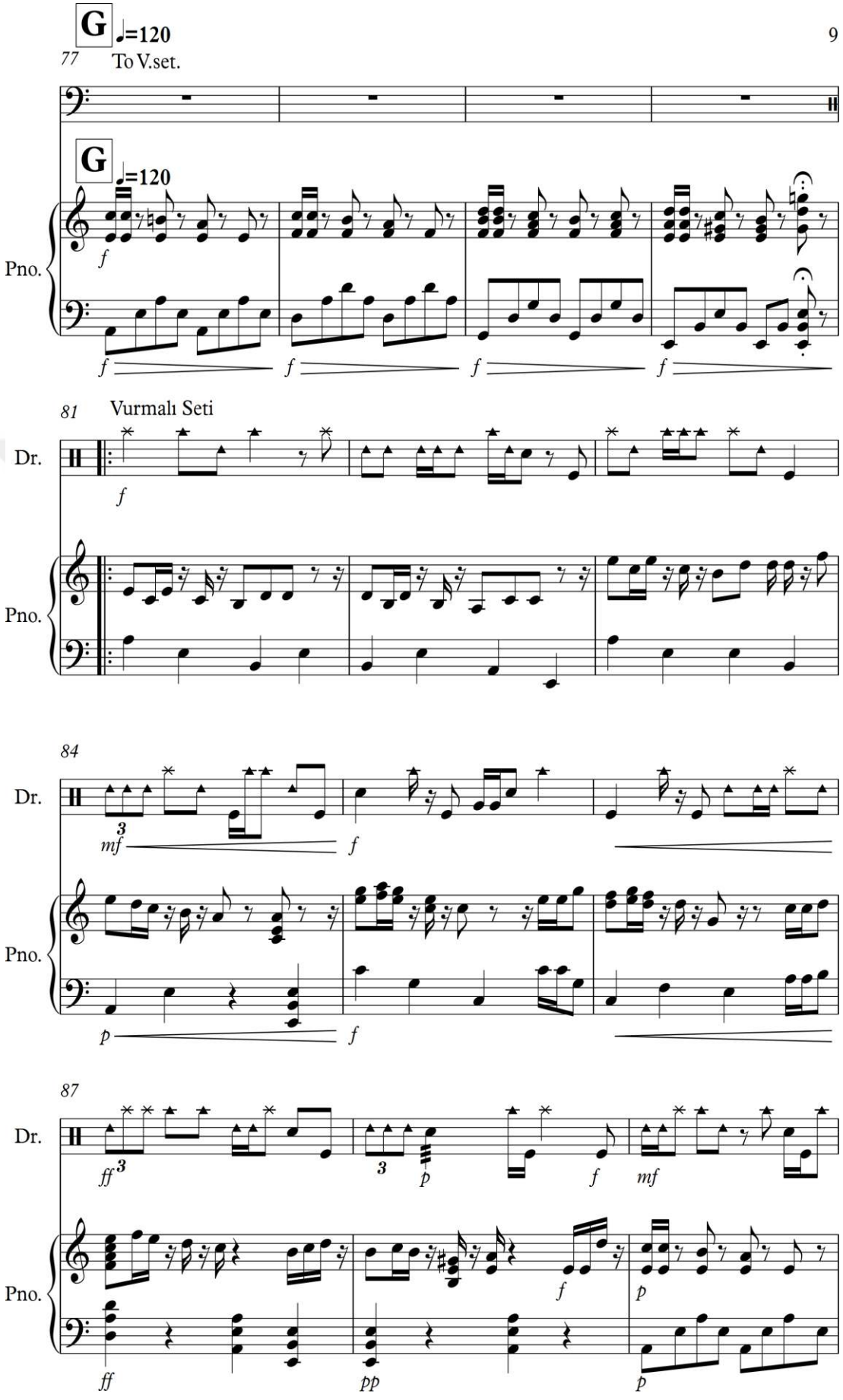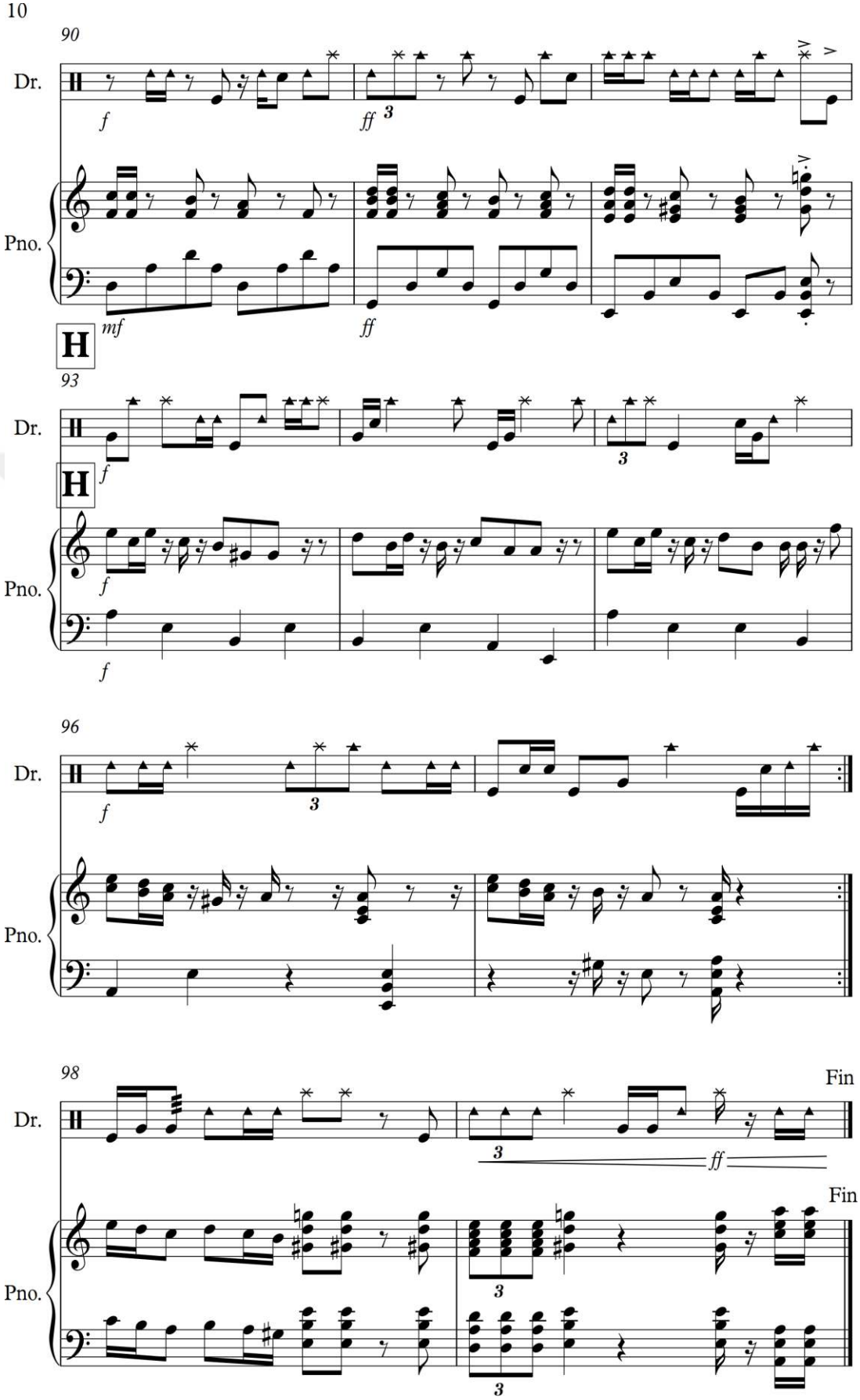

5
31
Pno.
34
C
C
Pno.
36
Pno.
38
Pno.

6
41
p
f
Pno.
p
f
D
To Timp.
44
D
Pno.
47
rit.
♩=110
Timpani
f
rit.
♩=110
Pno.
f
f
50
p
Pno.
p

53
Pno.
f
f
E
55
La → Sib
p
f
E
Pno.
p
f
59
Pno.
p
p
62
Pno.
f
f
p
3
3
3
p

8
65
F
F
Pno.
68
Pno.
71
Pno.
74
Pno.

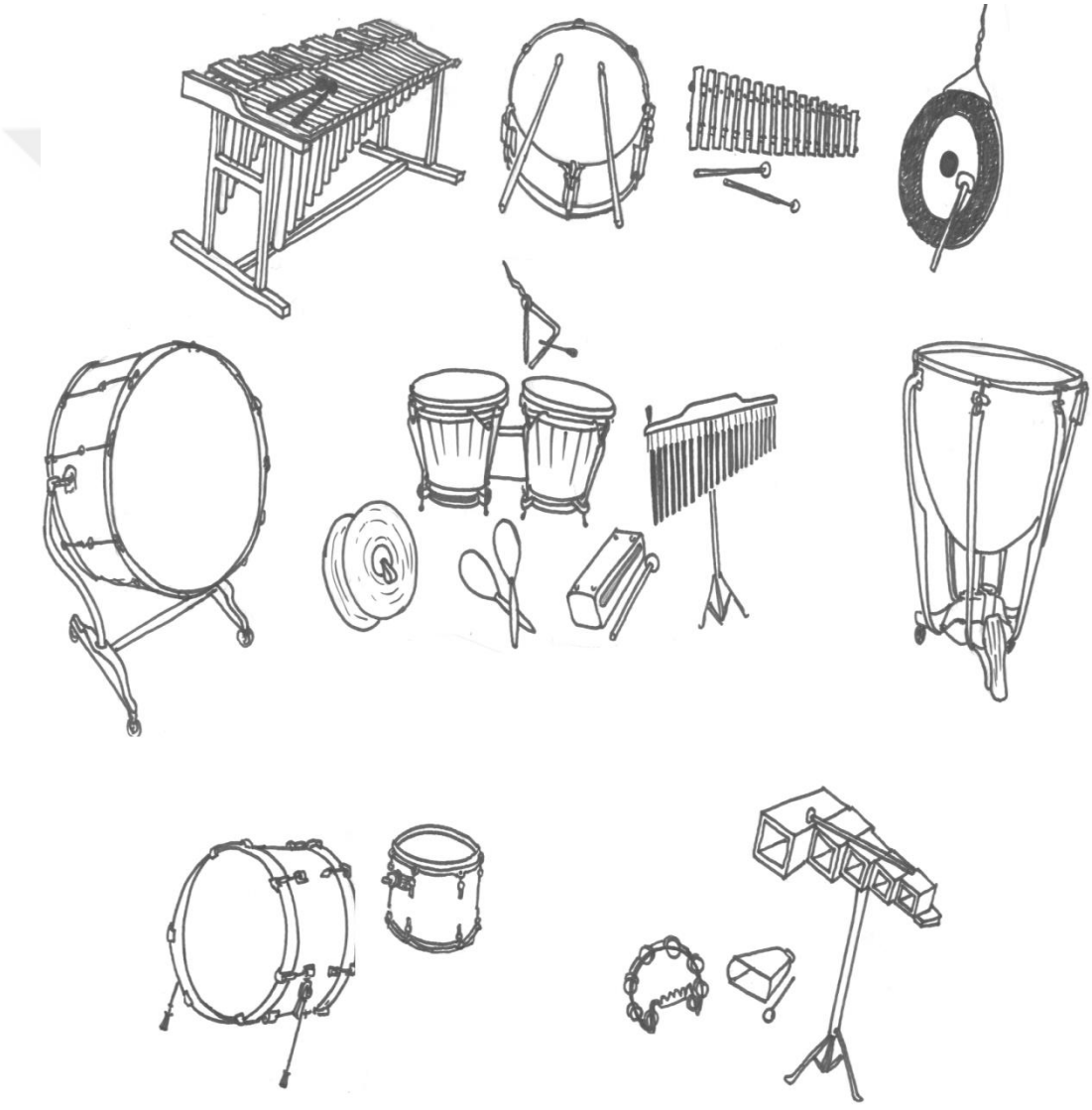

G
♩=120
77
To V.set.
9
G
♩=120
Pno.
81
Vurmalı Seti
Dr.
Pno.
84
Dr.
Pno.
87
Dr.
Pno.

10
90
Dr.
Pno.
mf
ff
H
93
Dr.
Pno.
96
Dr.
Pno.
98
Dr.
Pno.
Fin
Fin

EK-6.

Vurmalı Çalgılar Öğretim Programı Lisans Metodu

Lisans 4

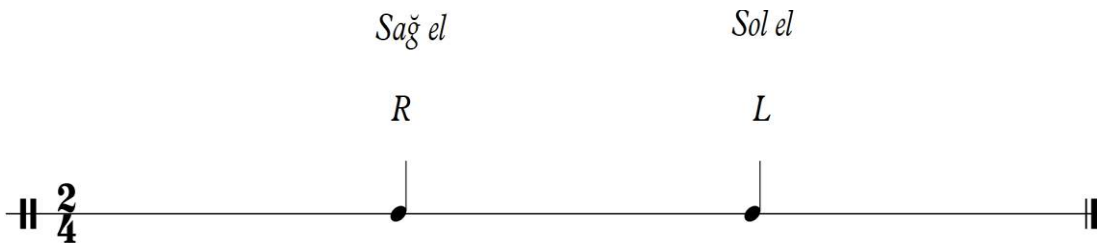

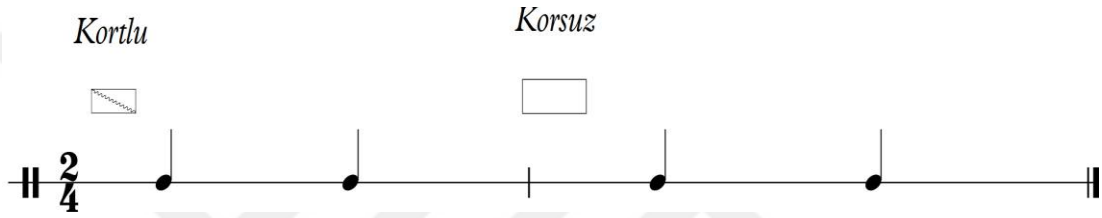
Levent Mert Dönmez

BÖLÜM I

TRAMPET

Metotta belirlenen semboller;

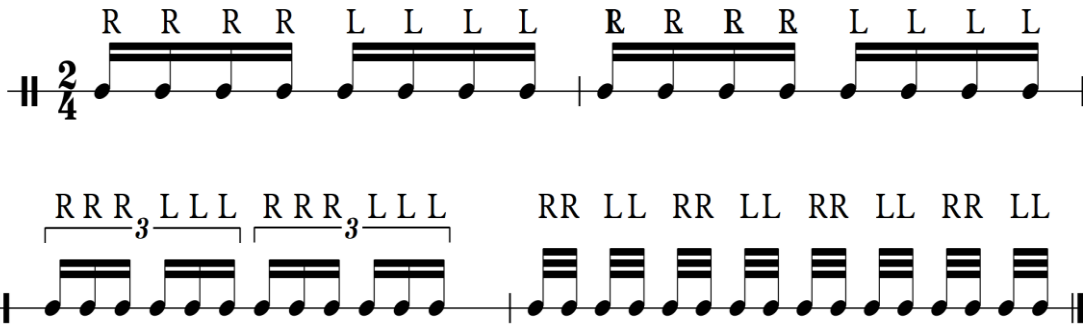

Isınma Çalışmaları

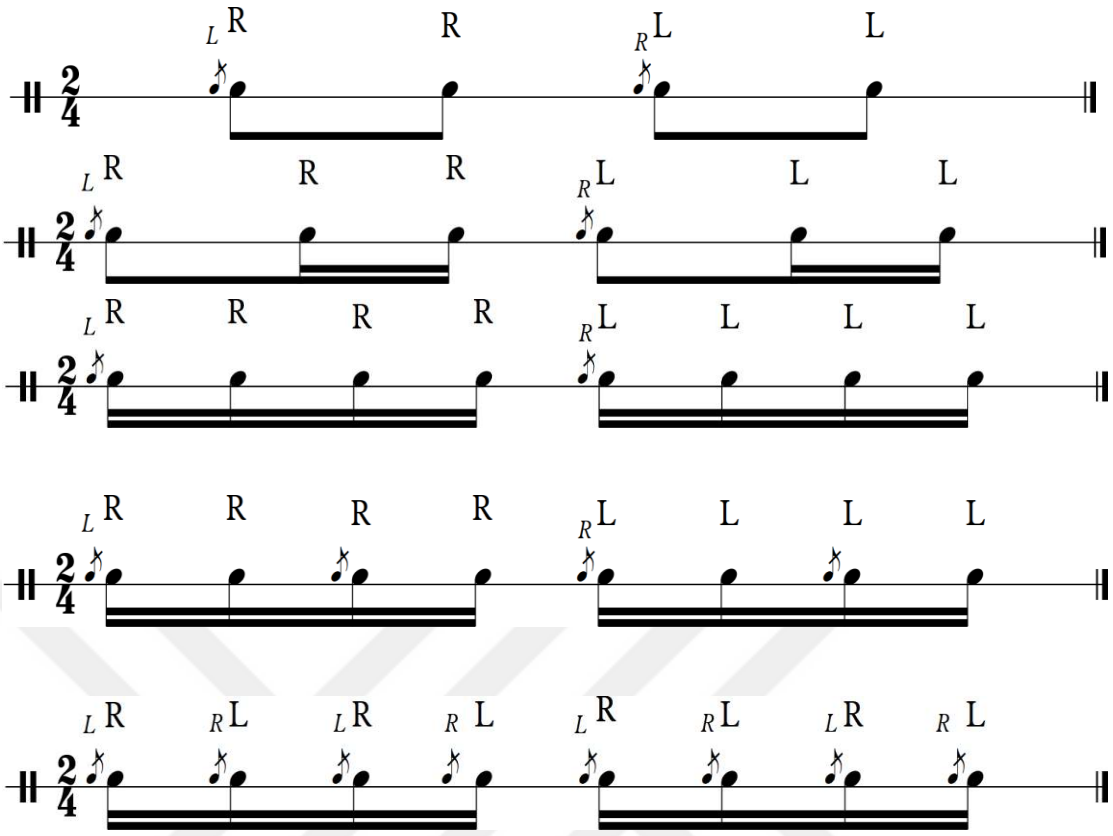
Verilen çalışmalar tekrar edilerek çalınmalıdır.

Tempo ağırdan başlayarak hızlandırılabilir

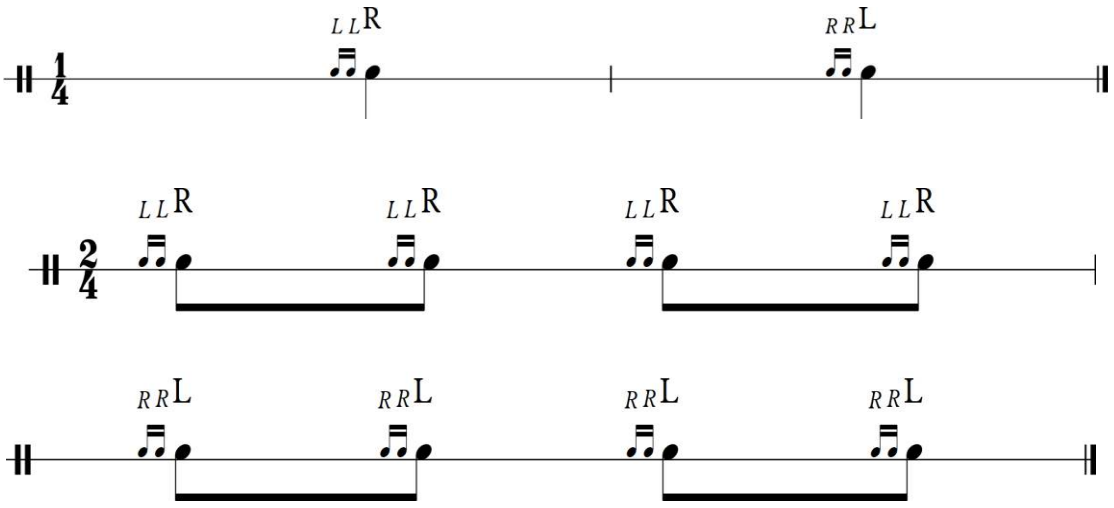
Çarpma Çalışmaları (Flam)

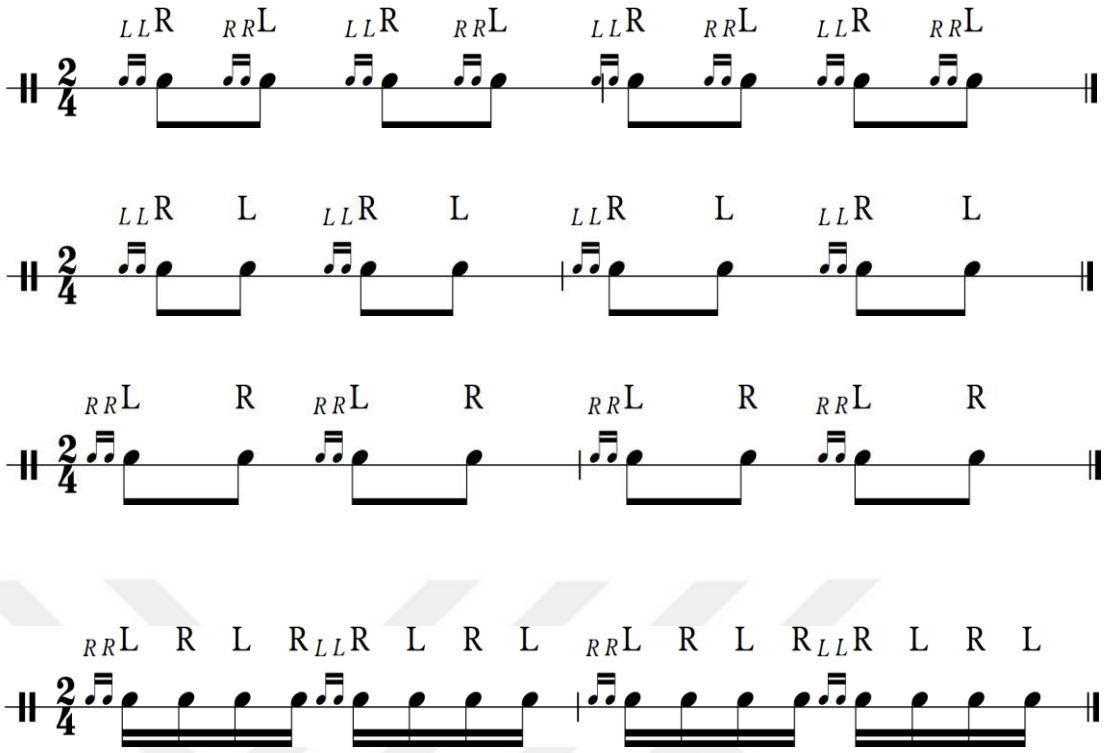

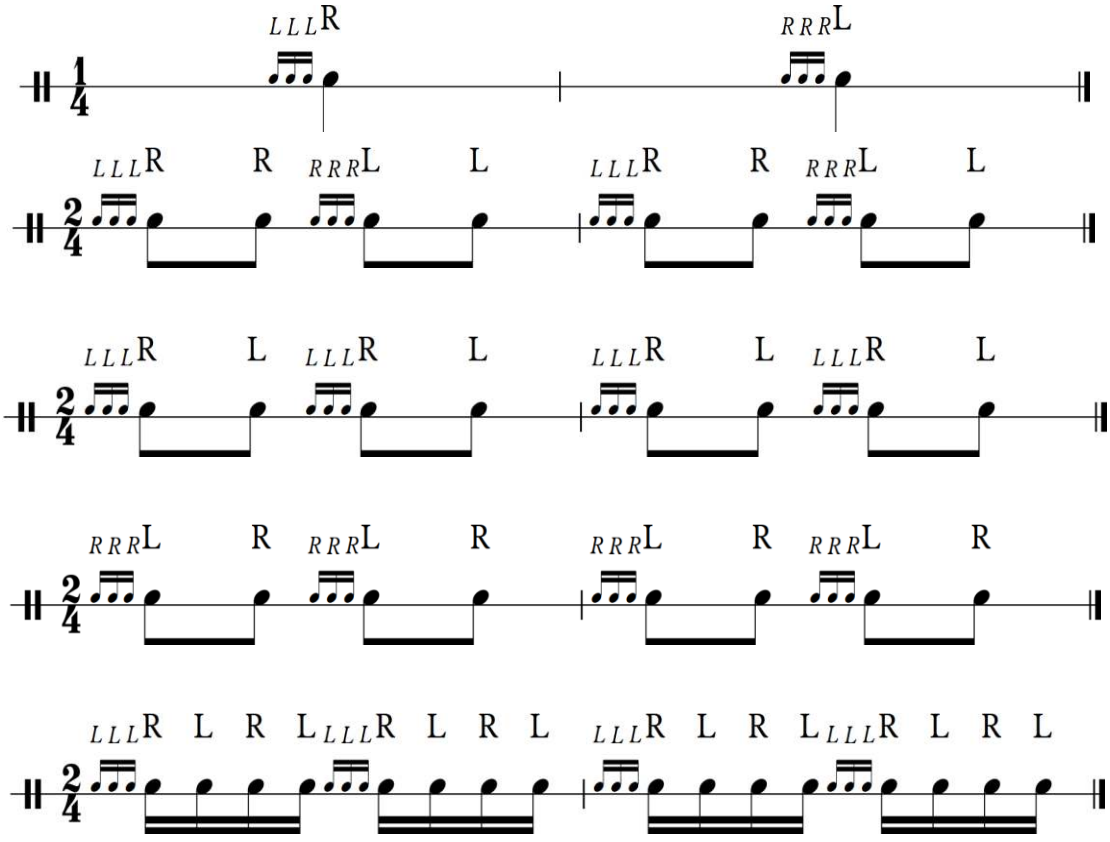
Zıplatma Çalışmaları
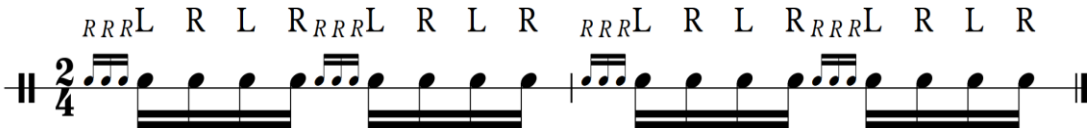
Çift Zıplatma
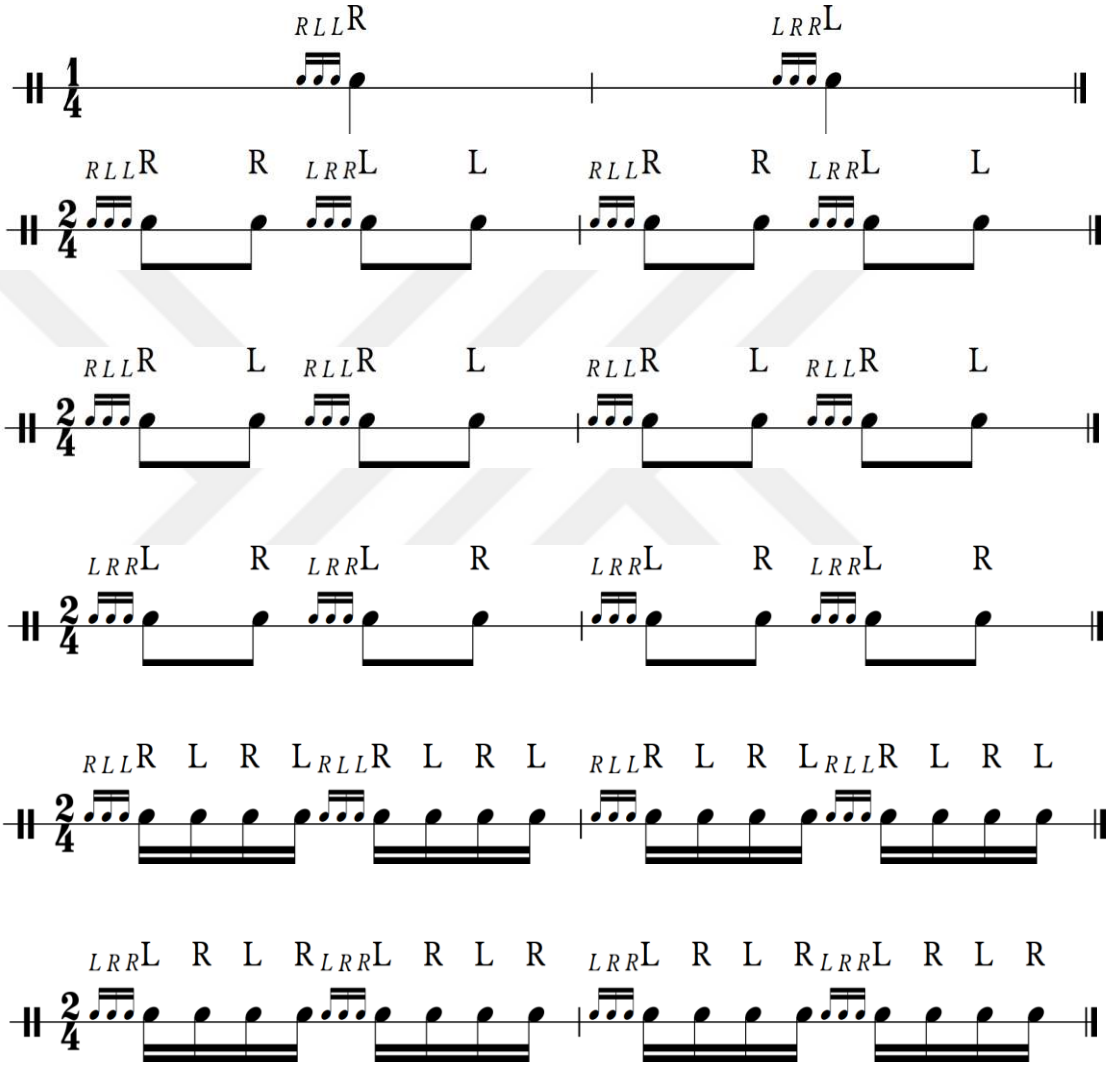

Üçlü Zıplatma

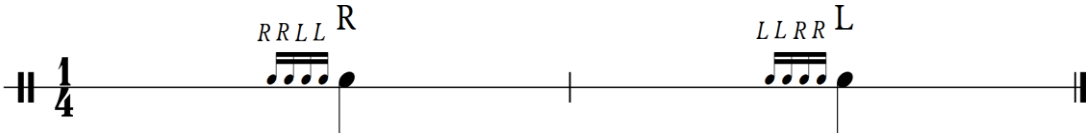

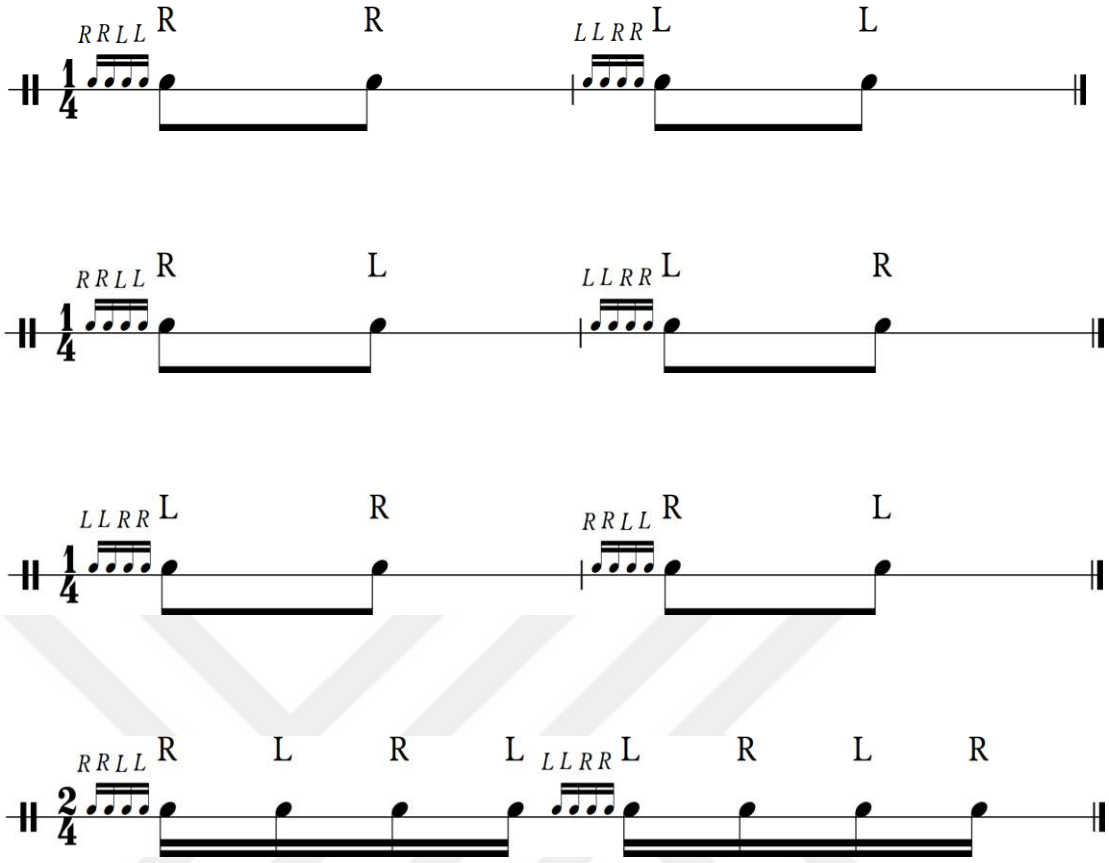

İki eli de kullanarak 3'lü zıplatma

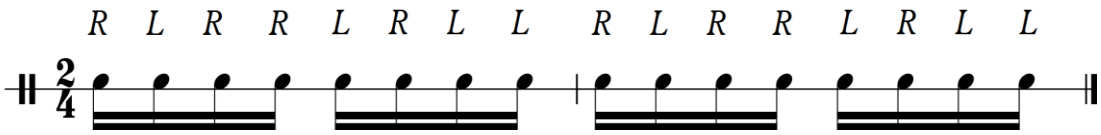
Dörtlü Zıplatma
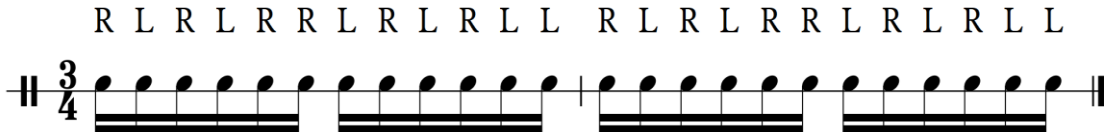

Paradiddle Çalışmaları

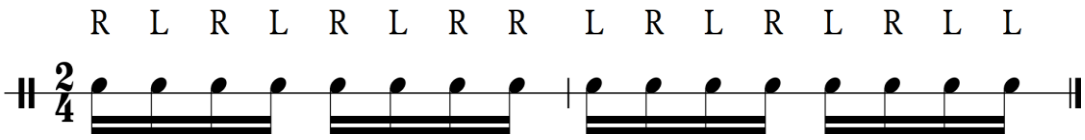
Tek Paradiddle

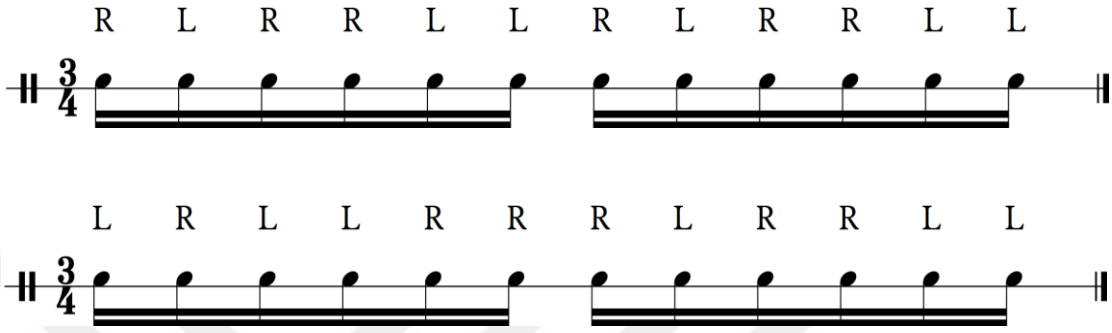
Çift Paradiddle

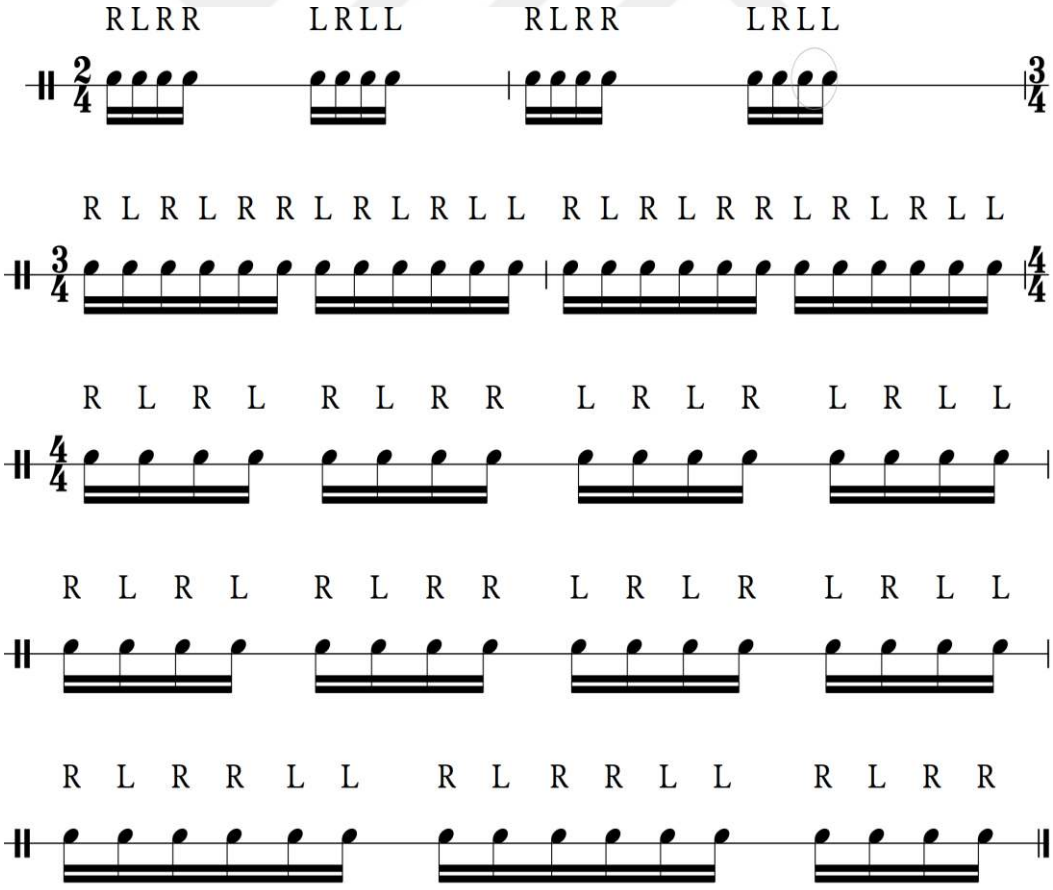
Üçlü Paradiddle

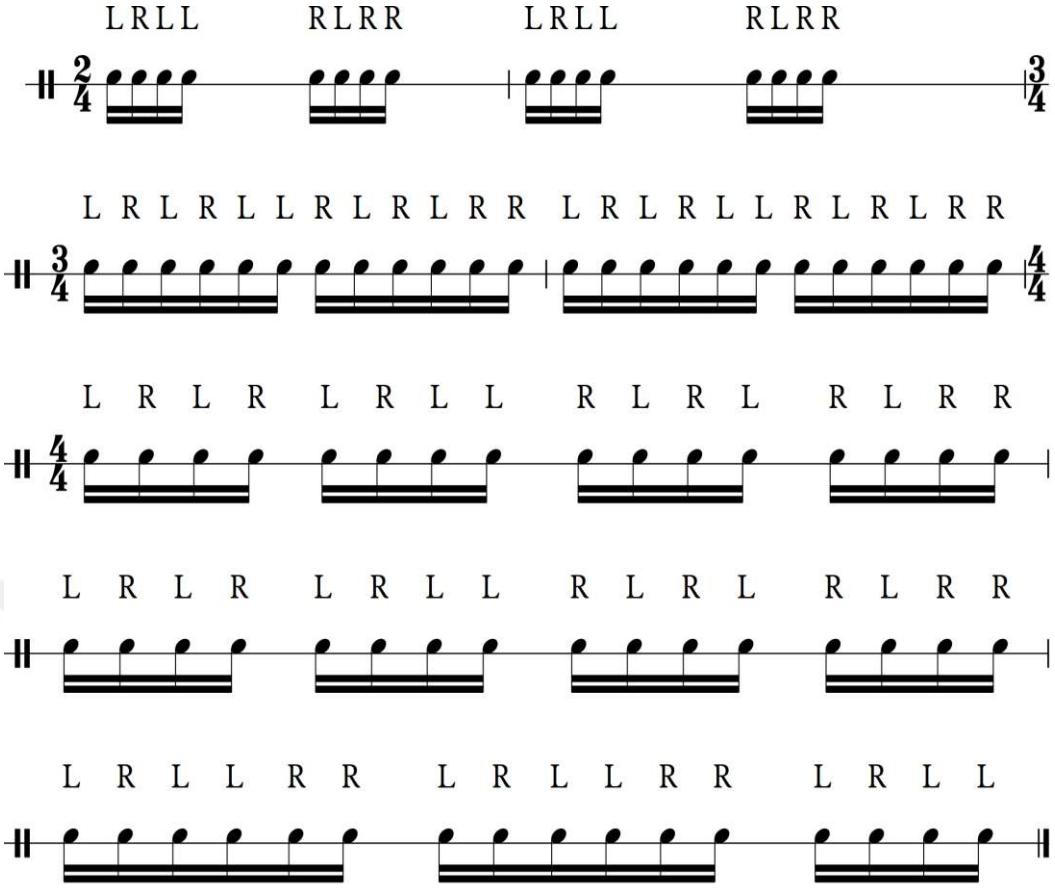
Paradiddle diddle

Paradiddle Birleşik Çalışma

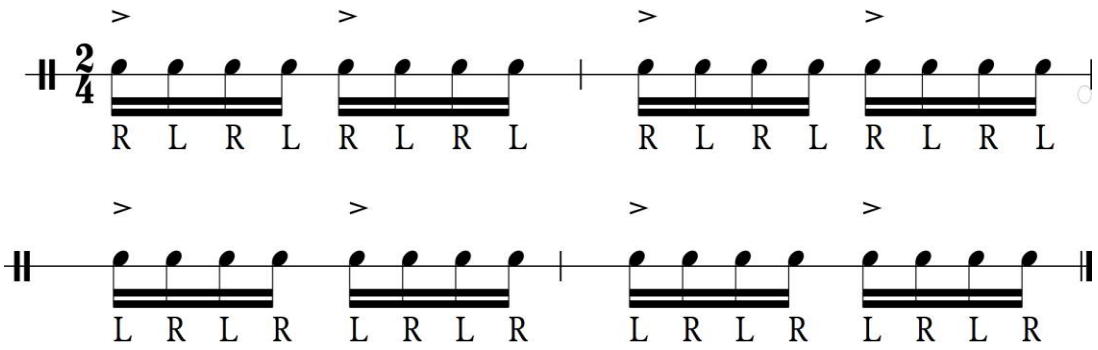

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

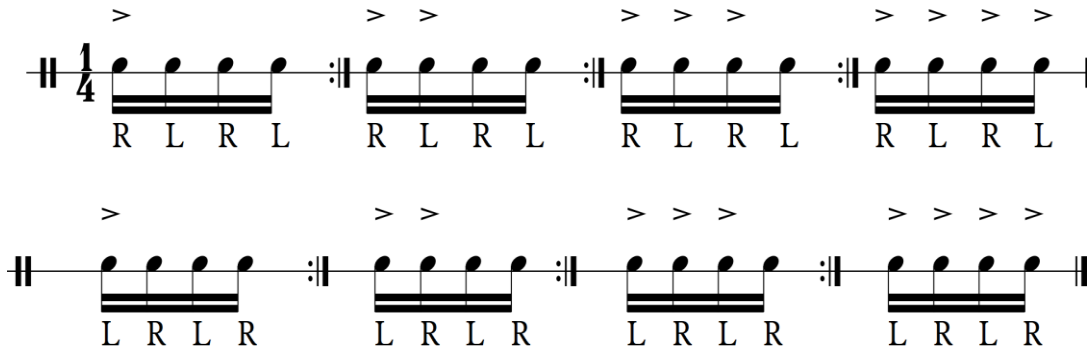

Tek Paradiddle ile Diğer Ele Geçiş

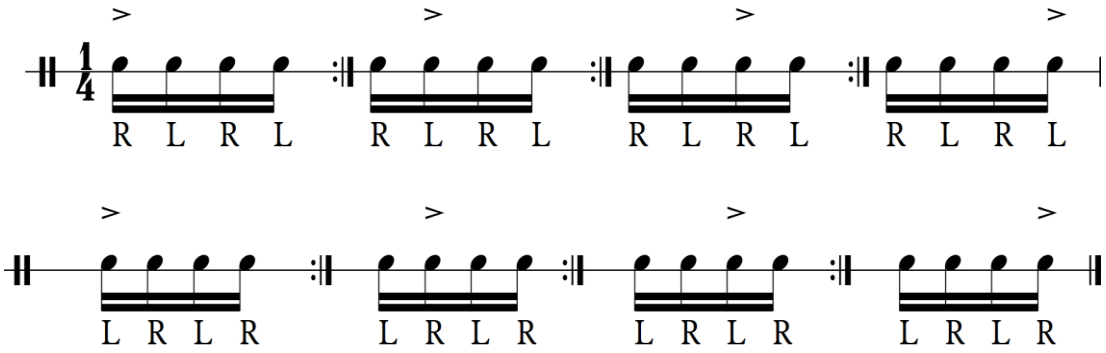
Aksan Çalışmaları

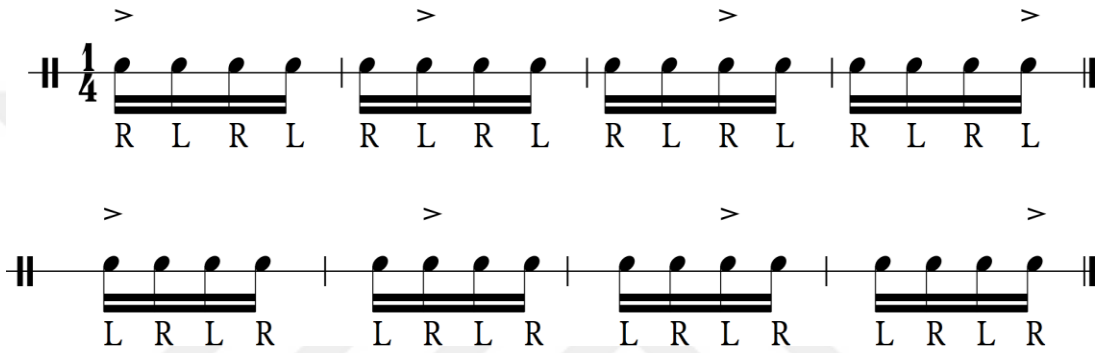
Sırasıyla Aksanlar

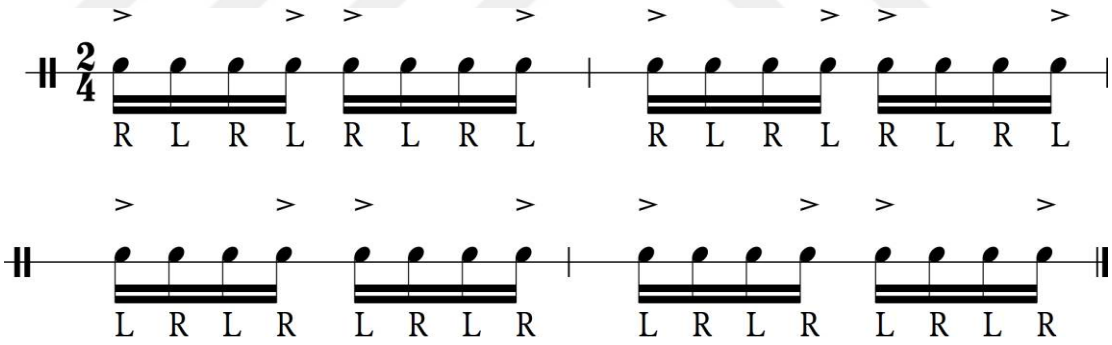
Sırasıyla Aksanlar 2

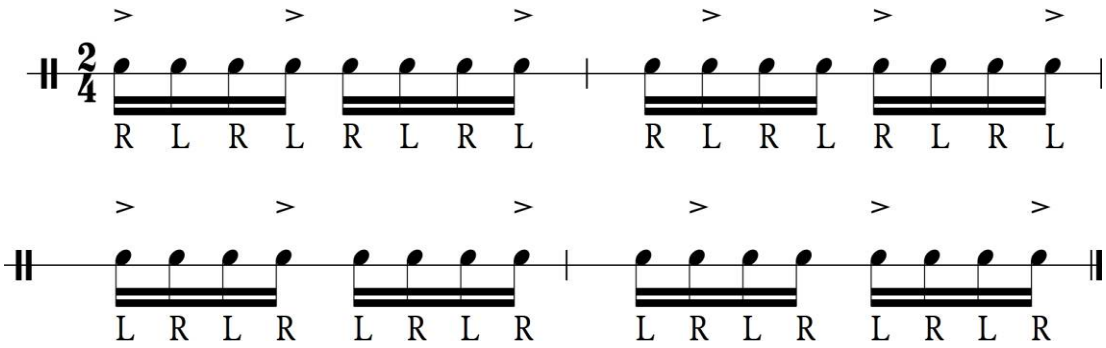
Sırasıyla Aksanlar Seri Çalışma

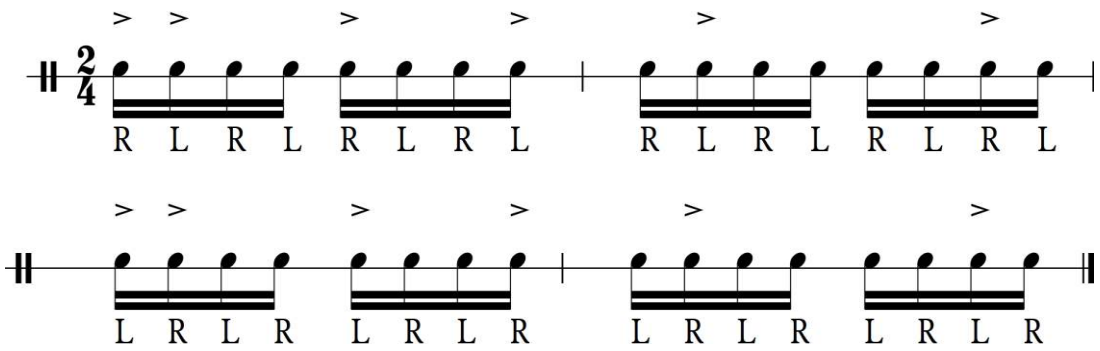
1 Ve 4'lere Aksan

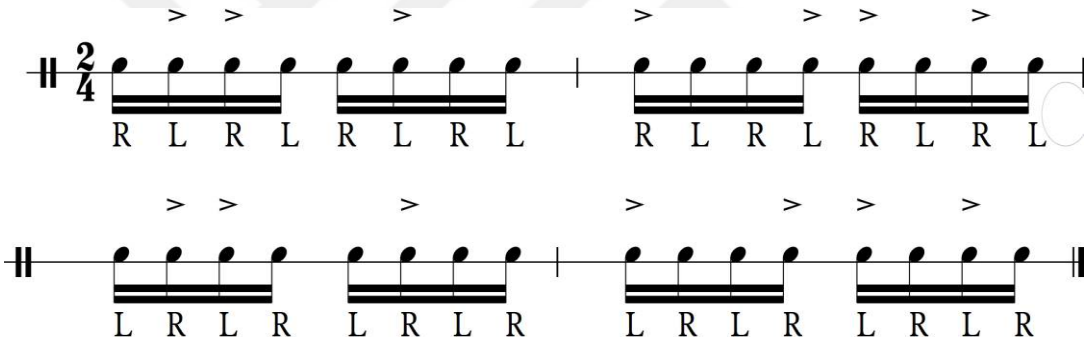
1, 4 ve 2'lere Aksan

1, 2 ve 4’lere Aksan

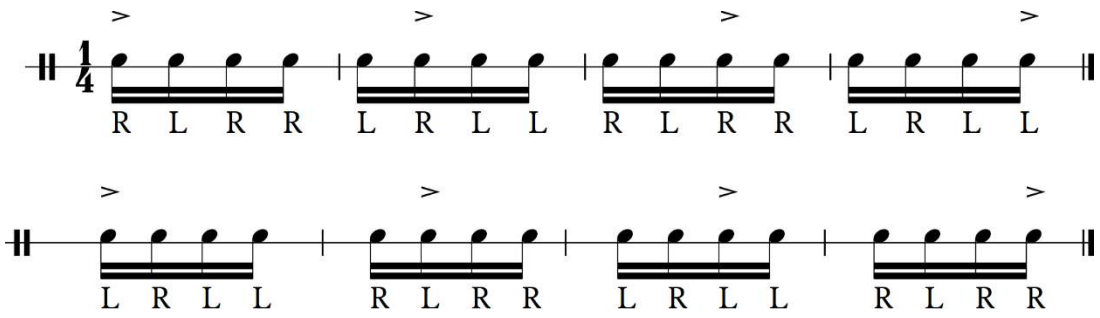

Tüm vuruşlara yayılan aksanlar

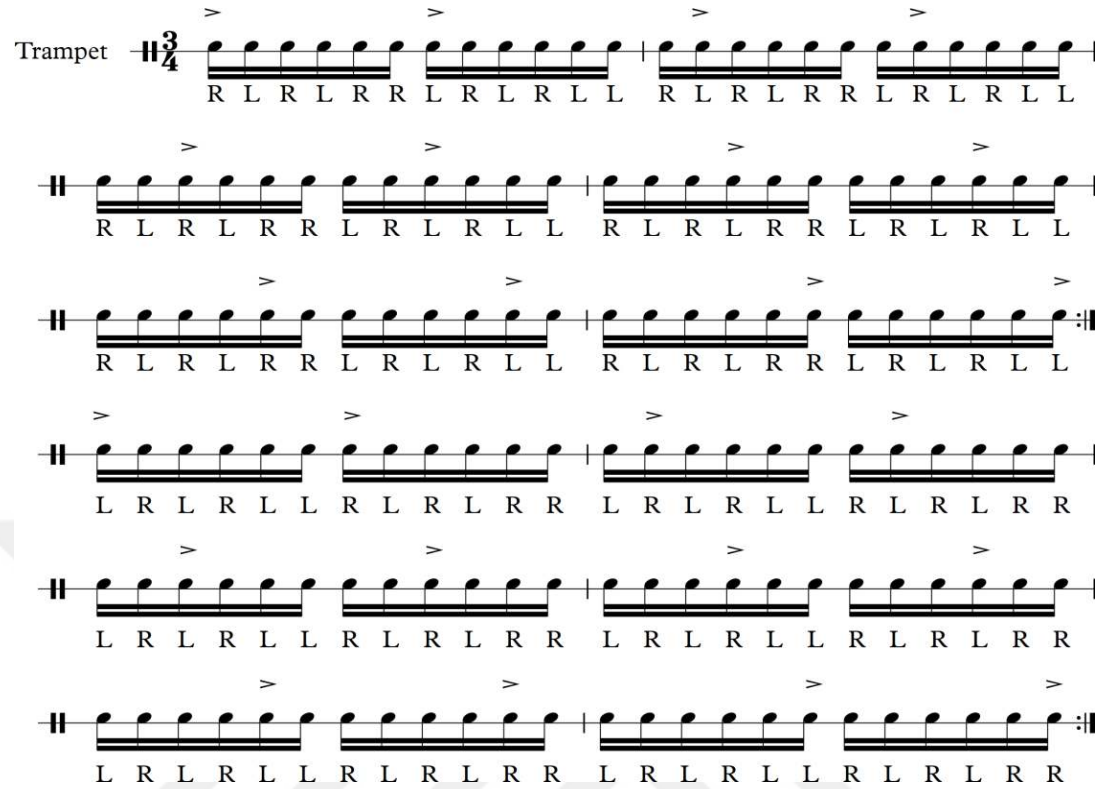

Aksan Ve Paradiddle Çalışmaları

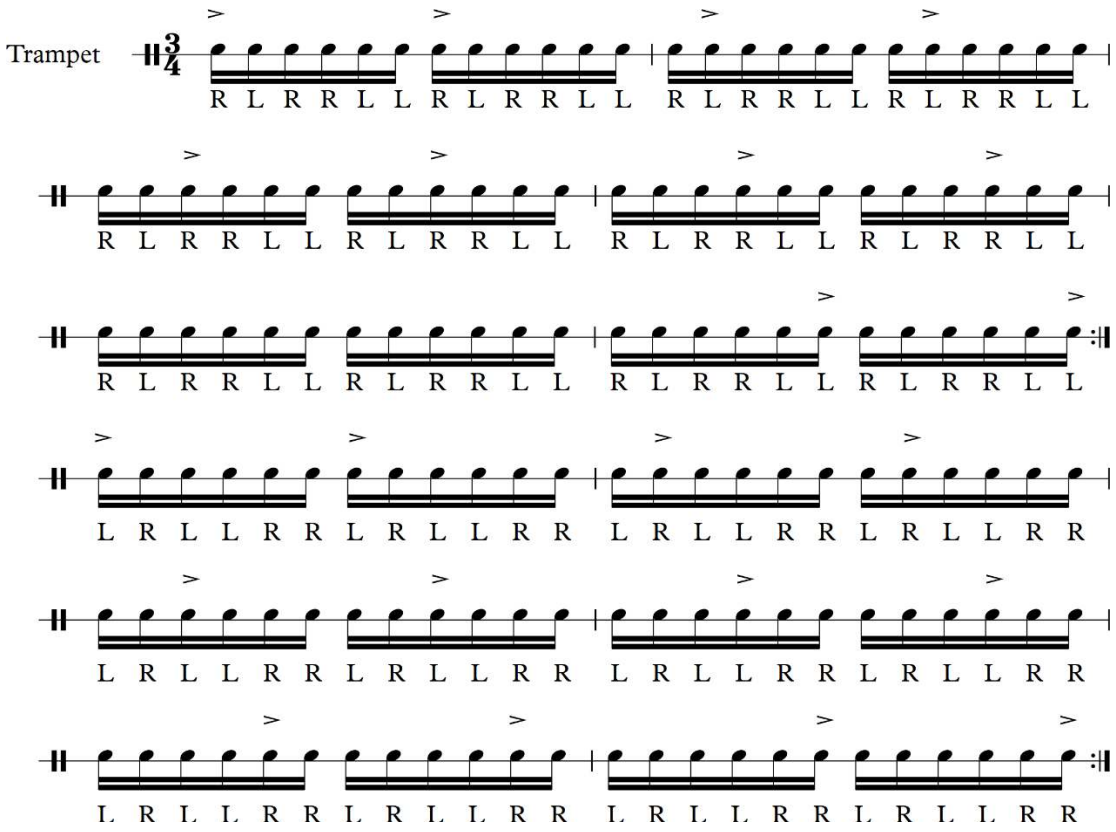
Tek Paradiddle

Çift Paradiddle

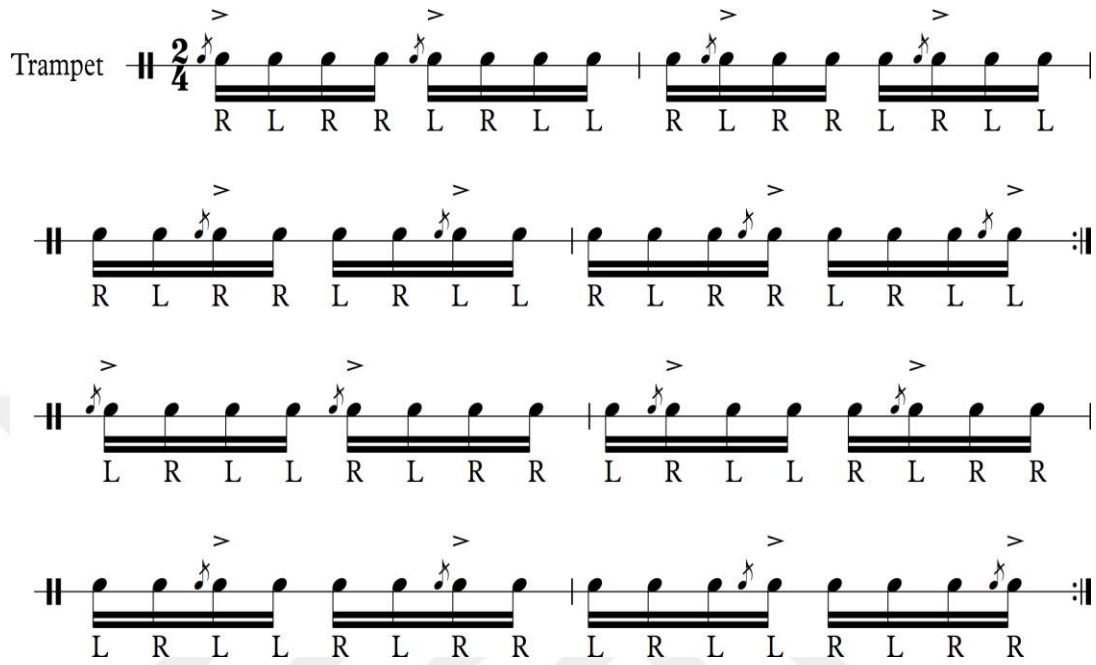

Paradiddle Diddle

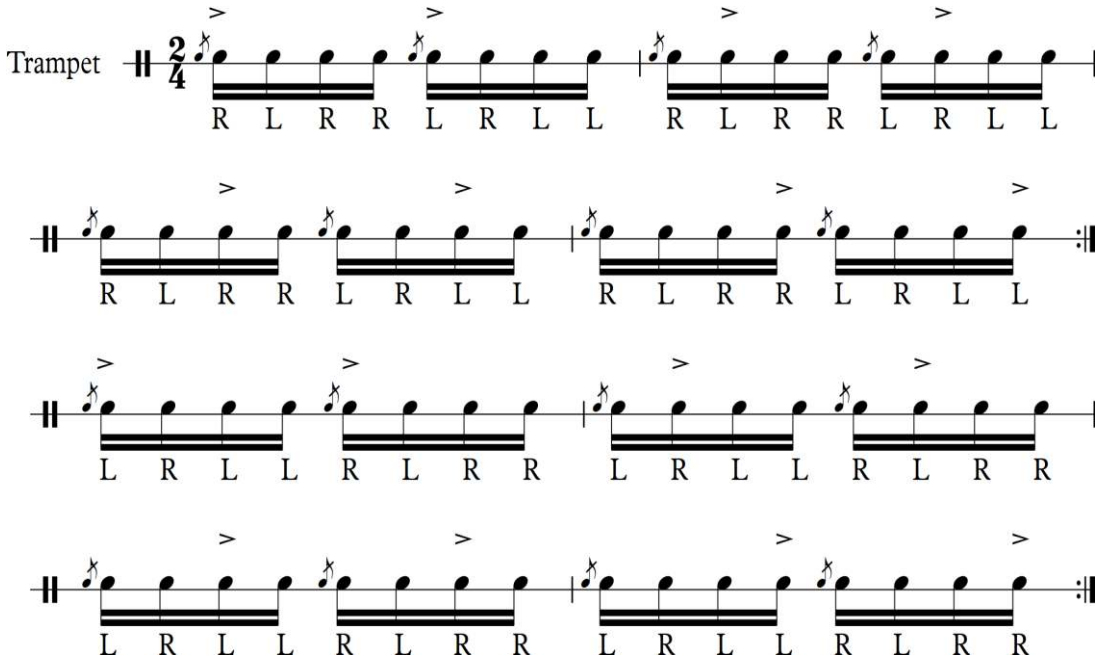

Birleşik Çalışmalar

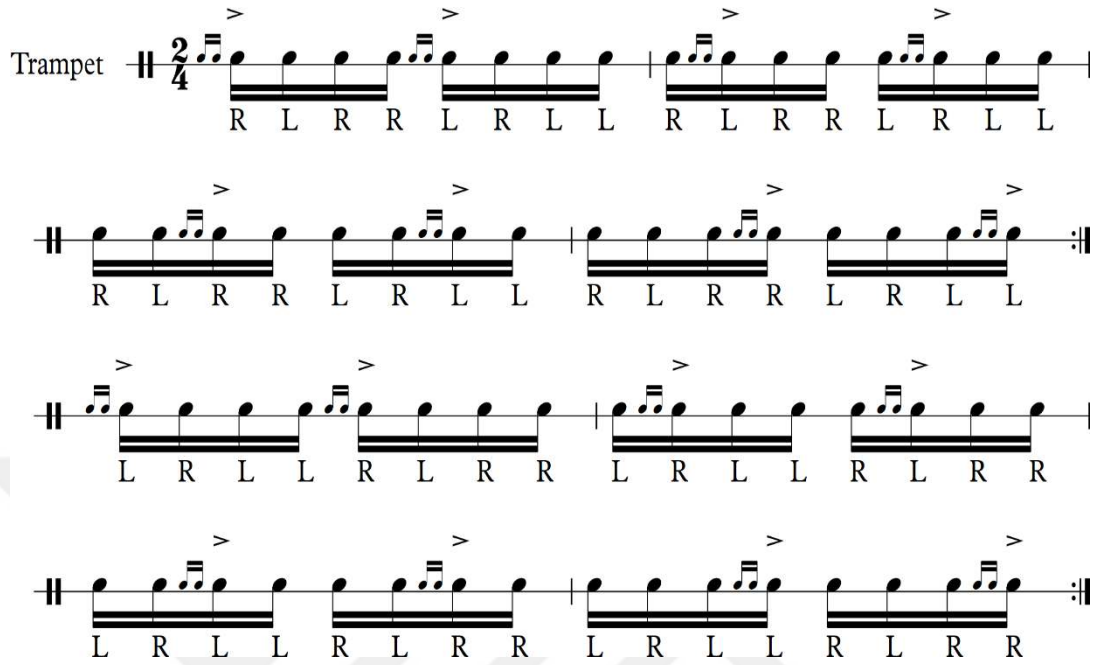
Aksan ve Çarpmalar Aynı Zamanda

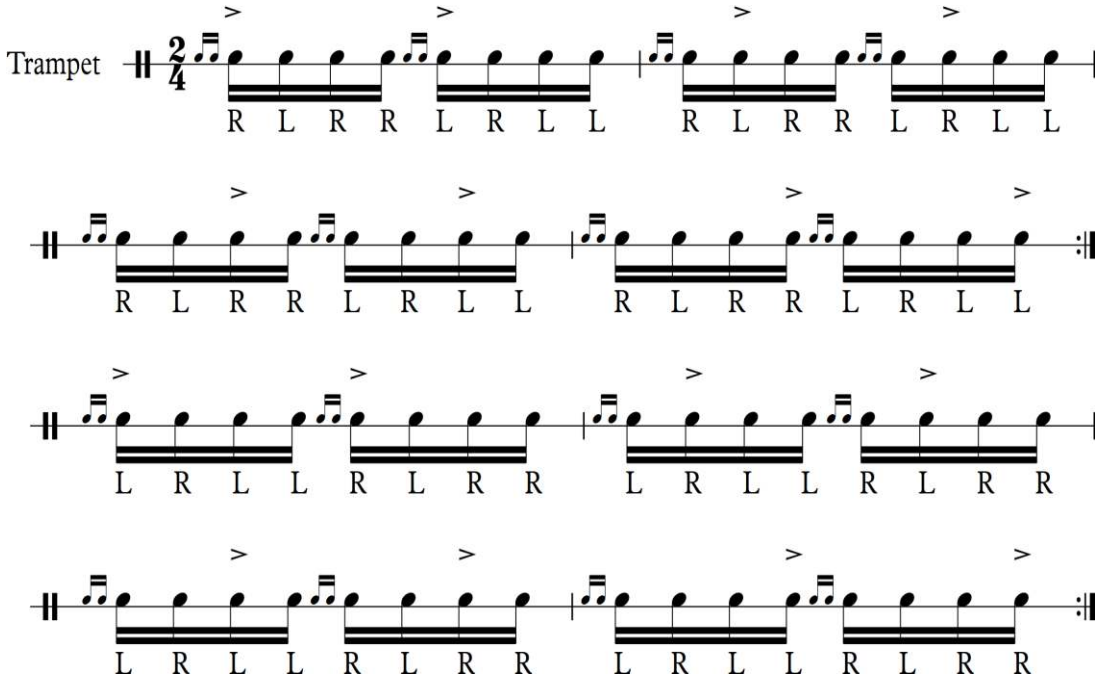
Aksanlar değişen, Çarpmalar Aynı Zamanda

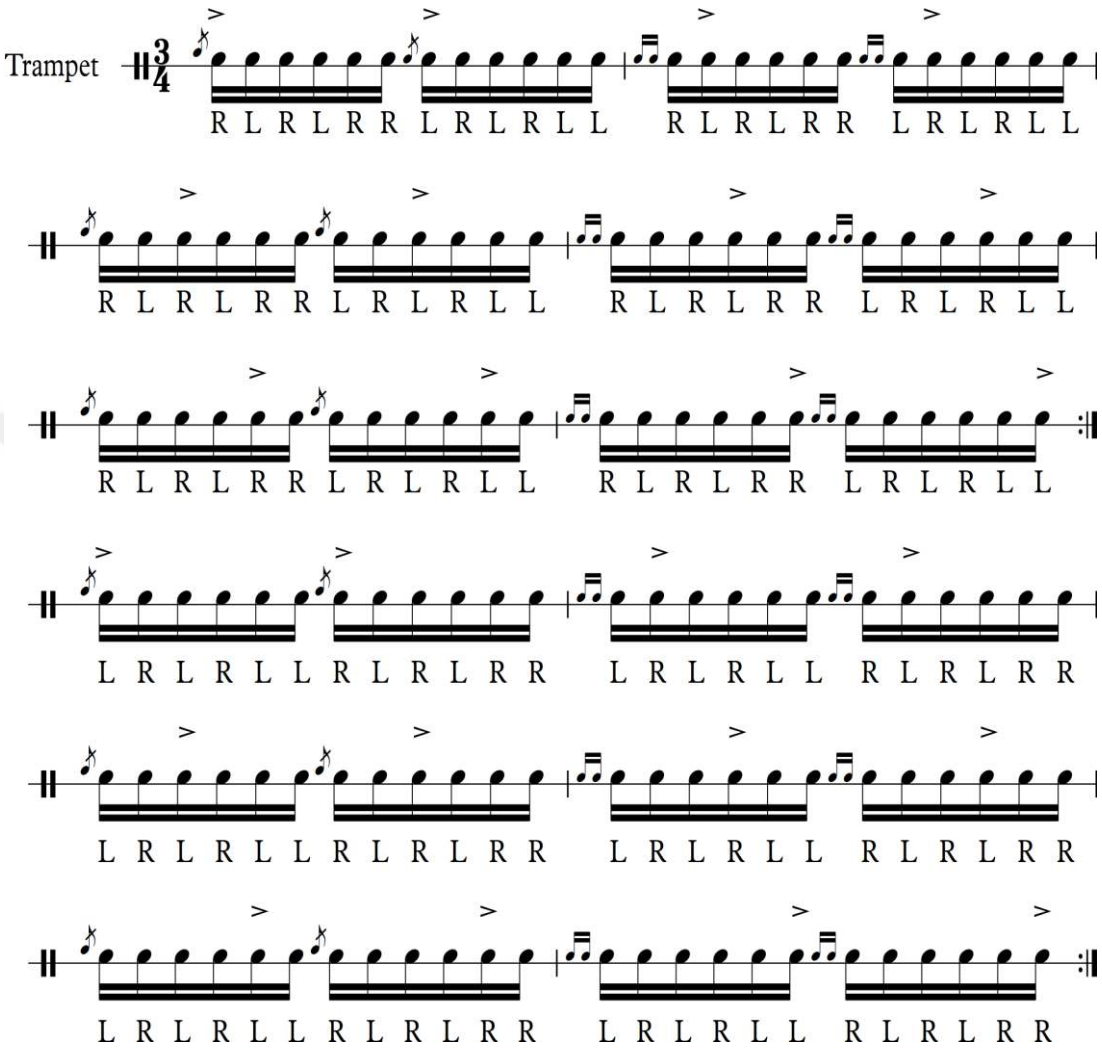
Aksanlar ve İkili Zıplatma Aynı Zamanda

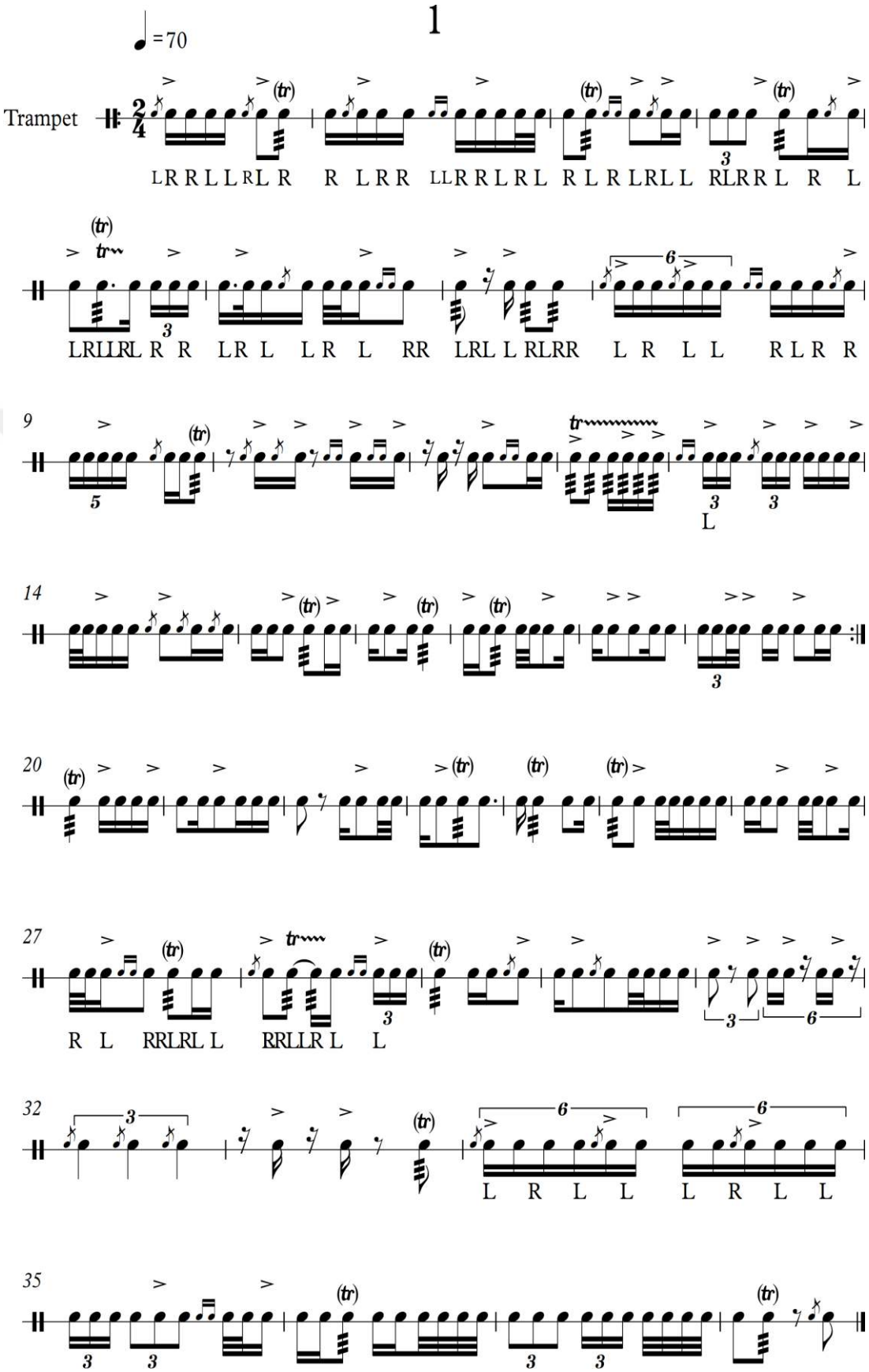
Aksanlar Değişen, İkili Zıplatma Aynı Zamanda
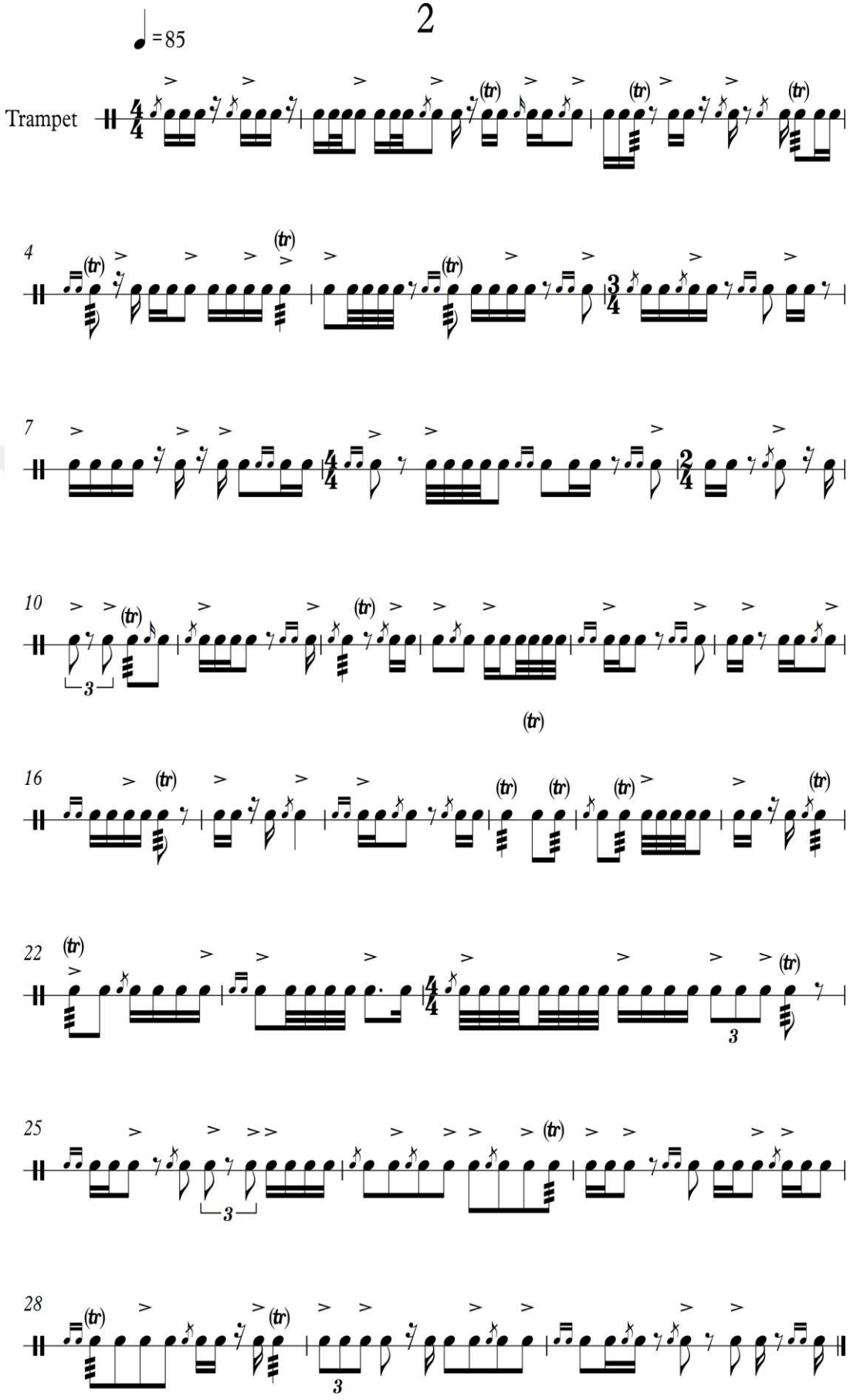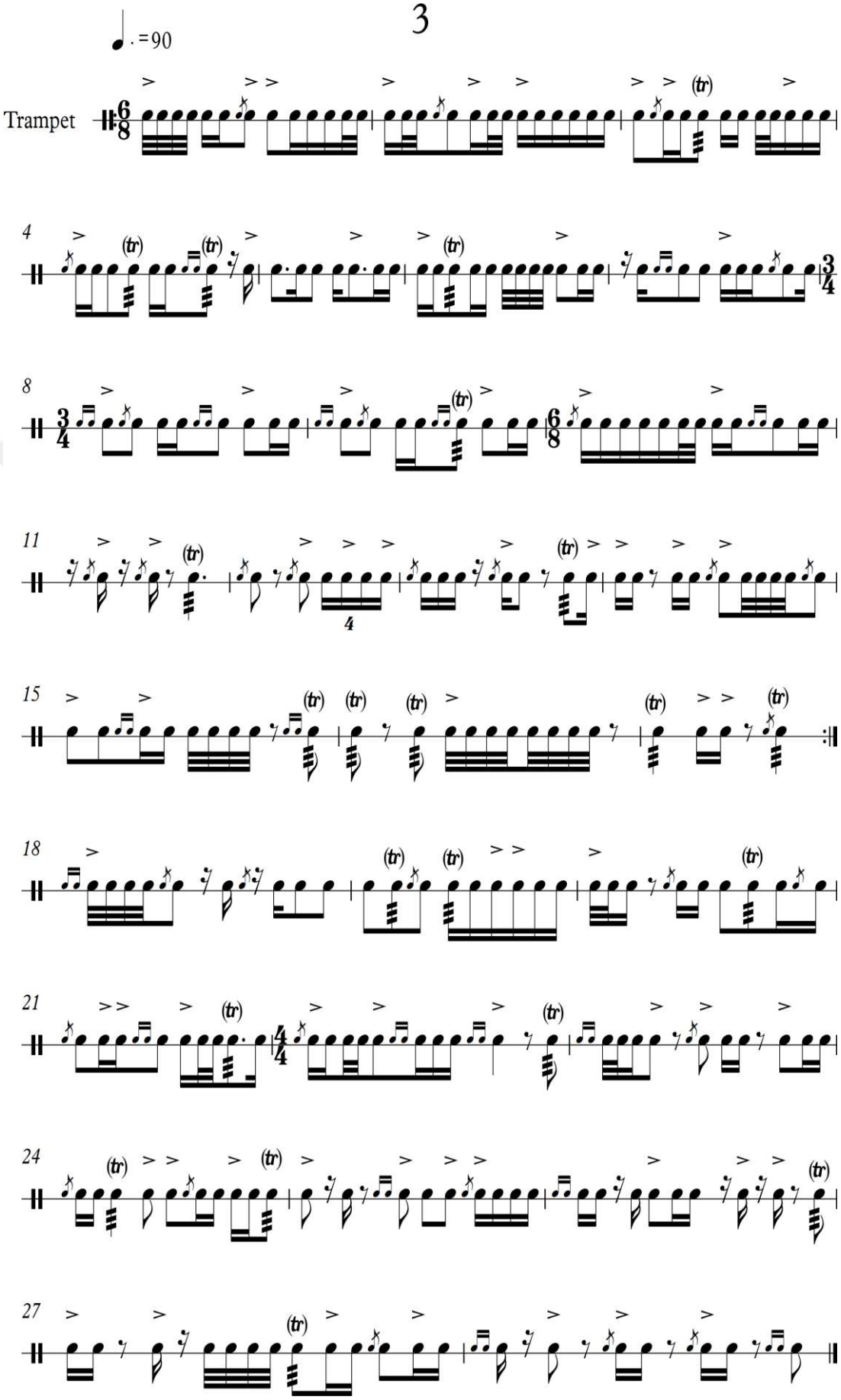

Çift Paradiddle Üzerinde, Değişen Aksan Zamanlarında Çarpma ve Çift Zıplatma

Trampet Çalışma Parçaları

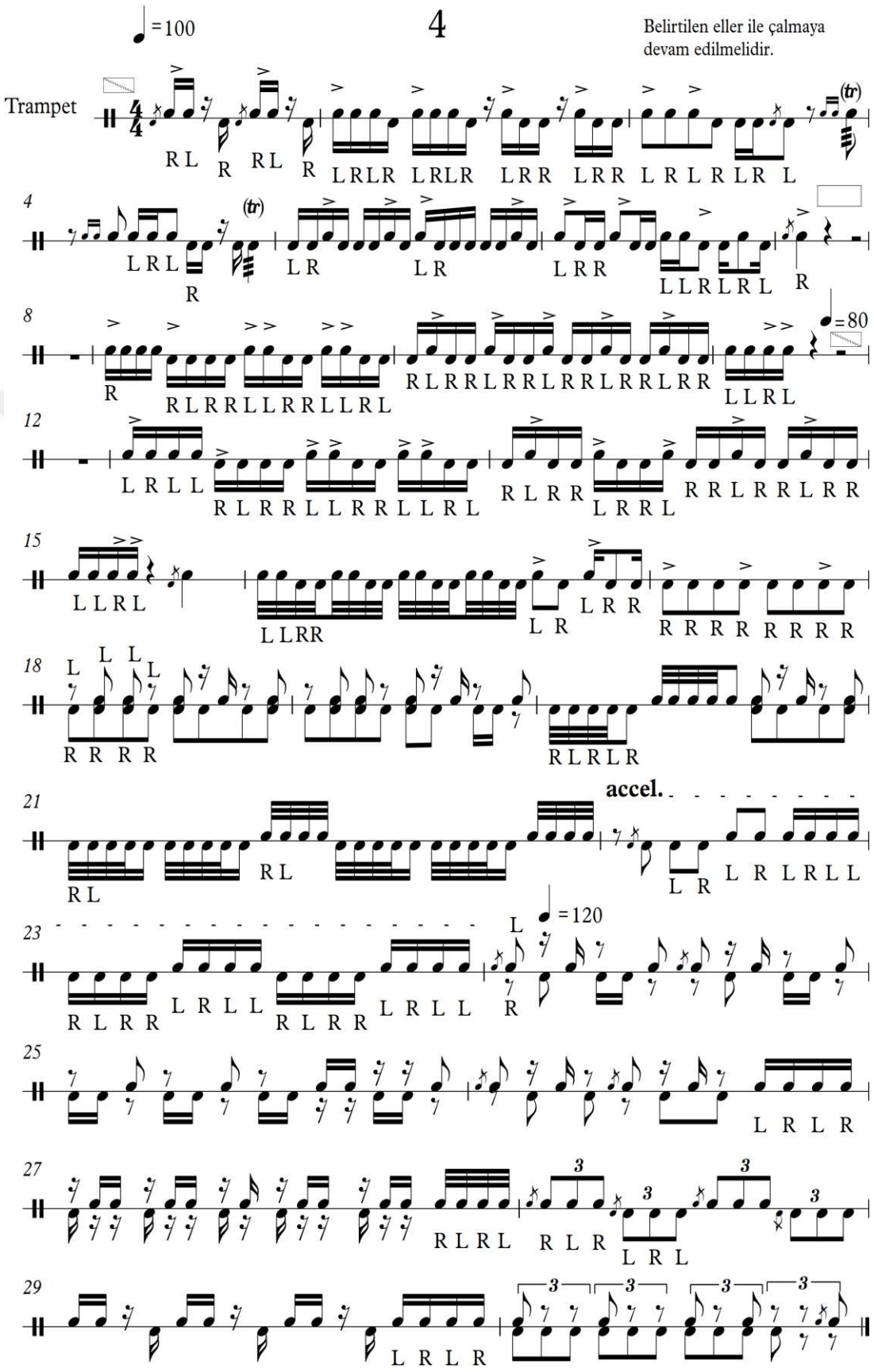

2
♩=85
Trampet

3
♩. = 90
Trampet
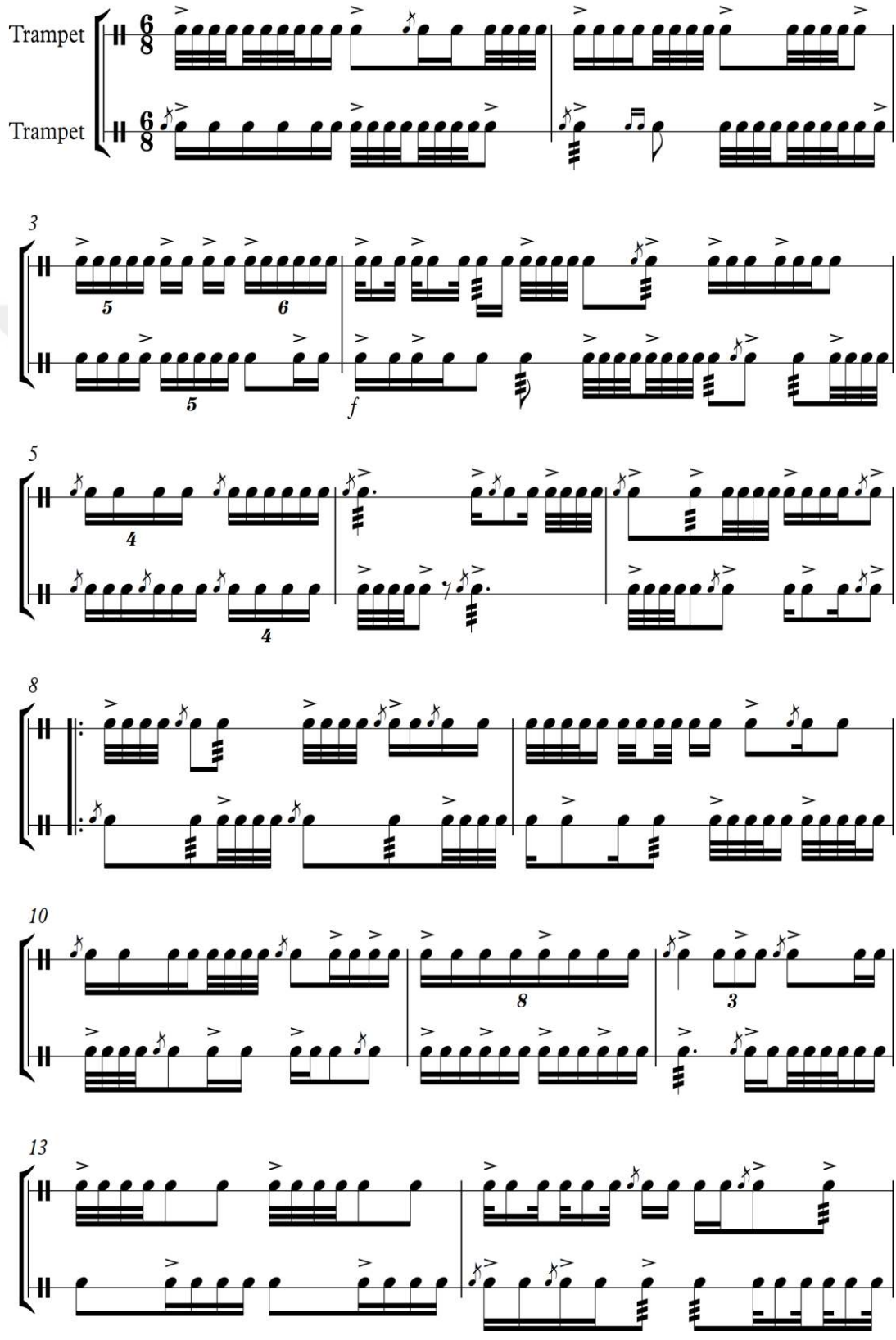
Çift Trampet Çalışması
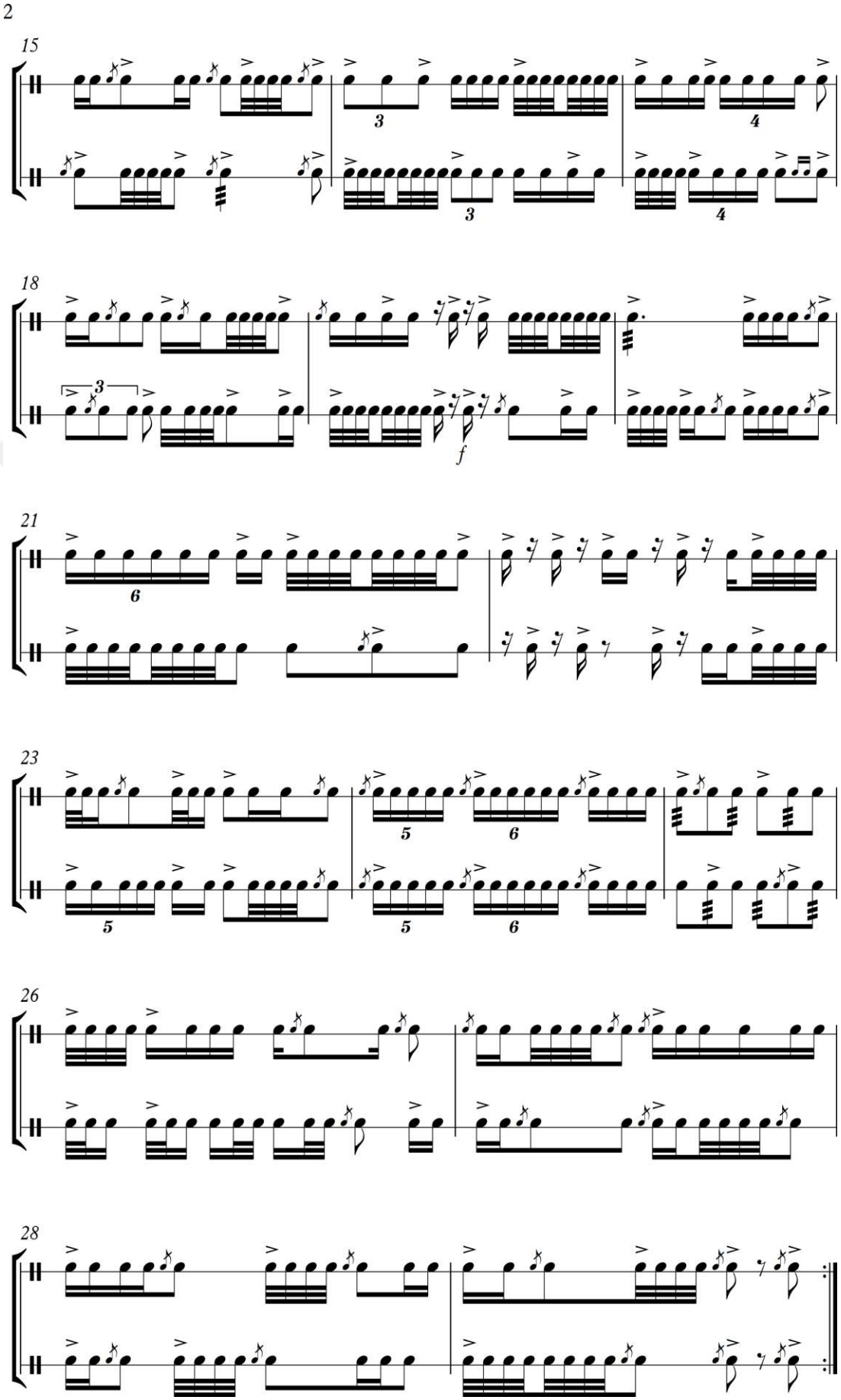
Kort değiştirme sembolleri her iki trampet içinde geçerlidir.

Belirtilen eller ile çalmaya devam edilmelidir.

Düet 4

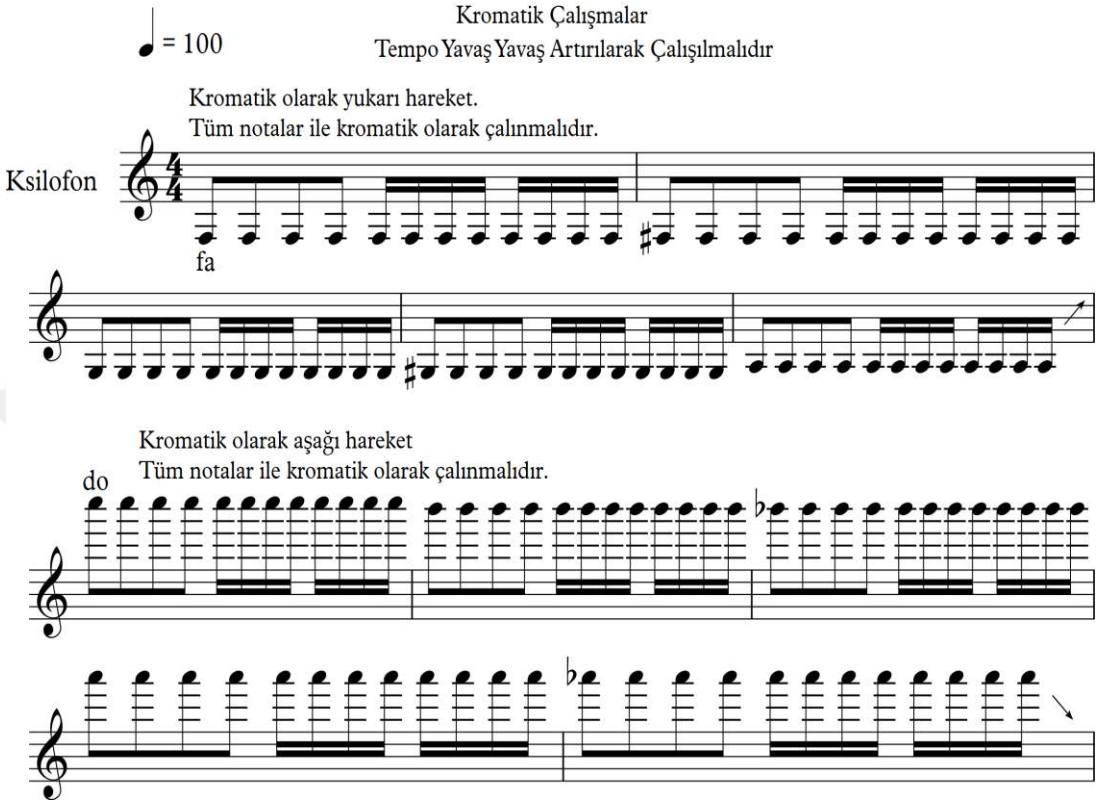

2
15
3
4
3
4
18
3
f
21
6
23
5
6
5
6
26
28

BÖLÜM II

KLAVYELİ VURMALI ÇALGILAR

1
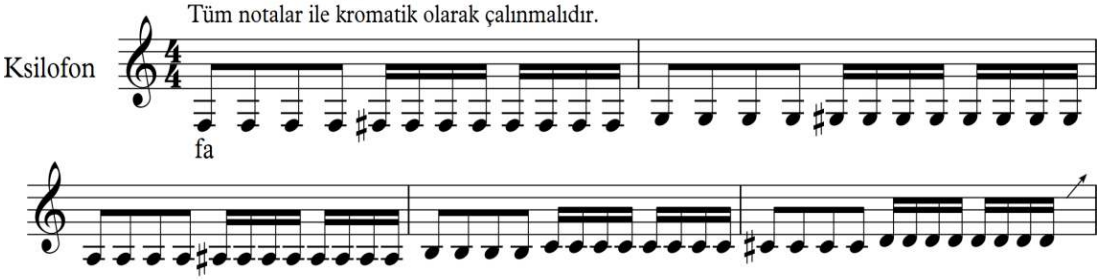

2

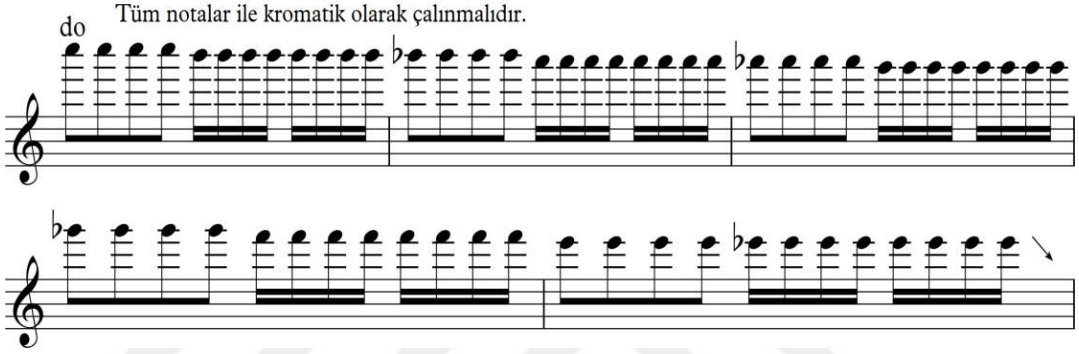
Kromatik Çalışmalar

♩ = 100 Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Kromatik olarak aşağı hareket
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
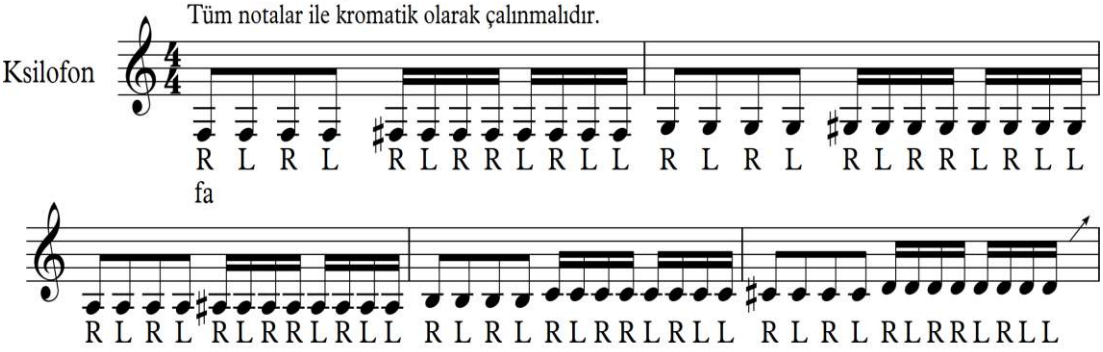

3

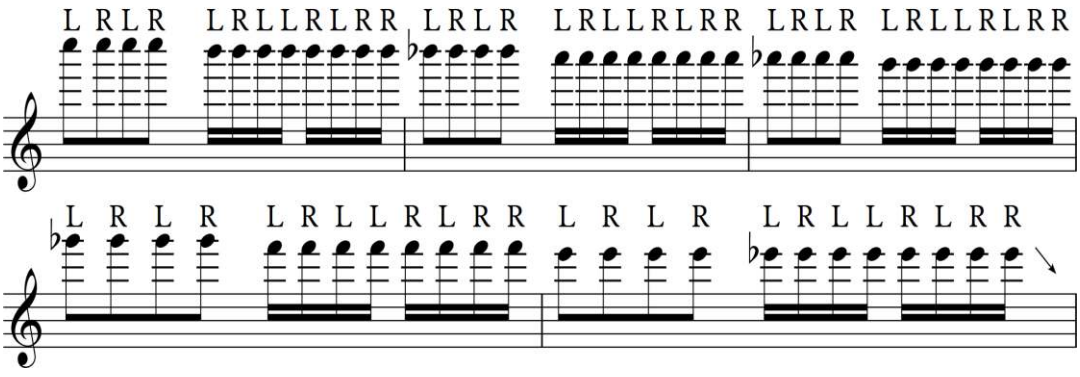
Kromatik Çalışmalar

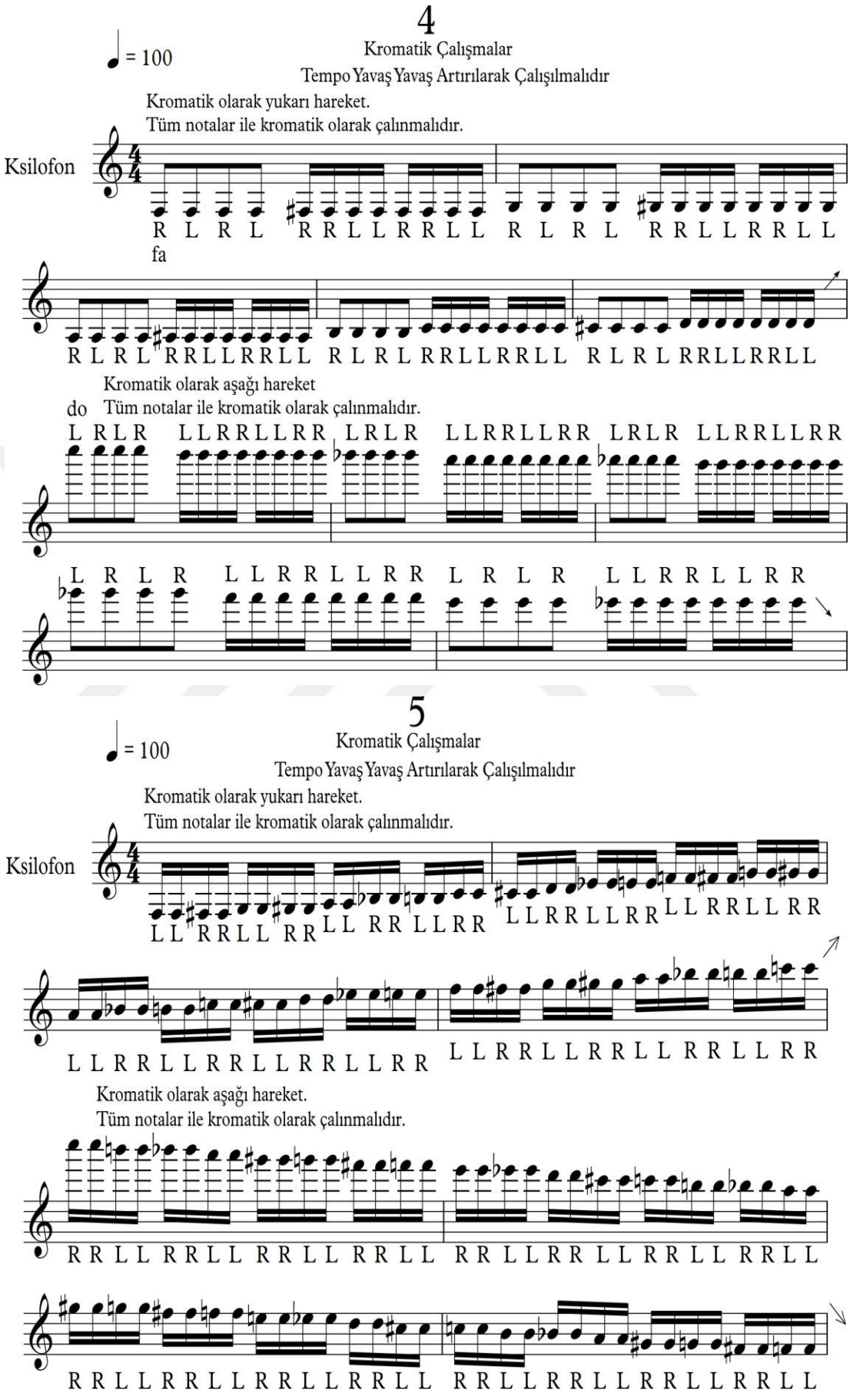
♩ = 100 Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Kromatik olarak aşağı hareket
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

4
= 100
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
Ksilofon
R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L
fa
R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L R L R L R R L L R R L L
Kromatik olarak aşağı hareket
do Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
L R L R L L R R L R L R L L R R L R L R L L R R L R L R L L R R
L R L R L L R R L L R R L R L R L L R R L L R R
5
= 100
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Kromatik olarak yukarı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
Ksilofon
L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R
L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R
Kromatik olarak aşağı hareket.
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.
R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L
R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L R R L L

6

Kromatik Çalışmalar
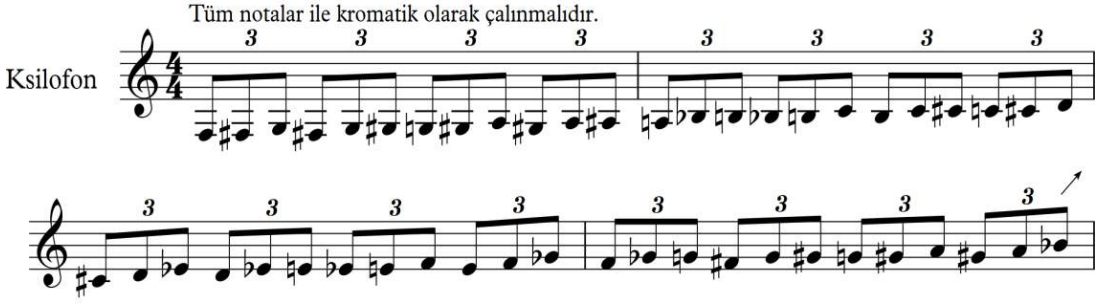
♩ = 100

Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.
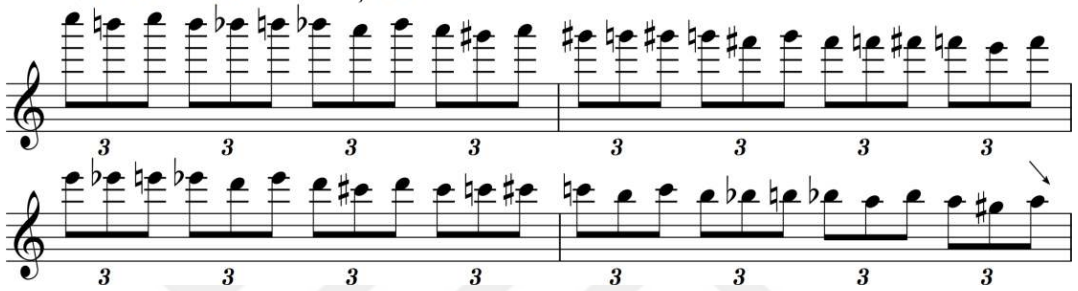
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Ksilofon

Kromatik olarak aşağı hareket

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

7

Kromatik Çalışmalar

♩ = 100

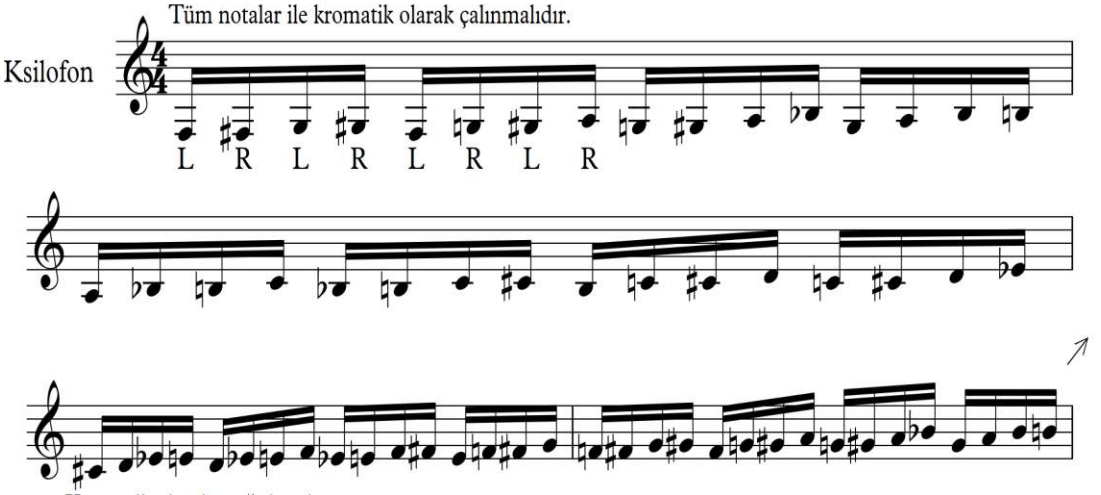
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır

Kromatik olarak yukarı hareket.

Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

Ksilofon
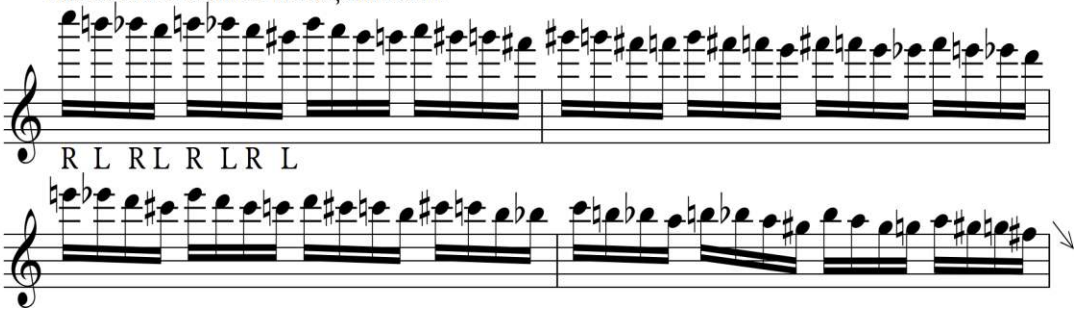
L R L R L R L R

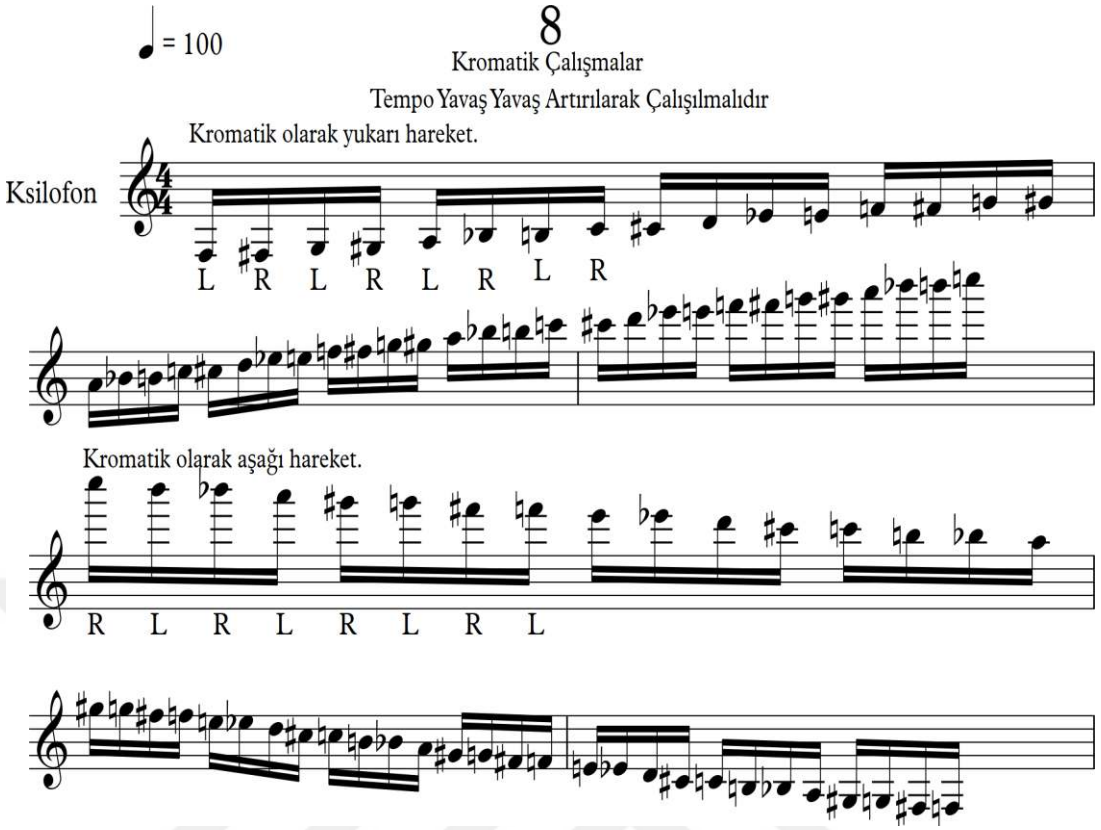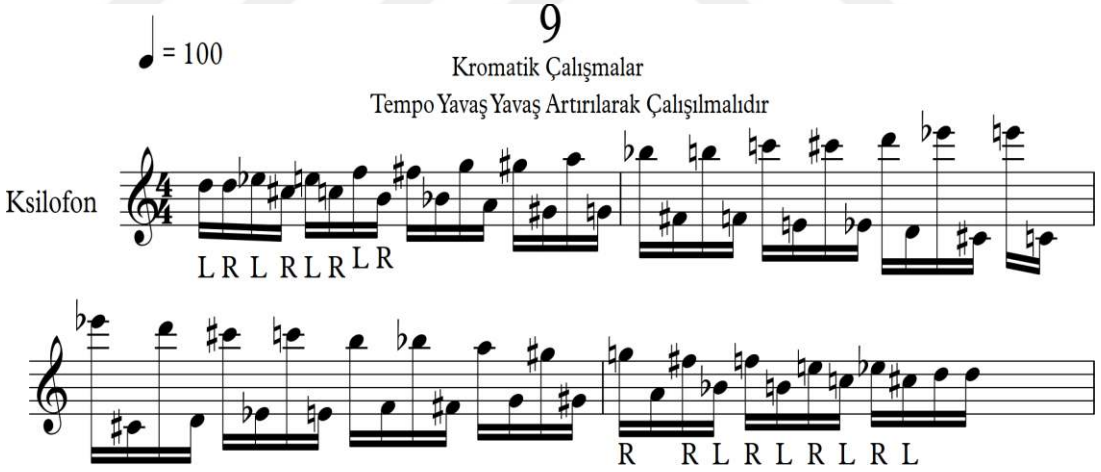

Kromatik olarak aşağı hareket.
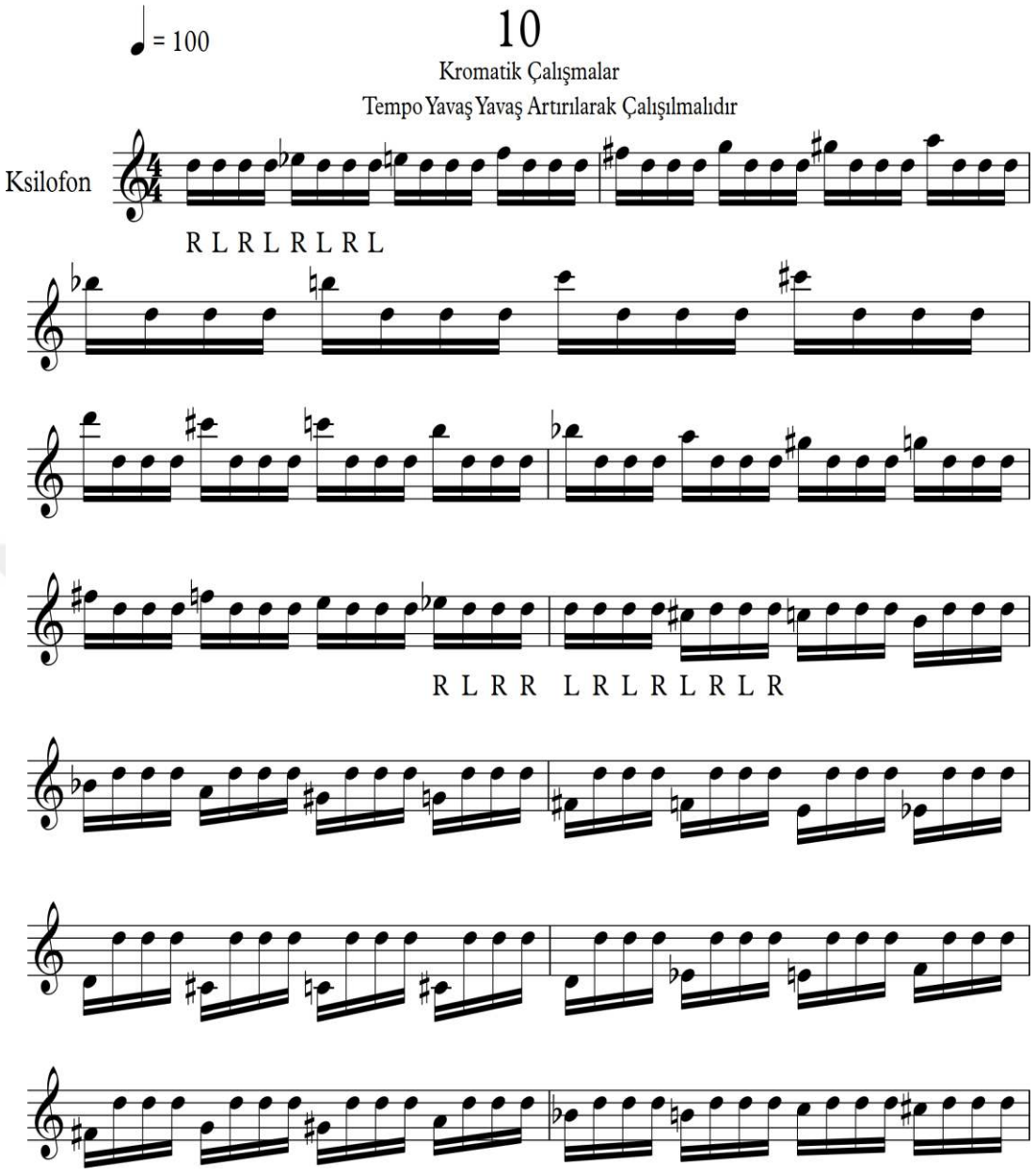
Tüm notalar ile kromatik olarak çalınmalıdır.

R L RL R LR L

♩ = 100
8
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Kromatik olarak yukarı hareket.
Ksilofon
L R L R L R L R
Kromatik olarak aşağı hareket.
R L R L R L R L

♩ = 100
9
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
L R L R L R L R
R R L R L R L R L
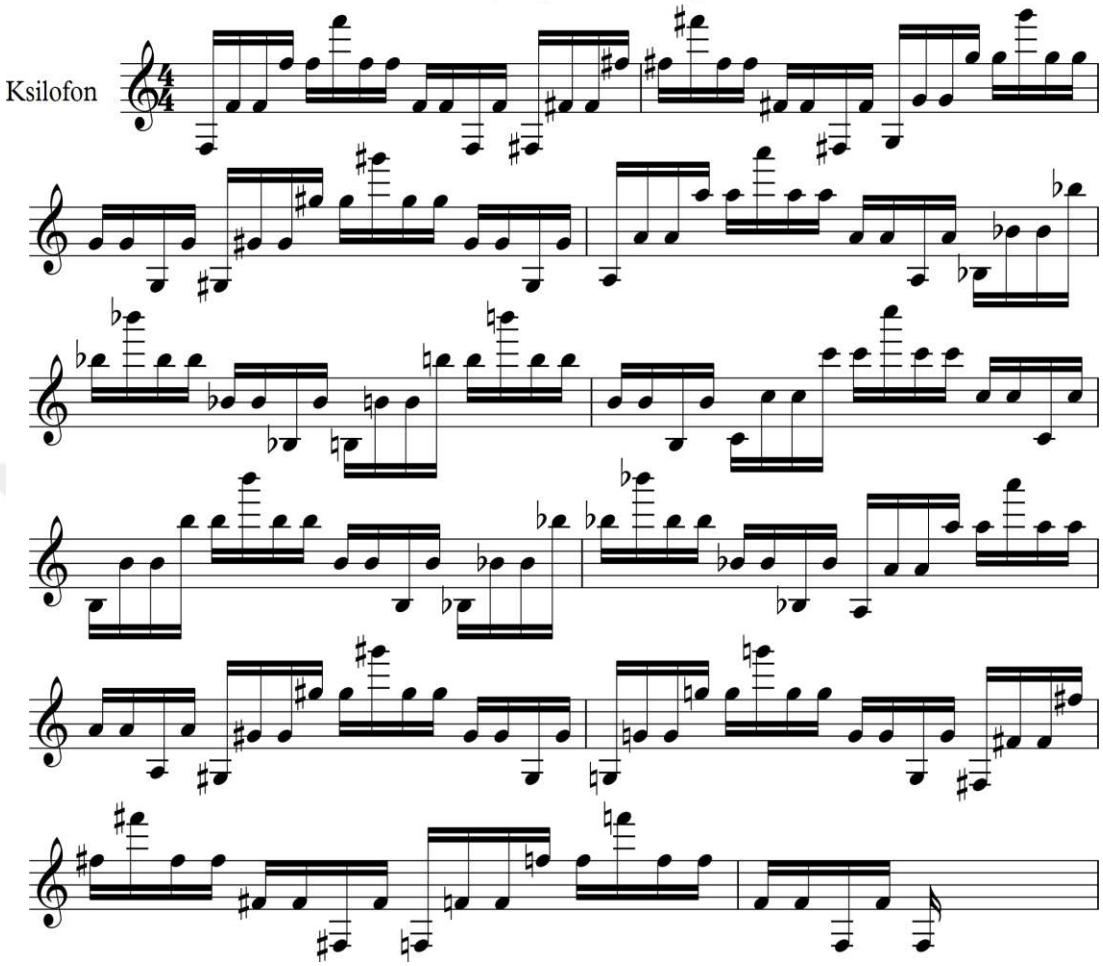

♩ = 100
10
Kromatik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon
R L R L R L R L
R L R R L R L R L R L R

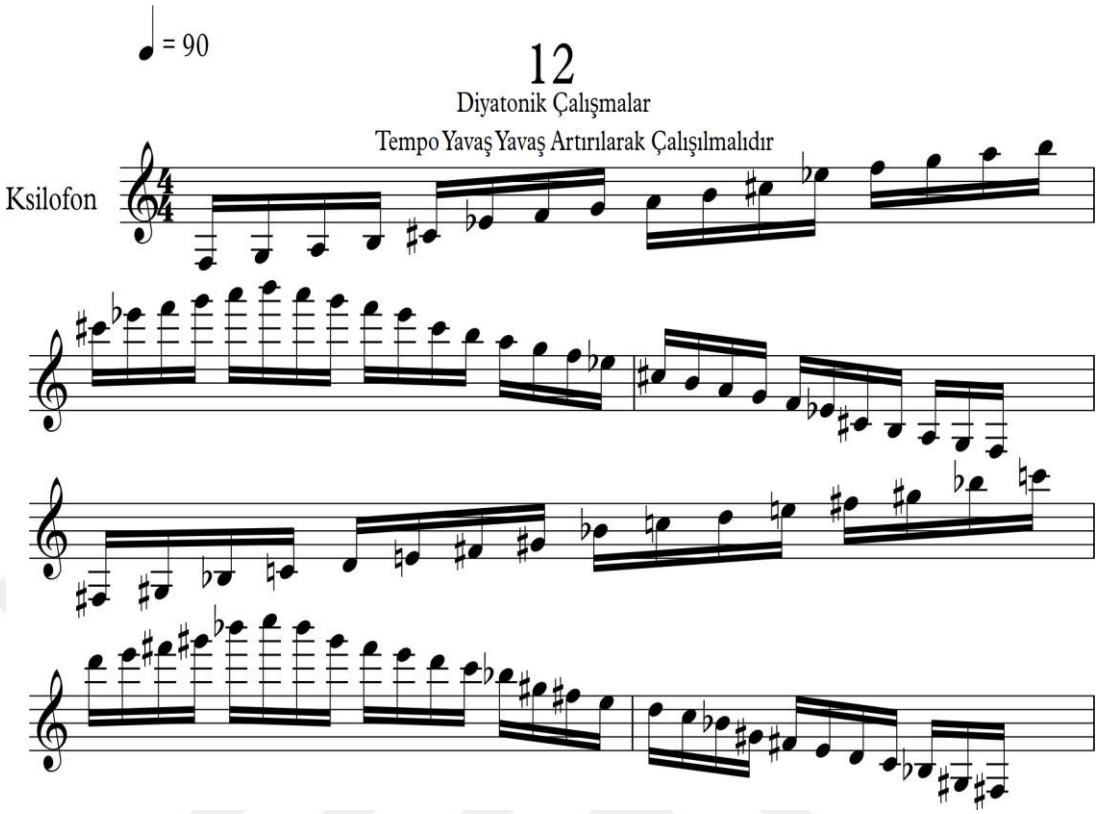
11

♩ = 75

Oktav Çalışmalar
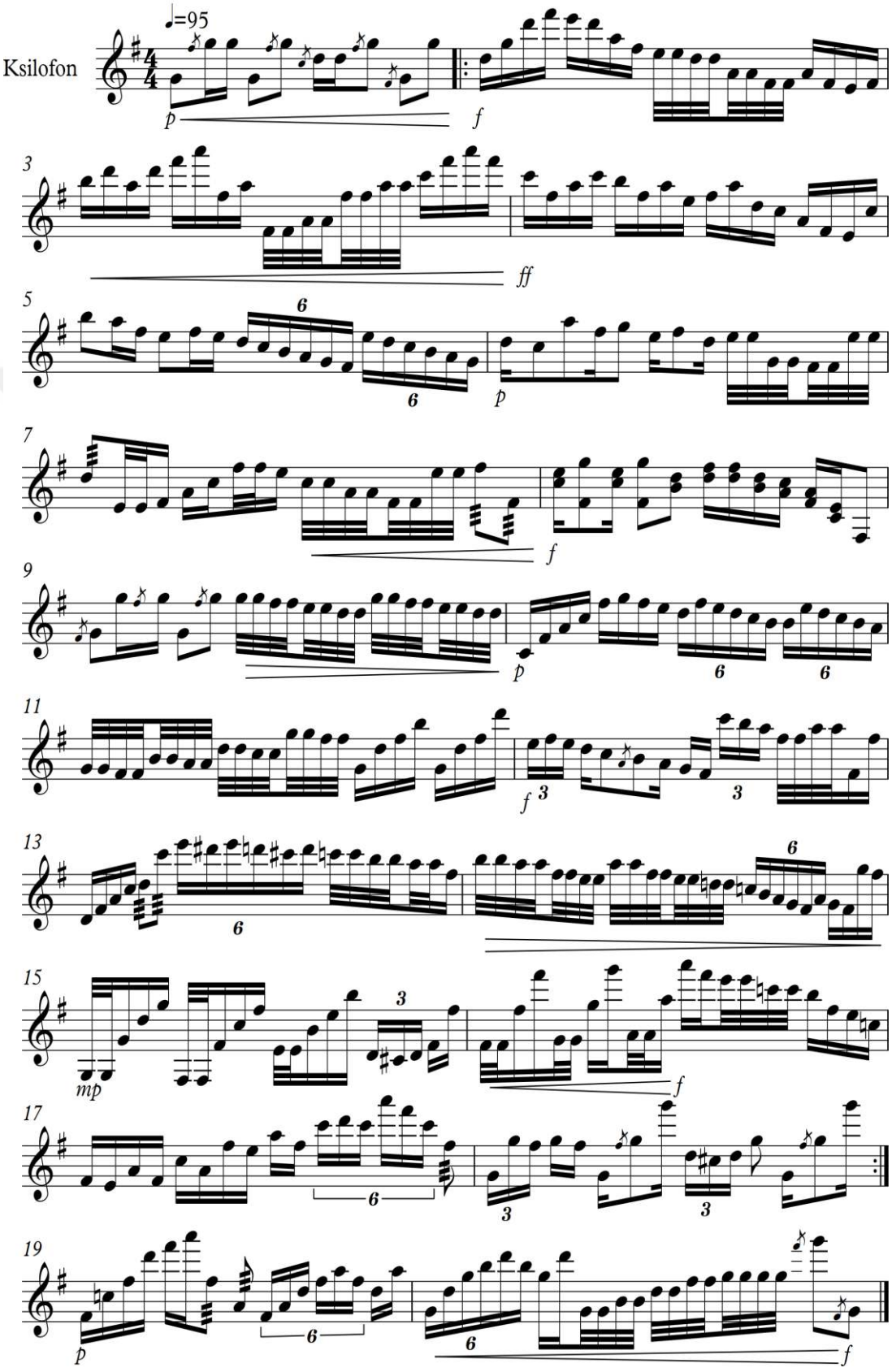
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
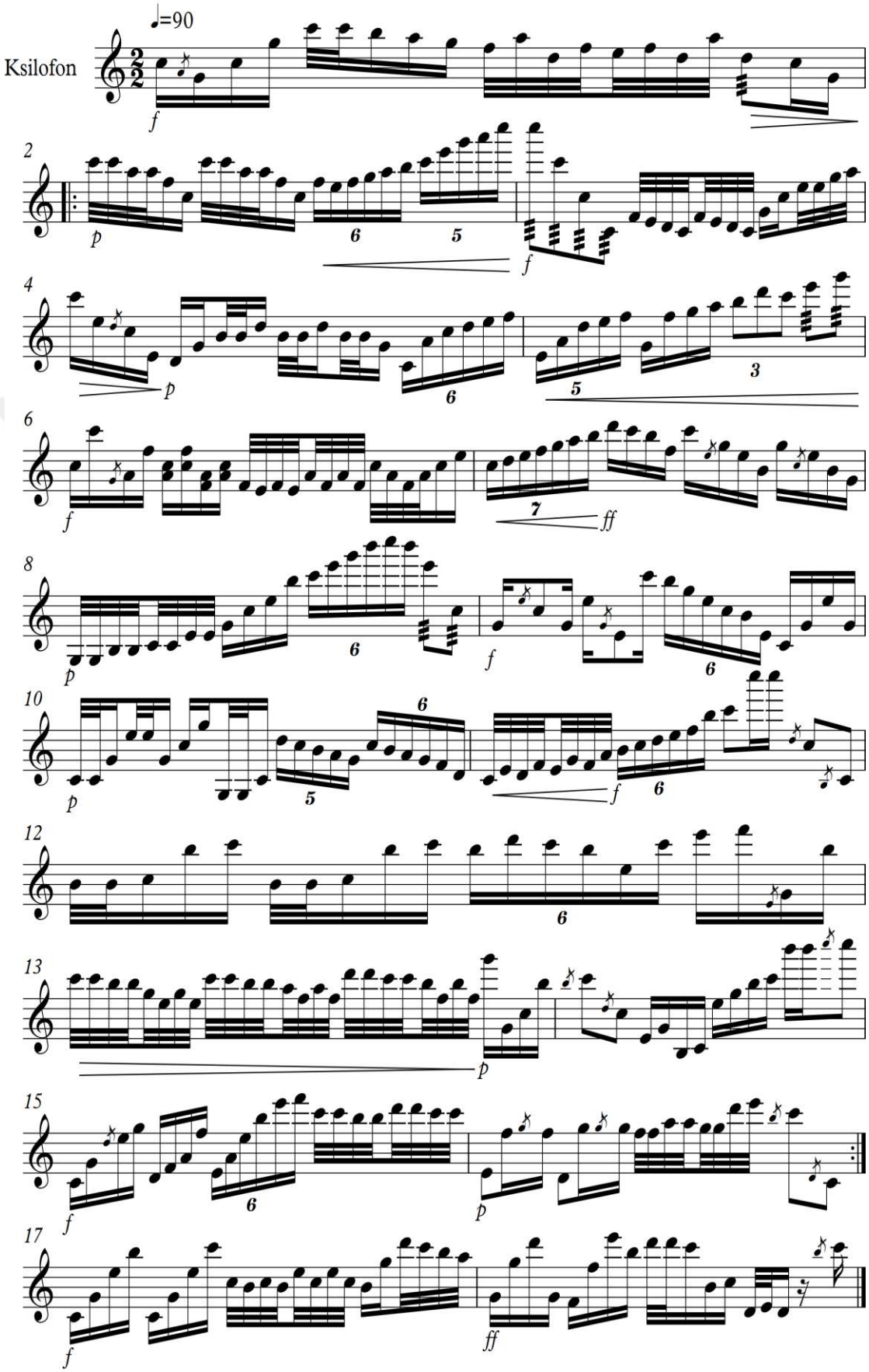

♩ = 90
12
Diyatonik Çalışmalar
Tempo Yavaş Yavaş Artırılarak Çalışılmalıdır
Ksilofon

Ksilofon Parçaları

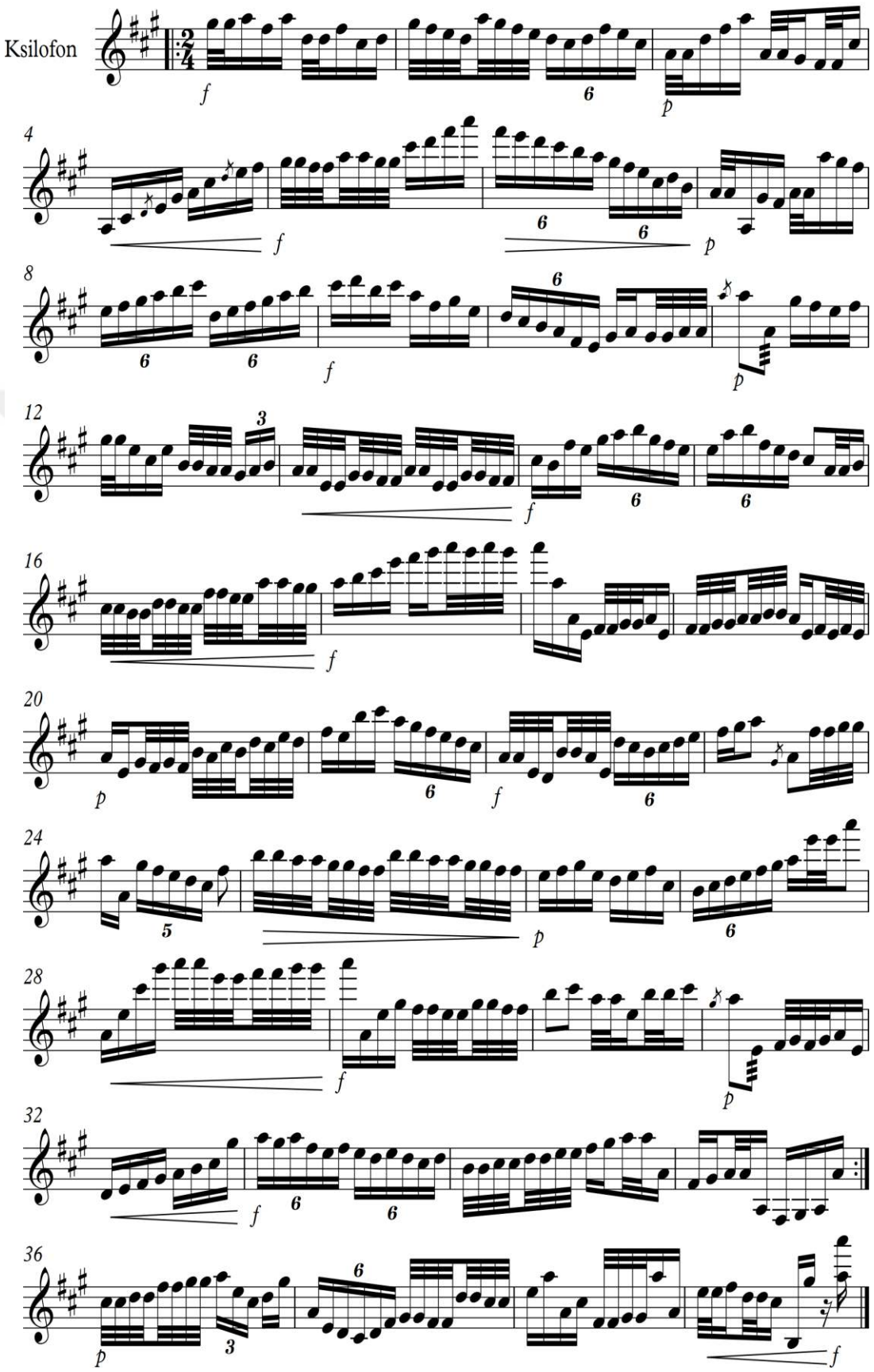
1

2

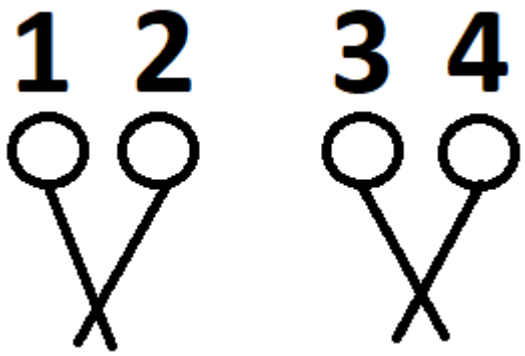

3

Marimba
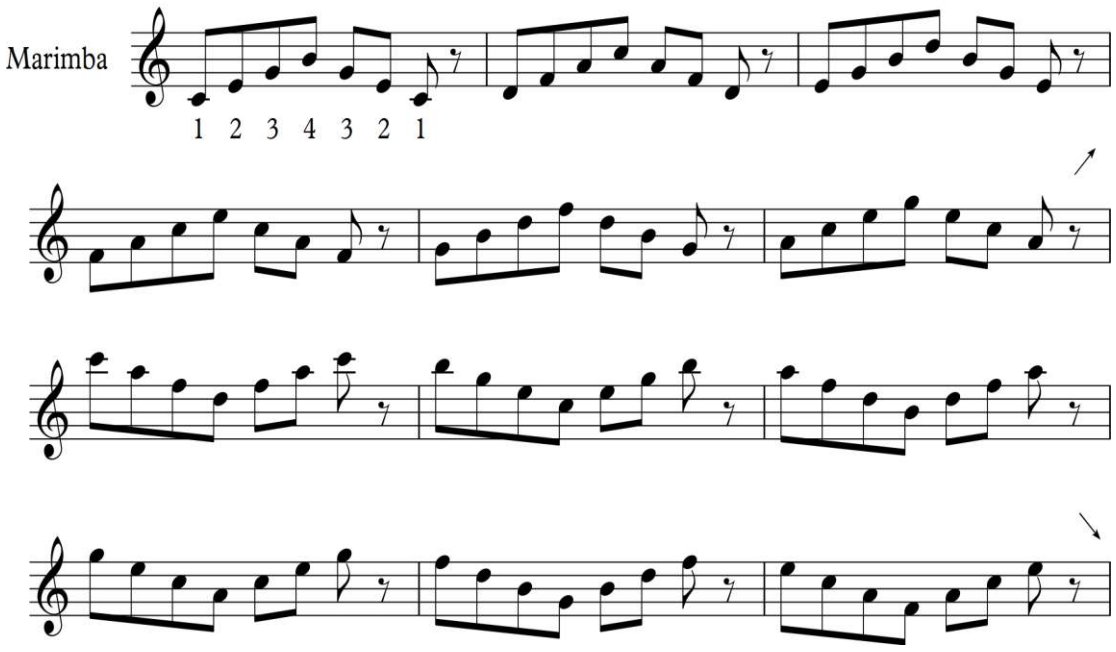
Marimba dört malet tutuş pozisyonu için belirlenen numaralar

Marimba Isınma Çalışmaları
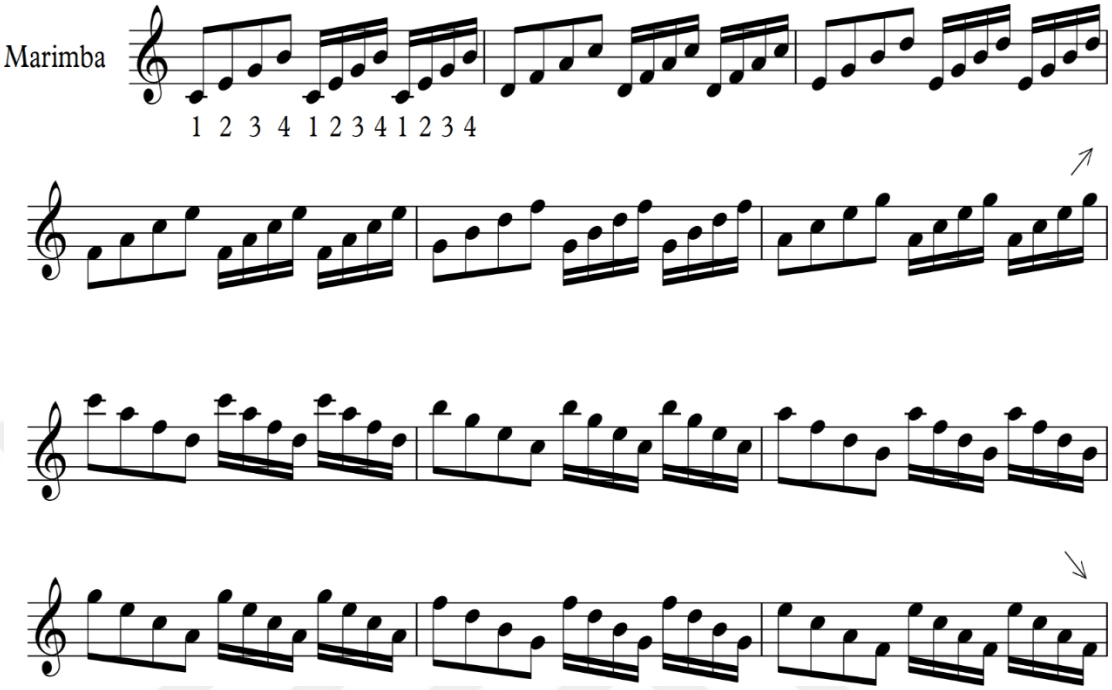
1

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
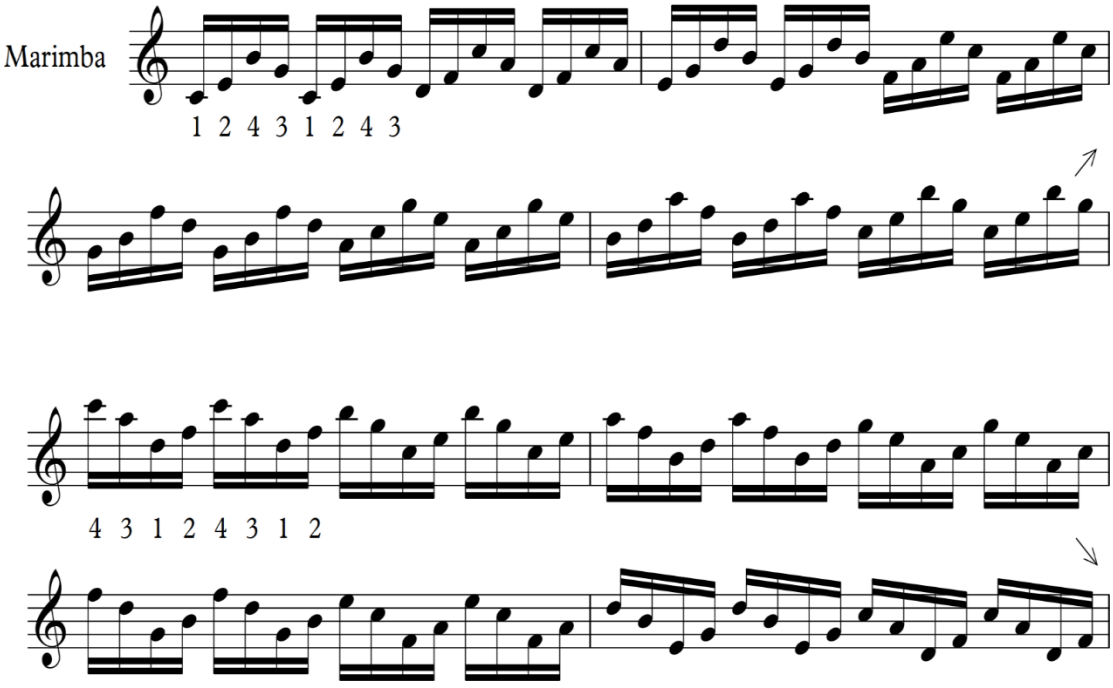

Marimba Isınma Çalışmaları
2

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları
3
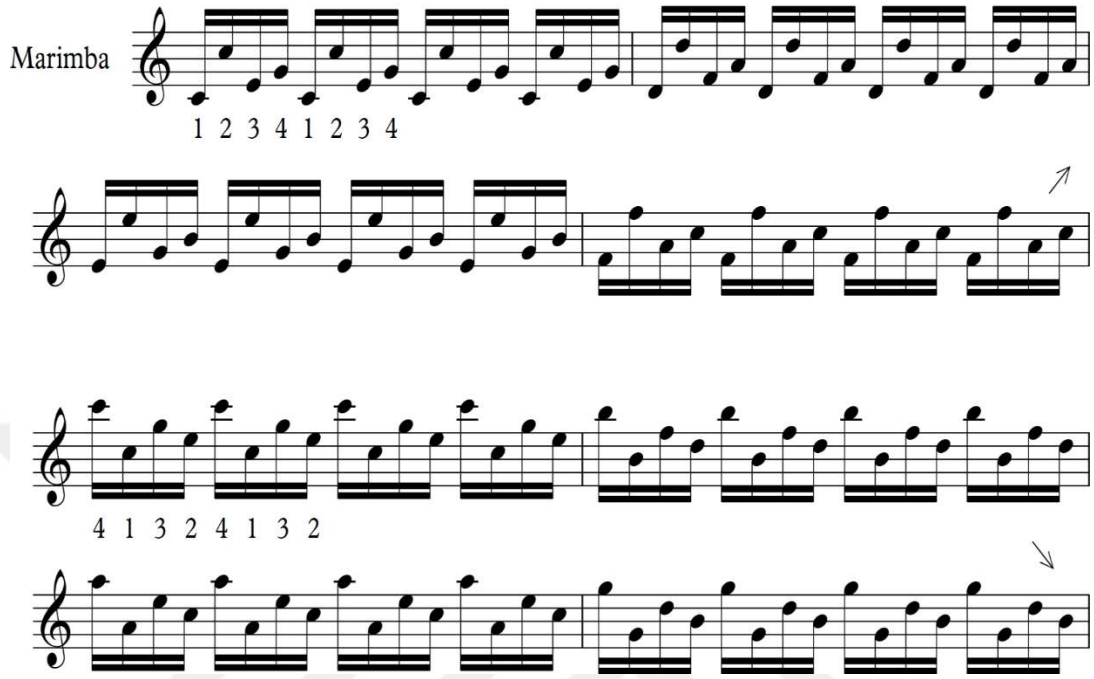
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları

4

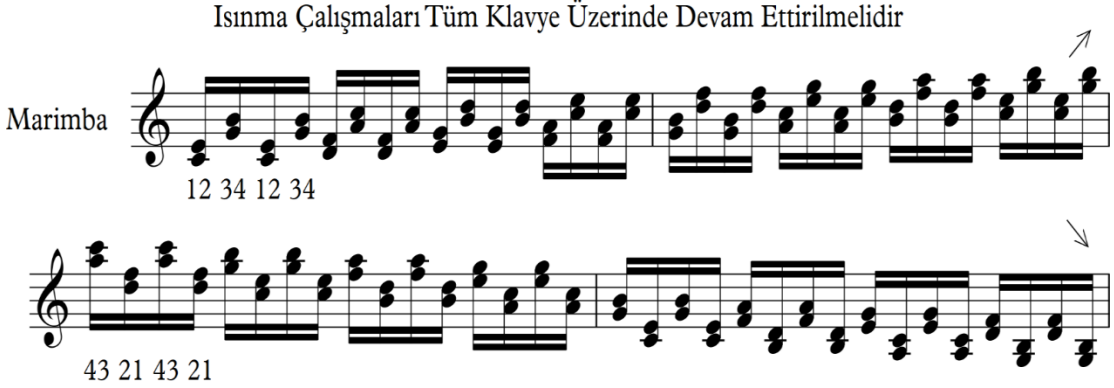
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir

Marimba Isınma Çalışmaları

5

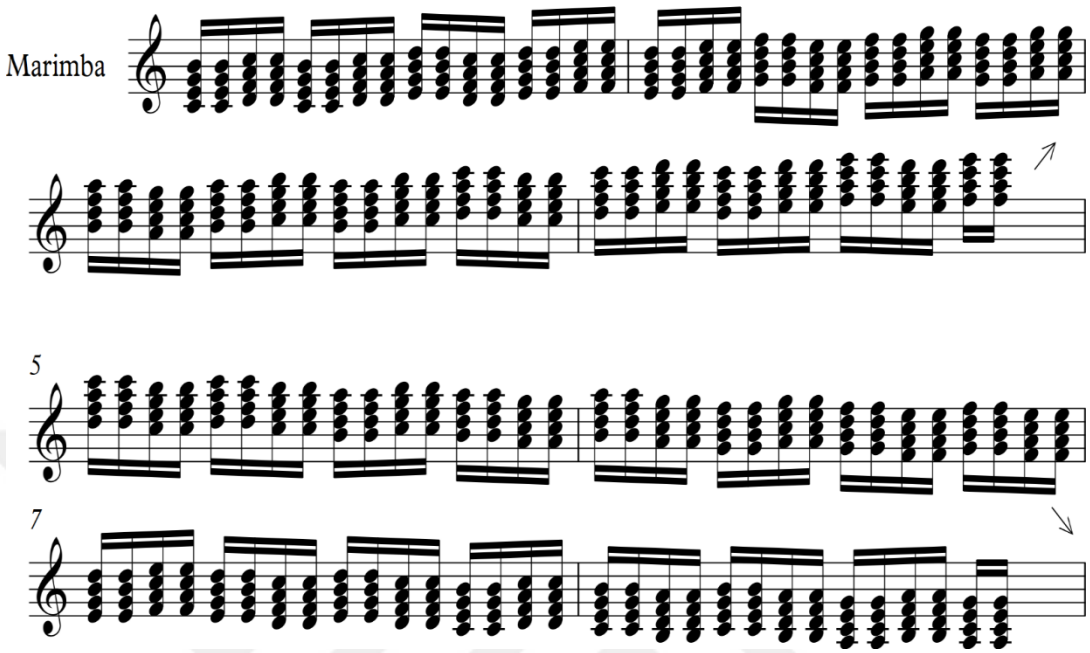
Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
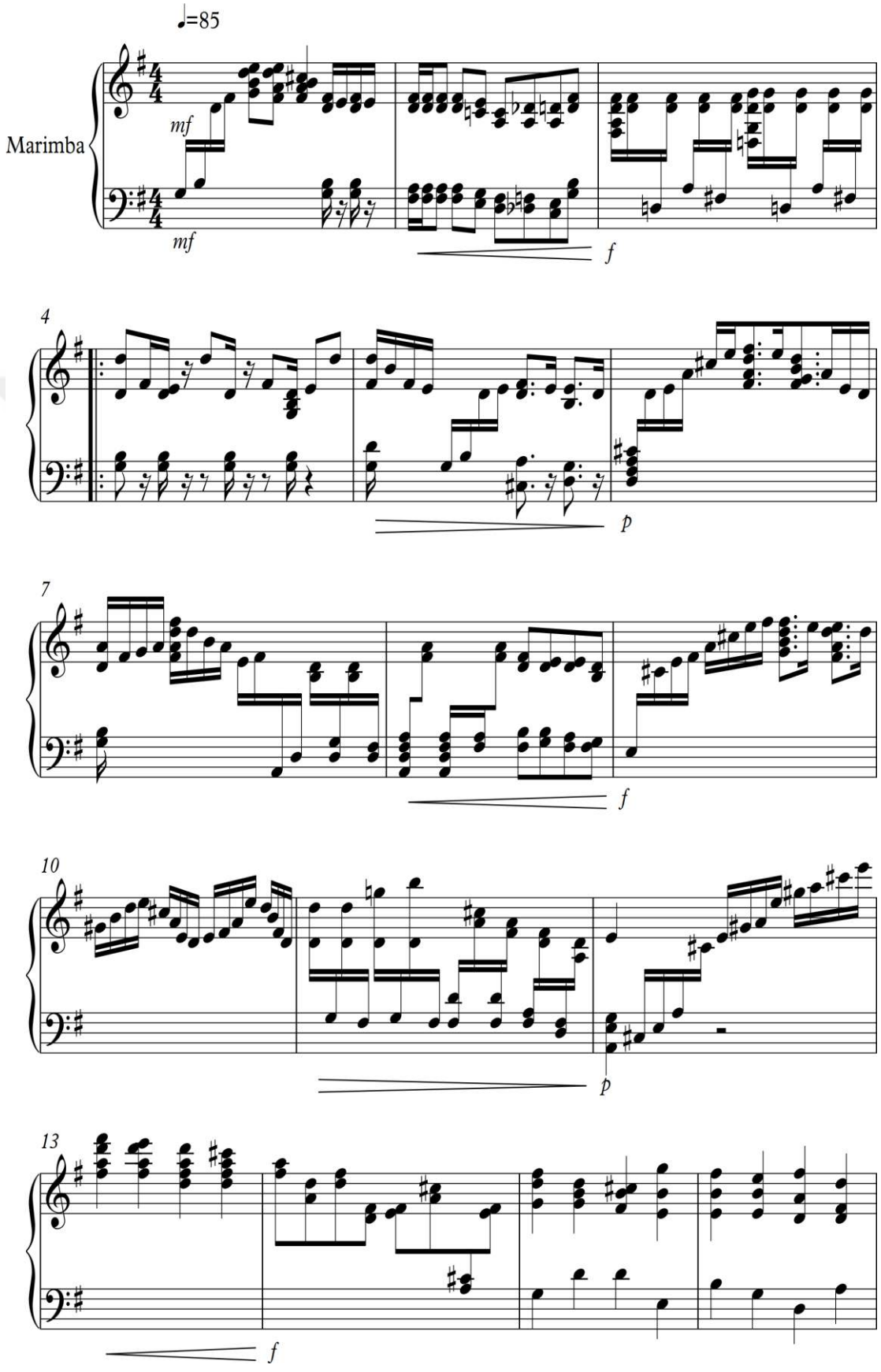

Marimba Isınma Çalışmaları
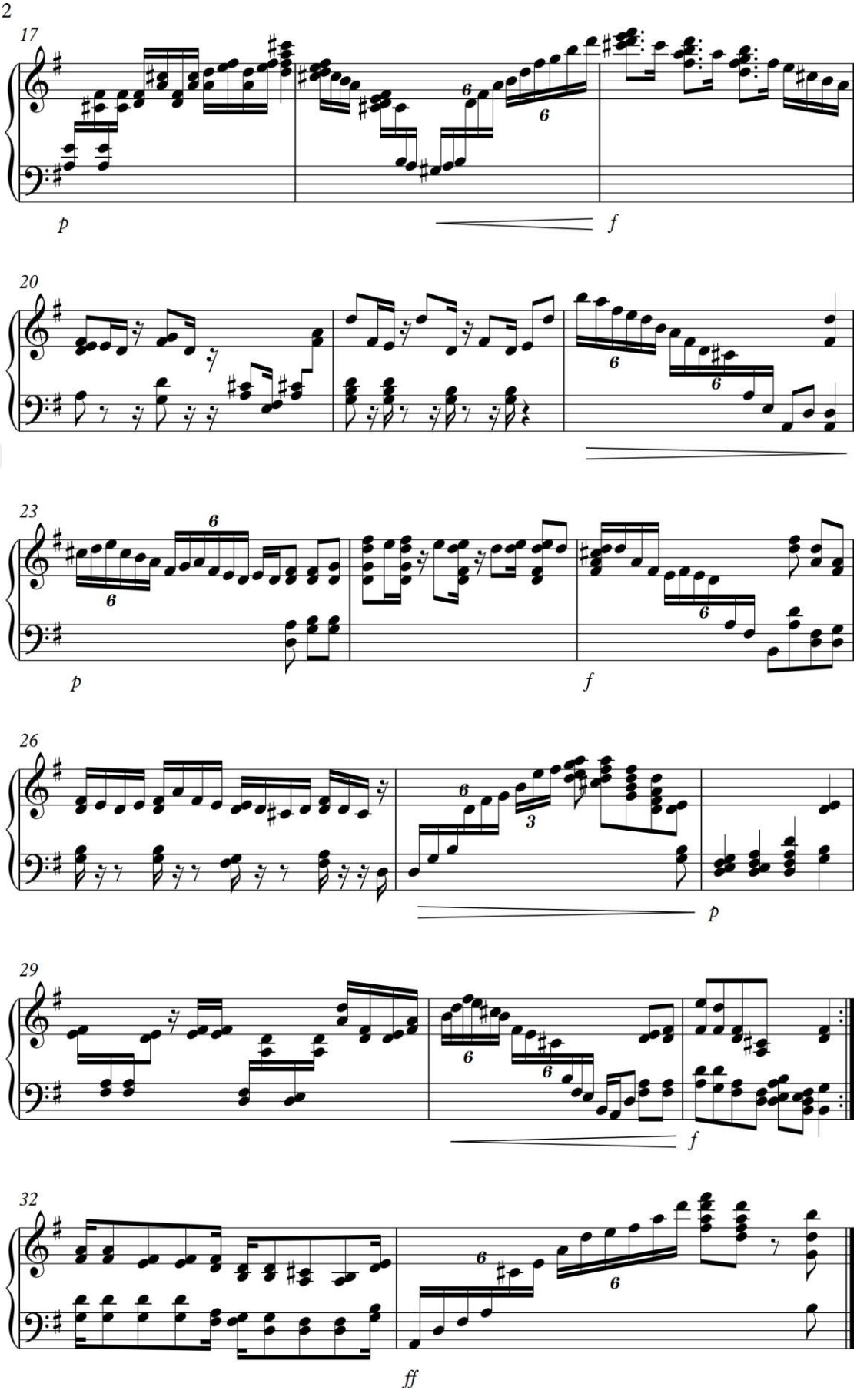
6

Isınma Çalışmaları Tüm Klavye Üzerinde Devam Ettirilmelidir
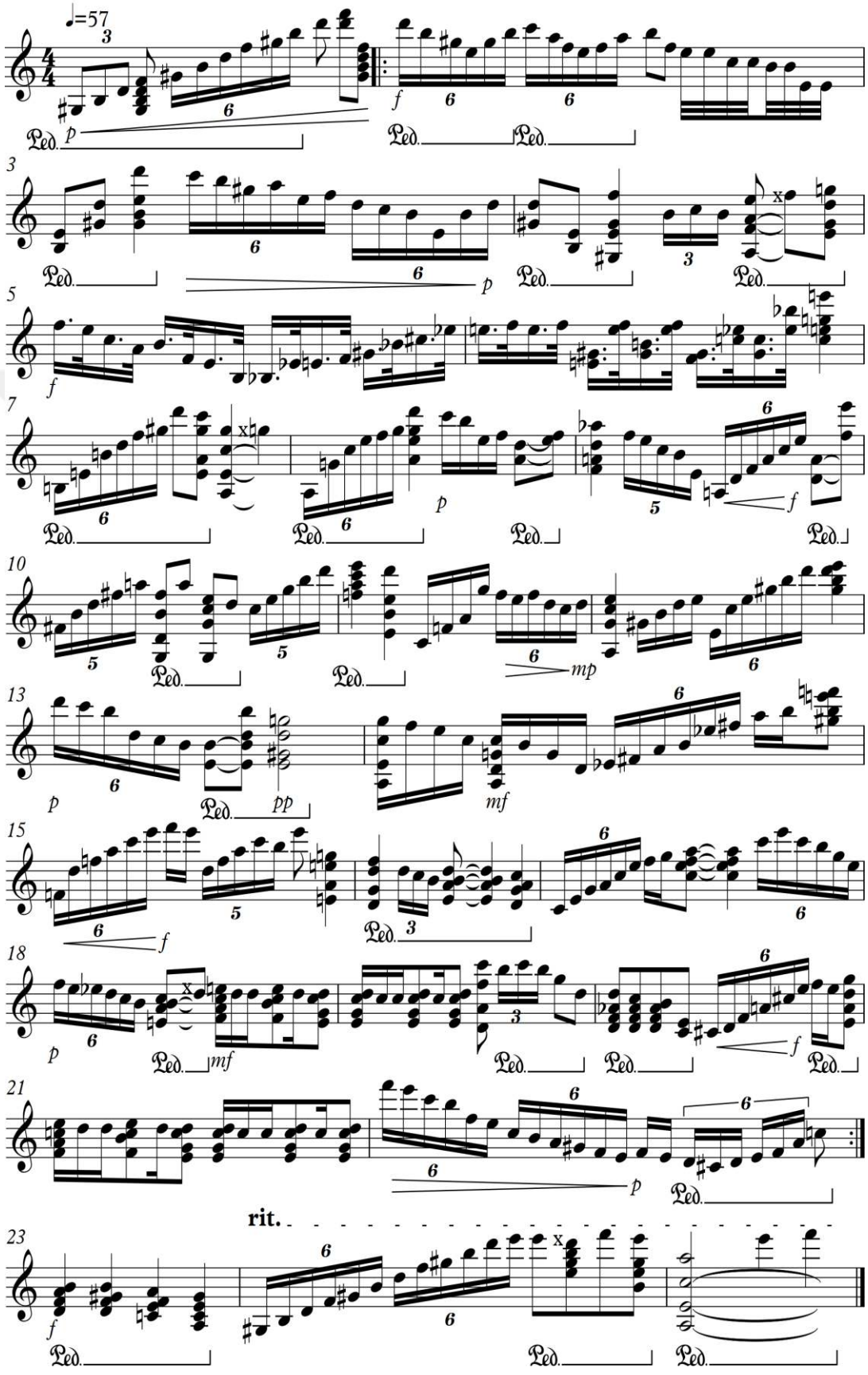

Marimba Parçaları
1

2
17
p
f
20
23
p
f
26
p
29
f
32
ff

Vibrafon Parça
1
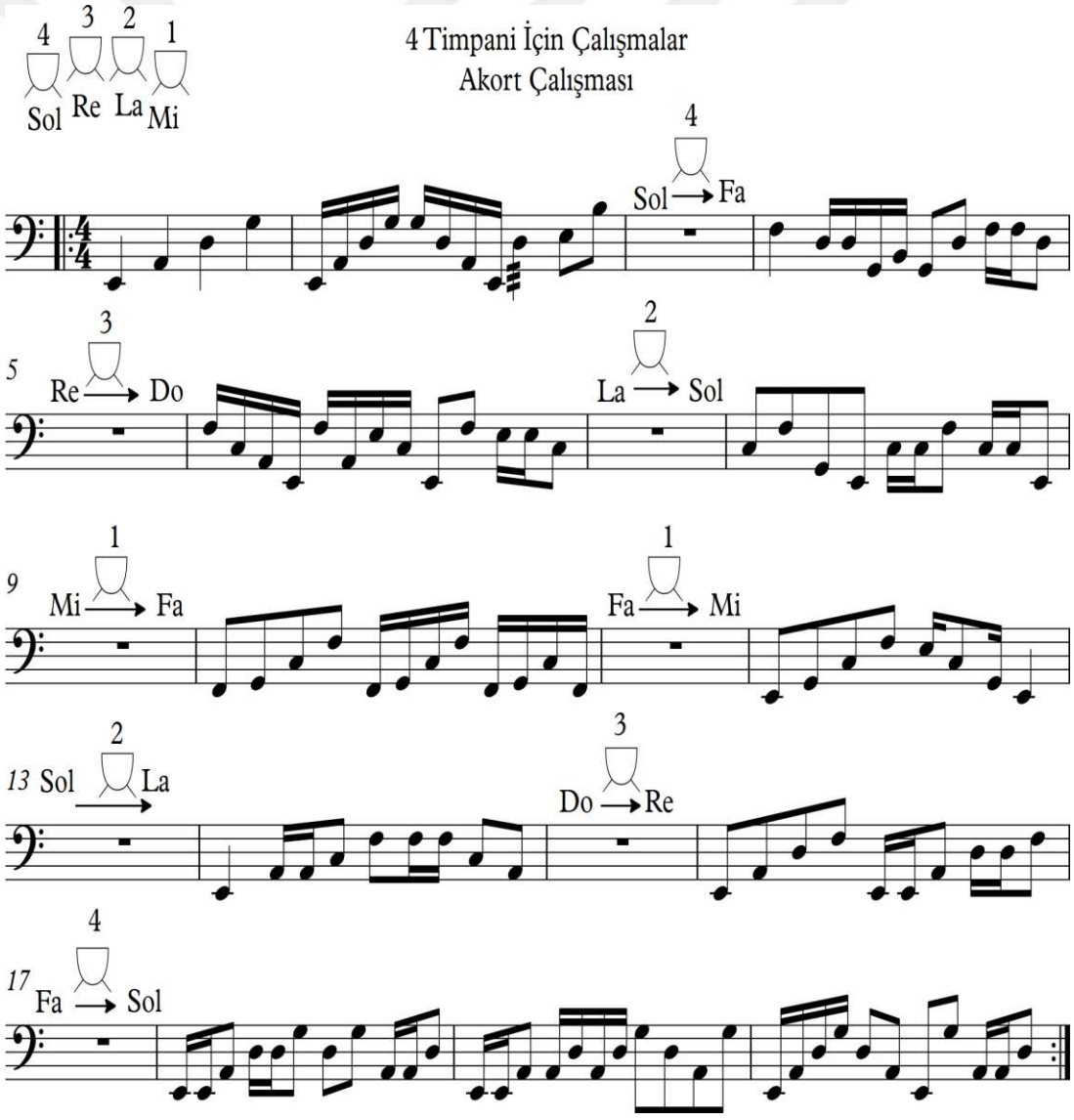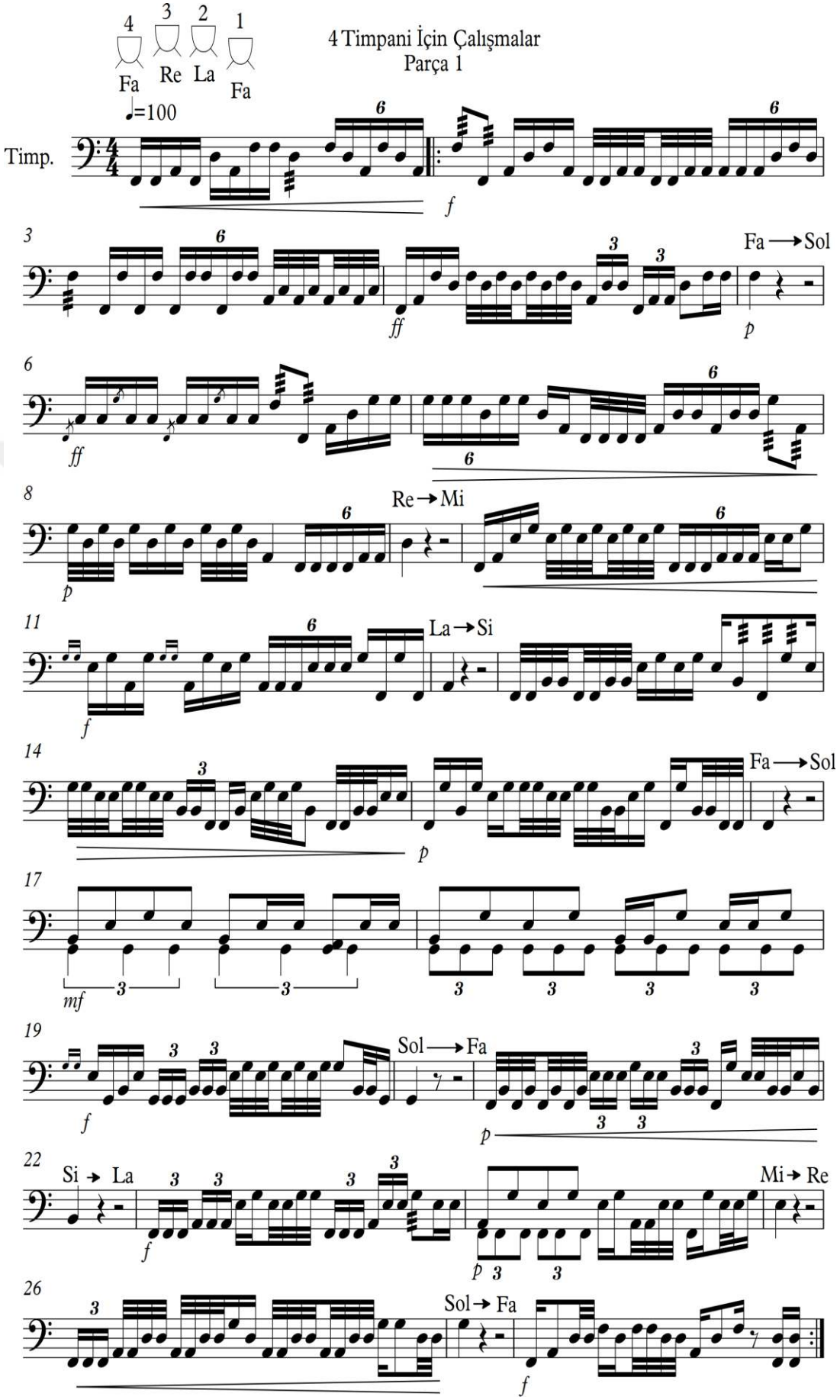

BÖLÜM III
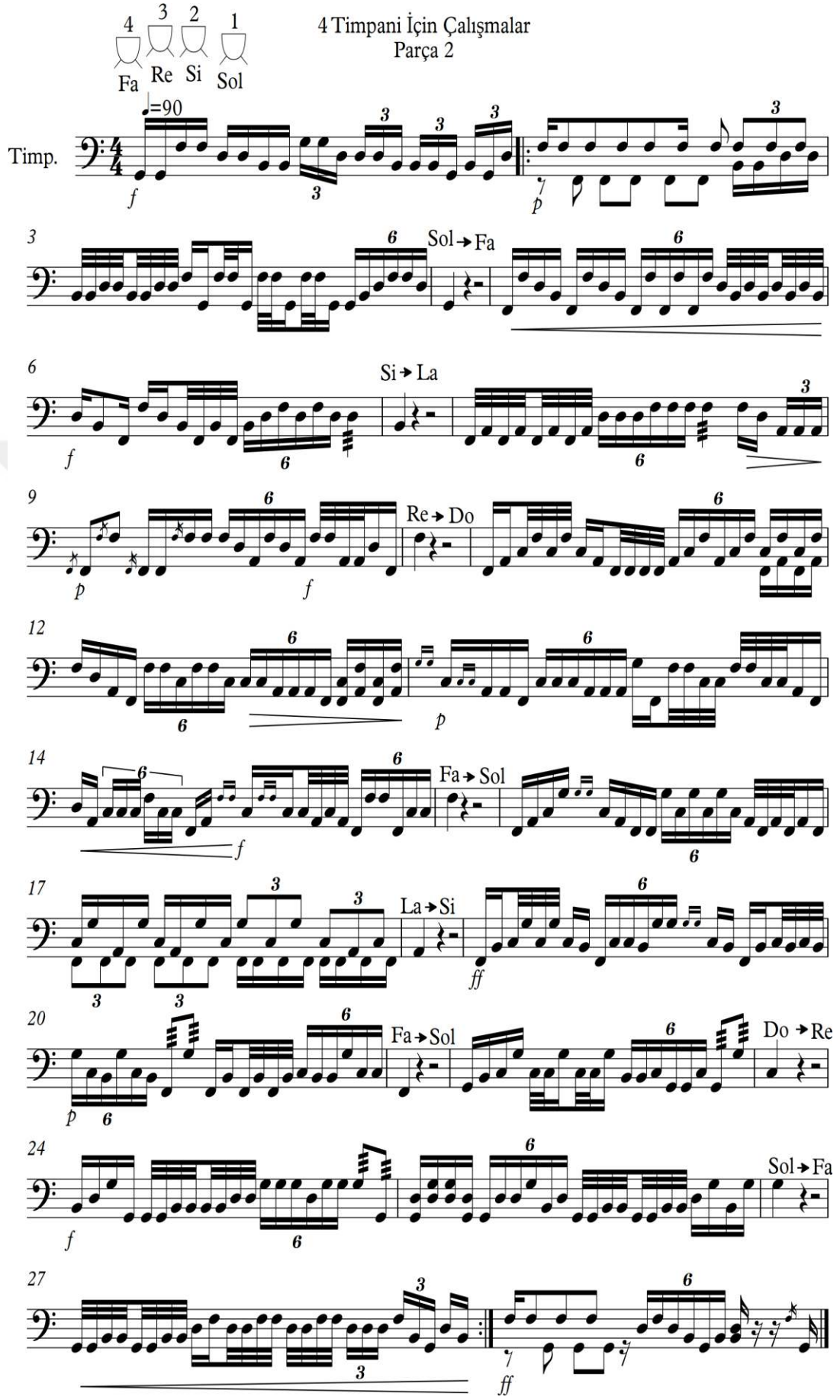
TİMPANİ
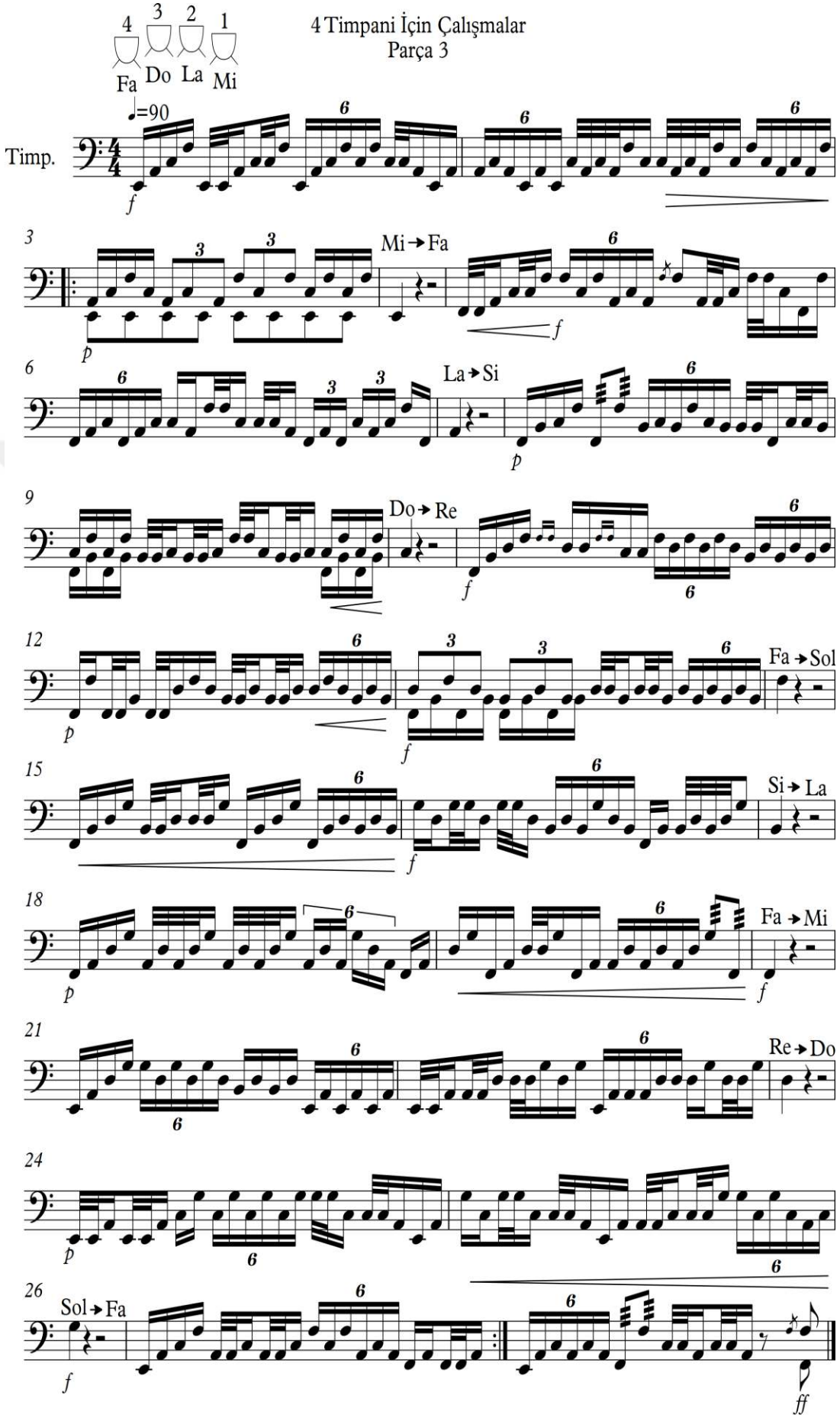
Timpani ses aralıkları

4 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 1
4 3 2 1
Fa Re La Fa
♩=100
Timp.
Fa → Sol
Re → Mi
La → Si
Sol → Fa
Si → La
Mi → Re
Sol → Fa

4 3 2 1
Fa Re Si Sol
4 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 2
Timp.
♩=90
Sol → Fa
Si → La
Re → Do
Fa → Sol
La → Si
Fa → Sol
Do → Re
Sol → Fa

4 3 2 1
Fa Do La Mi
4 Timpani İçin Çalışmalar
Parça 3
♩=90
Timp.
Mi → Fa
La → Si
Do → Re
Fa → Sol
Si → La
Fa → Mi
Re → Do
Sol → Fa
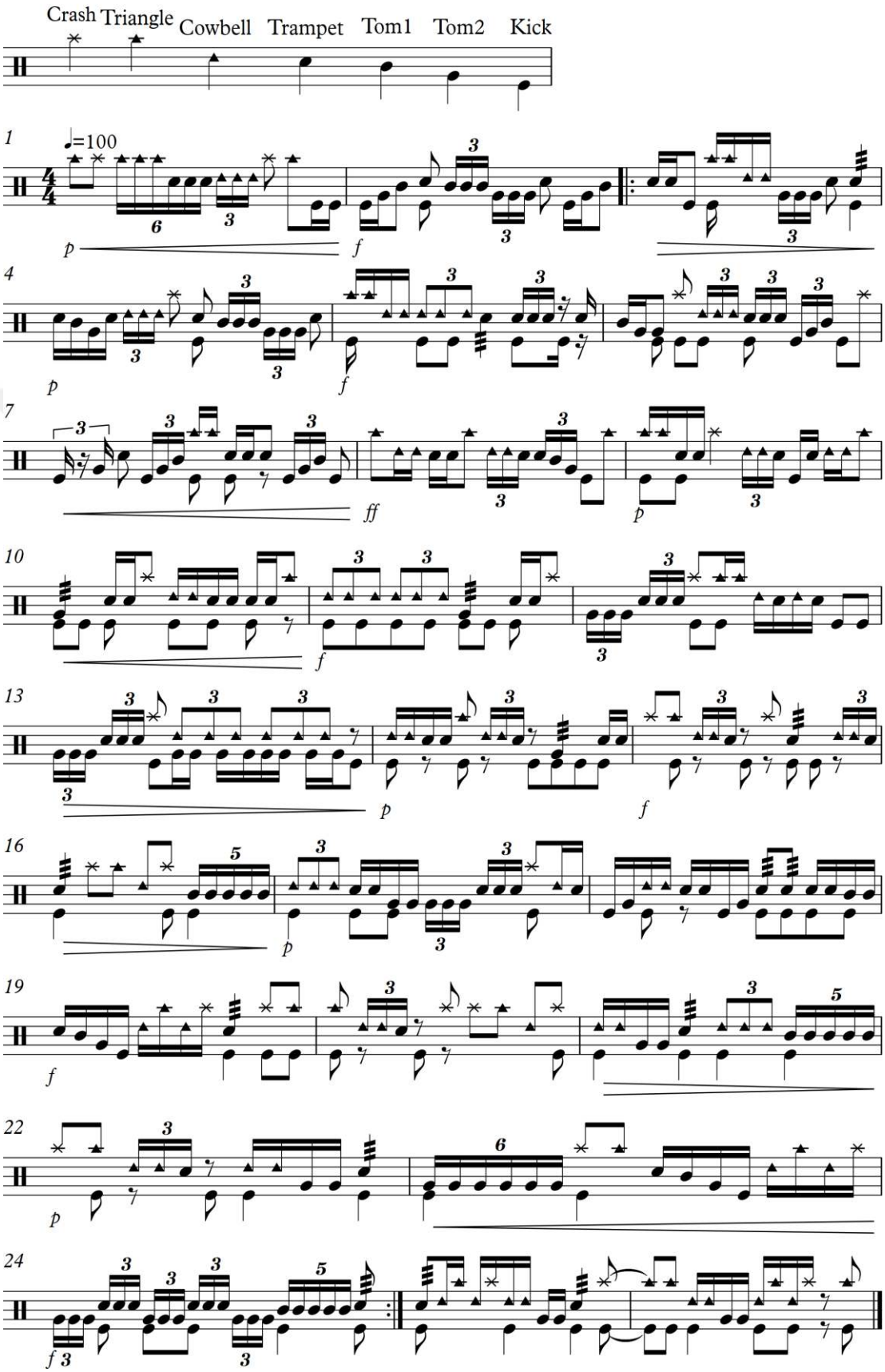
Vurmalı Çalgılar Seti
Parça 1

